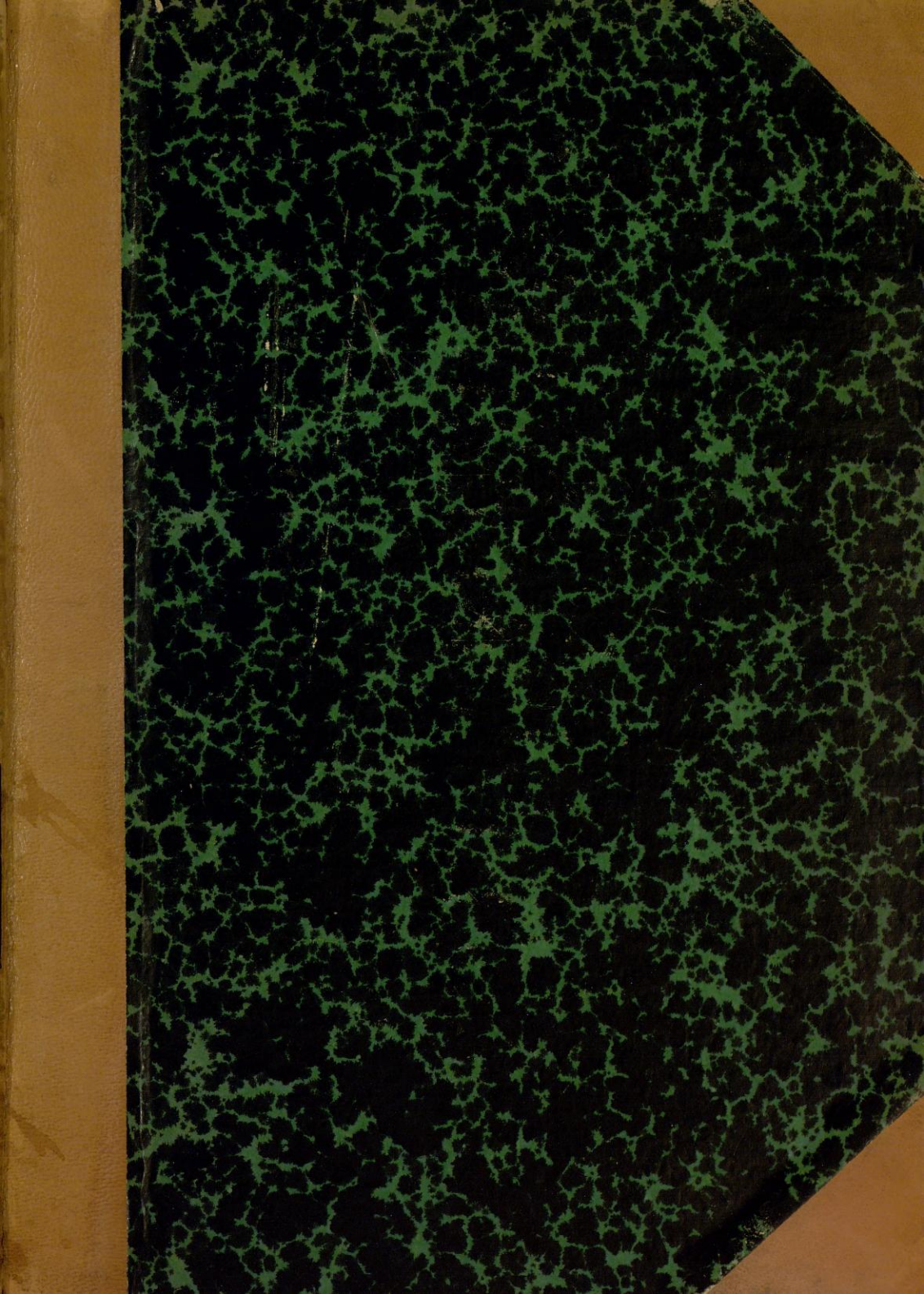
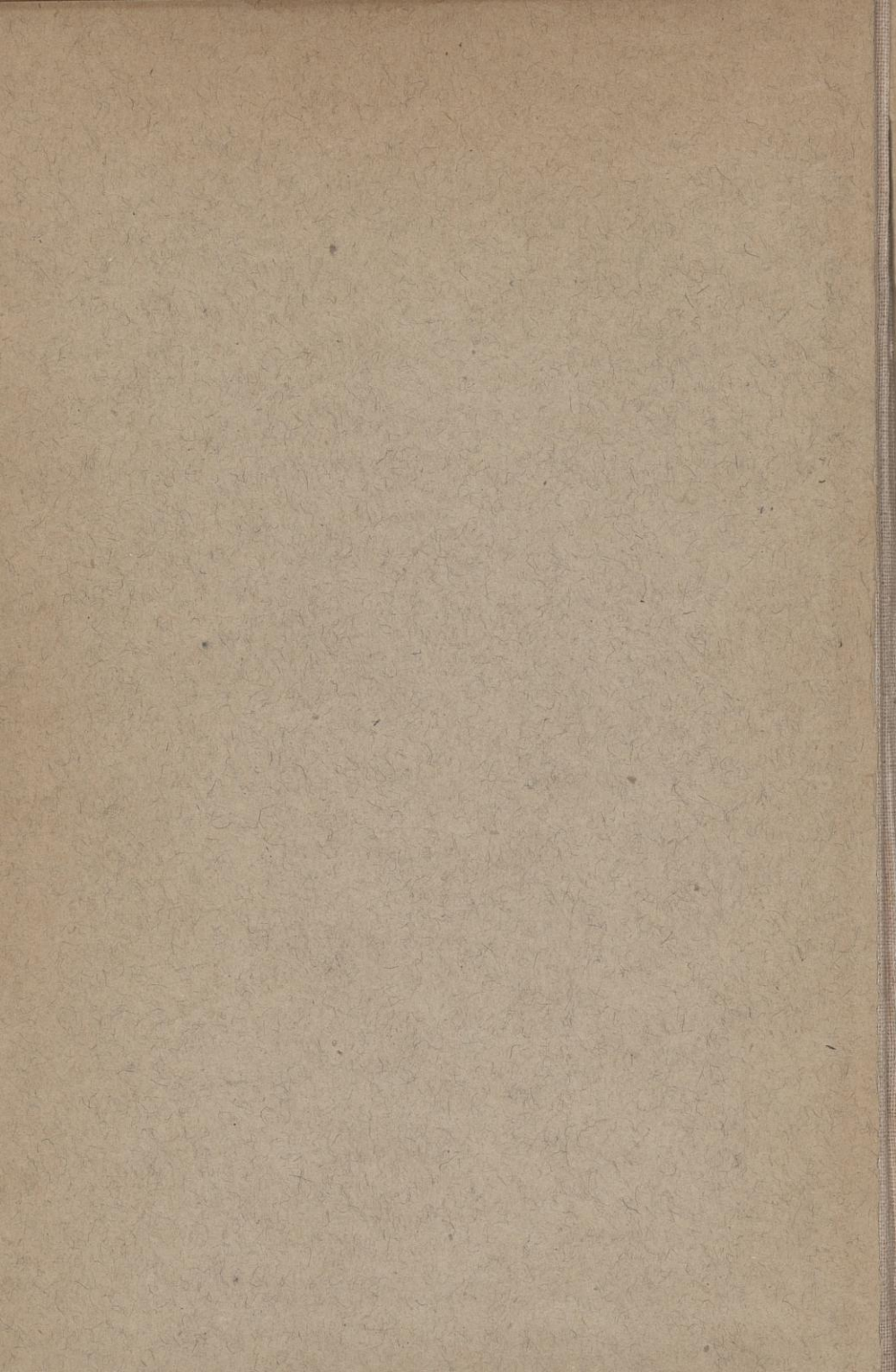
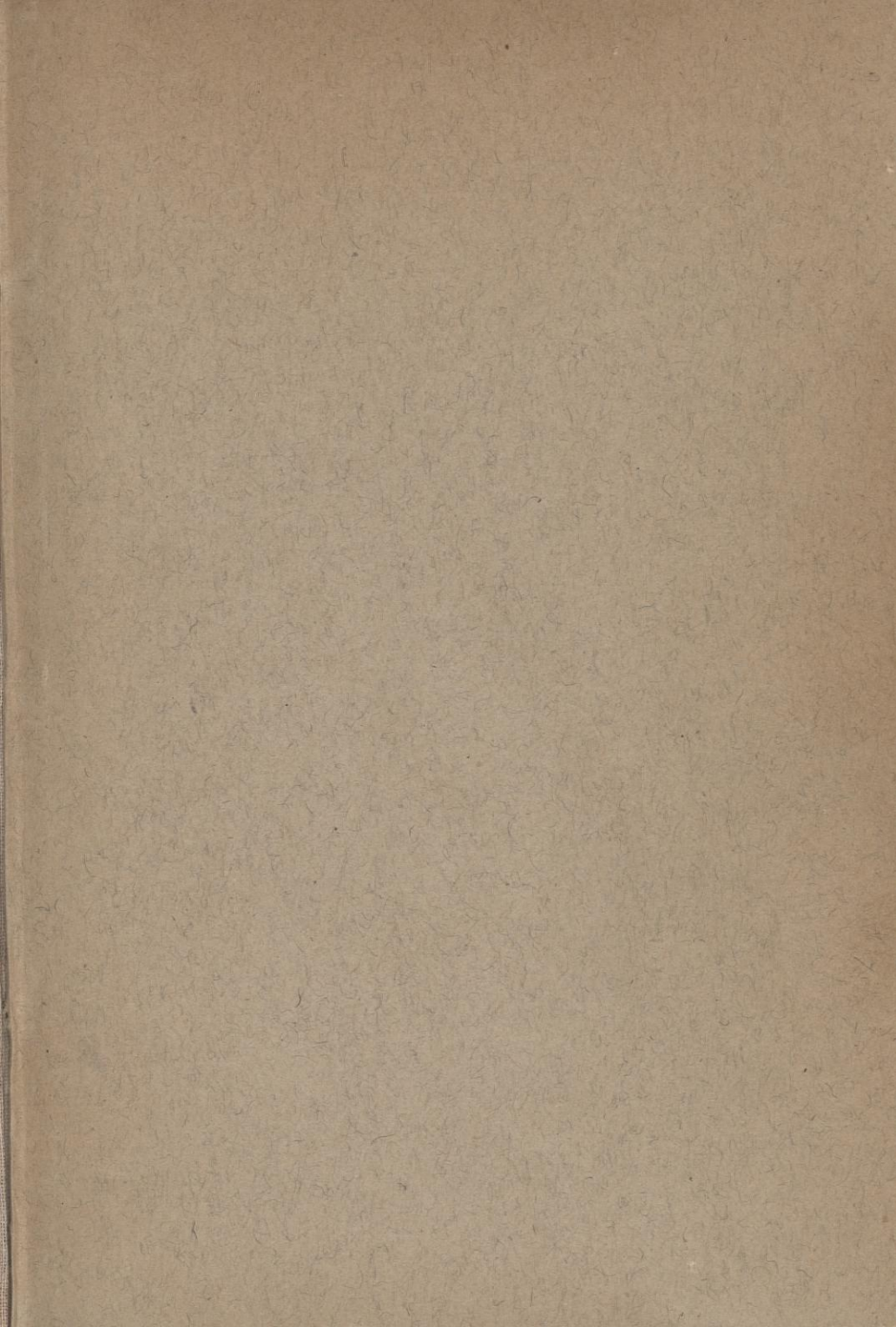

NORSK LOVTIDEND

2NEN AVDELING

Samling av lover, resolusjoner m. m.

Utgitt etter offentlig tiltak.

1945

Utgivere:

Byråsjef C. Lampe.

Statsråd-sekretær Leif Østern.

GRØNDAHL & SØNS BOKTRYKKERI
OSLO

NORSK LOVTIDEND

3222 VADDELING

Samling av lover, resolusjoner m. m.

Ligitt etter offentlig tilk.

Årgangen 1945 omfatter:

I. BESTEMMELSER AV OKKUPASJONSSTYRET

(3 januar—2 mai).

II. BESTEMMELSER ETTER FRIGJØRINGEN — NY REKKE

(12 juni—27 desember).

1945

Utgivert:

Byråsjef C. Lampe

Statistisk-sekretær Leif Østern

GEORDBAHL & SONS BOKTRYKKERI

0210

7733

68

OVERSIKT

OVER

DET SYSTEMATISKE REGISTERS INNHOLD

A. Statsforvaltningsrett.

REGISTRE

	Side
1. Forfatningsbestemmelser	R 12
2. Landets grenser	R 12
3. Statsborgerrett	R 12
4. Symboler	R 12
5. Kongen og kongehuset	R 12

TH

NORSK LOVTIDEND, 2^{NE} AVDELING

B. Forvaltningsrett.

FOR

I. Forvaltningens alminnelige organisasjon

	1945	R
1. Sentraladministrasjonen		R 13
2. Øvrigheten		R 15
3. Lensmenn		R 15
4. Kommunalinndelingen. Jurisdiksjons- og navnforandringer for distrikter		R 15
5. Kommunal stemmerett og valgbarhet		R 16
6. Kommunestyret. Fylkestyret		R 16
7. Kommunale forhold i alminnelighet		R 15
8. Statstjenernes rettstilling i alminnelighet		R 16
9. Embetsgårder		R 16
10. Skyss- og kostgodtgjærelses beregning		R 16
11. Pensjonsvesen		R 16

II. Spesielle forvaltningsgrenser.

1. Utenriksvesen:		
a. Diplomati og konsulatvesen		R 17
b. Utenlandske anliggender		R 17
2. Religionsvesen:		
a. Religion. Gudstjeneste m. v.		R 17
b. Kirker. Kirkegårder		R 17
c. Geistlighet		R 17
d. Dissenterne		R 17
3. Undervisningsvesen:		
a. Folkeskolen		R 17
b. Abnorme og forsinkete barn		R 17
c. Fagskoler, fylkeskoler, folkehøgskoler m. v.		R 17
d. Høgre alimenskoler		R 18
e. Universitetet, høyskoler m. v.		R 18

REGISTRE

III

NORSK LOVTIDEND, 2de AVDELING

KOR

XV REKKE

1945

OVERSIKT OVER DET SYSTEMATISKE REGISTERS INNHOLD

A. Statsforfatningsrett.

	Side
1. Forfatningsbestemmelser	R 12
2. Landets grenser	R 12
3. Statsborgerrett	R 12
4. Symboler	R 12
5. Kongen og kongehuset	R 12
6. Stortinget	R 12
7. Ordener og hederstegn	R 12

B. Forvaltningsrett.

I. Forvaltningens alminnelige organisasjon.

1. Sentraladministrasjonen	R 13
2. Øvrigheten	R 15
3. Lensmenn	R 15
4. Kommunalinndelingen. Jurisdiksjons- og navnforandringer for distrikter	R 15
5. Kommunal stemmerett og valgbarhet	R 15
6. Kommunestyret. Fylkesstyret	R 15
7. Kommunale forhold i alminnelighet	R 15
8. Statstjenernes rettstilling i alminnelighet	R 16
9. Embetsgårder	R 16
10. Skyss- og kostgodtgjørelses beregning	R 16
11. Pensjonsvesen	R 16

II. Spesielle forvaltningsgrener.

1. Utenriksvesen:	
a. Diplomati og konsulatvesen	R 17
b. Utenlandske anliggender	R 17
2. Religionsvesen:	
a. Religion. Gudstjeneste m. v.	R 17
b. Kirker. Kirkegårder	R 17
c. Geistlighet	R 17
d. Dissentere	R 17
3. Undervisningsvesen:	
a. Folkeskolen	R 17
b. Abnorme og forsømte barn	R 17
c. Fagskoler, fylkeskoler, folkehøgskoler m. v.	R 17
d. Høgre almenskoler	R 18
e. Universitetet, høgskoler m. v.	R 18

4. Biblioteker, museer, vitenskap og kunst. Naturfredning. Kringkasting. Film	R 18
5. Arkivvesen	R 18
6. Folkemengdens bevegelse. Passvesen. Statistikk	R 18
7. Retts- og politivesen:	
a. Kunngjøringer	R 18
b. Rettsvesenets administrasjon	R 18
c. Politivesen i alminnelighet	R 19
d. Politivedtekter	R 19
e. Lotteri	R 19
f. Sivilt luftvern	R 19
8. Fattigvesen	R 19
9. Sunnhetsvesen:	
a. Medisinalvesen i alminnelighet	R 19
b. Helseforskrifter m. v.	R 19
c. Læger. Tannlæger	R 19
d. Jordmødre	R 19
e. Apotekvesen	R 20
10. Veterinærvesen	R 20
11. Bygnings- og brannvesen	R 20
12. Ildsfarlige innretninger og gjenstander	R 21
13. Kart- og oppmålingsvesen	R 21
14. Næringsvesen:	
a. Jordbruk	R 21
b. Husdyr. Reinsdyrdrift	R 22
c. Skogvesen. Almenninger	R 23
d. Utskifting	R 23
e. Jakt og fangst	R 23
f. Fiskeri	R 23
g. Bergverk. Fabrikker	R 25
h. Håndverk	R 25
i. Handel	R 25
j. Brennevin, vin, øl m. v., bevertninger, herberger m. v.	R 28
k. Krisetiltak. Offentlig næringsdrift	R 28
15. Sjøfartsforhold:	
a. Sjøfart	R 30
b. Skipsregistrering, se under C. nr. 19	R 31
c. Skipsmåling	R 31
d. Skipsfører. Skipsmannskap m. v.	R 31
e. Losvesen	R 31
f. Havne- og fyrvesen. Redningsvesen	R 31
16. Kommunikasjonsvesen:	
a. Vegvesen. Motorvognkjøring	R 31
b. Skyssvesen	R 31
c. Jernbaner	R 31
d. Vassdrags- og elektrisitetsvesen	R 31
e. Postverket	R 31
f. Telegraf og telefon	R 31
g. Luftfart	R 32
17. Omsetnings- og kredittvesen:	
a. Bank- og pengevesen	R 32
b. Mål, vekt, vraking	R 32
18. Forsikringsvesen	R 32
19. Konsesjon	R 33

Oversikt over det systematiske registers innhold.	R 7
Side	
20. Sosiale anliggender. Jfr. nr. 18 Forsikringsvesen	R 33
21. Svalbard, Jan Mayen og norske biland	R 33
22. Forsvarsvesen:	
a. Militærvesen i alminnelighet	R 33
b. Hæren	R 34
c. Flåten	R 34
d. Luftforsvaret	R 34
23. Finansvesen:	
a. Statens eiendommer og rettigheter. Statsgjelden	R 34
b. Stiftelser. Legater m. v.	R 34
c. Offentlige fond	R 36
d. Sportelven	R 36
e. Skattevesen	R 36
f. Matrikuleringsvesen	R 37
g. Stempelavgift	R 37
h. Arveavgift	R 37
i. Brennevins-, etylleter- og ølavgift, se under nr. 14 j	R 37
j. Avgifter av utskjenking og salg av brennevin, vin, øl m. v., se under nr. 14 j	R 37
k. Konsulatavgift, se under nr. 1 a	R 37
l. Særlige avgifter	R 37
m. Tollvesen	R 38
n. Regnskaps- og oppebørselsvesen	R 38
o. Statsregnskapet og Riksrevisjonen	R 38

C. Privatrett.

1. Eiendomsrett og bruksrett	R 38
2. Hittegods og vrakgods	R 39
3. Pant	R 39
4. Grunnbyrder	R 39
5. Kontraktsforhold	R 39
6. Jordleie. Husleie	R 39
7. Gjeldsforpliktelser	R 40
8. Forløfte	R 40
9. Tjenesteforhold	R 40
10. Skadeserstatning	R 40
11. Sjørett, se under B II nr. 15 a	R 41
12. Personnavn	R 41
13. Ektefeller	R 41
14. Foreldre og barn	R 41
15. Umyndige og verjer	R 41
16. Arv	R 41
17. Odelsrett og åsetesrett	R 41
18. Forsvunne og fraværende personer	R 41
19. Tinglysing. Registrering	R 41
20. Industriell rettsbeskyttelse	R 41
21. Forfatterrett, kunstnerrett og fotografiers beskyttelse	R 41

D. Strafferett og straffullbyrdelse.

1. Strafferett	R 42
2. Fængselsvesen og straffullbyrdelse	R 42

E. Prosess.

Side

1. Forliksvesen	R 42
2. Sivilprosess	R 43
3. Straffeprosess	R 43
4. Tvangsfullbyrdelse	R 43
5. Skifte- og arvebehandling, konkurs og akkordforhandling, Ad- ministrasjon	R 43
6. Sakførere og advokater	R 44
7. Translatører	R 44
8. Ting	R 44
Kronologisk fortegnelse over lover	R 44
Kronologisk fortegnelse over provisoriske anordninger	R 45
Rettelser	R 46

C. Privatrett.

1. Endomærket og bruket	R 38
2. Hittesods og vrakesods	R 39
3. Pant	R 39
4. Gjøldsforhold	R 39
5. Gjøldsforhold	R 39
6. Jordleie, Hjelpe	R 39
7. Gjøldsforhold	R 40
8. Forleie	R 40
9. Tennestofhold	R 40
10. Stadsstatning	R 40
11. Statett, se under B II nr. 15 a	R 41
12. Personnavn	R 41
13. Ekstetter	R 41
14. Forleie og pant	R 41
15. Umyndige og verjer	R 41
16. Arv	R 41
17. Odelsett og ættestett	R 41
18. Forvorne og lavende personer	R 41
19. Tingyning, Registrering	R 41
20. Indstøtt rettsskyld	R 41
21. Fotatistrett, kunstnerett og fotografers beskyttelse	R 41

D. Straffrett og straffullbyrdelse.

1. Straffrett	R 42
2. Straffesaks og straffullbyrdelse	R 42

ALFABETISK REGISTER

(Med henvisninger til det systematiske.)

	Side		Side
Abnorme barn.....	R 17	Fangst.....	R 23
Administrasjon.....	R 43	Fattigvesen.....	R 19
Advokater.....	R 44	Fengselsvesen.....	R 42
Akkordforhandling.....	R 43	Film.....	R 18
Almenninger.....	R 23	Finansvesen.....	R 34
Almenskoler, se Høgre almen- skoler.		Fiskeri.....	R 23
Apotekvesen.....	R 20	Flagg, se Symboler.	
Arkivvesen.....	R 18	Flyvevesen, se Luftfart.	
Arv.....	R 41	Flåten.....	R 34
Arveavgift.....	R 37	Folkkehøgskoler.....	R 17
Arvebehandling.....	R 43	Folkemengdens beve- gelse.....	R 18
Avgifter av utskjenk- ing og salg av brenne- vin, vin, øl m. v.....	R 37	Folkeskolen.....	R 17
Avgifter, særlige.....	R 37	Fond, offentlige.....	R 36
Bankvesen.....	R 32	Foreldre og barn.....	R 41
Barn, se Foreldre og barn.		Forfatningsbestem- melser.....	R 12
Bergverk.....	R 25	Forfatterrett.....	R 41
Bevertninger.....	R 28	Forlikkesvesen.....	R 42
Biblioteker.....	R 18	Forløfte.....	R 40
Biland, norske.....	R 33	Forsikringsvesen.....	R 32
Bilkjøring, se Motorvognkjøring.		Forsorgsvesen, se Fattigvesen.	
Blending, se Sivilt luftvern.		Forsvarsvesen.....	R 33
Brannvesen.....	R 20	Forsvunne personer.....	R 41
Brennevin.....	R 28	Forsømt barn.....	R 17
Brennevinsavgift.....	R 37	Forvaltningsrett.....	R 13
Bruksrett.....	R 38	Fotografiers beskyttelse.....	R 41
Bygningsvesen.....	R 20	Fraværende personer.....	R 41
Diplomati.....	R 17	Fylkeskoler.....	R 17
Dissentere.....	R 17	Fylkestyret.....	R 15
Dyrleger, se Veterinærvesen.		Fyrvesen.....	R 31
Eiendommer, statens.....	R 34	Geistlighet.....	R 17
Eiendomsrett.....	R 38	Gjeldsforpliktelse.....	R 40
Ektefeller.....	R 41	Grenser, landets.....	R 12
Elektrisitetetsvesen.....	R 37	Grunnbyrder.....	R 39
Embetsgårder.....	R 16	Grunnloven, se Forfatningsbe- stemmelser	
Etylleteravgift.....	R 37	Gudstjeneste.....	R 17
Fabrikker.....	R 25	Handel.....	R 25
Fagskoler.....	R 17	Havnevesen.....	R 31
		Hederstegn.....	R 12
		Helseforskrifter.....	R 19
		Helsevesen, se Sunnhetsvesen.	

	Side		Side
Herberger	R 28	Losvesen	R 31
Hittegods	R 39	Lotteri	R 19
Hoteller, se Bevertninger.		Luftfart	R 32
Husdyr	R 22	Luftforsvaret	R 34
Husleie	R 39	Luftvern, sivilt	R 19
Hæren	R 34	Læger	R 19
Høgre almenskoler ..	R 18	Marinen, se Flåten.	
Høgskoler	R 18	Matrikuleringsvesen ..	R 37
Håndverk	R 25	Medisinalvesen	R 19
Ildsfarlige innretnin-		Militærvesen	R 33
ger og gjenstander ..	R 21	Motorvognkjøring ..	R 31
Industri, se Fabrikker.		Museer	R 18
Industriell rettsbe-		Mål og vekt	R 32
skyttelse	R 41	Naturfredning	R 18
Jakt	R 23	Navnforandringer for	
Jan Mayen	R 33	distrikter	R 15
Jernbaner	R 31	Næringsdrift, offentlig	R 28
Jordbruk	R 21	Næringsvesen	R 21
Jordleie	R 39	Odelsrett	R 41
Jordmødre	R 20	Offentlig næringsdrift	R 28
Jurisdiksjonsforan-		Offentlige fond	R 36
dringer	R 15	Omsetningsvesen	R 32
Justervesen, se Mål og vekt.		Oppebørselsvesen	R 38
Kartvesen	R 21	Oppmålingsvesen	R 21
Kinematografer, se Politived-		Ordener	R 12
tekter.		Pant	R 39
Kirkegårder	R 17	Passvesen	R 18
Kirker	R 17	Pengevesen	R 32
Kommunale forhold ..	R 15	Pensjonsvesen	R 16
Kommunalinndelingen	R 15	Personnavn	R 41
Kommunal stemmerett		Politivedtekter	R 19
og valgbarhet	R 15	Politivesen	R 18
Kommunestyret	R 15	Postverket	R 31
Kommunikasjonsvesen	R 31	Prisregulering, se Krisetiltak.	
Kongen, kongehuset ..	R 12	Privatrett	R 38
Konkurs	R 43	Prosess	R 42
Konsesjon	R 33	Rasjonering, se Krisetiltak	
Konsulatavgift	R 37	Redningsvesen	R 31
Konsulatvesen	R 17	Registrering	R 41
Kontraktsforhold ..	R 39	Regnskapsvesen	R 38
Kostgodtgjørelse	R 16	Reinsdyrdrift	R 22
Kredittvesen	R 32	Religionsvesen	R 17
Kringkasting	R 18	Rettsvesenets admini-	
Krisetiltak	R 28	strasjon	R 18
Kunngjøringer	R 18	Riksrevisjonen	R 38
Kunst	R 18	Sakførere	R 44
Kunstnerrett	R 41	Samferdsel, se Kommunika-	
Legater	R 34	sjonsvesen.	
Lenstmenn	R 15		

Side	Side
Sentraladministra- sjonen..... R 13	Svalbard..... R 33
Sivilprosess..... R 43	Symboler..... R 12
Sivilt luftvern..... R 19	Særlige avgifter..... R 37
Sjøfartsforhold..... R 30	Tannlæger..... R 19
Sjørett..... R 41	Telefon..... R 38
Skadeserstatning..... R 40	Telegraf..... R 31
Skattevesen..... R 36	Ting..... R 44
Skiftebehandling..... R 43	Tinglysing..... R 41
Skipsfører..... R 31	Tjenesteforhold..... R 40
Skipsmannskap..... R 31	Tollvesen..... R 38
Skipsregistrering..... R 31	Translatører..... R 44
Skipsmåling..... R 31	Tvangsfullbyrdelse..... R 43
Skogvesen..... R 23	Umyndige..... R 41
Skolevesen, se Undervisnings- vesen.	Undervisningsvesen..... R 17
Skylddeling, se Matrikulerings- vesen.	Uniformvesen, se symboler.
Skyss- og kostgodtgjø- relse..... R 16	Universitetet..... R 18
Skyssvesen..... R 31	Utenriksvesen..... R 17
Sosiale anliggender..... R 33	Utenlandske anlig- gender..... R 17
Sportelvenen..... R 36	Utskifting..... R 23
Statens eiendommer og rettigheter..... R 34	Valgbarhet, kommunal R 15
Statistikk..... R 18	Vassdragsvesen..... R 31
Statsborgerrett..... R 12	Vegvesen..... R 31
Statsforfatningsrett..... R 12	Vekt..... R 32
Statsgjelden..... R 34	Verjer..... R 41
Statsregnskapet..... R 38	Veterinærvesen..... R 20
Statstjenernes rett- stilling..... R 16	Vin..... R 28
Stemmerett, kommunal R 15	Vitenskap..... R 18
Stempelavgift..... R 37	Vrakgods..... R 39
Stiftelser..... R 34	Vraking..... R 32
Stortinget..... R 12	Øl..... R 28
Strafferett..... R 42	Ølavgift..... R 37
Straffeprosess..... R 43	Øvrigheten..... R 15
Straffullbyrdelse..... R 42	Åsetesrett..... R 41
Sunnhetsvesen..... R 19	

SYSTEMATISK REGISTER.

A. STATSFORFATNINGSRETT.

1945	1. Forfatningsbestemmelser.	Side
Aug.	17. Prov. anordn. om endr. i prov. anordn. om gjenopptakelse og revisjon av judicielle og adm. avgjørelser m. v. (truffet i Norge under den tyske okkupasjon) (Restitusjonsanordningen.)	151
Sept.	5. Skr. om opphevelse av en del bestemmelser etter prov. anordn. om okkupasjonslovgivningen.	201
»	11. » om bestemmelser av lovgivningsmessig innhold som går inn under prov. anordn. om okkupasjonslovgivningen § 1 nr. 1 a og derfor er falt bort fra frigjøringen	204
Oktbr.	12. Res. om det nøyaktige tidspunkt for frigjøringen av Norge	
	2. Landets grenser.	
	3. Statsborgerrett.	
Aug.	17. Prov. anordn. om tillegg til statsborgerlovgivningen	163
Sept.	5. Rundskr. vedk. søknad om norsk statsborgerrett ved bevilling	198
	4. Symboler.	
	5. Kongen og kongehuset.	
	6. Stortinget.	
Juni	12. Prov. anordn. om det første stortingsvalg etter frigjøringen	33
»	12. Res. om do.	42
Juli	6. Lov nr. 1 om do.	54
»	20. Rundskr. om stortingsvalget 1945	79
»	27. Prov. anordn. om pålegg til trykkerier om trykning av valgmaterieill	110
»	27. » om midlert. tillegg til lov om nominasjon ved stortingsvalg	111
»	27. Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å bestemme hvem som i kjøpstad og ladested skal føre manntall	113
Aug.	31. » om opprettelse av et midlert. direktorat for flyktning- og fangespørsmål	181
	7. Ordener og hederstegn.	

1945

B. FORVALTNINGSRETT.**I. Forvaltningens alminnelige organisasjon.****I. Sentraladministrasjonen.**

Juni	12.	Res.	om bemyndigelse for vedk. departement m. v. til å treffe bestemmelser etter landssvikanordningens § 50	43
»	12.	»	om do. for Forsyningsdepartementet til å utøve den myndighet som i prov. anordn. om okkupasjonslovgivningen vedr. forsyning og rasjonering m. v. er tillagt Kongen	47
»	20.	»	om do. for Finansdepartementet m. v. til å kreve avstått husrom til bruk for statens eller statsinstitusjoners kontorer	48
»	20.	»	om do. for Finansdepartementet til å tilstå tollfrihet ved spesiell bevilling m. v.	48
»	29.	»	om do. for Arbeidsdepartementet til å treffe de avgjørelser som er tillagt Kongen i landkommune-lovens § 60 og bykommune-lovens § 58 når det gjelder kommuners vedtak om betaling av distriktsbidrag m. v.	53
Juli	6.	»	om endr. i res. om oppretting av et Økonomisk samordningsråd	58
»	6.	v. »	om bemyndigelse for Justisdepartementet til å gi regler om sikkerhetsstillelsen for sakførere	58
»	6.	»	om do. til å foreta de beskikkelser m. v. som etter §§ 28 og 56 i den militære rettergangslov er tillagt Kongen	58
»	20.	»	Prov. anordn. om Norsk skipsfartstyre og om bemyndigelse for Skipsfartsdepartementet til å la rekvisisjonering av skip til bruk og til eiendom avløse av en befraktningsordn.	76
»	20.	Res.	om fullmakt for Finansdepartementet til å fastsette nærmere regler om oppgjør for off. tjenestemenn vedk. visse innbetalinger ved Det norske innskudds- og trekkontor	79
»	20.	»	om bemyndigelse for Forsyningsdepartementet til å treffe de bestemmelser som i prov. anordn. om innførselsforbud § 2 er tillagt Kongen m. v.	79
»	27.	»	om do. for Justisdepartementet til å bestemme hvem som i kjøpstad og ladested skal føre manntall	113
Aug.	3.	»	om organisering av avdelinger og kontorer etter ensartede saksområder i Forsvarsdepartementet	134
»	17.	»	om fullmakt for Kyrkjedepartementet til så lenge til å gje føresegner om lærarprøve	168
Sept.	14.	»	om overføring av administrasjonen av statens fjellstuer til Handelsdepartementet	208
»	21.	»	om en ny avdeling i Finansdepartementet, Statsgjeld- og valutaavdelingen	214
»	28.	»	om at myndigheten til å stadfeste kommunale husleievedtekter som er lagt til Kongen, overføres til Sosialdepartementet	216

		Sentraladministrasjonen.	Side
R 14			
1945			
Sept.	28.	Res. om opprettelse av et Plankontor for fiskeindustrien under Fiskeridirektoratet	216
Oktbr.	5.	» om deling av 2. skolekontor i Kirke- og undervisningsdepartementet	221
»	5.	» om bemyndigelse for Justisdepartementet til å treffe beslutn. om utvisning	221
»	5.	» om Skipsfartsdirektoratets overførelse til Skipsfartsdepartementet	223
»	19.	» om bemyndigelse fra Utenriksdepartementet til i tilfelle å kreve avstått disposisjonsrett over fast eiendom til bruk for fremmede lands representanter om do. for Landbruksdepartementet til å gjøre de vedtak som etter lov om reindriften er tillagt Kongen	227
»	19.	» om opprettelse av et 6. skattekontor i Finansdepartementet m. v.	231
»	19.	» om bemyndigelse for Forsvarsdepartementet til å treffe bestemmelse om rekvisisjonsrett etter § 2 i prov. anordn. om rekvisisjoner til bruk for alliert eller norsk myndighet m. v.	232
»	26.	» om do. for Justisdepartementet til å treffe visse bestemmelser om forretningene i landssviksaker ..	235
Novbr.	1.	» om nedleggelse av Skipsfartsdepartementet og opprettelse av Skipsfartsavdelingen i Handelsdepartementet	247
»	1.	» om oppnevning av Norges eksportråd m. v.	247
»	16.	» om bemyndigelse for Erstatningsdirektoratet til å gjøre gjeldende statens krav ved visse overtredelser av landssvikanordningen ..	261
»	30.	» om do. for Kirkedepartementet til å treffe bestemmelse om at feltprester m. v. skal kunne føre kirkebøker m. v. når de tjenstgjør utenfor rikets grenser	270
»	30.	» om opprettelse av en stilling som riksværvarslings-sjef ved Det norske meteorologiske institutt.	270
»	30.	» om bemyndigelse for Justisdepartementet til å oppnevne midlert. hjelpestatsadvokater	270
»	30.	» om opprettelse av et pengepolitisk kontor i Finansdepartementet	274
Desbr.	7.	» om visse bemyndigelser for Direktoratet for fiendtlig eiendom	287
»	7.	» om opprettelse av et 7. skattekontor i Finansdepartementet	290
»	7.	» om at 2. Provianteringskontor med Fiskeinnkjøp overføres til Handelsdepartementet	291
»	13.	» om endr. i instruks for Norges eksportråd	294
»	13.	» om at avgjørelser om Krigsforsikring for varelagre skal treffes av Sosialdepartementet	294
»	13.	» om at Tilbakeføringsstyret for inndratte formuer overføres til Justisdepartementet	294
»	13.	» om bemyndigelse for Finansdepartementet til å gi tillatelser etter prov. anordn. om forbud mot utlendingers erverv av rettigheter i norske selskaper § 1	294

1945

Desbr.	21.	Res.	om at Kommunikasjonsdirektoratet overføres til Arbeidsdepartementet	310
»	21.	»	om at Arbeidsdirektoratet overføres til Sosialdepartementet	310

2. Øvrigheten.

3. Lensmenn.

4. Kommunalinndelingen. Jurisdiksjons- og navnforandringer for distrikter.

Febr.	10.	Skr.	om den komm. inndelingsgrense mellom Sigdal og Krødsherad	10
Mars	9.	»	om do. mellom Hedrum og Larvik	17
»	13.	»	om do. mellom Nesna og Leirfjord samt om overføring av eiendommene Skaret og Rendebu fra førstnevnte til sistnevnte herred	17
»	23.	Forordn.	om fredning av en strekning ved utløpet av Tengselva i Bjerkreim	24
April	12.	Vedtak	om do. av dyre-, fugle- og plantelivet på Hamran i Dønnes	27
Juni	28.	Telegram	om opphevelse av «lov» om opprettelse av Jondalen herred	51
Novbr.	1.	Res.	om at Troms og Finnmark fylker skal utgjøre et statsadvokatembete for behandling av landssviksaker	

5. Kommunal stemmerett og valgbarhet.

Juni	12.	Prov. anordn.	om det første kommunevalg etter frigjøringen	33
»	12.	Res.	om do.	42
Juli	6.	L o v	nr. 2 om do.	56
»	27.	Prov. anordn.	om pålegg til trykkerier om trykning av valgmateriell	110
»	27.	Res.	om bemyndigelse for Justisdepartementet til å bestemme hvem som i kjøpstad og ladested skal føre manntall	113
»	31.	Rundskr.	om kommunevalgene 1945	116
Sept.	21.	Res.	om regler for det i lov om foreløpig ordning av det kommunale styre omhandlede utfyllingsvalg	214
»	29.	L o v	nr. 2 om stemmerettsalder ved kommunevalg og om endr. av lov om det første kommunevalg etter frigjøringen	217
Novbr.	16.	Res.	om bestemmelser vedk. det første kommunevalg etter frigjøringen	261

6. Kommunestyret. Fylkestyret.

Juli	13.	L o v	nr. 1 om foreløpig ordn. av det kommunale styre	59

7. Kommunale forhold i alminnelighet.

April	19.	«Lov»	nr. 35 om endr. i lov om rett for kommuner til å kreve avstått bruksrett til husrom m. v.	28

		Kommunale forhold i alminnelighet.	Side
R 16			
1945			
Juni	29. Res.	om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å treffe de avgjørelser som er tillagt Kongen i landkommunelovens § 60 og bykommunelovens § 58, når det gjelder kommuners vedtak om betaling av distriktsbidrag m. v.	53
Juli	13. Lov	nr. 4 om adgang for kommunene til å ligne ut tillegsskatt på større inntekter for budsjettåret 1945—46	63
Sept.	28. Res.	om at myndigheten til å stadfeste kommunale husleivedtekter som er lagt til Kongen, overføres til Sosialdepartementet	216

8. Statstjenernes rettstilling i alminnelighet.

April	5. «Midlert. lov» nr. 32 om tillegg til forordn. om lønsregulering for de off. tjenestemenn	25
»	5. » nr. 33 om do. for politiets tjenestemenn	25
Juli	18. Rundskr. om det nye midlert. lønsregulativ	72
»	20. Res. om at alle private telefonselskaper anses som off. innretninger	78
»	20. » om fullmakt for Finansdepartementet til å fastsette nærmere regler om oppgjør for off. tjenestemenn vedk. visse innbetalinger ved Det norske innskudds- og trekkontor m. v.	79
Oktbr.	5. Rundskr. om fradrag i lønn for bolig m. v.	226
»	17. » om lønnsvilkårene for statens tjenestemenn m. v.	
»	19. Res. om regler om ansettelse i okkupasjonstiden	228
»	31. Rundskr. om regler om godkjenning i h. til § 3 i prov. anordn. om gjenoppretting av lovlige forhold i den off. tjeneste i Norge	237
Novbr.	23. Res. om ansettelse av visse tjenestemenn ved de militære fabrikker m. v.	266
Desbr.	7. » om lønnsbestemmelsene i fredsregulativene for den vepnede makt	291

9. Embetsgårder.

10. Skyss- og kostgodtgjørelses beregning.

Aug.	17. Res.	om endr. av regler om off. tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse på reiser i utlandet	168
Sept.	14. »	om endr. av regler om flytningsgodtgjørelse til off. tjenestemenn	207
»	14. »	om midlert. forhøyelse av kostgodtgjørelsen ved visse tjenestereiser til og fra Narvik	208
»	14. »	om forhøyelse for statsbanenes tjenestemenn av kostgodtgjørelse for tjenestereiser i de nordiske land m. v.	208
Novbr.	16. »	om vitnegodtgjørelse	261
»	22. Skr.	om kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket til medlemmer av fylkesarbeidsnemnda m. v.	266
»	30. Res.	om skyss- og kostgodtgj. ved reiser til overtagelse av stillinger ved statens kontorer m. v. i utlandet	271

11. Pensjonsvesen.

Sept.	29. Lov	nr. 3 om midlert. endr. i § 37 i lov om alderstrygd	217

1945

II. Spesielle forvaltningsgrener.

I. Utenriksvesen.

a. Diplomati og konsulatvesen.

b. Utenlandske anliggender.

Juni	25.	Den internasjonale opiumsoverenskomst.....	314
Juli	25.	Noteveksling mellom Norge og UNRRA om Erklæring om omsorg for og hjemsendelse av «displaced persons»	314
Oktbr.	5.	Res. om statsgaranti til norske selgere ved kredittsalg til utlandet av visse varer og andre leveringer...	222

2. Religionsvesen.

a. Religion. Gudstjeneste m. v.

b. Kirker. Kirkegårder.

c. Geistlighet.

Juni	12.	Res. om opprettelse av en midlert. stilling som fylkesprost i Finnmark	42
Oktbr.		Kapiteltakster for året 1945	239
Novbr.	30.	Res. om bemyndigelse for Kirkedepartementet til å treffe bestemmelser om at feltprester m. v. skal kunne føre kirkebøker m. v. når de tjenstgjør utenfor rikets grenser	270

d. Dissentere.

Juni	30.	Skr. om godkjenning av vigselformular for Menigheten Betel, Seljord.....	53
Desbr.	8.	» om do. for Kristi menighet, Nærnes.....	291
»	8.	» om do. for Bukkedalen og Nes pinsemenighet....	292

3. Undervisningsvesen.

a. Folkeskolen.

Juni	12.	Prov. anordn. om høve til å utstede avgangsvitnemål fra folkeskolen, lærerskolen, realskolen og gymnasiet på grunnlag av standpunkt karakterer.....	33

b. Abnorme og forsømte barn.

c. Fagskoler, fylkeskoler, folkehøgskoler m. v.

Juni	12.	Prov. anordn. om høve til å utstede avgangsvitnemål fra folkeskolen, lærerskolen, realskolen og gymnasiet på grunnlag av standpunkt karakterer.....	33
»	29.	Res. om ikrafttreden av lov om yrkesskoler for håndverk og industri	51
Aug.	17.	Mellombels rettarbot om ordn. av visse tilhøve ved lærarskulane etter okkupasjonen	150
»	17.	Res. om fullmakt for Kyrkjedepartementet til så lenge til å gje føresegner om lærarprøve.....	168
Sept.	28.	» om endr. i §§ 3 og 4 i plan for de eksamensberetigede maskinistiskoler	216

d. Høgre almenskoler.

Juni	12.	Prov. anordn.	om høve til å utstede avgangsvitnemål fra folkeskolen, lærerskolen, realskolen og gymnasiet på grunnlag av standpunkt karakterer	33

e. Universitetet, høgschooler m. v.

Juni	29.	Res.	om endr. i reglement for Norges veterinærhøgskole	51
Aug.	3.	»	om tilføyelse til reglementet for opptagelse av studerende ved Norges tekniske høgschooler, Norges tannlægehøgskole, Bergens museum, Norges lærerhøgskole og Statens akademi for malere og billedhoggere	131
Sept.	28.	»	om bestemmelser i h. t. lov om tillegg til fundasen for Det kongelige norske Frederiks universitet....	215
Oktbr.	12.	»	om endr. i reglem. for teologisk embetseksamen § 10, 3. avsnitt	224
»	12.	»	om do. ved Det teologiske menighetsfakultet	225
Novbr.	30.	»	om opprettelse av en stilling som riksværvarslings-sjef ved Det norske meteorologiske institutt	270
Desbr.	21.	»	om endr. i Reglement for språklig-historisk embets-eksamen	298

4. Biblioteker, museer, vitenskap og kunst. Naturfredning. Kringkasting. Film.

Mars	8.	Vedtak	om fredning av en stor bjørk i Granum	17
Aug.	3.	Res.	om tilføyelse til reglementet for opptagelse av studerende ved Norges tekniske høgschooler, Norges tannlægehøgskole, Bergens museum, Norges lærerhøgskole og Statens akademi for malere og billedhoggere	131
Oktbr.	10.	Skr.	om totalfredning av erfugl	224
»	12.	Res.	om endr. i forskr. om regnskapsavleggelse og revisjon vedr. Norsk rikskringkasting	225

5. Arkivvesen.

6. Folkemengdens bevegelse. Passvesen. Statistikk.

7. Retts- og politivesen.

a. Kunngjøringer.

b. Rettsvesenets administrasjon.

Juni	12.	Res.	om organisering av en selvstendig avd. av Eidsivating lagmannsrett for landssviksaker	43
Juli	30.	Rundskr.	om bemyndigelse for dommerfullmektiger til å lede hovedforhandling m. v.	115
Aug.	31.	Prov.	anordn. om midlert. tillegg til lov om domstolene	177
»	31.	Res.	om opprettelse av et statsadvokatembete for behandling av landsviksaker i Nord-Trøndelag	179
»	31.	»	om et utvalg på 18 domsmenn med særlig kyndighet i sjøvesen i Trondheim	180

1945

Oktbr.	5. Res.	om midlert. opphevelse av husleieretten for Kristiansund.....	221
»	19. »	om herreds- og byrettens forretninger med landssviksaker i Oslo, Akershus, Bergen og Hordaland fylker.....	228
»	19. »	om do. i Nord-Trøndelag fylke.....	228
»	26. »	om bemyndigelse for Justisdepartementet til å treffe visse bestemmelser om forretningene i landssviksaker.....	235
Novbr.	1. »	om at Troms og Finnmark fylker skal utgjøre et statsadvokatembete for behandling av landssviksaker.....	246
»	8. Skr.	om forsvarerutvalg ved krigsrettene.....	251
»	29. »	om at de såkalte arbeidstjenesteretter skal gå inn under restitusjonsanordningens § 6.....	268
»	30. Res.	om bemyndigelse for Justisdepartementet til å oppnevne midlert. hjelpestatsadvokater.....	270
		<i>c. Politivesenet i alminnelighet.</i>	
Janr.	3. Skr.	om at midlert. lov om forbud mot at barn ferdes ute om kvelden i vinterhalvåret også gjelder for en del skolekretser i Meråker.....	1
Mars	7. »	om do. for Stange skolekrets i Stange.....	17
April	5. «Midlert. lov»	om tillegg til forordn. om lønnsregulering for politiets tjenestemenn.....	25
Juli	25. Forskr.	om bruk av jaktvåpen.....	108
Oktbr.	5. Res.	om bemyndigelse for Justisdepartementet til å treffe beslutning om utvisning.....	221
Novbr.	23. Skr.	om brigde i politivedtektane for Røra.....	266

d. Politivedtekter.

Mars	23. Skr.	om politivedtekt for Alesund.....	24

e. Lotteri.

f. Sivilt luftvern.

8. Fattigvesen.

9. Sunnhetsvesen.

a. Medisinalvesen i alminnelighet.

Juni	12. Prov.	anordn. om åtgjerder mot kjønnssykdommer.....	37

b. Helseforskrifter m. v.

Janr.	8. Skr.	om tilføyelse til helseforskriftene om reinhold m. m. i dame- og herrefrisersalonger i Narvik.....	1

c. Løger. Tannløger.

d. Jordmødre.

Febr.	3. Skr.	om sammenslåen av Mandal samt Halse og Harkmark jordmordistrikter med benevnelse Mandal jordmordistrikt	9
Mars	12. »	om omregulering av Nes og Tunhovd jordmordistrikter samt om at sistnevnte jordmordistrikt heretter skal hete Dagali jordmordistrikt	17
Aug.	3. Res.	om midlert. lønnsregulativ for de off. ansatte jordmødre	132

e. Apotekvesen.

Aug.	17. Res.	om at prov. anordn. om gjenoppretting av lovlige forhold i den off. tjeneste i Norge får anvendelse på apotek	168

10. Veterinærvesen.

Febr.	20. Skr.	om off. kjøttkontroll i As.	15
April	12. »	om do. i Mosjøen	28
Juni	29. Res.	om endr. i reglement for Norges veterinærhøgskole	51
Juli	27. »	om opphevelse av «lov» om off. slaktehus, off. kjøttkontroll m. v. samt forordn. om oppkreving av kontrollavgift og lønnsregulativ for kontrollveterinærene og forskrifter om tilskudd og fordeling av kjøttkontrollavgiften	113
Aug.	3. »	om regler for off. kjøttkontroll av biff og pøsekjøtt av hval	133
Novbr.	23. »	om avgift for den off. kjøttkontrolls undersøkelse av kjøtt og fleisk som innføres fra utlandet	

11. Bygnings- og brannvesen.

Janr.	9. Skr.	om endr. av § 2 i samtlige byplanvedtekter for indre sone i Oslo	2
Febr.	7. »	om do. i § 13 i regulativet for bygningskontroll og oppmåling i Oslo	9
Mars	15. »	om regulering av og byggevedtekter for eiendommen Juterud i Bærum	20
»	16. »	om byggevedtekter for Nedre Elker	20
»	19. »	om utvidelse av grensene for Nordfjordeid bygningsdistrikt	21
»	21. »	om at § 1 i bygningsloven og § 65 i brannloven skal gjelde innen visse grenser for Finneidfjord i Sør-Rana	22
»	27. »	om reguleringsplan og byggevedtekt for Langebåtfeltet av Søndre Hallangen i Frogn	24
April	5. »	om vedtekt til bygningslovens § 57 a, p. 1, for Notodden	25
»	11. »	om regulering av og byggevedtekter for en del av Søndre Nes i Bærum	26
»	11. »	om vedtekt til bygningslovens § 13 for Fana	26
»	11. »	om regulering av og byggevedtekter for Nordlandet i Kristiansund	27

Bygnings- og brannvesen.		R 21
		Side
1945		
April	18. Skr.	om grensene for Gressvik—Hauge brann- og bygningskommune 28
Juli	27. »	om endr. i vedtekten til bygningslovens § 13 for Stavanger 114
Aug.	7. »	om feieregulativ for Arendal 140
»	10. Rundskr.	om administrasjon av gjenreisningen 148
»	27. Skr.	om vedtekt til bygningslovens § 104,8 for Bolsåy 177
Sept.	13. »	om regulering av og byggevedtekter for Nesøya hovedgård 207
»	13. »	om delvis ny byplan for Lillestrøm 207
»	14. »	om at brannloven skal gjelde for Kirkenes 208
Oktbr.	4. »	om utvidelse av grensene for Fossbergi brann- og bygningsdistrikt i Lom 221
»	11. »	om regulering av og bygningsvedtekter for en del av Nyborgåsen i Asker 224
»	20. »	om reguleringsplan og bygningsvedtekter for Sortland bygningskommune 232
»	31. »	om tillegg til § 9 i bygningsvedtektene for Drammen 239
Novbr.	6. »	om tilleggsbestemmelse til brannlovens § 15 i Ytre Arna brannkommune 251
»	8. »	om endr. i reglementet for Breviks brannvern 251
»	8. »	om at bygningsloven gjøres gjeldende for et område av Nes herred, Vest-Agder fylke 251
»	15. »	om at brannlova vert gjort gjeldende for et område av Fusa 261
»	17. »	om byggevedtekter for Sande bygningsdistrikt 262
»	19. »	om at bygningsloven gjøres gjeldende for strøket omkring Grinder stasjon i Grue 262
»	19. »	om endr. av feieregulativet for Norderhov 262
»	20. »	om byggevedtekter for det regulerede strøk ved Opdal stasjon 263
Desbr.	7. »	om utvidelse av Bratvåg bygningskommune i Møre og Romsdal 291
»	13. »	om endr. i bygningsvedtektene for Oslo 294
»	21. »	om tilleggsbestemmelse til brannlovens § 15 for Høyanger 310
»	24. »	om regulering av og bygningsvedtekt for industristrøk ved Storemøllen—Nyhavn—Hegrenes i Bergen 311

12. Ildsfarlige innretninger og gjenstander.

Desbr.	4.	Regler for bruk av sprengstoff 274

13. Kart- og oppmålingsvesen.

14. Næringsvesen.

a. Jordbruk.

Janr.	20.	Forordn.	om avgift ved omsetn. av grønnsaker og frukt 2
»	24.	»	om rådgjerder mot erte-gallmygg (<i>Contarinia pisi</i> Winn) 4
»	26.	Skr.	om forskjellige bestemmelser i medhold av forannevnte forordning 4

		Jordbruk.	Side
R 22			
1945			
Mars	3.	Forordn. om avgift på mjølk	16
»	6.	«L o v» nr. 22 om forlengelse av de midlert. lover om gjelds- ordning for jordbrukere og fiskere	16
»	14.	Skr. om vedtekter for bruk av jordlovens § 55 overfor innabygdsboende i Sør-Froya	18
April	5.	Vedtak om endr. i gjerdebestemmelsene for Aurskog.....	25
Juni	12.	Prov. anordn. om brigde i mellombels lov til å fremja omsetnaden av jordbruksvarar	41
Juli	12.	Res. om utjamningsavgift på konsummjølk.....	78
Aug.	3.	Føreseegner om avgift på grønnsaker	133
»	9.	Skr. om opphevelse av Administrasjonsrådets bestem- melse om utmalingsgraden for hvete og rug ved bygdemøllene	144
»	21.	» om føreseger om oppkrevjing m. m. av avgift på grønnsaker	176
»	27.	» om vedtekter for bruk av jordlovens § 55 overfor innabygdsboende i Vågå	177
Sept.	17.	» om opphevelse av forbud mot oppførelse av gjerder av piggråd i Sør-Audnedal	208
Oktbr.	19.	Res. om anvendelse av jordlovens kapitler I, II, X og XIII i Arendal	231
»	19.	» om forskr. om rådgjerder mot klumprot.....	231
Novbr.	14.	Skr. om opphevelse av forordn. om omsetn. og forsen- delse m. v. av frukt og grønnsaker av norsk produk- sjon	261
Desbr.	7.	Res. om rådgjerder mot potetkreft	288
<i>b. Husdyr. Reinsdyrdrift.</i>			
Janr.	27.	Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Sigdal ..	5
»	27.	» om do. i Valle.....	5
»	27.	» om do. i Austad	5
Febr.	1.	» om do. i Agdenes	5
»	2.	«L o v» nr. 4 om endr. i lov om omsetn. av pelsdyrskinn..	6
»	2.	Forordn. om reduksjon av pelsdyrbestanden.....	7
»	12.	» om omsetn. av pelsdyrskinn.....	11
Mars	6.	Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Tjeldsund	17
»	16.	» om do. i Alen	20
»	21.	» om do. i Samnanger	22
April	6.	» om do. i Vestre Gausdal	26
»	6.	» om do. i Stokke	26
»	6.	» om do. i Haltdalen	26
»	15.	» om do. i Holla	28
»	19.	» om do. i Eidskog	29
Juli	17.	» om do. i en del av Sør-Varanger	66
»	18.	» om do. i Vestre Slidre	73
Sept.	3.	» om do. på en strekning i Gildeskål	183
»	12.	» om do. i Sør-Rana	207
»	14.	Res. om sams sauesanking i Soknedal søndre statsal- menning	208
Oktbr.	9.	Skr. om bandtvang for hund når bufe beiter i Skatval	224
»	19.	Res. om bemyndigelse for Landbruksdepartementet til å gjøre de vedtak som etter lov om reindriften er tillagt Kongen	231

1945

Novbr.	1. Res.	om sams sauesanking på østsiden av Randsfjorden i Brandbu.....	251
»	1. »	om do. på Dyreøya i Øksnes.....	251
»	9. Bestemmelse	om endr. i forordn. om omsetn. av hest, storfe, sau m. v.....	253
»	27. Skr.	om bandtvang for hund når bufe beiter i Lillesand	267

c. Skogvesen. Almenninger.

Mars	15. Forordn.	om endr. i forordn. om omsetn. av innenlandsk brensel i Sør-Norge og forordn. om do. i Nord-Norge.....	19
April	6. »	om pålegg om kjøring av ved og vedtømmer....	25
Juni	12. Prov. anordn.	om oppnevning av midlert. styrer for bygde-almenninger og statsalmenninger.....	41
»	12. »	om skogoppsynet	42
Sept.	14. Res.	om sams sauesanking i Soknedal søndre statsalmenning	208

*d. Utskifting.**e. Jakt og fangst.*

Febr.	2. «L o v»	nr. 5 om tillegg til lov om fangst av hval.....	6
Juli	13. »	nr. 2 om endr. av lov om fangst av hval.....	62
»	20. Prov. anordn.	om tillatelse til å bygge m. v. trefartøyer og fiske- og fangstfartøyer av stål	75
»	25. Forskr.	om bruk av jaktvåpen	108
Aug.	6. »	for reparasjoner og/eller ombygging av visse trefartøyer	135
»	6. Regler	for meddelelse av tillatelse til å bygge og reparere trefartøyer og fiske- og fangstfartøyer av stål....	136
Sept.	7. Res.	om endr. i reglementet for fangst av bardehval og spermhval m. v.	202
Novbr.	9. Skr.	om opphevelse av forordn. om omsetn. og bruk av kjøtt og spekk av hval.....	253
»	21. Forskr.	om innlevering og melding av våpen m. v.....	263
Desbr.	4. Skr.	om løyve til i Vest-Agder fylke å nytta snaror til fangst av tiur, røy, orrfugl og hjerpe.....	287
»	21. Prov. anordn.	om tillegg til lov om fangst av hval	298
»	21. Res.	om dispensasjon fra § 1 i prov. anordn. om tillegg til lov om fangst av hval for britiske ekspedisjoner under hvalfangsten i Antarktis 1945—46	301

f. Fiskeri.

Janr.	11. Skr.	om at Lofotoppsynet settes i 1945.....	2
»	13. »	om at det midlert. er forbudt å omsette frossen fetsild og frossen småsild større enn 30 stk. pr. kg i Troms og Nordland fylker til annet enn agn....	2
»	24. »	om at vårtorskeoppsynet i Møre og Romsdal settes i 1945	4
»	27. Forordn.	om fiskeregler for innlandsfisket i Kjerringøy....	5
»	30. Skr.	om tiden for når det er tillatt å fange kveite med garn	5

1945

		Side
Febr.	2. «Midlert. lov» nr. 7 om tillegg til lov ang. skreifis- riene i Lofoten	6
»	3. Midlert. forordn. om tillegg til bestemmelsene om omsetn. av agn	7
»	3. Forordn. om opphevelse av midlert. forordn. om omsetn. av agnskjell	8
»	3. » om endr. i forordn. om omsetn. av agn i Nord- Norge	8
»	6. » om fiskeregler for Kolbu	9
»	9. » om do. for Snertingdal	10
»	12. » om do. for Vestre Gausdal	13
»	15. » om do. for Alvdal	13
»	16. » om do. for Savalen	13
»	19. » om do. for Eikeren	14
»	22. » om laksefisket ved munningen av Valdalselva i Norddal	15
»	22. » om sjøaurefisket i Tronsvikelva i Tromsøysund...	15
»	24. » om ukefredningen for fiske med hæv etter laks og sjøaure i Bufossen i Tovdalselva i Tveit	15
»	28. » om bruk av skjell som agn under Lofotfisket	16
»	28. Skr. om tillatelse til å bruke dagliner også før 12 mars i Vest-Lofoten og Henningsvær oppsynsdistrikt..	16
Mars	1. Forordn. om fiskeregler for Nore	16
»	1. » om endr. i fiskereglene for Uvdal	16
»	6. «L o v» nr. 22 om forlengelse av de midlert. lover om gjeldsordning for jordbrukere og fiskere	16
April	5. » nr. 30 om midlert. endr. av den ukentlige frednings- tid for laks og sjøaure	24
»	12. Forordn. om fiskeregler for Vang, Opland fylke	28
»	13. » om laks- og sjøaurefisket i Berbyelva og en del av Iddefjorden i Idd og Marker fiskeridistrikt	28
»	13. Skr. om opphevelse av oppsynet under vårtorskefisket i Møre og Romsdal	28
»	19. Forordn. om fiskereglar for Bø og Nes i Sauherad	29
»	20. Skr. om opphevelse av Lofotoppsynet i 1945	29
Juni	12. Res. om fisket ved Oldenelva i Innvik	47
»	29. » om statens overtagelse av krigsrisikoen for fiske- flåten	51
Juli	3. Bestemmelse om endr. av reglementet for merking av her- metisk nedlagte fiskevarer	53
»	20. Prov. anordn. om tillatelse til å bygge m. v. trefartøyer og fiske- og fangstfartøyer av stål	75
Aug.	6. Forskr. for reparasjoner og/eller ombygging av visse tre- fartøyer	135
»	6. Regler for meddelelse av tillatelse til å bygge og reparere trefartøyer og fiske- og fangstfartøyer av stål	136
»	17. Prov. anordn. om omsetn. av saltet islandssild	165
»	17. Forskr. om iverksettelse av forannevnte prov. anordn.	169
»	17. Bestemmelser om godkjenning av eksportører for omsetn. av saltet islandssild	171
Sept.	13. Skr. om fiskeregler for Aker	207
»	28. Res. om opprettelse for et Plankontor for fiskeindu- strien under Fiskeridirektoratet	216
Desbr.	27. L o v nr. 1 om forlenget gyldighet av midlert. lov om utførsel av hermetisk nedlagt brisling og sild	312

1945

Side

g. Bergverk. Fabrikker.

Juni	29. Res.	om ikrafttreden av lov om yrkesskoler for håndverk og industri	51
Juli	3. Bestemmelse	om endr. av reglementet for merking av hermetisk nedlagte fiskevarer	53
»	21. Forskr.	om produksjon, omsetn. og rasjonering av kokesjokolade m. v.	104
»	26. Bestemmelse	om endr. av forskrifter om forbud mot bruk av tekstilråstoffer m. v.	108
»	26. »	om endr. av do. om tildeling av rasjoneringsmerker for tekstilvarer til private forbrukere	109
»	26. »	om endr. i do. om omsetn. og bruk av filler	110
Aug.	18. »	om avgift ved fremstilling av tekstilvarer	172
»	21. »	om endr. av forskr. om fremstilling av garn m. v.	176
»	21. Skr.	om opphevelse av §§ 6 a og 7 i forordn. om bestrykningsmidler og kitt	176
»	30. »	om do. av forordn. om omsetn. og produksjon av kaffetilsetninger m. v.	177
Oktbr.	23. »	om do. av §§ 6 og 7 i forordn. om omsetn., bruk og framstilling av jern og stål	233
»	26. Res.	om særlige arbeidervernstiltak for støperier	235
Novbr.	22. Forskr.	om sukkertilsetning i saft, syltetøy m. v. bestemt for omsetn.	264
»	23. Res.	om ansettelse av visse tjenestemenn ved de militære fabrikker m. v.	266
»	30. Prov.	anordn. om tillegg til lovgivningen om bergverksdriften	270
Desbr.	7. Res.	om at metallet uran skal anses for å være av særlig samfunns viktig betydning	288
»	10. Bestemmelse	om opphevelse av rasjoneringen for aluminium og nikkellegeringer m. v.	293
»	27. Lov	nr. 1 om forlenget gyldighet av midlert. lov om utførsel av hermetisk nedlagt brisling og sild	312
»	27. Midlert. lov	nr. 4 om tillatelse til å bruke brennevin fra industribrennerier til tilvirkning av drikkebrennevin	313
»	27. Bestemmelser	om endr. i bestemmelsene om opphevelse av forskrifter om bruk av generatorbrensel	313

h. Håndverk.

Juni	29. Res.	om ikrafttreden av lov om yrkesskoler for håndverk og industri	51
Desbr.	21. »	om bevillingstvang m. v. for rorleggerarbeider i Sandnes	301

i. Handel.

Janr.	13. Skr.	om at det midlert. er forbudt å omsette frossen fetsild og frossen småsild større enn 30 stk. pr. kg i Troms og Nordland fylker til annet enn agn	2
»	17. »	om lukningsvedtekt for utsalgsteder i Narvik	2
»	20. Forordn.	om avgift ved omsetn. av grønnsaker og frukt	2
»	22. Skr.	om endr. i lukningsvedtekten for utsalgsteder i Singsås	3
»	23. »	om do. i Horg	3

R 26
1945

Handel.

Side

Febr.	2.	« Lov »	nr. 4 om endr. i lov om omsetn. av pelsdyrskinn...	6
»	3.	Midlert.	forordn. om tillegg til bestemmelsene om omsetn. av agn.....	7
»	3.	Forordn.	om opphevelse av midlert. forordn. om omsetn. av agnskjell.....	8
»	3.	»	om endr. i forordn. om omsetn. av agn i Nord-Norge.....	8
»	12.	»	om omsetn. av pelsdyrskinn.....	11
»	19.	Skr.	om endr. i lukningsvedtekten for utsalgsteder i Bærum.....	14
»	21.	Forordn.	om omsetn., rasjonering og bruk av salt.....	15
Mars	15.	»	om endr. i forordn. om omsetn. av innenlandsk brensel i Sør-Norge og forordn. om omsetn. av innenlandsk brensel i Nord-Norge.....	19
»	20.	Skr.	om endr. i lukningsvedtekten for utsalgsteder i Gjøvdal.....	21
April	3.	»	om do. i Vestre Slidre.....	24
»	24.	»	om do. i Tjeldsund.....	30
Juni	12.	Prov. anordn.	om brigde i mellombels lov til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror.....	41
»	12.	Res.	om avgift på omsetnaden av svineslakt.....	47
»	14.	Skr.	om endr. i lukningsvedtekten for utsalgsteder i Narvik.....	48
»	25.	Forskr.	om regulering av omsetn. av papir.....	48
»	29.	Res.	om avgift på omsetnaden av saukjøl.....	52
»	29.	»	om do. av storfeslakt.....	52
Juli	4.	Skr.	om opphevelse av en del bestemmelser om forsyning og rasjonering av livsfornødenheter m. v.....	53
»	13.	»	om tillegg til lukningsvedtekten for utsalgsteder i Singsås.....	65
»	20.	Prov. anordn.	om innførselsforbud.....	73
»	20.	Res.	om bemyndigelse for Forsyningsdepartementet til å treffe de bestemmelser som i prov. anordn. om innførselsforbud § 2 er tillagt Kongen.....	79
»	21.	Forskr.	om produksjon, omsetn. og rasjonering av kokesjokolade m. v.....	104
»	25.	»	om lagring, bruk, omsetn. og rasjonering m. v. av poteter.....	104
»	26.	Bestemmelse	om endr. i forskrifter om tildeling av rasjoneringsmerker for tekstilvarer til private forbrukere.....	109
»	26.	»	om endr. i forskrifter om omsetn. og bruk av filler.....	110
»	30.	Forskr.	om omsetn. og bruk av generatorbrensel.....	114
Aug.	3.	Føresegner	om avgift på omsetnaden av pelsdyrskinn.....	133
»	3.	Skr.	om endr. i lukningsvedtekten for utsalgsteder i Brandbu.....	135
»	4.	»	om do. i Trysil.....	135
»	9.	Forskr.	om rasjonering og omsetn. av kraftfôr.....	140
»	9.	»	om omsetn. og bruk av norsk korn og erte.....	142
»	9.	»	om rasjonering og omsetn. av kaffe og te.....	143
»	15.	Skr.	om endr. i lukningsvedtekten for utsalgsteder i Haltdalen.....	149
»	16.	Forskr.	om omsetn. og rasjonering av importert frukt... ..	150
»	17.	Prov. anordn.	om omsetn. av saltet islandsild.....	165

1945

Aug.	17.	Forskr.	om iverksettelse av prov. anordn. om omsetn. av saltet islandsild	169
»	17.	Bestemmelser	om godkjenning av eksportører for omsetn. av saltet islandsild	171
»	18.	»	om avgift ved innførsel av visse varer fremstilt av tekstilspinnestoffer	173
»	18.	»	om do. ved omsetn. m. v. av lær- og pelsvarer m. v.	174
»	21.	Skr.	om opphevelse av §§ 6 a og 7 i forordn. om bestrykningsmidler og kitt	176
»	30.	»	om do. av forordn. om omsetn. og produksjon av kaffetilsetninger m. v.	177
Sept.	3.	»	om føreseger for oppkrevjing m. v. av omsetningsavgift på pelsdyrskinn	182
»	4.	Forskr.	om tildeling av sukker til bifôr og om avlevering m. v. av honning	183
»	10.	Bestemmelser	om endr. i forskr. om omsetn. og bruk av generatorbrensel	202
»	25.	»	om do. i forskr. om rasjonering og omsetn. av kaffe og te	215
Oktbr.	2.	»	om do. av forskr. om regulering av omsetn. av papir	219
»	4.	»	om do. av forordn. om omsetn. og bruk av huder og skinn	220
»	5.	Res.	om statsgaranti til norske selgere ved kredittsalg til utlandet av visse varer og leveringer	222
»	6.	Skr.	om at forordn. om importregulering for mineraloljer m. v. er bortfalt	224
»	19.	Bestemmelser	om opphevelse av forskr. om omsetn. og bruk av generatorbrensel	232
»	23.	Skr.	om do. av forordn. om forbud mot bruk av forskjellige kjemiske produkter	232
»	23.	»	om do. av de særlige bestemmelser om kjøp og bruk av metaller i mindre mengder	233
»	23.	»	om do. av §§ 6 og 7 i forordn. om omsetn., bruk og fremstilling av jern og stål	233
»	26.	»	om pristakst over en eiendom	237
Novbr.	1.	Res.	om forskr. for bruk av betegnelsen fløte	250
»	1.	»	om oppnevning av Norges eksportråd m. v.	247
»	9.	Bestemmelser	om endr. i forordn. om omsetn. og bruk av petroleum	252
»	9.	»	om do. i forordn. om omsetn. av hest, storfe, sau m. v.	253
»	9.	Skr.	om opphevelse av forordn. om omsetn. og bruk av kjøtt og spekk av hval	253
»	9.	»	om do. av forordn. om omsetn. og bruk av kalsiumkarbid	254
»	14.	»	om do. av forordn. om omsetn. og forsendelse m. v. av frukt og grønsaker av norsk produksjon	261
»	22.	Forskr.	om sukkertilsetning i saft, syltetøy m. v. bestemt for omsetn.	264
»	26.	Prov. anordn.	om utførselsforbud	267
»	26.	Res.	om gebyr for utførselslisens	267
Desbr.	10.	Bestemmelse	om opphevelse av rasjoneringen for aluminium og nikkellegeringer m. v.	293

Desbr.	13.	Res.	om endr. i instruks for Norges eksportråd	284
»	21.	Prov. anordn.	om forlenget gyldighet av prov. anordn. om forbud mot salg av skip til utlandet og prov. anordn. om regulering av befraktningsforhold i krigstid	298
»	21.	Res.	om ugyldigheten av avhendelser og bebeftelser under okkupasjonen med hensyn til eiendom tilhørende staten m. v.	299
»	21.	»	om beregning og oppkreving av omsetningsavgift	301
»	21.	Skr.	om opphevelse av forordn. om rasjonering av mineraloljer	310
»	27.	L o v	nr. 1 om forlenget gyldighet av midlert. lov om utførsel av hermetisk nedlagt brisling og sild	312
»	27.	Bestemmelser	om endr. i bestemmelsene om opphevelse av forskrifter om bruk av generatorbrensel	313

j. Brennevin, vin, øl m. v., bevertninger, herberger m. v.

Juli	11.	Skr.	om tillegg til avgiftsatsen m. v. for brennevin	59
Aug.	10.	Prov. anordn.	om tillegg til rusdrikkloven	147
Oktbr.	15.	Skr.	om bevillingstvang for herberge- og beverternæringen i Biri	225
Novbr.	1.	Prov. anordn.	om endr. i prov. anordn. om tillegg til rusdrikkloven	247
Desbr.	15.	Skr.	om opphevelse av forordn. om rasjonering av brennevin og vin	294
»	27.	Midlert. lov	nr. 4 om tillatelse til å bruke brennevin fra industribrennerier til tilvirkning av drikkebrennevin	313

k. Krisetiltak. Offentlig næringsdrift.

Janr.	13.	Skr.	om at det midlert. er forbudt å omsette frossen fetsild og frossen småsild større enn 30 stk. pr. kg i Troms og Nordland fylker til annet enn agn	2
Febr.	2.	Forordn.	om reduksjon av pelsdyrbestanden	7
»	3.	Midlert. forordn.	om tillegg til bestemmelsene om omsetn. av agn	7
»	3.	Forordn.	om opphevelse av midlert. forordn. om omsetn. av agn	8
»	3.	»	om endr. i forordn. om omsetn. av agn i Nord-Norge	8
»	21.	»	om omsetn., rasjonering og bruk av salt	15
April	6.	»	om pålegg om kjøring av ved og vedtømmer	25
Juni	12.	Res.	om bemyndigelse for Forsyningsdepartementet til å utøve den myndighet som i prov. anordn. om okkupasjonslovgivningen vedr. forsyning og rasjonering av livsfornødenheter m. v. er tillagt Kongen	47
»	25.	Forskr.	om regulering av omsetn. av papir	48
Juli	4.	Skr.	om opphevelse av en del bestemmelser om forsyning og rasjonering av livsfornødenheter m. v.	53
»	20.	Res.	om regulering av arbeidet ved norske skipsverfter	77
»	21.	Forskr.	om produksjon, omsetn. og rasjonering av kokesjokolade m. v.	104
»	25.	»	om lagring, bruk, omsetn. og rasjonering m. v. av poteter	104

1945			
Juli	26.	Bestemmelse om endr. av forskrifter om forbud mot bruk av tekstilråstoffer m. v.	108
»	26.	» om do. om tildeling av rasjoneringsmerker for tekstilvarer til private forbrukere.	109
»	26.	» om do. om omsetn. og bruk av filler.	110
»	27.	Prov. anordn. om pålegg til trykkerier om trykning av valgmateriell.	110
»	30.	Forskr. om omsetn. og bruk av generatorbrensel.	114
Aug.	3.	Res. om endr. i res. om iverksetting av prov. anordn. om midlert. forbud mot driftsstans m. v.	134
»	9.	Forskr. om rasjonering og omsetn. av kraftfôr.	140
»	9.	» om omsetn. og bruk av norsk korn og erter.	142
»	9.	» om rasjonering og omsetn. av kaffe og te.	143
»	9.	Skr. om opphevelse av Administrasjonsrådets bestemmelse om utmalingsgraden for hvete og rug ved bygdemøllene.	144
»	15.	» om delvis opphevelse av prov. anordn. om midlert. forbud mot driftsstans m. v.	149
»	16.	Forskr. om omsetn. og rasjonering av importert frukt.	150
»	17.	Prov. anordn. om endr. i prov. anordn. om rekvisisjonering av skip og skipsbyggningskontrakter.	167
»	18.	Bestemmelser om avgift ved fremstilling av tekstilvarer.	172
»	18.	» om avgift ved innførsel av visse varer fremstilt av tekstilspinnestoffer.	173
»	18.	» om do. ved omsetn. m. v. av lær- og pelsvarer m. v.	174
»	21.	» om endr. av forskr. om fremstilling av garn m. v.	176
»	21.	Skr. om opphevelse av §§ 6 a og 7 i forordn. om bestrykningsmidler og kitt.	176
»	30.	» om do. av forordn. om omsetn. og produksjon av kaffetilsetninger m. v.	177
Sept.	4.	Forskr. om tildeling av sukker til bifôr og om avlevering m. v. av honning.	183
»	10.	Bestemmelser om endr. i forskr. om omsetn. og bruk av generatorbrensel.	202
»	25.	» om do. om rasjonering og omsetn. av kaffe og te.	215
Oktober	1.	Forskr. om tillegg til endr. i rasjoneringsbestemmelsene vedr. gummiavfall.	218
»	2.	Bestemmelse om endr. av forskr. om regulering av omsetn. av papir.	219
»	4.	» om do. av forordn. om omsetn. og bruk av huder og skinn.	220
»	6.	Skr. om at forordn. om importregulering for mineraloljer m. v. er bortfalt.	224
»	19.	Bestemmelser om opphevelse av forskr. om omsetn. og bruk av generatorbrensel.	232
»	23.	Skr. om opphevelse av forordn. om forbud mot bruk av forskjellige kjemiske produkter.	232
»	23.	» om do. av de særlige bestemmelser om kjøp og bruk av metaller i mindre mengder.	233
»	23.	» om do. av §§ 6 og 7 i forordn. om omsetn., bruk og fremstilling av jern og stål.	233
Novbr.	9.	Bestemmelser om endr. i forordn. om omsetn. og bruk av petroleum.	252
»	9.	» om do. i forordn. om omsetn. av hest, storfe, sau m. v.	253

R 30
1945

Krisetiltak. Offentlig næringsdrift.

Side

Novbr.	9. Skr.	om opphevelse av forordn. om omsetn. og bruk av kjøtt og spekk av hval.....	253
	» 9. »	om do. av forordn. om omsetn. og bruk av kalsiumkarbid	254
	» 14. »	om do. av forordn. om omsetn. og forsendelse m. v. av frukt og grønnsaker av norsk produksjon.....	261
	» 22. Forskr.	om sukkertilsetning i saft, syltetøy m. v. bestemt for omsetn.....	264
	» 26. Prov. anordn.	om utførselsforbud.....	267
	» 26. Res.	om gebyr for utførselslisens	267
Desbr.	10. Bestemmelse	om opphevelse av rasjoneringen for aluminiums- og nikkellegeringer m. v.	293
	» 15. Skr.	om opphevelse av forordn. om rasjonering av brennevin og vin	294
	» 21. Prov. anordn.	om forlenget gyldighet av prov. anordn. om forbud mot salg av skip til utlandet og prov. anordn. om regulering av befraktningsforhold i krigstid	298
	» 21. Skr.	om opphevelse av forordn. om rasjonering av mineraloljer.....	310
	» 22. Forskr.	til gjennomføring av prov. anordn. om regulering av befraktningsforhold i krigstid	311
	» 27. Bestemmelser	om endr. i bestemmelsene om opphevelse av forskrifter om bruk av generatorbrensel.....	313
15. Sjøfartsforhold.			
<i>a. Sjøfart.</i>			
Mars	22. Vedtak	om oppkreving av gebyrer til statskassen for besiktelser m. v. som utføres av Skipsskontrollen....	23
Juli	20. Prov. anordn.	om tillatelse til å bygge m. v. trefartøyer og fiske- og fangstfartøyer av stål.....	75
	» 20. »	om Norsk skipsfartstyre og om bemyndigelse for Sjøfartsdepartementet til å la rekvisisjonering av skip til bruk og til eiendom avløse av en befraktningsordn.	76
	» 20. Res.	om regulering av arbeidet ved norske skipsverfter	77
Aug.	6. Forskr.	for reparasjoner og/eller ombygging av visse trefartøyer	135
	» 6. Regler	for meddelelse av tillatelse til å bygge og reparere trefartøyer og fiske- og fangstfartøyer av stål....	136
	» 17. Prov. anordn.	om endr. i prov. anordn. om rekvisisjonering av skip og skipsbyggningskontrakter.....	167
Oktbr.	4. Skr.	om tilbakekalling av deklarasjoner om dypere nedlasting av skip	221
	» 8. »	om opphevelse av bestemmelsen om hemmeligholdelse av visse opplysninger om skip og luftfartøyer	224
Desbr.	21. Prov. anordn.	om forlenget gyldighet av prov. anordn. om forbud mot salg av skip til utlandet og prov. anordn. om regulering av befraktningsforhold i krigstid	298
	» 22. Forskr.	til gjennomføring av prov. anordn. om regulering av befraktningsforhold i krigstid	311

1945

b. Skipsregistrering, se under c. nr. 19.

c. Skipsmåling.

d. Skipsfører. Skipsmannskap m. v.

Aug. 17. Prov. anordn. om begrensning i adgangen til tvangsfullbyrdelse i sjømenns tvungne sparing.....	166
Oktbr. 19. Res. om oppgjør av visse innbetalinger ved Det norske innskudds- og trekkontor m. v.....	228

e. Losvesen.

f. Havne- og fyrvesen. Redningsvesen.

16. Kommunikasjonsvesen.

a. Vegvesen. Motorvognkjøring.

Mars 22. «L o v» nr. 28 om plikt til å avstå motorkjøretøyer, mineraloljer m. v.....	22
April 25. » nr. 38 om tillegg til vegloven.....	30
Juli 30. Forskr. om omsetn. og bruk av generatorbrensel	114
Sept. 10. Bestemmelser om endr. i forskr. om omsetn. og bruk av generatorbrensel	202
Oktbr. 19. » om opphevelse av forskr. om omsetn. og bruk av generatorbrensel	232
Desbr. 27. » om endr. i bestemmelsene om opphevelse av forskrifter om bruk av generatorbrensel.....	313

b. Skyssvesen.

c. Jernbaner.

Aug. 31. Res. om gjeninnføring av normaltids	181

d. Vassdrags- og elektrisitetsvesen.

Juni 29. Res. om bemyndigelse for Arbeidsdepartementet til å treffe de avgjørelser som er tillagt Kongen i landkommunelovens § 60 og bykommunelovens § 58, når det gjelder kommuners vedtak om betaling av distriktsbidrag m. v.....	53
Juli 20. » om manøvringsreglementer for de midlert. statsreguleringer i Pålbufjorden og Halnevatn i Numedalslågen	78
» 20. » om do. for Seljordvatn.....	78
Aug. 31. Prov. anordn. om midlert. vassdragsreguleringer.....	178
Desbr. 27. L o v nr. 2 om endr. i lov om vassdragene § 88, p. 1 ..	312

e. Postverket.

f. Telegraf og telefon.

Juli 20. Res. om at alle private telefonselskaper anses som off. innretninger m. v.....	78

g. Luftfart.

Aug.	3.	Res.	om endr. i res. om opprettelse av Norges luftfarts- styre	134
Oktbr.	8.	Skr.	om opphevelse av bestemmelsen om hemmelighol- delse av visse opplysninger om skip og luftfartøyer	224

17. Omsetnings- og kredittvesen.

a. Bank- og pengevesen.

Juni	26.	Rundskr.	om valutakontroll m. v.	49
Juli	13.	L o v	nr. 3 om oppgjør av visse innbetalinger ved Det norske innskudds- og trekk-kontor m. v.	62
Aug.	3.	Prov. anordn.	om endr. av prov. anordn. om pengevesenet, Norges bank m. v.	131
»	17.	»	om begrensning i adgangen til tvangsfullbyrdelse i sjømenns tvungne sparing	166
Septbr.	5.	Midlert.	lov om visse finansielle tiltak	183
»	5.	Res.	om innløsning av Norges banks sedler, registrering av bankinnskudd m. v.	185
»	5.	Prov. anordn.	om betalingsutsettelse	193
Oktbr.	5.	Res.	om statsgaranti til norske selgere ved kredittsalg til utlandet av visse varer og andre leveringer...	222
Novbr.	17.	Rundskr.	om valutakontroll m. v.	262
Desbr.	12.	Skr.	om do.	293
»	18.	»	om bortfall av visse bestemmelser om satser for innskottrenter	295

b. Mål, vekt, vrakning.

Febr.	2.	«Midlert. lov»	om tillegg til lov ang. metrisk mål og vekt	6
»	20.	Skr.	om off. kjøttkontroll i As.	15
Juli	27.	Res.	om opphevelse av «lov» om off. slaktehus, off. kjøttkontroll m. v. samt forordn. om oppkreving av kontrollavgift og lønnsregulativ for kontroll- veterinærene og forskrifter om tilskudd og fordeling av kjøttkontrollavgiften	113
Aug.	3.	»	om regler for off. kjøttkontroll av biff og pølse- kjøtt av hval.	133

18. Forsikringsvesen.

Janr.	4.	«L o v»	nr. 1 om endr. i lov om alderstrygd	1
April	5.	»	nr. 31 om endr. i syketrygdloven	24
Juni	29.	Res.	om statens overtagelse av krigsrisikoen for fiske- flåten	51
Sept.	7.	»	om gjenoppretting av lovlige forhold i forsikrings- lovgivningen	201
»	29.	L o v	nr. 3 om midlert. endr. i § 37 i lov om alderstrygd	217
Novbr.	1.	Res.	om inntektsgrense for den pliktige syketrygd	246
»	9.	St.vedtak	om avgift til Aldersfondet og Krigspensjonerings- fondet 1945—46	252
»	22.	Skr.	om gebyr til en namsmann for å forberede og holde tvangsauksjon for beløp som er utliknet til Krigs- skadetrygden for bygninger	265
Desbr.	13.	Res.	om at avgjørelser om Krigsforsikring for varelagre skal treffes av Sosialdepartementet	294

1945

Desbr.	21.	Prov. anordn. om forlengelse av fristen for anskaffelse av ny tonnasje gjennom kontrahering eller innkjøp etter lov om betinget fritaking for skatteplikt av assuransegevinst	298

19. Konsesjon.

Aug.	31.	Prov. anordn. om midlert. vassdragsreguleringer	178
Desbr.	13.	Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å gi tillatelser etter prov. anordn. om forbud mot utlendings erverv av rettigheter i norske selskaper § 1	294

20. Sosiale anliggender. Jfr. nr. 18. Forsikringsvesen.

Janr.	3.	Skr. om at midlert. lov om forbud mot at barn ferdes ute om kvelden i vinterhalvåret også skal gjelde for en del skolekretser i Meråker	1
»	4.	«L o v» nr. 1 om endr. i lov om alderstrygd	1
Mars	7.	Skr. om at midlert. lov om forbud mot at barn ferdes ute om kvelden i vinterhalvåret skal gjelde for Stange skolekrets i Stange	17
April	5.	«L o v» nr. 3 om endr. i syketrygdloven	24
Juni	12.	Prov. anordn. om midlert. tillegg til lov om forbud mot at arbeidere blir berøvet sin stilling på grunn av innkalling til militærtjeneste m. v.	37
Aug.	3.	Res. om endr. i res. om iverksetting av prov. anordn. om midlert. forbud mot driftstans m. v.	134
»	15.	Skr. om delvis opphevelse av bestemmelsene i prov. anordn. om midlert. forbud mot driftstans m. v.	149
»	17.	Prov. anordn. om endr. av prov. anordn. om midlert. ordn. av lønns- og arbeidsvilkår i befridde distrikter ..	165
»	31.	Res. om opprettelse av et midlert. direktorat for flyktning- og fangespørsmål	181
»	31.	» om gjeninnføring av normaltid	181
Oktbr.	26.	» om særlige arbeiderverntiltak for støperier	235
Novbr.	9.	St.vedtak om avgift til Aldersfondet og Krigspensjoneringsfondet 1945—46	252
Desbr.	4.	Regler for bruk av sprengstoff	274
»	7.	Res. om opprettelse av en kontorsjefstilling ved riksmeklingsmannens kontor	288
»	21.	Prov. anordn. om endr. i prov. anordn. om midlert. ordn. av lønns- og arbeidsvilkår i befridde distrikter...	296

21. Svalbard, Jan Mayen og norske biland.

Novbr.	30.	Res. om formues- og inntektsskatt til Svalbard for budsjett-terminen 1944—45	271
»	30.	» om do. til Svalbard og om avgift av kull som utføres fra Svalbard for budsjett-terminen 1945—46	272

22. Forsvarsvesen.

a. Militærvesen i alminnelighet.

Juni	12.	Prov. anordn. om midlert. tillegg til lov om forbud mot at arbeidere blir berøvet sin stilling p. g. av innkalling til militærtjeneste m. v.	37

Juli	6. Res.	om bemyndigelse for Justisdepartementet til å foreta de beskikkelser m. v. som i h. t. §§ 28 og 56 i den militære rettergangslov er tillagt Kongen.....	58
Oktbr. 19.	»	om do. for Forsvarsdepartementet til å treffe bestemmelser om rekvisisjonsrett etter § 2 i prov. anordn. om rekvisisjoner til bruk for alliert eller norsk myndighet	232
»	26. »	om besikkelse av visse tekniske eksperter til sivil-militære offiserer.....	236
Novbr. 8.	Skr.	om forsvarerutvalg ved krigsrettene.....	251
»	14. Forskr.	om godtgjørelse for eiendom rekvirert til midlert. bruk for alliert og norsk myndighet.....	254
»	21. »	om innlevering og melding av våpen m. v.....	263
»	23. Res.	om ansettelse av visse tjenestemenn ved de militære fabrikker m. v.....	266
Desbr. 7.	Anordn.	om opphevelse av enkelte bestemmelser i prov. anordn. om endr. i lov om rettergangsmåten i militære straffesaker.....	287
»	7. Res.	om at Rikets vepnete makt settes på fredsfoot....	290
»	7. »	om forbehold ved nyansettelse m. v. av fastlønt befall innen forsvarsgrenene	290
»	7. »	om lønnsbestemmelsene i fredsregulativene for den vepnede makt	291
»	17.	Bestemmelser om rekvisisjonsmyndighet etter prov. anordn. om rekvisisjon til bruk for alliert eller norsk myndighet	295
»	27. Lov	nr. 3 om tilleggslov til lov om rettergangsmåten i militære straffesaker i fredstid	312
»	27. Midlert. lov	nr. 5 om tillegg til lov om verneplikt og utskrivning	213

b. Hæren.

c. Flåten.

d. Luftforsvaret.

23. Finansvesen.

a. Statens eiendommer og rettigheter. Statsgjelden.

b. Stiftelser. Legater m. v.

Janr. 30.	Stadf.	på «Astrid Augusta Ludes legat til fordel for unge kvinner, fortrinnsvis av Bergens by, til hjelp ved begynnende tuberkulose»	5
»	30. »	på «Leif Thorssøn Ludes legat til fordel for unge menn som lider eller har lidt av poliomyelitt og derfor ikke er fullt arbeidsdyktige»	5
Febr. 3.	»	på «Edvard og Inger Munch's legat» til verdige trengende i Asgårdstrand	8
»	3. »	på «Gerda Amundsen Blix's legat til fordel for verdige trengende damer av den kondisjonerte stand i Oslo»	8

1945				Side
Febr.	8.	Stadf.	på «Hans Hansen Bakke og Anna Hansdtr. Bakkens minne til hjelp for hederlige trengende enker og faderløse i Aurland».....	9
»	8.	»	på «Johan og Marit Hagens legat for Børsa gamleheim»	10
»	10.	»	på «Fru Elise Suhrs hjelpefond» til fordel for innvånere og institusjoner i Vardal.....	10
»	14.	»	på «Bakermester H. M. Hansens fond til Sandefjord håndverkerforening»	13
»	16.	»	på «Distriktslæge Paul Conradis og hustrus legat for syke» i Selbu og Tydal	14
»	16.	»	på «Søren B. Stang og hustru Anna født Ludvigsens legat» til verdige trengende menn og kvinner	14
Mars	9.	»	på «Dyrlæge Petter Laakes legat til hjelp for utdannelse av ubemidlet ungdom i Ullensaker»....	17
April	10.	»	på «Kjøpmann Johan Småbergs legat til hjelp for trengende syke» i Hafsund kapelldistrikt.....	26
»	21.	»	på «Grethe Økerns legat av 27 oktober 1927 til beste for verdige trengende i Frogn».....	29
»	21.	»	på «Enkefru Maren Bjørnstads legat til verdige trengende gårdbrukere og småbrukere i Jeløy»..	30
Mai	2.	»	på «Søstrene Agnes og Nanna Fleischers minnefond til beste for vanføre»	30
Juni	27.		Bestemmelse om opphevelse av stadfestelse på «Storebrands fond til fordel for Norsk brannvernforening»	49
»	27.	Stadf.	på «Storebrands speiderguttfond»	50
Juli	14.	»	på «Bergens pensjonsinnretnings legat» til understøttelse av personer tilhørende borgerklassen i Bergen	65
»	17.	»	på «Doktor Edvard Kristiansen Landes legat til opprettelse og drift av Håndverks- og industriskole i Sarpsborg»	65
Aug.	6.	»	på «O. A. Schult og hustrus legat» til verdige trengjande i Ogndal	137
Sept.	5.	»	på «Hellemine Hammers legat til fordel for ubemidlet ungdom i Hammeren skolekrets i Søre Osen»	197
Oktbr.	18.	»	på «Paul H. Haylands legat» til verdige trengende bygdefolk i Sauda	227
»	25.	»	på «Rolf Lyng Nissens legat» til utdannelse i sang og musikk	233
Novbr.	5.	»	på «Professor Agnar Barths reise- og studiefond» ved Landbrukshøgskolen	251
»	7.	»	på «Ole Eriksen Frisvold og kone Elisabeths legat» til hjelp for trengende, bosatt i Eid sogn, Møre og Romsdal fylke	251
»	8.	»	på «E. Loreng og hustrus legat» til fremme av sang og musikk under gudstjenesten i Veldre kirke..	252
»	19.	»	på «Professor dr. Mourly Vold og søsters legat til fremme av filosofisk og psykologisk forskning»	262
»	21.	»	på «Kathrine Salvesens legat» til Kampen menighets feriekoloni «Kampheim»	264
»	21.	»	på «Dina Marie Kjeldsens legat til innkjøp av ski og skutstyr til barn bortsatt av Trondheim fattigvesen og Trondheim verjeråd»	264

Novbr. 21. Stadf.	på «Anne Maries pleiehjem» for tuberkuløse syke eller kreftpasienter i Sarpsborg	264
» 29. »	på «A/S E. C. Dahls Bryggeris legat til Doktor Bjarne Lysholms Minne» til fremme av zoologiske arbeider i Trøndelag	268
» 30. »	på «Andrea og Miniuss Skaares fond» til Brandval kirke	274
» 30. »	på «Elesus P. Berg og Marta O. Bergs legat for verdige trengende i Stjørdal herred»	274
Desbr. 8. »	på «Kaare Bryn Askelunds Minnelegat» til reisestipendium til en av Trondheims handelsgymnasium uteksaminert elev	292
» 18. »	på «Jonas B. Øglænds fond til akademisk utdanning» for ungdom fra Sandnes og Høyland	296
» 18. »	på «Jakob J. og Lars Øglænds fond for Sandnes bys vel»	296
» 18. »	på «Jakob J. og Lars Øglænds fond til hjelp for evnerik ungdom som søker videre utdanning» ...	296
» 21. »	på «Ingrid og Erik H. Skogens legat til opplæring for evnerik landsungdom» i regelen fra Telemark..	311

c. Offentlige fond.

April 12. Forordn.	om regler for refusjon av betalt utligning til Krigsskadefondet for mineraloljeprodukter	27
» 25. Vedtak	om avgift til Aldersfondet og Krigspensjoneringsfondet for budsjettåret 1945—46	30
Novbr. 9. St.vedtak	om avgift til Aldersfondet og Krigspensjoneringsfondet 1945—46	252

d. Sportelvesen.

Novbr. 22. Skr.	om gebyr til en namsmann for å forberede og holde tvangsauksjon for beløp som er utliknet til Krigsskadetrygden for bygninger	265

e. Skattevesen.

Desbr. 13. Skr.	om beregning av renter av forfalle kommuneskatt 1945	30
Janr. 23. »	om at landskattelovens § 113, siste ledds tredje punktum ikke får anvendelse når det gjelder skatt til en kommune som hører til lensmannens distrikt og vedk. skattyter bor i kommunen	3
Febr. 15. »	om betaling av omtvistet ilignet skatt mindre enn kr. 5 000	13
» 20. «L o v»	nr. 18 om midlert. tillegg til bestemmelsene om fordeling av fylkeskatten på herredene	14
» 20. Vedtak	om skatt av inngangspenger av forestillinger og framvisninger m. v. for tidsrommet 1 mars—30 juni 1945	14
Mars 17. «L o v»	nr. 25 inneholdende visse særregler for beskatningen 1945—46 av rederier, fangstelskaper, sjøfolk, fangstfolk og andre skattepliktige som har formue eller inntekt i utlandet	20
April 19. »	nr. 36 om midlert. tillegg til skattelovenes bestemmelser om skatteplikt etter bosted m. v.	29

1945			
Novbr. 30.	Res.	om formues- og inntektsskatt til Svalbard for bud-	
		sjett-terminen 1944—45	271
»	»	om do. til Svalbard og om avgift av kull som ut-	
		føres fra Svalbard for budsjett-terminen 1945—46	272
Desbr. 21.	»	om forlengelse av fristen for anskaffelse av ny ton-	
		nasje gjennom kontrahering eller innkjøp etter lov	
		om betinget fritaking for skatteplikt av assuranse-	
		gevinst.....	310

f. Matrikuleringsvesen.

g. Stempelavgift.

h. Arveavgift.

i. Brennevin-, etylleter- og olavgift, se under nr. 14 j.

j. Avgifter av utskjenking og salg av brennevin, vin, øl m. v.,
se under nr. 14 j.

k. Konsulatavgift, se under nr. 1 a.

l. Særlige avgifter.

Janr.	20.	Forordn.	om avgift ved omsetn. av grønnsaker og frukt..	2
Mars	3.	»	om avgift på mjølk	16
April	25.	Vedtak	om avgift til Aldersfondet og Krigspensjonerings-	
			fondet for budsjettåret 1945—46	30
Juni	12.	Res.	om avgift av omsetnaden av svineslakt.....	47
»	29.	»	om do. av saukjøtt.....	52
»	29.	»	om do. av storfeslakt	52
Juli	7.	Kunngj.	om skatter og avgifter til statskassen for budsjett-	
			året 1945—46	59
»	13.	L o v	nr. 4 om adgang for kommunene til å ligne ut til-	
			leggsskatt på større inntekter for budsjettåret	
			1945—46	63
»	13.	Res.	om forandr. i reglene om utskrivning av formues-	
			og inntektsskatt til statskassen for budsjettåret	
			1945—46	64
»	13.	»	om regler om utskrivning av tillegg til statsskatten	
			av formue for budsjettåret 1945—46.....	64
»	20.	»	om utjamningsavgift på konsummjølk.....	78
»	27.	»	om opphevelse av «lov» om off. slaktehus, off. kjøtt-	
			kontroll m. v. samt forordn. om oppkreving av	
			kontrollavgift og lønnsregulativ for kontrollveteri-	
			nærene og forskrifter om tilskudd og fordeling av	
			kjøttkontrollavgiften	113
Aug.	3.	Føresegner	om avgift på omsetnaden av pelsdyrskinn.....	133
»	3.	»	om avgift på grønnsaker.....	133
»	10.	Res.	om opphevelse av forordn. om endr. av § 9 i be-	
			stemmelser om tollavgifter.....	148
»	18.	Bestemmelser	om avgift ved fremstilling av tekstilvarer ...	172
»	18.	»	om do. ved innførsel av visse varer fremstilt av	
			tekstilspinneoffer	173

1945

			Side
Aug.	18.	Bestemmelser om avgift ved omsetn. m. v. av lær- og pelsvarer m. v.	174
»	21.	Skr. om føresegner om oppkreving m. m. av avgift på grønnsaker	176
Sept.	3.	» om do. av omsetningsavgift på pelsdyrskinn	182
Novbr.	11.	St.vedtak om avgift til Aldersfondet og Krigspensjoneringsfondet 1945—46	252
»	23.	Res. om avgift for den off. kjøttkontrolls undersøkelse av kjøtt og flesk, som innføres fra utlandet	266
»	26.	» om gebyr for utførselslisens	267
»	30.	» om formues- og inntektsskatt til Svalbard og om avgift av kull som utføres fra Svalbard for budsjett-terminen 1945—46	271
Desbr.	21.	» om beregning og oppkreving av omsetningsavgift	301
		<i>m. Tollvesen.</i>	
Juni	20.	Res. om bemyndigelse for Finansdepartementet til å tilstå tollfrihet ved spesiell bevilling m. v.	48
Aug.	10.	» om opphevelse av forordn. om endr. av § 9 i bestemmelser om tollavgifter	148

n. Regnskaps- og oppbeørselsvesen.

1944			
Desbr.	13.	Skr. om beregning av renter av forfallen kommuneskatt	30
1945			
Mars	22.	Vedtak om oppkreving av gebyrer til statskassen for besiktelser m. v. som utføres av Skipskontrollen	23
Juli	13.	L o v nr. 3 om oppgjør av visse innbetalinger ved Det norske innskudds- og trekk-kontor m. v.	62
»	20.	Res. om fullmakt for Finansdepartementet til å fastsette nærmere regler om oppgjør for off. tjenestemenn vedk. visse innbetalinger ved Det norske innskudds- og trekkkontor m. v.	79
Aug.	21.	Skr. om føresegner om oppkreving m. m. av avgift på grønnsaker	176
Sept.	3.	» om do. av omsetningsavgift på pelsdyrskinn	182
»	18.	Regler om regnskapsoppgjør pr. 9 september 1945	208
Desbr.	21.	Res. om beregning og oppkreving av omsetningsavgift	301

o. Statsregnskapet og Riksrevisjonen.

Oktbr.	12.	Res. om endr. i forskr. om regnskapsavleggelse og revisjon vedr. Norsk rikskringkasting	225

C. PRIVATRETT.*1. Eiendomsrett og bruksrett.*

Mars	22.	L o v nr. 28 om plikt til å avstå motorkjøretøyer, mineraloljer m. v.	22
April	19.	» nr. 35 om endr. i «lov» om rett for kommuner til å kreve avstått bruksrett til husrom m. v.	28
Juni	12.	Res. om oppgaveplikt og disposisjonsforbud for midler som tilhører N.S.-organisasjoner m. v.	43

1945			
Juni	20. Res.	om bemyndigelse for Finansdepartementet m. v. til å kreve avstått husrom til bruk for staten eller statsinstitusjoners kontorer.....	48
»	20. Prov. anordn.	om Norsk skipsfartstyre og om bemyndigelse for Skipsfartsdepartementet til å la rekvisisjonering av skip til bruk og til eiendom avløse av en befraktningsordn.....	76
Aug.	31. Res.	om godkjennelse av den endr. som Erstatningsdirektoratet har foretatt i § 6 i forskrifter om oppgaveplikt og disposisjonsforbud vedk. N.S.-organisasjoner m. v.	180
Sept.	21. Prov. anordn.	om konfiskert eiendom.....	209
»	21. »	om rekvisisjoner til bruk for alliert eller norsk myndighet.....	213
Oktbr.	26. Skr.	om pristakst over en eiendom.....	237
Novbr.	14. Forskr.	om godtgjørelse for eiendom rekvirert til midlert. bruk for alliert og norsk myndighet.....	254
»	30. Prov. anordn.	om endr. i prov. anordn. om konfiskert eiendom	269
Desbr.	17. Bestemmelser	om rekvisisjonsmyndighet etter prov. anordn. om rekvisisjon til bruk for alliert eller norsk myndighet	295
»	21. Res.	om ugyldigheten av avhendelser og beheftelser under okkupasjonen med hensyn til eiendom tilhørende staten m. v.	299

2. Hittegods og vrakgods.

3. Pant.

Aug.	21. Skr.	om at panteattest som er begjært etter landssvik-anordningens § 39 kan gis uten gebyr.....	176
Desbr.	21. Res.	om ugyldigheten av avhendelser og beheftelser under okkupasjonen med hensyn til eiendom tilhørende staten m. v.	299

4. Grunnbyrder.

5. Kontraktsforhold.

Janr.	11. «L o v»	nr. 2 om endr. i selskapslovgivningen.....	2
Aug.	17. Prov. anordn.	om endr. i prov. anordn. om rekvisisjonering av skip og skipsbyggningskontrakter.....	167
Novbr.	1. »	om endr. i prov. anordn. om ugyldigheten av retts- handler m. v. som har sammenheng med okkupa- sjonen	242

6. Jordleie. Husleie.

Janr.	20. Skr.	om tillegg til husleievedtekta for Odda.....	3
Febr.	15. »	om gjennomføring av husleieloven i Rødnes.....	13
»	15. »	om do. for Kristiansand.....	13
April	19. «L o v»	nr. 35 om endr. i «lov» om rett for kommuner til å kreve avstått bruksrett til husrom m. v.	28
Juni	16. Skr.	om tillegg til husleievedtekten for Skedsmo.....	48
»	20. Res.	om bemyndigelse for Finansdepartementet m. v. til å kreve avstått husrom til bruk for statens eller statsinstitusjoners kontorer.....	48

R 40 1945		Jordleie. Husleie.	Side
Juni	24. Skr.	om gjennomføring av husleieloven i Hærøy.....	104
Aug.	11. »	om do. i Tvedestrand.....	149
Sept.	21. Prov. anordn.	om avvikling av visse jordleieforhold.....	213
»	28. Res.	om at myndigheten til å stadfeste kommunale husleievedtekter som er lagt til Kongen overføres til Sosialdepartementet.....	216
Oktbr.	5. »	om midlert. opphevelse av husleieretten for Kristiansund.....	221
»	5. Skr.	om gjennomføring av husleieloven i Florø.....	224
»	26. »	om do. i Fluberg.....	237
»	30. »	om do. i Nord-Aurdal.....	237
»	31. »	om do. i Kolvereid.....	239
7. Gjeldsforpliktelser.			
Mars	6. «L o v»	om forlengelse av de midlert. lover om gjeldsordning for jordbrukere og fiskere.....	16
Sept.	5. Prov. anordn.	om betalingsutsettelse.....	193
8. Forløfte.			
Oktbr.	5. Res.	om statsgaranti til norske selgere ved kredittsalg til utlandet av visse varer og andre leveringer....	222
9. Tjenesteforhold.			
Janr.	17. Skr.	om lukningsvedtekt for utsalgsteder i Narvik....	2
»	22. »	om do. i Singsås.....	3
»	23. »	om do. i Horg.....	3
Febr.	19. »	om endr. i lukningsvedtekten for utsalgsteder i Bærum.....	14
Mars	20. »	om do. i Gjøvdal.....	20
April	3. »	om do. i Vestre Slidre.....	24
»	5. «Midlert. lov» nr. 33	om tillegg til forordn. om lønnsregulering for de off. tjenestemenn.....	25
»	5. »	nr. 33 om do. for politiets tjenestemenn.....	25
»	24. Skr.	om endr. i lukningsvedtekten for utsalgsteder i Tjeldsund.....	30
Juni	12. Prov. anordn.	om midlert. tillegg til lov om forbud mot at arbeidere blir berøvet sin stilling p. g. av innkalling til militærtjeneste m. v.	37
»	14. Skr.	om endr. i lukningsvedtekten for utsalgsteder i Narvik.....	48
Juli	13. »	om tillegg til lukningsvedtekten for utsalgsteder i Singsås.....	65
Aug.	3. »	om endr. i lukningsvedtekten for utsalgsteder i Brandbu.....	135
»	4. »	om do. i Trysil.....	135
»	15. »	om do. i Haltdalen.....	149
»	17. Prov. anordn.	om endr. av prov. anordn. om midlert. ordn. av lønns- og arbeidsvilkår i befrikkede distrikter....	165
Desbr.	21. »	om endr. i prov. anordn. om midlert. ordn. av lønns- og arbeidsvilkår i befrikkede distrikter.....	296
10. Skadeserstatning.			
Juli	27. Prov. anordn.	om midlert. ekstraerstatning til skadete politiske fanger m. v.	111

	Skadeserstatning.	R 41
		Side
1945		
Novbr. 16. Res.	om bemyndigelse for Erstatningsdirektoratet til å gjøre gjeldende statens krav ved visse overtredelser av landsvikanordningen.....	261
	11. Sjørett, se under B II nr. 15 a.	
	12. Personnavn.	
	13. Ektefeller.	
Oktbr. 3. Anordn.	om opphevelse av prov. anordn. om forandr. i lov om inngåelse og oppløsning av ekteskap.....	220
	14. Foreldre og barn.	
Juli 18. Rundskr.	om adopsjon	66
	15. Umyndige og verjer.	
	16. Arv.	
	17. Odelsrett og åsetesrett.	
Aug. 17. Prov. anordn.	om odelsaker som er utsatt eller besluttet stanset i h. t. okkupasjonslovgivningen	164
	18. Forsvunne og fraværende personer.	
	19. Tinglysing. Registrering.	
Juni 12. Res.	om oppgaveplikt og disposisjonsforbud for midler som tilhører N.S.-organisasjoner m. v.....	43
Aug. 31. »	om godkjenning av den endr. som Erstatningsdirektoratet har foretatt i § 6 i forskrifter om oppgaveplikt og disposisjonsforbud vedk. N.S.-organisasjoner m. v.	180
Sept. 5. »	om innløsning av Norges banks sedler, registrering av bankinnskudd m. v.	185
» 5. Prov. anordn.	om ekstr. formuesoppgave.....	193
» 18. Regler	om regnskapsoppgjør pr. 9 september 1945.....	208
Novbr. 21. Forskr.	om innlevering og melding av våpen m. v.....	263
» 30. Prov. anordn.	om plikt til å gi opplysninger om løsøre som er kommet bort som følge av forføyninger av okkupasjonsmyndighetene eller deres hjelpere.....	268
	20. Industriell rettsbeskyttelse.	
Juni 28. Bestemmelser	om forlengelse av frister etter lov om patenter m. v.	50
» 28. »	om do. etter lovene om varemerker og mønstre..	50
Novbr. 30. Res.	om midlert. tillegg til forskr. for inngivelse av patentkrav m. v.	270
Desbr. 10. Bestemmelser	om forlengelse av frister etter lov om patenter	292
» 10. » »	om do. etter lovene om varemerker og mønstre	293
	21. Forfatterrett, kunstnerrett og fotografiers beskyttelse.	

D. STRAFFERETT OG STRAFFULL- BYRDELSE.

1. Strafferett.

Juni	12.	Prov. anordn. om midlert. tillegg til lov om forbud mot at arbeidere blir berøvet sin stilling p. g. av innkalling til militærtjeneste m. v.	37
»	12.	Res. om bemyndigelse for vedk. departement m. v. til å treffe bestemmelser etter landssvikanordningens § 50.	43
Juli	6.	Midlert. lov nr. 3 om adgang til å anvende dødsstraff	58
»	20.	Prov. anordn. om innførselsforbud.	73
»	20.	Res. om bemyndigelse for Forsyningsdepartementet til å treffe de bestemmelser som i prov. anordn. om innførselsforbud § 2 er tillagt Kongen m. v.	79
»	25.	Forskr. om bruk av jaktvåpen.	108
»	26.	Bestemmelse om endr. av forskrifter om forbud mot bruk av tekstilråstoffer m. v.	108
»	27.	Prov. anordn. om pålegg til trykkerier om trykning av valg-materiell.	110
Aug.	3.	» om endr. i landsvikanordningen m. v.	128
»	3.	» om do. i prov. anordn. om straff for visse handlinger begått i krigstid.	130
»	3.	Res. om endr. i res. om iverksetting av prov. anordn. om midlert. forbud mot driftsstans m. v.	134
»	15.	Skr. om delvis opphevelse av foran nevnte res.	149
»	31.	Res. om godkjennelse av den endr. som Erstatningsdirektoratet har foretatt i § 6 i forskrifter om opp-gaveplikt og disposisjonsforbud vedk. N.S.-orga-nisasjoner m. v.	180
Sept.	17.	Skr. om opphevelse av forbud mot oppførelse av gjerder av piggråd i Sør-Audnedal.	208
Oktbr.	5.	Anordn. om opphevelse av prov. anordn. om ordn. i den mil. straffelov § 9 nr. 5.	221
Novbr.	26.	Prov. anordn. om utførselsforbud.	267

2. Fengselsvesen og straffullbyrdelse.

Juli	27.	Res. om fullbyrdelsen av dødsstraff.	112
Aug.	6.	Rundskr. om regler for behandling av landssvikfanger.	137
Sept.	14.	Prov. anordn. om fullbyrdelse av straffen tvangsarbeid.	207

E. PROSESS.

1. Forliksvesen.

Novbr.	1.	Prov. anordn. om valg av forliksmenn, lagrettemenn, doms-menn m. v.	242
Desbr.	7.	Res. om opprettelse av en kontorsjefstilling ved riks-meglingsmannens kontor.	288

1945		Sivilprosess.	R 43 Side
		2. Sivilprosess.	
Juli	30.	Rundskr. om bemyndigelse for dommerfullmektiger til å lede hovedforhandling m. v.	115
Aug.	3.	Res. om regler om fordelingen av saker mellom påtalemyndigheten og Erstatningsdirektoratet	132
»	10.	Prov. anordn. om tillegg til landsvikanordningen	144
Oktbr.	26.	» om tillegg til prov. anordn. om avbrytelse av frister under avsperringen	233
Novbr.	1.	» om valg av forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn m. v.	242
		3. Straffeprosess.	
Juli	6.	Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å foreta de beskikkelser m. v. som i henhold til §§ 28 og 56 i den militære rettergangslov er tillagt Kongen	58
»	30.	Rundskr. om do. for dommerfullmektiger til å lede hovedforhandling m. v.	115
Aug.	3.	Res. om regler om fordelingen av saker mellom påtalemyndigheten og Erstatningsdirektoratet	132
»	31.	Prov. anordn. om endr. i prov. anordn. om rettergang i landssviksaker	178
Sept.	29.	Midlert. lov nr. 1 om tillegg til straffeprosessloven ...	216
Novbr.	1.	Prov. anordn. om valg av forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn m. v.	242
»	8.	Skr. om forsvarerutvalg ved krigsrettene	251
»	16.	Res. om vitnegodtgjørelse	261
Desbr.	7.	Anordn. om opphevelse av enkelte bestemmelser i prov. anordn. om endr. i lov om rettergangsmåten i militære straffesaker	287
»	27.	Lo v nr. 3 om tilleggslav til lov om rettergangsmåten i militære straffesaker i fredstid	312
		4. Tvangsfullbyrdelse.	
Febr.	6.	Rundskr. om inndrivning av tvangsmulkt etter tvangsfullbyr- delseslovens § 236, jfr. § 239	9
Aug.	10.	Prov. anordn. om tillegg til landsvikanordningen	144
»	17.	» » om begrensning i adgangen til tvangsfullbyr- delse i sjømenns tvungne sparing	166
Novbr.	22.	Skr. om gebyr til en namsmann for å forberede og holde tvangsauksjon for beløp som er utliknet til Krigs- skadetrygden for bygninger	265
		5. Skifte- og arvebehandling, konkurs og akkordforhandling. Administrasjon.	
Aug.	31.	Res. om godkjennelse av den endr. som Erstatningsdirek- toratet har foretatt i § 6 i forskrifter om oppgave- plikt og disposisjonsforbud vedk. N.S.-organisasjo- ner m. v.	180
Sept.	14.	» om overføring av administrasjonen av statens fjell- stuer fra Landbruksdepartementet til Handelsde- partementet	208

R 44	Skifte- og arvebehandl., konkurs og akkordforhandl. Administrasjon.	
1945		Side
Sept. 21.	Prov. anordn. om konfiskert eiendom.....	209
Oktbr. 19.	Res. om oppgjør av visse innbetalinger ved Det norske innskudds- og trekkontor m. v.....	228
Novbr. 30.	Prov. anordn. om plikt til å gi opplysninger om løsøre som er kommet bort som følge av forføyninger av okkupasjonsmyndighetene eller deres hjelpere.....	268
» 30.	» om endr. i prov. anordn. om konfiskert eiendom....	269
Desbr. 7.	Res. om visse bemyndigelser for Direktoratet for fiendtlig eiendom.....	287

6. Sakførere og advokater.

Juli 6.	Res. om bemyndigelse for Justisdepartementet til å gi regler om sikkerhetsstillelsen for sakførere.....	58
Sept. 10.	Rundskr. om okkupasjonsmyndighetenes avgjørelser etter sakførerlovgivningen	203

7. Translatører.

8. Ting.

Kronologisk fortegnelse over lover.

1945		
Janr. 4.	«L o v» nr. 1 om endr. i lov om alderstrygd.....	1
» 11.	» nr. 2 om endr. i selskapslovgivningen.....	2
Febr. 2.	» nr. 4 om endr. i lov om omsetn. av pelsdyrskinn..	6
» 2.	» nr. 5 om tillegg til lov om fangst av hval.....	6
» 2.	«Midlert. lov» nr. 6 om tillegg til lov ang. metrisk mål og vekt.....	6
» 2.	» nr. 7 om tillegg til lov ang. skreifiskeriene i Lofoten	6
» 20.	«L o v» nr. 18 om midlert. tillegg til bestemmelsene om fordeling av fylkesskatten på herredene.....	14
Mars 6.	» nr. 22 om forlengelse av de midlert. lover om gjeldsordning for jordbrukere og fiskere.....	16
» 17.	» nr. 25 inneholdende visse særregler for beskatningen 1945—46 av rederier, fangstselskaper, sjøfolk, fangstfolk og andre skattepliktige som har formue eller inntekt i utlandet	20
» 22.	» nr. 28 om plikt til å avstå motorkjøretøyer, mineraloljer m. v.	22
April 5.	» nr. 30 om midlert. endr. av den ukentlige fredningstid for laks og sjøaure	24
» 5.	» nr. 31 om endr. i syketrygdloven.....	24
» 5.	«Midlert. lov» nr. 32 om tillegg til forordn. om lønnsregulering for de off. tjenestemenn.....	25
» 5.	» nr. 33 om tillegg til forordn. om lønnsregulering for politiets tjenestemenn	25
» 19.	«L o v» nr. 35 om endr. i lov om rett for kommuner til å kreve avstått bruksrett til husrom m. v.....	28
» 19.	» nr. 36 om midlert. tillegg til skattelovenes bestemmelser om skatteplikt etter bosted m. v.....	29
» 25.	» nr. 38 om tillegg til vegloven.....	30

Kronologisk fortegnelse over lover.

R 45

Side

1945				
Juni	29.	Res.	om at lov om yrkeskoler for håndverk og industri av 1 mars 1940 trer i kraft fra 1 juli 1945.....	51
Juli	6.	L o v	nr. 1 om det første stortingsvalg etter frigjøringen	54
»	6.	»	nr. 2 om det første kommunevalg etter frigjøringen	56
»	6.	Midlert.	lov nr. 3 om adgang til å anvende dødsstraff	58
»	13.	L o v	nr. 1 om foreløpig ordning av det komm. styre..	59
»	13.	»	nr. 2 om endr. av lov om fangst av hval.....	62
»	13.	»	nr. 3 om oppgjør av visse innbetalinger ved Det norske innskudds- og trekkontor m. v.....	62
»	13.	»	nr. 4 om adgang for kommunene til å ligne ut tillegsskatt på større inntekter for budsjettåret 1945—46	63
Sept.	5.	Midlert.	lov om visse finansielle tiltak.....	183
»	29.	»	nr. 1 om tillegg til straffeprosessloven.....	216
»	29.	L o v	nr. 2 om stemmerettsalder ved kommunevalg og om endr. av lov om det første kommunevalg etter frigjøringen	217
»	29.	»	nr. 3 om midlert. endr. i § 37 i lov om alderstrygd	217

Kronologisk fortegnelse over provisoriske anordninger.

1945				
Juni	12.	Prov. anordn.	om høve til å utstede avgangsvitnemål fra folkeskolen, lærerskolen, realskolen og gymnasiet på grunnlag av standpunktskarakterer.....	33
»	12.	»	om det første stortingsvalg etter frigjøringen....	33
»	12.	»	om det første kommunevalg etter frigjøringen....	35
»	12.	»	om midlert. tillegg til lov om forbud mot at arbeidere blir berøvet sin stilling på grunn av innkalling til militærtjeneste m. v.....	37
»	12.	»	om åtgjerder mot kjønnsykdommer.....	37
»	12.	»	om brigde i mellombels lov til å fremja omsetnaden av jordbruksvarer.....	41
»	12.	»	om oppnevning av midlert. styrer for bygdealmenninger og statsalmenninger.....	41
»	12.	»	om skogoppsynet	42
Juli	20.	»	om innførselsforbud	73
»	20.	»	om tillatelse til å bygge og reparere trefartøyer og fiske- og fangstfartøyer av stål.....	75
»	20.	»	om Norsk skipsfartstyre og om bemyndigelse for Skipsfartdepartementet til å la rekvisisjonering av skip til bruk og til eiendom avløse av en befraktningsordning.....	76
»	27.	»	om pålegg til trykkerier om trykning av valgmateriell	110
»	27.	»	om midlert. tillegg til lov om nominasjon ved stortingsvalg.....	111
»	27.	»	om midlert. ekstraerstatning til skadete politiske fanger og etterlatte enker	111
Aug.	3.	»	om endr. i landsvikanordningen m. v.....	128
»	3.	»	om endr. i prov. anordn. om straff for visse handlinger begått i krigstid	130
»	3.	»	om endr. av prov. anordn. om pengevesenet, Norges bank m. v. under den nåværende krigssituasjon	131

		Side
1945		
Aug.	10. Prov. anordn. om tillegg til landsvikanordningen	144
»	10. » om tillegg til rusdrikkloven	147
»	17. Mellombels rettarbot om ordning av visse tilhøve ved lærar- skulane etter okkupasjonen	150
»	17. Prov. anordn. om endr. i prov. anordn. om gjenopptakelse og revisjon av judisielle og administrative avgjø- relser og forvaltningsmessige dekreter truffet i Norge under den tyske okkupasjon. (Restitusjons- anordningen)	151
»	17. » om tillegg til statsborgerlovgivningen	163
»	17. » om odelsaker som er utsatt eller besluttet stanset i h. t. okkupasjonslovgivningen	164
»	17. » om endr. av prov. anordn. om midlert. ordn. av lønns- og arbeidsvilkår i befridde distrikter	165
»	17. » om omsetn. av saltet islandsid	165
»	17. » om begrensning i adgangen til tvangsfullbyrdelse i sjømenns tvungne sparing	166
»	17. » om endr. i prov. anordn. om rekvisisjonering av skip og skipsbyggningskontrakter	167
»	31. » om midlert. tillegg til lov om domstolene	177
»	31. » om endr. i prov. anordn. om rettergang i landsvik- saker	178
»	31. » om midlert. vassdragsreguleringer	178
Sept.	5. » om betalingsutsettelse	193
»	5. » om ekstr. formuesoppgave pr. 9 september 1945	193
»	14. » om fullbyrdelse av straffen tvangsarbeid	207
»	21. » om konfiskert eiendom	209
»	21. » om avvikling av visse jordleieforhold	213
»	21. » om rekvisisjoner til bruk for alliert eller norsk myndighet	213

Rettelse.

Side 22.	Lov nr. 28 om plikt til å avstå motorkjøretøyer, mineraloljer m. v. er i margin angitt som gitt under 27 mars istedenfor riktig 22 mars.	

NORSK LOVTIDEND

2nen avdeling

1945

(Bestemmelser av okkupasjonstyret.)*)

Skrivelse **) fra Politidepartementet om at midlertidig lov av 3 janr. 19 februar 1942 om forbud mot at barn ferdes ute om kvelden i vinterhalvåret også skal gjelde Kopperå, Flåmo, Torsbjørk, Nustad og Skolheim skolekretser i Meråker herred, Nord-Trøndelag fylke.

Lov**) om endring i lov om alderstrygd av 16 Nr. 1. juli 1936. 4 janr.

I lov om alderstrygd av 16 juli 1936 skal § 7, tredje ledd, lyde:
Ved inntektsberegningen ses bort fra:

- a. Gaver eller andre ytelser som vedkommende ikke har rettslig krav på for et beløp inntil minstepensjonsgrunnlaget; jfr. § 4. Herunder blir ikke å regne ytelser fra stat eller kommune (derunder også fylkeskommune).
- b. Annen inntekt inntil en tredjedel av pensjonsgrunnlaget. Formuesinntekt blir å regne som om det for formuen var kjøpt livrente etter gjeldende satser for ren livrenteberegning, herfra dog unntatt formue som består av fast eiendom for et beløp inntil 6 000 kroner.

Skrivelse ***) fra Innenriksdepartementet om tilføyelse til helseforskriftene angående regler for reinhold m. m. i dame- og herrefrisersalonger i Narvik. 8 janr.

*) I tiden fra 3 januar til 2 mai 1945, dog slik at bestemmelser som er bortfalt, opphevet eller av andre grunner etter frigjøringen har tapt sin betydning, er uelatt. Slike bestemmelser må i tilfelle søkes i den rekke av Norsk lovtidends 1 avdeling (nr. 1—14) for 1945 som vedkommer tidsrommet før opphøret av den tyske okkupasjon.

**) Kunngj. 12 januar i Lovtid. 1 nr. 1.

***) Kunngj. 18 januar i Lovtid. 1 nr. 2.

9 janr. **Skrivelse ***) fra Innenriksdepartementet om endring av § 2 i samtlige byplanvedtekter for indre sone i Oslo.

Nr. 2. **Lov ***) om endring i selskapslovgivningen.

11 janr. I lov av 8 april 1938 om forandringer i lov om aksjeselskaper og kommandittaksjeselskaper av 19 juli 1910 skal avsnitt II, tredje ledd, lyde:

De nye bestemmelser i § 36, siste ledd, skal ikke gjelde for det regnskapsår som løper ved lovens ikrafttredelse og for det derpå følgende — i banker de fire derpå følgende — regnskapsår. For de neste 3 regnskapsår er det tilstrekkelig at det er avsatt henholdsvis $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$ og $\frac{3}{4}$ av det som er foreskrevet i de nevnte bestemmelser.

11 janr. **Skrivelse ***) fra Næringsdepartementet om at Lofotopp-synet settes 29 januar 1945.

13 janr. **Skrivelse **)** fra Næringsdepartementet om at det inntil videre er forbudt å omsette frossen fetsild og frossen småsild større enn 30 stk. pr. kg i Troms og Nordland fylker til annet enn agn.

17 janr. **Skrivelse **)** fra Sosialdepartementet om ny vedtekt angående lukningstid for utsalgsteder i Narvik.

20 janr. **Forordning. **)** (Landbruksdepartementet.)

Avgift ved omsetning av grønnsaker og frukt.

I samsvar med lov av 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror, jfr. forordning av 31 januar 1942, bestemmes:

§ 1. I tiden til og med 31 desember 1945 skal det betales avgift ved salg av grønnsaker og frukt fra produsent. Avgiftsplikten omfatter av grønnsaker ethvert salg fra produsent av kål av alle slag, gulrøtter, matneper, selleri, purre, rødbeter, matløk av alle slag, meloner, tomater, agurker, persille, spinat, erter og bønner, gresskar, pastinakk, jordskokk, pepperrot, rabarbra, asparges, rediker, salat, sjampinjong og dill. Av frukt omfatter avgiftsplikten ethvert salg fra produsent av epler, pærer, plommer og kirsebær.

§ 2. Avgiften som innbetales til Omsetningsrådet eller den det bestemmer, fastsettes til 2 % av salgsbeløpet og beregnes av brutto salgsbeløp fra produsent (notabeløpet inklusive frakt og emballasje og eventuell avgift til staten hvor dette er inkludert i prisen på varen).

§ 3. Ved salg fra produsent til salgslag, grossister, detaljister og til konserverfabrikker og liknende bedrifter som tar imot nevnte

*) Kunngj. 18 januar i Lovtid. 1 nr. 2.

**) Kunngj. 2 februar i Lovtid. 1 nr. 3.

varer fra produsent for omsetning eller foredling, kreves avgiften opp 20 janr. hos bedriften som er ansvarlig for den.

Ved salg fra produsent til sykehus, pleiehjem, hoteller, kafeer og andre større forbrukere kan Omsetningsrådet bestemme at avgiften skal kreves opp hos mottakeren.

§ 4. Omsetningsrådet kan gi nærmere regler om avgiftens innbetaling, om oppgaveføring og om kontroll med at avgiften blir betalt. Reglene må godkjennes av departementet.

Omsetningsrådet eller den det gir fullmakt fører kontroll med oppgavene og innbetalingene. Rådet eller de som antas til å føre kontroll har adgang til enhver bokføring og alle opptegetninger og dokumenter vedrørende omsetningen av de i § 1 nevnte varer.

§ 5. Unntatt fra avgiftsplikten er salg fra produsent til arbeidere på gården eller i gartneri- eller hagebruksvirksomheten og leveranser til oppfylning av kår- eller forpaktningkontrakter. Med departementets godkjennelse kan Omsetningsrådet gi regler om fritaking for avgift også for annet småsalg.

Hvor særlige forhold taler for det, kan Omsetningsrådet frita for avgift i det enkelte tilfelle.

§ 6. Overtredelse av denne forordning eller av bestemmelser gitt etter den er straffbar.

§ 7. Denne forordning trer i kraft straks.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om tillegg til husleieved- 20 janr.
tekta for Odda herred, Hordaland fylke.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om endring i § 1 i ved- 22 janr.
tekten angående lukningstid for utsalgsteder i Singsås herred, Sør-Trøndelag fylke.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om endring i vedtekten 23 janr.
angående lukningstid for utsalgsteder i Horg herred, Sør-Trøndelag fylke.

Skrivelse fra Finansdepartementet til en fylkesmann, hvori ut- 23 janr.
tales:

Departementet antar at bestemmelsen i landskattelovens § 113, siste ledds tredje punktum, ikke får anvendelse når det gjelder skatt til en kommune som hører til lensmannens distrikt og vedkommende skattyter bor i kommunen. Omfatter lensmannens distrikt flere kommuner og skatt-

*) Kunngj. 2 februar i Lovtid. 1 nr. 3.
**) Kunngj. 10 februar i Lovtid.

23 janr. yteren er flyttet til en annen kommune i distriktet, antar en derimot at bestemmelsen får anvendelse, idet den ene kommune må regnes som fremmed i forhold til den annen.

24 janr. **Forordning. *)** (Landbruksdepartementet.)

Rådgjerder mot erte-gallmygg (Contarinia pisi Winn).

I medhold av lov av 21 juli 1916 om bekjempelse av skadeinsekter og plantesykdommer, jfr. Mpr. vedtak av 11 mars 1943, bestemmes:

§ 1. Erte-gallmyggen (Contarinia pisi Winn) skal anses farlig for planter.

§ 2. Landbruksdepartementet kan forby dyrking av erte av ethvert slag innenfor nærmere fastsatte områder for et eller flere år om gangen, og gi nærmere bestemmelser om kontroll med at dyrkingsforbudet følges.

§ 3. Erter som dyrkes i strid med nedlagt dyrkingsforbud, kan besørges tilintetgjort på dyrkerens bekostning.

§ 4. Landbruksdepartementet kan også gi andre forholdsregler mot erte-gallmyggen.

§ 5. Overtredelse av denne forordning og de bestemmelser som utferdiges i medhold av den, er straffbar etter lov av 21 juli 1916 om bekjempelse av skadeinsekter og plantesykdommer.

24 janr. **Skrivelse *)** fra Næringsdepartementet om at oppsynet under vårtorskefisket i Møre og Romsdal settes 29 januar.

26 janr. **Skrivelse **)** fra Landbruksdepartementet, hvori det i medhold av forordning av 24 januar 1945 om rådgjerder mot erte-gallmygg, bestemmes:

1. I 1945 er det forbudt å dyrke erte av ethvert slag, unntatt blomstererte (Lathyrus odoratus L.), innenfor følgende områder i Aust-Agder fylke:

a. Alle bruk i Reddal og dessuten Rokleiv gnr. 20 bnr. 5 og 12 i Landvik herred.

b. Alle bruk i Tjore, Agreneset og Agregårdene i Landvik herred samt Haneto gnr. 33 bnr. 5 i Eide herred.

2. Alle bruk innenfor de nevnte karanteneområder skal kontrolleres innen utgangen av juni måned 1945. Kontrollen iverksettes etter direktiver fra Statens plantepatologiske institutt som skal godkjenne kontrollørene.

*) Kunngj. 2 februar i Lovtid. 1 nr. 3.

**) Kunngj. 10 februar i Lovtid. 1 nr. 4.

3. Overtredelse av dyrkingsforbudet er straffbar og skal anmeldes av kontrollørene. Erter som dyrkes i strid med forbudet besørages tilintetgjort på dyrkerens bekostning.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om fiskeregler for 27 janr. innlandsfisket i Kjerringøy herred, Nordland fylke.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at hund skal holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Sigdal herred, Buskerud fylke.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om at hund skal haldas i band eller forsvarleg innestengt eller inngjerd i den tid bufe beiter frå 1 mai til 1 november i Valle herad, Aust-Agder fylke.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at hund skal holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Austad herred, Vest-Agder fylke.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Astrid Augusta Ludes legat til fordel for unge kvinner, fortrinnsvis av Bergens by, til hjelp ved begyndende tuberkulose», opprettet ved kjøpmann Thor Lude og hustru Kathinka Marie Ludes testament av 24 februar 1934.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Leif Thorssøn Ludes legat til fordel for unge menn som lider eller har lidt av poliomyelitt og derfor ikke er fullt arbeidsdyktige», opprettet ved kjøpmann Thor Lude og hustru Kathinka Marie Ludes testament av 24 februar 1934.

Skrivelse *) fra Næringsdepartementet, hvorved det i medhold av midlertidig lov nr. 6 av 21 mai 1942 om tillegg til midlertidig lov av 6 mai 1938 om fredning av saltvannsfisk gis dispensasjon fra bestemmelsen i § 4 i midlertidig lov av 6 mai 1938 om fredning av saltvannsfisk, således at det i tiden fra og med 15 desember 1944 til og med 28 februar 1945 er tillatt å fange kveite med garn.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at hund skal holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Agdenes herred, Sør-Trøndelag fylke.

*) Kunngj. 10 februar i Lovtid. 1 nr. 4.

Nr. 4. Lov*) om endring i lov om omsetning av pels-
2 febr. dyrskinn av 11 juni 1942.

I lov om omsetning av pelsdyrskinn av 11 juni 1942 skal § 1 lyde så:

§ 1. Landbruksdepartementet kan i samråd med Næringsdepartementet gi regler om omsetning av foredlete og uforedlete pelsdyrskinn, herunder om plikt til å meddele opplysninger og om kontroll. Det kan likeledes gi regler om plikt til å avlevere slike skinn og om forbud mot å drive handel med slike skinn uten godkjenning av Landbruksdepartementet, Næringsdepartementet eller annen myndighet.

Nr. 5. Lov*) om tillegg til lov om fangst av hval av
2 febr. 16 juni 1939.

For tiden inntil 1 januar 1946 kan Næringsdepartementet også gi tillatelse til fangst av finnhval, seiwhal og spermhval på norsk sjøterritorium.

For fangsten av finnhval og seiwhal betales en avgift av 20 øre pr. kg vraket kjøtt. For fangsten av spermhval betales en avgift av 10 øre pr. kg hodespermolje og 5 øre pr. kg spekk som hver hval utbringes til.

Avgiften betales inn til det fond som er nevnt i § 14 i lov om fangst av hval av 16 juni 1939.

Nr. 6. Midlertidig lov*) om tillegg til lov angående me-
2 febr. trisk mål og vekt av 14 juli 1922.

Bestemmelsene i avsnitt I i forordningen av 23 september 1941 om tillegg til lov om metrisk mål og vekt av 14 juli 1922 skal gjelde til utgangen av 1947.

Nr. 7. Midlertidig lov*) om tillegg til lov angående skrei-
2 febr. fiskerierne i Lofoten av 6 august 1897.

§ 1. Utvalgsformannen ved Lofotfisket kan uten omsyn til reglene i lov angående skreifiskerierne i Lofoten av 6 august 1897 og vedtekter gitt i medhold av loven bestemme at det på hele fiskehavet eller på visse deler av dette skal være tillatt å bruke synkenot av enhver størrelse og rundfisknot (snurrevad) til fangst av skrei. Han kan gi regler om utsetting og opptaking av slike redskaper og bestemme at det på visse deler av fiskehavet ikke skal være tillatt å bruke andre fangstredskaper.

*) Kunngj. 10 februar i Lovtid. 1 nr. 4.

§ 2. Overtredelse av bestemmelser som utvalgsformannen gir i Nr. 7. medhold av § 1, straffes med bøter. Ved overtredelse av slike bestemmelser gjelder reglene i lov angående skreifiskeriene i Lofoten av 6 august 1897 §§ 31 og 32 tilsvarende. 2 febr.

Forordning.*) (Næringsdepartementet.) 2 febr.

Reduksjon av pelsdyrbestanden.

I medhold av midlertidig lov om sikring av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 19 mars 1942 og i forståelse med sjefen for Landbruksdepartementet bestemmes:

§ 1. Med pelsdyr menes i denne forordning sølvrev, platinarev, rødrev, korsrev, blårev og mink.

§ 2. Eier av pelsdyr plikter innen 31 mars 1945 å redusere sin alsdyrbestand slik at den ikke overstiger antall alsdyr pr. 1 april 1941 redusert etter følgende tabell:

For de første 4 alsdyr ingen reduksjon.

» » neste	16	»	(nr. 5—20)	50 %	reduksjon.
» » »	30	»	(nr. 21—50)	65 %	»
» » »	50	»	(nr. 51—100)	75 %	»
» » over	100	»		80 %	»

Utbringer beregningen etter foranstående reduksjonstabell et delt tall, beregnes reduksjonen til nærmeste hele tall.

§ 3. Næringsdepartementet eller den det bemyndiger kan gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forordning.

§ 4. Overtredelse eller medvirking til overtredelse av denne forordning er straffbar og kan medføre inndraging; jfr. midlertidig lov om sikring av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 19 mars 1942 § 2, første ledd.

§ 5. Denne forordning trer i kraft straks.

Midlertidig forordning.** (Næringsdepartementet.) 3 febr.

Tillegg til bestemmelsene om omsetning av agn.

I medhold av lov om produksjon, transport og omsetning av agn av 28 januar 1943 bestemmes:

§ 1. Det er forbudt for skjellgravere å selge eller på annen måte overdra agnskjell — mytilus modiola — (o-skjell, vobskjell, hesteskjell, kuskjell) til andre enn S/L Fiskernes Agnforsyning, lik som det er forbudt for andre enn S/L Fiskernes Agnforsyning å kjøpe eller på annen måte erverve slike agnskjell fra gravere.

*) Kunngj. 10 februar i Lovtid. 1 nr. 4.

**) Kunngj. 20 februar i Lovtid. 1 nr. 5.

3 febr. Bestemmelsene i første ledd gjelder også levering og mottaking av agnskjell til oppfylling av avtaler som er inngått før forordningens ikrafttredelse.

§ 2. Fiskeridirektøren kan fastsette nærmere betingelser for S/L Fiskernes Agnforsynings utøvelse av eneretten til omsetning av agnskjell.

§ 3. Næringsdepartementets Fiskeriavdeling eller den avdelingen bemyndiger kan dispensere fra bestemmelsene i § 1.

§ 4. Overtredelse av bestemmelsene i denne forordning er straffbar; jfr. lov om produksjon, transport og omsetning av agn av 28 januar 1943.

3 febr. **Forordning. *)** (Næringsdepartementet.)

Opphevelse av midlertidig forordning om omsetning av agnskjell av 20 oktober 1944.

I medhold av midlertidig lov om sikring av landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer av 19 mars 1942 bestemmes:

Midlertidig forordning om omsetning av agnskjell av 20 oktober 1944 oppheves.

3 febr. **Forordning. *)** (Næringsdepartementet.)

Endring i forordning om omsetning av agn i Nord-Norge av 2 februar 1943.

I medhold av lov om produksjon, transport og omsetning av agn av 28 januar 1943 bestemmes:

I forordning om omsetning av agn i Nord-Norge av 2 februar 1943 skal § 3 lyde så:

§ 3. På betingelser som fastsettes av Fiskeridirektøren skal S/L Fiskernes Agnforsyning ha enerett til omsetning av reke til agn i Lofoten og den del av Steigen sorenskriveri som ligger innenfor Lofoten oppsynsdistrikt i Vesterålen og i Troms fylke.

3 febr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Edvard og Inger Munch's legat» til verdige trengende i Åsgårdstrand, opprettet av frk. Inger Munch.

3 febr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Gerda Amundsen Blix's legat til fordel for verdige trengende damer av den kondisjonerte stand i Oslo», opprettet ved fru Gerda Blix's testament av 13 mai 1930; jfr. tilleggstestament av 22 april 1933.

*) Kunngj. 20 februar i Lovtid. 1 nr. 5.

Skrivelse fra Innenriksdepartementet om at Mandal jordmordistrikt og Halse og Harkmark jordmordistrikt fra 1 mars 1945 slås sammen til ett distrikt med navn Mandal jordmordistrikt. 3 febr.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om fiskeregler for Kolbu herred, Opland fylke. 6 febr.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene. 6 febr.

Inndriving av tvangsmulkt etter tvangsfullbyrdelseslovens § 236; jfr. § 239.

I skrivelse fra Justisdepartementet av 11 april 1912 til amtmannen i Tromsø amt er det sagt at det antas å pålegge amtskassereren etter vedkommende parts begjæring å besørge inndriving av løpende mulkt som en person ved dom i en sivil sak er tilpliktet å betale til statskassen. Skrivelsen er tatt inn i Lovtidend for 1912 s. 113.

Løpende mulkt i henhold til tvangsfullbyrdelseslovens § 236, jfr. § 239, tilfaller statskassen og inndrives av saksøkeren etter reglene om fullbyrdelse av pengekrav. Det har vært noen tvil om inndrevet tvangsmulkt skulle innbetales til og regnskapsføres hos vedkommende skattefoged eller vedkommende politimester.

Etter konferanse med Finansdepartementet, Politidepartementet og Riksrevisjonen har dette departement bestemt at de omhandlede tvangsmulfter blir å innbetale til vedkommende skattefoged og inntektsføre i statsregnskapet under posten «Bøter, konfiskasjoner, vrakgods m. v.» kap. 2901.

Av hensyn til kontrollen må vedkommende domstol ved utløpet av hver regnskapstermin (hvert halvår) sende oppgave til vedkommende skattefoged over alle ilagte tvangsmulfter etter tvangsfullbyrdelseslovens § 236, jfr. § 239, slik at skattefogden på grunnlag av disse oppgaver kan bringe på det rene hvilke mulktbeløp som skal innbetales og føres til inntekt i statsregnskapet.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om endringer i § 13 7 febr. i regulativet for bygningskontroll og oppmåling i Oslo.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Hans 8 febr. Hansen Bakke og Anna Hansdtr. Bakkes minne» til hjelp for hederlige trengende enker og faderløse i Aurland herred, opprettet ved Anna Hansdtr. Bakkes testament av 9 juni 1937.

*) Kunngj. 20 februar i Lovtid. 1 nr. 5.

8 febr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Johan og Marit Hagens legat for Børsa gamleheim», opprettet av Johan Hagen.

9 febr. **Forordning ***) (Landbruksdepartementet) om fiskeregler for Snertingdal herred, Opland fylke.

10 febr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Fru Elise Suhrs hjelpefond» til fordel for innvånere og institusjoner i Vardal, opprettet ved Ferdinand L. Suhrs gavebrev av 3 juli 1928.

10 febr. **Skrivelse** fra Innenriksdepartementet, hvorved etter § 1 i landkommuneloven den kommunale inndelingsgrense mellom Sigdal og Krødsherad herreder, Buskerud fylke, skal gå slik:

Grensen mellom herredene Sigdal og Krødsherad dannes av grensene mellom de i herredene motstøtende matrikulerte eiendommer.

Grensen beskrives i det etterfølgende fra sør mot nord.

Den begynner like sør for Metjernets søndre ende, 20 à 30 m fra strandbredden, går nord-nordvestover gjennom tjernet til et punkt som ligger ca. 95 m nord for utløpet av bekken fra Finnerudtjernet, hvorfra grensen med om lag samme retning går ca. 250 m oppover åssiden, bøyer i nordvest og går etter merket linje gjennom Kavlebrumyr til toppen av Vardehaugen, 431 h o. h., videre over grensepel ved bygdeveien, over grensemerker på begge sider av Føravatnet, derpå til grenserøys på en liten odde ved Glessjøens østbredd og så tvers over dette vatn til en liten odde like sør for Røvsåa's utløp. Grensen går videre mot nordvest noe nær rettlinjet til et sted som ligger 60 m sønnafor det punkt, hvor Røvsåa går ut over fjellveggen øst for Røvsåtjernet (Røvsåflaget), hvor grensen bøyer vestover og treffer tjernet ca. 30 m sønnafor bekkeoset, fortsetter tvers over tjernet til grensemerket Vikvollsteinen, ca. 200 m vest for tjernet. Her tar grensen atter nordvestlig retning, går rettlinjet til nordøstre vik i Øyvatnet, følger dette rundt Brenntangen (slik at denne blir liggende i Krødsherad) og inn i østligste ende av vatnets nordre, smale del. Herfra går grensen mot nordvest noe nær i rett linje til grensestein ved stien nord for Hjelletjerna, og videre i samme retning og omtrent i rett linje over en liten skogkolle mellom Bjørevatnet og tjernet nordøst for dette, videre oppover lien til Hølløkbekken, som den treffer 500 m fra dens utløp i Bjørevatnet og så etter denne bekk opp til det søndre Åstjern. Deretter vestover gjennom tjernet til grenserøys på haugen øst for Dalen seter, hvor gren-

*) Kunngj. 20 februar i Lovtid. 1 nr. 5.

sen bøyer mot nordvest og går rettlinjet til grensemerke på Kolbu-åsen (nord for Hagaseter), hvorfra den tar noe nordligere retning og går opp til grenserøys i Gutterudåsens sørskråning, nordøst for Grunntjernet. Derfra bøyer grensen mot nord-nordøst, går i rett linje til toppen Vardefjell i Rimefjellet, bøyer her mot nord (ganske lite i vest) og går etter merket rett linje til den lille bekk ved Leppejuv som renner ut i Fosslielva ca. 900 m nordøst for Kopseng seter. Herfra går grensen et kort stykke med nord-nordøstlig retning opp i selve Leppejuvet og går herfra med nord-nordvestlig retning opp til grensemerket Steinmannen etter en linje som ble fastsatt ved kartforretning av 26 juli 1824.

Fra Steinmannen går grensen nord-nordvestover til Høgevardetjern etter østgrensen for Tempelseter sameie, fastsatt ved offentlig utskifting 20 juni 1938. Grensen går fra Steinmannen rettlinjet mot nord-nordvest til en stor stein, som ligger oppe på kanten av Grinefjellveggen, bøyer her mot nordvest og går rettlinjet til en grenserøys sørvest for Høgevardetjern. Herfra går grensen rettlinjet ca. 700 m mot nord til delerøys i grensen mellom Sigdal og Flå, litt vest for nordre del av Høgevardetjernet. Med unntak av navnet Grinefjellveggen står de her nevnte navn på gradteigskart Sigdal, utgave 1939.

Forordning. *) (Landbruksdepartementet.)

12 febr.

Omsetning av pelsdyrskinn.

I medhold av lov av 11 juni 1942 om omsetning av pelsdyrskinn, jfr. lov av 2 februar 1945, og i samråd med Næringsdepartementet bestemmes:

§ 1. Bestemmelsene i denne forordning gjelder omsetning av så vel rå og uberedte som beredte, monterte, konfeksjonerte eller på annen måte foredlete pelsdyrskinn. Ved pelsdyrskinn forstås i denne forordning skinn av rev, mink, ilder, mår og nutria som holdes i fangenskap.

§ 2. Det er forbudt for oppdrettere å selge pelsdyrskinn på annen måte enn gjennom norsk auksjonsforretning som er godkjent av Landbruksdepartementet eller direkte gjennom utenlandsk auksjonsforretning.

Oppdretter kan likevel overdra slike skinn direkte til personlig forbruker bosatt innen kommunen når overdragelsen foregår i pelsdyrgården eller i lokale i umiddelbar tilknytning til denne. Landbruksdepartementet kan i kontrolløyemed fastsette nærmere vilkår

*) Kunngj. 24 februar i Lovtid. 1 nr. 6.

12 febr. for overdragelsen. Det er forbudt for oppdretter å overdra til forbruker eller stille ut skinn på annet sted enn ovenfor nevnt.

§ 3. På auksjon er det forbudt å selge pelsdyrskinn til andre enn kjøpere som er godkjent av Næringsdepartementet. Sønn godkjenning trenger dog ikke kjøpere bosittende i utlandet som møter fram til de norske auksjoner for å foreta kjøp for utenlandsk regning.

§ 4. Det er forbudt for auksjonskjøpere å selge pelsdyrskinn til andre innenlandske kjøpere enn slike grossister, detaljister og foredlingsbedrifter som er godkjent av Norges lærstyre. Sønn godkjenning kan ikke gis den som ervervsmessig utfører beredning av pelsdyrskinn for andres regning.

En auksjonskjøper kan dog selge skinn til en annen auksjonskjøper, når denne kjøper dem i kompletteringsøyemed.

§ 5. Næringsdepartementet kan fastsette generelle retningslinjer som Norges lærstyre skal legge til grunn for sine avgjørelser om godkjenning i henhold til § 4.

Den som av Norges lærstyre er nektet sønn godkjenning, kan innen en tidsfrist av to måneder bringe saken inn for Næringsdepartementet til endelig avgjørelse.

§ 6. Godkjenninger som nevnt i §§ 2—4 som er eller blir gitt, kan gjøres avhengige av nærmere vilkår og kan når som helst tilbakekalles av den myndighet som har gitt dem.

Godkjenninger som er gitt etter de hittil gjeldende bestemmelser for virksomheter som går inn under denne forordnings §§ 2—4, gjelder fortsatt inntil de blir opphevet av den myndighet som har gitt dem.

§ 7. Den som uten å trenge godkjenning dertil etter de hittil gjeldende bestemmelser ved denne forordnings ikrafttredelse driver omsetning av pelsdyrskinn og som søker godkjenning etter denne forordning, kan fortsette å kjøpe skinn inntil søknaden er avgjort. Søknad må være kommet inn til vedkommende myndighet innen to måneder fra denne forordnings ikrafttredelse.

§ 8. Den som ved denne forordnings ikrafttredelse driver omsetning av pelsdyrskinn men ikke får godkjenning etter denne forordning, kan etter søknad få tillatelse av den myndighet som meddeler godkjenningen til innen utløpet av en av denne fastsatt tidsfrist å selge sin beholdning av pelsdyrskinn. § 5 får tilsvarende anvendelse.

§ 9. Den som vedkommende departement antar til å føre kontroll med skinnomsetningen kan foreta ettersyn i alle lokaler og transportmidler som nyttes av oppdrettere, auksjonsforretninger eller andre som omsetter pelsdyrskinn, gjennomgå deres bøker og forretningspapirer og foreta optelling av skinn og pelsdyr. Så vel departementet som kontrollører kan kreve meddelt skriftlig eller

muntlig alle opplysninger om virksomheten. Departementets tjenestemenn og kontrollørene plikter å bevare taushet om drifts- og forretningsforhold som de således måtte bli kjent med i den utstrekning de ikke i tjenestens medfør må meddele opplysningene videre.

§ 10. Vedkommende departement kan gjøre unntak fra bestemmelsene i denne forordning.

§ 11. Overtredelse av denne forordning er straffbar etter lov av 11 juni 1942.

§ 12. Forordning av 17 juni 1942 om omsetning av pelsdyrskinn oppheves.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om fiskeregler for Vestre Gausdal herred, Opland fylke.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Bakermester H. M. Hansens fond til Sandefjord håndverkerforening», opprettet ved konditor Victor H. Holters gavebrev.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om fiskeregler for Alvdal herred (unntatt Savalen), Hedmark fylke.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Rødens herred, Østfold fylke.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om tillegg til husleievedtekta for Kristiansand.

Skrivelse fra Finansdepartementet til Norges kommunesamband, hvori uttales:

Når en ligning er bragt inn til prøvelse for domstolene, og den omtvistete del av den ilignete skatt utgjør mindre enn kr. 5 000, vil denne del av skatten ikke kunne kreves betalt før etter endelig avgjørelse ved dom eller forlik.

Av kommuneskatt som betales senere enn 8 dager etter fastsatt forfallstid (jfr. landskattelovens § 108), vil morarenter pliktes i henhold til landskattelovens § 111, annet ledd, selv om grunnen til at skatten ikke tidligere er betalt er at ligningen er innbragt for domstolene. Det gjelder uten omsyn til om den omtvistete del av skatten omfattes av bestemmelsene i landskattelovens § 112, siste ledd.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om fiskeregler for Savalen (Sevalen) i Alvdal herred, Hedmark fylke.

*) Kunngj. 24 februar i Lovtid. nr. 6.

**) Kunngj. 18 mars i Lovtid.

16 febr. Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Distriktslæge Paul Conradis og hustrus legat for syke» i Selbu og Tydal, opprettet av tannlæge Martin Conradi.

16 febr. Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Søren B. Stang og hustru Anna født Ludvigsens legat» til verdige trengende menn og kvinner, opprettet ved frk. Camilla Cecilie Stangs testament av 15 september 1923.

19 febr. Forordning*) (Landbruksdepartementet) om fiskeregler for Eikeren med tilløpsbekker innen Hoff herred, Vestfold fylke.

19 febr. Skrivelse*) fra Sosialdepartementet om endring av §§ 1 og 2 og om ny § 6 i vedtekten angående lukningstid for utsalgsteder i Bærum herred, Akershus fylke.

Nr. 18. Lov**) om midlertidig tillegg til bestemmelse om fordeling av fylkeskatten på herredene.

20 febr. Under særlige tilhøve kan fylkestinget med samtykke av Finansdepartementet bestemme at tre tiendedeler av det fylkeskattebeløp som for budsjettåret 1945—46 skal fordeles på herredene, blir fordelt etter fylkestingets skjønn. Den del av skattebeløpet som fordeles etter den skattskrevne formue settes da ned til to tiendedeler.

20 febr. Vedtak**) om skatt av inngangspenger av forestillinger og framvisninger m. v. for tidsrommet 1 mars 1945—30 juni 1945.

Vedtak om skatt til statskassen av inngangspenger til forestillinger og framvisninger m. v. for budsjett-terminen 1 juli 1944—30 juni 1945 endres for tidsrommet 1 mars 1945—30 juni 1945 således at denne skatt svares etter disse regler:

A. I. For kinematografframvisninger: 40 pst. av inngangspengenes beløp.

II. For andre forestillinger, tilstillinger m. v.: 30 pst. av inngangspengenes beløp.

Unntatt er, foruten de forestillinger og framvisninger m. v. som er nevnt i lov av 12 november 1942 om endring i lov av 18 juli 1917 nr. 1 § 15, også dramatiske forestillinger og konserter. Revyforestilling og forestilling som overveiende har preg av revy, regnes ikke som dramatisk forestilling etter dette vedtak.

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1 nr. 7.

**) Kunngj. 13 mars i Lovtid. 1 nr. 8.

B. For inngangspenger til framvisning av norsk film som er opptatt 20 febr. av norsk selskap, kan vedkommende departement nedsette skatten til 25 pst. av inngangspengenes beløp.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om at det skal være 20 febr. offentlig kjøttkontroll i Ås herred, Akershus fylke.

Forordning. *) (Næringsdepartementet.) 21 febr.

Omsetning, rasjonering og bruk av salt.

I medhold av midlertidig lov av 19 mars 1942 om sikring av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer bestemmes:

§ 1. Det er forbudt for importør og grossist å selge eller på annen måte overdra salt uten etter tillatelse fra Avdelingen for proviantering og rasjonering eller den avdelingen bemyndiger.

§ 2. Importører og grossister plikter å levere salt etter bestemmelse fra Avdelingen for proviantering og rasjonering eller den avdelingen bemyndiger.

§ 3. Kjøp eller erverv på annen måte av salt i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forordning er forbudt. Det er likeledes forbudt å erverve eller overdra salt som er omsatt i strid med bestemmelser gitt i eller i medhold av forordningen.

§ 4. Avdelingen for proviantering og rasjonering kan gi utfyllende bestemmelser og gi forskrifter om omsetning av salt fra detaljist og om bruk av salt.

§ 5. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forordning er straffbar og kan medføre inndraging; jfr. midlertidig lov om sikring av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 19 mars 1942 § 2, første ledd.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om laksefisket ved 22 febr. munningen av Valldalselva i Norddal herred, Møre og Romsdal fylke.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om sjøarefisket i 22 febr. Tromsvikelva i Tromsøysund herred, Troms fylke.

Forordning **) (Landbruksdepartementet) om ukefredningen for 24 febr. fiske med håv etter laks og sjøaure i Bufossen (Boenfoss) i Tovdalselva, Tveit herred, Vest-Agder fylke.

*) Kunngj. 6 mars i Lovtid. 1 nr. 7.

**) Kunngj. 13 mars i Lovtid. 1 nr. 8.

28 febr. **Forordning. *)** (Næringsdepartementet.)
Bruk av skjell som agn under Lofotfisket.

I medhold av midlertidig lov om sikring av landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer av 19 mars 1942 bestemmes:

- I. Det er forbudt å bruke skjell som agn under Lofotfisket før utvalgsformannen gir tillatelse til det.
- II. Overtredelse av forbudet straffes med bøter.
- III. Denne forordning trer i kraft straks.

28 febr. **Skrivelse *)** fra Næringsdepartementet om at det skal være tillatt å bruke dagliner også før 12 mars i Vest-Lofoten og Henningsvær oppsynsdistrikt når bruken av skjell etter bestemmelse av utvalgsformannen ved Lofotfisket er tillatt.

1 mars. **Forordning *)** (Landbruksdepartementet) om fiskeregler for Nore herred, Buskerud fylke.

1 mars. **Forordning *)** (Landbruksdepartementet) om endring i fiske-reglene for Uvdal herred, Buskerud fylke.

3 mars. **Forordning. **)** (Landbruksdepartementet.)

Avgift på mjølk.

§ 1. Alle som leverar mjølk beinveges til forbrukar, til meieri, ysteri, mjølkekondenseringsfabrikk, mjølkesalslag og andre forretninger som sel mjølk som dei får beinveges frå produsent, skal betala avgift til å fremja omsetninga av mjølk, ost og smør i samhøve med mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror med brigde frå 31 januar 1942.

Avgifta vert sett til 0,25 øre pr. liter kumjølk og geitmjølk som vert levert til forbrukar eller ovannemnde verksemder i tida til og med 28 februar 1946. Avgifta vert å betala og krevja inn etter dei føresegnene Landbruksdepartementet har gjeve 23 desember 1936.

§ 2. Brott mot denne forordninga vert straffa med bøter.

§ 3. Denne forordninga trer i kraft straks.

Nr. 22. **Lov **)** om forlengelse av de midlertidige lover
 6 mars. om gjeldsordning for jordbrukere og fiskere
 av 29 juni 1934.

De midlertidige lover om gjeldsordning for jordbrukere og fiskere av 29 juni 1934 nr. 12 og nr. 5 forlenges til 31 desember 1945.

*) Kunngj. 13 mars i Lovtid. 1 nr. 8.

**) Kunngj. 20 mars i Lovtid. 1 nr. 9.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om bandtvang for 6 mars. hund når bufe beiter i Tjeldsund herred, Nordland fylke.

Skrivelse *) fra Politidepartementet om at midlertidig lov av 7 mars. 19 februar 1942 om forbud mot at barn ferdes ute om kvelden i vinterhalvåret skal gjelde for Stange skolekrets i Stange herred, Hedmark fylke.

Vedtak *) om fredning av en stor bjørk i Granvin herred, 8 mars. Hordaland fylke.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «dyrløse» 9 mars. Petter Laakes legat til hjelp for utdanning av ubemidlet ungdom i Ullensaker».

Skrivelse fra Innenriksdepartementet, hvorved etter § 1 i landkommuneloven, jfr. § 1 i bykommuneloven, grensen mellom Hedrum herred, Vestfold fylke, og Larvik kjøpstad langs Tjøllingvegen skal gå slik:

Med utgangspunkt fra bystein nr. 24 går grensen i søraust langs den gamle grense (grensen før 1 juli 1942) ca. 25 m. Derfra går grensen parallelt med Tjøllingvegen på sørsia av denne i rett linje ca. 240 m, videre langs samme veg i rett linje ca. 250 m, videre langs samme veg i rett linje ca. 320 m til Lågen på sørsia av Gloppe bru, videre i samme retning ca. 120 m lengde til midt i elva, dypløpet. Tjøllingvegen ligger i sin helhet i Hedrum.

Skrivelse fra Innenriksdepartementet om omregulering av Nes og Tunhovd jordmordistrikter, Buskerud fylke, samt om at Tunhovd jordmordistrikt heretter skal hete Dagali jordmordistrikt. Ordningen trer i kraft fra 1 april 1945.

Skrivelse fra Innenriksdepartementet om I) overføring av eiendommene Skaret og Rendalen fra Nesna herred til Leirfjord herred og II) den kommunale inndelingsgrensen mellom disse herreder.

I.

Etter § 1 i landkommuneloven, jfr. Ministerpresidentens beslutning av 10 desember 1942, blir eiendommene Skaret, gnr. 86 bnr. 1—3, og Rendalen, gnr. 84 bnr. 1, ført over fra Nesna herred til Leirfjord herred i Nordland fylke med virkning fra 1 juli 1945.

De kommunegarantier som eventuelt hviler på omhandlede eiendommer skal samtidig overtas av Leirfjord herred.

*) Kunngj. 20 mars i Lovtid. 1 nr. 9.

13 mars. De personer som 1 januar 1945 var bosatt i den del av Nesna herred som blir ført over til Leirfjord herred, anses ved skatteligningen for budsjettåret 1 juli 1945 til 30 juni 1946 med hensyn til skatteplikt som bosatt i Leirfjord. Utligningen av kommuneskatt og statskatt for nevnte budsjettår skal foregå ved ligningsmyndighetene i Leirfjord og etter de regler som gjelder der.

De personer som på overføringsdagen er bosatt i den del av Nesna herred som blir ført over til Leirfjord herred, skal med hensyn til bestemmelsene i kommunelovgivningen om ervervelse og bruk av stemmerett og rett og plikt til å ta imot oppnevning til kommunale verv anses som om de har vært bosatt i Leirfjord herred i den tid de har bodd på dette område.

II.

Den kommunale inndelingsgrensen mellom Nesna herred og Leirfjord herred i Nordland fylke skal fra 1 juli 1945 gå slik:

Grensen begynner i grensen mot Elsfjord herred på fjellet Toven (n.v. Halvardtind) og går i n.v. retning til høyde 766 nord Hensfinvann, derfra omtrent samme retning til vestre ende av Nonsvann, videre i v.s.v. retning over høyde 474 til høyde 644 på Rundfjell, herfra går grensen i nord til Mæltuen, trig. punkt 645 m o. h. Herfra følger grensen stort sett vannskillryggen mellom Ranen og Leirfjorden i s.v. retning over høyde 590 på Neppelberget, bekken mellom Storvannet og det straks sønnafør dette liggende lille tjern, videre over høyde 569, 635 på Tuen, 657 på Kvanfjell, ut på stupet mot Låvongsdalen ca. 250 m nord høyde 348 videre til høyde 438 på Låvongsdalens vestsida, høyde 549, 839 s.ø. Lihovdet, til Lihovdet trig. punkt 842 m o. h.

Mellom alle foran nevnte punkter går grensen rettlinjet.

Fra det trig. punkt på Lihovdet følger grensen videre vannskillryggen mellom Ranen og Leirfjorden over høyde 528, 660 på Bøfjeld, Reinesfjeld trig. punkt 608 m o. h. til høyde 439 sør Livand, herfra tar grensen v.n.v. retning, passerer ca. 400 m sør plassen Forneset og treffer midtfjords i Ulvungen grensen mot Nordvik herred.

De i beskrivelsen anførte navn og høyde-tall finnes på gradteigskartene I 16 Dønne, utgave 1937, og I 16, Rana, utgave 1939.

14 mars. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for bruk av § 55 i jordloven overfor innabygdsboende eiere av jordbruk i Sør-Frøya herred, Sør-Trøndelag fylke.

*) Kunngj. 3 april i Lovtid. 1 nr. 10.

Forordning.*) (Landbruksdepartementet.)

15 mars.

Endringer i forordning om omsetning av innenlandsk brensel i Sør-Norge og forordning om omsetning av innenlandsk brensel i Nord-Norge.

I medhold av lov av 11 mars 1943 om sikring av landets forsyning med innenlandsk brensel bestemmes:

I. I forordning om omsetning av innenlandsk brensel i Sør-Norge av 2 april 1943 skal § 2, 1 ledd, lyde så:

Med ved forstås i denne forordning ved av enhver art, herunder også bakhonved, rotved (stubber), ved til framstilling av generatorbrensel, samt sagflis og kutterflis og briketter framstilt av slik flis.

I § 9 tilføyes som nytt 4 og 5 ledd:

Medlemmer av brenselutvalg og vedutvalg kan tilstås godtgjørelse for sitt arbeid. Landbruksdepartementet kan pålegge utvalgene å holde kontor med nødvendig kontorhjelp.

Landbruksdepartementet utarbeider nærmere bestemmelser om oppnevning av utvalgenes medlemmer, om organisasjon og sammensetning av utvalgene, om utvalgenes virksomhet, kontorhold, regnskapsførsel, kontroll osv.

I § 14 føyes til som nytt 2 ledd:

Enhver plikter å gi den direktoratet bemyndiger adgang til å besiktige og undersøke steder hvor det kan tenkes lagret ved og torv.

II. I forordning om omsetning av innenlandsk brensel i Nord-Norge av 5 april 1943 skal § 2, punkt a, lyde så:

Ved av enhver art, herunder også bakhonved, rotved (stubber), ved til framstilling av generatorbrensel, samt sagflis og kutterflis og briketter framstilt av slik flis.

I § 3 føyes til som nytt 4 og 5 ledd:

Medlemmer av brenselutvalg og vedutvalg kan tilstås godtgjørelse for sitt arbeid. Landbruksdepartementet kan pålegge utvalgene å holde kontor med nødvendig kontorhjelp.

Landbruksdepartementet utarbeider nærmere bestemmelser om oppnevning av utvalgenes medlemmer, om organisasjon og sammensetning av utvalgene, om utvalgenes virksomhet, kontorhold, regnskapsførsel, kontroll osv.

*) Kunngj. 3 april i Lovtid. 1 nr. 10.

- 15 mars. I § 12 føyes til som nytt 2 ledd:
 Enhver plikter å gi den direktoratet bemyndiger adgang til å besiktige og undersøke steder hvor det kan tenkes lagret ved og torv.
 III. Disse endringsbestemmelser trer i kraft straks.

- 15 mars. Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om regulering av og byggevedtekter for eiendommen gnr. 51 bnr. 5, Juterud, i Bærum herred, Akershus fylke.

- 16 mars. Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om byggevedtekter for Nedre Eiker herred, Buskerud fylke.

- 16 mars. Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at bandtvang for hund skal gjelde i den tid bufe beiter i Ålen herred, Sør-Trøndelag fylke.

- Nr. 25. Lov *) inneholdende visse særregler for beskatningen 1945—46 av rederier, fangstselskaper, sjøfolk, fangstfolk og andre skattepliktige som har formue eller inntekt i utlandet.

§ 1. Ved likningen 1945—46 anvendes de særlige regler i denne lov ved siden av den øvrige skattelovgivning.

§ 2. Skip i utenriks fart, andre formuesgjenstander i utlandet og krav på skyldnere i utlandet tas ikke med ved ansettelsen av formuen, når den skattepliktige på grunn av krigsforholdene ikke hadde rådighet over midlene på det tidspunkt som legges til grunn ved formuesansettelsen.

Pantegjeld og annen gjeld som knytter seg til formue som nevnt i første ledd kommer ikke til fradrag ved likningen.

Bestemmelsene i denne paragraf får ikke anvendelse på skip som er rekvirert til bruk (tvangsbefraktet) av tyske myndigheter.

§ 3.inntekt av skip i utenriks fart, herunder skip som nyttes til fiske og fangst på havet, inntekt av andre formuesgjenstander i utlandet og av krav på skyldnere i utlandet tas ikke med ved ansettelsen av inntekten når den skattepliktige på grunn av krigsforholdene ikke har fått rådighet over inntektsbeløpene.

Utgifter som knytter seg til inntekt som nevnt i første ledd, herunder hyretrekk, trygdepemier, avskrivninger, avsetninger til klassifikasjons- og kjelefond, kommer ikke til fradrag ved likningen. For gjeldsrenter gis bare fradrag når de er utredet av midler som den skattepliktige hadde rådighet over.

Bestemmelsene i denne paragraf får ikke anvendelse på inntekt

*) Kunngj. 3 april i Lovtid. 1 nr. 10.

av skip som er rekvirert til bruk (tvangsbefraktet) av tyske myndigheter. Nr. 25
17 mars.

§ 4. Ved ansettelsen av inntekt for sjøfolk og andre personer som 1 januar 1945 oppholdt seg utenfor landet under omstendigheter som gjør det sannsynlig at de ikke har forbindelse med Norge, medtas ikke arbeidsinntekt (hyre, part, lønn og liknende) som ikke har kunnet heves her i landet.

Forskriftene i denne paragraf gjelder ikke skattepliktige som er vendt hjem på det tidspunkt da likningen, eventuelt klagebehandlingen, foretas. For disse skattepliktige skal inntekten ansettes etter reglene i de alminnelige skattelover. Midlertidig lov av 23 april 1942 om skattefrihet for norske sjøfolks krigsrisikotillegg kommer ikke til anvendelse når tillegget er opptjent under fart med skip som ikke disponeres fra Norge.

§ 5. De avgjørelser som likningsmyndighetene treffer etter §§ 2—4 ovenfor anses som foreløpige. Det vil seinere bli fastsatt:

- 1) når endelig likning blir å foreta,
- 2) hvorledes det skal gås fram ved den endelige likning av formue og inntekt som omhandlet i denne lov og
- 3) bestemmelser om forfallstiden for de skatter som blir utliknet ved den endelige likning.

§ 6. I den utstrekning forholdene gjør det mulig skal den skattepliktige eller den som opptrer på hans vegne her i landet sende inn selvangivelse, gjenpart av årsoppgjør og andre oppgaver til likningsmyndighetene i samhøve med forskriftene i skattelovene av 18 august 1911 med tilleggslover. Den skattepliktige eller den som opptrer på hans vegne her i landet skal på forlangende gi nøyaktigst mulige opplysninger om forhold som får betydning ved gjennomføringen av forskriftene i denne lov.

Bestemmelsene i landskattelovens § 118, byskattelovens § 110, får tilsvarende anvendelse.

§ 7. Det som er bestemt i denne lov gjelder også ved utlikning av avgift til Arbeiderfondet.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om utvidelse av grensene for Nordfjordeid bygningsdistrikt, Sogn og Fjordane fylke. 19 mars.

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om endring i § 1 i den gjeldende vedtekt angående lukningstid for utsalgsteder i Gjøvdal herred, Aust-Agder fylke. 20 mars.

*) Kunngj. 3 april i Lovtid. 1 nr. 10.

**) Kunngj. 7 april i Lovtid. 1 nr. 11.

21 mars. **Skrivelse*)** fra Innenriksdepartementet om at § 1 i bygningsloven og § 65 i brannloven skal gjelde innen visse grenser for Finneidfjord i Sør-Rana herred, Nordland fylke.

21 mars. **Skriv*)** fra Landbruksdepartementet om at hund skal holdes i band eller forsvarleg innestengd eller inngjerdet i den tid bufeet er på beite frå 1 mai til 1 november i Samnanger herad, Hordaland fylke.

Nr. 28. **Lov**)** om plikt til å avstå motorkjøretøyer, mineraloljer m. v.

27 mars. § 1. Når Trafikkdepartementet krever det, plikter enhver å avstå mineraloljer (herunder petroleum og White Spirit), motorkjøretøyer, sykler og deler av eller for motorkjøretøyer og sykler til den departementet bestemmer.

Trafikkdepartementet kan når særlige grunner taler for det, samtykke i at avståingen gjennomføres før erstatningen er fastsatt. Avståingen kan om nødvendig gjennomføres ved hjelp av politiet.

§ 2. Trafikkdepartementet kan treffe bestemmelse om adgang for den som har søkt departementet om tillatelse til å overta ting som er nevnt i § 1, til å besiktige vedkommende ting.

Når det er grunn til å frykte for at avståingen vil bli forspilt eller vanskeliggjort, kan departementet foreta midlertidige tiltak for å sikre avståingen. Tiltaket kan gå ut på at tingen settes under forvaring, eller på annen forholdsregel som departementet finner hensiktsmessig.

Tiltak etter denne paragraf gjennomføres ved hjelp av politiet eller på annen måte som departementet bestemmer.

§ 3. Erstatningen fastsettes på grunnlag av de bestemmelser som gjelder for tilsvarende frivillig salg. Erstatning ut over omsetningsverdien skal likevel tilkjennes i den utstrekning det følger av alminnelige ekspropriasjonsrettslige regler.

Ved avståing av motorkjøretøyer fastsettes erstatningen av transportutvalget i det distrikt hvor kjøretøyet er eller sist var registrert. Trafikkdepartementet kan bestemme at erstatningen i stedet skal fastsettes av transportutvalget i det distrikt hvor kjøretøyet bærer når pålegg om avståing blir gitt. Ved avståing av mineraloljer fastsettes erstatningen av prisformannen for mineraloljeprodukter, ved avståing av deler av eller for motorkjøretøyer av prisformannen for bildeler og rekvisita og ved avståing av sykler og sykkeldeleer

*) Kunngj. 7 april i Lovtid. 1 nr. 11.

**) Kunngj. 17 april i Lovtid. 1 nr. 12.

av kontrollnemnda. Når det er spørsmål om erstatning ut over omsetningsverdien skal saken på forhånd legges fram for Trafikkdepartementet, med mindre dette har bestemt at framlegging kan unnlates. Nr. 28.
22 mars.

Erstatning for tap som påføres ved midlertidig tiltak etter § 2, annet ledd, fastsettes på tilsvarende måte.

§ 4. Avståing etter § 1, annet ledd, før erstatningen er fastsatt eller midlertidig tiltak etter § 2, annet ledd, kan ikke iverksettes før det er stilt slik sikkerhet for betaling av erstatningen som Trafikkdepartementet bestemmer.

For øvrig kan avståing bare gjennomføres mot betaling av erstatningssummen eller, såframt den ikke kan utbetales fordi gjenstanden er beheftet eller beslaglagt eller av andre grunner, mot at summen gis i forvaring til vedkommende herreds- eller byrett. Avstås gjenstanden til staten, behøver den likevel ikke i tilfelle som nevnt å gi summen til forvaring. Ved utbetaling av denne legges da til samme rente som for innskudd på vanlige vilkår i sparebank, dog ikke lenger enn 10 år.

§ 5. Når avståingen iverksettes før erstatningen er fastsatt, blir feil og mangler som påstås å være oppstått etter avståingen ikke å ta i betraktning ved fastsettelsen av erstatningens størrelse, med mindre det godtgjøres at feilen eller mangelen var til stede før avståingen.

§ 6. Skjønnslovens bestemmelser kommer ikke til anvendelse på avståinger etter denne lov.

§ 7. Departementet kan helt eller delvis overdra sin myndighet etter denne lov til Generaldirektoratet for transport. Departementet kan også for et enkelt tilfelle eller innen et bestemt område overdra sin myndighet til et lokalt forvaltningsorgan.

§ 8. Forordning av 1 april 1944 om plikt til å avstå motor-kjøretøyer, mineraloljer m. v. oppheves.

Vedtak *) om oppkreving av gebyrer til statskassen for besiktelser m. v. som utføres av Skipskontrollen. 22 mars.

Fra 1 april 1945 skal oppkrevingen av gebyrer til statskassen for Skipskontrollens besiktelser og for passasjer- og fartsertifikater for alle fartøyers vedkommende igjen oppkreves etter de satser som er oppført i tariff for oppkreving av gebyrer til statskassen for besiktelser som utføres av Skipskontrollen fastsatt ved Stortingets beslutning av 2 april 1927 med seinere endringer av 9 mai 1933 og 8 april 1937.

*) Kunngj. 7 april i Lovtid. 1 nr. 11.

23 mars. **Forordning *)** (Landbruksdepartementet) om fredning av en strekning ved utløpet av Tengselva (Bjerkreimselva) i Bjerkreim herred, Rogaland fylke.

23 mars. **Skrivelse *)** fra Politidepartementet om ny politivedtekt for Alesund.

27 mars. **Skrivelse **)** fra Innenriksdepartementet om reguleringsplan og byggevedtekt for Langebåtfeltet av Søndre Hallangen, gnr. 59 bnr. 1 i Frogn herred, Akershus fylke.

3 april. **Skrivelse ***)** fra Sosialdepartementet om endring i § 1 i vedtekten angående lukningstid for utsalgsteder i Vestre Slidre herred, Oppland fylke.

Nr. 30. **Lov **)** om midlertidig endring av den ukentlige fredningstid for laks og sjøaure.

Den ukentlige fredningstid som er fastsatt i lov om laks- og sjørørettfiskeriene m. v. av 27 februar 1930 § 20, skal i året 1945 være fra lørdag kl. 18 til mandag kl. 18 for kilenot, lakseverp eller liknende redskaper samt krogarn som er utsatt i sjøen i større avstand enn 1500 meter fra utløp av elv hvori laks går opp.

Herved gjøres ingen endring i bestemmelser om forlenging eller forkorting av den alminnelige ukefredning, fastsatt i medhold av den nevnte lov eller tidligere lover om laks- og sjøaurefiskeriene.

Nr. 31. **Lov **)** om endring i syketrygdloven.

5 april. I lov om syketrygd av 6 juni 1930 skal § 85, punkt 2, lyde så:

Dessuten skal ytes et årlig bidrag

a) av staten $\frac{2}{6}$ og av kommunen $\frac{1}{6}$ av den gjennomsnittlige premie (innskudd) for hvert medlem, og

b) av arbeidsgiveren $\frac{2}{6}$ av den gjennomsnittlige premie (innskudd) for hvert trygdepliktig medlem som er i arbeid hos ham.

Disse bidrag må dog ikke overskride den tilsvarende gjennomsnittlige premieandel for hvert medlem i trygdekassen på stedet.

Tilhører godkjent sykekaske bergverk, fabrikk eller bruk som har særskilt fattigvesen, utres kommunens bidrag av vedkommende bedrift.

Medlemstallet beregnes etter det gjennomsnittlige antall for foregående år.

*) Kunngj. 7 april i Lovtid. 1 nr. 11.

**) Kunngj. 17 april i Lovtid. 1 nr. 12.

***) Kunngj. 25 april i Lovtid. 1 nr. 13.

Midlertidig lov *) om tillegg til forordning om Nr. 32. lønnsregulering for de offentlige tjenestemenn 5 april. av 20 desember 1941.

§ 1. Statstjenestemann som har to eller flere barn og er trygdepliktig etter lov om syketrygd av 6 juni 1930 § 1, jfr. § 2, får barnetillegg med kr. 182 pr. år for det annet barn.

For øvrig gjelder reglene i forordning om lønnsregulering for de offentlige tjenestemenn av 20 desember 1941 § 9; jfr. endringslov av 10 juni 1943.

§ 2. Barnetillegg etter denne lov ytes fra 1 januar til 30 juni 1945.

Midlertidig lov *) om tillegg til forordning om Nr. 33. lønnsregulering for politiets tjenestemenn av 5 april. 20 desember 1941.

§ 1. Embets- og tjenestemann i politiet som har to eller flere barn og er trygdepliktig etter lov om syketrygd av 6 juni 1930 § 1, jfr. § 2, får barnetillegg med kr. 182 pr. år for det annet barn.

For øvrig gjelder reglene i forordning om lønnsregulering for politiets tjenestemenn av 20 desember 1941 § 2; jfr. endringslov av 10 juni 1943.

§ 2. Barnetillegg etter denne lov ytes fra 1 januar til 30 juni 1945.

Vedtak *) om endring i gjeldende bestemmelser om lovlig gjerde 5 april. i Aurskog herred, Akershus fylke.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 57 a, punkt 1, for Notodden. 5 april.

Forordning. **) (Landbruksdepartementet.) 6 april.

Pålegg om kjøring av ved og vedtømmer.

I medhold av lov av 11 mars 1943 om sikring av landets forsyning med innenlandsk brensel bestemmes:

§ 1. Landbruksdepartementet eller den dette bemyndiger kan pålegge eier eller bruker av hest framkjøring av ved og vedtømmer. Pålegg gis for fastsatt kjørestrekning og for bestemte partier ved og vedtømmer.

§ 2. Kjøringen betales etter gjeldende tariffer og bestemmelser for kjøring av ved eller vedtømmer. Hvis det oppstår tvist om hvil-

*) Kunngj. 17 april i Lovtid. 1 nr. 12.

**) Kunngj. 25 april i Lovtid. 1 nr. 13.

6 april. ken tariff som skal legges til grunn eller om tariffbestemmelsenes innhold, avgjøres tvisten av kretsmeglingsmannen i vedkommende meglingsdistrikt.

§ 3. Blir et pålegg som er gitt i medhold av § 1 ikke etterkommet kan Landbruksdepartementet eller den dette bemyndiger forlange utlevert hest, redskap, seletøy og fôr og la den pålagte kjøring foretas av annen person for eiers eller brukers regning.

Før vedtak om utlevering og kjøring for eiers eller brukers regning blir fattet skal eier eller bruker gis anledning til å uttale seg.

Hest, redskap, seletøy og fôr kan om nødvendig forlanges utlevert ved politiets hjelp.

§ 4. Direktoratet for skogbruk, virkeshusholdning og jaktvesen gir nærmere bestemmelser til utfylling og gjennomføring av denne forordning.

§ 5. Overtrudelse eller medvirking til overtrudelse av bestemmelser som er gitt i eller i medhold av denne forordning straffes på samme måte som fastsatt i § 1 i forordning om straff for svarthandel og snikhandel av 28 februar 1942.

§ 6. Denne forordning trer i kraft straks.

6 april. Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at hund skal holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Vestre Gausdal herred, Opland fylke.

6 april. Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at hund skal holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Stokke herred, Vestfold fylke.

6 april. Skriv *) frå Landbruksdepartementet om brigde i reglane om bandtvang for hund når bufe beiter i Haltdalen herad, Sør-Trøndelag fylke.

10 april. Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Kjøpmann Johan Småbergs legat til hjelp for trengende syke» i Hafslund kapelldistrikt, opprettet ved kjøpmann Johan Småbergs gavebrev av 18 januar 1945.

11 april. Skrivelse **) fra Innenriksdepartementet om regulering av og byggevedtekter for en del av gnr. 3 bnr. 1, Søndre Nes, i Bærum herred, Akershus fylke.

11 april. Skrivelse **) fra Innenriksdepartementet om vedtekt til bygningslovens § 13 for Fana herred, Hordaland fylke.

*) Kunngj. 17 april i Lovtid. 1 nr. 12.

**) Kunngj. 25 april i Lovtid. 1 nr. 13.

Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om regulering av byggevedtekter for Nordlandet i Kristiansund. 11 april.

Vedtak *) om fredning av dyre-, fugle- og plantelivet på Hamran, Dønnes herad, Nordland fylke. 12 april.

Forordning.**) (Innenriksdepartementet.) 12 april.

Regler for refusjon av betalt utligning til Krigsskadefondet for mineraloljeprodukter.

I medhold av lov om Krigsskadefondet for mineraloljeprodukter av 9 mars 1944 § 11 bestemmes:

§ 1. Når et medlem av fondet har betalt utligningstermin på grunnlag av en brannpolise som på utligningsdagen også dekket mineraloljeprodukter som tilhørte et annet medlem, kan det hos sistnevnte medlem kreve refusjon i den utstrekning det framgår av disse bestemmelser.

§ 2. Refusjonsbeløpet beregnes med den prosentsats fondet har benyttet ved utligningen og av en så stor brøkdel av branntrygdebeløpet på den dag som ligger til grunn for utligningen, som verdien av det annet medlems mineraloljeprodukter utgjorde av verdien av samtlige de mineraloljeprodukter under fondet, som var trygdet på angjeldende brannpolise. Ved verdiansettelsen benyttes de samme priser som anvendtes ved fastsettelsen av branntrygdebeløpets størrelse.

Omfatter polisen også emballasje, trekkes verdien av denne fra i branntrygdebeløpet med det beløp som godkjennes av fondets styre, før beregningen etter foregående ledd foretas.

§ 3. Refusjonsbeløpet kan bare kreves mot legitimasjon for at den som krever refusjon i sin helhet har betalt den utligningstermin det søkes refusjon for. Han plikter også å gi det annet medlem de legitimasjoner som kreves for kontroll av at beløpet er riktig beregnet.

§ 4. Refusjonskravet etter disse bestemmelser må være framsett innen 6 måneder etter at terminen forfalt til betaling til fondet, men dog ikke før innen 6 måneder etter at forsikringstakeren har hatt adgang til å bringe på det rene hvem som på utligningsdagen var medeier av mineraloljeproduktene på forsikringstedet og med hvilke kvanta.

*) Kunngj. 25 april i Lovtid. 1 nr. 13.

**) Kunngj. 30 juli i Lovtid. 1 nr. 14.

12 april. Krav på refusjon for den termin som er utlignet av branntrygdebeløpet pr. 1 juni 1944 er dog framsatt i rett tid, når det er framsatt innen 1 juni 1945.

§ 5. Refusjonskrav mellom medlemmene etter denne bestemmelse kan ikke anvendes til motregning overfor fondet.

12 april. Skrivelse *) fra Innenriksdepartementet om offentlig kjøttkontroll i Mosjøen.

12 april. Forordning *) (Landbruksdepartementet) om fiskeregler for Vang herred, Opland fylke.

13 april. Forordning *) (Landbruksdepartementet) om laks- og sjøaurefisket i Berbyelva og den innerste helt norske del av Iddefjorden i Idd og Marker fiskeridistrikt.

13 april. Skrivelse *) fra Næringsdepartementet om at oppsynet under vårtorskefisket i Møre og Romsdal skal heves mandag 16 april 1945.

15 april. Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at hund skal holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Holla herred, Telemark fylke.

18 april. Skrivelse **) fra Innenriksdepartementet om grensene for Gressvik—Hauge brann- og bygningskommune, Østfold fylke.

Nr. 35. Lov **) om endring i lov om rett for kommuner
19 april. til å kreve avstått bruksrett til husrom m. v. av 7 november 1942.

I.

I lov om rett for kommuner til å kreve avstått bruksrett til husrom m. v. av 7 november 1942 skal § 1, avsnitt A, post 4, lyde så:

4. å fastsette

- a) at eier skal gi skriftlig melding til ordføreren om nyoppført husrom, istandsatt husrom som har vært ute av bruk, om husrom som blir frigitt etter tvungen avståing uten at den tidligere innehaver overtar det på ny, og om husrom som eieren vil leie bort helt eller delvis,
- b) at utleier av husrom skal gi slik melding om opphør av leieavtaler (f. eks. som følge av oppsiing, fraflytting, om-

*) Kunngj. 25 april i Lovtid. 1 nr. 13.

**) Kunngj. 30 juli i Lovtid. 1 nr. 14.

bytting av leieforhold m. v.) og om husrom som leieren vil Nr. 35.
leie bort ved framleie. 19 april.

Meldinga skal gis i god tid før husrommet kan ventes ledig-
gjort og minst 14 dager før dette tidspunkt såframt det er
mulig. Eier eller utleier kan ikke forføye over det husrom
som er blitt ledig, før det er gått 14 dager fra meldinga be-
vislig ble sendt uten at ordføreren har gitt ham skriftlig
beskjed om at husrommet kreves avstått.

II.

Bestemmelsene i denne lov får gyldighet uten ny tillatelse i alle
kommuner hvor ordføreren har fått tillatelse til å påby melding
om opphør av leieavtaler etter § 1, litra A, post 4, i loven av 7
november 1942.

Lov *) om midlertidig tillegg til skattelovenes Nr. 36.
bestemmelser om skatteplikt etter bosted m. v. 19 april.

Personer, selskaper og skattepliktige innretninger som på grunn
av de ekstraordinære forhold under krigssituasjonen i Norge har
flyttet sitt bosted, kontor eller styrets sete fra Sola, Bergen, Molde,
Kristiansund, Steinkjer, Namsos, Bodø, Narvik, Tromsø eller Karlsøy,
blir ved likningen for 1945—46 å regne som bosatt eller hjemme-
hørende i det distrikt som de flyttet fra, forutsatt at de etter skatte-
lovenes bestemmelser om skattestedet vilde ha vært å regne som
bosatt eller hjemmehørende der 8 april 1940 — for Tromsøs og Karls-
øys vedkommende 1 januar 1944.

Bestemmelsene i første ledd gjelder ikke for personer som 1
januar 1945 bodde i eget hus i oppholdsdistriktet.

Forordning *) (Landbruksdepartementet) om fiskereglar for 19 april.
Bø herad og Nes i Sauherad, Telemark fylke.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at hund skal 19 april.
holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid
bufe beiter i Eidskog herred, Hedmark fylke.

Skrivelse *) fra Næringsdepartementet om at Lofotopp- 20 april.
synet i 1945 heves 25 april.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Grethe 21 april.
Økerns legat av 27 oktober 1927 til beste for
verdige trengende i Frogn», opprettet ved Grethe Økerns
testament av 27 oktober 1927.

*) Kunngj. 30 juli i Lovtid. 1 nr. 14. i Lovtid. 30 juli i Lovtid. *) Kunngj.

21 april. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Enkefru Maren Bjørnstads legat til verdige trengende gårdbrukere og småbrukere i Jeløy», opprettet ved Maren Magda Bjørnstads testament av 28 juli 1939.

24 april. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om endring av § 1 i vedtekten om lukningstid for utsalgsteder i Tjeldsund herred, Nordland fylke.

Nr. 38. **Lov** *) om tillegg til vegloven.
25 april. I lov om vegvesenet av 21 juni 1912 tilføyes som nytt tredje ledd i § 37:

Trafikkdepartementet kan bestemme at det langs visse veger eller vegstrekninger skal være forbudt å hogge skog i et belte som ligger mellom 10 og 50 meter fra vegkanten. Departementet eller den det gir fullmakt kan dispensere fra et slikt forbud for de veger som er nevnt i § 12 a. For andre veger kan slik dispensasjon gis av fylkesvegstyret eller den det gir fullmakt.

25 april. **Vedtak** *) om avgift til Aldersfondet og Krigspensjoneringsfondet for budsjettåret 1 juli 1945 til 30 juni 1946.

For budsjettåret 1 juli 1945—30 juni 1946 svares avgift til Aldersfondet og Krigspensjoneringsfondet på grunnlag av inntektsåret 1944 i samhøve med forskriftene herom i alderstrygdloven av 16 juli 1936, kap. 6; jfr. lov nr. 9 av 24 juni 1933 og forordning om krigspensjonering for sivilpersoner av 9 desember 1941.

2 mai. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Søstrene Agnes og Nanna Fleischers minnefond til beste for vanføre», opprettet ved Norges vanførelags landstyres vedtak av 18 februar 1943.

Tillegg.

1944
13 desbr. **Skrivelse** fra Finansdepartementet til en kommune angående beregning av renter av forfalle kommuneskatt.
Departementet viser til bestemmelsen i landskattelovens § 111 (byskattelovens § 103) første ledds siste punktum, der det heter:

*) Kunngj. 30 juli i Lovtid. 1 nr. 14.

«Hvis en termin forfaller til betaling på grunn av manglende betaling av en tidligere termin (§ 110, femte punktum), svares dog ikke renter før fra den tid terminen ved riktig skattebetaling skulle være erlagt.» 13 desbr.

Departementet uttaler at denne bestemmelse som direkte bare gjelder statskatt, bør gis tilsvarende anvendelse ved beregning av renter av kommuneskatt, dersom det ikke ved kommunal vedtekt er fastsatt noen annen bestemmelse for renteberegningen.

2nen avdeling

1945

Hermed avsluttes den rekke av Norsk lov-
tidends 2nen avdeling som ble gitt ut under
den tyske okkupasjon.

Provisorisk anordning*) om høve til å utstede av-12 juni.
gangsvitnemål fra folkeskolen, lærerskolen,
realskolen og gymnasiet på grunnlag av stand-
punkt karakterer.

Uten hinder av bestemmelsene i lov av 16 juli 1936 om folke-
skulen på landet, lov av 16 juli 1936 om folkeskolen i kjøpstedene,
lov av 11 februar 1933 om lærerskular og prøver for lærere i folke-
skulen og lov av 10 mai 1935 om høgre almeneskoler, kan Kirke- og
undervisningsdepartementet bestemme, at det ikke skal holdes av-
gangsprøver i folkeskolen, lærerskolen, realskolen og gymnasiet i
1945, men at avgangsvitnemål kan utskrives på grunnlag av stand-
punkt karakterer i de fag det skulle ha vært prøve det år.

Provisorisk anordning*) om det første stortings-12 juni.
valg etter frigjøringen.

§ 1. Valgting til kåring av stortingsmenn skal holdes på en
og samme dag i alle rikets valgsoke. Dagen fastsettes av Kongen.

Distriktvalgstyret skal utferdige en foreløpig kunngjøring om
valgdagen med et varsel på minst 3 måneder. I denne kunngjøring
skal distriktvalgstyret også oppfordre de stemmeberettigete i valg-
distriktet til å framkomme med forslag til valgliste og redagjøre
for de regler som etter stortingsvalglovens § 13 gjelder herom.

§ 2. Ved innføring i mapntallet anses også den som hosatt i
valgsoke, som på grunn av de særlige forhold under krigen og
okkupasjonen har tatt midlertidig bopel annetsteds.

§ 3. Hvis et valgstyle av særlige grunner vil fastsette et mindre
antall stemmesteder enn det er skolekratser i valgsoke, skal be-

*) Kunngj. 21 juni i Lovtid. 1 nr. 1.

NORSK LOVTIDEND

2nen avdeling

1945

NY REKKE

Provisorisk anordning*) om høve til å utstede av 12 juni. gangsvitnemål fra folkeskolen, lærerskolen, realskolen og gymnasiet på grunnlag av standpunkt karakterer.

Uten hinder av bestemmelsene i lov av 16 juli 1936 om folkeskolen på landet, lov av 16 juli 1936 om folkeskolen i kjøpstedene, lov av 11 februar 1938 om lærarskular og prøver for lærarar i folkeskolen og lov av 10 mai 1935 om høgre almenskoler, kan Kirke- og undervisningsdepartementet bestemme, at det ikke skal holdes avgangsprøver i folkeskolen, lærerskolen, realskolen og gymnasiet i 1945, men at avgangsvitnemål kan utskrives på grunnlag av standpunkt karakterer i de dag det skulle ha vært prøve det år.

Provisorisk anordning*) om det første stortings- 12 juni. valg etter frigjøringen.

§ 1. Valgting til kåring av stortingsmenn skal holdes på en og samme dag i alle rikets valgsoke. Dagen fastsettes av Kongen.

Distriktsvalgstyret skal utferdige en foreløpig kunngjøring om valgdagen med et varsel på minst 3 måneder. I denne kunngjøring skal distriktsvalgstyret også oppfordre de stemmeberettigete i valgdistriktet til å framkomme med forslag til valglister og redegjøre for de regler som etter stortingsvalglovens § 13 gjelder herom.

§ 2. Ved innføring i manntallet anses også den som bosatt i valgsoke, som på grunn av de særlige forhold under krigen og okkupasjonen har tatt midlertidig bopel annetsteds.

§ 3. Hvis et valgstyre av særlige grunner vil fastsette et mindre antall stemmesteder enn det er skolekretser i valgsoke, skal be-

*) Kunngj. 21 juni i Lovtid. 1 nr. 1.

12 juni. slutning om det treffes innen 80 dager før valgdagen. Beslutningen må godkjennes av fylkesmannen.

§ 4. Forhåndsstemmegivning på Jan Mayen og — for så vidt det gjelder personer som ventes å være på Jan Mayen når valgting holdes — på fartøy fra Norge til Jan Mayen kan foregå fra og med 1 juli 1945.

§ 5. Kongen kan i særskilte tilfelle oppnevne andre personer som stemmemottagere på Svalbard og utenfor Norge enn de som er nevnt i stortingsvalglovens § 20, punkt c og d. Ved stemmegivning tilkaller stemmemottageren et vitne som medunderskriver følgebrevet. Kongen kan også oppnevne en annen til på Svalbard å tre i sysselmannens sted i forhold til bestemmelsene i stortingsvalglovens § 20 c.

§ 6. Regelen i stortingsvalglovens § 23 nr. 1, annet punktum, kommer ikke til anvendelse overfor dem hvis fravær fra riket har sin grunn i de særlige forhold under krigen og okkupasjonen, med mindre det godtgjøres at de under sitt opphold i utlandet har henvendt seg til utenlandsk offentlig myndighet for å søke å erverve fremmed statsborgerrett.

§ 7. Når ødeleggelser av kommunikasjoner eller andre særlige forhold gjør det særlig vanskelig for befolkningen i et valgsokn å møte på valgtinget, kan fylkesmannen åpne adgang til forhåndsstemmegivning også utenfor de tilfelle som er nevnt i stortingsvalglovens § 18.

En velger som benytter denne adgang, skal når han avgir sin stemme, samtidig avgi erklæring om at det vil være særlig vanskelig for ham å møte på valgtinget.

§ 8. Militære identifikasjonskort — såsom Army identity card (Alliert military card og Paybook), Naval identity card (og Sailors paybook) og Royal airforce identity card — som er utstyrt med fotografi og utstedt av norsk eller alliert militærmyndighet, kan tre istedenfor manntallspass ved forhåndsstemmegivning utenfor riket.

§ 9. For valgdistriktene Troms fylke og Finnmark fylke kan Kongen bestemme at valgstyrenes valgoppgjør skal utsettes i inntil 20 dager etter valgdagen. Forhåndsstemme som er avgitt innen den frist som er satt i stortingsvalglovens § 19, annet ledd, anses i disse valgdistrikter ikke for å være kommet for sent fram til valgstyret, når den er kommet vedkommende valgstyre i hende senest kl. 8 (20) aften dagen før valgoppgjøret etter Kongens bestemmelse skal foretas.

Kongen gir nærmere regler om oppbevaring av stemmeurner og valgmateriell for øvrig inntil opptellingen begynner.

§ 10. Når en betydelig del av befolkningen i et valgsokn eller et valgdistrikt på grunn av de særlige forhold under krigen og okkupa-

sjonen har midlertidig bopel utenfor valgsoknet eller valgdistriktet, 12 juni. kan Kongen med virkning for de stemmeberettigete fra vedkommende valgsokn eller valgdistrikt endre reglene for innføring i manntall og for avgivelse av stemme (stortingsvalglovens kap. 1 og kap. 2, avsnitt 3 og 4, samt denne anordnings §§ 1, 2, 4 og 7) og for valgstyret (stortingsvalglovens § 8). Sånne endringer kan bare besluttes når en avvikling av valget etter de gjeldende regler vil medføre ulemper eller vil vanskeliggjøre disse velgeres adgang til å delta i valget.

Beslutningen skal angi hvilket eller hvilke valgsokn eller valgdistrikter den omfatter, og må inneholde en nøyaktig oppregning av de endringer som besluttes.

§ 11. Hvor ikke annet følger av denne anordning, kommer reglene i lov om stortingsvalg av 17 desember 1920 til anvendelse.

§ 12. Denne anordning trer i kraft straks.

Provisorisk anordning *) om det første kommune- 12 juni. valg etter frigjøringen.

§ 1. Valgting til valg av herredstyre og bystyre holdes som alminnelig regel på en og samme dag i hele riket. Dagen fastsettes av Kongen senest 3 måneder i forveien og kunngjøres senest 14 dager deretter i Norsk lysingsblad.

Når en kommune ønsker å ha valgdagen senere, eller når særlige forhold har ført med seg at en betydelig del av befolkningen midlertidig oppholder seg utenfor kommunen, kan Kongen etter at fylkesmannen har uttalt seg, fastsette valgdagen til en senere dag. Fristene i foregående ledd gjelder også for fastsettelse og kunngjøring av valgdag i disse tilfelle.

Valgstyret kunngjør valgdagen med en frist på minst $2\frac{1}{2}$ måned.

§ 2. Ved innføring i manntallet anses også den som bosatt i kommunen som på grunn av de særlige forhold under krigen og okkupasjonen har tatt midlertidig bopel annetsteds.

Blir det fastsatt særskilt valgdag for en kommune til tiden etter 1 januar 1946, er den stemmeberettiget ved valget som har statsborgerlig stemmerett etter Grunnlovens § 50, jfr. § 53, uten at denne er suspendert etter Grunnlovens § 52, og som de siste 9 måneder før valget har bodd og fremdeles bor i kommunen.

§ 3. Forhåndstemmegivning på Jan Mayen og — for så vidt det gjelder personer som venter å være på Jan Mayen når valgting holdes — på fartøy fra Norge til Jan Mayen kan foregå fra og med 1 juli 1945.

*) Kunngj. 21 juni i Lovtid. 1 nr. 1.

12 juni. § 4. Kongen kan i særlige tilfelle oppnevne andre personer som stemmemottagere på Svalbard og utenfor Norge enn de som er nevnt i kommunevalglovens § 20 c og d. Ved stemmegivning tilkaller stemmemottageren et vitne som medunderskriver følgebrevet. Kongen kan også oppnevne en annen til på Svalbard å tre i sysselmannens sted i forhold til bestemmelsene i kommunevalglovens § 20 c.

§ 5. Regelen i kommunevalglovens § 22 a, punkt 1, annet punktum, kommer ikke til anvendelse overfor dem hvis fravær fra riket har sin grunn i de særlige forhold under krigen og okkupasjonen, med mindre det godtgjøres at de under sitt opphold i utlandet har henvendt seg til utenlandsk offentlig myndighet for å søke å erverve fremmed statsborgerrett.

§ 6. Når ødeleggelser av kommunikasjoner eller andre særlige forhold gjør det særlig vanskelig for befolkningen i et valgsokn å møte på valgtinget, kan fylkesmannen åpne adgang til forhåndstemmegivning også utenfor de tilfelle som er nevnt i kommunevalglovens § 18.

En velger som benytter denne adgang, skal når han avgir sin stemme, samtidig avgi erklæring om at det vil være særlig vanskelig for ham å møte på valgtinget.

§ 7. Militære identifikasjonskort — såsom Army identity card (Alliert military identity card og Paybook), Naval identity card (og Sailors paybook) og Royal airforce identity card — som er utstyrt med fotografi og utstedt av norsk eller alliert militærmyndighet, kan tre istedenfor manntallspass ved forhåndstemmegivning utenfor riket.

§ 8. Består et herred av flere sokn og ikke minst 2 av medlemmene i det midlertidige kommunestyre (det midlertidige formannskap) er bosatt i hvert sokn, velger kommunestyret (formannskapet) de manglende medlemmer av manntallsnevnden blant stemmeberettigete som er bosatt i vedkommende sokn.

§ 9. Består et herred av flere sokn og ikke minst 3 av medlemmene i det midlertidige kommunestyre er bosatt i hvert sokn, velger kommunestyret (formannskapet) de manglende medlemmer av valgstyret blant stemmeberettigete som er bosatt i vedkommende sokn.

§ 10. Hvis et valgstyre av særlige grunner vil fastsette et mindre antall stemmesteder enn det er skolekretser i valgsoknet, skal beslutning om det treffes innen 80 dager før valgdagen. Beslutningen må godkjennes av fylkesmannen.

§ 11. I Troms og Finnmark fylker kan fylkesmannen for enkelt eller enkelte herredskommuner bestemme at valgoppgjøret skal utsettes i inntil 20 dager etter valgdagen, når forsendelsen av forhånd-

stemmer til vedkommende kommune på grunn av de særlige forhold 12 juni. etter krigen tar så lang tid at utsettelse antas nødvendig. Forhåndstemme som er avgitt innen den frist som er satt i kommunevalglovens § 19, annet ledd, anses i så fall ikke for å være kommet for sent fram når den er kommet vedkommende valgstyre i hende senest til kl. 8 (20) aften dagen før valgoppgjøret etter fylkesmannens bestemmelse skal foretas.

Kongen gir nærmere regler om oppbevaring av stemmeurner og valgmateriell for øvrig inntil opptellingen begynner.

§ 12. De nyvalte herredstyretrere og bystyret trer i virksomhet senest 14 dager etter at valgoppgjør er foretatt og gjør tjeneste til de avløses av nye lovlig valgte herredstyretrere eller bystyret, selv om valget blir erklært for ugyldig.

Varigheten av deres funksjonstid fastsettes senere ved lov.

§ 13. Hvor ikke annet følger av denne anordning, kommer reglene i lov om kommunevalg av 10 juli 1925 til anvendelse.

§ 14. Denne anordning trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves § 8 i provisorisk anordning av 5 mars 1943 om foreløpig ordning av det kommunale styre i Norge.

Provisorisk anordning *) om midlertidig tillegg til 12 juni. lov om forbud mot at arbeidere blir berøvet sin stilling på grunn av innkalling til militærtjeneste m. v. av 29 mars 1940.

§ 1. Arbeider som har vært ansatt 3 måneder i sammenheng ved bedriften, må ikke sies opp eller på annen måte fjernes fra sin stilling på grunn av tjenstgjøring i de militære hjemmestyrker.

Bestemmelsene i lov om forbud mot at arbeidere blir berøvet sin stilling på grunn av innkalling til militærtjeneste m. v. av 29 mars 1940 § 1, annet ledd, og §§ 2—5 gjelder tilsvarende.

§ 2. Denne anordning trer i kraft straks og gjelder så lenge Norge er i krig. Anordningen får også anvendelse på arbeidsforhold som er inngått før lovens ikrafttredelse.

Provisorisk anordning *) om åtgjerder mot kjønn- 12 juni. sykdommer.

§ 1. Med kjønnssykdommer menes i denne lov:

- 1) Syflis,
- 2) Gonorré,
- 3) Bløt sjanker,

*) Kunngj. 21 juni i Lovtid. 1 nr. 1.

- 12 juni. 4) Lymfogranuloma inguinale og
5) annen sykdom som etter vedtak av Medisinaldirektøren skal anses som kjønnsykdom.

Med kjønnsyk menes enhver som lider av kjønnsykdom.

§ 2. Enhver som vet eller har grunn til å tro at han lider av kjønnsykdom, plikter å søke læge og underkaste seg lægebehandling, i tilfelle på sykehus dersom helserådets ordfører finner det påkrevd. Den kjønnsyke skal rette seg etter de forskrifter som lægen gir om sykdommens behandling og etterkontroll eller for å hindre utbredelse av smitte.

Er den kjønnsyke under 18 år eller er han på grunn av sinn sykdom eller av andre grunner ikke i stand til selv å vareta sitt tarv, plikter foreldre, foresatte eller andre som har omsorgen for ham, å sørge for lægetilsyn og behandling, såfremt de har kjennskap til eller mistanke om sykdommen.

§ 3. Utgiftene ved undersøkelse og behandling på sykehus av kjønnsyk som ikke selv kan betale og som trygdekassee eller andre ikke betaler for, utredes av det offentlige i samsvar med bestemmelse i lov om helseråd m. v. av 16 mai 1860 § 15. Tvist mellom kommuner om betalingsplikt avgjøres av departementet.

Helserådets ordfører eller læge som Helserådet har antatt til det, plikter å foreta gratis undersøkelse og behandling utenfor sykehus av kjønnsyk som ikke selv kan betale og som trygdekassee eller andre ikke betaler for. Utgiftene til lægemidler og serologiske undersøkelser utredes etter reglene i første ledd.

§ 4. Sosialdepartementet kan bestemme at en fylkes- eller bykommune skal opprette poliklinikk (behandlingsted for kjønnsyke). Poliklinikken står under tilsyn av Medisinaldirektøren eller den han bemyndiger som til dette arbeid kan kreve bistand av helserådets ordfører i den kommune hvor klinikken ligger.

Utgiftene til opprettelse og drift av poliklinikk utredes i samsvar med reglene i § 3, første ledd.

Medisinaldirektøren kan bestemme at kommunale og fylkeskommunale sykehus skal stille plasser til rådighet for kjønnsyke.

Departementet kan med bindende virkning for sykehusets eier, fastsette størrelsen av kurpengene for behandling av kjønnsyke på sykehus.

Når bevilgning er gitt av det offentlige til lægemidler for kjønnsyke som søker privatpraktiserende læger, plikter disse å følge de bestemmelser om behandlingen og om bidrag til lægemidler som departementet utferdiger.

§ 5. Læge som undersøker eller behandler pasient som er eller mistenkes for å være kjønnsyk, skal opplyse ham om sykdommens

art og smittefare, og gi ham en trykt veiledning utarbeidet av Medisinaldirektøren. Er den kjønnsyke en person som går inn under § 2, annet ledd, skal nødvendig opplysning og den trykte veiledning også gis foreldre, foresatte eller andre som har omsorgen for den syke.

Medisinaldirektøren kan gi regler om unntak fra denne paragraf på nærmere vilkår.

§ 6. Læge som har funnet kjønnsykdom hos en som han undersøker eller behandler, skal hver måned gi helserådets ordfører melding om antallet av nye tilfelle som han har iaktatt. Helsrådet kan kreve at sanne meldinger avgis ukentlig. Han skal dessuten gi helsrådets ordfører melding om den sykes navn, fødselsår og datum, fødested, stilling og bopel og om andre personlige forhold som kan være av betydning når

- a) lægen finner at den syke straks trenger sykehusbehandling og denne ikke selv sørger for slik behandling,
- b) den syke ikke retter seg etter de anvisninger som er gitt i samsvarende §§ 2 og 5,
- c) lægen finner at den syke har avbrutt eller ikke vil fortsette behandlingen og det ikke er godtgjort at behandlingen er overtatt av annen læge,
- d) lægen ikke overtar behandlingen, og den syke ikke godtgjør at behandlingen er overtatt av annen læge.

Medisinaldirektøren kan bestemme at slik melding også skal gis i andre tilfelle.

Får en helserådsordfører kjennskap til at en kjønnsyk som er meldt til ham i henhold til bestemmelsene under a—d, flytter til et annet helseråds distrikt, skal han underrette helserådsordføreren i dette distrikt herom.

§ 7. Lægen skal spørre den syke om fra hvem, når og på hvilken måte smitten er overført. Finner han opplysningen om smitekilden troverdig og det oppgitte tidspunkt for smitte rimelig, skal han enten selv undersøke smitekilden, med mindre vedkommende kan godtgjøre at han (hun) er undersøkt av annen læge, eller sende melding til helserådets ordfører om den oppgitte smitekilde. Hvis den smittede nekter å oppgi smitekilden skal melding herom med oppgivelse av den kjønnsykes navn og adresse sendes til helserådet.

§ 8. Overtar helserådets ordfører ikke selv behandlingen og etterkontrollen av en kjønnsyk som han ved melding eller på annen måte har fått kjennskap til, skal han oppfordre den syke til straks å la seg behandle og kontrollere av læge eller å legge seg inn på sykehus hvis dette finnes nødvendig. Hvis den kjønnsyke ikke følger oppfordringen, kan helserådet legge ham inn på sykehus ved tvang. Det samme gjelder den som mistenkes for å være kjønnsyk, og den

12 juni. som ikke retter seg etter anvisning som er gitt i samsvar med §§ 2 og 5.

Den syke må ikke skrives ut fra sykehuset uten samtykke fra helserådet så lenge han er smittefarlig. Hvis det er påkrevd kan han flyttes til annet sykehus, holdes i enerom eller anbringes i rømme-sikkert rom.

§ 9. Helserådets ordfører kan internere på sykehus eller annet sted enhver som han antar lider av kjønnsykdom når han mener det er skjellig grunn til å frykte for at vedkommende vil komme til å smitte andre.

Helserådets ordfører kan også når forholdene gjør det påkrevd, med Medisinaldirektørens samtykke for en bestemt tid la internere eller la fortsatt holde internert dem som er helbredet for kjønnsykdom, hvis han på grunn av deres tidligere vandel mener det er skjellig grunn til å frykte for at de igjen vil komme til å utsette seg for smitte og deretter smitte andre.

Vedtak av helserådets ordfører kan begjæres forelagt helserådet. Begjæringen har ikke oppsettende virkning.

Utgiftene ved internering av kjønnsyk på sykehus utredes i samsvar med reglene i § 3, første ledd. Ved internering ellers utredes utgiftene av vedkommende fylkes- eller bykommune, dog således at Sosialdepartementet kan tilstå hel eller delvis refusjon av staten.

§ 10. Helserådet kan forby kjønnsyk å utføre eller delta i arbeid eller virksomhet hvorved smitte kan overføres.

§ 11. Politiet plikter å yte bistand til gjennomføring av denne anordning når det kreves av Medisinaldirektøren, fylkeslægen eller helserådets ordfører.

Politiet skal sende melding til helserådets ordfører om tilfelle av kjønnsykdom som det har fått kjennskap til.

Når politiet nærer frykt for at en som er pågrepet eller fengslet, lider av kjønnsykdom, er vedkommende pliktig til å la seg undersøke av læge.

§ 12. Læge eller jordmor som yter fødselshjelp, skal følge de bestemmelser som Medisinaldirektøren gir for å hindre overføring av kjønnsykdom ved fødselen.

Finner jordmor under utøving av sitt yrke grunn til å anta at et nyfødt barn er kjønnsykt, skal hun snarest mulig melde dette til helserådets ordfører, hvis hun ikke har visshet for at barnet blir tilsett av læge.

§ 13. Kjønnsyk må ikke overlates noen til pleie uten at tillatelse fra ordføreren i helserådet på pleierens bosted i et hvert enkelt tilfelle er innhentet.

Den som yrkesmessig mottar i pleie personer som lider av smitte-

farlige kjønnsykdommer, skal rettleides om sykdomstilstanden av 12 juni. behandelnde læge.

§ 14. Medisinaldirektøren gir forskrifter til gjennomføring av denne anordning og fastsetter skjemaer og frister for de meldinger som anordningen gjør nødvendige.

§ 15. Denne anordning trer i kraft straks.

Provisorisk anordning *) om brigde i mellombels lov 12 juni. frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror.

I.

Desse føresegnene i lov nr. 6 frå 10 juli 1936 skal heretter lyda:

§ 1. Det skal vera eit omsetningsråd på 10 medlemmer som har til føremål gjenom samyrke å fremja omsetnaden av fleisk, kjøt av storfe, kalv og sau, mjølk, smør, ost og egg, pelsdyrskinn og hagebruks- og gartneriprodukt.

Kvar av desse samskipnadene nemner opp ein representant og ein varamann til rådet: Selskapet for Norges vel, Norske melkeprodusenters landsforbund, Norges kjøtt- og fleskesentral, Norske eggcentraler S/L, Norges handelstands forbund, Norges kooperative landsforening, Norges bondelag, Norsk bonde- og småbrukarlag, Norges pelsdyrslag og Gartnernes og hagebrukernes salgslag. Medlemene vert valde for 1 år om gongen.

§ 2, andre punktum i fyrste leden:

Det er vedtaksført når 6 medlemmer møter.

§ 4, andre leden:

På grunnlag av dette kan Kongen for opp til 1 år om gongen leggja på avgifter ved omsetnad av fleisk, kjøt av storfe, kalv og sau, mjølk, egg, pelsdyrskinn og hagebruks- og gartneriprodukt.

II.

Denne anordningen trer i kraft straks.

Provisorisk anordning *) om oppnevning av midlertidige styrer for bygdealmenninger og statsalmenninger. 12 juni.

§ 1. Midlertidig styre for stats- og bygdealmenninger oppnevnes av vedkommende fylkesmann.

Det midlertidige styre fungerer inntil nytt styre, valt i hehold til lov nr. 4 av 10 juli 1936, trer i funksjon.

*) Kunngj. 21 juni i Lovtid. 1 nr. 1.

12 juni. § 2. Landbruksdepartementet gir de nærmere regler om gjennomføring av denne bestemmelse.

§ 3. Denne anordning trer i kraft straks.

12 juni. **Provisorisk anordning *)** om skogoppsynet.

§ 1. Landbruksdepartementet kan ansette skogoppsynsfunksjonærer i fylke og herred og fastsette instruks for deres virksomhet.

§ 2. Landbruksdepartementet kan bestemme at fylke og herred skal utrede inntil halvdel av utgiftene ved skogoppsynet.

§ 3. Landbruksdepartementet kan treffe nærmere bestemmelser om gjennomføringen av denne anordning, herunder om lønnen til de i § 1 nevnte funksjonærer.

§ 4. Bestemmelsene i lov om skogvern av 12 februar 1932, kap. 1, får anvendelse i den utstrekning de passer og intet motsatt følger av denne anordning.

§ 5. Denne anordning trer i kraft straks.

12 juni. **Kongelig resolusjon.**

1. For å bistå Hålogaland biskop og Hålogaland stiftsdireksjon med forberedelse og gjennomføring av det kirkelige gjenreisningsarbeid i Finnmark, opprettes en midlertidig stilling som fylkesprost i Finnmark.

2. Kirke- og undervisningsdepartementet bemyndiges til i samråd med Hålogaland biskop og Hålogaland stiftsdireksjon å fastsette nærmere direktiver for fylkesprostens gjøremål, samt å treffe bestemmelse om det distrikt som hans arbeid til enhver tid skal omfatte.

12 juni. **Kongelig resolusjon. *)**

I medhold av § 1 i provisorisk anordning av 12 juni 1945 om det første stortingsvalg etter frigjøringen bestemmes:

Valgdagen for det første stortingsvalg etter frigjøringen fastsettes til mandag 8 oktober 1945.

12 juni. **Kongelig resolusjon. *)**

I medhold av § 1 i provisorisk anordning av 12 juni 1945 om det første kommunevalg etter frigjøringen bestemmes:

Den alminnelige valgdag for hele riket ved kommunevalgene 1945 fastsettes til mandag 19 november 1945.

*) Kunngj. 21. juni i Lovtid. 1 nr. 1.

Kongelig resolusjon om at det organiseres en selvstendig avdeling av Eidsivating lagmannsrett til å behandle landsviksaker. 12 juni.

Kongelig resolusjon.*)

12 juni.

Vedkommende departement eller den departementet gir fullmakt bemyndiges til å treffe bestemmelser etter landsvikanordningens § 50.

I tilfelle ikke noe enkelt departement kan anses som rette vedkommende, treffes bestemmelsen av Justisdepartementet eller den dette departement gir fullmakt.

Kongelig resolusjon.**)

12 juni.

I medhold av § 43 i provisorisk anordning av 15 desember 1944 om tillegg til straffelovgivningen om forræderi (landsvikanordningen) bifalles nedenstående av Erstatningsdirektoratet fastsatte forskrifter om oppgaveplikt og disposisjonsforbud for midler som tilhører N.S.-organisasjoner, medlemmer av N.S. m. fl.

§ 1. *Oppgaveplikt for formue som tilhører N.S., medlemmer av N.S. m. fl.* Oppgaveplikt til Erstatningsdirektoratet gjelder for formue som tilhører:

- a. Nasjonal Samling med underavdelinger (så som f. eks. N.S. Kvinneorganisasjon, N.S. Ungdomsfylking, N.S. Faggruppeorganisasjon, N.S. Bondegruppe, N.S. Hjelpeorganisasjon, N.S. Studentfylking, N.S. Utenriksorganisasjon m. fl.) og organisasjoner knyttet til Nasjonal Samling (alle former for hird, Førergarden m. m.).
- b. Frontkjemperkontoret, Germanske SS Norge, frivillige politikompanier, Regiment Nordland, Den norske legion, SS vaktbataljoner, SS Pansergrenader-regiment Norge, Skijegerbataljon Norge og andre organisasjoner som har virket i strid med noen bestemmelse i straffelovens kap. 8 og 9 eller i krigsartiklene i den militære straffelov.
- c. Enhver som etter 8 april 1940 har vært medlem av N.S. eller andre organisasjoner nevnt under a og b.
- d. Enhver som er siktet for utilbørlig ervervsvirksomhet for fienden eller for å ha støttet slik organisasjon som nevnt under a og b eller for ellers å ha gjort seg skyldig i landsvik; jfr. landsvikanordningens § 2, 2—4.
- e. Ektefelle og umyndige barn til personer nevnt under c og d.

*) Kunngj. 21 juni i Lovtid. 1 nr. 1.

**) Kunngj. 16 august i Lovtid. 1 nr. 8.

12 juni. f. Selskap, stiftelse eller sammenslutning der organisasjon eller person nevnt under a—e har eller siden 8 april 1940 har hatt dominerende økonomisk interesse.

Oppgaveplikten gjelder all formue som tilhører ovennevnte personer, selskaper og organisasjoner, selv om annen person eller institusjon proforma står som eier eller berettiget.

§ 2. *Hvem som er pliktig til å inngi oppgave etter § 1.* Plikt til å inngi oppgave over formue etter § 1 påhviler:

- a. Personer som er nevnt under § 1 c, d og e.
- b. Er slik person avskåret fra å gi inn oppgave, hviler plikten på den som varetar eller har plikt eller naturlig oppfordring til å vareta hans interesser, eller den som i egenskap av gårdeler, vaktmester e. l. har særlig kjennskap til slik formue.
- c. Enhver som bestyrer, forvalter, forvarer, leier, låner, har som sikkerhet, eller på annen måte besitter eller råder over formue eller del av formue som er nevnt i § 1.
- d. Enhver som skylder penger til organisasjon, selskap eller person nevnt i § 1.
- e. Enhver som leder, representerer eller disponerer selskap, stiftelse eller sammenslutning, der organisasjon eller person nevnt i § 1 har eller etter 8 april 1940 har hatt interesse som medeier, aksjonær, andelshaver, panthaver eller lignende.
- f. Livsforsikringselskap for så vidt angår poliser tegnet av noen person nevnt i § 1 c, d og e, og poliser der slike personer eller deres ektefelle eller livsarvinger er sikret, notert som panthaver eller er oppnevnt som begunstiget eller etter 8 april 1940 har frafalt rett som begunstiget.

§ 3. *Omfanget av oppgaveplikten etter §§ 1 og 2.* Med formue forstås i disse forskrifter alt som har pengeverdi, hva enten det finnes seg i eller utenfor landet, så som fast eiendom, skip, løsøre av alle slag (derunder malerier, smykker, pelsverk o. l.), penger, verdipapirer, livsforsikringspoliser, bankinnskudd, fordringer og rettigheter av enhver art, derunder patent- og opphavsrettigheter.

De som er nevnt i § 2 a skal gi en fullstendig oppgave over hele sin formue og over formue eller del av formue som tilhører organisasjon nevnt under § 1 a og b, og som de har kjennskap til. De skal også gi oppgave over sin og vedkommende organisasjons gjeld med angivelse av fordringshavernes navn og adresse. Oppgaver som inngis i henhold til § 2, b—f, skal inneholde opplysninger om den del av formuen og gjelden som den oppgavepliktige har oversikt over.

De som er nevnt i § 2 d, skal gi oppgave over hva de skylder med angivelse av skyldvilkårene.

De som er nevnt i § 2 e, skal gi en oversikt over arten og omfanget av den interesse organisasjon eller person nevnt i § 1 har eller etter 8 april 1940 har hatt i vedkommende selskap, stiftelse eller sammenslutning. Har interessen vært dominerende, skal oppgavene omfatte hele selskapets formue.

De som er nevnt i § 2 f, skal gi oppgave over polisens art, forsikringstagerens, forsikredes og den eventuelle begunstigedes navn og adresse, når politen er tegnet, hvor meget der er innbetalt på den, og når det er innbetalt samt gjenkjøpsverdien pr. 30 juni 1945.

§ 4. *Oppgaveplikt for visse gavemottakere m. fl.* Oppgaveplikt til Erstatningsdirektoratet er videre:

1. Enhver som etter 8 april 1940 har mottatt gaver av organisasjon, selskap eller person nevnt i § 1 til en samlet verdi av kr. 1 000 eller mer.

Som gaver anses også overdragelse mot vederlag, når overdragelsen på grunn av misforhold mellom ytelse og motytelse må betraktes som gave.

2. Den som etter 8 april 1940 har mottatt arv eller forskudd på arv fra person nevnt i § 1 til en samlet verdi av kr. 1 000 eller mer.

3. Arvelater eller dødsbo som har mottatt meddelelse om at person som nevnt i § 1 etter 8 april 1940 har gitt avkall på arv.

4. Arving som har hatt fordel av slikt avkall på arv.

5. Enhver som fra organisasjon, selskap eller person nevnt i § 1 har kjøpt, byttet til seg, fått sikkerhet eller annen rettighet i fast eiendom, skip, aksjer, obligasjoner eller andre verdipapirer, møbler eller annet innbo av høyere verdi enn vanlig for bruksgjenstander av denne art, malerier, pelsverk, smykker, edle stener eller gull, sølv eller andre edle metaller eller gjenstander forarbeidet herav. Disposisjoner av denne art omfattes av oppgaveplikten, når de er foretatt etter 8 april 1940 for fast eiendom og skip og etter 31 desember 1942 for de øvrige formuesverdier som er nevnt.

6. Enhver som etter 31 desember 1942 har solgt eller på annen måte avhendet til organisasjon, selskap eller person nevnt i § 1, malerier, pelsverk, smykker, edle stener eller gull, sølv eller andre edle metaller eller gjenstander forarbeidet herav.

Plikt til å inngi oppgave etter 1, 5 og 6 påhviler også enhver som har formidlet slike disposisjoner.

Oppgave over slike disposisjoner nevnt under 5 og 6 må innsendes, selv om de ikke er foretatt i hensikt å unndra verdier fra rettsforfølging og selv om medkontrahenten har vært i god tro,

12 juni. således at disposisjonene ikke kan omstøtes; jfr. landsvikanordningens § 28.

Oppgave etter pkt. 1 skal inneholde opplysning om når oppgaven ble gitt og hvilken verdi den har. Oppgaver etter pkt. 2—4 skal inneholde opplysning om vedkommende arveforskudds eller arveavkalls størrelse og om når det ble gitt. Oppgaver etter pkt. 5 og 6 skal inneholde nøyaktige opplysninger om alle vilkår i avtalen, formål med disposisjonen, en anslagsvis verdi av de formuesgjensstander det gjelder og om mulig hvor verdiene nå befinner seg.

§ 5. *Innsendelse av oppgavene.* Oppgave sendes inn i to eksemplarer til representanten for Erstatningsdirektoratet i vedkommende fylke innen 1 august d. å. På landet sendes oppgaven gjennom lensmannen i den oppgavepliktiges kommune.

Oppgave avgis på fastsatt skjema. Banker og livsforsikringselskaper samt oppgavepliktige etter § 2 e kan dog avgi oppgavene på annen måte som finnes hensiktsmessig.

Plikten til å inngi oppgave gjelder også om de oppgavepliktige først etter fristens utløp blir bekjent med at formue som de har befatning med på slik måte som angitt i §§ 2 og 4 tilhører eller skriver seg fra organisasjoner, selskaper eller personer nevnt i § 1. Oppgaven må i så fall innsendes så snart som mulig.

§ 6. *Disposisjonsforbud.* Uten samtykke av vedkommende representant for Erstatningsdirektoratet i fylket er det forbudt:

- a. Å avhende, pantsette eller på en hvilken som helst annen måte rettslig å disponere over formue nevnt i § 1, derunder også å betale gjeld. Likeledes er det forbudt å råde over slik formue på annen måte, når formuen derved blir forringet i verdi eller vanskeligere å registrere.
- b. For personer eller institusjoner nevnt under § 2 b, c, e og f å levere formuen eller deler av formuen til eieren. Slik formue må inntil videre beholdes under iakttagelse av vanlig aktsomhet.
- c. Å betale skyldige penger til organisasjon, selskap og person nevnt i § 1. Banker må ikke utbetale av innskuddskonti og utlånskonti (kassakreditter og uhevede lånebevillinger). Ved fall må andre enn banker deponere i bank.

Samtykke av vedkommende representant for Erstatningsdirektoratet i fylket er ikke nødvendig, når det gjelder disposisjoner som må treffes for å hindre verditap eller unngå unødige omkostninger eller for å holde bedrift, forretning eller annen virksomhet i gang. I slike tilfelle kan banker og andre som skylder penger foreta nødvendige utbetalinger, når det godtgjøres på betryggende måte — så som ved erklæring fra revisor — at likvide midler, som må til, ikke kan skaffes på annen måte.

Bestemmelsene i første ledd gjelder ikke for disposisjoner som 12 juni. tilsynsmann, oppnevnt av Erstatningsdirektoratet, foretar eller godtar.

Når det antas at personer nevnt under § 1, c—e, mangler nødvendige kontanter til livsopphold, kan banker, livsforsikringselskaper, pensjonsinnsretninger e. l. inntil videre utbetale av sperrete tilgodehavender et beløp som i alminnelighet ikke skal overstige den støtte forsorgsvesenet yter i det distrikt vedkommende hører hjemme.

Ved første gangs utbetaling etter foregående ledd må vedkommende bank, forsikringselskap, pensjonsinnsretning e. l. sende melding på fastsatt registreringskjema til representanten for Erstatningsdirektoratet i det fylke der innehaveren av det sperrete tilgodehavende bor. Når utbetaling opphører, sendes også melding til vedkommende representant for Erstatningsdirektoratet.

§ 7. Overtredelse av disse forskrifter straffes etter landsvik-anordningen av 15 desember 1944 § 47 med bøter eller fengsel inntil ett år eller begge deler.

§ 8. Disse forskrifter trer i kraft straks.

Kongeleg resolusjon.*)

12 juni.

I samhøve med § 4 i mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror vert ferda ut slike

Føresegner om avgift på omsetnaden av svineslakt.

1. Av alt svineslakt som går gjennom kommunal eller annan offentlig kjøttkontroll, skal det svarast avgift til fremjing av omsetnaden av flesk i samhøve med mellombels lov nr. 6 frå 10 juli 1936. Avgift skal ikkje svarast av slakt som vert heilt ut vraka.

Avgifta vert sett til kr. 1,50 for heilt slakt over 15 kg og kr. 0,75 for mindre slakt, halve slakt og mindre luter av sovore slakt som går gjennom dei ovanneemde kontrollstadene.

2. Det er sett straff for brot på desse føresegnene.

3. Vedtaket trer i kraft straks og gjeld til og med 30 april 1946.

Kongelig resolusjon*.) om bestemmelser angående fisket på en 12 juni. strekning ved utløpet av Oldenelva i Innvik.

Kongelig resolusjon.

12 juni.

Forsynings- og gjenreisningsdepartementet bemyndiges til innen sitt sakområde å utøve den myndighet som i provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrøren-

*) Kunngj. 29 juni i Lovtid. 1 nr. 2.

12 juni. de forsyning og rasjonering av livsfornødenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 1, 1ste ledd, 1ste punktum, er tillagt Kongen, med den begrensning som følger av § 1, 1ste ledd, 2det punktum.

14 juni. **Skrivelse*)** fra Sosialdepartementet om endring i § 2 c i vedtekten angående lukningstid for utsalgsteder i Narvik.

16 juni. **Skrivelse **)** fra Sosialdepartementet om tillegg til husleievedtekta for Skedsmo herred, Akershus fylke; jfr. lov av 16 juni 1939 § 41.

20 juni. **Kongelig resolusjon.**

Med hjemmel i provisorisk anordning av 18 mai 1940 om rett til å kreve avståelse til sivile formål § 1 bemyndiges Finansdepartementet eller det departement dette gir myndighet til i den utstrekning Finansdepartementet finner det nødvendig å kreve avstått husrom til bruk for statens eller statsinstitusjoners kontorer.

20 juni. **Kongelig resolusjon.**

Finans- og tolldepartementet bemyndiges til inntil videre å utøve den i tolltariffens innledende bestemmelser § 2 hjemlede adgang til å tilstå tollfrihet ved spesiell bevilling eller tillatelse.

25 juni. **Forskrifter ***)** om regulering av omsetningen av papir.

(Gitt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 14 mai 1917; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

§ 1. Produsenter av papir plikter å levere sin produksjon for innenlandsk forbruk til de formål og forbrukere og i de mengder som Forsynings- og gjenreisningsdepartementet, Direktoratet for industriforsyning, bestemmer.

Erverv i strid med bestemmelser gitt i medhold av første ledd er forbudt.

§ 2. Til å bistå departementet i arbeidet med fordelingen av papir til de forskjellige formål og forbrukere opprettes et Papirråd som rådgivende organ.

*) Kunngj. 21 juni i Lovtid. 1 nr. 1.

**) Kunngj. 29 juni i Lovtid. 1 nr. 2.

***) Kunngj. 9 juli i Lovtid. 1 nr. 3.

Papirrådet skal bestå av representanter fra

25 juni.

- 1) De norske papirfabrikanter forening,
- 2) Papirvarefabrikantene,
- 3) Papirgrossistenes landsforening,
- 4) Avispapirnemnda,
- 5) Den norske forleggerforening.

Representantene oppnevnes av Direktoratet for industriforsyning etter forslag fra de forannevnte organisasjoner, bransjegrupper eller institusjoner. Likeledes oppnevner direktoratet rådets formann.

§ 3. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av bestemmelser gitt i eller i medhold av § 1 er straffbar og kan medføre inndragning; jfr. lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsformødenheter og andre varer av 14 mai 1917 § 8 og § 8 a slik disse paragrafer lyder etter provisorisk anordning av 26 januar 1945.

§ 4. Disse bestemmelser trer i kraft straks. Samtidig oppheves forordning av 15 april 1943 om forbud mot bruk av papir og papp til visse formål.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet til fylkesmennene.

26 juni.

Nye bestemmelser om valutakontroll m. v.

Ifølge provisorisk anordning av 10 november 1944 om bemyndigelse for Finansdepartementet til å utferdige bestemmelser om valutakontroll m. v. § 1 skal betalinger av enhver art fra Norge til utlandet eller fra utlandet til Norge utelukkende skje gjennom Norges bank eller den Finansdepartementet bestemmer.

I henhold hertil bestemmer departementet:

Banker og andre som ønsker å ha anledning til å foreta betalinger til utlandet eller motta betalinger fra utlandet, må søke Finansdepartementet herom gjennom Norges bank.

De som får slik tillatelse, vil på dette område ha å følge de forskrifter som Norges bank gir.

De banker, forsikringselskaper, patentbyråer og reisebyråer som har fått fullmakt av Norges bank til å foreta betalinger til utlandet og motta betalinger fra utlandet, kan fortsette hermed til 31 juli 1945 etter de regler som tidligere er fastsatt av Norges bank.

Bestemmelse av Sosialdepartementet, hvorved den under 29 april 27 juni. 1942 meddelte stadfestelse på «Storebrands fond til fordel for Norsk brannvern forening», (opprettet ved omdannelse av «Storebrands speidergutfond») oppheves.

27 juni. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Storebrands speiderguttfond», opprettet ved tilbakeføring til Norsk speiderguttforbund av de midler som midlertidig har tilhørt «Storebrands fond til fordel for Norsk brannvern forening».

28 juni. **Bestemmelser** *) om forlengelse av frister etter lov om patenter av 2 juli 1910 og midlertidig tilleggsslov av 15 mars 1940.

(Gitt av Handelsdepartementet i henhold til midlertidige bestemmelser om tillegg til lovgivningen om det industrielle rettsvern av 18 juni 1942.)

§ 1. Den tilleggsfrist til den vanlige prioritetsfrist for patenter som er fastsatt i § 1 i lov av 15 mars 1940, skal i intet tilfelle anses utløpet før 1 januar 1946.

Blir patentkrav inngitt etter utløpet av den ordinære prioritetsfrist, skal årsavgiftene og patentets lengste varighet beregnes som om patentkravet var kommet inn på den siste dag av fristen, dog tidligst 31 desember 1940.

§ 2. De i patentlovens § 14 fastsatte frister for betaling av årsavgifter for patenter, forlenges for så vidt de utløper i tiden fra og med 9 april 1940 til og med 30 desember 1945 til 31 desember 1945, hvis Styret for det industrielle rettsvern etter det i hvert tilfelle opplyste finner at forhold som står i forbindelse med krigen, må anses å ha vært til hinder for tidligere innbetaling av avgiftene.

§ 3. Den i patentlovens § 15 (tilleggsslov av 8 august 1924) fastsatte lengste frist innen hvilken søknad om gjenopprettelse må gis inn til Styret for det industrielle rettsvern, forlenges for så vidt den utløper i tiden fra og med 1 september 1940 til og med 30 desember 1945 til 31 desember 1945.

§ 4. De i §§ 4 og 5 i lov av 15 mars 1940 fastsatte frister av 6 måneder forlenges slik at de ikke i noe tilfelle anses utløpet før 1 januar 1946.

§ 5. Forordning av 15 desember 1944 oppheves.

§ 6. Bestemmelsene trer i kraft straks.

28 juni. **Bestemmelser** *) om forlengelse av frister etter lovene om varemerker og mønstre av 2 juli 1910.

(Gitt av Handelsdepartementet i henhold til midlertidige bestemmelser om tillegg til lovgivningen om det industrielle rettsvern av 18 juni 1942.)

§ 1. Den prioritetsfrist for varemerke- og mønsterkrav som er fastsatt i overenskomster etter varemerkelovens § 30 og mønsterlovens § 32 og som utløper i tiden fra og med 9 april 1940 til og med

*) Kunngj. 9 juli i Lovtid. 1 nr. 3.

30 desember 1945, forlenges til 31 desember 1945. § 2 i lov av 15 mars 1940 om midlertidige tillegg til patentloven får tilsvarende anvendelse.

§ 2. De i varemerkelovens § 12 og mønsterlovens § 7 fastsatte frister for betaling av fornyelsesavgifter for varemerkeregistreringer og avgifter for forlengelser av mønstervern, forlenges for så vidt de utløper i tiden fra og med 9 april 1940 til og med 30 desember 1945 til 31 desember 1945, hvis Styret for det industrielle rettsvern etter det i hvert tilfelle opplyste finner at forhold som står i forbindelse med krigen, må anses å ha vært til hinder for tidligere innbetaling av avgiftene.

§ 3. Forordning av 15 desember 1944 oppheves.

§ 4. Bestemmelsene trer i kraft straks.

Telegram *) fra Justisdepartementet til fylkesmennene i Buske- 28 juni.
rud og Telemark fylker.

Med hjemmel i provisorisk anordning av 26 januar 1945 om okkupasjonslovgivningen § 1 nr. 2, jfr. kongelig resolusjon av samme dag, har departementet bestemt at «lov» av 2 august 1944, jfr. «lov» av 28 september s. å., om opprettelse av Jondalen herred skal anses bortfalt.

Kongelig resolusjon.)**

29 juni.

Lov om yrkeskoler for håndverk og industri av 1 mars 1940 trer i kraft fra 1 juli 1945.

Kongelig resolusjon.

29 juni.

I kongelig resolusjon av 22 desember 1939 om statens overtagelse av krigsrisikoen for fiskeflåten (jfr. beslutning av 26 mars 1942) skal punkt 3 a, Ia heretter lyde så:

3 A. Forsikringen omfatter:

I. Dekkete fartøyer når de:

- a) brukes til fiske eller fangst fra norsk havn, herunder også ved deltagelse i torske- og sildefiskeriene ved Island, uansett om fangsten ilandbringes på Island eller i norsk havn.

Kongelig resolusjon.

29 juni.

I reglement for Norges veterinærhøgskole av 8 mars 1935 skal § 10, 2 ledd, heretter lyde så:

Søknad om opptagelse med vitnesbyrd om examen artium sendes

*) Kunngj. 25 juli i Lovtid. 1 nr. 5.

**) Kunngj. 9 juli i Lovtid. 1 nr. 3.

29 juni. innen nærmere fastsatt og bekjentgjort tid til professorrådet, som avgjør hvem som skal opptas. Med søknaden skal dessuten følge vitnesbyrd om moralskandel og helbredsattest etter fastsatt skjema.

29 juni. **Kongeleg resolusjon.*)**

I samhøve med §§ 4 og 5 i mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror vert gjeve slike

Føresegner om avgift på omsetnaden av saukjøtt:

§ 1. Av alt sauslakt som går gjennom kommunal eller annan offentlig kjøttkontroll til gransking, skal det svarast avgift til å fremja omsetnaden av saukjøtt i samhøve med mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror.

Avgift skal ikkje betalast av slakt som vert heilt ut vraka eller som vert innført frå utlandet.

Avgifta vert sett til kr. 0,50 for kvart slakt eller lut av eit slakt som går gjennom dei nemnde kontrollstadene i tida 1 juli 1945 til 30 juni 1946.

Same avgifta skal i den nemnde tidbolken også betalast av alle som leverar saukjøtt til nedsalting eller som driv nedsalting av saukjøtt. Unnateke er saukjøtt som vert salta til eige bruk.

§ 2. Det er sett straff for brot på desse føresegnene.

29 juni. **Kongeleg resolusjon.*)**

I samsvar med §§ 4 og 5 i mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror, jfr. provisorisk anordning frå 12 juni 1945, vert gjeve slike

Føresegner om avgift på omsetnaden av storfeslakt:

§ 1. Av alt storfeslakt som går gjennom kommunal eller annan offentlig kjøttkontroll skal det i tida 1 juli 1945 til 30 juni 1946 svarast avgift til å fremja omsetnaden av storfeslakt. Som storfe vert rekna ukse, ku, rempling og gjøkvalv.

Det skal ikkje svarast avgift av slakt som vert innført frå utlandet eller som vert heilt ut vraka.

§ 2. Avgifta er kr. 4 for storfe med slaktevekt over 180 kg, kr. 2 for storfe med slaktevekt 180 kg eller mindre og kr. 1 for rempling og gjøkvalv.

For halve slakt eller mindre luter av slakt skal det svarast halv avgift.

*) Kunngj. 9 juli i Lovtid. 1 nr. 3.

§ 3. Avgifta vert kravd opp av kjøtkontrollstasjonen og kontrolløren eller styraren for stasjonen er ansvarleg for ho. Avgifta vert betalt inn til Omsetningsrådet som fastset kor ofte rekneskap skal avleggjast og kva for opplysingar som skal gjevast.

§ 4. Det er sett straff for brot på desse føresegnene.

Kongelig resolusjon.

29 juni.

Arbeidsdepartementet bemyndiges til inntil videre å treffe de avgjørelser som er tillagt Kongen i landkommunelovens § 60 og i bykommunelovens § 58, når det gjelder kommuners vedtak om betaling av distriktsbidrag og overtagelse av garantier m. v. i anledning av forbyggings- og senkningsarbeider som utføres med bidrag på vassdragsbudsjettet eller under ledelse av vassdragsvesenet. Unntatt er avgjørelser angående forkastelse av sanne vedtak.

Skrivelse fra Justisdepartementet om at det som vigselformular for Menigheten Betel, Seljord, har godkjent samme formular som ved kongelig resolusjon av 9 september 1927 for «Menigheten i Filadelfia», Oslo. 30 juni.

Bestemmelse *) om endring av reglementet for merking av hermetisk nedlagte fiskevarer. 3 juli.

(Fastsatt av Handelsdepartementet.)

I reglementet av 22 januar 1932 for merking av hermetisk nedlagte fiskevarer skal § 4, pkt. 3, heretter lyde så:

Hvis varen er nedlagt i olje: oljesorten — eller oljesortene, hvis blandet olje er anvendt.

Brukes olje av norsk produksjon, kan oljesorten betegnes som «Norsk olje». Betingelsen for å bruke betegnelsen «Norsk olje» er, at oljen er kontrollert og godkjent av Hermetikkindustriens laboratorium.

Skrivelse *) fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet.

4 juli.

I henhold til provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsfornödenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 1, 1ste ledd, og kongelig resolusjon av 12 juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes at følgende bestemmelser blir fra dags dato ikke å anvende:

*) Kunngj. 18 juli i Lovtid. 1 nr. 4.

- 4 juli.
1. Administrasjonsrådets bestemmelse av 4 juli 1940 om bruk av kull, brenselolje og smøreolje for fartøyer i innenriks fart; jfr. bestemmelser av 8 og 20 juli 1940 og forordning av 15 mars 1944.
  2. § 8 i forordning av 15 mai 1942 om kjøretillatelse m. v. for motorkjøretøyer.
  3. Forordning av 30 oktober 1942 om plikt til å gi opplysninger om garasjer.
  4. «Lov» av 19 november 1942 om endring i lov om forsyningsnemnder av 9 juni 1939.
  5. Forordning av 10 november 1942 om forbud mot bruk av konserverhumle til ølbrygging.
  6. Forordning av 25 mars 1943 om levering av slakt.
  7. Forordning av 16 mars 1944 om forbud mot utlodning av rasjonnerte varer m. v.
  8. Forordning av 17 juli 1944 om rasjonering og omsetning av stråfôr.
  9. Forordning av 20 oktober 1944 om oppgaveplikt for mineraloljer som er lagret for fremmed regning.
  10. Forordning av 8 november 1944 om oppgaveplikt for beholdninger av bensin og brenselolje.
  11. Forordning av 15 november 1944 om Norges lærestyre.
  12. Forordning av 2 februar 1945 om reduksjon av pelsdyrbestanden.

6 juli. **Lov*)¹⁾** om det første stortingsvalg etter fri-
 Nr. 1. gjøringen.

§ 1. Valgting til kåring av stortingsmenn skal holdes på en og samme dag i alle rikets valgsokn. Dagen fastsettes av Kongen.

Distriktsvalgstyret skal utferdige en foreløpig kunngjøring om valgdagen med et varsel på minst 3 måneder. I denne kunngjøring skal distriktsvalgstyret også oppfordre de stemmeberettigete i valgdistriktet til å framkomme med forslag til valglister og redegjøre for de regler som etter stortingsvalglovens § 13 gjelder herom.

§ 2. Ved innføring i manntallet anses også den som bosatt i valgsoknet, som på grunn av de særlige forhold under krigen og okkupasjonen har tatt midlertidig bopel annetsteds.

§ 3. Hvis et valgstyre av særlige grunner vil fastsette et mindre antall stemmesteder enn det er skolekretser i valgsoknet, skal beslutning om det treffes innen 80 dager før valgdagen. Beslutningen må godkjennes av fylkesmannen.

*) Kunngj. 9 juli i Lovtid. 1 nr. 3.

¹⁾ St.vedtak 2 juli. Se Ot. prp. nr. 2 og Dok. nr. 4. Innst. O. nr. 3. St.tid., forh. i Ot. s. 2—3; i Lt. s. 1.

§ 4. Forhåndstemmegivning på Jan Mayen og — for så vidt det gjelder personer som venter å være på Jan Mayen når valgting holdes — på fartøy fra Norge til Jan Mayen kan foregå fra og med 1 juli 1945. 6 juli. Nr. 1.

§ 5. Kongen kan i særlige tilfelle oppnevne andre personer som stemmemottagere på Svalbard og utenfor Norge enn de som er nevnt i stortingsvalglovens § 20, punkt c og d. Ved stemmegivning tilkaller stemmemottageren et vitne som medunderskriver følgebrevet. Kongen kan også oppnevne en annen til på Svalbard å tre i sysselmannens sted i forhold til bestemmelsene i stortingsvalglovens § 20 c.

§ 6. Regelen i stortingsvalglovens § 23 nr. 1, annet punktum, kommer ikke til anvendelse overfor dem hvis fravær fra riket har sin grunn i de særlige forhold under krigen og okkupasjonen, med mindre det godtgjøres at de under sitt opphold i utlandet har henvendt seg til utenlandsk offentlig myndighet for å søke å erverve fremmed statsborgerrett.

§ 7. Når ødeleggelser av kommunikasjoner eller andre særlige forhold gjør det særlig vanskelig for befolkningen i et valgsokn å møte på valgtinget, kan fylkesmannen åpne adgang til forhåndstemmegivning også utenfor de tilfelle som er nevnt i stortingsvalglovens § 18.

En velger som benytter denne adgang, skal når han avgir sin stemme, samtidig avgi erklæring om at det vil være særlig vanskelig for ham å møte på valgtinget.

§ 8. Militære identifikasjonskort — såsom Army identity card (Alliert military card og Paybook), Naval identity card (og Sailors paybook) og Royal airforce identity card — som er utstyrt med fotografi og utstedt av norsk eller alliert militærmyndighet, kan tre istedenfor manntallspass ved forhåndstemmegivning utenfor riket.

§ 9. I valgdistriktene Troms fylke og Finnmark fylke kan Kongen bestemme at valgstyrenes valgoppgjør skal utsettes inntil 20 dager etter valgdagen. Forhåndstemme som er avgitt innen den frist som er satt i stortingsvalglovens § 19, annet ledd, anses i disse valgdistrikter ikke for å være kommet for sent fram til valgstyret, når den er kommet vedkommende valgstyre i hende senest kl. 8 (20) aften dagen før valgoppgjøret etter Kongens bestemmelse skal foretas.

Kongen gir nærmere regler om oppbevaring av stemmeurner og valgmateriell for øvrig inntil optellingen begynner.

§ 10. Når en betydelig del av befolkningen i et valgsokn eller et valgdistrikt på grunn av de særlige forhold under krigen og okkupasjonen har midlertidig bopel utenfor valgsoknet eller valgdistriktet, kan Kongen med virkning for de stemmeberettigete fra vedkommende

6 juli. valgsokn eller valgdistrikt endre reglene for innføring i manntall
 Nr. 1. og for avgivelse av stemme (stortingsvalglovens kap. 1 og kap. 2, avsnitt 3 og 4, samt denne lovs §§ 1, 2, 4, 7, 8 og 9) og for valgstyret (stortingsvalglovens § 8). Sånne endringer kan bare besluttes når en avvikling av valget etter de gjeldende regler vil medføre ulemper eller vil vanskeliggjøre disse velgeres adgang til å delta i valget.

Beslutningen skal angi hvilket eller hvilke valgsokn eller valgdistrikter den omfatter, og må inneholde en nøyaktig oppregning av de endringer som besluttes.

§ 11. Hvor ikke annet følger av denne lov, kommer reglene i lov om stortingsvalg av 17 desember 1920 til anvendelse.

§ 12. Denne lov trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves provisorisk anordning av 12 juni 1945 om det første stortingsvalg etter frigjøringen.

6 juli. Lov *)¹⁾ om det første kommunevalg etter frigjøringen.
 Nr. 2. gjøringen.

§ 1. Valgting til valg av herredstyre og bystyre holdes som alminnelig regel på en og samme dag i hele riket. Dagen fastsettes av Kongen senest 3 måneder i forveien og kunngjøres senest 14 dager deretter i Norsk lysingsblad.

Når en kommune ønsker å ha valgdagen senere, eller når særlige forhold har ført med seg at en betydelig del av befolkningen midlertidig oppholder seg utenfor kommunen, kan Kongen etter at fylkesmannen har uttalt seg, fastsette valgdagen til en senere dag. Fristene i foregående ledd gjelder også for fastsettelse og kunngjøring av valgdag i disse tilfelle.

Valgstyret kunngjør valgdagen med en frist på minst 2½ måned.

§ 2. Ved innføring i manntalet anses også den som bosatt i kommunen som på grunn av de særlige forhold under krigen og okkupasjonen har tatt midlertidig bopel annet steds.

Blir det fastsatt særskilt valgdag for en kommune til tiden etter 1 januar 1946, er den stemmeberettiget ved valget som har statsborgerlig stemmerett etter Grunnlovens § 50, jfr. § 53, uten at denne er suspendert etter Grunnlovens § 52 og som de siste 9 måneder før valget har bodd og fremdeles bor i kommunen.

§ 3. Forhåndstemmegivning på Jan Mayen og — for så vidt det gjelder personer som venter å være på Jan Mayen når valgting

*) Kunngj. 9 juli i Lovtid. 1 nr. 3.

¹⁾ St.vedtak 2 juli. Se Ot. prp. nr. 2 og Dok. nr. 3. Innst. O. nr. 2. St.tid., forh. i Ot. s. 3—14; i Lt. s. 1—2.

holdes — på fartøy fra Norge til Jan Mayen kan foregå fra og med 6 juli.
1 juli 1945. Nr. 2.

§ 4. Kongen kan i særlige tilfelle oppnevne andre personer som stemmemottagere på Svalbard og utenfor Norge enn de som er nevnt i kommunevalglovens § 20 c og d. Ved stemmegivning tilkaller stemmemottageren et vitne som medunderskriver følgebrevet. Kongen kan også oppnevne en annen til på Svalbard å tre i sysselmannens sted i forhold til bestemmelsene i kommunevalglovens § 20 c.

§ 5. Regelen i kommunevalglovens § 22 a, punkt 1, annet punktum, kommer ikke til anvendelse overfor dem hvis fravær fra riket har sin grunn i de særlige forhold under krigen og okkupasjonen, med mindre det godtgjøres at de under sitt opphold i utlandet har henvendt seg til utenlandsk offentlig myndighet for å søke å erverve fremmed statsborgerrett.

§ 6. Når ødeleggelser av kommunikasjoner eller andre særlige forhold gjør det særlig vanskelig for befolkningen i et valgsoke å møte på valgtinget, kan fylkesmannen åpne adgang til forhåndstemmegivning også utenfor de tilfelle som er nevnt i kommunevalglovens § 18.

En velger som benytter denne adgang, skal når han avgir sin stemme, samtidig avgi erklæring om at det vil være særlig vanskelig for ham å møte på valgtinget.

§ 7. Militære identifikasjonskort — såsom Army identity card (Alliert military identity card og Paybook), Naval identity card (og Sailors paybook) og Royal airforce identity card — som er utstyrt med fotografi og utstedt av norsk eller alliert militærmyndighet, kan tre isteden for manntallspass ved forhåndstemmegivning utenfor riket.

§ 8. Hvis et valgstyre av særlige grunner vil fastsette et mindre antall stemmesteder enn det er skolekretser i valgsoket, skal beslutning om det treffes innen 80 dager før valgdagen. Beslutningen må godkjennes av fylkesmannen.

§ 9. I Troms og Finnmark fylker kan fylkesmannen for enkelt eller enkelte herredskommuner bestemme at valgoppgjøret skal utsettes i inntil 20 dager etter valgdagen, når forsendelsen av forhåndstemmer til vedkommende kommune på grunn av de særlige forhold etter krigen tar så lang tid at utsettelse antas nødvendig. Forhåndstemme som er avgitt innen den frist som er satt i kommunevalglovens § 19, annet ledd, anses i så fall ikke for å være kommet for sent fram når den er kommet vedkommende valgstyre i hende senest kl. 8 (20) aften dagen før valgoppgjøret etter fylkesmannens bestemmelse skal foretas.

Kongen gir nærmere regler om oppbevaring av stemmeurner og valgmateriell for øvrig inntil opptellingen begynner.

- 6 juli. § 10. De nyvalte herredstyre og bystyre trer i virksomhet
 Nr. 2. 1 januar 1946 eller snarest mulig deretter og gjør tjeneste til de avløses av nye lovlig valte herred- eller bystyre, selv om valget blir erkjent for ugyldig.

Varigheten av deres funksjonstid fastsettes ved lov.

§ 11. Hvor ikke annet følger av denne lov, kommer reglene i lov om kommunevalg av 10 juli 1925 til anvendelse.

§ 12. Denne lov trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves § 8 i provisorisk anordning av 5 mars 1943 om foreløpig ordning av det kommunale styre i Norge og provisorisk anordning av 12 juni 1945 om det første kommunevalg etter frigjøringen.

- 6 juli. **Midlertidig lov*)¹⁾ om adgang til å anvende døds-**
 Nr. 3. **straff.**

§ 1. Dødsstraff kan idømmes for forbrytelser som kan medføre denne straff i henhold til:

1. Provisorisk anordning av 3 oktober 1941 om tillegg til den militære straffelov av 22 mai 1902.
2. Provisorisk anordning av 3 oktober 1941 om tillegg til den alminnelige borgerlige straffelov av 22 mai 1902.
3. Provisorisk anordning av 22 januar 1942 om tillegg til den alminnelige borgerlige straffelovs kapitler 19, 21 og 22.
4. Provisorisk anordning av 4 mai 1945 om straff for utenlandske krigsforbrytere.

§ 2. Denne lov trer i kraft straks.

- 6 juli. **Kongelig resolusjon.**

I kongelig resolusjon av 4 mai 1945 om oppretting av et Økonomisk samordningsråd skal § 1, annet punktum, lyde så:
 Rådet skal inntil videre høre under Statsministeren.

- 6 juli. **Kongelig resolusjon.**

Justisdepartementet bemyndiges til i medhold av domstollovens § 222 å gi regler om den måte sikkerheten for sakførere skal stilles på.

- 6 juli. **Kongelig resolusjon.**

Justisdepartementet bemyndiges til å foreta de beskikkelser og treffe de vedtak som i henhold til §§ 28 og 56 i den militære rettergangslov av 29 mars 1900 er tillagt Kongen eller den han bemyndiger.

*) Kunngj. 9 juli i Lovtid. 1 nr. 3.

¹⁾ St.vedtak 2 juli. Se Ot. prp. nr. 1. Innst. O. nr. 4. St.tid., forh. i Ot. s. 14—35; i Lt. s. 2—4.

Kongelig kunngjøring *)¹⁾ om skatter og avgifter til 7 juli, statskassen for budsjettåret 1945—46.

Skatter og avgifter til statskassen for budsjettåret 1 juli 1945—30 juni 1946 erlegges etter samme regler og satser som for 1944—45.

Kongen kan gjøre de mindre forandringer i reglene som forholdene etter frigjøringen gjør påkrevd.

Skrivelse *) fra Finansdepartementet.

11 juli.

Avgiftsatsen og refusjonsatsene for brennevin blir fra 1 juli 1945 å gi følgende tillegg:

Avgiftsatsen, kr. 2,62 pr. liter (100 %), tillegges kr. 2,10.

Refusjonsatsene, kr. 2,62, kr. 2,64 og kr. 2,67, henholdsvis for råsprit, rensed sprit og destillater og brennevin som er denaturert, eller på annen måte finnes garantert mot å bli brukt til drikk, tillegges respektive kr. 2,10, kr. 2,11 og kr. 2,13 pr. liter (100 %).

Den samlede avgiftsats vil således inntil videre utgjøre kr. 4,72 pr. liter (100 %) og de samlede refusjonsatser henholdsvis kr. 4,72, kr. 4,75 og kr. 4,80 pr. liter (100 %).

Lov *)²⁾ om foreløpig ordning av det kommunale styre. 13 juli.
Nr. 1.

§ 1. Inntil det herred- og bystyre som ble valt i 1937 er gjeninntrådt i sin virksomhet, utøves styret i kommunen av det midlertidige kommunestyre som er oppnevnt i henhold til kongelig resolusjon av 24 mars 1944, avsnitt II, pkt. 4 og 5.

På samme måte utøves styret i fylkeskommunen, inntil fylkesutvalget er trådt sammen etter denne lovs § 7, av det midlertidige fylkesutvalg som er oppnevnt etter kongelig resolusjon av 24 mars 1944, avsnitt II, pkt. 1 og 2.

§ 2. De herred- og bystyrene som ble valt i 1937, skal gjeninntre i sin virksomhet innen 15 august 1945.

Gjør forholdene i en kommune det nødvendig, kan fylkesmannen forlenge fristen.

§ 3. Den midlertidige ordfører, jfr. avsnitt II, punkt 3, i kongelig resolusjon av 24 mars 1944, kaller inn med minst 14 dagers varsel medlemmene av det herred- eller bystyre som ble valt i 1937 til et møte som holdes innen den frist som er fastsatt i § 2.

*) Kunngj. 18 juli i Lovtid. 1 nr. 4.

¹⁾ St. vedt. 6 juli. Se St. prp. nr. 2. Innst. S. C. St. tid. s. 101—109.

²⁾ St. vedtak 9 juli. Se Ot. prp. nr. 3. Innst. O. nr. 10. St. tid., forh. i Ot. s. 38—51; i Lt. s. 6—7.

13 juli. Medlemmer som endelig eller midlertidig er trådt ut av styret, Nr. 1. jfr. § 5 i kommunelovene av 10 juni 1938, kalles ikke inn. Heller ikke innkalles medlemmer som nasjonalt sett har vist en uverdlig holdning under okkupasjonen. Avgjørelse herom treffes av det midlertidige kommunestyre etter at medlemmet er gjort bekjent med klagen og gitt anledning til å uttale seg. Kommunestyrets avgjørelse trenger godkjenning av fylkesmannen. Denne kan også av eget tiltak beslutte, at et medlem av samme grunn ikke skal innkalles. Avgjørelsene skal være begrunnet. For medlem som ikke innkalles, kalles i stedet inn varamann etter reglene i kommunelovene av 10 juni 1938.

§ 4. Møtet ledes av den sist lovlig valte ordfører som derved gjeninntretr i sine funksjoner. Er ordføreren ikke til stede, leder varaordføreren møtet. Møter heller ikke varaordføreren, ledes møtet av en ordstyrer som velges av og blant de møtende. Blir det valt ny ordfører på møtet, overtar denne ledelsen så snart han er valt; jfr. denne paragrafs annet ledd.

På møtet foretar herred- og bystyret valg på formenn og varaformenn så langt det er nødvendig for at det sist lovlig valte formannskap kan bli fulltallig. Er ordføreren endelig eller midlertidig trådt ut av funksjon, rykker varaordføreren opp og herredstyret (bystyret) velger endelig eller midlertidig ny varaordfører. Er også varaordføreren trådt ut av funksjon, velger herredstyret (bystyret) på samme måte ny ordfører og varaordfører.

§ 5. Ved inntrådt eller inntredende ledighet i representantplasser eller varamannsplasser kommer bestemmelsen om nytt valgoppgjør i lov om kommunevalg av 10 juli 1925 § 47 til anvendelse. Bestemmelsene i § 3, annet ledd, annet, tredje, fjerde og femte punktum, får tilsvarende anvendelse.

Er så mange medlemmer eller varamenn av et herred-, by- eller soknestyre trådt endelig eller midlertidig ut, at det blir en åpenbart mangelfull representasjon for befolkningen, og forholdet ikke kan avhjelpes ved nytt valgoppgjør, kan departementet etter forslag fra fylkesmannen bestemme, at utfyllingsvalg skal holdes. Valget foretas av herred-, by- eller soknestyret etter regler som Kongen gir.

§ 6. Medlemmer av skolestyrer, fattigstyrer og andre styrer, råd, nemnder o. lign. som før 8 april 1940 var valt av herred-, by- eller soknestyret eller formannskapet med hjemmel i særskilt lov, og som ikke på dette tidspunkt endelig var trådt ut av tjenesten, gjeninntretr i sin virksomhet samtidig med herred- eller bystyret etter § 4, første ledd. Dette gjelder dog ikke den hvis stemmerett er tapt eller suspendert eller som ikke lenger fyller vilkårene etter vedkommende sær-

skilte lov for å gjøre tjeneste. Bestemmelsene i § 3, annet ledd, annet, 13 juli.
tredje, fjerde og femte punktum, får tilsvarende anvendelse. Nr. 1.

Når herred- eller bystyret finner det nødvendig av hensyn til arbeidet med ligningen for 1945—46, kan det uten hensyn til bestemmelsen i denne paragrafs første ledds første punktum vedta at ligningsråd, ligningsutvalg, ligningsnemnd og overligningsnemnd som er valt av det midlertidige kommunestyre, jfr. avsnitt II, punkt 4 og 5, i kongelig resolusjon av 24 mars 1944, fortsatt skal gjøre tjeneste for den tid valgforsamlingen fastsetter.

Er medlem som omhandlet i denne paragrafs første ledd midlertidig eller endelig trådt ut, rykker varamannen opp. De medlems- og varamannsplasser som deretter står ubesatt, utfylles ved valg av herred-, by- eller soknestyret eller formannskapet på det møte som er nevnt i § 3, eller snarest mulig deretter, så langt slikt valg etter vedkommende lovs bestemmelser tilligger disse organer.

Når det gjelder styrer, råd, utvalg og lignende som herred-, by- eller soknestyret eller formannskapet av eget tiltak har opprettet, får bestemmelsen i denne paragrafs første ledd tilsvarende anvendelse, med mindre herred-, by- eller soknestyret eller formannskapet bestemmer noe annet. Ved innkalling av de gamle styrer m. v. får § 3, annet ledd, annet, tredje, fjerde og femte punktum, tilsvarende anvendelse.

§ 7. De sist lovlig valte fylkesutvalg trer i virksomhet etter innkalling av fylkesmannen innen den frist som er fastsatt i § 2. Er tallet på medlemmene utilstrekkelig selv etter opprykning av varamennene, velger fylkesutvalget midlertidig ved flertallsvalg de manglende blant personer som er bosatt i fylkeskommunen. På samme måte foretar fylkesutvalget nødvendig utfyllingsvalg på varamenn. Fylkesutvalget er ved disse valg vedtaksført når fylkesmannen og minst to av medlemmene er til stede. Valgene gjelder inntil nye valg er foretatt av det første fylkesting, som trer sammen før alminnelig kommunevalg blir holdt.

Bestemmelsene i § 3, annet ledd, annet punktum, og § 6 får tilsvarende anvendelse. Bestemmelse om at et medlem ikke skal innkalles, treffes av det midlertidige fylkesting.

§ 8. Denne lov trer i kraft straks. Fra samme tid oppheves provisorisk anordning av 5 mars 1943.

Kongelig resolusjon av 24 mars 1944 gjelder fortsatt inntil herred- og bystyrene og fylkesutvalgene er trådt i virksomhet etter denne lov.

13 juli. Lov *)¹⁾ om endring av lov om fangst av hval
Nr. 2. av 16 juni 1939.

I. § 2, første ledd, skal heretter lyde: Fangst av hval med flytende kokeri kan bare foretas med tillatelse av Kongen.

II. Denne lov trer i kraft straks og varer til 1 juli 1948.

13 juli. Lov *)²⁾ om oppgjør av visse innbetalinger ved
Nr. 3. Det norske innskudds- og trekkontor m. v.

§ 1. Beløp som er eller blir satt inn ved Det norske innskudds- og trekkontor eller dets avdelinger i London og New York eller annen offentlig institusjon til dekning av avbetalinger til underhold av familie eller pårørende, kan ikke gjøres til gjenstand for frivillige eller tvungne forføyninger. Disse beløp skal gjøres opp etter nærmere regler som fastsettes av Kongen.

§ 2. Fordringshavere som gjør krav på dekning av beløp som nevnt i § 1 eller — om disse ikke strekker til — mot staten i henhold til gitte garantierklæringer, kan kalles inn ved proklama.

Proklamaet utferdiges av vedkommende departement med den frist departementet bestemmer. Det skal rykkes inn i Norsk lysingsblad to ganger, siste gang minst to måneder før fristens utløp, og skal ellers kunngjøres på den måte departementet bestemmer.

§ 3. Hvis en fordring som omfattes av proklama, ikke innen proklamafristens utløp er meldt til den myndighet som er bestemt i proklamaet, kan den ikke kreves dekket av beløp som nevnt i § 1 eller gjøres gjeldende mot staten.

Vedkommende departement gir nærmere regler om meldingens innhold og om hvilke beviser og opplysninger fordringshaveren må skaffe til veie.

§ 4. Forfalne renter som Rikstrygdeverket skal utbetale til de etterlatte etter sjømenn som er omkommet i alliert tjeneste i henhold til lov om ulykkestrygd for sjømenn av 24 juni 1931 og lov om ulykkestrygd for norske statsborgere blant bemanningen på utenlandske skip med videre som har representant i Norge av 21 mai 1937, kan Handelsdepartementet eller den det bemyndiger kreve innbetalt til dekning av understøttelse som er ytet rentenyteren, og tatt med i oppgjøret som nevnt i § 1.

*) Kunngj. 18 juli i Lovtid. 1 nr. 4.

¹⁾ St.vedtak 9 juli. Se Ot. prp. nr. 5. Innst. O. nr. 9. St.tid., forh. i Ot. s. 36—38; i Lt. s. 4—5.

²⁾ St.vedtak 9 juli. Se Ot. prp. nr. 6. Innst. O. nr. 8. St.tid., forh. i Ot. s. 35—36; i Lt. s. 4.

§ 5. Bestemmelsen i § 1, første punktum, får tilsvarende anvendelse på beløp som er eller blir satt inn ved de der nevnte institusjoner til dekning av skattekrav. 13 juli. Nr. 3.

§ 6. Denne lov trer i kraft straks.

Lov *)¹⁾ om adgang for kommunene til å ligge ut tilleggsskatt på større inntekter for budsjettåret 1945—46. 13 juli. Nr. 4.

§ 1. For det kommunale budsjettår 1945—46 skal kommunene, når den ordinære inntektskatt utskrives med minst 10 pst., være berettiget til å ligge ut en tilleggsskatt på inntekter av sånn størrelse som i § 2 anført. Består et herred av flere sokn, er det tilstrekkelig at skatten i et av soknene utskrives med minst 10 pst.

Tilleggsskatt pålegges ikke rederiselskaper. Det samme gjelder slike boligselskaper som omhandlet i skattelov for landet § 51, skattelov for byene § 41, begges femte ledd, når minst 85 pst. av selskapets leieinntekter kommer fra aksjonærer (andelshavere) som har boligleiligheter i eiendommen.

For selskaper som driver fangstvirksomhet på havet eller bergningsvirksomhet, beregnes tilleggsskatten av den del av selskapets inntekt, som er skattepliktig til vedkommende kommune, forutsatt at denne del når den fastsatte grense.

§ 2. Den i § 1 omhandlede tilleggsskatt utlignes på den måte, at de pågjeldende skattepliktiges inntekt etter fradrag av den skattefrie del, før den ordinære inntektskatt utregnes, gis et prosentvis av inntekten beregnet tillegg. Beregningen av dette tillegg skjer etter nedenstående tabell:

Når den skattbare inntekt er					
over kr.	12 000	men ikke over kr.	20 000	tillegg	1 pst.
» »	20 000	—»—	» 30 000	»	1½ »
» »	30 000	—»—	» 40 000	»	2 »
» »	40 000	—»—	» 60 000	»	2½ »
» »	60 000	—»—	» 80 000	»	3 »
» »	80 000	—»—	» 100 000	»	3½ »
» »	100 000	—»—	» 125 000	»	4 »
» »	125 000	—»—	» 150 000	»	4½ »
» »	150 000			»	5 »

Den økte skatt som er en følge av at den skattbare inntekt (uten tillegg) kommer over noen av de anførte minimumsgrenser,

*) Kunngj. 18 juli i Lovtid. 1 nr. 4.

¹⁾ St.vedtak 13 juli. Se Ot. prp. nr. 8. Innst. O. nr. 14. St.tid., forh. i Ot. s. 55—56; i Lt. s. 11.

13 juli. må dog ikke i noe tilfelle utgjøre mer enn halvparten av det skattbare inntektsbeløp som ligger over grensen.

Tillegget kan — for alle inntekter under ett — forhøyes til det dobbelte, det 3-dobbelte, det 4-dobbelte eller det 5-dobbelte.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

13 juli. Kongelig resolusjon.*)

I medhold av stortingsvedtak av 6 juli 1945, jfr. kongelig kunngjøring av 7 samme måned, fastsettes følgende forandring i reglene om utskrivning av formue- og inntektskatt til statskassen for budsjett-terminen 1 juli 1945—30 juni 1946:

I reglene utgår under avdeling A bestemmelsen i § 1, V B, om at i utlandet bosatte personer og utenlandske selskaper og innretninger, som har hatt inntekt av fordringer sikret ved pant i fast eiendom i Norge, skal svare inntektskatt med 15 pst. av inntektens antatte beløp.

13 juli. Kongelig resolusjon.*)

I henhold til Stortingets vedtak av 6 juli 1945 om skatter og avgifter til statskassen for 1945—46, jfr. kongelig kunngjøring av 7 samme måned, utferdiges følgende regler om utskrivning av tillegg til statskatten av formue for budsjettåret 1945—46:

§ 1. I stedet for ekstraordinær skatt til staten av formue erlegges for budsjett-terminen 1945—46 en tilleggsskatt til staten av formue etter følgende regler:

a. Personer (boer) som går inn under gruppen «andre skattepliktige» i statskattvedtaket for 1944—45 (avdeling A § 1 VI), erlegger:

Av de første	kr.	125 000	intet
» » neste	»	75 000	0,4 pst.
» » »	»	100 000	0,5 »
» » »	»	100 000	0,6 »
» » »	»	200 000	0,7 »
» » »	»	200 000	0,8 »
» » »	»	200 000	0,9 »
» » »	»	250 000	1,0 »
» » »	»	250 000	1,1 »
» » »	»	500 000	1,2 »
» » »	»	1 000 000	1,3 »

*) Kunngj. 18 juli i Lovtid. 1 nr. 4.

Av de neste	kr. 2 000 000	1,4 pst.	13 juli.
» » »	» 2 000 000	1,5 »	
» » »	» 3 000 000	1,75 »	
» » »	» 5 000 000	2,0 »	
» » »	» 5 000 000	2,25 »	
» » »	» 5 000 000	2,5 »	
» » »	» 5 000 000	2,75 »	
» det overskytende beløp		3,0 »	

- b. Utenlandske selskaper og innretninger, som utøver eller deltar i noen næringsdrift, som drives eller bestyres her i riket, eller som her i riket besitter formue i fast eiendom eller løsøre, erlegger 0,5 pst. av formuens samlede beløp.

§ 2. Tilleggs-katt til staten av formue utlignes under ett med den ordinære statskatt etter de regler som gjelder for denne katt.

§ 3. For så vidt for noen skattepliktig det samlede skattebeløp som er ilagt ham til stat og kommune etter ligningen (i tilfelle klagebehandlingen) for 1945—46 ved utskrivningen av tilleggs-katt etter foranstående bestemmelser bringes til å overstige 75 pst. av den antatte inntekt ved statskattligningen, blir etter søknad tillegget å nedsette, i tilfelle å frafalle, i den utstrekning hvori det overstiger den nevnte grense. Søknad som nevnt inngis til og avgjøres av Ankenemnden for den ekstraordinære formueskatt. Slik søknad må være innsendt innen 30 juni 1947. Skjer det forhøyelse av noen av de opprinnelig ilignede skatter, utløper fristen dog ikke i noe tilfelle før 6 måneder fra kunngjøringen om utleggingen av den ligning hvorved forhøyelsen er foretatt, eller fra avsendelse av melding til den skattepliktige om forhøyelsen.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om tillegg til § 1 A i ved- 13 juli.
tekt angående lukningstid for utsalgsteder i Singsås herred, Sør-Trøndelag fylke.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Ber- 14 juli.
gens pensjonsinnretnings legat» til understøttelse av personer tilhørende borgerklassen i Bergen, opprettet ved beslutning i generalforsamling i Bergens pensjonsinnretning 3 juni 1944.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Doktor 17 juli.
Edvard Kristiansen Landes legat til opprettelse og drift av Håndverks- og industriskole i Sarpsborg», opprettet ved doktor Edvard K. Landes testament av 8 februar 1934; jfr. tilleggstestament av 17 april 1945.

*) Kunngj. 25 juli i Lovtid. 1 nr. 5.

17 juli. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om at hund skal holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet når bufe beiter på østsiden av Bøkfjorden, på strekningen Elvenes—Renøysund, i Sør-Varanger herred, Finnmark fylke.

18 juli. **Rundskrivelse** fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

A d o p s j o n.

Ved kongelig resolusjon av 6 juli 1945 er det bestemt:

«Vedkommende fylkesmann bemyndiges til å treffe de bestemmelser som er nevnt i lov om adopsjon av 2 april 1917 § 13, fjerde ledd, og § 15 b; jfr. lov av 24 mai 1935 nr. 2.»

Ved kongelig resolusjon av 13 juli 1933 ble avgjørelsen av søknader om adopsjonsbevilling lagt til fylkesmennene som samtidig fikk myndighet til å treffe bestemmelser etter adopsjonslovens § 11, annet ledd, om adoptivbarnets religiøse oppdragelse og etter lovens § 12 angående betaling av oppfostringsbidrag til barnet. I foredraget som ligger til grunn for resolusjonen, er det sagt at fylkesmennene tillike vil være bemyndiget til, i forbindelse med adopsjonen, å treffe bestemmelse om barnets slektsnavn etter navneloven av 9 februar 1923 § 3 og om forandring av barnets fornavn etter navnelovens § 19.

Ved lov av 24 mai 1935 nr. 2 ble det foretatt en del endringer i adopsjonsloven. Således fikk § 13 tilføyet et fjerde ledd hvorefter det, når et barn adopteres mens det er lite, kan bestemmes i bevillingen eller senere at forsørgelsesplikten etter fattiglovgivningen for de virkelige foreldre overfor barnet og for barnet overfor foreldrene skal falle helt bort. Videre ble det ved en ny § 15 b gitt adgang til å bestemme, i bevillingen eller senere, at adoptivbarn i arverettslig henseende helt ut skal bli å betrakte som adoptivforeldrenes eget barn, bare med de unntak med hensyn til åsetesrett som følger av adopsjonslovens § 17.

Myndigheten til å treffe bestemmelser etter adopsjonslovens § 13, fjerde ledd, og § 15 b ble overlatt til Justisdepartementet ved kgl. res. av 13 mars 1936. I foredraget som ligger til grunn for resolusjonen, ble det sagt at når departementet treffer avgjørelse i henhold til de nevnte bestemmelser i adopsjonsloven, bør samtidig selve adopsjonsbevillingen utferdiges av departementet.

Etter den kgl. res. av 6 juli 1945 sammenholdt med den kgl. res. av 13 juli 1933 har fylkesmennene nå all myndighet til å gi bevilling

*) Kunngj. 25 juli i Lovtid. 1 nr. 5.

til adopsjon og til å treffe de bestemmelser som det i samband med 18 juli. bevillingen kan bli spørsmål om. Hos departementet vil dog fremdeles ligge myndigheten til å gjøre vedtak om opphevelse av adoptivforhold etter lovens § 21 og til i samband med dette å avgjøre om den adopterte i medhold av lovens § 27 skal få beholde de tidligere adoptivforeldres slektsnavn; jfr. kgl. res. av 13 juli 1933. Videre er det fortsatt departementet som i henhold til lovens § 29, annet ledd, kan gi tillatelse til at norsk statsborger adopterer eller adopteres i fremmed stat og i henhold til § 30, annet ledd, til at adoptivforhold oppheves i fremmed stat når adoptivforeldrene er norske statsborgere; jfr. kgl. res. av 7 november 1924.

Den kgl. res. av 6 juli 1945 angir ikke noe bestemt tidspunkt da myndigheten til å treffe bestemmelser etter § 13, fjerde ledd, og § 15 b, går over til fylkesmennene. Fylkesmennene fikk derfor denne myndighet ved utferdigelsen av resolusjonen. Departementet vil dog behandle adopsjonsaker som allerede er kommet inn hertil, og i tilfelle gi bevilling til adopsjon hvis saken er ferdig forberedt. Hvis en sak må sendes tilbake for at det kan bli innhentet nye opplysninger eller legitimasjoner, forutsettes denne avgjort av fylkesmannen når det manglende er skaffet tilveie.

Som kjent ble det av okkupasjonstyret gitt bestemmelse om delegasjon til fylkesmennene av myndigheten til å treffe bestemmelser etter § 13, fjerde ledd, og § 15 b. Denne delegasjonsbestemmelsen er imidlertid bortfalt ved frigjøringen, jfr. provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen av 26 januar 1945 og kgl. res. om okkupasjonslovgivningen av 4 mai 1945 avsnitt I, tredje ledd. Det kan tenkes at enkelte fylkesmenn ikke har vært oppmerksomme på at delegasjonsbestemmelsen er bortfalt og har gitt bevilgning til adopsjon med bestemmelser etter adopsjonslovens § 13, fjerde ledd, og § 15 b etter frigjøringen. I så fall er selve adopsjonsbevilgningen fullt gyldig, jfr. den kgl. res. av 13 juli 1933, men gyldige bestemmelser etter § 13, fjerde ledd, og § 15 b er ikke kommet istand. I slike tilfelle må fylkesmennene så snart som mulig etter at de nå har fått myndighet til å treffe slike bestemmelser, stadfeste sin tidligere avgjørelse. Departementet antar at det bør gjøres på den måte at bevillingsdokumentet skaffes tilveie og gis en datert og underskrevet påtegning om stadfestelsen idet det henvises til den kgl. res. av 6 juli 1945. Stadfestelse må bare gis i tilfelle alle vilkår for å treffe slike bestemmelser fremdeles antas å foreligge, og stadfestelsen har bare virkning fra den tid den blir gitt.

Når det gjelder behandlingen av adopsjonsaker viser en til rundskrivelsene av 17 november 1921 og 28 august 1933. Departementet vil nytte dette høve til å understreke at bevilling til adopsjon

18 juli. og bestemmelse etter adopsjonslovens § 15 b er av inngripende betydning for de mennesker som berøres. En omhyggelig forberedelse av sakene og samvittighetsfull prøving av alle momenter må derfor gå forut for enhver avgjørelse.

Bestemmelse etter adopsjonslovens § 13, fjerde ledd, kan treffes — i forbindelse med adopsjonsbevilling eller senere — når barnet «adopterens mens det er lite». I tilknytning til reglene i fattiglovgivningen har departementet antatt at et barn i relasjon til den siterte bestemmelse kan anses som «lite» hvis det er under 15 år når søknad om adopsjonsbevilling kommer inn til myndighetene. Forutsetningen for at det bør treffes bestemmelse etter § 13, fjerde ledd, er at barnet enten har vært forsørget eller skal forsørges av adoptivforeldrene i et vesentlig tidsrom før det fyller 15 år og uten bidrag eller vederlag fra de virkelige foreldre. Selv om barnet fra det var lite har vært i pleie uten vederlag hos adoptivforeldrene, er det ikke adgang til å treffe bestemmelse som nevnt hvis søknad om adopsjon først blir sendt inn etter at barnet har fylt 15 år. Er barnet adoptert før sitt fylte 15 år er det ikke noe til hinder for at det senere treffes bestemmelse etter § 13, fjerde ledd, selv om barnet ikke lenger er lite. Det er ikke adgang til å treffe slik bestemmelse med virkning bare for den ene av foreldrene med mindre den annen er gift med adoptanten (adopsjon av stebarn) eller er død.

Bestemmelse som nevnt i adopsjonslovens § 15 b kan treffes når det særskilt begjæres av adoptivforeldrene eller av dem som søker bevilling til adopsjon og det dessuten foreligger samtykke eller uttalelse som nevnt i lovens §§ 5 og 6. Det må nøye påses at slikt samtykke foreligger. Det er ikke nok at foreldrene har «gitt avkall på all rett til barnet», eller lignende.

Bestemmelse etter § 15 b må alltid treffes med virkning for begge de virkelige foreldre og for begges slekt og likeså med virkning for begge adoptivforeldrene og deres slekt, når det er et ektepar som adopterer. Når en ektefelle adopterer den annen ektefelles barn, får bestemmelse etter § 15 b selvsagt bare virkning for det arverettslige forhold til den annen av foreldrene og dennes slekt og til den adopterende og dennes slekt. At en av de virkelige foreldre, eller begge, er døde er ikke til hinder for at det treffes bestemmelse etter § 15 b, men bestemmelsen får selvsagt ikke betydning for arv som var falt før den ble truffet.

Når en skal avgjøre om det skal treffes bestemmelse etter § 15 b, må det tas hensyn til om barnet derved taper utsikt til arv uten at dette oppveies ved de fordeler barnet oppnår ved bestemmelsen. Med fordeler mener en da ikke bare ren økonomisk vinning. Bestemmelse

etter § 15 b må som regel antas å gi barnet en sterkere tilknytning til adoptivforeldrene og deres slekt som i seg selv vil være av betydning for barnet. Men hvis barnets arveutsikter må antas å bli vesentlig forringet ved bestemmelse etter § 15 b, bør slik bestemmelse ikke treffes. Det vil ofte være oppfordring for fylkesmannen til å innhente opplysninger om de utsikter til arv som barnet har etter sin virkelige slekt for å sammenholde disse med de nye arveutsikter som barnet vil få ved bestemmelse etter § 15 b. En peker i denne forbindelse på at adoptivbarnet også når det ikke er truffet bestemmelse som nevnt, har rett til arv etter adoptivforeldrene, men da ikke etter disses slektninger; jfr. adopsjonslovens § 14.

I rundskrivelse av 28 august 1933 er det sagt at mulige tvilsspørsmål alltid blir å forelegge for departementet før saken avgjøres. Departementet har inntrykk av at denne bestemmelse ikke har vært fulgt i nødvendig utstrekning. Særlig i den første tid fremover vil det være påkrevd at fylkesmennene forelegger alle ikke helt kurante avgjørelser for departementet. Det vil bidra til at en fortsatt får en ensartet praksis over hele landet i disse saker.

Fremmed statsborger kan etter lovens § 29, første ledd, bare adoptere eller adopteres her i riket når den norske adopsjonsbevilling vil bli tillagt rettsvirkning i vedkommende fremmede stat. Departementet bestemmer at adopsjonsaker som gjelder fremmede statsborgere, skal sendes inn hertil forat spørsmålet om adopsjonens gyldighet i statsborgerlandet kan bli klarlagt. Slike saker skal altså ikke lenger, som fastsatt i rundskrivelse av 28 august 1933, sendes direkte til Utenriksdepartementet.

Departementet vil innskjerpe at adopsjonsaker i alle instanser skal behandles med størst mulig diskresjon. Det skal ikke gis opplysninger om disse saker til utenforstående, og hvis adoptivforeldrene og de virkelige foreldre ønsker å være ukjente for hverandre, skal dette ønske respekteres. Hvis det ikke treffes bestemmelse etter § 15 b, og barnet således har retten til arv etter sin virkelige slekt i behold, må det dog kreves, enten at adoptivforeldrene har kjenskap til hvem de virkelige foreldre er, eller at det på annen betryggende måte er ordnet med varetakelse av barnets interesser så det ikke blir oversett ved skifte etter sine slektninger.

I noen tid fremover må en gjøre regning med at det ofte vil være spørsmål om adopsjon av barn som er født utenfor ekteskap av norsk mor og tysk far. Disse barn er norske statsborgere og de vanlige regler i adopsjonsloven kommer til anvendelse, således også regelen i § 6, annet ledd, om at uttalelse fra barnets far så vidt mulig skal innhentes. Farskapet til disse barn har imidlertid under okkupasjonen

18 juli. ikke kunnet bli fastslått i overensstemmelse med norske rettsregler, og selv i de tilfelle da barnefarens identitet er på det rene, må det antas at det som regel vil være forbundet med uforholdsmessige vanskeligheter og tidsspille å innhente uttalelse fra vedkommende. En antar derfor at det i disse saker oftest ikke bør kreves at søknaden forelegges for barnefaren før adopsjonsbevilling gis. De som søker om adopsjon bør i tilfelle alltid være kjent med det forhold at barnets far er tysk selv om de ikke ønsker å kjenne de virkelige foreldres navn. Dette gjelder dog ikke dersom ansøkerne uttrykkelig har erklært at de netop ønsker å være uvitende også med hensyn til den mulighet at barnet har en utlending til far.

Det fremgår av det som er sagt ovenfor at det etter vår adopsjonslov ikke antas å være noe til hinder for at de som søker om adopsjon overlater valget av adoptivbarnet til andre slik at de selv er helt ukjent med barnets avstamning. Likeledes kan barnets rette foreldre samtykke i adopsjon m. v. uten kjennskap til hvem som skal adoptere barnet. Dette forutsetter en høy grad av akt-somhet hos den myndighet som skal gi adopsjonsbevilling, slik at en ikke krenker de naturlige forutsetninger som må antas å ligge til grunn for slike samtykkeerklæringer. Ansøkere må således i alminnelighet antas å forutsette at det barn de skal adoptere er født av normalt utrustede foreldre som ikke tilhører oss helt fremmede folkeslag.

Melding om adopsjonen skal sendes til kirkebokføreren der hvor barnet er døpt. Er barnet ikke døpt, skal det sendes melding til det fødselsregister som barnet er innført i. Meldingen må også inneholde opplysning om mulig bevilling til fornavnsforandring i forbindelse med adopsjonen og eventuell bestemmelse angående adoptivbarnets slektsnavn i henhold til navnelovens § 3. Videre må melding sendes til Justisdepartementet. Av denne melding må det alltid fremgå om det er truffet bestemmelse som nevnt i lovens § 13, fjerde ledd, og/eller § 15 b eller om det er truffet andre særlige bestemmelser. Også når det i forbindelse med eldre adoptivforhold treffes bestemmelser som nevnt, skal innberetning sendes til departementet. Av hensyn til kontrollen med det sentrale adopsjonsregister som departementet fortsatt vil føre skal dessuten, som før, hvert år innen utgangen av januar måned sendes inn årsoppgave over adopsjonsbevillinger. Oppgaven skal være ordnet kronologisk og ved hver bevilling skal være angitt om bestemmelse etter § 13, fjerde ledd, og/eller § 15 b eller andre særlige bestemmelser er truffet.

De adopsjonsbevillinger som gis ved fylkeskontoret skal føres inn i protokoll eller på kartotekkort. Her skal noteres når adopsjonsbevillingen er gitt, adoptivforeldrenes fulle navn (i tilfelle

hustruens slektsnavn som ugift), stilling og bopel, adoptivbarnets 18 juli. fornavn samt når og hvor det er født, de virkelige foreldres fulle navn (i tilfelle hustruens slektsnavn som ugift), stilling og bopel, om det er truffet bestemmelser etter § 13, fjerde ledd og/eller § 15 b eller om det er truffet andre særlige bestemmelser, samt om bevillingen er gitt mot gebyr eller gratis.

Når det gjelder adopsjonsbevillingens form, viser en til rundskrivelse av 13 juli 1933. Når det treffes bestemmelse etter lovens § 13, fjerde ledd, og/eller § 15 b, bør det angis i bevillingen hva disse bestemmelser medfører.

Departementet har utarbeidet et skjema for slik bevilling som følger som bilag til denne rundskrivelse.

Til slutt gjør en oppmerksom på at okkupasjonstyrets «lov» av 9 september 1943 om endring i lov om adopsjon av 2 april 1917 er bortfalt ved okkupasjonens opphør.

Bilag.

Fylkesmannen i.....
gjør vitteilig:

I henhold til lov om adopsjon av 2 april 1917 med senere tilleggslover og kongelige resolusjoner av 13 juli 1933 og 6 juli 1945 gir jeg herved bevilling for

.....
..... (adoptivfarens stilling, fulle navn, og adoptivmorens fulle navn og pikenavn, bostedskommune).....
til å adoptere ..... (barnets fornavn) født i .....
den ..... 19....

I henhold til lovens § 13, fjerde ledd, bestemmes at forsørgelsesplikten etter fattiglovgivningen for de virkelige foreldre¹⁾ overfor barnet og for barnet overfor foreldrene²⁾ skal falle helt bort. Adoptivbarnet blir etter dette forsørgelsespliktig overfor adoptivforeldrene³⁾ etter fattiglovgivningen som om de var dets virkelige foreldre⁴⁾.

I henhold til samme lovs § 15 b, bestemmes det videre at det arverettslige forhold mellom adoptivforeldrene³⁾ og adoptivbarnet og dets livsarvinger skal være som mellom virkelige foreldre og deres livsarvinger, alene med de unntak med omsyn til åsetesrett som følger av lovens § 17. Barnet og dets livsarvinger tar etter dette også arv etter — og arves av — adoptivforeldrenes⁵⁾ slektsarvinger som om adoptivbarnet hadde vært adoptivforeldrenes⁵⁾ eget barn. Adoptivbarnet og dets livsarvinger på den ene side

18 juli. og dets virkelige foreldre og andre slektninger på den annen side^{a)} tar imidlertid etter dette ikke arv etter hverandre.

..... den ..... 19 ....

Adopsjonsbevilling
Gratis/Gebyr kr. 40.

- 1) Ved adopsjon av stebarn: den virkelige far/mor.
- 2) Ved adopsjon av stebarn: faren/moren.
- 3) Ved adopsjon av stebarn og når en ugift person adopterer: adoptivfaren/adoptivmoren.
- 4) I tilfelle som nevnt i note 3): som om han/hun var dets virkelige far/mor.
- 5) I tilfelle som nevnt i note 3): adoptivfarens/adoptivmorens.
- 6) Ved adopsjon av stebarn: dets virkelige far/mor og andre slektninger på farssiden/morssiden.

18 juli. Rundskrivelse fra Finansdepartementet.

Det nye midlertidige lønnsregulativ. Overgangsbestemmelser.

Finansdepartementet har i rundskrivelse av 26 mai d. å. bl. a. bestemt at ingen tjenestemann ved overgangen til det i rundskrivelsen inntatte nye midlertidige lønnsregulativ skal bli dårligere stilt med hensyn til lønnsinntekt enn han var før 8 mai d. å.

Denne bestemmelse er slik å forstå at tjenestemenn som ved overgangen til det nye lønnsregulativ fra 8 mai d. å. ville gå ned i kontant lønnsinntekt, inntil videre kan tilstås et lønnstillegg svarende til forskjellen mellom nettolønnen etter de gamle og de nye bestemmelser. Ved tilleggets beregning blir det tidligere lønnstillegg på kr. 220 og barnetillegget å medregne, mens de tidligere «utendørstillegg», statspolititillegg og andre tillegg såsom personlige tillegg i henhold til «lønnsforordningen» av 20 desember 1941 § 12 blir å holde utenfor.

Når en tjenestemann etter 8 mai d. å. oppnår lønnsforhøyelse ved opprykning eller ved opptjening av alderstillegg eller på annen måte, blir lønnstillegget å redusere tilsvarende. Tillegget må også reduseres når barnetillegget ville blitt redusert eller ha falt bort fordi de barn tjenestemannen oppebar barnetillegg for, før 8 mai d. å. på grunn av oppnådd alder og lignende ville falt utenfor reglene. Omregulering av tillegget må også finne sted hvis det blir innført barnetrygd.

For tjenestemenn som har adgang til å utføre betalt overtidarbeid, blir lønnstillegget å kompensere i overtidsgodtgjørelse. Dersom overtidsgodtgjørelsen i en måned overstiger lønnstillegget beregnet

i henhold til foranstående regler, blir intet tillegg å utbetale. Ellers 18 juli. får en tjenestemann bare utbetalt så meget av lønnstillegget som overstiger den i samme måned opparbeidete overtidsgodtgjørelse.

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om at hund skal haldas 18 juli. i band eller forsvarleg innestengt eller inngjerd i den tid bufe beiter i Vestre Slidre herad, Opland fylke.

Provisorisk anordning *) om innførselsforbud.

20 juli.

§ 1. Det er inntil videre forbudt å innføre fra utlandet gjenstander og varer av ethvert slag, også levende dyr.

§ 2. Kongen eller den han gir myndighet til det, kan unnta så vel enkelte vareslag som grupper av varer fra forbudet i § 1.

§ 3. Vedkommende departement eller den det gir myndighet til det, kan gi lisens for innførsel av enkelte gjenstander og varepartier. Det kan settes særskilte vilkår for å gi innførselslisens.

For innførselslisens betales et gebyr som Kongen fastsetter.

§ 4. Departementet kan av enhver kreve opplysninger om forhold og omstendigheter som er av betydning for å gjennomføre bestemmelser i denne anordning. Den som opplysningene kreves hos, plikter å forevise regnskapsbøker, dokumenter og lignende som departementet finner av betydning for saken.

Hvis ikke annet følger av særskilt lov, har enhver taushetsplikt om slike opplysninger som han i stillings medfør får kjennskap til, i den utstrekning opplysningspliktens øyemed og mulige forføyninger til påtale av straffbare handlinger tillater det.

§ 5. Kongen eller den han gir myndighet til det, kan gi nærmere forskrifter til utfylling og gjennomføring av denne anordning.

§ 6. Med bøter inntil kr. 100 000 eller med fengsel inntil 6 måneder eller med begge deler straffes den som forsettlig:

- 1) innfører eller søker å innføre gjenstander eller varer i strid med anordningen eller forskrifter som er gitt i medhold av den, eller med erklæring som han eller noen annen har gitt til eller til bruk for offentlig myndighet, eller
- 2) ellers overtrer eller gjør seg skyldig i forsøk på å overtre noen bestemmelse som er gitt eller noe vilkår som er satt i medhold av anordningen, eller som er tatt inn i slik erklæring som nevnt under nr. 1.

På samme måte straffes enhver som forsettlig medvirker til noen overtredelse som nevnt i denne paragraf.

*) Kunngj. 25 juli i Lovtid. 1 nr. 5.

20 juli.

§ 7. På samme måte som nevnt i § 6 straffes den som forsettlig:

- 1) ved salg av innførte gjenstander eller varer unnlater å opplyse at det er gitt slik erklæring som nevnt i § 6 nr. 1 vedkommende gjenstandene eller varene, eller
- 2) muntlig eller skriftlig gir uriktige opplysninger om omstendigheter som er av betydning for adgangen til å innføre gjenstander eller varer, når det skjer
  - a) i erklæring, avgitt til bruk for offentlig myndighet eller noen som handler på vegne av offentlig myndighet i anledning av innførsel eller søknad om tillatelse til innførsel av gjenstandene eller varene,
  - b) i erklæring som skal sette en annen i stand til å gi slik erklæring som nevnt under punkt a.

På samme måte straffes også enhver som forsettlig medvirker til noen overtredelse som nevnt i denne paragraf.

§ 8. Er en overtredelse som nevnt i §§ 6 og 7 begått under utøving av næringsvirksomhet på egne eller andres vegne, kan retten til å drive næringsvirksomheten fradømmes den skyldige for en tid av inntil 5 år. Den som er fradømt retten til å drive næringsvirksomhet, kan ikke være disponent eller direktør eller inneha annen ledende stilling hos en næringsdrivende (enkeltmann, selskap eller annen juridisk person) i næringsvirksomhet som dommen omfatter. Heller ikke kan han være medlem av styre eller representantskap for selskap eller annen juridisk person som nevnt.

Er overtredelsen begått av noen som har handlet på vegne av selskap eller annen juridisk person, kan bøtestraff og tap av retten til å drive næringsvirksomhet også idømmes den som det er handlet på vegne av. Vedkommende selskap eller juridiske person kan oppløses ved dommen.

Uaktsom overtredelse av §§ 6 og 7 eller medvirkning til det straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder.

Gjenstander eller varer som er innført eller søkt innført i strid med anordningen eller forskrifter som er gitt i medhold av den, eller med en erklæring som nevnt i § 6, nr. 1, kan inndras ved dom, også om de ikke tilhører noen skyldig. Kan de ikke inndras, kan verdien helt eller delvis inndras hos den skyldige eller hos den han har handlet på vegne av. Inndraging etter denne paragraf er ikke straff.

Overtredelser etter §§ 6 og 7 er forseelser.

§ 9. Denne provisoriske anordning trer i kraft 23 juli 1945.

Fra samme tid oppheves Administrasjonsrådets vedtak av 18 mai 1940 om alminnelig valutaregulering ved import.

Forskrifter som er gitt og vedtak som er gjort i medhold av

den foran nevnte bestemmelse, skal fortsatt gjelde inntil de blir 20 juli. opphevet eller avløst av forskrifter eller vedtak i medhold av denne anordning.

Provisorisk anordning *) om tillatelse til å bygge 20 juli. og reparere trefartøyer og fiske- og fangstfartøyer av stål.

§ 1. Uten tillatelse av Handelsdepartementet er det forbudt å bygge eller inngå avtale om bygging av dekkete trefartøyer i størrelsen fra og med 30 til og med 170 norske fot (9,41 m—53,34 m) største lengde, herunder å fortsette allerede påbegynt bygging av slike trefartøyer. Det samme gjelder fiske- og fangstfartøyer av stål uansett størrelse.

Det er forbudt å overta eller erverve fartøy som er bygget i strid med bestemmelsene i første ledd.

Uten tillatelse av Handelsdepartementet er det forbudt å overdra eller erverve rettigheter etter avtale om bygging av fartøyer som nevnt i første ledd.

§ 2. Handelsdepartementet kan bestemme at det uten samtykke av Fiskeridirektøren eller den han bemyndiger skal være forbudt å reparere og/eller bygge om trefartøyer på inntil 170 norske fot (53,34 m) eller å inngå avtale om slike arbeider. Dette gjelder også reparasjoner og ombygginger i henhold til tidligere inngåtte avtaler.

Når Handelsdepartementet gir pålegg om det, skal nybygging av fartøy som nevnt i § 1, første ledd, stå tilbake for reparasjon og/eller ombygging av fiske- og fangstfartøy.

§ 3. Når Handelsdepartementet krever det, plikter enhver som ved denne anordnings ikrafttredelse har inngått avtale om bygging av fartøy som nevnt i § 1, første ledd, uten at avtalen er oppfylt fra byggerens side, mot erstatning etter skjønn å avstå sine rettigheter etter avtalen til den departementet bestemmer. Handelsdepartementet kan forlange at avståingen også skal omfatte eiendomsrett til motor, materialer og utstyr eller annet tilbehør som vedkommende har anskaffet til fartøyet eller rettigheter etter avtale om levering av slike gjenstander. Avståingen kan kreves gjennomført før erstatning er fastsatt og uten frist etter skjønnslovens § 55. Ekspropriasjonskjønn må begjæres snarest mulig og senest innen en frist som Handelsdepartementet fastsetter.

Staten inntar for at erstatningen blir betalt og for at den som det eksproprieres til fordel for, oppfyller sine forpliktelser etter de avtaler han trer inn i. Handelsdepartementet kan kreve at han stiller slik sikkerhet som departementet fastsetter.

*) Kunngj. 25 juli i Lovtid. 1 nr 5.

20 juli. § 4. Innføring i skipsregistret av nytt fartøy som nevnt i § 1, første ledd, eller åpning av foreløpig folium i registret for slikt fartøy kan ikke foretas uten at det samtidig forevises registerføreren byggetillatelse som nevnt i § 1, første ledd, og i tilfelle tillatelse til overdragelse som nevnt i § 1, tredje ledd. Det samme gjelder for innføring i merkeregistret for fiskefartøyer. Måling av slike nye fartøyer kan ikke foretas uten at byggetillatelse blir forevist for målingsmyndighetene. Det samme gjelder ved kontroll etter lov av 9 juni 1903 om statskontroll med skips sjødyktighet og de bestemmelser som er gitt i medhold av denne lov.

§ 5. Handelsdepartementet kan gi nærmere forskrifter til utfylling og gjennomføring av denne anordning, og kan overdra sin myndighet etter bestemmelsene i §§ 1—3 til andre.

§ 6. Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelsene i §§ 1 og 2 eller bestemmelser gitt i medhold av § 5 eller medvirker til det, straffes med bøter.

20 juli. **Provisorisk anordning*)** om Norsk skipsfartstyre og om bemyndigelse for Skipsfartsdepartementet til å la rekvisisjonering av skip til bruk og til eiendom avløse av en befraktningsordning.

§ 1. Norsk skipsfartstyre skal ha til oppgave å overta og drive norske skip på tids-serteparti i den tid staten er bundet av overenskomst av 5 august 1944 om hovedregler i forbindelse med fortsettelse av koordinert kontroll av skipsfarten (skipsfartsoverenskomsten), godkjent ved kongelig resolusjon av 25 august 1944.

§ 2. Norsk skipsfartstyre skal bestå av en formann, viseformann og 4 medlemmer med 6 varamenn som Skipsfartsdepartementet oppnevner etter forslag fra Norges rederforbund.

Departementet kan til enhver tid gi Skipsfartstyret de direktiver og pålegg som finnes påkrevd for at staten kan oppfylle sine plikter etter skipsfartsoverenskomsten.

En representant for departementet har rett til uten stemme å delta i Skipsfartstyrets møter. Departementet skal underrettes om alle avgjørelser som er av større rekkevidde eller har betydning utenfor den foreliggende sak.

§ 3. Skipsfartstyret plikter å stille sitt administrasjonsapparat i Norge og i utlandet til rådighet for de norske representanter i den eksekutivkomité som med hjemmel i skipsfartsoverenskomstens § 1 er opprettet med avdelinger i London og Washington.

De utgifter som er forbundet med Norsk skipsfartstyre er staten uvedkommende.

*) Kunngj. 25 juli i Lovtid. 1 nr. 5.

§ 4. Overskudd som innvinnes ved Skipsfartstyrets virksomhet, 20 juli.
fordeles på rederiene etter regler som utferdiges av Skipsfartstyret
med godkjenning av Norges rederforbunds hovedstyre.

Enhver tvist om fordelingen skal avgjøres med endelig virkning
av en voldgiftsnemnd på tre medlemmer. Formannen oppnevnes av
justitiarius i Høyesterett og skal fylle vilkårene for å være høyeste-
rettsdommer. Av de øvrige medlemmer oppnevner Skipsfartstyret og
den klagende part ett hver. Hvis det er flere klagende parter og de
ikke kan bli enige om hvem som skal oppnevnes, foretas oppnevnelsen
for deres vedkommende av justitiarius i Oslo byrett.

§ 5. Såframt rederiet samtykker i at et skip som etter gjeldende
bestemmelser er rekvisisjonert til bruk av den norske regjering, tids-
befraktes av Statens skipsfartsdirektorat for den tid staten er bundet
av skipsfartsoverenskomsten, kan departementet bestemme at den be-
stående rekvisisjon skal avløses av den nevnte ordning. Under samme
vilkår kan departementet tilbakeføre til den tidligere eier skip eller
skipsbyggingskontrakt som Regjeringen har rekvisisjonert til eie.

Skip som er befraktet av Skipsfartsdirektoratet etter foranstå-
ende bestemmelse kan Skipsfartsdirektoratet på samme betingelser
bortfrakte på tids-serteparti til Skipsfartstyret.

Skipsfartstyret skal utarbeide befraktningskontrakter for de be-
fraktninger som er nevnt foran.

Kontraktene må i hvert tilfelle godkjennes av departementet.

§ 6. I den utstrekning Skipsfartsdepartementet finner det unød-
vendig at staten av hensyn til sine plikter etter skipsfartsoverens-
komsten beholder kontroll over fartøyene, kan det frigi skip som
etter gjeldende bestemmelser er rekvisisjonert til bruk og tilbake-
føre til den tidligere eier fartøyer og skipsbyggingskontrakter som er
rekvisisjonert til eie.

§ 7. Reglene i §§ 5 og 6 er ikke til hinder for at fartøyene
gjøres til gjenstand for ny rekvisisjon etter bestemmelsene i provi-
sorisk anordning av 30 juni 1944 om tillegg til provisorisk anord-
ning om rekvisisjonering av skip og skipsbyggingskontrakter av 18
mai 1940.

§ 8. Denne anordning trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon *) om regulering av arbeidet 20 juli.
ved norske skipsverfter.

I medhold av § 1, litra f, i lov nr. 5 av 14 mai 1917 om foranstalt-
ninger til å sikre og ordne landets forsyninger med livsfornöden-
heter og andre varer bestemmes:

*) Kunngj. 1 august i Lovtid. 1 nr. 6.

20 juli. § 1. Det er forbudt skipsverfter som beskjeftiger 75 arbeidere eller mer å utføre reparasjons-, vedlikeholds- eller nybyggingsarbeider med mindre det foreligger samtykke fra Skipsfartsdepartementet.

Skipsfartsdepartementet kan bestemme i hvilken rekkefølge godkjente arbeider skal utføres og kan pålegge et verft å utføre et bestemt reparasjonsarbeid.

§ 2. Skipsfartsdepartementet kan gi et skipsverft, som ikke kommer inn under bestemmelsen i § 1 og annen bedrift som arbeider for eller i tilknytning til skipsbyggingsindustrien eller som fremstiller skipsfornødenheter, pålegg om å utføre bestemte oppdrag selv om dette skjer til fortrengsel for andre arbeider.

§ 3. Skipsfartsdepartementet utferdiger nærmere regler for gjennomføring av disse bestemmelser.

§ 4. Skipsfartsdepartementet kan overføre sin myndighet etter disse bestemmelser.

§ 5. Disse bestemmelser gjelder inntil videre.

20 juli. **Kongeleg resolusjon** *) om utjamningsavgift på konsummjølk:

1. Østlandets melkesentral, Telemark mjølkesentral, Aust-Agder melkesentral, Vest-Agder melkesentral, Vestlandske mjølkesentral, Møre mjølkesentral, Trøndelag melkesentral og Nord-Norges melkesentral vert gjeve rett til å krevja opp utjamningsavgift på konsummjølk hjå ikkje-medlemmer av sentralane i tida til og med 30 juni 1946 i samsvar med lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror.

Det vert teke atterhald om rett til når som helst å taka attende løyvet til å krevja opp avgift.

2. Desse føresegner trer i kraft straks.

20 juli. **Kongelig resolusjon** om manøvreringsreglementer for de i henhold til Administrasjonsrådets vedtak av 19 juli 1940 iverksatte midlertidige statsreguleringer i Pålbufjorden og Halnevatn i Numedalslågen.

20 juli. **Kongelig resolusjon** om manøvreringsreglement for reguleringen av Seljordvatn i Bø herred, Telemark fylke.

20 juli. **Kongelig resolusjon** om at alle private telefonselskaper anses som offentlige innretninger i henhold til § 9 i provisorisk anordning av 27 november 1944 om endring i provisorisk anordning av 26 februar 1943 om gjenoppretting av lovlige for-

*) Kunngj. 25 juli i Lovtid. 1 nr. 5.

hold i den offentlige tjeneste i Norge, og om at vedkommende selskapers styrer får fullmakt til å treffe avgjørelser etter anordningens § 2, 1 punktum. 20 juli.

Kongelig resolusjon.

20 juli.

Finansdepartementet gis fullmakt til å fastsette nærmere regler om oppgjør for offentlige tjenestemenn vedkommende beløp som er omhandlet i §§ 1 og 5 i lov av 13 juli 1945 om oppgjør av visse innbetalinger ved Det norske innskudds- og trekkkontor m. v.

Kongelig resolusjon.

20 juli.

1. Forsynings- og gjenreisningsdepartementet gis bemyndigelse til å treffe de bestemmelser som i provisorisk anordning av 20 juli 1945 om innførselsforbud § 2 er tillagt Kongen eller den han gir myndighet til det, og til å gi de forskrifter som er nevnt i anordningens § 5.

2. For innførselslisens betales et gebyr på 2 0/00 av de innførte varers verdi; minstegebyr 50 øre pr. lisens. Gebyret oppkreves av tollvesenet ved innførselen. Forsynings- og gjenreisningsdepartementet kan i det enkelte tilfelle ettergi eller nedsette gebyret.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

20 juli.

Stortingsvalget 1945.

I. Stortingsvalglovene.

Det siste stortingsvalget ble holdt i 1936. Stortingsvalget 1945 er ved kgl. res. av 12 juni d. å. fastsatt til mandag 8 oktober 1945.

Ved hvert av de tidligere 6 valg som har foregått etter valgloven av 1920, har departementet ved utførlig rundskrivelse gjort rede for de bestemmelser som gjaldt til enhver tid (jfr. rundskrivelse av 3 mai og 30 juni 1921, 10 juli 1924, 10 juni og 21 september 1927, 15 juni og 29 september 1930, 20 juni og 22 september 1933, 16 juni og 10 september 1936). For de punkters vedkommende som senere ikke har vært gjenstand for endringer, viser en til hva det er uttalt i disse rundskrivelser.

En vil for øvrig i denne forbindelse på ny innskjerpe at departementets rundskrivelser etter hvert valg skal innsamles og anbringes i valgstyrenes arkiver. Rundskrivelsene trykkes bare i opplag som regnes å svare til en gangs utdeling. Har en forsømt å ta vare på dem, kan en derfor ikke regne med at senere rekvisisjoner blir imøtekommet. Ikke noe av det valgmateriell som er anskaffet ved offentlig foranstaltning er privat eiendom. Alt må leveres tilbake til vedkommende valgmyndighet etter bruken.

20 juli. 1. Lovbestemmelser som er gitt etter 1936 og som har betydning for valget 1945.

For stortingsvalget 1945 ble det først gitt bestemmelser i provisorisk anordning av 12 juni 1945 om det første stortingsvalg etter frigjøringen. Denne anordning er nå avløst av lov av 6 juli 1945 om det første stortingsvalg etter frigjøringen. I denne lov er — så langt det har vært nødvendig på grunn av de ekstraordinære forhold og fordi det blir kortere tid enn vanlig til å forberede valget — gitt noen bestemmelser som for valget 1945 dels endrer bestemmelsene i stortingsvalgloven av 17 desember 1920 dels gir enkelte nye regler. Hvor ikke annet følger av loven av 1945, kommer reglene i lov om stortingsvalg av 17 desember 1920 med senere tilleggslover til anvendelse. De senere tilleggslover er lov av 7 desember 1923, 16 februar 1924, 17 juli 1925, 21 mars 1930, 24 juni 1932, 24 mars 1933 og 5 mai 1939.

Da stortingsvalgloven av 1920 med senere tilleggslover blir hovedloven også ved det kommende valg — bestemmelsene i loven av 1945 er få —, vil departementet i denne rundskrivelse legge loven av 1920 med tilleggslover til og med 24 mars 1933 til grunn og på bakgrunn av denne gjøre rede for de endrings- og tilleggsbestemmelser som er gitt ved lov av 5 mai 1939 og forannevnte lov av 6 juli 1945.

En gjør dog først oppmerksom på at Grunnlovens §§ 54, 63 og 71 ved bestemmelser av 22 april 1938 er endret slik at stortingsrepresentantene med varamenn nå velges for et tidsrom på 4 år mot før 3 år.

Ved lov av 5 mai 1939 ble det gjort følgende endringer i loven av 1920:

§ 2, første ledd, fikk følgende tillegg:

«Familieforsørgere anses bosatt i det valgsokn hvor de har sitt hjem, selv om de har sin virksomhet i et annet valgsokn og derfor i lenger tid må oppholde seg i dette. Som familieforsørger anses etter denne bestemmelse enhver som forsørger ektefelle eller barn (herunder adoptivbarn og pleiebarn).»

Etter landskattelovens § 24, annet ledd bokstav b, og byskattelovens § 19, annet ledd bokstav b, slik som disse bestemmelser lød før 1939 ansås familieforsørgere bosatt i den kommune hvor de hadde sitt hjem. Herfra ble det dog gjort et unntak: familieforsørgere som oppholdt seg i og hadde hjemstavnsrett i en annen kommune ansås bosatt der. Nå fulgte Sosialdepartementet den faste praksis i hjemstavnsaker at en gift arbeider som søkte arbeide utenfor familiens bostedskommune, ervervet hjemstavn i arbeidskommunen etter 2 års opphold i denne, selv om han besøkte familien i ferier og de store høytider. Det samme gjaldt om han avla jevnlige feriebesøk og om opp-

holdet i arbeidskommunen ble avbrutt ved sykdom eller arbeidstans. 20 juli.
I ot.prp. nr. 66 for 1938 opptok Finansdepartementet forslag om at skattelovene ble endret på dette punkt, slik at familieforsørgere i alle tilfelle ble skattlagt i den kommune hvor familien bodde og hvor de hadde sitt hjem, uansett om de oppholdt seg i en annen kommune og hadde sitt arbeid der. Det tiltrådte bl. a. den begrunnelse som mindretallet i Skattelovkommissjonen hadde gitt for denne ordning. Av denne begrunnelse hitsettes: «Hva det først og fremst bør tilsiktes er at den kommune som har de ordinære kommunalutgifter til formål som vedkommende familie nyter godt av, også får skatteinntekten fra familien. Disse utgifter faller på den kommune hvor familien bor. . . . Spørsmålet gjelder ikke bare anleggsarbeidere. Det er mange andre som har sitt arbeide utenfor den kommune hvor deres familie bor. Hvor familien bor i nabokommunene eller så nær arbeidsstedet at forsørgeren så å si hver dag reiser hjem, er han for sin personlige inntekt alltid skattepliktig i familiens oppholdskommune. Det samme bør være tilfelle selv om avstanden mellom arbeidsted og hjem er så vidt stor at det kun er leilighetsvis og i feriene at forsørgeren kan reise hjem. Skattemessig bør de to tilfelle behandles ens, fordi de ordinære kommunalutgifter i begge tilfelle faller på familiens oppholdskommune. Der nyter familien de kommunale goder, og det er til dekning av utgiftene til dem at kommunen må utligne skatter.» Stortinget bifalt ved lov av 10 februar 1939 Finansdepartementets forslag. Ved lov av 26 mai 1939 ble gjort tilsvarende endring i reglene for å erverve hjemstavsrett. Vedkommende stortingskomité fant det (Innst. O. V for 1939) naturlig at den kommunale stemmerett, hjemstavsretten og skatteplikten følger hjemmet, med mindre særlige grunner taler for noe annet. Hvis det var nødvendig for å få overensstemmelse i disse regler, burde derfor etter dens mening også kommunevalgloven søkes endret. I samsvar hermed fikk både kommunevalglovens § 1, første ledd, og stortingsvalglovens § 2, første ledd, det her omhandlede tillegg.

§ 12, nr. 1, ble endret derhen at valgting til kåring av stortingsmenn skal holdes på en og samme dag i hele riket i oktober måned i hver stortingsperiodes siste år. Før var tidspunktet fastsatt til «i siste halvdel av oktober måned i hver stortingsperiodes siste år.»

Ved lov av 6 juli 1945 om det første stortingsvalg etter frigjøringen er det gitt en del bestemmelser som i realiteten er endrings- og tillegggsbestemmelser til loven av 1920 men bare med gyldighet for stortingsvalget 1945. Særtrykk av denne lov er tilstilt valgstyrene. En viser til loven og skal her gjøre noen merknader til de enkelte bestemmelser og knytte disse merknader til de bestemmelser i stortingsvalgloven av 17 desember 1920 med senere tilleggsglover som for valget 1945 endres eller utfylles ved bestemmelsene i loven av 6 juli 1945. Den sistnevnte lov betegnes nedenfor som loven av 1945 og stortings-

20 juli. valgloven av 17 desember 1920 med tilleggslover til og med 5 mai 1939 som loven av 1920.

Til § 2 i loven av 1920. Etter § 2 i loven av 1945 skal ved innføring i manntallet også den anses som bosatt i valgsoknet, som på grunn av de særlige forhold under krigen og okkupasjonen har tatt midlertidig bopel annet steds. Eksempel: En tjenestemann er blitt avskjediget eller tvunget til å søke avskjed på grunn av sin politiske holdning og har (med eller uten familie) tatt midlertidig bopel i en annen kommune. Samme synspunkt kommer til anvendelse når årsaken til den midlertidige fraflytning er f. eks. de ekstraordinære boligforhold under krigen og okkupasjonen. Valgmyndighetene — herunder manntallsføreren — bør legge særlig vekt på vedkommendes egen uttalelse i saken.

Til § 12 nr. 2 i loven av 1920. Distriktsvalgstyrets foreløpige kunngjøring av valgdagen skal etter § 1 i loven av 1945 skje med et varsel på minst 3 måneder. Etter loven av 1920 var varslet minst 4 måneder.

Til § 15 i loven av 1920. Hvis et valgstyre av særlige grunner vil fastsette et mindre antall stemmesteder enn det er skolekretser i valgsoknet, skal etter § 3 i loven av 1945 beslutning om det treffes innen 80 dager før valgdagen. Beslutningen må godkjennes av fylkesmannen. Etter loven av 1920 var fristen minst 3 måneder før valgdagen.

Til § 18 i loven av 1920. Etter denne bestemmelse kan en velger som på valgdagen oppholder seg innen valgsoknet, avgi stemme på forhånd hos en stemmemottaker bare i det tilfelle at han på grunn av offentlig gjøremål innen kommunen vil være forhindret i å møte personlig på valgtinget. Etter § 7 i loven av 1945 kan fylkesmannen når ødeleggelser av kommunikasjoner eller andre særlige forhold gjør det særlig vanskelig for befolkningen i et valgsokn å møte på valgtinget, åpne adgang til forhåndstemmegivning også utenfor disse tilfelle.

Ødeleggelsen av transportmidlene eller annet særlig forhold må for at fylkesmannen kan bruke denne adgang til utvidet forhåndstemmegivning, være av den art at den (det) gjør det særlig vanskelig for befolkningen i valgsoknet å møte på valgtinget.

Ved spørsmål om å treffe slik beslutning er utgangspunktet at personlig fremmøte på valgtinget fortsatt er lovens prinsipale synspunkt og at adgangen til utvidet forhåndstemmegivning skal brukes bare i rene unntakstilfelle. Beslutningen skal i tilfelle gå ut på at forhåndstemmeavgivning av velgere som på valgdagen venter å være innen valgsoknet, i N kommune også kan foregå innen den i stortingsvalglovens § 19 satte frist (fra og med 18de dag før valget) når ved-

kommende særlige forhold gjør det særlig vanskelig for velgeren å 20 juli. møte personlig på valgtinget. I beslutningen (og i kunngjøringen av denne) må uttrykkelig anføres hvilket eller hvilke særlige forhold det er som begrunner fylkesmannens beslutning, idet det ikke er meningen at en velger av andre grunner skal kunne bruke en utvidet adgang til forhåndstemmegivning.

Fylkesmannens beslutning kan fattes når som helst, også etter at den ordinære forhåndstemmegivning er begynt. Valgstyrets uttalelse bør være innhentet på forhånd og beslutningen må av valgstyret bringes til velgernes kunnskap på hensiktsmessigste måte (oppslag og/eller kunngjøring i pressen).

Når velgeren gjør bruk av den utvidete adgang til forhåndstemmegivning, skal han på følgebrevet gi erklæring om at det vil være særlig vannskelig for ham å møte på valgtinget. Hvis dette ikke er gjort, eller valgstyret sikkert vet at erklæringen er uriktig (herunder at forholdene etter at forhåndstemmen er avgitt, har endret seg slik at velgeren uten særlig vanskelighet kunne ha møtt på valgtinget), skal forhåndstemmen vrakes, jfr. loven av 1920 § 36, annet ledds siste punktum.

Også når adgangen til utvidet forhåndstemmegivning brukes, må stemmegivningen alltid skje hos stemmemottaker på dennes kontor, det vil i landdistriktene si hos manntallsføreren eller hos en særskilt oppnevnt stemmemottaker; jfr. loven av 1920 § 20 punkt a og b.

Til § 19 i loven av 1920. Fristene i denne paragraf er de samme som før, bortsett fra at forhåndstemmegivning på Jan Mayen og — for så vidt det gjelder personer som venter å være på Jan Mayen når valgting holdes — på fartøy fra Norge til Jan Mayen kan foregå fra og med 1 juli 1945 (før var tidspunktet 1 august); jfr. § 4 i loven av 1945.

For all forhåndstemmegivning gjelder fremdeles § 19, annet ledd, i loven av 1920 om at denne ikke kan foregå senere enn dagen før valget kl. 8 (20) aften, helligdager ikke medregnet. Videre gjelder fortsatt bestemmelsen i samme paragrafs siste ledd at forhåndstemmegivningen må foregå så tidlig at stemmeseddelen uten særlige foranstaltninger fra stemmemottakerens side kan komme vedkommende valgstyre i hende før stemmegivningen på valgtinget avlyses. Kommer forhåndstemmen valgstyret i hende først etter dette tidspunkt, skal valgstyret vrake den. Denne bestemmelse om tidspunktet for når en forhåndstemme skal være kommet fram, kommer dog ikke til anvendelse for de valgsokn i valgdistriktene i Troms fylke og Finnmark fylke hvor Kongen med hjemmel i § 9 i loven av 1945 bestemmer at valgstyrenes valgoppgjør skal utsettes (inntil 20 dager etter valgdagen). Her gjelder etter nevnte § 9 i loven av 1945: «Forhåndstemme som

20 juli. er avgitt innen den frist som er satt i stortingsvalglovens § 19, annet ledd, anses i disse valgdistrikter ikke for å være kommet for sent fram til valgstyret, når den er kommet vedkommende valgstyre i hende senest kl. 8 (20) aften dagen før valgoppgjøret etter Kongens bestemmelse skal foretas.»

Til § 20 bokstav c i loven av 1920. Ved § 5 i loven av 1945 er det åpnet adgang for Kongen til i særlige tilfelle å oppnevne andre personer som stemmemottakere på Svalbard enn sysselmannen — i så fall skal vedkommende stemmemottaker tilkalle et vitne ved forhåndstømmegivningen som også skal medunderskrive følgebrevet — og til å oppnevne en annen til på Svalbard å tre i sysselmannens sted «i forhold til bestemmelsene i stortingsvalglovens § 20 c», dvs. både til å gjøre tjeneste som stemmemottaker og til å oppnevne andre stemmemottakere. I siste tilfelle bestemmer da vedkommende også det sted hvor forhåndstømmegivningen skal foregå og oppnevner et vitne som skal være til stede under forhåndstømmegivningen og medunderskrive følgebrevet.

Til § 20 bokstav d i loven av 1920. Etter denne bestemmelse gjør utenfor riket norske konsulattjenestemenn, skipsførere og styrmenn tjeneste som stemmemottakere. Etter § 5 i loven av 1945 kan Kongen i særlige tilfelle oppnevne andre personer enn disse til utenfor riket å gjøre tjeneste som stemmemottakere. En har her tenkt på tilfelle hvor det er militære forlegninger uten at det er noen norsk konsulattjenestemann på stedet og på steder hvor Norge nå ikke har noen konsulær representasjon overhodet. Stemmemottaker, oppnevnt med hjemmel i § 5 i loven av 1945, må tilkalle et vitne ved forhåndstømmegivningen. Dette skal også medunderskrive følgebrevet.

Til § 23 nr. 1 i loven av 1920. Etter denne bestemmelse skal velger som avgir forhåndsstemme fra utenriks sted, ikke ha vært fraværende fra riket over 48 måneder når valgting holdes. Denne tidsbegrensning gjelder dog ikke for den som ved stømmegivningen tilhører besetningen på norsk fartøy eller for de stemmeberettigete som er omhandlet i Grunnlovens § 50, annet ledd.

Etter § 6 i loven av 1945 gjelder denne tidsbegrensning heller ikke dem hvis fravær fra riket har sin grunn i de særlige forhold under krigen og okkupasjonen, med mindre det godtgjøres at de under sitt opphold i utlandet har henvendt seg til utenlandsk offentlig myndighet for å søke å erverve fremmed statsborgerrett.

Til § 25 nr. 1 og 2 i loven av 1920. Etter disse bestemmelser skal velgere som avgir stemme fra utenriks sted — bortsett fra stemmeberettigete som omhandles i Grunnlovens § 50, annet

ledd — forevise bestemt legitimasjonsdokument for stemmemottakeren. 20 juli.
Slikt legitimasjonsdokument må være manntallspass eller gyldig reise-
pass (reisekort). Istedenfor manntallspass eller reisepass kan dog
den som ved stemmegivningen tilhører besetning på norsk fartøy,
bruke sjøfartsbok (sjøfartsannotasjonspatent) eller sertifikat som
skipfører, styrmann eller maskinist.

Etter § 8 i loven av 1945 kan istedenfor manntallspass også fore-
vises militære identifikasjonskort — så som Army identity card (alliert
military identity card og Paybook), Naval identity card (og Sailors
paybook) og Royal air force identity card — som er utstyrt med foto-
grafi og utstedt av norsk eller alliert militærmyndighet. Også når slik
militært identifikasjonskort er brukt som legitimasjon, skal stemme-
mottakeren i følgebrevet bevitne at slikt dokument er vist fram (doku-
mentet må her nøyaktig betegnes) og at velgeren svarer til de kjenne-
merker som fremgår av dokumentet; jfr. § 25 nr. 2 i loven av 1920.

Til § 36 i loven av 1920. Valgoppgjøret.
Loven av 1920 bygger på den forutsetning at valgstyrenes opptelling
av stemmesedlene tar til så snart stemmegivningen er avsluttet. På
grunn av vanskelighetene med forsendelse av forhåndstemmer, er
det i § 9 i loven av 1945 åpnet adgang for Kongen til i valgdistriktene
Troms fylke og Finnmark fylke å bestemme at valgstyrenes valg-
oppgjør skal utsettes i inntil 20 dager etter valgdagen. Hensikten
med denne bestemmelse er å oppnå at forhåndstemmer som er avgitt
i rett tid, men som på grunn av de ekstraordinære transportforhold
trenger ekstraordinær tid for å komme fram, ikke av den grunn skal
bli vraket; jfr. det som er sagt foran til § 19 i loven av 1920. Departe-
mentet vil senere ta opp eventuelt spørsmål om å foranledige gitt
bestemmelse om utsettelse av valgstyrenes valgoppgjør i nevnte valg-
distrikter. Bestemmelser av den art vil bli kunngjort i Norsk lysings-
blad. Samtidig vil det bli gitt nærmere regler om oppbevaring av
stemmeurner og valgmateriell for øvrig inntil opptellingen begynner;
jfr. § 9, siste ledd, i loven av 1945.

Til § 10 i loven av 6 juli 1945. Etter denne bestem-
melse kan Kongen i særlige tilfelle endre reglene om innføring i manntall
m. v. for enkelte valgsoke eller valgdistrikter når en betydelig del av
befolkningen på grunn av krigen eller okkupasjonen har tatt midler-
tidig bopel utenfor valgsoke eller valgdistriktet. Spørsmålet om
med hjemmel i disse bestemmelser å foranledige gitt særlige regler
vil bli behandlet som særskilt sak.

For suspensjon av statsborgerlig stemmerett gjelder også for
valget 1945 bestemmelser i Grunnlovens § 52 om at stemmeretten
suspenderes ved offentlig tiltale for straffbare handlinger overens-

20 juli. stemmende med hva derom i lov bestemmes og ved umyndiggjørelse. I lov av 28 mars 1912 om suspensjon av statsborgerlig stemmerett er gitt bestemmelsene om når stemmerett suspenderes ved offentlig tiltale. [Denne lov har fått et midlertidig tillegg ved provisorisk anordning av 4 mai 1945 om tiltak for å hindre at landsvikere avgir stemme ved offentlige valg.

Før en siterer dette tillegg, bemerkes at provisorisk anordning av 16 februar 1945 om rettergang i landsviksaker i § 1 nr. 1 bestemmer at reglene i denne anordning kommer til anvendelse på saker om straff bl. a. etter a) den borgerlige straffelovs kapitler 8 og 9, b) krigsartiklene i den militære straffelov, såfremt de ikke behandles ved militær rett og c) landsvikanordningen av 15 desember 1944. Videre bestemmes i § 10 (jfr. provisorisk anordning av 4 mai 1945) bl. a.: «Når påtalemyndigheten finner det godtgjort at noen har overtrådt ett eller flere av de i § 1 nr. 1 a—c nevnte straffebud, skal den snarest mulig utferdige erklæring om at han er under offentlig tiltale.»

Denne erklæring medfører suspensjon av offentlig stemmerett. Om dette bestemmes i nevnte midlertidige tillegg av 4 mai 1945 til lov av 28 mars 1912 om suspensjon av statsborgerlig stemmerett: «Dersom saken gjelder overtredelse av noen av de i provisorisk anordning av 16 februar 1945 om rettergang i landsviksaker § 1 nr. 1 a—c nevnte straffebud, inntre suspensjonen ved utferdigelse av erklæring om offentlig tiltale som omhandlet i anordningens § 10. Hvis erklæringen ikke blir opphevet eller forfølgningen innstilt, varer suspensjonen inntil endelig forelegg eller dom eller inntil det er avgjort at vedkommende ved det endelige forelegg eller den endelige dom ikke vil tape sin stemmerett.»

Etter Justisdepartementets forskrifter i skrivelse til Riksadvokaten av 30 mai 1945 skal omhandlede erklæring utferdiges av politimesteren eller den politiembetsmann som på hans vegne leder etterforskningen mot vedkommende. Gjenpart av erklæringen skal straks sendes manntallsføreren. Hvis erklæringen blir opphevet eller forfølgningen innstilt, skal det straks sendes underretning til manntallsføreren. Det samme gjelder når det ved endelig forelegg eller endelig dom er avgjort at vedkomende ikke vil tape sin stemmerett.

2. Valgmyndighetene.

Det er ikke foretatt noen endring i de regler som stortingsvalgloven gir om manntallsførere, manntallsnemnd, stemmestyre, valgstyre og distriktsvalgstyre.

Det følger av bestemmelsene om den foreløpige ordning av det kommunale styre i Norge at det — så lenge ikke de gamle herred- og bystyrer er trådt i virksomhet igjen — er det midlertidig oppnevnte kommunestyre som blant sine egne medlemmer velger manntalls-

20 juli.

nemnden. Kan valgstyret ikke selv besette alle plasser i stemmestyrene, oppnevner det de manglende blant stemmeberettigete, fortrinsvis slike som bor i vedkommende stemmekrets. Det midlertidige kommunestyre sammen med manntallsføreren (-førerne) utgjør valgstyret. I landdistriktene består distriktsvalgstyret av det midlertidig oppnevnte fylkesutvalg. Så snart de gamle herred- og bystyrene trer i virksomhet, overtar formannskapet også de funksjoner valgloven legger til det og trer inn i valgstyret i stedet for det midlertidige kommunestyre. Det velger ny manntallsnemnd og nye stemmestyre. Tilsvarende gjelder for fylkesutvalgene og distriktsvalgstyrene.

Ved oppnevning av stemmestyrene bør det legges vekt på å oppnevne personer med fornøden kyndighet.

Når det har inntruffet at et stemmestyre av en eller annen grunn ikke har vært fulltallig ved den fastsatte tid for stemmegivningens begynnelse, har det hendt at de møtende medlemmer har latt være å åpne valgtinget til fastsatt tid i påvente av at det manglende medlem skulle innfinne seg. Dette er feilaktig. Er et stemmestyre ikke fulltallig, må det straks supplere seg selv, først og fremst av kommunestyrets medlemmer, og da fortrinsvis med medlemmer som bor i vedkommende stemmekrets eller, hvis dette ikke kan skje, med andre stemmeberettigete. Det bør for øvrig alltid velges varamenn for stemmestyrets medlemmer. Kan et stemmestyremedlem ikke møte, plikter han uten opphold å gi stemmestyrets formann eller i tilfelle sin varamann fornøden underretning.

3. Særskilt oppnevnte stemmemottakere.

I medhold av § 5 i loven av 6 juli 1945 om det første stortingsvalg etter frigjøringen er ved kgl. res. av 13 juli d. å. oppnevnt som stemmemottakere:

China: Den norske ambassadør og handelsråd, Chungking.

Danmark: Den norske sendemann, København.

Tsjekkoslovakia: Den norske sendemann, Praha.

Storbritannia og Nord-Irland:

1. Eldste offiser av den norske hær i Dumfries, Skottland.
2. Eldste offiser av den norske hær i St. Andrews, Skottland.
3. Sjefen for Norwegian Training Base, Winkleigh, England.
4. Sjefen for det norske luftforsvars styrker i Greenock — 8.330. S. E. England.

Finnland: Den norske regjerings representant og legasjonsekretæren, Helsingfors.

Italia: Den norske regjerings representant, Roma.

Tyskland: Utenriksdepartementets representant i Hamburg.

20 juli. I medhold av stortingsvalglovens § 20, bokstav e, og lov av 6 juli 1945 om det første stortingsvalg etter frigjøringen § 5 er videre ved kgl. res. av 20 juli d. å. oppnevnt som stemmemottakere:

For antarktiske egne:

Formennene på disse fangststasjoner på Syd-Georgia:

1. Chr. Salvesen & Co.'s landstasjon i Leith Harbour.
2. Compania Argentina de Pescas landstasjon, Grytviken.

På Jan Mayen:

Den militære sjef på Jan Mayen.

På Svalbard:

1. Bestyreren av Svalbard radio, Longyearbyen.
2. Driftsbestyreren for Kings Bay Kull Compani A/S's anlegg i Ny-Alesund, Svalbard.

4. Valgmateriell m. m.

Til fordeling på valgstyrer og manntallsførere har departementet sendt fylkesmennene:

- a. Særtrykk av stortingsvalgloven av 17 desember 1920 med senere tilleggslover. Her er også tatt med lov av s. d. om nominasjon, lov av 28 mars 1912 om suspensjon av statsborgerlig stemmerett og det midlertidige tillegg til denne av 4 mai 1945 og videre Grunnlovens §§ 50—64. Alt på bokmål og nynorsk.
- b. Særtrykk av lov av 6 juli 1945 om det første stortingsvalg etter frigjøringen.
- c. Offisielle stemmeseddel- og omslagskonvolutter. Disse er dog for såvidt kjøpstedene angår sendt direkte til disse.
- d. Blanketter til følgebrev til valgstyret ved forhåndstemmegivning innen riket — på bokmål og på nynorsk.
- e. Rundskrivelse av 5 juni 1945 om det forberedende arbeid med valget, særlig utarbeidelsen av manntallene, som manntallsførerne straks burde ta fatt på.
- f. Instruks om istandbringelse av det statsborgerlige og det kommunale manntall — på bokmål og på nynorsk.

Valgurner som måtte trenges i anledning av forøkelse av stemmestedenes antall eller i anledning av at det i år skal holdes både stortingsvalg og kommunevalg (det må brukes særskilt valgurne ved forhåndstemmegivningen for hvert av disse valg) vil departementet også i år stille til disposisjon av sin beholdning av urner, som er anskaffet for det offentliges regning. I rekvisisjonen som sendes direkte til Justisdepartementets 3 Kommunalkontor, bes nøyaktig oppgitt til hvilket sted og under hvilken adresse urnene ønskes sendt.

Manntallsførere og valgstyrrer må i tide sørge for anskaffelse av 20 juli. nødvendig valgmateriell for øvrig, f. eks. tellerlister, manntallskjemaer, blanketter for kunngjøringer, ekspedisjonskonvolutter, oppgjørskjemaer osv. I hvilken utstrekning departementet her har fastsatt tekst, format og papirsort går fram av det som sies nedenfor under 5. Videre må det sørges for penner, blekk, blyanter, innpakkingspapir og hyssing. Slik som stillingen ligger an i dag ser det ut til muligens å bli vanskeligheter med forseglingsmateriell. Departementet vil senere komme tilbake til dette, men vil innskjerpe at valgstyrene straks sørger for å ha de nødvendige segl.

Skrive- og kontorsaker må bare innkjøpes i den utstrekning det er strengt nødvendig til valgforberedelsen og valgoppgjøret. Det som ikke blir brukt under valget, må oppbevares til bruk ved senere valg. Hva blyanter og viskelær angår, må disse rasjoneres med sikte på førstkommende kommunevalg.

Valgmyndighetene må påse at de offisielle stemmeseddelkonvolutter og omslagskonvoluttene blir betryggende oppbevart og ikke kommer på uvedkommendes hender og at det sørges for at det er fullt tilstrekkelig antall stemmeseddelkonvolutter til stede på hvert stemmested under stemmegivningen. Det bør være så mange konvolutter som det er stemmeberettigete i vedkommende del av valgdistriktet + et ytterligere skjønnsmessig antall. Det må også påses at stemmeseddelkonvoluttene er påført offentlig stempel (skulle det likevel vise seg at det er brukt en offisiell stemmeseddelkonvolutt som mangler offentlig stempel, bør stemmeseddelen likevel ikke av den grunn vrakes, jfr. Stortingets forberedende fullmaktskomité's uttalelse i Innst. S. nr. 1 for 1937 s. 6). Det må videre sørges for at valgmateriell i tide blir fordelt på de forskjellige stemmesteder.

5. Skjemaer til kunngjøringer, manntall m. m. Bokføring på valgtinget.

- a. I rundskrivelse av 15 juni 1930 har departementet fastsatt skjema for bok som valgstyrets formann etter stortingsvalglovens § 22, post 5, skal føre over innkomne forhåndstemmer, avgitt utenfor valgsoknet. (Skjemaet er også inntatt som vedlegg 2 til rundskrivelse av 20 juni 1933.)

I rundskrivelse av 10 mai 1933 har departementet fastsatt tekst, format og papirsort for følgende skjemaer:

- b. Distriktvalgstyrets foreløpige kunngjøring om valgdagen m. v.
c. Samme kunngjøring til innrykking i aviser.
d. Valgstyrets innkalling til valgting.

20 juli.

Her inntas som annet punktum i teksten; jfr. lov av 5 mai 1939:

«Familieforsørgerne anses bosatt i det valgskiftet hvor de har sitt hjem, selv om de har sin virksomhet i et annet valgskiftet og derfor i lengre tid må oppholde seg i dette. Som familieforsørgerne anses etter denne bestemmelse enhver som forsørger ektefelle eller barn (herunder adoptivbarn og pleiebarn).»

Her inntas som tredje punktum i teksten, jfr. lov 6 juli 1945 § 2: «Som bosatt i valgskiftet anses også den som på grunn av de særlige forhold under krigen og okkupasjonen har tatt midlertidig bopel annetsteds.» Den følgende setning begynner slik: «Stemmerett har likeledes osv.»....

Treffer fylkesmannen med hjemmel i § 7 i loven av 6 juli 1945 beslutning om utvidet adgang til forhåndstemmegivning ved det forestående valg, må det i denne innkalling gis det nødvendige orienterende opplysninger for velgeren, såfremt beslutningen foreligger når innkallingen kunngjøres.

- e. Distriktsvalgstyrets kunngjøring om valglistene.
- f. Distriktsvalgstyrets lysing om overskriftene på valglistene.
- g. Manntallskjema «A».
- h. Manntallskjema «B».

Forsåvidt angår de foran nevnte manntallskjemaer A og B bemerkes at departementet med hensyn til formatet har samtykket i at en til lønnsbladet manntall kan bruke et format som går inn i en skrivemaskin med standard valselengde, dvs. skjemaet skal ha en høyde på 210 mm og en kan gå ned til en bredde på ikke under 240 mm.

- i. Manntallsførerens kunngjøring om utlegging av manntallet.
- j. Kunngjøring om valgstyrets kjennelsesmøte.
- k. Distriktsvalgstyrets fullmakt for de valte.

I vedlegg til rundskrivelse av 10 september 1936 er gitt formular for

- l. møtebok for stemmestyret og
- m. møtebok for valgstyret. Blir det med hjemmel i § 9 i loven av 6 juli 1945 truffet bestemmelse om at valgstyrets valgoppgjør skal utstå, må dette anføres i møteboken. Videre må det anføres hvor og på hvilken måte stemmesedler, lister, avkryssede manntall osv. har vært oppbevart, hva det er foretatt for at eventuell transport og oppbevaring i tiden fra stemmegivningens avslutning til opptellingen tar til skal være betryggende, og endelig om dette materiell viste noe tegn på å være åpnet i nevnte tidsrom.

Her anføres fra Stortingets forberedende fullmaktskomité, Innst. S. nr. 1 for 1937:

«Det skulle synes å være et enkelt krav til valgstyrenes valgoppgjør — når de begynner opptellingen — at det først spesifiseres

hvor mange stemmer det i det hele er avgitt (forhåndstemmer ifølge § 31, 2, ifølge § 32, på valgtinget avgitte), hvor mange av disse eller av deres stemmesedler er blitt forkastet eller fragår, og hvor mange det til slutt er blitt godkjent. Ofte er utskriftene så uklare i så henseende, at den som skal revidere og kontrollere tallene og det hele, må bruke uforholdsmessig tid for å være sikker og endog til slutt ikke finner fram, men må innhente nærmere opplysninger. De ifølge § 31, 2 og de ifølge § 32 må holdes ut fra hinannen.

Det er heller ikke tilstrekkelig at enkelte valgstyrever bruker den trykte utskriftsformular, hvor det bare står at de ifølge § 31, 2 avgitte er blitt behandlet overensstemmende med lovens § 36. Det bør spesifiseres hvor mange av disse er blitt forkastet og av hvilken grunn. Særlig må anføres hvor mange av disse ikke står i manntallet. Disse siste bør ikke sendes inn til Stortingets kontor.»

I rundskrivelse av 5 august 1931 er omhandlet skjemaer for oppgjør, jfr. rundskrivelse av 22 september 1933 s. 3.

De skjemaer som departementet har fastsatt (a—k foran) plikter manntallsfører, valgstyre og distriktsvalgstyre nøye å følge. Forsåvidt papirsorten angår, bemerkes dog:

Rasjoneringsutvalget for papir og papp har i brev hertil av 6 juni d. å. samtykket i dispensasjon fra forbudet mot helt trefritt papir for det kvantum trefritt skrivepapir som går med til manntallsliste til de forestående (kommune- og) stortingsvalg. Manntallskjemaene kan derfor fåes i den fastsatte papirsort. Departementet har ikke noe å innvende mot at det ved det forestående valg også til manntall i fast bind (hefte) brukes papir nr. 5080.

Hva papirsorten for de øvrige skjemaer angår — forsåvidt denne er fastsatt — dispenserer herved fra bestemmelsene om denne.

6. Valglovens frister.

Som vedlegg 1 til denne rundskrivelse er tatt med en fortegnelse over de frister som gjelder for valget 1945.

7. Manntallet.

Manntallet er en av valglovens hovedhjørnesteiner. Loven har greie og bestemte frister og påbud for dets føring og utlegging. Disse lovens regler må manntallsføreren følge nøye.

Departementet har i rundskrivelse av 5 juni d. å. pekt på visse rådgjerdelser som manntallsførerne straks burde gå i gang med for å påskynde og sikre utarbeidelsen av manntallene. I rundskrivelse av 6 juli d. å. har det gitt en veiledning for manntallsutkastets istandbringelse. Under utarbeidelsen av dette og under det videre arbeid må det legges vekt på at alle stemmeberettigete blir tatt med i manntallet, slik at velgerens stemmerett ikke forspilles av grunner som skyldes valgmyndighetene og ikke velgeren.

20 juli.

En må legge vekt på å få med i manntallet også dem som nå på grunn av de ekstraordinære forhold under krigen og okkupasjonen oppholder seg utenfor kommunen.

Det norske innskudds- og trekkontor for sjøfolk i London har registrert et stort antall personer som f. t. oppholder seg utenfor riket. Dette sender direkte til manntallsførerne oppgaver over dem som er registrert der. Oppgavene sendes manntallsføreren for det distrikt hvortil vedkommende sist har oppgitt sin adresse. Fra Statens flyktningsskontor vil det på samme måte bli sendt oppgave over dem som der er registrert som evakuert.

I en rekke av kommunene i Finnmark og Troms er befolkningen helt eller delvis evakuert. Det er derfor overordentlig vanskelig å få satt opp manntallene i disse kommuner. Departementet skal anmode valgstyrene og manntallsførerne i landets øvrige kommuner om å oppfordre de stemmeberettigete i Finnmark og Troms fylker, som oppholder seg innen vedkommende kommune, til snarest å melde seg til oppholdskommunens manntallsfører og gi opplysninger om sine bosteds- og stemmerettsforhold — så vel ved stortingsvalget 1945 som ved kommunevalget 1945. Manntallsføreren noterer disse opplysninger, jfr. tellelistene ved utarbeidelsen av manntallsutkastene, og sender dem snarest til manntallsføreren i den kommune i Finnmark eller Troms hvor vedkommende skal manntallsføres. Blir manntallsutkastene i en kommune satt opp ved hjelp av tellere som går fra hus til hus, bør nevnte opplysninger innhentes av disse.

8. Forhåndstemmegivningen.

Forhåndstemmegivningen foregår etter samme regler som ved valget 1936, dog slik at det er åpnet adgang til å oppnevne særskilte stemmemottakere i utlandet og på Svalbard og slik at fylkesmannen i visse tilfelle kan bestemme adgang til utvidet forhåndstemmegivning, jfr. hva det er sagt foran under 1. Departementet viser for øvrig til den fremstilling av reglene for forhåndstemmegivning som er gitt i rundskrivelse av 15 juni 1930 s. 4—8, og 20 juni 1933 s. 1—2. Videre henleder en oppmerksomheten på de uttalelser som Stortingets forberedende fullmaktskomité har gitt i anledning av stortingsvalgene 1930 og 1933. Disse uttalelser er sitert i departementets rundskriv av 20 juni 1933 s. 2—4 og i rundskrivelse av 16 juni 1936 s. 3—8. Videre siterer en her samme komités uttalelse i vedlegg til Innst. S. nr. 1 for 1937 i anledning av stortingsvalget 1936:

«1. Når forhåndstemmegivningen foregår etter § 20 b, kreves så vel et vitne som — hvis velgeren stemmer utenfor sin kommune — tillike forsegling (jfr. § 20 og § 22, post 4). Der skal da være to

forskjellige segl. Det er ikke nok å bruke samme segl to ganger, 20 juli. som enkelte stemmemottagere sees å ha gjort. For at man her kan kontrollere, at disse former er iaktatt, bør stemmemottagere etter § 20 a (manntallskontorer — heri innbefattet også ladestedenes manntallsførere) bruke kontorets stempel ved sitt navn ..... Enhver særskilt oppnevnt stemmemottager bør efter ordet «stemmemottager» tilføie ordene «etter § 20 b.»

2. Legitimasjon.

Der sees å være flere stemmer som er forspilt på grunn av manglende legitimasjon. Hvor velgeren ikke har noen legitimasjoner, bør stemmemottageren tilholde ham å skaffe sånne og gjøre opmerksom på at stemmen forspilles, hvis ikke velgeren skaffer en viss legitimasjon. Det har stemmemottageren plikt til å gjøre, før han uten videre tilføier under legitimasjonserklæringen: «Ingen».

4. Så vel av fullmaktskomiteén som av departementet er det uttalt, at det efter lovens § 18 a — fravær fra valgsoeket — må anføres «fraværsgrunnen». Det er velgeren selv som i følgebrevet skal anføre denne grunn. Hvis anførselen om fraværsgrunnen mangler, kan det ikke avhjelpe ved at valgstyret erklærer at det kjenner til grunnen for fraværet. Stemmemottageren har plikt til å gjøre velgeren opmerksom på, at fraværsgrunnen skal anføres og til å kontrollere, at så blir gjort.
5. Velgeren skal selv skrive sitt navn på omslagskonvolutt (eller m. p. p.). Dette har stemmemottageren plikt til å påse, så det ikke enten intet navn står på omslagskonvolutten eller et navn skrevet med en annen håndskrift.

6. Velgeren skal selv klebe omslagskonvolutten igjen. Stemmemottageren har plikt til å påse at dette blir gjort. ....

7. .... Ingen annen av en manntallsførers kontorbetjening kan fungere som stemmemottager enn dem som uttrykkelig er opnevnt hertil ifølge § 20 a.

Fordi om en er opnevnt som settemanntallsfører «til å delta i et valgstyre» i henhold til lovens § 8, 1, er han ikke derfor berettiget til å fungere som stemmemottager. Det må i alle disse her nevnte tilfelle særskilt opnevne til. En annen sak er, at en som f. eks. er konstituert lensmann, også dermed er stemmemottager, fordi han da virkelig er lensmann og kan utføre alle en lensmanns funksjoner.»

I tillegg hertil skal departementet angående erklæringen i følgebrevet om fraværsgrunnen nevne:

20 juli. Etter stortingsvalglovens § 22 nr. 3 skal velgeren ved stemmegivning innen riket (dog unntatt Svalbard og Jan Mayen) i påtegning på følgebrevet gi erklæring om den grunn som vil hindre ham fra personlig fremmøte på valgtinget, jfr. § 18. Er grunnen den at han i den for stemmegivningen bestemte tid vil være fraværende fra valgsoknet, er det tilstrekkelig at han bare gir opplysning om dette. (Stortingets forberedende fullmaktskomité har i brev til Justisdepartementet av 24 februar 1940 erklært seg enig i denne fortolkning.) Er det derimot offentlige gjøremål innen valgsoknet som hindrer ham, må han gjøre nærmere rede for disse forhold. Avgir en velger forhåndstemme med hjemmel i fylkesmannens beslutning om utvidet adgang til forhåndstemmegivning, må han i følgebrevet avgi erklæring om at det vil være særlig vanskelig for ham å møte på valgtinget. (Lov av 6 juli 1945 § 7.)

Departementet har istandbrakt og fordelt følgebrey. Stemmemottakerne må bl. a. påse at følgebrevet blir nøyaktig utfylt, at dette inneholder opplysning om hvorvidt stemmemottakeren er manntallsfører, særskilt stemmemottaker (jfr. lovens § 20 b) eller stemmemottaker på manntallsførerkontor (jfr. lovens § 20 a) — opplysning herom gis, når de trykte formularer til følgebrev brukes, ved å stryke over de betegnelser som ikke passer —, at følgebrev og stemmeseddelkonvolutt begge legges inn i omslagskonvolutten, at denne på riktig måte gis de nødvendige påtegninger, at vitne benyttes og forsegling foretas der hvor dette etter loven kreves, at forhåndstemmer — avgitt utenfor velgerens kommune eller sokn — på hurtigste betryggende måte sendes direkte til vedkommende valgstyre. Man henleder i denne forbindelse spesielt oppmerksomheten på hva det er sagt i Innst. S. nr. 1 for 1934, sitert i rundskr. av 16 juni 1936, om bruk også av stempel, og skal henstille at det forholdes overensstemmende hermed.

Valgstyrene bør bl. a. i tide gi stemmestyrene instruksjoner om hvordan det skal forholdes med post som ankommer til og med valgdagen.

9. Valgtinget og valgoppgjøret.

Reglene for disse er ikke endret. En viser derfor bare til det som er sagt i tidligere rundskrivelser.

En innskjerper at innpakning, forsegling og eventuell transport og oppbevaring av stemmesedler må skje på fullt betryggende måte. Det må være utelukket at uvedkommende kan skaffe seg adgang til pakkens innhold uten å ødelegge forseglingen. Det må sørges for at det segl som blir brukt, blir tatt i forvaring av en annen enn den som eventuelt bringer pakken fram til valgstyret.

Dersom det kommer inn til valgstyrets formann forhåndstemmer 20 juli. uten at det på omslaget er anført om stemmen gjelder stortings- eller kommunevalget, tas slike stemmer med til stortingsvalgtinget. Under prøvningen av forhåndstemmene åpnes da omslaget og følgebrevet undersøkes. En vil da kunne se hvilket valg stemmen gjelder. Gjelder den kommunevalget, legges stemmeseddelkonvolutten — uten at stemmeseddelen har vært tatt ut — og følgebrevet inn i omslagskonvolutten på nytt. Denne forsegles og tas med til prøvningen ved kommunevalget. At omslaget ikke er påført hvilket valg stemmen gjelder, er ikke vrakningsgrunn.

10. *Utgiftene ved valget.*

Med hensyn til utgiftene ved stortingsvalget vises til valglovens § 61 og til departementets rundskrivelse av 30 juni 1921. (Det avsnitt av rundskrivelsen, som omhandler utgiftene, er inntatt i kontorsjef Vasbottens bok, 3 utg., s. 114—116.)

Manntallsførernes regninger på skyss- og kostgodtgjørelse vil som ved siste valg bli å anvise av fylkesmennene, overensstemmende med departementets brev til fylkesmennene av 13 mars 1924, jfr. Finansdepartementets brev til hr. fylkesmannen av 10 april 1933.

Hva angår valgutgiftene for øvrig, f. eks. utgifter til manntallets istandbringelse, kunngjøringer og anskaffelser av valgmateriell m. v., finner departementet å måtte pålegge valgmyndighetene å vise den største forsiktighet. Erfaringer fra tidligere valg viser at enkelte kommuner har betydelig større valgutgifter enn andre kommuner under tilsvarende forhold. Ikke minst gjelder dette utgiftene til opptaing av manntall som varierer sterkt, og som i en rekke kommuner er urimelig store. Arbeidet med å oppta manntall må søkes ordnet på en praktisk og billig måte.

Hva spesielt angår utgiftene ved kunngjøringer, skal departementet gjøre oppmerksom på, at det ikke er påbudt i loven at manntallsførernes og valgstyrenes kunngjøringer (se valglovens §§ 4, 7 og 17) skal innrykkes i avisene. Dette bør derfor bare gjøres når kunngjøringene må antas ikke å ville bli tilstrekkelig kjent ved oppslag eller annen lignende kunngjøringsmåte.

For alle kunngjøringer som rykkes inn i aviser (herunder også distriktsvalgstyrenes kunngjøringer) gjelder det, at departementet ikke vil foranledige delvis refundert mer enn utgiftene ved en gangs innrykning i de mest utbredte lokale aviser av forskjellig politisk farge og med forskjellig lesekrets. Av utgifter ved annen gangs avertering vil således ingen refusjon bli ytet. Kunngjøringene må ikke gis annen størrelse eller annen plass i avisen enn vanlig for offentlige kunngjøringer. Overskriften må således innskrenkes til rimelig størrelse. Her

20 juli. på bør vedkommende avis gjøres uttrykkelig oppmerksom. Antallet av de aviser, hvori kunngjøringene innrykkes, må også søkes innskrenket.

Man vil videre gjøre oppmerksom på at en del manntallsførere og valgstyrrer ved siste stortingsvalg redigerte fellesannonser, hvilket så vel for staten som for kommunene selv betydde en meget vesentlig besparelse. Hvor derfor et distrikts aviser har en slik utbredelse at de benyttes av flere valgsokn, vil departementet henstille, at de lokale valgmyndigheter i tilfelle forhandler innbyrdes om innrykning av sånne felleskunngjøringer. Disse må redigeres på en slik måte at de ting som er spesielle for de enkelte valgsokn trer tydelig fram. På den annen side vil kunngjøringenes overskrift og deres alminnelige tekst kunne være felles. Utgiftene ved kunngjøringenes innrykning må i disse tilfelle fordeles forholdsvis på de deltagende valgsokn.

II. Nominasjonsloven.

Om denne lov, som ikke er forandret siden siste valg, vises til departementets rundskrivelse av 11 juni 1921 og til kontorsjef Vasbottens bok, 3 utg., 1940, side 120—128, hvor det vesentligste av rundskrivelsen er inntatt. Departementet finner også i anledning av kommende valg å burde fremheve, at nominasjonsloven ikke pålegger partiene å ordne sin nominasjon på en bestemt måte. I så henseende står partiene nå som før helt fritt. Den bestemmer bare, at hvis et parti vil nyte godt av de økonomiske fordeler, som loven tilsier partiet, nemlig skyss- og kostgodtgjørelse av statskassen for reise til nominasjon av stortingskandidater, så må partiet følge de regler, som loven fastsetter med hensyn til nominasjonen. Ønsker et parti ikke å få disse reiseutgifter utredet av staten, kan det ordne seg helt som det vil med hensyn til nominasjonsspørsmålet.

Den første betingelse for, at et parti skal kunne oppnå rettigheter etter nominasjonsloven, er at partiet ved anmeldelse til Justisdepartementet har fått enerett til partinavn overensstemmende med stortingsvalglovens § 11 (se nominasjonslovens § 1). Er dette gjort og følges også for øvrig nominasjonslovens regler, har nominasjonsmøtets deltagere krav på skyss- og kostgodtgjørelse av statskassen som for ordførere bestemt.

De nærmere regler for utregning av utsendingenes antall er gitt i lovens §§ 3—7. Oppstår det tvil om utregningsmåten, bør departementets uttalelse innhentes på forhånd.

I vedlegg 2 til denne rundskrivelse er inntatt skjema til kunngjøring av partimøte til valg av utsendinger og i vedlegg 3 skjema til fullmakt for de på partimøtet valte utsendinger til nominasjonsmøtet.

Departementet skal be henstillet til de politiske organisasjoner å nytte 20 juli. disse skjemaer.

Etter erfaringer fra tidligere valg vil en for øvrig be organisasjonenes oppmerksomhet henledet på at partimøtene skal kunngjøres med den i nominasjonslovens § 5 fastsatte minstefrist av 14 dager, og likeså at denne kunngjøring ifølge loven skal finne sted gjennom et i valgsoonet alminnelig lest blad. Overholdes ikke dette, skal vedkommende nominasjonsmenn utelukkes fra nominasjonsmøtet og får, om de — til tross for at de ikke er lovlig valt — feilaktig gis adgang til å delta i møtet, ingen godtgjørelse av statskassen, liksom feil av denne art kan lede til at heller ikke de øvrige møtende nominasjonsmenn får noen godtgjørelse, jfr. lovens § 1 og § 5 i. f. En vil innskjerpe, at nominasjonsmennenes fullmakter før nominasjonsforhandlingene opptas, må gjøres til gjenstand for en nøyaktig undersøkelse, således at bare de som i enhver henseende kan anses lovlig valt, gis adgang til å delta. En gjør i denne forbindelse oppmerksom på at andre enn utsendingene ikke har adgang til å være til stede. Det er således ikke i samsvar med loven at partistyreets medlemmer overværer forhandlingene når de ikke er valt som utsendinger. I nominasjonsmøtets protokoll må det anføres at og av hvem fullmaktene er prøvet.

Når utsendingene føres inn i møteboken, jfr. lovens § 2, 4de ledd, må angis fra hvilket valgsoen de enkelte utsendinger er valt. Innføringen bør skje i samme rekkefølge som de respektive valgsoen er nevnt i stortingsvalgstatistikken.

Det antas ikke å være adgang til å holde partimøter for bare en del av valgsoenet eller til å velge nominasjonsmenn særskilt for et valgsoens enkelte deler, således f. eks. ikke for de enkelte soen, hvor et herred består av flere soen. Nominasjonsmenn antas å måtte velges under ett for det hele valgsoen (herred eller by), dog kan det etter lovens § 5 holdes partimøter på flere steder innen valgsoenet; jfr. kontorsjef Vasbottens kommentarutgave side 124, note 1 og 5 til § 5. Iakttas ikke disse bestemmelser, vil følgene kunne bli de samme som nevnt foran.

Departementet finner å måtte pålegge partiorganisasjonene å søke nominasjonsforhandlingene brakt til ende i løpet av en dag. Går flere dager med, må det meddeles nærmere redegjørelse for nødvendigheten av dette. Departementet vil ikke foranledige utbetalt godtgjørelse for lenger tid, enn det må anses nødvendig for å få møtets forhandlinger brakt til ende.

Utskrift av nominasjonsmøtets forhandlingsbok tillike med utsendingenes fullmakter skal sammen med nominasjonsmennenes regninger for skyss- og kostgodtgjørelse sendes inn til departementet

20 juli. gjennom fylkesmennene. En skal henstille at fullmaktene utferdiges nøyaktig i samsvar med det skjema som er trykt som vedlegg 3 til nærværende rundskrivelse. Unnlatelse av å ta med noen av de opplysninger som inneholdes i dette skjema, fører med seg at fullmaktene må sendes tilbake til retting og utfylling.

Som alt nevnt får nominasjonsmøtets deltagere skyss- og kostgodtgjørelse av statskassen når de nærmere betingelser for det foreligger. Deltagernes regninger skrives på blanketter, som departementet gjennom fylkesmennene tilstiller partiorganisasjonene. Når blankettene er utfyllt (det bes herunder påsett, at nominasjonsmennene skriver sitt navn tydelig på regningene), sendes de som ovenfor nevnt til fylkesmennene som sørger for at det foreligger vanlig attest fra vedkommende politimester om de oppførte veglengder og på grunnlag av utskriften av nominasjonsmøtets forhandlingsprotokoll attesterer, at vedkommende regningsutsteder har møtt på nominasjonsmøtet. Dessuten gjennomgås regningene grundig på fylkeskontoret, idet de blir å undergi så vel tallmessig som kritisk revisjon. Særlig undersøkes om regningsutstederen har reist på den for statskassen billigste måte, om han har oppført datum og klokkeslett for når reisen begynte og sluttet, og om den oppførte reisetid nødvendigvis måtte gå med. Departementet vil i denne forbindelse innskjerpe at hvor reiseutgiftene kan innskrenkes ved at flere nominasjonsmenn reiser sammen, må denne reisemåte brukes. Da de fleste regningsutstedere er lite vant med å utferdige skyss- og kostregninger vil sannsynligvis — som tilfelle har vært ved tidligere valg — temmelig mange regninger være mangelfulle, hvorfor man skal henstille til hr. fylkesmannen å våke over, at det her omhandlede revisjonsarbeid utføres nøyaktig. Når regningene fra alle deltagere i vedkommende nominasjonsmøte er revidert og brakt i orden, sendes de samlet inn til departementet, som foranlediger regningene anvist. Regningene og fullmaktene bør nummereres og ordnes herredsvis etter fortegnelsen i stortingsvalgstatistikken.

Foranlediget ved inntrufne tilfelle skal departementet be partiorganisasjonene gjort oppmerksom på, at de av hensyn til foreldelsesbestemmelsen i loven om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse må sørge for, at regninger, som sendes tilbake til organisasjonene fra fylkesmennene eller departementet til meddelelse av nærmere opplysninger eller lignende, i betimelig tid på ny sendes inn til vedkommende myndighet. Foreldelse av regningen etter nevnte lovbestemmelse vil ellers kunne inntre.

Vedlegg 1.

20 juli.

Oversikt**over stortingsvalglovens frister ved stortingsvalget 1945.**

Ved kgl. res. av 12 juni 1945 er stortingsvalget fastsatt til 8 oktober 1945. (De frister som er nevnt i denne oversikt gjelder bare for stortingsvalget 1945.)

Forhåndstemmegivning for velgere som venter å være utenriks på valgdagen (lovens § 23) fra og med 1 mai 1945.

Forhåndstemmegivning på Jan Mayen og for velgere på fartøy på veg fra Norge til Jan Mayen (loven 6 juli 1945 § 4) fra og med 1 juli 1945.

Distriktsvalgstyret utferdiger foreløpig kunngjøring om valgdagen og oppfordrer de stemmeberettigete til å komme med forslag til valglistor m. m. (lov 6 juli 1945 § 1) senest 7 juli 1945.

Valgstyret kaller inn de stemmeberettigete til valgtinget (lovens § 17) i betimelig tid.

Valgstyrets beslutning om færre stemmesteder enn det er skolekretser i valgsoknet (lov 6 juli 1945 § 3) senest 20 juli 1945.

Forhåndstemmegivning på Svalbard fra og med 1 august 1945.

Manntallsutkastet må være ferdig (lovens § 3) senest 27 august 1945.

Manntallsnemnda gjennomgår manntallsutkastet (lovens § 3) i tiden fra og med 28 august til og med 2 september 1945.

Manntallet skal legges ut (lovens § 4) senest 3 september 1945.

(Manntallsføreren skal betimelig kunngjøre tiden og stedet for utleggingen med oppfordring til klage over formentlig feil i manntallets innhold, lovens § 4.)

Forslag til valgliste og erklæring om listeforbund må være kommet inn til distriktsvalgstyrets formann (lovens § 13 nr. 1 a og 3) senest 6 september 1945 kl. 20.

Erklæring om tilbakekalling av forslag til valgliste og om oppløsning av listeforbund må være kommet inn til distriktsvalgstyrets formann (lovens § 13 nr. 4) senest 17 september 1945 kl. 20.

Distriktsvalgstyret skal i eller ved sitt lokale slå opp de godkjente listeforslag som offisielle valglistor (lovens § 14 nr. 2) senest 20 september 1945.

Klager over manntallets innhold må være kommet inn til valgstyret (lovens § 6) senest 20 september 1945 kl. 20.

(En liste over dem som klagen vedkommer, skal legges ut straks etter klagesfristens utløp på de steder, hvor manntallet har vært lagt ut, lovens § 6.)

20 juli. Forhåndstemmer for innenriksværende velgere kan tidligst avgis fra og med (lovens § 19, første ledd) 20 september 1945.

Valgstyret holder møte for å avsi kjennelser etter § 5 (loven § 7) en dag i tiden fra og med 28 september til og med 7 oktober 1945.

(Tiden og stedet for dette møte må være kunngjort i forveien, lovens § 7. Begjæring om innføring i manntallet på grunn av flytning til vedkommende valgsokn 1 august 1945 eller senere (lovens § 2, annet ledd) må settes fram for valgstyret innen kl. 20 dagen før det møte som valgstyret holder til avsigelse av kjennelser i tiden 28 september—7 oktober 1945).

Forhåndstemme kan avgis hos stemmemottaker (lovens § 19, annet ledd) senest 6 oktober 1945 kl. 20.

Vedlegg 2.

Bokmål.

Valg

av utsendinger til nominasjonsmøte

for.....¹⁾

.....¹⁾ holder partimøte(r) for .....²⁾ valgsokn
..... dag den ..... førstk. kl. .... i .....³⁾
til valg av .....⁴⁾ utsendinger, som skal delta i nominasjon av
partiets kandidater ved stortingsvalget for ..... valg-
distrikt.

Adgang til partimøtet⁵⁾ (partimøtene)⁵⁾ har partiets medlemmer, som er bosatt i ..... valgsokn og har fylt 23 år, og hvis stemmerett ikke vites å være tapt eller suspendert.

.....den.....19.....

Styret for.....⁶⁾

.....

Formann.

¹⁾ Her anføres navnet på partiet.

²⁾ Her anføres valgsoknets navn.

³⁾ Lokalets eller lokalenes navn nevnes.

⁴⁾ Antall utsendinger tilføyes.

⁵⁾ Ett av disse ord strykes.

⁶⁾ Partistyrets navn tilføyes.

Vedlegg 2.

Nynorsk.

20 juli.

Val på utsendingar til nominasjonsmøte

for.....¹⁾

.....¹⁾ held partimøte(r) for .....²⁾ valsokn .....dag den ..... fyrstkomande kl. ....
i .....³⁾. Det skal då veljast .....⁴⁾ utsendingar
som skal vera med på nominasjonsmøte og setja upp kandidatar for
partiet til stortingsvalet for ..... valkrins.

Dei som høyrer til partiet, bur i ..... valsokn, er 23 år
og ikkje, etter det som er kjent, har tappt eller fått røysteretten suspen-
dera, har rett til å koma på møtet⁵⁾ (møti⁵⁾).

.....den.....19....

Styret for.....⁶⁾

.....

Formann.

---

¹⁾ Her set ein namnet på partiet.

²⁾ Her set ein namnet på valsokni.

³⁾ Her nemner ein møtestaden(e).

⁴⁾ Set til talet på utsendingar.

⁵⁾ Eit av desse ordi stryk ein.

⁶⁾ Set til namnet på partistyret.

20 juli. Vedlegg 3.

Bokmål.**Fullmakt.**

For ..... valgsokn ble den ..... 19....
 partimøte holdt under ledelse av .....¹⁾
 i .....²⁾
 av .....²⁾
 til valg av utsendinger til nominasjon av partiets kandidater ved stortingsvalget for ..... valgdistrikt. Møtet var
 kunngjort i ..... den .....³⁾.

I partimøtet deltok partimedlemmer, som var bosatt i valgsoknet og hadde fylt 23 år, og hvis stemmerett ikke vites å være tapt eller suspendert.

Det ble valgt følgende personer, som antas å være stemmeberettiget i valgsoknet:

Utsendinger:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Varamenn:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

(Sted)⁴⁾ ..... den ..... 19....

(Underskrifter)⁵⁾

¹⁾ Lokalets eller lokalenes navn oppgis.

²⁾ Her anføres partiets (hovedorganisasjonens) navn.

³⁾ Det oppgis når og i hvilken avis kunngjøringen av partimøtet har funnet sted.

⁴⁾ Det valgsokn hvor møtet holdes.

⁵⁾ Fullmakten underskrives av partimøtets leder og to andre deltagere møtet. Er møtet holdt på flere steder i valgsoknet, underskrives fullmakten av lederne av alle disse møter.

Vedlegg 3.

Nynorsk. 20 juli.

Fullmakt.

.....¹⁾ i..... valsokn heldt parti-
møte styrt av ..... i .....²⁾ den..... 19....
for å velja utsendingar som skal vera med på nominasjonsmøte og setja
upp kandidatar for partiet til stortingsvalet for..... valkrins.
Møtet var kunngjort i ..... den .....³⁾.

Med på møtet var folk som høyrer til partiet og var 23 år og ikkje
etter det som er kjent, har tapt eller fått røysteretten suspendera.

Desse, som ein meiner har røysterett i valsokni, vart valde:

Utsendingar:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

Varamenn:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

(Stad)⁴⁾..... den..... 19....

(Underskrifter)⁵⁾

¹⁾ Her set ein namnet på partiet (hovudorganisasjonen).

²⁾ Her nemner ein møtestaden(e).

³⁾ Opplys namnet på bladet og kva dag lysing stod.

⁴⁾ Den valsokni der ein held møtet.

⁵⁾ Underskrift av møtestyraren og tvo andre som var med. Har det
vore møte til val på utsendingar på fleire stader i valsokni, skal alle
møtestyrarane skriva under fullmakti.

21 juli. **Forskrifter** *) om produksjon, omsetning og rasjonering av kokesjokolade, kakao, spisesjokolade, drops m. v.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet med hjemmel i lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter m. v.; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

§ 1. Produksjon av kokesjokolade, kakao, spisesjokolade, konfekt, lakris, drops og lignende sukkervarer kan bare foregå etter tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering. Det kan settes vilkår for slik tillatelse. Tillatelsen kan når som helst kalles tilbake.

Fordelingen av produksjonen av de nevnte varer på de enkelte bedrifter foretas av direktoratet etter samråd med Sjokoladefabrikkenes produksjonsutvalg og De norske sukkervarefabrikkers forening.

§ 2. Det er forbudt å selge og kjøpe eller på annen måte overdra og motta de varer disse forskrifter omfatter uten mot samtidig levering av slik kjøpelegitimasjon som Direktoratet for proviantering og rasjonering bestemmer.

§ 3. Forhandler (grossist og detaljist) skal føre regnskap over mottak, omsetning og beholdning av de varer som er nevnt i § 1.

§ 4. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse er straffbar og kan medføre inndraging; jfr. lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer §§ 8 og 8 a, slik disse bestemmelser lyder etter provisorisk anordning av 26 januar 1945.

§ 5. Disse forskrifter trer i kraft straks.

Samtidig oppheves Forsyningsdepartementets forordning om omsetning og produksjon av kakao, kokesjokolade og spisesjokolade av 20 november 1940, forordning om omsetning av spisesjokolade av 15 juli 1942 og forskrifter gitt i henhold til disse forordninger. Dog skal forskrifter om omsetning av importert vitaminisert spisesjokolade av 12 juni og 4 juli 1945 gjelde inntil videre.

24 juli. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Herøy herred, Møre og Romsdal fylke.

25 juli. **Forskrifter** *) om lagring, bruk, omsetning og rasjonering m. v. av poteter.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

*) Kunngj. 1 august i Lovtid. 1 nr. 6.

Kap. I. Utsortering av settepoteter og lagring.

25 juli.

§ 1. Enhver produsent av poteter plikter å holde tilbake og lagre av sin avling et tilstrekkelig kvantum settepoteter til dekking av sitt behov for settepoteter påfølgende år.

§ 2. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan pålegge produsenter og handlende å lagre poteter for senere levering. Det kan også pålegge bedrifter å lagre poteter for sine arbeidere og deres husstand og til bruk for bespisning av arbeiderne på arbeidsplassen. Direktoratet kan videre pålegge forsyningsnemndene å kjøpe inn poteter for lagring, og bestemme hvordan disse reservelagere skal disponeres.

Kap. II. Bruk.

§ 3. Det er forbudt uten tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering å anvende poteter til teknisk bruk eller til fôr. Med teknisk bruk menes enhver anvendelse av poteter utenfor husholdning som råstoff for framstilling av nærings- og nytelsesmidler, halvfabrikata og ferdige produkter av enhver art, herunder leieframstilling av potetmel.

Kap. III. Omsetning og rasjonering m. v.

§ 4. Uten tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering er det forbudt for andre enn produsenter, forsyningsnemnder, jordstyrer, detaljister og godkjente grossister å selge eller på annen måte overdra poteter.

Engrosforhandlere av poteter godkjennes av fylkesforsyningsnemnda. Godkjenning kan bare gis til grossister som tidligere er godkjent som potetgrossist av Prisdirektoratet. Godkjenningen gjelder bare for salg av poteter innenfor vedkommende fylke og kan når som helst kalles tilbake.

§ 5. Det er forbudt å selge eller på annen måte overdra poteter til fôr uten etter skriftlig tillatelse fra forsyningsnemnda i selgerens kommune.

Det er likeledes forbudt å overdra poteter til teknisk bruk uten etter tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering; jfr. dog unntaksbestemmelsen i § 6, siste ledd.

§ 6. Det er forbudt for produsent av poteter å selge eller på annen måte overdra poteter uten mot anvisning fra en forsyningsnemnd, en fylkesforsyningsnemnd eller fra Direktoratet for proviantering og rasjonering, eller mot innkjøpserklæring på fastsatt skjema fra detaljist og godkjent grossist, eller mot utførselstillatelse fra tollvesenet.

25 juli. Salg av poteter fra produsent til forbruker fra torg kan dog foregå mot klipp av merker på potetkort.

Direktoratet for proviantering og rasjonering kan bestemme at produsenter i en eller flere kommuner eller fylker bare kan overdra poteter mot anvisning fra forsyningsnemnd og fylkesforsyningsnemnd i visse kommuner og fylker, og mot innkjøpserklæring utstedt på grunnlag av slik anvisning.

Unntatt fra bestemmelsene i første og tredje ledd er levering av poteter til oppfylling av kårkontrakter og av forpaktningssavtaler når bortforpakteren bor på gården, og levering til produsentens faste arbeidere med husstand. Dog er det forbudt å levere større kvantum poteter enn det som svarer til mottakerens rasjoner.

Unntatt fra forbudet i første ledd er likeledes overdragelse av poteter til potetmelfabrikk og potettørkeri.

§ 7. Det er forbudt for grossist å selge eller på annen måte overdra poteter uten mot anvisning fra en forsyningsnemnd innen det distrikt som han er godkjent som potetgrossist for, eller mot innkjøpserklæring fra detaljist utstedt på grunnlag av slik anvisning, eller mot innkjøpserklæring fra grossist eller mot utførselstillatelse fra tollvesenet.

Grossistene plikter å levere inn til fylkesforsyningsnemnda de innkjøpserklæringer, anvisninger og utførselstillatelser som de har overdratt poteter mot, og kan bare få anvisning på et nytt kvantum poteter som svarer til de innleverte salgslegitimasjoner med tillegg av 3 %.

§ 8. Det er forbudt for detaljist å selge eller på annen måte overdra poteter uten mot klipp av merker på potetkort eller mot anvisning fra forsyningsnemnda i detaljistens kommune og i de kommuner som fylkesforsyningsnemnda bestemmer, eller mot utførselstillatelse fra tollvesenet. Salg til detaljist kan dog skje mot innkjøpserklæring.

Detaljistene plikter å levere inn til forsyningsnemnda de merker, anvisninger, innkjøpserklæringer og utførselstillatelser som de har overdratt poteter mot, og kan bare få anvisning på et nytt kvantum poteter som svarer til innleverte salgslegitimasjoner med tillegg av 7 %.

§ 9. Detaljist og grossist kan ved innkjøp av poteter utstede innkjøpserklæringer på fastsatt skjema for tilsammen et så stort kvantum poteter som de har fått kjøpeanvisning på fra forsyningsnemnd og fylkesforsyningsnemnd.

Gjenpartene av innkjøpserklæringene skal sendes inn til forsyningsnemnda av detaljist og til fylkesforsyningsnemnda av grossist

når det er utstedt erklæringer for det kvantum poteter som nemnda 25 juli har anvist.

§ 10. Forsyningsnemnda deler på søknad ut potetkort eller anvisning på kjøp av poteter til alle forbrukere som ikke har dyrket poteter på et areal på minst 200 m² pr. husstandsmedlem.

Anstalthusholdninger får anvist poteter av forsyningsnemnda for de personer som er medlemmer av husholdningen.

Forsyningsnemnda kan an vise poteter til hoteller og andre bevertningsteder, samt bedrifter som bespiser sine arbeidere, beregnet etter det gjennomsnittlige belegg.

Forsyningsnemnda anviser poteter til mannskap på norske skip med skipskjøpebok. Forsyningsnemnda skal skrive ut vanlig anvisning og skal dessuten føre inn det anviste kvantum i skipskjøpeboken.

Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gi nærmere bestemmelser om utdeling av potetkort og utstedelse av anvisninger på poteter — herunder bestemmelser om at det ikke skal utdeles potetkort eller anvisning for kjøp av poteter i detalj for en bestemt tid, og at anstalthusholdninger, bedrifter m. v., som har fått utlevert anvisningsmateriell for innkjøp av poteter, plikter å levere dette materiell tilbake innen en bestemt frist.

§ 11. Direktoratet for proviantering og rasjonering bestemmer til enhver tid hvor stort kvantum poteter rasjoneringskortene gjelder for, eller som kan anvises av forsyningsnemnda etter § 10.

§ 12. Det er forbudt å kjøpe eller på annen måte erverve poteter i strid med bestemmelsene i disse forskrifter.

§ 13. Det er forbudt for potetmelfabrikk og potettørkeri å kjøpe poteter fra produsent uten tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering.

§ 14. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan forby handlende innen et fylke eller en kommune å kjøpe poteter av andre enn stat, fylke eller kommune, når dette er nødvendig for å få av satt poteter som disse eier eller har økonomisk ansvar for.

§ 15. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan pålegge produsent som dyrker poteter på et større samlet areal enn 1 dekar å selge et så stort minstekvantum pr. dekar som direktoratet fastsetter.

§ 16. Når det er nødvendig for å sikre potetforsyningen eller tilførselene av poteter til potetmelfabrikk og potettørkeri, kan Direktoratet for proviantering og rasjonering forby utførsel av poteter fra et fylke eller en kommune.

25 juli.

Kap. IV. Alminnelige bestemmelser.

§ 17. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gjøre unntak fra bestemmelsene i disse forskrifter.

§ 18. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av bestemmelser i disse forskrifter eller bestemmelser og pålegg gitt i medhold av forskriftene fører med seg straff og inndraging; jfr. lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 14 mai 1917 §§ 8 og 8 a slik disse paragrafer lyder etter provisorisk anordning av 26 januar 1945.

§ 19. Disse forskrifter trer i kraft straks. Samtidig oppheves forordning av 23 juni 1942 om lagring, bruk, omsetning og rasjonering m. v. av poteter og forskrifter gitt i medhold av forordningen.

25 juli.

Forskrifter *) om bruk av jaktvåpen.

(Fastsatt av Justisdepartementet med hjemmel i provisorisk anordning av 14 april 1940 § 6 e.)

§ 1. Det er forbudt uten løyve å bære jaktvåpen, unntatt salongrifler og glattløpete salonggeværer med kaliber ikke over 6 mm. Bæreløyve gis av politiet.

§ 2. Bæreløyve for jaktvåpen skal ikke gis til personer som har overtrådt eller mistenkes for overtreding av straffelovens kapitler 8, 9, 13 eller 14, den militære straffelovs §§ 80—86, 88, 89, 91, 93 eller 104, landsvikanordningen av 15 desember 1944 eller lov om forsvarshemmeligheter av 18 august 1914.

Løyve skal heller ikke gis til personer som på annen måte under okkupasjonen har vist en unasjonal holdning.

§ 3. Rikspolisjefen gir nærmere regler om iverksetting av disse forskrifter.

§ 4. Overtredelse av disse forskrifter straffes etter provisorisk anordning av 14 april 1940 § 8 med bøter inntil 50 000 kroner eller med fengsel inntil 1 år eller med begge deler, hvis ikke forholdet rammes av strengere straffebud.

§ 5. Disse forskrifter trer i kraft straks.

26 juli.

Bestemmelse *) om endring av forskrifter om forbud mot bruk av tekstilråstoffer m. v. til framstilling av visse varer av 17 juni 1942.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 14 mai 1917; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

*) Kunngj. 8 august i Lovtid. 1 nr. 7.

I.

26 juli.

I ovennevnte forskrifter av 17 juni 1942 med endringer av 1 februar, 26 mars og 5 november 1943 *) skal § 1 lyde så:

§ 1. Det er forbudt uten samtykke av Direktoratet for industri-forsyning:

- a. Å bruke tekstilråstoffer eller varer laget av slike stoffer til ervervsmessig framstilling av leketøy, dukkeklær, lampeskjermer, kleshengere, hattepynt, kunstige blomster, kransebånd og likklær.
- b. Ved ervervsmessig framstilling av påtegnete, påbegynte og ferdige håndarbeidsvarer, herunder maskin- og håndbroderte og håndmalte varer, å bruke tekstilstoffer med unntak av helt åpne stoffer som stramei, kanevas og lignende.
- c. I bekledningsindustrien å bruke dongerystoff og drill til framstilling av andre bekledningsgjenstander enn arbeidsklær som overalls, kjeledresser, arbeidskjorter og lignende. Som arbeidsklær regnes bl. a. ikke lekedrakter og lignende for barn, sol- og stranddrakter og lignende, luer og annen hodebekledning.
- d. Å bruke sytråd laget av tekstilråstoffer til ervervsmessig framstilling av innleggsåler. Direktoratet kan også bestemme den mengde sytråd en produsent av innleggsåler kan bruke til framstilling av denne vare for egen regning eller som leiearbeid.
- e. Å bruke kunstsilkefôrstoffer i ervervsmessig øyemed til annet enn fôr i bekledningsgjenstander.

II.

Denne endringsbestemmelse trer i kraft straks.

Bestemmelse **) om endring i forskrifter om tilde- 26 juli.
ling av rasjoneringsmerker for tekstilvarer til
private forbrukere mot innlevering av filler av
29 mars 1943.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsformødenheter og andre varer; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

I.

I ovennevnte forskrifter av 29 mars 1943 med endringer av 16 februar og 26 september 1944 *) gjøres følgende endringer:

*) Disse forskrifter har ikke vært tatt inn i Lovtidend.

**) Kunngj. 8 august i Lovtid. 1 nr. 7.

26 juli. § 1, første ledd, skal lyde så:

Private forbrukere kan bli tildelt ekstra rasjoneringsmerker for tekstilvarer mot innlevering av strikkete ullfiller.

§ 2, annet ledd, skal lyde så:

For de filler som leveres til autorisert fillemottaker, skal denne utlevere byttekort pålydende det antall hele kilo strikkete ullfiller som er innlevert. Byttekortene gjelder ikke ved kjøp og salg av rasjonerte tekstilvarer, men må av den som innleverer fillene, byttes hos forsyningsnemnda på hans hjemsted i rasjoneringsmerker for tekstilvarer. For hvert kilo strikkete ullfiller byttekortene lyder på, skal det utleveres 25 rasjoneringsmerker. Disse merker gjelder ved omsetning av de rasjonerte tekstilvarer som er angitt i den til enhver tid gjeldende vareliste, dog unntatt ferdige utstyrsvarer. For øvrig gjelder de bestemmelser som til enhver tid er fastsatt for merker av de alminnelige bekledningskort og ekstrakortene for tekstilvarer og skotøy m. v.

II.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

26 juli. **Bestemmelse *)** om endring i forskrifter om omsetning og bruk av filler av 9 mars 1943.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsformødenheter og andre varer; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

Bestemmelsene i ovennevnte forskrifter av 9 mars 1943 **) skal heretter bare gjelde for strikkete ullfiller.

27 juli. **Provisorisk anordning ***)** om pålegg til trykkerier om trykning av valgmateriell.

§ 1. Når det er nødvendig for at stortingsvalget og kommunevalget for 1945 skal kunne holdes til fastsatt tid, kan Justisdepartementet pålegge trykkerier å trykke manntall og annet valgmateriell foran andre oppdrag som de har tatt på seg.

Den som overtrer pålegg gitt etter denne anordning eller medvirker til det, straffes med bøter.

§ 2. Denne anordning trer i kraft straks.

*) Kunngj. 8 august i Lovtid. 1 nr. 7.

**) Disse forskrifter har ikke vært tatt inn i Lovtidend.

***) Kunngj. 1 august i Lovtid. 1 nr. 6.

Provisorisk anordning *) om midlertidig tillegg til 27 juli. lov om nominasjon ved stortingsvalg av 17 desember 1920.

§ 1. Dersom et parti på grunn av de særlige forhold etter krigen og okkupasjonen ved valget 1945 ikke kan holde partimøte i evakuerte kommuner i Finnmark eller Troms fylke til valg av utsendinger til partiets nominasjonsmøte, kan partiets kretsstyre eller — om sånt ikke finnes — dets distriktstyre, eller — om heller ikke sånt finnes — dets hovedstyre oppnevne utsendinger fra disse kommuner. Det er i så fall adgang til å oppnevne færre utsendinger enn fastsatt i nominasjonslovens § 3.

Fylkesmannen avgjør for hvilke kommuner slik oppnevning kan finne sted.

§ 2. Fylkesmannen kan ved valget 1945 gi dispensasjon fra bestemmelsene i nominasjonslovens § 5 om frist og måte for kunninggjøring av partimøter til valg av utsendinger, når det gjelder partimøter i Finnmark fylke.

§ 3. Utsendinger som blir oppnevnt i henhold til denne anordnings § 1, får skyss- og kostgodtgjørelse av statskassen for reisen til nominasjonsmøtet fra og til sin oppholdskommune.

§ 4. Denne anordning trer i kraft straks.

Provisorisk anordning *) om midlertidig ekstraerstatning til skadete politiske fanger og etterlatte enker. 27 juli.

§ 1. Norske statsborgere som etter 9 april 1940 er påført skade eller sykdom under arrestasjon, opphold i fengsel, tukthus eller konsentrasjonsleir på grunn av patriotisk arbeid eller holdning har rett til midlertidig ekstraerstatning etter denne anordning.

Det samme gjelder etterlatt enke etter person som nevnt, som er død som følge av slik skade eller sykdom.

§ 2. Ekstraerstatningen er ved fullstendig invaliditet kr. 1 200 pr. år og tilsvarende mindre ved delvis invaliditet.

Invaliditetsgraden fastsettes etter samme prinsipper som gjelder i de alminnelige offentlige ulykkestrygder.

§ 3. Til etterlevende enke ytes ekstraerstatning med kr. 1 200 pr. år.

Rett til enkepensjon inntreffer ikke hvis ekteskapet er inngått etter at avdøde ble skadet. Sosialdepartementet kan dog, når særlige grunner taler for det, tilstå hel eller delvis pensjon i disse tilfelle.

Gifter enken seg, taper hun retten til erstatning.

*) Kunngj. 1 august i Lovtid. 1 nr. 6.

27 juli. § 4. Ekstraerstatning etter denne anordning utbetales for tiden etter 1 juni 1945 og inntil Stortinget annerledes bestemmer, dog ikke utover 30 juni 1946. Den skal ikke lede til fradrag i ytelser som vedkommende får utbetalt som krigspensjon på grunn av invaliditetstilfellet eller dødsfallet.

§ 5. Reglene i kap. VII i forordning om krigspensjonering for sivilpersoner av 9 desember 1941, jfr. provisorisk anordning av 18 mai 1945, får tilsvarende anvendelse så langt de passer.

Rikstrygdeverkets vedtak etter denne anordning kan bringes inn for ankenemnda for krigspensjoneringen til prøving.

§ 6. Utgiftene ved ekstraerstatning etter denne anordning utredes av staten.

27 juli. Kongelig resolusjon.

I henhold til provisorisk anordning av 16 februar 1945 om rettergang i landsviksaker § 38 bestemmes at fullbyrdelsen av dødsstraff som idømmes i borgerlige saker skal skje etter følgende regler:

1. Fullbyrdelse av dødsstraff skjer i Oslo, Bergen, Trondheim eller Tromsø, hvor det innrettes særlig rettersted i dette øyemed. Hvis domfelte ikke allerede før lagmannsrettsdommen sitter i fengsel i en av de nevnte byer, blir han snarest mulig etter domsavsigelsen å overføre dit.
2. Fullbyrdelsen foreståes av politimesteren i det distrikt som saken hører til. Politimesteren kan stille en annen politiembetsmann i sitt sted. I tvilstilfelle bestemmer Riksadvokaten hvem som skal forestå fullbyrdelsen.
3. Til skytingen beordrer politimesteren en polititropp på 1 befalingsmann og 10 menige. Troppen må bestå av øvete skyttere som er minst 25 år gamle. Hvis politimesteren ikke selv har rådighet over et tilstrekkelig antall øvete skyttere, kan han gjøre henvendelse til Rikspolisjefen som i tilfelle uttar troppen.
4. Fullbyrdelsen skjer så vidt mulig morgenen etter at domfelte har fått beskjed om at straffen skal fullbyrdes. Hvis vedkommende politimester bestemmer det, kan meddelelsen gis gjennom fengslspresten.
5. Under fullbyrdelsen bindes domfelte til en pel eller vegg, og gis hind for øynene. Eksekusjonstroppen skyter med gevær eller karabin på en avstand av 5 meter. Befalingsmannen deler ut de ladde våpen hvorav 2 kan være ladd med løs patron. Viser domfelte etter skytingen tegn til liv, gir befalingsmannen ham dødsskudd.

6. Politimesteren tilkaller 1 eller 2 læger til fullbyrdelsen og kan 27 juli. tillate representanter for offentlige myndigheter å være tilstede. Likeså har forsvareren og i tilfelle den prest som har beredt domfelte til døden adgang. Andre tilstedes ikke adgang. Foto-grafering tillates ikke. De tilstedeværende har taushetsplikt.
7. Etter at den ansvarshavende læge har konstatert at døden er inntrådt, blir liket uten opphold å besørge kremert. Hvis domfeltes pårørende forlanger det, blir asken å utlevere til dem for bisettelse. I motsatt fall besørges bisettelsen av politimesteren. Bisettelsen skjer i ethvert tilfelle i stillhet.
8. Snarest mulig etter fullbyrdelsen gis domfeltes pårørende beskjed om denne. Når det er bekreftet at beskjeden er mottatt, underrettes Justisdepartementet som tilstiller pressen en kort meddelelse om at dommen er beordret fullbyrdet eller i tilfelle at benådning er avslått, og at dommen er fullbyrdet ved skyting. Hverken domfeltes pårørende eller pressen må gis noen meddelelse om at benådning er avslått eller at dommen er beordret fullbyrdet før fullbyrdelsen er skjedd.
9. Etter hver skyting må sporene være fjernet, før den neste domfelte bringes til stedet.
10. Politimesteren eller hans stedfortreder fører protokoll over handlingen. I protokollen anføres datum, klokkeslett og sted, hvem som er til stede (eksekusjonstroppens medlemmer nevnes dog ikke ved navn) og lægens erklæring. Protokollen medunderskrives av ansvarshavende læge.

Når likbrenningen er utført blir bevitnelse herom å tilføre protokollen.

Kongelig resolusjon.

27 juli.

Justisdepartementet bemyndiges til å bestemme hvem som i kjøpstad og ladested med eget kommunestyre skal føre manntall over dem som har stemmerett etter Grunnloven; jfr. lov om stortingsvalg av 17 desember 1920 § 1.

Kongelig resolusjon *), hvorved det i medhold av § 1, punkt 27 juli. 2, i provisorisk anordning av 26 januar 1945 om okkupasjonslovgivningen bestemmes at «lov» av 19 mars 1942 nr. 5 om offentlige slaktehus, offentlig kjøttkontroll m. v. med tilleggs«lover» samt forordning av 10 juni 1942 om oppkreving av kontrollavgift og lønnsregulativ for kon-

*) Kunngj. 1 august i Lovtid. 1 nr. 6.

27 juli. trollveterinærene og forskrifter om tilskudd og fordeling av kjøttkontrollavgiften av 15 juni 1942 oppheves fra 1 august 1945.

27 juli. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om endring i punkt 2 i vedtekten til bygningslovens § 13 for Stavanger.

30 juli. **Forskrifter** **) for omsetning og bruk av generatorbrensel.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

§ 1. Ved generatorbrensel forstås i disse forskrifter:

1. Ved (knott) som brukes til drivstoff for gassgeneratorer av enhver art.
2. Trekull, herunder avfallstrekull.

§ 2. Det er forbudt å selge eller på annen måte overdra generatorbrensel til forbruker uten at mottakeren samtidig leverer gyldig kjøpslegitimasjon for det kvantum som leveres. Hvis legitimasjonen er rasjoneringskort, skal overdrageren samtidig klippe merker av mottakerens rasjoneringskort for det kvantum som leveres. Det er forbudt å levere generatorbrensel til forbruker mot løse merker.

Kjøp eller annet erverv i strid med bestemmelsen i første ledd er forbudt.

§ 3. Det er forbudt å selge eller på annen måte overdra generatorbrensel til forhandling uten at forhandleren samtidig leverer merker eller kjøpslegitimasjoner for det kvantum som leveres.

Kjøp eller annet erverv i strid med bestemmelsen i første ledd er forbudt.

§ 4. Kommunikasjonsdirektoratet eller den det bemyndiger utsteder etter søknad rasjoneringskort eller tilvising som legitimasjon ved kjøp av generatorbrensel og fastsetter hvor meget generatorbrensel som kan overdras og erverves mot vedkommende kjøpslegitimasjon.

Kjøpslegitimasjonen er bare gyldig i det tidsrom den er utstedt for.

Overdragelse eller erverv av kjøpslegitimasjon er forbudt.

§ 5. Det er forbudt for enhver som ikke selv er produsent av generatorbrensel å bruke av sin beholdning av generatorbrensel uten tillatelse fra Kommunikasjonsdirektoratet eller den det bemyndiger.

*) Kunngj. 1 august i Lovtid. 1 nr. 6.

**) Kunngj. 8 august i Lovtid. 1 nr. 7.

§ 6. Det er forbudt å bruke generatorbrensel i strid med det 30 juli formål og de vilkår som rasjoneringsmyndighetene fastsetter ved utstedelse av kjøpslegitimasjon eller brukstillatelse.

Bruk av generatorbrensel til annet enn drivstoff for gassgeneratorer er forbudt. Unntatt er bruk av trekull i industri og håndverk.

§ 7. Produsent av generatorbrensel skal innen den 5 dag i hver måned sende Kommunikasjonsdirektoratet:

1. Oppgave over produksjonen og salget av generatorbrensel i den nærmest foregående måned.
2. Merker og kjøpslegitimasjoner for det kvantum han har solgt.
3. Oppgave over beholdningen av generatorbrensel pr. den 1 dag i måneden.

§ 8. Den rasjoneringsmyndighet som har foretatt tildeling av generatorbrensel, kan helt eller delvis omgjøre denne når den finner at grunnlaget for tildelingen ikke lenger er til stede. Dette gjelder således når de opplysninger tillatelsen bygger på, viser seg å ha vært uriktige eller forutsetningene for tillatelsen har endret seg vesentlig.

I forbindelse med omgjøringen kan rasjoneringsmyndighetene bestemme at rasjoneringskort, tilvising eller brukstillatelse skal leveres tilbake og generatorbrenselet avgis til den myndigheten bestemmer. Bestemmelsen kan om nødvendig gjennomføres ved politiets hjelp.

Bestemmelse som nevnt i de to foregående ledd kan ankes inn for Kommunikasjonsdirektoratet. Bestemmelsen gjelder til ankeinstansens avgjørelse foreligger.

Kommunikasjonsdirektoratet kan også av eget tiltak når som helst omgjøre en kjøps- eller brukstillatelse og treffe bestemmelse som nevnt i annet ledd.

§ 9. Kommunikasjonsdirektoratet kan gjøre unntak fra bestemmelsene i disse forskrifter. Direktoratet kan også bestemme at forskriftene helt eller delvis ikke skal gjelde i enkelte distrikter i landet.

§ 10. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av bestemmelser som er gitt i eller i medhold av disse forskrifter, er straffbar og kan medføre inndraging; jfr. lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer §§ 8 og 8 a slik disse paragrafer lyder etter provisorisk anordning av 26 januar 1945.

§ 11. Disse forskrifter trer i kraft straks.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

30 juli.

Bemyndigelse for dommerfullmektiger til å lede hovedforhandling m. v.

I rundskrivelse av 19 juli 1927 om dommerfullmektiger (nr. 17 om den nye rettergangsordning) har departementet truffet bestem-

30 juli. melser etter domstollovens § 23, annet ledd, og skjønnsprosesslovens § 5, annet ledd, om bemyndigelse for dommerfullmektiger til å lede hovedforhandling eller avsi dom eller til å styre skjønnsforretning. De to nevnte paragrafer bestemmer at bemyndigelse gis av vedkommende regjeringsdepartement eller av fylkesmannen hvis departementet så bestemmer. I henhold hertil fikk fylkesmannen adgang til å bemyndige en dommerfullmektig til å lede hovedforhandling m. v. i den enkelte sak og til å bemyndige en fullmektig som hadde fått den nødvendige øvelse og erfaring til å avsi dom i forhørsrettsaker og under saksforberedelse og til å lede hovedforhandling og avsi dom i vekselsaker. Derimot forbeholdt departementet seg selv å gi bemyndigelse i videre utstrekning enn ovenfor nevnt. Ved avgjørelser av søknader om alminnelig bemyndigelse for en dommerfullmektig til å lede hovedforhandlinger m. v. har departementet lagt vekt på arbeidsforholdene ved vedkommende embete og på dommerfullmektigens effaring og øvrige kvalifikasjoner.

Departementet bestemmer at myndigheten til å gi slike alminnelige bemyndigelser fra og med 8 mai 1945 skal overføres til vedkommende fylkesmann. En vil framheve at det ikke må bli en kurant sak å gi slik alminnelig bemyndigelse for en dommerfullmektig. Det må bare gjøres når det kan anses ubetenkelig og forholdene gjør det nødvendig.

Når dommerfullmektigen handler på grunnlag av en slik alminnelig bemyndigelse bør det gjøres bemerkning om det i rettsboken.

Fylkesmannen skal i hvert enkelt tilfelle sende innberetning til departementet om bemyndigelsen.

31 juli. **Rundskrivelse fra Justisdepartementet.**

Kommunevalgene 1945.

Det siste kommunevalg ble holdt i 1937. Ved kgl. resolusjon av 12 juni d. å. er den alminnelige valgdag for hele riket fastsatt til mandag 19 november 1945. Dersom det blir fastsatt særskilt valgdag for enkelte kommuner, vil melding om dette bli innrykket i Norsk lysingsblad.

Departementet har gjennom en rekke rundskrivelser i forbindelse med de tidligere valg gjort utførlig rede for valglovens bestemmelser. En går ut fra at disse rundskrivelser som for øvrig er innarbeidet i en kommentarutgave til kommunevalgloven av byråsjef Arnold Dybsjord, finnes oppbevart i valgstyrenes arkiv. Departementet har ikke lenger noe restopplag.

Departementet har sendt ut rundskrivelse av 20 juli d. å. om stor-

tingsvalget 1945. I denne rundskrivelse om kommunevalgene 1945 vil 31 juli. en i den utstrekning det er hensiktsmessig vise til førstnevnte rundskrivelse.

1. Lovbestemmelser som er gitt etter 1937 og som har betydning for valgene 1945.

For kommunevalgene 1945 ble det først gitt bestemmelser i provisorisk anordning av 12 juni 1945 om det første kommunevalg etter frigjøringen. Denne anordning er nå avløst av lov av 6 juli 1945 om det første kommunevalg etter frigjøringen. I denne lov er — så langt det har vært nødvendig på grunn av de ekstraordinære forhold og fordi det blir kortere tid enn vanlig til å forberede valgene — gitt noen bestemmelser som for valgene 1945 dels endrer bestemmelsene i kommunevalgloven av 10 juli 1925, dels gir enkelte nye regler. Hvor ikke annet følger av loven av 1945, kommer reglene i lov om kommunevalg av 10 juli 1925 med senere tilleggslover til anvendelse. De senere tilleggslover er loven av 1 juni 1928, 1 mai 1931, 24 juni 1932, 30 april 1937 og 5 mai 1939.

Da kommunevalgloven av 1925 med senere tilleggslover blir hovedloven også ved det kommende valg — bestemmelsene i loven av 1945 er få — vil departementet i denne rundskrivelse legge loven av 1925 med tilleggslover til og med 30 april 1937 til grunn og på bakgrunn av denne gjøre rede for de endrings- og tilleggsbestemmelser som er gitt ved lov av 5 mai 1939 og forannenvte lov av 6 juli 1945.

Ved lov av 5 mai 1939 ble det gjort følgende endringer i loven av 1925:

§ 1, første ledd, fikk følgende tillegg:

«Familieforsørgere anses bosatt i den kommune hvor de har sitt hjem, selv om de har sin virksomhet i en annen kommune og derfor i lengre tid må oppholde seg i denne. Som familieforsørgere anses etter denne bestemmelse enhver som forsørger ektefelle eller barn (herunder adoptivbarn og pleiebarn).»

En viser til det som er sagt i rundskrivelse av 20 juli d. å. om stortingsvalget 1945 til loven av 1920 § 2, første ledd.

§ 10, annet ledd:

Etter denne bestemmelse var fylkesmannen og borgermesteren utelukket fra valg til medlem av herreds- eller bystyret. Ved de nye kommunelover av 10 juni 1938 ble «borgermester» endret til «rådmann» og det ble bestemt at alminnelig revisor i kommunen ikke kunne være medlem av herred- eller bystyret (kommuneovenes §§ 5).

31 juli. Som følge av disse bestemmelser ble kommunevalglovens § 10, annet ledd, endret derhen at fylkesmann, rådmann og alminnelig revisor i kommunen er utelukket fra valg til herred- og bystyret.

I bykommuneloven av 10 juni 1938 § 5 ble imidlertid også tatt inn en bestemmelse om at det medlem av bystyret som ble bysekretær (formannskapsekretær) trådte endelig ut av bystyret. Ved behandlingen 1939 av kommunevalglovens § 10, annet ledd, ble nevnte endring i bykommunelovens § 5 oversett. Det følger likevel av nevnte bestemmelse i bykommunelovens § 5 at en bysekretær (formannskapsekretær) er utelukket fra valg til medlem av bystyret. En herredsekretær (formannskapsekretær) kan derimot velges til medlem av herredstyret.

§ 10, 3 avsnitt, litra b:

Etter denne bestemmelse kunne den som ved valgårets utløp hadde gjort tjeneste som medlem av herredstyret eller bystyret de 3 siste år, kreve seg fritatt for valg. For valget 1945 kan imidlertid ikke noe herred- eller bystyremedlem med hjemmel i denne bestemmelse kreve seg fritatt for valg, da ikke noe herred- eller bystyre har gjort tjeneste «de 3 siste år».

§ 12, første punktum:

Etter denne bestemmelse skulle kommunevalg holdes hvert 3 år. Ved tilleggsloven av 1939 ble dette endret derhen at kommunevalg skal holdes hvert 4 år. Etter overgangsbestemmelsene i samme tilleggslov skal dog kommunevalg for 4-års periode først holdes i 1946.

Hva kommunevalget 1945 angår, fremgår det av det som sies nedenfor at valg skjer inntil videre idet de valgte funksjonsperiode vil bli fastsatt ved særskilt lov.

Ved lov av 6 juli 1945 om det første kommunevalg etter frigjøringen er det gitt en del bestemmelser som i realiteten er endrings- og tilleggsbestemmelser til loven av 1925, men som bare har gyldighet for kommunevalget 1945. Særtrykk av denne lov er tilstilt valgstyrene. En viser til den.

En skal nedenfor anføre hvordan kommunevalgloven av 10 juli 1925 er endret eller utfylt ved bestemmelsene i loven av 6 juli 1945. Den førstnevnte lov med tilleggslover til og med 5 mai 1939 betegnes nedenfor som loven av 1925 og loven av 6 juli 1945 som loven av 1945.

Til § 1 i loven av 1925:

Etter § 2 i loven av 1945 skal ved innføring i manntall også den ansees som bosatt i kommunen som på grunn av de særlige forhold under krigen og okkupasjonen har tatt midlertidig bopel annensteds.

En viser til det som er sagt i rundskrivelse 20 juli d. å. om stortingsvalget 1945 til loven av 1920 § 2. 31 juli.

I kommuner hvor valget holdes på den alminnelige valgdag (19 november) eller på en særskilt valgdag før 1 januar 1946, er den kommunale stemmerett fortsatt betinget av at vedkommende «i tiden fra og med 31 desember året før det år valg skal holdes, har bodd og fremdeles bor i kommunen». For det tilfelle at det i en kommune blir fastsatt en særskilt valgdag etter 1 januar 1946, er det i § 2 i loven av 1945 bestemt at nevnte tidsrom endres til «de siste 9 måneder før valget».

Til § 12 i loven av 1925:

For valget 1945 gjelder etter loven av 1945 at Kongen skal fastsette valgdagen med en frist på minst 3 måneder. Departementet skal kunngjøre den senest 14 dager deretter i Norsk lysingsblad.

Kongens adgang til å fastsette særskilt valgdag er blitt friere enn før; jfr. rundskrivelse til fylkesmennene av 9 juli 1945.

Valgstyrets kunngjøring av valgdagen med angivelse av hvor mange der skal velges, oppfordring til de stemmeberettigete om å komme med forslag til valgliste og redegjørelse for reglene om listeforslag skal etter loven av 1945 skje med en frist på minst $2\frac{1}{2}$ måned.

Til § 15 i loven av 1925:

Hvis et valgstyre av særlige grunner vil fastsette et mindre antall stemmesedler enn det er skolekretser i soknet, skal etter § 8 i loven av 1945 beslutning om det treffes innen 80 dager før valgdagen. Beslutningen må godkjennes av fylkesmannen. Etter loven av 1925 var fristen minst 3 måneder før valgdagen.

Til § 18 i loven av 1925:

Etter loven av 1945 § 6 kan fylkesmannen i visse tilfelle gi adgang til utvidet forhåndstemmegivning. Bestemmelsene her er de samme som i § 7 i loven av s. d. om det første stortingsvalg etter frigjøringen. En viser til det som er sagt i rundskrivelse 20 juli d. å. om stortingsvalget 1945 til § 18 i loven av 1920.

Til § 19 i loven av 1925:

Ved §§ 3 og 9 i loven av 1945 er gitt de samme bestemmelser for kommunevalgene som §§ 4 og 9 i lov av s. d. om det første stortingsvalg etter frigjøringen gir for stortingsvalget, dog slik at utsettelse med valgoppgjøret besluttet av fylkesmannen og bare kan gjelde herredskommuner.

En viser for øvrig til det som er sagt i rundskrivelse av 20 juli d. å. om stortingsvalget 1945 til loven av 1920 § 19.

31 juli. Til § 20 bokstav c og d, § 22 a og § 22 b nr. 1 og 2 i loven av 1925:

Ved §§ 4, 5 og 7 i loven av 1945 er det gitt samme bestemmelser for kommunevalgene som §§ 5, 6 og 8 i lov av s.d. om det første stortingsvalg etter frigjøringen gir for stortingsvalget.

En viser til det som er sagt i rundskrivelse av 20 juli d. å. om stortingsvalget 1945 til loven av 1920 § 20 bokstav c og d, § 23 nr. 1 og § 25 nr. 1 og 2.

Til § 32 i loven av 1925, valgoppgjøret.

Loven av 1925 bygger på den forutsetning at valgstyrenes prøving av forhåndstemmene og opptelling av stemmesedler tar til så snart stemmegivningen er slutt. Da en må regne med at transportforholdene også i november d.å. vil være slike at det tar betydelig lengre tid enn vanlig å få sendt forhåndstemmer fram til bestemmelsestedet, er det i § 9 i loven av 1945 åpnet adgang for fylkesmannen til for enkelt eller enkelte herredskommuner i Troms og Finnmark fylker å bestemme at valgoppgjøret (herunder prøving av forhåndstemmene) skal utsettes i inntil 20 dager etter valgdagen når forsendelsen av forhåndstemmene til vedkommende kommune på grunn av de særlige forhold etter krigen tar så lang tid at utsettelse anses nødvendig.

Treffer fylkesmennene i Troms og Finnmark fylker beslutning om utsettelse av noe valgoppgjør, vil departementet kunngjøre disse beslutninger i Norsk lysingsblad. Det vil da også gi nærmere regler om oppbevaring av stemmeurner og stemmemateriell for øvrig inntil opptellingen begynner; jfr. § 9, siste ledd, i loven av 1945.

Etter § 10 i loven av 1945 trer de nyvalte herred- og bystyrrer i virksomhet 1 januar 1946 eliler snarest mulig deretter og gjør tjeneste til de avløses av nye lovlig valte herred- eller bystyrrer, selv om valget blir erklært for ugyldig. Varigheten av deres funksjonstid fastsettes senere ved lov.

For suspensjon av kommunal stemmerett gjelder etter kommunevalglovens § 1 de bestemmelser som er omhandlet i Grunnlovens § 52. Etter disse suspenderes stemmeretten ved offentlig tiltale for straffbare handlinger overensstemmende med hva derom i loven bestemmes og ved umyndiggjørelse. I loven av 28 mars 1912 om suspensjon av statsborgerlig stemmerett er gitt bestemmelser om når stemmerett suspenderes ved offentlig tiltale. Denne lov har fått et midlertidig

tillegg ved provisorisk anordning av 4 mai 1945 om tiltak for å hindre 31 juli. at landsvikere avgir stemme ved offentlig valg.

En viser til det som er sagt om denne anordning i rundskrivelse av 20 juli d.å. om stortingsvalget 1945.

2. Valgmyndighetene.

Det er ikke foretatt noen endring i de regler som kommunevalgloven gir om manntallsførere, manntallsnemnd, stemmestyrer og valgstyrer.

Det følger av bestemmelsene om den foreløpige ordning av det kommunale styre i Norge at det — så lenge ikke de gamle herred- og bystyrer er trådt i virksomhet igjen — er det midlertidig oppnevnte kommunestyre som blant sine egne medlemmer velger medlemmene (bortsett fra manntallsfører eller manntallsførere) av manntallsnemnden. Har styret i herred som består av flere sokn, ikke så mange medlemmer bosatt i de enkelte sokn at manntallsnemnden blir fulltallig, velger styret de manglende blant stemmeberettigete som er bosatt i soknet. Stemmestyrene oppnevnes så vidt mulig blant valgstyrets egne medlemmer og for øvrig blant stemmeberettigete i kommunen, fortrinnsvis blant dem som bor i stemmekretsen. Det midlertidige kommunestyre sammen med manntallsføreren (-førerne) utgjør valgstyret. Så snart de gamle herred- og bystyrer trer i virksomhet, overtar formannskapet også de funksjoner valgloven legger til det, og trer inn i valgstyret istedenfor det midlertidige kommunestyre. Det velges ny manntallsnemnd og nye stemmestyrer etter reglene i valglovens §§ 4 og 16.

Ved oppnevning av stemmestyrene bør det legges vekt på å oppnevne personer med fornøden kyndighet.

3. Særskilt oppnevnte stemmemottakere.

I medhold av § 4 i loven av 6 juli 1945 om det første kommunevalg etter frigjøringen og § 20 bokstav e i kommunevalgloven av 10 juli 1925 er ved kgl. resolusjon av 13 juli d.å. og kgl. resolusjon av 20 juli d.å. oppnevnt som stemmemottakere ved kommunevalgene de samme personer som ved samme resolusjoner ble oppnevnt som stemmemottakere ved stortingsvalget.

En viser til rundskrivelse av 20 juli d. å. om stortingsvalget 1945.

4. Valgmateriell m. m.

Til fordeling på manntallsførerne og valgstyrene har departementet sendt fylkesmennene:

- 31 juli. a. Særtrykk av kommunevalgloven av 10 juli 1925 med senere tilleggslover. Her er også tatt med lov av 28 mars 1912 om suspensjon av statborgerlig stemmerett og det midlertidige tillegg til denne av 4 mai 1945 og videre Grunnlovens §§ 50, 52 og 53, alt på bokmål og nynorsk.
- b. Særtrykk av lov av 6 juli 1945 om det første kommunevalg etter frigjøringen.
- c. Blanketter til følgebrev til valgstyret ved forhåndstemmegivning innen riket — på bokmål og nynorsk.
- d. Rundskrivelse av 5 juni 1945 om det forberedende arbeid med valget, særlig med utarbeidelsen av manntallene, som manntallsførerne straks burde ta fatt på.
- e. Instruks om istandbringelse av det statsborgerlige og det kommunale manntall på bokmål og nynorsk.

Om valgurner og valgmateriell, herunder stemmeseddel- og omslagskonvolutter, viser en til det som er sagt i rundskrivelse av 20 juli d. å. om stortingsvalget 1945, idet en dog tilføyer at valgstyrene selv må anskaffe stemmeseddel- og omslagskonvolutter til kommunevalgene.

5. Skjemaer til kunngjøringer, manntall m. m.

Bokføring på valgtinget.

- a. I rundskrivelse av 15 mai 1931 har departementet fastsatt skjema for den bok som valgstyrets formann etter kommunevalglovens § 22, post 5, skal føre over innkomne forhåndstemmer, avgitt utenfor velgerens kommune eller sokn.
- b. I rundskrivelse av 20 juli 1934 har departementet fastsatt tekst, format og papirsort for valgstyrets kunngjøring om valgdagen.

I rundskrivelse av 1 juni 1931 har departementet videre fastsatt tekst, format og papirsort for følgende skjemaer:

- c. Valgstyrets innkalling til valgting.

I dette skjema ble ved rundskrivelse av 21 juni 1937 ordene «de siste 2 år» erstattet med «tiden fra og med 31 desember året før det år valg skal holdes», jfr. lov av 30 april 1937.

Etter lov av 5 mai 1939 må nå føyes til: «Familieforsørgeren anses bosatt i den kommune hvor de har sitt hjem, selv om de har sin virksomhet i en annen kommune og derfor i lengre tid må oppholde seg i denne. Som familieforsørger anses etter denne bestemmelse enhver som forsørger ektefelle eller barn (herunder adoptivbarn og pleiebarn)».

Etter § 2 i lov av 6 juli 1945 om det første kommunevalg etter frigjøringen må også føyes til:

«Som bosatt i kommunen anses også den som på grunn 31 juli. av de særlige forhold under krigen og okkupasjonen har tatt midlertidig bopel annetsteds».

Treffer fylkesmannen med hjemmel i § 6 i lov av 6 juli 1945 beslutning om utvidet adgang til forhåndstemmegivning ved det forestående valg, må det i denne innkalling gis de nødvendige orienterende opplysninger for velgerne dersom beslutningen foreligger når innkallingen blir kunngjort.

I kommuner der det blir fastsatt særskilt valgdag til tiden etter 1 januar 1946, ombyttes ordene «tiden fra og med 31 desember året før det år valg skal holdes» med ordene «de siste 9 måneder før valget».

d. Valgstyrets tilleggskunngjøring om flertallsvalg.

e. Manntallskjema A.

f. Manntallskjema B.

For så vidt angår de nevnte manntallskjemaer A og B merkes at departementet med hensyn til format har samtykket i at en til løsbladet manntall kan bruke et format som går inn i en skrivemaskin med standard valselengde, dvs. skjemaet skal ha en høyde på 210 mm og en kan gå ned til en bredde på ikke under 240 mm.

g. Manntallsførers kunngjøring og utlegging av manntallet.

h. Valgstyrets kunngjøring om kjennelsesmøtet.

I vedlegg til rundskrivelse av 15 september 1931 er gitt formularer for

i. Møtebok for stemmestyret.

j. Møtebok for valgstyret.

Blir det med hjemmel i § 9 i loven av 6 juli 1945 truffet bestemmelse om at valgstyrets valgoppgjør skal utstå, må dette anføres i møteboken. Videre må det anføres hvor og på hvilken måte stemmesedler, lister, avkryssete manntall osv. har vært oppbevart, hva det er foretatt for at eventuell transport og opbevaring i tiden fra stemmegivningens slutt til opptellingen tar til, skal være betryggende og endelig om dette materiell viste noe tegn på å være åpnet i nevnte tidsrom.

I rundskrivelse av 1928 om «veiledning i oppgjør av kommunevalg, foretatt som forholdsvalg», jfr. rundskrivelse av 15 september 1931 side 3 øverst, er nærmere omhandlet skjemaer til bruk under valgoppgjøret.

De skjemaer som departementet har fastsatt (a—i foran), plikter manntallsføreren og valgstyret nøye å følge. Forsåvidt papirsorten angår merkes dog:

Rasjoneringsutvalget for papir og papp har i skrivelse hertil av

31 juli. 6 juni d. å. samtykket i dispensasjon fra forbudet mot helt trefritt papir for det kvantum trefritt skrivepapir som går med til manntallslister til de forestående kommune- og stortingsvalg. Manntallskjemaene kan derfor fåes i den fastsatte papirsort. Departementet har ikke noe å innvende mot at det ved det forestående valg også til manntall i fast bind (hefte) brukes papir nr. 5080.

Hva papirsorten for de øvrige skjemaer angår — for så vidt denne er fastsatt — dispenseres herved fra bestemmelsene om denne.

De skjemaer og formularer som er nevnt foran i rundskrivelsen av 1928 om veiledning i oppgjør av kommunevalg, foretatt som forhold valg, er tatt med som vedlegg i Dybsjords kommentarutgave av kommunevalgloven.

Det vil senere bli sendt valgstyrene en del skjemaer for statistiske opplysninger vedrørende kommunevalget. Disse skal umiddelbart etter valget i utfylt stand sendes direkte til Statistisk sentralbyrå.

6. Valglovens frister.

Som vedlegg 1 til denne rundskrivelse er tatt med en fortegnelse over de frister som gjelder for valget 1945.

7. Manntallet.

En viser om dette til det som er sagt i rundskrivelse av 20 juli d. å. om stortingsvalget 1945.

8. Forhåndstemmegivningen.

Forhåndstemmegivning foregår etter samme regler som ved valget 1937, dog slik at det er åpnet adgang til å oppnevne særskilte stemmemottakere i utlandet og på Svalbard og slik at fylkesmannen i visse tilfelle kan bestemme adgang til utvidet forhåndstemmegivning; jfr. det som er sagt foran under 1. Departementet viser videre til den fremstilling av reglene for forhåndstemmegivning som er gitt i rundskrivelse av 15 mai 1931. Videre henleder en oppmerksomheten på de uttalelser som Stortingets forberedende fullmaktskomité har gitt i anledning av stortingsvalgene 1930, 1933 og 1936. Disse uttalelser er tatt inn på side 4—9 i departementets rundskrivelse av 21 juni 1937.

En viser for øvrig til det som er sagt i rundskrivelse av 20 juli d. å. om stortingsvalget 1945. Det gjelder tilsvarende for forhåndstemmegivning til kommunevalgene.

9. Valgtinget og valgoppgjøret.

Reglene for disse er ikke endret; jfr. dog det som er sagt foran under 1 til § 32 i loven av 1925. En viser derfor til det som er sagt i tidligere rundskrivelse. En skal her gjenta:

Valglovens § 27 bestemmer uttrykkelig at valgstyret og stemmestyret kan forlange at en ukjent velger godtgjør at han er den han gir seg ut for. I tvilstilfelle bør det kreves legitimasjon for at en velger er den han gir seg ut for å være. 31 juli.

Det viser seg stadig, at lovens krav om, at velgeren i enrom skal legge sin stemmeseddel i stemmeseddelkonvolutten, imøtekommes på en måte, som ikke svarer til lovens forutsetninger. Det må i hvert stemmegivningslokale sørges for betryggende avlukker, som står under direkte oppsikt av stemmestyret, og som ikke har annen forbindelse enn til stemmegivningslokalet. Det går ikke an som avlukker å bruke rom, som helt unndrar seg stemmestyrets kontroll, og heller ikke rom, som gir utenforstående adgang til å iakta velgerens stemmegivning, f. eks. gjennom vinduer. Stemmestyret må nøye påse at bare en velger ad gangen slipper inn i avlukket. Det innskjerpes samtidig, at velgeren skal gjøre bruk av avlukket. Det er uten betydning, at velgeren selv mener dette er unødvendig, eller at han anser det tilstrekkelig å vende ryggen til de øvrige tilstedeværende, mens han foretar konvolutteringen.

Et medlem av stemmestyret må stadig føre kontroll med valgurnen slik at ikke noen legger mer enn en konvolutt i urnen. Stemmeseddel som er lagt ned, kan ikke tas opp igjen. Gjøres det, begås det en dobbelt feil.

Møter ved et stemmested en velger som ønsker å gjøre bruk av sin rett til å stemme utenfor hjemkretsen, skal det visstnok gis vedkommende velger en offisiell stemmeseddelkonvolutt til å legge sin stemmeseddel inn i, men konvolutten skal ikke legges i urnen. Stemmestyret skal derimot legge konvolutten inn i et særskilt omslag, klebe dette igjen og skrive velgerens navn og adresse utenpå. Når stemmegivningen er slutt, leveres slike omslag til valgstyret til videre behandling (lovens § 27, annet ledd). Valgstyrene bør anskaffe spesielle konvolutter til omslag. Stemmegivning av heromhandlet art, så vel som mulig stemmegivning i henhold til lovens § 28, må stemmestyret uttrykkelig anføre i sin møtebok med angivelse av vedkommendes navn og de nærmere forhold.

Når den tid som er fastsatt for stemmegivningen er ute, skal dørene til stemmegivningslokalet stenges og ikke flere velgere slipper inn. De som allerede er kommet inn i lokalet innen denne tid, skal dog gis anledning til å stemme.

En innskjerper at innpakning, forsegling og eventuell transport og oppbevaring av stemmesedler må skje på fullt betryggende måte. Det må være utelukket at uvedkommende kan skaffe seg adgang til pakkens innhold uten å ødelegge forseglingen. Det må sørges for at det segl som blir brukt, blir tatt i forvaring av en annen enn den som eventuelt bringer pakken fram til valgstyret.

31 juli.

Vedlegg 1.**Kommunevalglovens frister.**

Kommunevalglovens § 49 bestemmer: «I fristene efter denne lov regnes ikke valgdagen med. Ender en frist på en helligdag, regnes den for å løpe ut den nærmeste hverdag som følger efter.»

Ved kgl. res. av 12 juni 1945 er den alminnelige valgdag for valget 1945 fastsatt til mandag 19 november. I rubrikken nedenfor til høyre er i de tilfelle hvor fristene regnes tilbake fra valgdagen, datoene beregnet etter denne valgdag. I kommuner (sokn) med annen valgdag, må omberegning av datoene foretas.

I kommuner
(sokn) med
valgdag 19 nov.
1945 er friste-
ne i 1945:

Hva skal være foretatt og innen hvilken frist:

Vedtak av valgstyret om færre stemmesteder enn det er skolekretser må i tilfelle være fattet innen 80 dager før valgdagen (lov 6 juli 1945 § 8). Senest 31 aug.

Vedtaket må godkjennes av fylkesmannen (§ 15).

Valgstyret kunngjør valgdagen med frist på minst 2½ måned og oppfordrer velgerne til å komme med forslag til valgliste (lov 6 juli 1945 § 1 og lov 10 juli 1925 § 12). Senest 3 sept.

Valgstyret innkaller «i god tid» de stemmeberettigete til valgtinget (§ 17). I god tid.

Manntallsutkastet og liste over dem som manntallsføreren ikke har funnet å kunne føre inn i det, når han har vært i tvil om deres rett eller når de selv har krevd seg innført, må være ferdig innen den 42de dag før valgdagen (§ 4). Senest 8 okt.

Manntallsnemnden skal gjennomgå manntallsutkastet i tiden mellom 42de og 35te dag før valgdagen (§ 4). I tiden fra og med 9 okt. til og med 14 okt.

Manntallsføreren skal «i tide» kunngjøre tiden og stedet for utleggelsen av manntallet med oppfordring til å klage over formentlige feil i manntallets innhold (§ 5). I tide.

Manntallet skal legges ut senest 35te dag før valgdagen (§ 5). Senest 15 okt.

Forslag til valgliste eller erklæring om at forslag til sånn vil bli fremsatt, hvis det skulde vise seg at valget blir å fremme som forholdstallsvalg, må være kommet Senest kl. 8 aften (20) 18 okt.

inn til formannen i valgstyret senest kl. 8 aften den 32te dag før valget (§ 13, post 1 a, og § 13, post 3).

31 juli.

Forslag til valgliste fra dem som ved rett-tidig erklæring har forbeholdt seg adgang til å innlevere forslag etter den ordinære frist, må være fremkommet innen kl. 8 aften den 29de dag før valget (§ 13, post 3).

Senest kl. 8
aften (20)
22 okt.

Erklæring om at forslag til valgliste kalles tilbake, må være kommet inn til valgstyrets formann senest kl. 8 aften den 21de dag før valget (§ 13, post 4).

Senest kl. 8
aften (20)
29 okt.

Valgstyret skal «snarest mulig» offentliggjøre en kunngjøring til velgerne om at valget skal foregå som flertallsvalg, når forholdstallsvalg ikke kan brukes fordi intet eller bare ett godkjent forslag til valgliste er fremkommet (§ 38).

Snarest mulig.

Valgstyret skal senest den 18de dag før valget i eller ved sitt lokale slå opp bekreftede avskrifter av de godkjente forslag som offisielle valglistes. Også på annen høvelig måte skal valgstyret bringe forslagene m. m. til offentlig kunnskap, så vidt mulig innen samme frist (§ 14, post 2).

Senest 1 nov.

Klager over innholdet av manntallet må være kommet inn til valgstyret senest kl. 8 aften den 18de dag før valget (§ 7).

Senest kl. 8
aften (20)
1 nov.

Liste over dem som klagen vedkommer (jfr. foran), skal straks etter utløpet av klagefristen legges ut på de steder hvor manntallet har vært utlagt (§ 7).

Straks etter
1 nov.

Forhåndstemme fra innenriksværende velger kan avgis fra og med 18de dag før valget til kl. 8 aften dagen før valget, helligdager ikke medregnet (§ 19).

Fra og med
1 nov.

(Oppholder velgeren seg på Jan Mayen eller er på fartøy på vei dit, kan dog forhåndstemme avgis fra og med 1 juli. Oppholder han seg på Svalbard, kan han avgi stemme fra og med 1 august. Velgere som venter å være utenriks når valgting holdes, kan stemme på forhånd — enten innenriks før avreisen fra riket eller fra utenriks sted — fra og med 1 mai.)

Krav om innføring i manntallet på grunn av flytning fra et sokn til et annet i samme herred mellom 1 august og valgdagen, må fremsettes innen kl. 8 aften før det kjennelsesmøte som er nevnt i lovens § 8 (jfr. nedenfor) (§ 3).

31 juli.

Valgstyret holder møte for å avsi kjennelse etter lovens § 6 en av de siste 10 dager før valget. Tiden og stedet for dette møte må være kunngjort i forveien (§ 8).

En av dagene fra og med 9 nov. til og med 18 nov.

Forhåndstemme kan avgis hos stemmemottaker (§ 19 annet ledd).

Senest kl. 8 aften (20) 17 nov.

Anke til Justisdepartementet over valgstyrets kjennelser om stemmerett eller om adgang til å levere stemmeseddel må være fremført muntlig i valgstyrets møter eller skriftlig være kommet inn til valgstyrets formann innen kl. 8 aften den 30te dag etter valgdagen (§ 39).

Senest kl. 8 aften (20) 19 nov.

Klage i anledning av valget eller forberedelsen av det må være fremført muntlig i valgstyrets møter eller skriftlig være kommet inn til valgstyrets formann innen kl. 8 aften den 30te dag etter valgdagen (§ 40).

Senest kl. 8 aften (20) 19 des.

Anke til Stortinget over departementets avgjørelse av en påanket stemmerettstvist må være kommet inn til departementet innen kl. 3 ettermiddag den 30te dag etter at departementet har truffet sin avgjørelse (§ 39).

3 aug.

Provisorisk anordning *) om endring i landsvikanordningen av 15 desember 1944 m. v.

I.

Følgende bestemmelser i landsvikanordningen av 15 desember 1944 skal lyde så:

§ 3. Forbrytelse mot § 2 straffes med fengsel eller tvangsarbeid inntil 3 år, bøter, tap av almen tillit (tillitstap), jfr. § 11, eller begrenset rettighetstap, jfr. § 12, eller med flere av disse straffer. Dessuten kan forbud mot å oppholde seg i bestemte områder (oppholdsforbud) fastsettes som tilleggsstraff; jfr. § 13.

§ 5. Er en slik handling som nevnt i § 2 foretatt under tvang, kan straffen falle helt bort. Det samme gjelder når handlingen er forøvet før det fylte 18 år.

Bestemmelsene i foregående ledd får tilsvarende avendelse:

- a. Ved overtredelse av § 2, nr. 1, overfor den som ikke har tatt aktiv del i organisasjonens straffbare virksomhet og som under krigen har innlagt seg fortjenester ved handling til gagn for landet.
- b. Ved overtredelse av § 2, nr. 3, overfor den som bare har deltatt som arbeider eller som underordnet funksjonær ved utføring av ervervsvirksomhet for fienden.

*) Kunngj. 8 august i Lovtid 1 nr. 7.

§ 6. Ved fastsettelsen av bøter etter denne anordning bør for- 3 aug.
uten til det straffbare forhold og den ved handlingen voldt skade
tas særlig hensyn til hva den skyldige etter sine økonomiske forhold
og sine ervervsmuligheter antas å kunne utrede.

Har den skyldige etter 8 april 1940 foretatt slike disposisjoner
som er nevnt i §§ 27—28, skal hans økonomiske stilling bedømmes
som om de ikke hadde funnet sted.

§ 8. Kan en bot ikke fås inndrevet, kan påtalemyndigheten når
den skyldige er arbeidsfør, sette ham i offentlig eller privat arbeid
eller i tvangsarbeid inntil boten er opptjent, dog ikke for lengre tid
enn ett år.

Kongen gir nærmere regler for utøvelsen av denne myndighet
og for fastsettelsen av vederlaget for arbeidet og om hvor meget som
skal holdes tilbake av det til avbetaling på boten.

§ 12. Dom på begrenset rettighetstap kan gå ut på fradøm-
melse av en eller flere av de rettigheter som er nevnt i § 11. Fra-
dømmelse skal skje for 10 år av de rettigheter som er nevnt i § 11,
nr. 1—4, og ellers for det antall år som dommen bestemmer.

§ 16. Har den som har handlet i strid med § 2 opptrådt på
vegne av eller til fordel for andre, skal også den vinning som disse
har hatt, inndras i samsvar med reglene i § 15.

Når flere har samvirket i det forhold som begrunner inndraging,
svarer de en for alle og alle for en for den inndraging som blir fast-
satt for hver av dem.

§ 25. De som etter 8 april 1940 på straffbar måte har vært med-
lemmer av slik organisasjon som er nevnt i § 2, nr. 1, svarer for skade
som organisasjonen deretter har voldt ved medvirking til rettstridig
styre av landet eller ved andre rettstridige handlinger. Det samme
gjelder for skade som er voldt av noe medlem, når han har opp-
trådt i samsvar med organisasjonens formål eller virke. Ansvar
omfatter også tap i fremtidig erverv og oppreising; jfr. lov om straffe-
lovens ikrafttredelse § 19.

Erstatningsansvaret for det enkelte medlem fastsettes under
hensyn til det forbryterske forhold, den utviste skyld, den skyldiges
økonomiske stilling samt omstendighetene for øvrig. Når det finnes
rimelig kan ansvaret helt bortfalle.

Bestemmelsene i § 6, annet punktum, får tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsene i § 7, første og annet ledd, får tilsvarende an-
vendelse.

§ 32. Dersom ektefellen under krigen har inntatt en fast nasjo-
nal holdning og har gitt uttrykk for dette i ord og handling, kan
inndragings- og erstatningsansvaret mot den som har overtrådt § 2,
begrenses slik at ektefellen helt eller delvis får beholde sin halvpart

3 aug. av fellesboet uansett om det er den skyldige ektefelle som har rådgivetheten over midlene.

§ 40. Beslag etter § 36 har samme rettsvirkning som utlegg. Bestemmelse om forvaltning etter § 39 skal anses som beslag av alle de ting og verdier som til enhver tid hører med i den formue eller virksomhet som er under forvaltning.

Gjelder beslaget eller forvaltningen fast eiendom eller skip, må tinglysing eller registrering finne sted. Gebyret for tinglysing og registrering av disse forretninger regnes etter sportellovens § 52, første ledd; jfr. § 67, fjerde ledd.

Beslag eller forvaltning gir ikke rett til tvangs salg til dekning av de krav som skal sikres før disse endelig er fastsatt.

§ 44. Enhver plikter å gi Erstatningsdirektoratet de opplysninger som det krever for utføringen av sine gjøremål. Opplysningene kan kreves gitt skriftlig eller muntlig innen den frist som blir satt av direktoratet.

Erstatningsdirektoratet kan også kreve å få granske forretningsbøker, forretningspapirer, styre- og forhandlingsprotokoller og andre dokumenter og bøker. Om nødvendig kan direktoratet kreve dem beslaglagt av politiet. Direktoratet kan også kreve å få besiktige verdier eller steder der verdier finnes.

Til bruk for saker om økonomisk ansvar i landsvikforhold kan påtalemyndigheten (politiet) innhente opplysninger eller foreta granskning eller besiktigelse i samsvar med reglene i de foregående ledd.

II.

I provisorisk anordning om rettergang i landsviksaker av 16 februar 1945, jfr. provisorisk anordning av 4 mai s. å., skal til § 10, annet ledd, føyes et nytt siste punktum sålydende:

Forkynnelsen kan foregå ved anbefalt brev.

III.

Denne anordning trer i kraft straks.

3 aug. **Provisorisk anordning*)** om endring i provisorisk anordning av 15 desember 1944 om straff for visse handlinger begått i krigstid.

I.

I provisorisk anordning av 15 desember 1944 om straff for visse handlinger begått i krigstid skal følgende bestemmelser lyde så:

*) Kunngj. 8 august i Lovtid. 1 nr. 7.

§ 1, annet ledd:

3 aug.

På samme måte straffes forsøk på og medvirkning til slik overtredelse. Overtredelsen anses som forseelse.

§ 3. Saker som gjelder overtredelser av bestemmelsene i denne anordnings § 1, skal behandles etter reglene i provisorisk anordning av 16 februar 1945 om rettergang i landsviksaker (Rettergangs-anordningen).

Hvis det finnes hensiktsmessig, kan den militære og den borgerlige påtalemyndighet komme overens om at en slik sak skal bringes inn for militær rett.

II.

Denne anordning trer i kraft straks.

Provisorisk anordning *) om endring av provisorisk anordning om pengevesenet, Norges bank m. v. under den nåværende krigssituasjon av 22 april 1940; jfr. provisoriske anordninger av 7 juni 1940, 26 juli 1940 og 3 september 1943. 3 aug.

§§ 5, 10, 11, 13, 14 og 15 i provisorisk anordning om pengevesenet, Norges bank m. v. under den nåværende krigssituasjon av 22 april 1940, jfr. provisoriske anordninger av 7 juni 1940, 26 juli 1940 og 3 september 1943, oppheves.

Kongelig resolusjon.

3 aug.

Reglementet for opptagelse av studerende ved Norges tekniske høyskole, Norges tannlægehøyskole, Bergens museum, Norges lærerhøyskole og Statens akademi for malere og billedhoggere blir gitt følgende tilføyelse:

Med søknad om opptagelse som studerende (elev) må følge attest for vedkommendes nasjonale holdning under okkupasjonen. Slik attest kan også kreves for adgang til fortsatt studium og for oppmelding til eksamen. Nærmere retningslinjer for behandlingen av søknadene gis av departementet.

For studerende ved Bergens museum, Norges lærerhøyskole og Statens akademi for malere og billedhoggere fastsettes følgende ordensforskrift: Studerende (elev) som under okkupasjonen har vist klanderverdig nasjonal holdning, kan etter at han har hatt adgang til å gjøre rede for sitt forhold, bortvises for bestemt tid eller for bestandig.

Melding om bortvisning skal sendes departementet.

Den som vises bort, kan kreve sin sak innanket for departementet.

*) Kunngj. 8 august i Lovtid. 1 nr. 7.

3 aug.

Kongelig resolusjon.

Regler om fordelingen av saker mellom påtalemyndigheten og Erstatningsdirektoratet.

I medhold av Landsvikanordningen av 15 desember 1944 § 42, siste ledd, bestemmes:

§ 1. Når påtalemyndigheten fremmer en sak etter provisorisk anordning om rettergang i landsviksaker av 16 februar 1945, skal den i forelegget eller tiltalebeslutningen ta med også de økonomiske krav som er nevnt i Landsvikanordningens § 42 nr. 2, og som det kan bli tale om å gjøre gjeldende i vedkommende sak; jfr. dog § 3 nedenfor.

Etter anmodning fra Erstatningsdirektoratet kan påtalemyndigheten fremme en sak angående økonomiske krav alene.

§ 2. Før påtalemyndigheten utferdiger forelegg eller tiltalebeslutning, skal den innhente uttalelse fra Erstatningsdirektoratet eller dets representant på stedet dersom

- a) siktetes formue er satt under forvaltning av en tilsynsmann, eller
- b) det inndragingsansvar som kan gjøres gjeldende antas å overstige kr. 25 000, eller
- c) siktetes formue antas å overstige kr. 150 000.

Også ellers bør slik uttalelse innhentes når den skjønnes å kunne få vesentlig betydning for behandlingen av saken.

§ 3. Finner påtalemyndigheten at det foreligger særlig tungtveiende grunner for å fremme straffesaken alene, kan den unnlate å ta med de økonomiske krav, selvom den regner med at det kan bli spørsmål om å gjøre slike krav gjeldende. Utferdiges det forelegg i en slik sak, skal siktete i forelegget gjøres oppmerksom på at disse krav senere kan gjøres gjeldende av Erstatningsdirektoratet.

3 aug.

Kongelig resolusjon, hvorved det fastsettes midlertidig lønnsregulativ for de offentlig ansatte jordmødre sålydende:

Fra 8 mai 1945 å regne skal distriktsjordmødrenes årlige lønn være kr. 900 med 4 alderstillegg à kr. 50 etter 3, 6, 9 og 12 år. Lønnen utredes som bestemt i jordmorlovgivningen. Hertil kommer midlertidig reguleringstillegg med 55 prosent av grunnlønn og alderstillegg for dem som overveiende forsørger ektefelle eller barn under 18 år, for andre $\frac{2}{3}$ herav. Reguleringstillegget utredes på samme måte som lønnen.

Særtillegget for distriktsjordmødrene i Troms og Finnmark

fylker og tillegget for jordmødre som i kalenderåret bare har bistått med få fødsler, som de har krav på betaling for, blir uforandret. Begge tillegg utredes som hittil av staten. 3 aug.

Kongelig resolusjon *), hvorved det i medhold av § 22 i lov nr. 1 av 9 februar 1940 om offentlig godkjente slaktehus, offentlig kjøttkontroll m. v. fastsettes følgende regler for offentlig kjøttkontroll av biff og pølsekjøtt av hval: 3 aug.

Biff og pølsekjøtt av ferskt hvalkjøtt skal undersøkes og kontrolleres av den offentlige kjøttkontrollen etter de regler som er eller blir fastsatt i loven eller i medhold av loven, for så vidt reglene passer for undersøkelsen av disse varer. Landbruksdepartementet bemyndiges til å gi utfyllende bestemmelser og nærmere instruks om undersøkelsen.

Disse regler trer i kraft straks.

Kongeleg resolusjon *), der det i samhøve med § 4 i mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvarer, jfr. provisorisk anordning frå 12 juni 1945, vert gjeve desse føresegnene om avgift på omsetnaden av pelsdyrskinn: 3 aug.

§ 1. I tida til og med 31 mai 1946 skal det svarast avgift ved fyrste gongs omsetning av rå, ureidde skinn av rev og mink som er ala i pelsdyrgard.

§ 2. Avgifta som skal betalast av seljaren, vert fastsett til 2 % som vert rekna av:

- 1) salsumen (tilslagsumen ved omsetning på norsk auksjon eller ved sal direkte til forbrukar),
- 2) den sumen skinnnet er verdsett til når det gjeld skinn som vert sende til omsetning over utanlandske auksjonar.

§ 3. Det er sett straff for brot på desse føresegnene.

§ 4. Desse føresegnene trer i kraft straks.

Kongeleg resolusjon *), der det i samhøve med §§ 4 og 5 i mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvarer, jfr. provisorisk anordning frå 12 juni 1945, vert gjeve desse føresegnene om avgift på grønnsaker: 3 aug.

§ 1. I tida til og med 31 mars 1946 skal det svarast avgift ved alt sal frå produsent av grønnsaker av desse slag:

Kål av alle slag, gulrøter, matneper, selleri, purre, raudbeter, matlauk av alle slag, melonar, tomater, agurkar, persille, spinat, erter

*) Kunngj. 8 august i Lovtid. 1 nr. 7.

3 aug. og bønner, graskar, pastinakk, jordskokk, peparrot, rabarbra, asparagus, redikkar, salat, sjampinjong og dill.

§ 2. Avgifta vert fastset til 2 % av salsumen. Ho vert rekna av brutto salsum frå produsent (notasumen inklusive frakt og emballasje og mogleg avgift til staten der denne er teke med i prisen på vara.)

§ 3. Unnateke frå avgiftsplikta er sal frå produsent til arbeidarar på garden eller i gartneri- eller hagebruksverksemda og leveranser til oppfylling av kår- og forpaktningkontrakter.

Med godkjenning frå departementet kan Omsetningsrådet også gjeva føresegnar om fritaking for avgift på anna småsalg.

Når serlege grunnar talar for det kan Omsetningsrådet taka fri for avgift i det enkelte tilfelle.

§ 4. Det er sett straff for brot på desse føresegnene.

§ 5. Desse føresegnene trer i kraft straks.

3 aug. **Kongelig resolusjon.**

1. Forsvarsdepartementet organiseres i avdelinger og kontorer etter ensartete saksområder, og ikke etter forsvarsgrener. Det skal bygges opp med følgende hovedavdelinger:

I. Personell- og organisasjonsavdeling.

II. Materiell- og produksjonsavdeling.

III. Økonomisk- og juridisk avdeling.

IV. Avdeling for sivil luftfart.

2. Ved beordring av nytt militært personell skal stillingene så vidt mulig besettes med et likt antall fra hver av de tre forsvarsgrener.

3 aug. **Kongelig resolusjon.**

Første avsnitt i § 2 i kongelig resolusjon av 19 november 1943 om Norges luftfartstyttes opprettelse, gis følgende forandrete ordlyd:

Norges luftfartstyre skal bestå av minst syv og høyst ti medlemmer med en administrerende direktør som formann.

3 aug. **Kongelig resolusjon *),** hvorved det bestemmes, at § 2 i kongelig resolusjon av 8 mai 1945 om iverksetting av provisorisk anordning av 4 mai 1945 om midlertidig forbud mot driftstans m. v. skal lyde så:

*) Kunngj. 8 august i Lovtid 1 nr. 7.

§ 2. Bestemmelsene i anordningens § 1, nr. 1—3, gjelder alle bedrifter, alle arbeidsplasser og alle arbeidsforhold. Forsynings- og gjenreisningsdepartementet kan gjøre unntak for visse arbeidsplasser, bedriftsgrupper og grupper av arbeidsforhold. 3 aug.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om endring i § 1 i vedtekten angående lukningstid for utsalgsteder i Brandbu herred, Oppland fylke. 3 aug.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om endring i § 1 i vedtekten angående lukningstid for utsalgsteder i Trysil herred, Hedmark fylke. 4 aug.

Forskrifter *) for reparasjoner og/eller ombygging av visse trefartøyer. 6 aug.

(Fastsatt av Handelsdepartementet i medhold av provisorisk anordning av 20 juli 1945.)

§ 1. I medhold av § 2 i provisorisk anordning av 20 juli 1945 om tillatelse til å bygge og reparere trefartøyer og fiske- og fangstfartøyer av stål bestemmes at uten tillatelse av Fiskeridirektøren eller den han bemyndiger er det forbudt å reparere og/eller bygge om trefartøyer på inntil 170 norsk fot (53,34 meter) største lengde, når reparasjonen og/eller ombyggingen beløper seg til mer enn kr. 25 pr. brutto register tonn. Forbudet omfatter også avtaler inngått før anordningens ikrafttredelse når reparasjons- og/eller ombyggingsarbeidet ikke er påbegynt på det tidspunkt anordningen trådte i kraft.

Den myndighet som i henhold til samme paragraf er tillagt Handelsdepartementet, overdras til Fiskeridirektøren eller den han bemyndiger.

§ 2. Ved begjæring om måling etter en ombygging av fartøy som nevnt i § 1, første ledd, skal vedkommende målingsmyndighet forevises reparasjons- og/eller ombyggingstillatelse. For de i § 1 nevnte fartøyer som kommer inn under Skipsskontrollen, skal det for at tilsyn kan foretas forevises vedkommende besiktelsesmann sånn tillatelse som nevnt i § 1, første ledd.

§ 3. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av disse forskrifter, herunder også angivelse av uriktige opplysninger, er straffbar; jfr. provisorisk anordning av 20 juli 1945.

*) Kunngj. 16 august i Lovtid. 1 nr. 8.

6 aug.

Regler *) for meddelelse av tillatelse til å bygge og reparere trefartøyer og fiske- og fangstfartøyer av stål.

(Fastsatt av Handelsdepartementet i henhold til provisorisk anordning av 20 juli 1945.)

§ 1. Den myndighet som i henhold til provisorisk anordning av 20 juli 1945 om tillatelse til å bygge og reparere trefartøyer og fiske- og fangstfartøyer av stål §§ 1 og 2 er tillagt Handelsdepartementet, skal utøves av Fiskeridirektøren sammen med et rådgivende utvalg oppnevnt av Handelsdepartementet, under iakttagelse av bestemmelsene i nærværende regler. Spørsmål om avståelse m. v. i henhold til samme anordning § 3 avgjøres av Handelsdepartementet etter innstilling av Fiskeridirektøren.

§ 2. Søknad om tillatelse til

- 1) å bygge eller inngå avtale om bygging av dekkete trefartøyer i størrelsen fra og med 30 fot til og med 170 norske fot (9,41 og 53,34 m) største lengde og fiske- og fangstfartøyer av stål uansett størrelse,
  - 2) å fortsette bygging av slikt fartøy påbegynt før 22 august 1945,
  - 3) å erverve rettigheter i henhold til inngått avtale om bygging av fartøy som nevnt under punkt 1,
- sendes Fiskeridirektøren gjennom fiskerinemnda på søkerens hjemsted. Søknaden skrives på fastsatt skjema som fås hos Fiskeridirektøren, fiskeriinspektørene og fiskerinemndene.

Søknad om tillatelse som nevnt i punkt 2 må være innsendt innen 12 september 1945.

Søkeren samt den som skal utføre byggearbeidet og/eller levere materialer, maskin og utstyr, plikter å gi de opplysninger som etter Fiskeridirektørens skjønn er nødvendige for å avgjøre om søknaden skal imøtekommes.

§ 3. Enhver båtbygger (båtbyggeri) som ved lovens ikrafttredelse har dekkete fartøyer som nevnt i § 2, punkt 1, under bygging eller som har avsluttet endelig kontrakt om bygging av slike fartøyer, skal straks og seinest innen 12 september 1945 sende Fiskeridirektøren oppgave over fartøyenes størrelse, når og av hvem de ble kontrahert, nøyaktige og fullstendige opplysninger om når byggene ble påbegynt, hvor langt byggingen er kommet og når fartøyene antas å bli ferdige.

§ 4. Ved tildeling av byggetillatelser skal det tas hensyn til behovet for fartøyer innen de forskjellige fartøysgrupper og distrikter.

Byggetillatelse gis bare til hederlige og driftige søkere og skal

*) Kunngj. 16 august i Lovtid. 1 nr. 8.

i første rekke gis til dem som før 8 april 1940 eide fartøy som er gått tapt etter dette tidspunkt og som legitimerer et virkelig behov for å bygge nytt fartøy i stedet for det tapte. Herunder tas hensyn til blant annet om søkeren disponerer andre fartøyer, om han har annet erverv enn det som knytter seg til det tapte fartøy og på hvilken måte han disponerte det tapte fartøy under krigen. Dernest kan byggetillatelse gis til andre, dog fortrinnsvis til aktive fiskere som ikke disponerer eget fartøy og som personlig skal delta i fartøyet drift.

Byggetillatelser meddeles i den utstrekning som materialer og byggeplass tilsier det.

§ 5. Fiskeridirektøren kan i den enkelte byggetillatelse og i tillatelsen til å erverve rettigheter etter avtale om bygging av fartøy sette nærmere vilkår, herunder at kontrakten skal godkjennes av Fiskeridirektøren.

§ 6. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av disse forskrifter, herunder også avgivelse av uriktige opplysninger, er straffbar; jfr. provisorisk anordning av 20 juli 1945.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «O. A. Schult og hustrus legat» til verdige trengjande i Ogndal, skipa ved brukseigar O. A. Schult og hustrus testamentskodisill av 3 april 1913; jfr. enkefru Marie Schults testamentskodisill av 11 mars 1930.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet, Fengselstyret, til alle politimestre og andre bestyrere av fengsler og fangeleirer.

Regler for behandlingen av landsvikfanger.

For fanger som er innsatt i de ordinære norske fengsler eller provisoriske fengsler og fangeleirer som siktet for landsvik, skal inntil videre gjelde følgende regler for fangebehandlingen:

1. *Besøk.* Fangene tillates i alminnelighet ikke å motta besøk av andre enn den beskikkete forsvarer. Andre besøk kan bare tillates hvis den politimyndighet som har satt fangen inn i fengslet (leiren), i det enkelte tilfelle gir skriftlig samtykke til at en bestemt person får besøke vedkommende fange. Besøket skal i så fall overværes av en av anstaltens tjenestemenn, som påser at fangen ikke leverer noe til eller mottar noe fra den besøkende, idet alt som ønskes levert skal gå gjennom anstaltens kontor. Tjenestemannen skal avbryte besøket hvis han finner at samtalen har til hensikt å forspille bevis, vanskeliggjøre etterforskningen, motvirke forfølgningen på annen utilbørlig måte, unngå inndraging og erstatningsansvar eller lignende. Herom avgir

6 aug.

tjenestemannen rapport til bestyreren, likeså hvis han for øvrig har noe å bemerke til det som er passert under et besøk.

2. *Brevveksling m. m.* Fangene tillates å sende et brevkort (dobbelkort med betalt svar) 14 dager etter innkomsten og senere hver 14 dag til sine nærmeste pårørende, og å motta svarkortet. På dette skal fangen ha skrevet sitt fangenummer og navn og det skal være utstyrt med fengslets (leirens) stempel før kortet sendes ut fra anstalten.

Hver anstalt ordner med korttur en bestemt dag hver annen uke, eventuelt hver uke hvis det anses praktisk å dele belegget i to grupper. En fange som oversitter sin korttur, må vente til neste tur.

Utgående og innkomne kort sensureres av anstalten og skal holdes tilbake hvis innholdet er usømmelig eller av en slik art at det kan antas å skulle tjene noen utilbørlig hensikt som nevnt under post 1 (Besøk), eller det for øvrig antas ikke å burde komme til vedkommendes kunnskap. Fangen underrettes når et kort beslaglegges. Innkomne beslaglagte kort tilbakesendes avsenderen eller tilintetgjøres hvis dennes adresse er ukjent. Om dertil finnes grunn, oversendes kortet i stedet til politiet.

Annen form for brevveksling er forbudt, unntatt en fanges forbindelse med den beskikkete forsvarer angående saken. Også for øvrig kan bestyreren tillate brevskrivning — under betryggende kontroll — når han finner det påkrevd av særlig avgjørende grunner.

Telefonsamtaler med fangene er forbudt.

3. *Pakker.* Fangene kan tillates å motta nødvendige toalettsaker og klær og kan straks etter innkomsten få sende ut et kort («nullkort») om å få tilsendt slike ting. For øvrig tillates det ikke fangene å motta pakker.
4. *Tobakk.* Tobakksrøyking er forbudt. Fanger som har innlevert sitt tobakkskort til anstalten, kan få utlevert tilsvarende rasjon i form av skråtobakk eller snus.
5. *Lesning.* Fangene kan ha bibel og salmebok og gis anledning til å låne bøker fra anstaltens bibliotek hvor sånt finnes. Hvis det antas å være særlig grunn til det og anses helt ubetenkelig, kan bestyreren tillate en fange å ha annen faglitteratur. Alle bøker kontrolleres ved ut- og innleveringen.

Til lesning for fangene i fritiden holder anstalten et passende antall eksemplarer av illustrerte ukeblad og en eller to dagsaviser etter bestyrerens nærmere bestemmelse. Aviser og blad

kontrolleres på forhånd av anstaltens vedkommende. Hvis det 6 aug.
blant innholdet finnes stoff som det antas betenkelig å la komme
til fangenes kunnskap, blir dette å fjerne eller eventuelt vedkom-
mende nummer å holde tilbake.

I fellesbrakker søkes avislesningen ordnet praktisk ved opp-
slag. Aviser og blad skal leses raskt og som regel inndras før
neste nummer utdeles i anstalten, for å hindre opphopning i
fangerommene.

Det er fangene absolutt forbudt å tilegne seg aviser eller blad
eller å fjerne noe av innholdet.

6. *Arbeid.* Fangene tillates ikke å skaffe seg beskjeftigelse selv.
De settes i arbeid i anstalten i den utstrekning det er mulig og
fengselsmessig forsvarlig. Under samme forutsetning kan de
under fullt betryggende vakthold settes i arbeid utenfor anstal-
ten, f. eks. i oppryddingsarbeid og jordbruksarbeid. Under ar-
beidet må vaktmannskapet spesielt søke påsett at fangene ikke
kommer i forbindelse med uvedkommende, hvorved bevis kan
forspilles; jfr. hva der er bestemt under post 1 (Besøk).

7. *Lufting, bad.* Så langt forholdene i anstalten tillater det bør
fanger som ikke beskjeftiges med arbeid i fri luft eller i helt
åpne verksteder, få lufte 1 time daglig eller mer etter forholdene.

Alle fanger søkes gitt 1 bad hver uke, eller oftere for fanger
hvis arbeid tilsier det.

8. *Disiplin m. v.* Fangene skal være undergitt streng disiplin. De
skal behandles humant og rettferdig. Fanger som viser ulydighet
eller slett oppførsel i anstalten eller under midlertidig fravær
fra denne eller under transport fra en anstalt til en annen, kan
for et bestemt tidsrom eller inntil videre fratras en eller flere
av de rettigheter og begunstigelser som omhandles i disse fange-
regler. De kan også av bestyreren ilegges refselse i samsvar med
fengselslovens § 30, jfr. §§ 32 og 33. Mørk celle er ikke tillatt.
Straffeeksersis må ikke finne sted.

Disse regler trer i stedet for de bestemmelser om behandlingen
av landsvikfanger som er fastsatt i Fengelstyrets rundskrivelse av
1 juni 1945 til politimesterne, og skal gjelde for så vidt det ikke ved
den enkelte anstalt er truffet særlige bestemmelser med samtykke
av Fengelstyret.

Om utgifter som foranlediges ved disse fangeregler og om beta-
ling for arbeid som utføres for private, vil det med det første bli gitt
særlige bestemmelser.

7 aug. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om feieregulativ for Arendal.

9 aug. **Forskrifter** *) om rasjonering og omsetning av kraftfôr.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

§ 1. *Hva rasjoneringen omfatter.* De kraftfôrslag som inngår i rasjoneringen er:

- a. Eggehvitekraftfôr: Sildemel av alle slag, fiskemel av alle slag, herunder også torskelevermel, oljekakemel av alle slag, kjøttmel, hvalkjøttmel, tørket vom og fôrblandinger.
- b. Kullhydratkraftfôr: Hvete, rug, bygg, havre, erter, mais, grøpp, kli og avfallsmel av disse kornslag, manioka, melasse, revekjeks, revekavring og hundekjeks.

§ 2. *Omsetning av rasjonert kraftfôr.* Rasjonert kraftfôr kan bare selges eller på annen måte overdras til forbruker mot forbruker-anvisning fra forsyningsnemnd eller Direktoratet for proviantering og rasjonering eller mot merke på tilskuddsfôr til cellulose.

Overdragelse fra produsent (fabrikk eller mølle) eller engrosforhandler til detaljforhandler kan bare finne sted mot forhandler-anvisning utstedt til detaljforhandlere av forsyningsnemnd eller Direktoratet for proviantering og rasjonering eller mot merke på tilskuddsfôr til cellulose.

Unntatt fra bestemmelsene i første og annet ledd er salg av sildemel i forbindelse med salg av fôrcellulose. (Jfr. § 6.)

Det er forbudt å overdra eggehvitekraftfôr på anvisninger som lyder på kullhydratkraftfôr, og omvendt.

Overdragelse av kraftfôr fra produsent til produsent, fra produsent til engrosforhandler, eller fra engrosforhandler til engrosforhandler kan bare skje mot skriftlig kvittering.

Med de unntak som framgår av de foregående ledd er overdragelse av rasjonert kraftfôr forbudt.

§ 3. *Forbud mot kjøp.* Kjøp eller ervervelse på annen måte av kraftfôr i strid med bestemmelsene i § 2 er forbudt.

§ 4. *Bruk av rasjonert kraftfôr.* Det er forbudt uten etter tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering å bruke rasjonert kraftfôr til annet enn fôr til husdyr.

*) Kunngj. 16 august i Lovtid. 1 nr. 8.

§ 5. *Anvisning av kraftfôr.* Direktoratet for proviantering og rasjonering bestemmer hvor meget kraftfôr det til enhver tid kan gis anvisning på til forhandlere og forbrukere. 9 aug.

§ 6. *Salg av sildemel til bruk i forbindelse med annet fôr.* Ved salg av tørr fôrcellulose (88 % tørrstoff) kan det uten anvisning leveres 10 kg sildemel pr. 100 kg cellulose.

Ved salg av våt fôrcellulose (ca. 50 % tørrstoff) kan det uten anvisning leveres 6 kg sildemel pr. 100 kg cellulose.

Ved salg av fôrcellulose skal selgeren, dersom han ikke har sildemel på lager, gi kjøperen merke på kjøp av tilskuddsfôr for det kvantum tilskuddsfôr han tilkommer.

Forsyningsnemnda kan anvisa 0,7 kg sildemel pr. kg etsnatron (kaustisk soda) som kjøpes til luting av halm.

Forsyningsnemnda kan anvisa 0,8 kg sildemel pr. 100 kg mose som nyttes til fôr.

§ 7. *Foreldete anvisninger.* Det er forbudt å selge og kjøpe rasjonert eggehvitkraftfôr på anvisninger som er utstedt før 1 juli 1945.

Det er forbudt å selge og kjøpe rasjonert kullhydratkraftfôr på anvisninger som er utstedt før 1 juli 1945.

§ 8. *Engrosforhandleres oppgaveplikt.* Engrosforhandlere, fabrikker og møller skal 20 i hver måned på skjema nr. 367 sende oppgave til Direktoratet for proviantering og rasjonering over beholdninger og salg av kraftfôr og cellulose, bilagt med de anvisninger, kvitteringer og merke det er solgt mot.

§ 9. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gjøre unntak fra forskriftene.

§ 10. *Straff og inndraging.* Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av bestemmelsene i disse forskrifter fører med seg straff og inndraging; jfr. lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer av 14 mai 1917 § 8 og § 8 a slik disse paragrafer lyder etter provisorisk anordning av 26 januar 1945.

§ 11. *Ikraftttredelse.* Disse forskrifter trer i kraft straks. Samtidig oppheves forordning om omsetning og rasjonering av kraftfôr av 7 april 1941 og forskrifter gitt i medhold av forordningen.

*) Kunngj. 16 august i Lovtid. 1 nr. 8.

9 aug. **Forskrifter** *) om omsetning og bruk av norsk korn og erter.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

§ 1. Enhver som dyrker korn og erter plikter å holde tilbake og lagre tilstrekkelig såkorn og såerter til dekking av sitt behov påfølgende år, hvis han har dyrket korn og erter skikket til såfrø.

§ 2. Det er forbudt for produsent å selge eller på annen måte overdra korn og erter av norsk produksjon til andre enn Statens kornforretning eller forretning som er godkjent av Statens kornforretning som kjøper av norsk korn.

Kjøp eller erverv på annen måte i strid med bestemmelsene i første ledd er forbudt.

§ 3. Produsent av korn og erter plikter å levere et så stort minstekvantum korn og erter som Forsynings- og gjenreisningsdepartementet bestemmer.

Direktoratet for proviantering og rasjonering fordeler det fastsatte kvantum mellom de forskjellige fylker.

Det kvantum fylket skal levere, fordeles mellom kommunene av fylkesforsyningsnemnda i samråd med landbrukselskapet.

Forsyningsnemnda fordeler i samråd med jordstyret det kvantum, kommunen er pålagt å levere, på produsentene.

Direktoratet for proviantering og rasjonering kan fastsette nærmere regler for fordelingen på kommunene og produsentene. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan også bestemme at produsent mot avlevering av brødmerker kan bruke i egen husholdning eller for levering til sine arbeidere og kårfolk hele eller en del av det kvantum korn og erter han er pålagt å levere.

§ 4. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gjøre unntak fra bestemmelsene i disse forskrifter.

§ 5. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av bestemmelsene i disse forskrifter eller bestemmelser eller pålegg gitt i medhold av forskriftene fører med seg straff og inndraging; jfr. lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer av 14 mai 1917 § 8 og § 8 a, slik disse paragrafer lyder etter provisorisk anordning av 26 januar 1945.

§ 6. Forskriftene trer i kraft straks. Samtidig oppheves forordning av 19 juli 1942 om omsetning, rasjonering, bruk og behand-

*) Kunngj. 16 august i Lovtid. 1 nr. 8.

ling m. v. av korn og erter av norsk produksjon §§ 1—14 og §§ 18 —25. Samme forordnings §§ 15—17 og § 26 oppheves fra 15 september 1945.

Forskrifter *) om rasjonering og omsetning av kaffe og te.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet med hjemmel i lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsformødenheter m. v. og kongelig resolusjon av 1 september 1939; jfr. kongelig resolusjon av 6 oktober 1939.)

§ 1. Med det unntak som er nevnt i § 3, 3 ledd, er det forbudt å selge og kjøpe eller på annen måte overdra og motta kaffe og te uten mot samtidig klipp av rasjoneringsmerker som bestemt i § 2 c eller mot anvisning utstedt av forsyningsnemnd eller av Direktoratet for proviantering og rasjonering.

§ 2.

a. Rett til å kjøpe kaffe eller te har:

1. Forbruker som har gyldig rasjoneringskort for matvarer for 29 kortperiode, forbrukergruppe I og II.
2. Anstalthusholdninger som av forsyningsnemnda får utstedt anvisning.
3. Skip som etter melding nr. 627 har skipskjøpebok og som av forsyningsnemnda får utstedt anvisning.

b. Rasjonen kan utleveres til forbrukere i tida 27 august—30 september 1945. Levering kan bare skje mot klipp av ekstramerket E 311 Forbrukergruppe I og II, eller mot anvisning. For at rasjonen av te skal kunne leveres ut må den innen 25 august 1945 være bestilt hos en detaljist utpekt av forsyningsnemnda. Ved bestillingen klippes merke E 312 Forbrukergruppe I og II og stemples merke E 311.

c. Rasjonen er 200 gram kaffe eller 100 gram te.

§ 3. Detaljister kan bare få kjøpt kaffe og te mot anvisning fra forsyningsnemnda. Det kan ved anvisningen gis dekning for inn- til 2 % svinn.

Salg fra grossist til detaljist kan finne sted mot anvisning fra forsyningsnemnda.

Salg fra grossist til grossist kan finne sted mot skriftlig kvitering.

§ 4. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av bestemmelsene i disse forskrifter er straffbar og kan medføre inndraging; jfr. lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne

*) Kunngj. 23 august i Lovtid. 1 nr. 9.

9 aug. landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer §§ 8 og 8 a slik disse bestemmelser lyder etter provisorisk anordning av 26 januar 1945.

§ 5. Disse forskrifter trer i kraft straks.

Samtidig oppheves Forsyningsdepartementets forskrifter om rasjonering og omsetning av kaffe av 30 mai 1945.

9 aug. **Skrivelse** *) fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet om at Administrasjonsrådets bestemmelse om utmalingsgraden for hvete og rug ved bygdemøllene av 26 april 1940 med seinere endringer skal anses bortfalt fra 1 september 1945.

10 aug. **Provisorisk anordning** *) om tillegg til landsvikanordningen.

I.

§ 1. Denne anordning gjelder ved gjeldsforfølgning når skyldneren

- a) etter 8 april 1940 har vært medlem av Nasjonal Samling eller organisasjon knyttet til den, eller
- b) har vært gjenstand for forføyning i henhold til landsvikanordningens § 36 eller § 39, eller
- c) er siktet etter landsvikanordningens § 2 eller for overtredelse av noen bestemmelse i straffelovens kapitel 8 eller 9 eller i den militære straffelovs krigsartikler.

Som siktet etter en av de bestemmelser som nevnes i foregående ledds bokstav c betraktes også enhver som er pågrepet med hjemmel i § 3 i provisorisk anordning av 26 februar 1943 om polititjenesten i Norge under krig, eller hos hvem det er tatt beslag etter samme anordnings § 4.

§ 2. Er skyldnerens bo satt under forvaltning etter landsvikanordningens § 39, kan konkursbehandling eller offentlig akkordforhandling ikke åpnes uten tilsynsmannens samtykke.

Tilsynsmannen kan med Erstatningsdirektoratets godkjenning på skyldnerens vegne begjære hans bo tatt under konkursbehandling.

§ 3. Blir det innen utgangen av 1945 fremsatt konkursbegjæring fra skyldner eller fordringshaver, kan konkurs ikke åpnes før to uker etter at skifteretten har sendt Erstatningsdirektoratet eller dets representant i vedkommende fylke melding om begjæringen. Mottar skifteretten innen denne frist melding om at direktoratet eller dets representant vil foreslå skyldnerens bo satt under forvaltning etter landsvikanordningens § 39, skal den utsette behandlingen av konkurs-

*) Kunngj. 16 august i Lovtid. 1 nr. 8.

begjæringen i den tid som med rimelighet antas å gå med til å innhente beslutning om forvaltning og oppnevne tilsynsmann. Om utsettelsen skal direktoratet eller dets representant underrettes. Skifteretten kan beslutte ytterligere utsettelse hvis dette antas nødvendig. 10 aug.

Tilsvarende regler gjelder når begjæring om offentlig akkordforhandling fremsettes.

Uten hinder av bestemmelsene i første ledd kan skifteretten, hvis det finnes påkrevd, la foreta registrering i skyldnerens bo og iverksette andre forføyninger som den måtte finne nødvendige for å hindre at boets midler forspilles.

§ 4. Hvis konkursbegjæring kommer inn til skifteretten mens skyldnerens bo er under forvaltning etter landsvikanordningens § 39, eller innen en måned etter at melding om forvaltningens opphør er kunngjort i Norsk lysingsblad, og begjæringen tas til følge, skal beslutningen om forvaltning likestilles med konkursåpning i enhver henseende hvor tidspunktet for denne er av betydning for boets, skyldnerens eller tredjemanns rettstilling. I de tilfelle som omhandles i § 3 legges tidspunktet for skifterettens mottagelse av begjæringen til grunn.

Like med konkursbegjæring regnes begjæring om åpning av offentlig akkordforhandling, såfremt konkurs deretter åpnes i henhold til lov om akkordforhandling §§ 7 eller 31 eller i henhold til begjæring fremsatt av skyldneren før akkordforhandlingens slutning (jfr. akkordforhandlingslovens § 33).

Er en fordring anmeldt til skyldnerens bo under offentlig forvaltning skal den, på de vilkår som er nevnt i første ledd, anses som anmeldt til hans konkursbo. Blir konkurs ikke begjært innen den frist som er nevnt i første ledd, kan fordringen uansett om den ordinære foreldelsesfrist er utløpet, påtales i inntil 6 måneder fra den dag melding om forvaltningens opphør ble kunngjort i Norsk lysingsblad.

§ 5. Når en formuerett er avhengig av at det reises søksmål, åpnes konkurs eller foretas annet rettergangskritt overfor skyldneren innen en viss frist, som ikke er utløpet ved denne anordnings ikrafttredelse, utløper fristen ikke i noe tilfelle før 31 mars 1946.

§ 6. Uten samtykke av Erstatningsdirektoratet eller en tilsynsmann som er oppnevnt i medhold av landsvikanordningens § 39, kan tvangsalg eller annen dekningsforfølgning ikke iverksettes eller fortsettes hvis panteretten er tinglyst eller besittelsestakelse har funnet sted senere enn tre måneder før denne anordnings ikrafttredelse. Dog kan slik dekningsforfølgning iverksettes eller fortsettes hvis de i tvangsfullbyrdelseslovens § 189, annet ledd, nevnte betingelser foreligger, men i så fall skal det beløp som kommer inn, ikke utbetales

10 aug. til panthaver eller eier uten samtykke fra Erstatningsdirektoratet eller tilsynsmannen.

Foranstående gjelder inntil det er endelig avgjort at det ikke vil bli reist noe krav i henhold til landsvikanordningen mot skyldneren, eller behandlingen av sånt krav er tilendebrakt.

§ 7. Forpliktelser som er stiftet med samtykke av Erstatningsdirektoratet eller en tilsynsmann oppnevnt etter landsvikanordningens § 39, regnes som massekrav i skyldnerens bo såfremt skyldneren avgår ved døden eller begjæring om konkurs eller offentlig akkordforhandling kommer inn til skifteretten under forvaltningen eller senest innen en måned etter at meddelelse om dens opphør er kunngjort i Norsk lysingsblad.

Når formuen ikke var satt under forvaltning den gang forpliktelsen var stiftet, gjelder det samme såfremt skifteretten finner det godtgjort at fordringshaveren hadde tilstrekkelig grunn til å anta at det gjaldt disposisjoner som måtte treffes for å hindre verditap eller unngå unødige omkostninger eller for å holde bedrift, forretning eller annen virksomhet gående. Dette gjelder også hvis skyldneren blir siktet etter de i § 1 nevnte straffebud etterat forpliktelsen er stiftet.

§ 8. Panterett stiftet ved avsetnings- eller utleggsforretning (utpanting) har ikke rettsvirkning framfor forføyning i henhold til landsvikanordningens § 36 eller § 39, såfremt tinglysing eller i tilfelle besittelsestagelse er foretatt senere enn tre måneder før denne anordnings ikrafttredelse.

II.

I landsvikanordningen av 15 desember 1944 skal § 40 lyde så:

§ 40. Beslag etter § 36 har samme rettsvirkning som utlegg. Bestemmelse om forvaltning etter § 39 skal anses som beslag av alle de ting og verdier som til enhver tid hører med i den formue eller virksomhet som er under forvaltning.

Beslag, beslutning om forvaltning og om opphør av forvaltning skal uten opphold kunngjøres én gang i Norsk lysingsblad. Beslag og beslutning om forvaltning skal tinglyses og i tilfelle føres inn i skipsregistret. Gebyret for tinglysing og registrering av disse forretninger regnes etter sportellovens § 52, første ledd; jfr. § 67, fjerde ledd.

Beslag eller forvaltning gir ikke rett til tvangsalg til dekning av de krav som skal sikres før disse endelig er fastsatt.

III.

Uten hensyn til bestemmelsen i straffelovens § 3, annet ledd, annet punktum, skal bestemmelsene i provisorisk anordning av

3 august 1945 om endring i landsvikanordningen av 15 desember 1944 10 aug.
også komme til anvendelse ved anke og kjæremål i saker som er av-
gjort før anordningen av 3 august 1945 trådte i kraft. Det samme
gjelder ved gjenopptagelse av slike saker.

IV.

Denne anordning trer i kraft straks.

Provisorisk anordning*) om tillegg til rusdrikk- 10 aug.
loven av 5 april 1927.

§ 1. Følgende bevillinger til skjenking av brennevin som er gitt
til A/S Vinmonopolet, anses bortfalt:

- a. Bevillinger etter midlertidig «lov» av 11 juni 1942 om bevilling
til skjenking av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl til turist-
hoteller og høyfjellshoteller.
- b. Bevillinger som etter «lov» av 20 august 1942 om endring i rus-
drikkloven av 5 april 1927 gjelder skjenking i landkommuner og
i byer hvor bystyret ikke kunne gi bevilling etter rusdrikk-
lovens § 3.

§ 2. Bevillinger som etter «lov» av 20 august 1942 om endring
i rusdrikkloven av 5 april 1927 er gitt til A/S Vinmonopolet og gjel-
der salg av brennevin i kommuner hvor det etter rusdrikklovens
§§ 2 og 3 ikke var adgang til å gi bevilling, faller bort etter nær-
mere bestemmelse av Sosialdepartementet.

§ 3. Følgende bevillinger anses inntil videre for gyldige i den ut-
strekning de ikke erklæres bortfalt i samsvar med denne paragrafs
annet ledd:

- a. Bevillinger til salg og skjenking av vin, fruktvin, mjød og øl
som er gitt fortsatt gyldighet ved forordning av 29 januar 1941
om midlertidig tillegg til rusdrikkloven av 5 april 1927.
- b. Bevillinger til skjenking av vin, fruktvin, mjød og øl etter mid-
lertidig «lov» av 11 juni 1942 om bevilling til skjenking av
brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl til turisthoteller og høyfjells-
hoteller.
- c. Bevillinger til salg av vin, fruktvin og mjød som er gitt til A/S
Vinmonopolet etter «lov» av 20 august 1942 om endring i rus-
drikkloven av 5 april 1927.
- d. Bevillinger til salg av øl etter «lov» av 20 august 1942 om
endring i rusdrikkloven av 5 april 1927.
- e. Bevillinger til skjenking av vin, fruktvin, mjød og øl som i
okkupasjonstiden er gitt av ordføreren etter rusdrikklovens § 24.

*) Kunngj. 16 august i Lovtid. 1 nr. 8.

10 aug. f. Bevillinger til skjenking av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl som i okkupasjonstiden er gitt etter rusdrikklovens §§ 7 og 25. Sosialdepartementet kan når som helst bestemme at bevillinger som nevnt i litera f skal falle bort. Det samme kan kommunestyret bestemme for bevillinger som nevnt i litera a—e. Bestemmelsen i rusdrikklovens § 24, annet ledds første punktum, får tilsvarende anvendelse.

Bevillinger som nevnt i denne paragraf har ikke under noen omstendighet gyldighet ut over 31 desember 1945.

§ 4. I byer som 1 januar 1945 hadde en hjemmehørende folke- mengde av minst fire tusen innbyggere, kan det holdes alminnelig avstemning blant kommunens stemmeberettigete innvånere, om by- styret skal gi bevilling som nevnt i rusdrikklovens § 2 for tiden etter 1 februar 1946.

Krav om avstemning må være innsendt til bystyret innen kl. 20 31 oktober 1945 og være underskrevet av minst en tjuendedel av de personer som er oppført i det manntallet for kommunevalget i 1945 som er gjennomgått og utlagt av manntallsnemnda. Avstemningen skal foregå 10 desember 1945 og være kunngjort senest 20 november. For øvrig får bestemmelsene i rusdrikklovens § 3, punkt 4—7, tilsva- rende anvendelse.

Kommer det ikke før 31 oktober 1945 krav om avstemning, skal bystyret i byer som nevnt i første ledd hvor det var gitt bevilling før 9 april 1940, gi ny bevilling.

Bevillinger etter denne paragraf, jfr. rusdrikklovens § 3, gjelder til utgangen av det kalenderår hvor det annet kommunevalg etter 1945 holdes.

§ 5. Forordning av 19 desember 1940 og av 29 januar 1941 om midlertidig tillegg til rusdrikkloven av 5 april 1927 faller bort.

§ 6. Denne anordning trer i kraft straks.

10 aug. Kongelig resolusjon *), hvorved bestemmes at forordninger av 2 mai og 18 oktober 1941 om endringer av § 9 i bestem- melser om tollavgifter oppheves fra den dag Finans- og tolldepartementet fastsetter.

10 aug. Rundskrivelse fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet til fylkesmennene.

Administrasjon av gjenreisningen.

Etter provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen av 26 januar 1945 og kongelig resolusjon av 4 mai 1945 gjelder fortsatt

*) Kunngj. 16 august i Lovtid. 1 nr. 8.

forordning om gjenreisningsarbeidet i de krigsramte strøk av 16 juli 1941. Etter den nevnte kongelige resolusjons avsnitt I, tredje ledd, trer dog kommunestyret i stedet for ordføreren.

Overensstemmende med gjenreisningsforordningen § 13 gir en herved distriktsarkitektene hver innen sitt distrikt myndighet til å godkjenne planer for bygging innenfor strøk som er regulert etter krigsskade. Den samme myndighet gir en distriktsarkitektene også for så vidt angår alle andre bygg som føres opp med erstatning fra Krigsskadetrygden for bygninger; jfr. forordning om krigsskadetrygd for bygninger av 4 april 1941 § 24, fjerde ledd, (jfr. provisorisk anordning av 26 januar 1945 og kongelig resolusjon av 4 mai s. å.). Den tidligere bestemmelse om at alle byggetegninger for gjenreisningsbygg må godkjennes av departementet, faller således bort.

Overensstemmende hermed blir fortsatt planer for gjenreisningsbygg (herunder også andre bygg som reises innenfor område som er regulert etter krigsskade) først å forelegge for distriktsarkitekten til bedømmelse av den planmessige og fasademessige løsning. Denne kan i tilfelle godkjenne tegningene hvis de tilfredsstiller de praktiske og estetiske krav som må stilles eller kreve dem rettet i nødvendig utstrekning. Distriktsarkitekten samarbeider med et sakkyndig sentralutvalg tilknyttet departementet, som trekker opp retningslinjer for gjenreisningen og gir uttalelse om det enkelte planlagte bygg hvor det ønskes av distriktsarkitekten eller byggemelder, eller hvor det ellers finnes påkrevd.

Når tegningene er godkjent av distriktsarkitekten, skal saken på steder hvor bygningsloven gjelder, med de godkjente tegninger og alminnelig byggemelding forelegges for bygningsrådet til behandling overensstemmende med bygningslovens §§ 131 flg. Hvis bygningsrådet vil foranledige endringer i planene av betydning for byggets planløsning eller dets utseende, blir saken på ny å forelegge for distriktsarkitekten hvis denne ikke er til stede i bygningsrådets møte.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Tvedestrand. 11 aug.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om endring i § 1 i vedtekt om lukningstid for utsalgsteder i Haltdalen herred, Sør-Trøndelag fylke. 15 aug.

Skrivelse *) fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet. 15 aug.
I medhold av § 2 i kongelig resolusjon av 8 mai 1945 om iverksetting av provisorisk anordning av 4 mai 1945 om midlertidig

*) Kunngj. 23 august i Lovtid. 1 nr. 9.

15 aug. forbud mot driftstans m. v., jfr. kongelig resolusjon av 3 august 1945, fastsettes at bestemmelsene i anordningen ikke skal gjelde:

- 1) offentlige funksjonærers arbeidsforhold,
- 2) arbeidsforhold hvor det på forhånd er avtalt en varighet av inntil 1 uke.

16 aug. **Forskrifter *)** om omsetning og rasjonering av importert frukt.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsformødenheter og andre varer; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

§ 1. Det er forbudt å selge og kjøpe eller på annen måte overdra eller få overdradd importert frukt — herunder også tørket frukt av alle slag — uten mot slik rasjoneringslegitimasjon som Direktoratet for proviantering og rasjonering fastsetter.

§ 2. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gjøre unntak fra bestemmelsen i § 1.

§ 3. Overtredelse eller medvirkning til overtredelse av bestemmelsene i disse forskrifter er straffbar og kan medføre inndraging; jfr. lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsformødenheter og andre varer §§ 8 og 8 a slik disse paragrafer lyder etter provisorisk anordning av 26 januar 1945.

§ 4. Disse forskrifter trer i kraft straks. Samtidig oppheves forordning av 26 februar 1943 om omsetning og rasjonering av appelsiner og sitroner.

17 aug. **Mellombels rettarbot *)** om ordning av visse tilhøve ved lærarskulane etter okkupasjonen.

§ 1. Dei som ved opptakingsprøva syner at dei er så mogne og så dugande og har så store kunnskapar at ein må rekna med at dei i første skuleåret når målet for opplæringa i 2 klasse av den 4-årige lærarskulen, kan ein i 1945 ta opp som elevar i denne klassa.

På tilsvarande vilkår kan ein i 1945 ta opp elevar i 3 klasse av den 4-årige og i 2 klasse av den 2-årige lærarskulen.

§ 2. Kyrkje- og undervisningsdepartementet gjev reglar for utferdig av vitnemål for elevar som har gått ut or lærarskulen i okkupasjonstida.

*) Kunngj. 23 august i Lovtid. 1 nr. 9.

Vitnemål frå den 1-årige lina som var i gang i okkupasjons- 17 aug.
tida, er ugilde.

§ 3. Denne rettarbota tek til å gjelda straks.

Provisorisk anordning *) om endring i provisorisk 17 aug.
anordning av 29 juli 1941 om gjenopptakelse og
revisjon av judisielle og administrative avgjø-
relser og forvaltningsmessige dekreter truffet
i Norge under den tyske okkupasjon. (Restitu-
sjonsanordningen.)

Restitusjonsanordningen av 29 juli 1941 skal lyde så:

Kapitel I. Forvaltningsmessige avgjørelser.

§ 1. Forvaltningsmessige avgjørelser som er truffet i Norge
under den tyske okupasjon, er ugyldige når avgjørelsen umiddelbart
bygger på lovbestemmelser fra okkupasjonstiden som er åpenbart
rettstridige, og opprettholdelsen ville inneholde en godkjenning av
det rettstridige formål som har vært tilsiktet ved bestemmelsene.

Ugyldigheten kan påberopes av enhver som har en rettslig inter-
esse i at avgjørelsen anses ugyldig. Vedkommende departement kan
med bindende virkning fastsette at visse avgjørelser skal anses å gå
inn under eller å falle utenfor bestemmelsene i første ledd.

Ugyldigheten medfører at avgjørelsen anses som om den ikke
hadde vært truffet. Har avgjørelsen medført overføring, endring eller
opphør av rettigheter eller forpliktelser, utbetaling av penger m. v.,
pliktes den tidligere tilstand gjenopprettet. Skatter, avgifter, gebyrer
og liknende ytelser som har vært erlagt til det offentlige, offentlige
innretninger eller offentlige fond, kan dog bare kreves tilbakegitt i den
utstrekning dette blir fastsatt av Kongen eller den han bemyndiger.

§ 2. Forvaltningsmessige avgjørelser fra okkupasjonstiden som
ikke går inn under § 1, kan tas opp til ny behandling, prøvelse og
revisjon når avgjørelsen antas å ha vært ledd i okkupasjonsmaktens
eller Nasjonal Samlings forsøk på å nazifisere landet eller ellers
å ha vært utslag av maktmisbruk fra okkupasjonsmaktens eller dens
hjelperes side. Det samme gjelder også ellers når det etter forhold-
ene ville være åpenbart urimelig om avgjørelsen ble opprettholdt
uforandret.

Vedtak om ny behandling gjøres av den forvaltningsmyndighet
som i sin tid har truffet avgjørelsen eller som avgjørelsen etter gjel-
dende forvaltningsordning hører under. Enhver som har en rettslig
interesse i at avgjørelsen blir endret eller opprettholdt, kan innen

*) Kunngj. 23 august i Lovtid. 1 nr. 9.

17 aug. 1 år etter denne anordnings ikrafttredelse kreve at saken blir tatt opp av vedkommende myndighet. Denne kan også av eget tiltak ta saken opp til ny behandling innen samme frist. Den som en avgjørelse går imot, kan innen tre måneder etter at den nye behandling er avsluttet, bringe saken inn for domstolene. Etter utløpet av de i dette ledd fastsatte frister kan avgjørelsen ikke lenger angripes i henhold til denne paragraf.

Ved den nye behandling kan avgjørelsen kjennes ugyldig eller helt eller delvis omgjøres. Bestemmelsen i § 1, tredje ledds annet og tredje punktum, gjelder tilsvarende. Vedtak om ugyldighet eller omgjøring har ikke virkning i forhold til tredjemann med mindre denne ikke kan antas å ha vært i begrunnet god tro.

§ 3. Bevilling (tillatelse, autorisasjon) for utøving av ervervs- virksomhet som er gitt i Norge under den tyske okkupasjon, bortfaller ved frigjøringen, dersom det etter lovgivningen ikke er hjemmel for å utferdige slik bevilling; vedkommende departement kan dog av særlige grunner bestemme at det skal gjelde en nærmere fastsatt avviklingsfrist. Alle andre bevillinger fra okkupasjonstiden må for å opprettholdes etter frigjøringen stadfestes av vedkommende myndighet, med mindre departementet har fastsatt at reglene i § 2 skal gjelde for vedkommende art av bevilling. Stadfesting kan nektes av samme grunner i henhold til hvilke bevillingen etter lovgivningen kan avslås.

Søknad om stadfesting må innsendes innen seks måneder etter denne anordnings ikrafttredelse. Dersom søknad ikke er innsendt innen den fastsatte frist, trer bevillingen ut av kraft ved fristens utløp, med mindre bevillingsmyndigheten av eget tiltak har gjort vedtak i saken. Blir stadfesting nektet, trer bevillingen ut av kraft fra det tidspunkt som vedkommende myndighet fastsetter.

At en bevilling faller bort eller trer ut av kraft i medhold av bestemmelsene i denne paragraf, har ingen innflytelse på gyldigheten av forføyninger som i henhold til bevillingen er foretatt i samsvar med gjeldende lov.

§ 4. Konsesjon på erverv eller rettighet som er gitt i Norge under den tyske okkupasjon, må for å opprettholdes etter frigjøringen stadfestes av vedkommende myndighet dersom eiendommen (rettigheten) fremdeles er på konsesjonshaverens hånd eller er overgått til noen som uten det mellomkommende erverv ville ha trengt konsesjon.

Stadfesting foregår på den måte og er undergitt samme bestemmelser som gjelder for meddelelse av ny konsesjon. Søknad om stadfesting må innsendes innen seks måneder etter denne anordnings ikrafttredelse. Konsesjonsmyndigheten kan av eget tiltak innen samme frist ta opp til behandling spørsmålet om stadfesting; meddelelse

herom skal i så fall straks sendes konsesjonshaveren. Dersom søknad om stadfesting ikke er innsendt innen den fastsatte frist eller stadfesting nektes, skal den eiendom (rettighet) som konsesjonen gjelder overføres til andre eller i tilfelle selges ved tvangsauksjon i samsvar med lovgivningens regler for tilfelle av konsesjonsnektelse.

Bestemmelsene i denne paragrafs første, annet, tredje og fjerde punktum får tilsvarende anvendelse på konsesjon til vassdragsregulering, jfr. lov nr. 17 av 14 desember 1917; forelegging for kommunestyrer og øvrige interesserte trenger bare å foretas dersom departementet finner det påkrevd. Dersom søknad om stadfesting ikke er innsendt innen den fastsatte frist eller stadfesting nektes, tilfaller reguleringsanlegget staten mot erstatning etter skjønn. Dersom slik overtakelse ikke skjer, plikter eieren etter forlangende av vedkommende departement å fjerne anlegget.

Reglene i denne paragraf gjelder ikke for konsesjon som er gitt i henhold til forordning av 23 oktober 1940, senere «lov» av 7 desember 1944, om tillegg til konsesjonslovgivningen. Vedkommende departement kan dog når særlige grunner foreligger bestemme at også slik konsesjon trenger stadfesting. Bestemmelsene i første og annet ledd får i så fall tilsvarende anvendelse.

§ 5. Bevilling til norsk statsborgerrett som er gitt i Norge under den tyske okkupasjon, må for å opprettholdes etter frigjøringen stadfestes av Justisdepartementet. Blir stadfesting gitt, skal vedkommende anses for hele tiden å ha vært norsk statsborger forutsatt at han innen et år for herreds- eller bydommeren i rettsmøte tilsier Norges konstitusjon troskap. Ellers blir bevillingen å anse som om den ikke hadde vært gitt.

Bestemmelsene i første ledd gjelder tilsvarende for bevilling til å beholde norsk statsborgerrett; jfr. lov av 8 august 1924 § 9. Dog avlegges i dette tilfelle ikke troskapsløfte.

Kapitel II. Dommer og andre rettslige avgjørelser m. v.

A. Straffesaker.

§ 6. Dommer og andre rettslige avgjørelser i straffesaker eller i saker om inndraging, tjenestetap m. v. som er avsagt under okkupasjonen av tyske militære eller sivile domstoler i Norge, er uten rettsvirkning. Som tyske domstoler anses i denne sammenheng også «Folke-domstolen» og særdomstol opprettet i henhold til «lov» av 14 august 1943, jfr. «lov» av 11 mai 1944 nr. 2 om tiltak til opprettholdelse av ro og orden i krigstid. Det samme gjelder annen særdomstol i straffesaker som er opprettet under okkupasjonen uten tilknytning til lovlig norsk rettspleie. I tvilstilfelle avgjør Justisdepartementet

17 aug. hvilke domstoler dette er. Dersom avgjørelsen har medført innbetaling av bøter m. v. til den norske statskasse, bestemmer Kongen eller den han bemyndiger hvorvidt og i hvilken utstrekning beløpet skal godtgjøres av denne.

§ 7. Strafferettslige avgjørelser som nevnt i § 6, truffet av andre domstoler i det okkuperte Norge, er uten rettsvirkning:

I.

Når de er bygget på straffebud utferdiget av tyske militære eller sivile myndigheter.

II.

Når de er bygget på et eller flere av nedenstående straffebud.

1. Midlert. forbud mot omførselshandel og borttjinging av varer i visse distrikter av 5 september 1940 § 4.
2. Bestemmelser om Grensesone Vest av 6 september 1940 § 6.
3. Forordn. om legitimasjonsbevis av 30 januar 1941 § 5.
4. Forordn. om utdeling av kunstnerstipend m. v. av 31 januar 1941 § 3.
5. Forordn. om reklameannonser for bøker, filmer og forestillinger av 14 februar 1941 § 2.
6. Forordn. om vern av den norske bokheimen av 17 februar 1941 § 4.
7. Forordn. om kontroll med gjester i herberger og passasjerer på skip i norsk kystfart av 24 februar 1941 § 3.
8. Forordn. om utskrivning til arbeidstjeneste av 11 mars 1941 §§ 20 og 21.
9. Forordn. om begrensninger i retten til å bringe arbeidsforhold til opphør av 27 mars 1941 § 6.
10. Forordn. om beskyttelse av norsk idrett av 20 mai 1941 § 4.
11. Forordn. om arbeidshjelp til jord- og skogbruk av 27 mai 1941 § 13.
12. Forordn. om forbud mot at arbeidere blir berøvet sin stilling p. g. a. tjenstgjering i Norges SS og om lønn i tjenestetiden av 11 juni 1941 § 4.
13. Forordn. om forbrytelser og forseelser i arbeidstjenesten av 14 juni 1941.
14. Forordn. om arbeidshjelp til særlig samfunnsviktige arbeidsoppgaver av 9 juli 1941 § 6.
15. Forordn. om meldeplikt for norske statsborgere som reiser fra eller kommer til Norge av 9 september 1941 § 2.
16. Forordn. om trykte skrifter m. v. av politisk innhold av 20 september 1941.
17. Forordn. om hemmelig post- og telegramkontroll av 10 oktober 1941 § 2.

18. Forordn. om oversettelseslitteratur m. v. av 29 oktober 1941 § 4. 17 aug.
19. Forordn. om vern om flagget og nasjonalsangen m. v. av 8 desember 1941 §§ 6 og 7.
20. Forordn. om konsepsjonshindrende midler m. v. av 16 desember 1941 §§ 8 og 9.
21. «Lov» om Den norske forleggerforening av 5 februar 1942 nr. 4 § 4.
22. «Lov» om forbud mot utgivelse av nye aviser og liknende uten tillatelse av 11 februar 1942 nr. 2 § 2.
23. «Lov» om utgivelse av trykt skrift av 26 februar 1942 nr. 20 § 4.
24. «Lov» om reklameyrket av 12 mars 1942 nr. 4 § 1.
25. «Lov» om vern mot visse angrep på staten og partiet m. v. av 12 mars 1942 nr. 6.
26. «Lov» om gjennomføring av den nasjonale ungdomstjeneste av 26 mars 1942 nr. 10 §§ 8, 9 og 11.
27. «Lov» om rådgjerder mot bruk av farkoster til ulovlig virksomhet av 9 april 1942 nr. 3 § 2.
28. «Lov» om straff for understøttelse av folke- eller statsfiendtlig virksomhet av 7 mai 1942 nr. 2.
29. «Lov» om borgervakt til vern mot stats- eller partifiendtlige handlinger av 6 august 1942 nr. 5 § 4.
30. «Lov» om organisasjoner og foreninger m. v. av 20 august 1942 nr. 12 § 12.
31. «Lov» om inndraging av formue som tilhører jøder av 26 oktober 1942 § 4.
32. «Lov» om meldeplikt for jøder av 17 november 1942 § 6.
33. «Lov» om arbeidsplikt m. v. av 21 desember 1942 § 6.
34. «Lov» om straff for unnlatelse av å fjerne statsfiendtlige oppslag m. v. av 14 januar 1943 nr. 3.
35. «Lov» om formidling av kunstner- og artistengasjement av 14 januar 1943 nr. 5 § 5.
36. «Lov» om tillegg til «lov» nr. 2 av 7 mai 1942 (nr. 28 ovenfor) av 4 februar 1943 nr. 1.
37. «Lov» om forbud mot visse firma av 18 februar 1943 § 6.
38. «Lov» om forbud mot visse varemerker og fellesmerker av 18 februar 1943 § 6.
39. Midlert. «lov» om årsberetninger, regnskaper og tegningsinnbydelser i forretningsforetagender av 19 februar 1943 § 4.
40. «Lov» nr. 1 om gjennomføring av loven om alminnelig nasjonal arbeidsinnsats av 23 februar 1943 § 8.
41. «Lov» nr. 2 om gjennomføring av loven om alminnelig nasjonal arbeidsinnsats av 25 februar 1943 nr. 5 § 8.

- 17 aug. 42. «Lov» nr. 3 om gjennomføring av loven om alminnelig nasjonal arbeidsinnsats av 25 februar 1943 nr. 6 § 8.
43. «Lov» nr. 4 om Norges arbeidstjeneste av 25 mars 1943 § 18, tredje ledd.
44. «Lov» om plikt til å gi oppgaver vedrørende skip og skipsfart av 8 april 1943 nr. 3 § 3.
45. «Lov» om Teknisk nødhjelp av 13 mai 1943 nr. 2 § 15.
46. «Lov» om forbud mot oppsigelse av arbeidere som innkalles til hirdtjeneste av 25 august 1943 § 4.
47. «Lov» om endringer i den militære straffelov av 14 oktober 1943 nr. 3.
48. «Lov» om regulering av persontrafikken med befordringsmidler av 21 oktober 1943 nr. 3 § 4.
49. «Lov» om kringkasting av 28 oktober 1943 nr. 2 § 9.
50. «Lov» om reising av minnesmerker av 4 november 1943 nr. 6 § 2.
51. Forordn. om Grensesone Øst av 4 november 1943 § 7.
52. «Lov» om sivil tjeneste m. v. for læger, tannlæger og veterinærer av 25 november 1943 nr. 2 § 8 og avsnitt II.
53. «Lov» om plikt til å gi politiet melding om personer som blir innlagt på sykehus m. v. av 10 februar 1944 nr. 1 § 3.
54. «Lov» om bedriftsvern i livsviktige bedrifter av 2 mars 1944 nr. 2 §§ 6—14.
55. «Lov» om endring i den militære straffelov av 11 mai 1944 nr. 1.
56. «Lov» nr. 4 om gjennomføring av loven om alminnelig nasjonal arbeidsinnsats av 11 mai 1944 nr. 5 § 6.
57. Forordn. om tilvirkning og omsetning av sprengstoff m. v. av 15 mai 1944 § 11.
58. «Lov» om oppslag av plakater av 25 mai 1944 nr. 2 § 2.
59. «Lov» om film av 8 juni 1944 nr. 2 § 14.
60. «Lov» om Norges næringsband av 7 september 1944 nr. 3 § 26.
61. «Lov» om adgang for visse embets- og tjenestemenn til offentlige forestillinger og tilstillinger av 5 oktober 1944 nr. 4 § 2.
62. Forordn. om evakuering av enkelte deler av Nord-Norge av 17 oktober 1944 § 5.
63. «Lov» om adgang for Politidepartementet til å gi politiforskrifter av 19 oktober 1944 nr. 3 § 2.
64. Forordn. om innlevering av telefonapparater i Finnmark av 28 oktober 1944 § 5.
65. Midlert. «lov» nr. 29 om plikt for tjenestemenn ved politiet til tjenstgjøring utover oppsigelsestiden av 22 mars 1945 § 2. Justisdepartementet kan fastsette at også andre straffebud fra okkupasjonstiden skal anses å inngå under foranstående fortegnelse.

Likestilt med bestemmelser som er eller blir oppført på denne, er 17 aug.
vesentlig likeartete strafferettslige regler som etter å ha vært i virk-
somhet under okkupasjonen er avløst av nye bestemmelser som er
oppført på fortegnelsen.

Bestemmelsen i § 6, siste punktum, gjelder tilsvarende.

§ 8. Forelegg av straff, inndraging m. v. som er foretatt av
tyske myndigheter eller er bygget på straffebud som nevnt i § 7,
avsnitt I og II, jfr. nestsiste ledd, er uten rettsvirkning. Det samme
gjelder ilegging av bøter i henhold til «lov» nr. 3 av 4 januar 1945
om sikringstiltak overfor personer som fremmer eller søker å fremme
folke- og statsfiendtlige tiltak. Bestemmelsen i § 6, siste punktum,
gjelder tilsvarende.

§ 9. Straffesaker fra okkupasjonstiden som ikke omfattes av
bestemmelsene i §§ 7 og 8 og som er avsluttet ved dom eller kjen-
nelse, kan kreves gjenopptatt til fordel for domfelte:

a) når avgjørelsen umiddelbart bygger på lovbestemmelser fra
okkupasjonstiden som må anses for rettstridige eller har hatt
til overveiende formål å tjene okkupasjonsmaktens interesser,
og det ikke er åpenbart at forholdet har vært uten betydning
for avgjørelsen;

b) når dommer, lagrettemann eller domsmann som var eller hadde
vært medlem av N.S. under okkupasjonen eller på annen måte
hadde gjort seg skyldig i landsvik, har deltatt i avgjørelsen og
det er grunn til å anta at forholdet har hatt betydning for ut-
fallet;

c) når den handling som saken angår er begått som et ledd i mot-
standen mot fienden og som følge herav ikke kan anses som
rettstridig;

d) når domfelte på grunn av krigen eller okkupasjonen har vært
hindret fra å avgi møte eller fra å fremskaffe eller fremlegge
bevis, og det er grunn til å anta at forholdet har hatt betydning
for utfallet;

e) når det er grunn til å anta at avgjørelsen er påvirket av poli-
tiske hensyn.

Til skade for tiltalte kan gjenopptakelse finne sted når de i
denne paragrafs bokstav a, b og e, nevnte betingelser foreligger.

Bestemmelsene i denne paragrafs bokstav a, c og e, jfr. annet
ledd, får tilsvarende anvendelse på forelegg.

§ 10. Begjæring om gjenopptakelse må, foruten å fylle vil-
kårene etter straffeprosessloven § 417, første ledd, inneholde en nøy-
aktig angivelse av de forhold som etter § 9, a—e, jfr. annet og tredje
ledd, antas å gi rett til gjenopptakelse samt de beviser herfor som
aktes ført. Begjæringen fremsettes for den rett som har avsagt

17 aug. den angrepne avgjørelse senest seks måneder etter denne anordnings ikrafttredelse. Bestemmelsene i straffeprosesslovens § 384 gjelder tilsvarende. I saker som har vært påanket til Høyesterett, skal begjæringen fremsettes for og avgjøres av den domstol som har avsagt den påankete dom. Med hensyn til forelegg fremsettes begjæring om gjenopptakelse til skade for siktete for den rett for hvilken saken aktes anlagt, men ellers for forhørsretten på det sted hvor handlingen i henhold til forelegget antas forøvet.

Begjæringen forkastes når retten finner at vilkårene for gjenopptakelse etter § 9, a—e, jfr. annet og tredje ledd, ikke foreligger. Det samme gjelder når retten finner at det forhold som er påberopt, ikke bør lede til endring i avgjørelsen. Når det gjelder dommer av Høyesterett treffes avgjørelsen av kjæremålsutvalget, men ellers av rettens formann.

For øvrig får reglene i straffeprosesslovens kap. 30 anvendelse på behandlingen av begjæringen og gjenopptakelsesaken.

§ 11. Adgang til gjenopptakelse etter § 9 utelukker anke og fornyet behandling ved lagmannsrett. Blir saken innbrakt for høyere rett, skal Høyesteretts kjæremålsutvalg (lagmannen) avvise saken og henvise vedkommende til å søke gjenopptakelse dersom det etter en foreløpig gjennomgåelse av saken finnes antakelig at gjenopptakelse er begrunnet. Begjæring om gjenopptakelse kan i dette tilfelle antas selv om seksmånedersfristen er utløpet, dersom den er inngitt uten ugrunnet opphold etter at det er mottatt melding om utvalgets (lagmannens) avgjørelse. Blir begjæringen forkastet, løper en ny rettsmiddelfrist fra mottakelsen av melding herom.

§ 12. Har noen unnlatt å anke eller å begjære fornyet behandling ved lagmannsrett fordi det forelå skjellig grunn til å anta at dommere, lagrettemenn eller domsmenn som var eller hadde vært medlemmer av N.S. under okkupasjonen eller på annen måte hadde gjort seg skyldig i landsvik, ville få befatning med saken, kan innbringelse for høyere rett likevel skje inntil tre måneder etter denne anordnings ikrafttredelse. Det må i forbindelse hermed gis en nøyaktig redegjøring for de forhold som har begrunnet unnlatsen.

Høyesteretts kjæremålsutvalg (lagmannen) kan forkaste anken (begjæringen om fornyet behandling) dersom vilkårene etter første ledd ikke foreligger eller det finnes sannsynlig at det ikke bør gjøres endring i den angrepne avgjørelse. For øvrig får bestemmelsene i straffeprosesslovens kap. 27 og 28 tilsvarende anvendelse.

Bestemmelsene i denne paragraf får tilsvarende anvendelse på kjæremål, dog slik at fristen er en måned og at formannen for den rett som har avsagt den angrepne avgjørelse, kan forkaste kjære-

målet under de vilkår som er nevnt i annet ledd. For øvrig får be- 17 aug
stemmelsene i straffeprosesslovens kap. 29 tilsvarende anvendelse.

§ 13. Forelegg av straff, inndraging m. v. som etter utferdigelse
av myndigheter i det okkuperte Norge er vedtatt under okkupasjo-
nen uten at forholdet går inn under denne anordnings § 8, kan av
påtalemyndigheten oppheves eller endres til fordel for siktete. Riks-
advokaten kan gi nærmere forskrifter om gjennomføringen av denne
bestemmelse.

B. Sivile saker.

§ 14. Sivile saker fra okkupasjonstiden som er avsluttet ved dom,
kjennelse, skjønn eller annen rettslig avgjørelse, kan kreves gjen-
opptatt:

- a) når avgjørelsen umiddelbart bygger på lovbestemmelser fra
okkupasjonstiden som må anses for rettstridige, og oppretthol-
delsen ville inneholde en godkjenning av det rettstridige formål
som har vært tilsiktet ved bestemmelsene;
- b) når dommer, domsmann eller skjønnsmann som var eller hadde
vært medlem av N.S. under okkupasjonen eller på annen måte
hadde gjort seg skyldig i landsvik, har deltatt i avgjørelsen,
og det er grunn til å anta at forholdet har hatt betydning for
utfallet;
- c) når en part på grunn av krigen eller okkupasjonen har vært hind-
ret fra å avgi møte eller fra å fremskaffe eller fremlegge bevis,
og det er grunn til å anta at forholdet har hatt betydning for
utfallet;
- d) når det er grunn til å anta at avgjørelsen er påvirket av poli-
tiske hensyn;
- e) når avgjørelsen angår et forhold som nevnt i denne anord-
nings § 25.

§ 15. Begjæring om gjenopptakelse må, foruten å fylle vil-
kårene etter tvistemålslovens § 410, inneholde en nøyaktig angivelse
av de forhold som etter § 14, a—e, antas å gi rett til gjenopptakelse
samt de beviser herfor som aktes ført. Begjæringen kan uten hen-
syn til utløpet av de i tvistemålslovens § 408 nevnte frister fremsettes
inntil seks måneder etter denne anordnings ikrafttredelse. Reglene
om oppreisning i domstollovens kap. 8 gjelder tilsvarende.

Begjæringen forkastes når retten finner at vilkårene for gjen-
opptakelse etter § 14, a—e, ikke foreligger. Det samme gjelder når
retten finner at det forhold som er påberopt ikke bør lede til endring
i avgjørelsen. Når det gjelder dommer og kjennelser av Høyesterett
treffes avgjørelsen av kjeremålsutvalget, men ellers av rettens for-
mann.

17 aug. For øvrig får reglene i tvistemålslovens kap. 27 anvendelse på behandlingen av begjæringen og gjenopptakelsesaken.

§ 16. Adgang til gjenopptakelse etter § 14 utelukker anke, kjæremål og begjæring om overskjønn. Blir saken innbrakt for høyere rett, skal rettsformannen, eller i høyesterettsaker kjæremålsutvalget, avvise saken og henvise vedkommende til å søke gjenopptakelse dersom det etter en foreløpig gjennomgåelse av saken finnes antakelig at gjenopptakelse er begrunnet. Begjæring om gjenopptakelse kan i dette tilfelle antas selv om seksmånedersfristen er utløpet, dersom den er inngitt uten ugrunnet opphold etter at melding er mottatt om den trufne avgjørelse. Blir begjæringen forkastet, løper en ny rettsmiddelfrist fra mottakelsen av melding herom.

§ 17. Når en part i en sak som nevnt i domstollovens § 153 har unnlatt å anvende rettsmidler fordi det forelå rimelig grunn til å anta at dommere, domsmenn eller skjønnsmenn som var eller hadde vært medlemmer av N.S. under okkupasjonen eller på annen måte hadde gjort seg skyldig i landsvik, ville få befatning med saken, kan han kreve oppreisning og ny frist fastsatt. Begjæring om oppreisning fremsettes for den rett hvis avgjørelse aktes angrepet, og kan uten hensyn til utløpet av de i domstollovens § 154 nevnte frister inngis inntil tre måneder etter denne anordnings ikrafttredelse.

Retten kan ved kjennelse nekte oppreisning hvis den finner det åpenbart at behandlingen i rettsmiddelininstansen ikke vil lede til forandring i avgjørelsen. Kjennelsen kan påkjæres. For øvrig kommer bestemmelsen i domstollovens kap. 8 til anvendelse.

Uten hensyn til de i lovgivningen fastsatte frister kan rettsmidler anvendes inntil tre måneder etter denne anordnings ikrafttredelse når dette har vært unnlatt på grunn av regler fra okkupasjonstiden om ankesum eller annen begrensning i adgangen til overprøvelse eller fordi en part på grunn av krigen eller okkupasjonen har vært hindret fra å angripe avgjørelsen.

Mot forsømmelse av de frister som er fastsatt i første og tredje ledd kan gis oppreisning etter reglene i domstollovens kap. 8.

§ 18. Bestemmelsene om gjenopptakelse m. v. i §§ 14—17 får tilsvarende anvendelse på skjønn fra okkupasjonstiden som har vært styrt av en lensmann eller som er avgitt av en annen administrativ skjønnsmyndighet.

Begjæringen avgjøres av herreds- eller byretten, men inngis til skjønnsstyreren som oversender den til retten med sakens dokumenter.

C. Tvangsfullbyrdelse og midlertidige forføyninger.

§ 19. Tvangsforretninger, midlertidige forføyninger og beslutninger om å fremme fullbyrdelsen som er foretatt i okkupasjonstiden,

kan kreves opphevet av saksøkte eller interesserte i hvis rett de gjør 17 aug. inngrep:

- a) når avgjørelsen umiddelbart bygger på lovbestemmelser fra okkupasjonstiden som må anses for rettstridige, og opprettholdelsen ville inneholde en godkjenning av det rettstridige formål som har vært tilsiktet ved bestemmelsene;
- b) når namsdommeren eller namsmannen var eller hadde vært medlem av N.S. under okkupasjonen eller på annen måte hadde gjort seg skyldig i landsvik, og det er grunn til å anta at forholdet har hatt betydning for avgjørelsen;
- c) når saksøkte eller den interesserte på grunn av krigen eller okkupasjonen har vært hindret fra å avgi møte eller fra å fremkaffe eller fremlegge bevis, og det er grunn til å anta at forholdet har hatt betydning for avgjørelsen;
- d) når det er grunn til å anta at avgjørelsen er påvirket av politiske hensyn;
- e) når avgjørelsen angår et forhold som nevnt i denne anordnings § 25.

Opphevelse av tvangsforretning m. v. i henhold til denne paragrafs bokstav a kan ikke kreves når forretningen har vært ledd i innføring av skatter eller avgifter som etter bestemmelse i medhold av anordningens § 1, siste punktum, ikke kan kreves tilbakegitt.

§ 20. Begjæring om opphevelse må innen seks måneder fra denne anordnings ikrafttredelse inngis til namsretten gjennom prosesskrift eller muntlig og må inneholde en nøyaktig angivelse av de forhold som antas å gi rett til opphevelse og av de bevis som aktes ført. Reglene om oppreisning i domstollovens kapitel 8 gjelder tilsvarende.

Begjæringen forkastes når retten finner at vilkårene for opphevelse etter § 19, a—e, ikke foreligger. Det samme gjelder når retten finner at det forhold som er påberopt ikke bør lede til endring i avgjørelsen.

For øvrig får reglene i tvangsfullbyrdsloven anvendelse på behandlingen av begjæringen og opphevelsesaken.

§ 21. Adgang til opphevelse utelukker klage til namsretten, kjæremål og anke. Blir saken brakt inn for høyere rett, skal rettsformannen, eller i høyesterettsaker kjæremålsutvalget, avvise saken og henvise vedkommende til å begjære opphevelse dersom det etter en forløpig gjennomgåelse av saken finnes antagelig at opphevelse er begrunnet. Begjæring om opphevelse kan i dette tilfelle tas under behandling selv om fristen er utløpet, dersom den er inngitt uten ugrunnet opphold etter at melding er mottatt om den trufne avgjø-

17 aug. relse. Blir begjæringen forkastet, løper en ny frist for klage, kjæremål eller anke fra mottakelsen av melding herom.

§ 22. Har saksøkte eller en interessert unnlatt å anvende klage, kjæremål eller anke fordi det forelå rimelig grunn til å anta at dommere som var eller hadde vært medlemmer av N.S. under okkupasjonen eller på annen måte hadde gjort seg skyldig i landsvik, ville få befatning med saken, kan de kreve oppreisning uten hensyn til fristen i domstollovens § 154 og ny frist fastsatt. Begjæring om oppreisning må fremsettes innen tre måneder etter denne anordnings ikrafttredelse.

Retten kan ved kjennelse nekte oppreisning hvis den finner det åpenbart at behandlingen i rettsmiddelinstansen ikke vil lede til forandring i avgjørelsen. Kjennelsen kan påkjæres. For øvrig kommer bestemmelsene i domstollovens kapitel 8 til anvendelse.

Uten hensyn til de i lovgivningen fastsatte frister kan rettsmidler anvendes inntil tre måneder etter denne anordnings ikrafttredelse når dette har vært unnlatt på grunn av regler fra okkupasjonstiden om ankesum eller annen begrensning i adgangen til overprøvelse eller fordi en part på grunn av krigen eller okkupasjonen har vært hindret fra å angripe avgjørelsen.

Mot forsømmelse av de frister som er fastsatt i første og tredje ledd kan gis oppreisning etter reglene i domstollovens kapitel 8.

D. Forskjellige avgjørelser under rettergang.

§ 23. Avgjørelser som i okkupasjonstiden er truffet av en domstol under behandlingen av en sak og som ikke kan være gjenstand for gjenopptakelse eller opphevelse etter reglene i dette kapitel, kan retten omgjøre av eget tiltak.

Kapitel III. Forskjellige bestemmelser.

§ 24. Rettshandler mellom private som umiddelbart bygger på lovbestemmelser fra okkupasjonstiden som må anses for rettstridige, kan kjennes helt eller delvis ugyldige, pålegges omgjort eller endret, dersom det ville inneholde en godkjenning av det rettstridige formål som har vært tilsiktet ved bestemmelsene, at de blir opprettholdt uforandret.

Reglene i § 1 i provisorisk anordning av 18 desember 1942 om ugyldigheten av visse rettshandler m. v. som har sammenheng med okkupasjonen, gjelder tilsvarende.

§ 25. Den som under okkupasjonen forsettlig eller uaktsomt har voldt skade eller tap for det offentlige eller private, er ikke erstatningspliktig dersom handlingen er begått som et ledd i motstanden mot fienden og som følge herav ikke kan anses som rettstridig.

Selv om handlingens rettstridighet ikke oppheves ved at den 17 aug. er begått under forhold som nevnt i første ledd, kan retten ta disse i betraktning til nedsettelse av ansvaret.

§ 26. Enhver inntekt, formuesfordel eller annen økonomisk vinning som på utilbørlig måte er ervervet ved forvaltningsmessige eller rettslige avgjørelser m. v. som anses ugyldige (uten rettsvirkning) eller blir omgjort eller endret i henhold til denne anordning, kan inndras ved dom til fordel for statskassen. Istedenfor ting eller rettigheter kan deres verdi inndras etter rettens bestemmelse. Inndragingsaken behandles etter reglene i kapitel 6 i provisorisk anordning av 16 februar 1945 om rettergang i landsviksaker.

§ 27. Gebyrer til det offentlige for rettsaker eller andre tiltak som denne anordning gir høve til, kan settes ned eller frafalles i henhold til nærmere regler som fastsettes av Justisdepartementet.

§ 28. Når særlige grunner gjør det påkrevd, kan Kongen treffe bestemmelse om forlengelse av de i anordningen fastsatte frister.

Kongen eller den han bemyndiger kan gi nærmere regler til gjennomføring av anordningen, herunder om adgang til i det enkelte tilfelle å gjøre unntak fra de frister som er fastsatt i anordningens kapitel I.

Bestemmelsene i anordningen får bare anvendelse i den utstrekning særregler ikke er fastsatt ved særskilt anordning eller lov.

§ 29. Denne anordning trer i kraft straks.

Provisorisk anordning *) om tillegg til statsborger- 17 aug. lovgivningen.

§ 1. Fra krigsutbruddet til krigens opphør kan borger av fiendtlig stat ikke erverve norsk statsborgerrett i henhold til statsborgerloven av 8 august 1924 §§ 2 eller 3.

Den som er borger av fiendtlig stat og i det tidsrom som er nevnt i første ledd, har fylt vilkårene etter statsborgerlovens § 2, erverver norsk statsborgerrett ved krigens opphør dersom han fremdeles er bosatt i riket.

Kvinne som er borger av fiendtlig stat og i det tidsrom som er nevnt i første ledd, har giftet seg med en norsk statsborger, erverver norsk statsborgerrett ved krigens opphør med mindre samlivet mellom ektefellene er opphevet ved dom eller bevilling. Er mannen død ved krigens opphør, erverver hun dog ikke norsk statsborgerrett hvis hun på dette tidspunkt er bosatt utenfor riket. Har ektefellene barn sammen før ekteskapet, får også barna norsk statsborgerrett dersom de er ugifte og ikke har fylt 18 år.

*) Kunngj. 23 august i Lovtid. 1 nr. 9.

17 aug. § 2. Den som i det tidsrom som er nevnt i § 1, har ervervet statsborgerrett i fiendtlig stat, taper sin norske statsborgerrett uten hensyn til bestemmelsen i statsborgerlovens § 8, annet punktum.

§ 3. Denne anordning trer i kraft straks.

17 aug. **Provisorisk anordning** *) om odelsaker som er utsatt eller besluttet stanset i henhold til okkupasjonslovgivningen.

§ 1. Når en odelsak er stanset etter § 3 eller § 4 i de midlertidige bestemmelser om tillegg til lovgivningen om odelsløsning av 9 mars 1944, skal retten av eget tiltak beslutte å sette saken i gang.

Retten lar beslutningen forkynne for partene og gir Landbruksdepartementet melding om at saken er satt i gang.

De frister som gjelder etter lov av 1 juni 1917 om skjønn, ekspropriasjonsaker og odelsløsning, begynner å løpe igjen fra den fjortende dag etter at beslutningen er forkynt for parten. Partene skal ved forkynnelsen gjøres kjent med dette.

§ 2. Er en odelsak besluttet stanset etter at det er avsagt fravikings-kjennelse, skal retten etter begjæring avsi ny kjennelse som pålegger saksøkte å fravike eiendommen til neste faredag hvis ikke partene treffer annen avtale.

Det samme gjelder når saken er besluttet stanset etter at det er avsagt dom som blir rettskraftig.

§ 3. Når en odelsak har vært utsatt inntil frigjøringen etter de midlertidige bestemmelser om tillegg til lovgivningen om odelsløsning av 9 mars 1944 § 2, annet ledd, og en frist som nevnt i samme paragrafs tredje ledd er utløpet som følge av at bestemmelsene av 9 mars 1944 falt bort ved frigjøringen, skal retten av eget tiltak sette en ny frist av samme lengde som den lovbestemte frist som er utløpet. Bestemmelsene i lov om domstolene av 13 august 1915 § 146, annet og tredje ledd, og § 147 gjelder tilsvarende.

§ 4. Har en odelsak vært utsatt eller stanset etter de midlertidige bestemmelser om tillegg til lovgivningen om odelsløsning av 9 mars 1944, og saksøkeren senere løser eiendommen, plikter saksøkte å erstatte ham tap som er oppstått ved at eiendommen er blitt forringet i den tid saken har vært utsatt eller stanset.

Saksøkte er dog ikke erstatningspliktig for forringelsen når han godtgjør at han ikke har hogget mer i skogen enn til nødvendig husbehov etter utvisning fra skogmyndighetene, og at han ellers har drevet eiendommen fullt forsvarlig og holdt den godt vedlike.

*) Kunngj. 23 august i Lovtid. 1 nr. 9.

Det som er bestemt i annet ledd, gjelder også når saksøkte godt- 17 aug.
gjør at forringelsen skyldes pålegg om tvangshogst fra offentlig myn-
dighet. Har saksøkte hatt økonomisk vinning som følge av pålegget,
kan retten dog hvis det finnes rimelig, fastsette at forringelsen helt
eller delvis skal erstattes. Erstatningen kan ikke settes høyere enn
den vinning saksøkte har hatt.

§ 5. Denne anordning trer i kraft straks.

Provisorisk anordning *) om endring av provisorisk 17 aug.
anordning av 15 september 1944 om midlertidig
ordning av lønns- og arbeidsvilkår i befridde di-
strikter.

I. Provisorisk anordning av 15 september 1944 om midlertidig
ordning av lønns- og arbeidsvilkår i befridde distrikter § 6, 2 ledd,
skal heretter lyde:

Medlemmene med varamenn må oppfylle vilkårene etter lov om
arbeidstvister av 5 mai 1927 § 10, nr. 3. De medlemmer som blir
oppnevnt etter innstilling fra Norsk arbeidsgiverforening og Arbei-
dernes faglige landsorganisasjon kan likevel være medlemmer av
en fagforenings eller arbeidsgiverforenings styre eller være fast an-
satt i en sønn forenings tjeneste.

II. Denne anordning trer i kraft straks.

Provisorisk anordning *) om omsetning av saltet is- 17 aug.
landsild.

§ 1. Enhver som tilvirker saltet islandsild, plikter å være med-
lem av Islandsildfiskernes forening. Foreningens vedtekter må god-
kjennes av Handelsdepartementet.

§ 2. Enhver som driver utførsel av saltet islandsild i fiskepak-
ket stand, må være medlem av Islandsildfiskernes forening eller
ha godkjenning av departementet eller den det bemyndiger.

Enhver som driver utførsel eller innenlandsk omsetning av
eksportpakket islandsild, må ha godkjenning av departementet eller
den det bemyndiger.

§ 3. Forhandlinger om og avslutning av salg til utlandet av sal-
tet islandsild kan bare finne sted med samtykke av departementet
og ved et utvalg som departementet oppnevner.

Utvalget kan med samtykke av departementet bestemme at
visse sorter eller all islandsild skal avregnes overfor islandsildfis-
kerne på grunnlag av gjennomsnittet av de oppnådde priser.

Til dekning av utgiftene ved utvalgets virksomhet kan utvalget

*) Kunngj. 23 august i Lovtid. 1 nr. 9.

17 aug. etter samtykke av departementet pålegge en avgift for hver tønne saltet islandsild som selges ved utvalgets formidling.

§ 4. Salg og levering av saltet islandsild fra tilvirker eller eksportør til innenlandsk konsum kan bare finne sted med samtykke av departementet eller den det bemyndiger.

§ 5. Enhver som tilvirker eller omsetter saltet islandsild, plikter å gi oppgave over tilvirkning, beholdning og omsetning etter nærmere bestemmelser av Fiskeridirektøren.

§ 6. Når departementet eller den det bemyndiger krever det, plikter enhver som tilvirker, omsetter eller lagrer saltet islandsild helt eller delvis å avstå sine beholdninger. Departementet eller den det bemyndiger bestemmer hvordan og til hvem varen skal leveres. Erstatningen fastsettes overensstemmende med gjeldende prisbestemmelse med de endringer som følger av bestemmelsen i § 3, annet ledd.

§ 7. Saltet islandsild i denne anordning omfatter alle sorter islandsild som er skarpsaltet, matjesbehandlet, krydret eller spesialbehandlet på annen måte.

§ 8. Departementet eller den det bemyndiger kan gjøre unntak fra bestemmelsene i § 1 og § 3, første og annet ledd.

Departementet gir nærmere forskrifter til utfylling og gjennomføring av denne anordning. Departementet kan herunder gi regler om taushetsplikt for medlemmer av det utvalg som er nevnt i § 3, og for utvalgets funksjonærer.

§ 9. Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser som er gitt i eller i medhold av denne anordning, straffes med bøter. Er overtredelsen begått av noen som har handlet på vegne av et selskap eller annen juridisk person, kan bøtestraff også idømmes den som det er handlet på vegne av.

Det sildeparti overtredelsen gjelder, kan inndras ved dom uten hensyn til om besitteren er skyldig til straff. Kan partiet ikke inndras, kan verdien av det helt eller delvis inndras hos den skyldige eller den han har handlet på vegne av.

§ 10. Denne anordning trer i kraft straks.

Ved ikraftttredelsen opheves kongelig resolusjon av 1 juli 1938 om forbud mot utførsel av saltet islandsild.

17 aug. **Provisorisk anordning*)** om begrensning i adgangen til tvangsfullbyrdelse i sjømenns tvungne sparing.

§ 1. Norsk sjømanns krav på beløp som er opptjent ved tvungen sparing (sparebonus, reguleringsbonus eller sparetrekk), er unn-

*) Kunngj. 23 august i Lovtid. 1 nr. 9.

tatt fra utlegg, arrest eller annen tvangsforføyning så lenge beløpet står på særskilt konto ved Det norske innskudds- og trekkontor. 17 aug.

§ 2. Det norske innskudds- og trekkontor kan uten hinder av bestemmelsen i § 1 tilbakeholde midler av sjømannens sparekonto til dekning av:

- a. Familietrekk som sjømannen har vært fritatt for på grunn av uriktige opplysninger eller fordi han ulovlig har unndratt seg tjeneste på norske skip.
- b. Poolpenger som sjømannen plikter å betale tilbake.

§ 3. Denne anordning trer i kraft straks.

Provisorisk anordning *) om endring i provisorisk anordning av 18 mai 1940 om rekvisisjonering av skip og skipsbyggningskontrakter. 17 aug.

I.

Nedenfor nevnte paragrafer i provisorisk anordning av 18 mai 1940 om rekvisisjonering av skip og skipsbyggningskontrakter skal heretter lyde således:

§ 2. Skipsfartsdepartementet eller den Skipsfartsdepartementet gir fullmakt, bemyndiges til på Regjeringens vegne å overta eller kreve overført besittelsen av ethvert skip som er rekvisisjonert i henhold til provisorisk anordning av 30 juni 1944 om tillegg til provisorisk anordning om rekvisisjonering av skip og skipsbyggningskontrakter av 18 mai 1940.

§ 3. Eierne har ikke rett til å forføye over skip eller skipsbyggningskontrakter i strid med den rådighet departementet har over rekvisisjonerte skip eller kontrakter etter § 4.

Skip som nevnt i § 1 kan ikke selges på tvangsauksjon eller på annen måte under tvangsinndrivelse før 1 mars 1946.

§ 4. Rådighet over skip og skipsbyggningskontrakter som er overtatt etter denne anordning eller etter de provisoriske anordninger av 22 april 1940 eller 30 juni 1944 overtas av Skipsfartsdepartementet. Skipsfartsdepartementet overtar likeledes rådigheten over pengemidler, fordringer, kontraktsrettigheter og annen formue som Skipsfartsdirektøren har ervervet på Regjeringens vegne som kurator.

Rådigheten over pengemidler, fordringer, kontraktsrettigheter og annen formue som Skipsfartsdirektøren har forvaltet for eiere som nevnt i § 1, tilbakeføres til disse.

Uten hensyn til bestemmelsene i de foregående ledd kan Skipsfartsdirektøren føre videre rettsak eller voldgiftsak som er anlagt

*) Kunngj. 23 august i Lovtid. 1 nr. 9.

17 aug. av eller mot ham i egenskap av kurator inntil endelig dom foreligger. Opptrer han på vegne av eier som nevnt i § 1, kan denne i så fall tre inn i saken som prosessfelle.

Hovedkontoret for den virksomhet som har vært drevet utenfor Norge i henhold til Skipsfartsdirektørens fullmakt som kurator under navnet Nortraship, overføres til Norge, og Skipsfartsdepartementet oppnevner en direktør som forestår den videre drift og avviklingen.

§ 6. Oppheves.

II.

Denne anordning trer i kraft straks.

17 aug. **Kongelig resolusjon.**

Det vert fastsett at Kyrkje- og undervisningsdepartementet til så lenge får fullmakt til å gje føresegner om lærarprøve i samsvar med lov frå 11 februar 1938 om lærarskular og lærarar i folkeskulen §§ 17 og 21.

17 aug. **Kongelig resolusjon** *), hvorved det med hjemmel av Landsvikanordningens § 50 bestemmes, at provisorisk anordning av 24 november 1944 om gjenoppretting av lovlige forhold i den offentlige tjeneste i Norge får anvendelse på apotek.

17 aug. **Kongelig resolusjon.**

I. I henhold til provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen av 26 januar 1945 § 1 nr. 1, annet ledds første punktum, jfr. første ledds bokstav a, anses Regler om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse på reiser i utlandet av 22 februar 1945 bortfalt ved frigjøringen. Istedet blir Regler og satser for offentlige tjenestemenn ved reiser i statens ærend utenfor rikets grenser av 31 mars 1933 med senere endringer av 3 juni 1938, 31 mars og 8 desember 1941 og 12 august 1943 igjen gjeldende bortsett fra følgende tjenestemenn for hvilke kongelig resolusjon av 2 juli 1943 inntil videre kommer til anvendelse:

1. For tjenestemenn som flytter hjem fra utlandet etter frigjøringen for reisen fra startstedet til den norske grense.
2. For tjenestemenn tjenestgjørende i de respektive omhandlede land, for reiser innen det land hvor vedkommende tjenestgjør.

II. Med hjemmel i lov om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse av 25 juni 1926 og 6 juni 1930 § 3 forhøyes de ved kongelig resolusjon av 31 mars 1933 fastsatte satser for kostgodt-

*) Kunngj. 23 august i Lovtid. 1 nr. 9.

gjørelse ved reiser i statens ærend utenfor rikets grenser med 50 % 17 aug. fra 8 mai 1945.

Fra samme tid skal det ledd i Regler og satser for offentlige tjenestemenn ved reiser i statens ærend utenfor rikets grenser som begynner slik: «Foruten den foran bestemte .....», lyde slik:

Foruten den foran bestemte godtgjørelse tilkommer tjenestemenn refusjon av nødvendig utlegg til pass, visum, provisjon ved kjøp av fremmed valuta m. v. Videre kan Arbeidsdepartementet tilstå erstatning for skader på og tap av reisegods for en verdi av inn-til kr. 1 000.

Forskrifter *) om iverksettelse av provisorisk 17 aug. anordning av 17 august 1945 om omsetning av saltet islandsild.

(Fastsatt av Handelsdepartementet i henhold til ovennevnte anordnings § 8.)

§ 1. I det eksportutvalg som er nevnt i § 3 i anordning av 17 august 1945 om omsetning av saltet islandsild fastsettes antallet av utvalgsmedlemmer med personlige varamenn av Handelsdepartementet. Utvalget velger selv sin formann.

I tilfelle av stemmelikhet innen utvalget gjør formannens stemme utslaget.

§ 2. Utvalgets oppgave er å forhandle om og avslutte avtaler om salg av saltet islandsild. Utvalget må herunder rette seg etter provisorisk anordning av 17 august 1945 og de bestemmelser som er eller blir truffet i medhold av anordningen. Forhandlinger må ikke opptas uten med Handelsdepartementets samtykke og utvalget må rette seg etter pålegg og bestemmelser som Handelsdepartementet i denne forbindelse måtte gi. De avtaler som utvalget inngår, skal godkjennes av Handelsdepartementet.

Ved gjennomføring av salg og levering til innenlands forbruk må eksportutvalget rette seg etter bestemmelser gitt av Forsyningsdepartementet.

Utvalget skal i størst mulig utstrekning holde medlemmene av Islandsildfiskernes forening og de til omsetningen knyttete eksportører underrettet om alle salgsforhandlinger og om muligheter for eksportsalg.

Utvalget skal dra omsorg for at det saltete kvantum islandsild fordeles på innlandet og eksportmarkedene i samsvar med de til enhver tid gjeldende avtaler og bestemmelser og føre kontroll med at omsetningen ikke skjer i strid med den foretatte fordeling.

*) Kunngj. 31 august i Lovtid. 1 nr. 10.

17 aug. § 3. Hvis Handelsdepartementet ikke har meddelt dispensasjon i medhold av provisorisk anordning av 17 august 1945 § 3, vil det ikke bli gitt lisens for utførsel av saltet islandsild uten at det foreligger samtykke til utførsel fra utvalget.

§ 4. For oppfyllelse av inngåtte kontrakter har samtlige medlemmer av Islandsildfiskernes forening og eksportører som er godkjent for eksport av islandsild leveringsplikt etter bestemmelser av Handelsdepartementet eller den dette bemyndiger.

Utvalget kan bestemme at inndekking av saltet islandsild skal skje for felles regning, og oppgjør foretas da overensstemmende med interesserte firmaers andeler.

§ 5. Hvis de solgte kvanta er forholdsvis små, således at det vil være urimelig å fordele kvantumet på samtlige medlemmer av Islandsildfiskernes forening eller på samtlige deltagende eksportører, kan utvalget bestemme at fordeling bare skal skje til enkelte medlemmer eller eksportører. De firmaer som i henhold til slik bestemmelse foretar leveranse, vil først kunne delta i levering av senere kvanta når de øvrige medlemmer er blitt tilsvarende tilgodesett. Tilsvarende ordning kan med Handelsdepartementets godkjennelse også iverksettes for andre salg.

§ 6. Ved utførsel av islandsild skal utvalget så vidt mulig ta hensyn til felles henstilling fra selger og kjøper om levering av enkelte partier.

Saltet islandsild som ikke skal leveres i fiskepakket stand, skal leveres til eksportør som av Handelsdepartementet eller den dette bemyndiger er godkjent til å erverve saltet islandsild fra medlemmer av Islandsildfiskernes forening for utførsel og/eller innenlandsk omsetning.

§ 7. Utvalget kan med Handelsdepartementets godkjennelse bestemme at salget av enkelte sorter islandsild til bestemte markeder skal være fritt.

§ 8. Utvalgets medlemmer, varamenn og funksjonærer har taushetsplikt for så vidt angår opplysninger som de i stillings medfør måtte få om foreningsmedlemmers eller eksportørers forretningsforhold. I sin ervervsvirksomhet skal de ikke gjøre bruk av disse opplysninger eller av kjennskap de får til utvalgets bestemmelser, til de avtaler utvalget arbeider med eller til avsluttede salg før opplysning herom er gitt til samtlige medlemmer av Islandsildfiskernes forening og til de eksportører som har omsetningen av saltet islandsild.

§ 9. Disse bestemmelser trer i kraft straks og gjelder inntil videre.

Bestemmelser *) om godkjenning av eksportører 17 aug.
for omsetning av saltet islandsild.

(Fastsett av Handelsdepartementet i henhold til provisorisk anordning av 17 august 1945.)

§ 1. Berettiget til å erverve saltet islandsild fra medlemmer av Islandsildfiskernes forening for utførsel er firmaer som av Eksportutvalget for saltet islandsild godkjennes som eksportører av saltet islandsild.

§ 2. Godkjenning av eksportør i henhold til § 1 kan gis enhver norsk person eller ethvert norsk firma organisert som ansvarlig selskap, samvirkelag eller aksjeselskap som tilfredsstiller følgende betingelser:

1. Firmaets sjef må ha handelsbrev og minst 3 års praksis som leder, formann, innkjøps-, salgs- eller kontorsjef i forretning som har drevet regulær omsetning i saltsildbransjen som en vesentlig del av sin virksomhet.

Dog kan inntil $\frac{1}{3}$ av vedkommendes praksis være ervervet i hvilken som helst stilling i fiskebransjen i utlandet.

2. Omsetningen må utelukkende skje for firmaets egen regning. Det må således ikke omsette varene i egenskap av megler eller kommisjonær eller hvis firmaet er et selskap, for noen av innehaverne.

3. Firmaet må ha faste forretningskontorer og tilfredsstillende lagerrom overensstemmende med de til enhver tid gjeldende forskrifter.

4. Det må godtgjøre at det eier en nettoformue på minst kr. 10 000 og at det disponerer over en driftskapital på minst kr. 15 000.

5. Firmaet må ha sin særskilte leder og være helt selvstendig i forhold til andre firmaer i bransjen.

6. Firmaet må ha drevet eksportforretning i saltet islandsild i årene 1936—1939.

§ 3. Søknad om godkjenning som eksportør sendes Eksportutvalget for saltet islandsild, Bergen, på fastsett skjema. Såfremt godkjenning nektes, kan avgjørelsen innankes for Handelsdepartementets Fiskeriavdeling innen 3 uker etter at melding om nektelse er mottatt. Anken innsendes gjennom Fiskeridirektøren.

*) Kunngj. 31 august i Lovtid. 1 nr. 10.

18 aug. **Bestemmelser *)** om avgift ved fremstilling av tekstilvarer.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsfornødenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 3; jfr. bestemmelser om avgift ved innførsel og fremstilling av tekstilvarer av 19 mars 1942.)

§ 1. Bedrifter hvis produksjon er regulert av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet skal for budsjetterterminen 1945—46 svare avgift til staten på det grunnlag og etter de satser som er fastsatt nedenfor:

1. Av hvert kg garn som bedriften leverer som garn til handlende, ullprodusenter eller bedrifter hvis produksjon ikke er regulert av departementet, for så vidt garnet helt eller delvis består av:
  - a. Ull, bomull, cellulul eller lin ..... kr. 0,02
  - b. Avfall av slike eller andre tekstilmaterialer ..... » 0,02
2. Av hvert kg garn som bedriften bearbeider enten for egen regning eller som leiearbeid for andre ervervsdrivende eller for private, for så vidt garnet helt eller delvis består av:
  - a. Ull, bomull, cellulul eller lin ..... » 0,02
  - b. Avfall av slike eller andre tekstilmaterialer ..... » 0,02
  - c. Kunstsilke ..... » 0,04
  - d. Papir (dog ikke artikler som nevnt under punkt 3) » 0,01
3. Av hvert kg fremstilt hyssing, pakktau og selvbindergarn som helt eller delvis består av papir ..... » 0,01
4. Av hvert kg fremstilt stoppull eller vatt ..... » 0,01

Ved levering eller bearbeiding av garn som er bestemt for fiskeribruk eller som fordeles gjennom Landbruksdepartementets Heimeyrkekontor, skal det ikke betales avgift.

§ 2. Avgiften gjøres opp for hvert halvår og skal innbetales til statens alminnelige oppebørselsbetjent i distriktet innen to måneder etter halvårets utløp.

Beløpet kan drives inn ved utpanting.

§ 3. Direktoratet for industriforsyning eller den dette bemyndiger skal når som helst ha adgang til hos avgiftspliktige bedrifter å foreta slikt ettersyn som finnes nødvendig til kontroll av at bedriften oppfyller sine plikter etter disse bestemmelser.

Den som foretar ettersyn som omhandlet i første ledd, skal ha taushetsplikt m. h. t. drifts- og forretningsforhold som han får kunnskap om ved utførelsen av ettersynet.

*) Kunngj. 31 august i Lovtid. 1 nr. 10.

§ 4. Når særlige grunner gjør det rimelig kan Direktoratet 18 aug. for industriforsyning helt eller delvis fritta for avgiftsplikt, ettergi forfallede avgift eller bestemme at erlagt avgift skal tilbakebetales.

§ 5. Disse bestemmelser trer i kraft straks og avløser forordning om avgift ved fremstilling av tekstilvarer av 13 juni 1944; jfr. kgl. kunngjøring om skatter og avgifter til statskassen for budsjettåret 1945—46 av 7 juli 1945.

Bestemmelser *) om avgift ved innførsel av visse 18 aug. varer fremstilt av tekstilspinnestoffer.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsfornødenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 3; jfr. bestemmelser om avgift ved innførsel og fremstilling av tekstilvarer av 19 mars 1942.)

§ 1. Ved innførsel av varer som helt eller delvis er fremstilt av tekstilspinnestoffer og som inngår under tolltariffens nedennevnte poster (tariffen 1942—43), skal det for budsjetterminen 1945—46 oppkreves en avgift stor $\frac{1}{2}$ % av den innførte vares statistiske verdi:

- L.nr. 22— 25. Bast samt kokos- og andre plantetrevler i arbeid.
- » 43— 70. Bomullsvarer.
- » 86— 87. Bukseseler etc. og glidelåser.
- » 95— 99. Band og belter derav.
- » 104—119. Arbeider av cellull og andre liknende kunstig fremstilte tekstilfibrer i mindre lengder.

Hansker og vanter:

- L.nr. 301—302. Av helsilke og halvsilke.
- » 304. Av bomull, lin, ull eller cellull og liknende.
- » 305. Hatteformer av tekstilstoff.
- » 306—313. Hatter og luer.
- » 321—324. Hår i arbeid.
- » 383—393. Klær etc. I, IIA og IIB.

Uten l.nr. Klær etc. IIC og IID.

- L.nr. 455—499. Arbeider av lin, hamp, jute etc. samt papirgarn.

Paraplyer og parasoller:

- L.nr. 688—689. 4. Paraply- og parasollbetrekk etc.
- » 698—702. Possementmakerarbeid.
- » 741—742. Sekker. Dog blir avgift ikke å kreve opp av sekker som føres inn som emballasje om varer.

*) Kunngj. 31 august i Lovtid. 1 nr. 10.

18 aug. L.nr. 747—758. Silkevarer.

Uten l.nr. Arbeider av kunstige spinnestoffer er avgiftspliktige såfremt de poster som arbeidene blir å henhøre under, er nevnt i denne oppregning.

Tøyer:

L.nr. 903—907. 1. b, c, d og e.

» 909—929. Ullvarer.

Av de varer som hører under ovennevnte tariffposter, er dog følgende fritatt for avgift:

- a. Garn til fiskeribruk som i henhold til anmerkning 2 under tolltariffens post «Bomull etc. 3» og anmerkningen under tolltariffens post «Lin etc. 3, I» går inn tollfritt.
- b. Garn av hamp, manila, jute og kokos.
- c. Kunstsilke, spunnet og uspunnet.

§ 2. Avgiften oppkreves av tollvesenet.

Avgiftsbeløp under kr. 0,50 blir ikke å oppkreve. De nærmere bestemmelser om avgiftens oppkreving fastsettes av Direktoratet for industriforsyning.

§ 3. Direktoratet for industriforsyning kan frita enkelte av de varegrupper som er nevnt i § 1 for avgiftsplikt.

Når særlige grunner gjør det rimelig, kan Direktoratet for industriforsyning helt eller delvis frita for avgiftsplikt også i det enkelte tilfelle, ettergi forfallen avgift eller bestemme at erlagt avgift skal tilbakebetales.

§ 4. Disse bestemmelser trer i kraft straks og avløser forordning om avgift ved innførsel av visse varer fremstilt av tekstilspinnestoffer av 15 juni 1944; jfr. kgl. kunngjøring om skatter og avgifter til statskassen for budsjettåret 1945—46 av 7 juli 1945.

18 aug. Bestemmelser *) om avgift ved omsetning m. v. av lær- og pelsvarer m. v.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsfornödenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 3; jfr. bestemmelser om avgift ved omsetning m. v. av lær- og pelsvarer m. v. av 4 januar 1943.)

§ 1. Ved enhver omsetning av råstoffer for lær-, lærvare-, skotøy-, skinn- og pelsindustrien og av produkter fremstilt av slike

*) Kunngj. 31 august i Lovtid. 1 nr. 10.

råstoffer og ved leiegarving og leieberedning skal innenlandsk sel- 18 aug.
ger, leiegarver og leiebereder for budsjetterminen 1945—46 svare
avgift til staten stor 4 0/00 av fakturabeløpet iberegnet omsetnings-
avgift.

Unntatt fra avgiftsplikten er:

- a) produsenter av huder og skinn,
- b) oppkjøpere av huder og skinn,
- c) handlende ved salg i detalj av ferdige forbruksvarer til forbruker.

Videre omfatter avgiftsplikten ikke omsetning av uberedte
skinn av pelsdyr alet i pelsdyrgård.

§ 2. Avgiften skal bæres av selgeren, leiegarveren eller leiebe-
rederen og kan ikke legges til eller innregnes i prisen eller veder-
laget.

Avgiften rundes av oppad til nærmeste 10 øre.

§ 3. I de tilfelle hvor det skal svares avgift etter bestemmel-
sene i §§ 1 og 2 skal selgeren, leiegarveren eller leieberederen sende
medkontrahenten faktura på varene. Direktoratet for industrifor-
syning kan fastsette skjema for slik faktura.

Avgiften avgjøres ved påklebning av særlige stempelmerker på
den originale faktura. Den avgiftspliktige skal kassere stempelmer-
kene straks etter påklebningen ved å skrive eller stemple sitt navn
eller firma tvers over merket med angivelse av år og dag for kassa-
sjonen.

Har en avgiftspliktig ikke avgjort pliktig avgift ved bruk av
stempelmerker, kan det beløp som tilsvare den pliktige avgift drives
inn ved utpanting etter oppgave fra Direktoratet for industrifor-
syning.

§ 4. Direktoratet for industriforsyning kan fastsette nærmere
bestemmelser om oppkreving av avgiften og om de avgiftspliktiges
regnskapsføring.

Direktoratet kan helt eller delvis frita et omsetningsledd for
avgiftsplikt og kan i det enkelte tilfelle ettergi skyldig avgift.

§ 5. Direktoratet for industriforsyning eller den dette bemyndi-
ger skal når som helst ha adgang til hos den avgiftspliktige å foreta
slikt ettersyn som finnes nødvendig til kontroll av at vedkommende
oppfyller sine plikter etter disse bestemmelser.

Den som foretar ettersyn som omhandlet i første ledd, skal ha
taushetsplikt m. h. t. drifts- og forretningsforhold som han får kunn-
skap om ved utførelsen av forretningen.

§ 6. Disse bestemmelser trer i kraft 1 oktober 1945.

21 aug. **Bestemmelse ***) om endring av forskrifter om fremstilling av garn m. v. av 7 august 1941.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 14 mai 1917; jfr. kgl. resolusjon av 26 januar 1945.)

I.

I forskrifter om fremstilling av garn m. v. av 7 august 1941, med endringer av 3 mars og 28 september 1942, 15 mars og 3 mai 1943 og 10 januar 1944, gjøres følgende endringer:

§ 4, siste ledd, oppheves.

§ 8 skal lyde så:

§ 8. Det er forbudt uten samtykke fra Direktoratet for industri-forsyning å bruke ullstrikk til fremstilling av stoppull eller vatt.

II.

Bestemmelsen trer i kraft straks.

21 aug. **Skrivelse** fra Justisdepartementet.

I et brev til en sorenskriver har Justisdepartementet antatt at panteattest som begjæres av tilsynsmann (sakfører) som er oppnevnt etter landsvikanordningens § 39 og som gjelder boets faste eiendommer eller heftelser som er anmerket under vedkommende landsvikers navn i personregistret, kan gis uten gebyr etter sportel-lovens § 69, siste ledd; jfr. § 83, første ledd.

21 aug. **Skrivelse ***) fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet, hvorved det i medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslov-givningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsfornødenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 1, første ledd, og kongelig resolu-sjon av 12 juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreis-ningsdepartementet i henhold til nevnte anordning fastsettes at §§ 6a og 7 i forordning om bestrykningsmidler og kitt av 7 juni 1941 fra dags dato skal anses bortfalt.

21 aug. **Skriv ***) frå Landbruksdepartementet.

Med heimel i mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja om-setnaden av jordbruksvaror, jfr. provisorisk anordning frå 12 juni 1945, vert fastsett slike

Føresegner om oppkrevjing m. m. av avgift på grønsaker:

1. Avgifta vert innbetalt til Omsetningsrådet eller den det gjev fullmakt.

*) Kunngj. 31 august i Lovtid. 1 nr. 10.

2. Med godkjenning av departementet kan Omsetningsrådet gjeva 21 aug.
nærmare reglar om innbetaling og oppgåveføring og om kontroll med at avgifta er betalt.
3. Omsetningsrådet eller den det gjev fullmakt fører kontroll med
oppgåvene og innbetalingane. Rådet eller dei som vert tilsett
til å føre kontroll, har tilgjenge til all bokføring og alle dokument
og oppteikningar som kjem omsetninga av grønsaker ved.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om vedtekter for 27 aug.
bruk av § 55 i jordloven overfor innbyggdsboende eiere av jordbruk
i Vågå herred, Opland fylke.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om vedtekt til bygnings- 27 aug.
lovens § 104, s for Bolsøy herred, Møre og Romsdal fylke.

Skrivelse **) fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet, 30 aug.
hvorved det med hjemmel i provisorisk anordning om okkupasjons-
lovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsfornødenheter
og andre varer av 26 januar 1945 § 1, 1 ledd, og kgl. resolusjon av 12
juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreisningsdeparte-
mentet i henhold til nevnte anordning fastsettes at forordning av
27 november 1940 om omsetning og produksjon av
kaffetilsetninger og kaffeerstatninger og for-
skrifter gitt i medhold av forordningen skal bortfalle fra 1 oktober
1945.

Provisorisk anordning **) om midlertidig tillegg til 31 aug.
lov om domstolene av 13 august 1915.

§ 1. Justisdepartementet kan uten hensyn til bestemmelsen i dom-
stolovens § 219, annet ledd, gi en sakfører tillatelse til å opptre ved
lagmannsrettene dersom han i minst to år etter embetseksamen har
vært i sånn juridisk virksomhet som departementet finner har gitt
ham tilstrekkelig praktisk erfaring.

Dersom en sakfører i minst tre år etter embetseksamen har
vært i virksomhet som nevnt i første ledd, kan departementet uten
hensyn til bestemmelsen i domstolovens § 220, første ledd, punkt 2,
gi ham tillatelse til å være sakfører ved Høyesterett.

§ 2. Denne anordning trer i kraft straks.

*) Kunngj. 13 september i Lovtid. 1 nr. 13.

**) Kunngj. 5 september i Lovtid. 1 nr. 11.

31 aug. **Provisorisk anordning*)** om endringer i provisorisk anordning om rettergang i landsviksaker.

I.

I provisorisk anordning om rettergang i landsviksaker av 16 februar 1945 skal følgende bestemmelser lyde så:

§ 28. Fristen for kjæremål er 8 dager regnet fra den dag da den angrepne avgjørelse ble truffet, hvis ikke annet er bestemt.

§ 31, tredje ledd.

Finner retten at behandlingen av kravet vesentlig vil sinke fremme av straffesaken, eller at det av andre grunner ikke bør forenes med den, kan den skille kravet ut til særskilt behandling. Dette gjelder dog ikke i de saker som er nevnt i straffeprosesslovens § 2.

§ 31 a (ny). Når det ankes i en straffesak som behandles etter reglene i denne anordning, skal fristen for anke over avgjørelsen av krav som har vært påkjent i forbindelse med straffesaken, være den samme som i straffesaken. Ankes det også over avgjørelsen av slike krav, skal ankene fremmes under ett. Ankeforberedelsen foretas etter reglene for straffesaker.

Når Høyesteretts kjæremålsutvalg henviser anken i en straffesak til prøvelse i Høyesterett, skal henvisningen også omfatte anken med hensyn til de øvrige krav. Hvis anken i straffesaken nektes fremmet, avgjør kjæremålsutvalget om anken med hensyn til de øvrige krav skal tillates innbrakt for Høyesterett.

For Høyesteretts adgang til å prøve avgjørelsen av slike krav gjelder samme regler som i tvistemål for så vidt kravet ikke hører til dem som er nevnt i straffeprosesslovens § 2. Reglene i denne anordnings § 31, tredje ledd, får tilsvarende anvendelse.

II.

Denne anordning trer i kraft straks. Reglene i § 31 a gjelder ikke når anke i straffesaken er avgjort før anordningens ikrafttredelse.

31 aug. **Provisorisk anordning*)** om midlertidige vassdragsreguleringer.

§ 1. Kongen kan tillate midlertidig vassdragsregulering for tidsrommet inntil lågvassperiodens slutt 1947 og kan for samme tidsrom forlenge tillatelse til midlertidig vassdragsregulering som er gitt tidligere, og i samband hermed fastsette nye vilkår for tillatelsen.

Med de avvikelser som følger av denne anordning skal reglene

*) Kunngj. 5 september i Lovtid. 1 nr. 11.

i lov om vassdragsreguleringer av 14 desember 1917 gjelde tilsvarende for midlertidige reguleringer. Dog skal lovens § 10, § 16, punkt 2 og 5, og § 17 ikke gjelde for slike reguleringer og den frist som er nevnt i § 6, punkt 1, annet punktum, skal være 12 dager.

Når det søkes om tillatelse til forlengelse av tidligere iverksatt midlertidig regulering, kan departementet hvis det finnes ubetenkelig, fravike reglene i lovens § 6, punkt 2.

§ 2. Når tillatelse som nevnt i § 1 er gitt, kan Arbeidsdepartementet samtykke i at nødvendig grunn m. v. (jfr. vassdragsreguleringslovens § 16, punkt 1) skal avstås før erstatningen er fastsatt og uten frist etter skønnslovens § 55. Tilsvarende gjelder for skade og ulempe som reguleringen kan føre med seg.

Ekspropriasjonskjønn må begjæres snarest mulig og senest innen en frist som Arbeidsdepartementet fastsetter. Erstatningen forfaller til betaling så snart den er endelig fastsatt.

Staten innestår for at erstatningen blir betalt. Departementet kan kreve at ekspropriannten stiller slik sikkerhet for erstatningen som departementet fastsetter.

§ 3. I tillatelse etter § 1 til forlengelse av tidligere iverksatt midlertidig regulering kan det bestemmes at erstatning for skade og ulempe ved fortsatt regulering skal fastsettes av en nemnd på 5 medlemmer som med varamenn oppnevnes av justitiarius i Høyesterett når det gjelder regulering for statens regning, og ellers av Arbeidsdepartementet. Formannen og varamannen for ham må fylle vilkårene for å kunne være høyesterettsdommer.

Nemndas skjønn kan ikke prøves ved overskjønn. Anke hører under Høyesterett og kjæremål under Høyesteretts kjæremålsutvalg. Ankefristen er fire uker og kjæremålsfristen syv dager.

Betalingen til medlemmene av nemnda fastsettes av Justisdepartementet.

Nemnda avgjør i hvert tilfelle i hvilken utstrekning juridisk og teknisk hjelp for de innstevnte har vært påkrevd og fastsetter under hensyn hertil godtgjøringen for slik bistand. Det skal påses at parter med likeartede interesser som ikke står i strid, så vidt mulig nytter samme bistand.

§ 4. Denne anordning trer i kraft straks. Fra samme tid bortfaller midlertidig forordning av 3 november 1941 om tillegg til lov om vassdragsreguleringer av 14 desember 1917.

Kongelig resolusjon om midlertidig opprettelse av et eget statsadvokatembete for behandling av landsvikssaker i Nord-Trøndelag. 31 aug.

31 aug. **Kongelig resolusjon.**

I henhold til lov om domstolene av 13 august 1915 § 72, jfr. lov av 17 juli 1925, bestemmes at det i Trondheim skal være et utvalg på 18 domsmenn med særlig kyndighet i sjøvesen, hvorav 10 velges blant personer som er bosatt i Strinda men har sitt virke i Trondheim.

31 aug. **Kongelig resolusjon.*)**

Den endring som Erstatningsdirektoratet 6 august 1945 har foretatt i § 6 i forskrifter av 12 juni 1945 om oppgaveplikt og disposisjonsforbud for midler som tilhører N.S.-organisasjoner, medlemmer av N.S. m. fl., godkjennes.

Etter endringen lyder paragrafen så:

§ 6. *Disposisjonsforbud.* Uten samtykke av vedkommende representant for Erstatningsdirektoratet i fylket er det forbudt:

- a. Å avhende, pantsette eller på en hvilken som helst annen måte rettslig å disponere over formue nevnt i § 1, derunder også å betale gjeld. Likeledes er det forbudt å råde over slik formue på annen måte, når formuen derved blir forringet i verdi eller vanskeligere å registrere.
- b. For personer eller institusjoner nevnt under § 2 b, c, e og f å levere formuen eller deler av formuen til eieren. Slik formue må inntil videre beholdes under iakttagelse av vanlig aktsomhet.
- c. Å betale skyldige penger til organisasjon, selskap og person nevnt i § 1. Banker må ikke utbetale av innskuddskonti og utlånskonti (kassakreditter og uhevede lånebevillinger). Ved forfall må andre enn banker deponere i bank.

Samtykke av vedkommende representant for Erstatningsdirektoratet i fylket er ikke nødvendig, når det gjelder disposisjoner som må treffes for å hindre verditap eller unngå unødige omkostninger eller for å holde bedrift, forretning eller annen virksomhet i gang. I slike tilfelle kan banker og andre som skylder penger foreta nødvendige utbetalinger, når det godtgjøres på betryggende måte — så som ved erklæring fra revisor — at likvide midler, som må til, ikke kan skaffes på annen måte.

Bestemmelsene i første ledd gjelder ikke for disposisjoner som tilsynsmann, oppnevnt av Erstatningsdirektoratet, foretar eller godtar.

Disposisjonsforbudet gjelder ikke for midler som tilhører særiet til en ektefelle som ikke selv etter 8 april 1940 har vært medlem

*) Kunngj. 5 september i Lovtid. 1 nr. 11.

av N.S. eller annen nazistisk organisasjon eller er siktet for over- 31 aug
 tredelse av landsvikanordningen, under forutsetning av at særeiet
 er opprettet før nevnte tidspunkt og at midlene ikke er overført
 til særeiet fra den annen ektefelle etter dette tidspunkt.

Når det antas at personer nevnt under § 1, c—e, mangler nød-
 vendige kontanter til livsopphold, kan banker, livsforsikringselska-
 per, pensjonsinnretninger eller liknende inntil videre utbetale av
 sperrete tilgodehavender et beløp som i alminnelighet ikke skal over-
 stige den støtte forsorgsvesenet yter i det distrikt vedkommende
 hører hjemme.

Banker, livsforsikringselskaper m. v. kan dessuten stille til rådigh-
 et et engangsbeløp på inntil kr. 3 000 for ektefelle som ikke
 selv etter 8 april 1940 har vært medlem av N.S. eller annen nazistisk
 organisasjon eller er siktet for overtredelse av landsvikanordningen,
 når midlene tilhører den del av fellesboet som vedkommende ektefelle
 rår over. Utbetaling kan bare skje når bankkontoen, politen m. v.
 lyder på vedkommende ektefelles navn, og ektefellen med sin under-
 skrift bekrefter at midlene ikke er overført fra den annen ektefelle
 etter 8 april 1940.

Ved første gangs utbetaling etter bestemmelsen i 5 ledd må
 vedkommende bank, forsikringselskap eller liknende sende melding på
 fastsatt registreringskjema til representanten for Erstatningsdirek-
 toratet i det fylke der innehaveren av det sperrete tilgodehavende
 bor. Melding skal også sendes når utbetalingen opphører samt ved
 utbetaling av engangsbeløp etter bestemmelsene i 6 ledd.

Kongelig resolusjon.

31 aug.

Fra 1 september 1945 opprettes et midlertidig direk-
 torat for flyktning- og fangespørsmål for å utføre
 det arbeid som er tillagt Sosialdepartementet ved kongelig reso-
 lusjon av 21 juli 1944 om administrasjon av saker vedrørende
 flyktninger, displaced persons m. v. og ved kongelig resolusjon av
 9 mars 1945 om administrasjon av saker vedrørende norske flykt-
 ninger m. v. i befrikkede områder.

Kongelig resolusjon *) om gjeninnføring av normal- 31 aug.
 tid 1 oktober 1945.

I henhold til provisorisk anordning om okkupasjonslovgivnin-
 gen av 26 januar 1945 § 1 nr. 2, 1 punktum, oppheves «lov» av 7
 september 1944 om gjennomføring av normaltid vinteren 1944-45
 — også inneholdende bestemmelser om sommertid 1945 — fra 1

*) Kunngj. 19 september i Lovtid. 1 nr. 14.

31 aug. oktober 1945 kl. 3 morgen, regnet etter sommertid. Den fra 2 april 1945 gjeldende tidsregning (sommertid) faller herved bort og på nevnte tidspunkt blir de offentlige ur å stille tilbake 1 time, dvs. fra klokken 3 til 2. Av de dobbelte timer 1 oktober 1945 fra klokken 2 til 3 morgen blir den første time å benevne som 2 A, 2 A 1 minutt osv. til 2 A 59 minutter, den annen time som 2 B, 2 B 1 minutt osv. til 2 B 59 minutter.

3 sept. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet, hvorved det i samhøve med mellombels lov frå 10 juli 1936 til å fremja omsetnaden av jordbruksvaror, jfr. provisorisk anordning frå 12 juni 1945, vert fastsett slike

Føresegner for opppkrevjing m. m. av omsetningsavgift på pelsdyrskinn.

1. Ved sal av pelsdyrskinn som det er lagt avgift på, skal avgifta vera betalt til Omsetningsrådet når skinnen vert levert frå norsk auksjon til kjøparen eller når skinnen vert utført. Ved sal frå produsent direkte til personleg forbrukar skal produsenten betala inn avgifta til Omsetningsrådet før skinnen vert levert forbrukaren.

Kjøparen eller den som tek imot skinnen til reining eller annan handsaming, har plikt til å sjå etter at avgifta er betalt. Dersom ho ikkje er betalt, vert også kjøparen eller den som har teke imot skinnen til reining eller annan handsaming, ansvarleg for avgifta.

Ved utførsle av pelsdyrskinn skal tollverket hava prov for at avgifta er betalt eller for at skinnen er kjøpt over norsk auksjon.

Ved omsetning over norsk auksjon vert avgifta kravd opp av auksjonen som er ansvarleg for ho.

2. Produsenten har plikt til å gjeva Omsetningsrådet melding om skinn som han vil sende til omsetning over utenlandsk auksjon. Samstundes skal han gjeva opp kva desse skinna er verd og betala inn avgiftsumen. Omsetningsrådet kan krevja skinna framsynte og lata dei verta verdsette med endeleg verknad for avgiftsumen. Syner det seg etter auksjonsoppgjerdet at produsenten har betalt for høg avgift, kan han få avgiftsumen retta når han legg fram slike prov som Omsetningsrådet krev.

3. Omsetningsrådet kan med godkjenning frå departementet gjeva nærmare reglar om innbetalinga av avgifta og om kontroll med at avgifta vert betalt.

Omsetningsrådet eller den det gjev fullmakt fører kontrollen med avgiftsinnbetalinga og har rett til å gjera seg kjent med oppgåver

*) Kunngj. 13 september i Lovtid. 1 nr. 13.

og bokføring som vedkjem omsetninga av pelsdyrskinn hjå alle som 3 sept. er ansvarlege for at avgifta vert betalt.

4. Det er satt straff for brot mot desse føresegnene.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at hund skal 3 sept. holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter på strekningen Seljeset—Oterstrand i Gildeskål herred, Nordland fylke.

Forskrifter **) om tildeling av sukker til bifôr og 4 sept. om avlevering, omsetning og rasjonering av honning.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov nr. 5 av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter m. v.; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

§ 1. Sukker til bifôr kan bare anvises til birøktere som overfor forsyningsnemnda forplikter seg til å overdra honning til den mottaker og på det tidspunkt Forsynings- og gjenreisningsdepartementet bestemmer.

§ 2. Det er forbudt å kjøpe og selge eller på annen måte overdra eller få overdratt honning uten spesiell tillatelse fra Direktoratet for proviantering og rasjonering eller den direktoratet bemyndiger, eller mot slik rasjoneringslegitimasjon som Direktoratet for proviantering og rasjonering bestemmer.

§ 3. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan gjøre unntak fra bestemmelsene i disse forskrifter.

§ 4. Overtredelse eller medvirking til overtredelse av bestemmelser i disse forskrifter kan føre til straff og inndraging; jfr. lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyninger med livsfornødenheter og andre varer §§ 8 og 8 a, slik disse bestemmelser lyder etter provisorisk anordning av 26 januar 1945.

§ 5. Forskriftene trer i kraft straks. Samtidig oppheves forordning om omsetning og rasjonering av honning av 4 august 1944.

Midlertidig lov ***)¹⁾ om visse finansielle tiltak. 5 sept.

§ 1. For å gjennomføre en sanering av pengevesenet kan det settes i verk innløsning av Norges banks sedler etter nærmere regler som Kongen gir. Bestemmelsene i lov om Norges bank av 23 april 1892 § 12 gjelder ikke for denne innløsning.

*) Kunngj. 13 september i Lovtid. 1 nr. 13.

**) Kunngj. 19 september i Lovtid. 1 nr. 14.

***) Kunngj. 8 september i Lovtid. 1 nr. 12.

¹⁾ St.vedtak 13 juli. Se Ot. prp. nr. 7. Innst. O. nr. 23. St. tid., forh. i Ot. s. 51—52; i Lt. s. 7—11.

5 sept.

I samband med reglene om innløsning kan blant annet fastsettes:

- a. At retten til å få sedlene innløst skal falle bort hvis de ikke blir innlevert innen en nærmere fastsatt frist.
- b. At banker og andre institusjoner skal være pliktig til å bistå ved innløsningen mot slik godtgjøring og etter de nærmere regler som Finansdepartementet fastsetter.
- c. At innløsning kan utsettes til etter nærmere undersøkelse når det er grunn til mistanke om straffbart forhold som kan gi anledning til inndraging, om oppgivelse av uriktig navn eller liknende.
- d. At en nærmere fastsatt del av de sedler som leveres til innløsning, skal føres over til en rikskonto til kredit for eieren. Innskudd på rikskonto forrentes etter regler som fastsettes av Finansdepartementet, dog med minst $\frac{1}{4}$ % p. a. Renten betales av staten og er fritatt for inntektsbeskatning.

Motverdien av sedler som ikke innleveres til innløsning, tilfaller staten til nedbetaling av forskuddskontoen i Norges bank etter fradrag av bankens utlegg i samband med innløsningen. Dog skal Norges bank få overført et beløp svarende til hva en må anta under vanlige forhold ville blitt stående uinnløst. Beløpets størrelse fastsettes av Finansdepartementet etter at uttalelse er innhentet fra banken. Det regnes ikke som inntekt i årsregnskapet (lov 23 april 1892 §§ 39 og 40).

§ 2. Kongen kan gi regler om plikt til registrering og om binding av innskudd eller annet tilgodehavende i bank (aksjebank, sparebank eller Norges bank) eller på postgirokonto.

Herunder kan blant annet fastsettes:

- a. At registreringspliktige verdier tilfaller staten vederlagsfritt hvis ikke anmeldelse til registrering skjer innen en nærmere fastsatt frist.
- b. At intet må utbetales på et registreringspliktig tilgodehavende så lenge det ikke er anmeldt til registrering og at det ikke må overdras eller disponeres på annen måte.
- c. At reglene i lov om sjekker av 27 mai 1932 ikke skal være til hinder for særskilte bestemmelser om betaling av sjekker og om regress i sjekkforhold.
- d. At en nærmere fastsatt del av innskudd eller tilgodehavende som nevnt i første ledd, skal føres over til en rikskonto til kredit for eieren. Bestemmelsene i § 1 d, 2 og 3 punktum, får tilsvarende anvendelse.
- e. At innskudd på rikskonto ikke kan disponeres uten samtykke av Finansdepartementet eller den dette bestemmer, og at utlegg og annen tvangsforfølgning etter overføring til rikskonto skal stå tilbake for det offentlige skattekrav og inndragingskrav.

§ 3. Kongen kan gi regler om plikt til registrering av stats-, 5 sept. kommune-, hypotek- og kredittforeningsobligasjoner, andre ihende-haverobligasjoner, partialobligasjoner, aksjer og liknende verdipapirer, statsveksler, livspoliser samt dokumenter som representerer et krav på slike papirer.

Herunder kan blant annet fastsettes:

- a. At banker og andre institusjoner skal være pliktig til å bistå ved registreringen mot slik godtgjøring og etter de nærmere regler som Finansdepartementet fastsetter.
- b. At registreringspliktige papirer etter nærmere bestemmelse av Finansdepartementet kan overtas av staten uten vederlag, hvis ikke anmeldelse skjer innen en nærmere fastsatt frist.
- c. At registreringspliktige papirer eller utbytte på slike ikke må overdras, utbetales, innfris eller disponeres på annen måte så lenge anmeldelse til registrering ikke er skjedd.

§ 4. Den som forsettlig overtrer bestemmelser som er gitt i medhold av denne lov eller medvirker hertil, straffes med bøter eller fengsel inntil 6 måneder. På samme måte straffes forsøk. Overtredelsen anses som forseelse.

Den som uaktsomt forser seg som foran nevnt, straffes med bøter.

De verdier som en overtredelse gjelder, kan inndras ved dom til fordel for statskassen.

§ 5. Denne lov trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon*) om innløsning av Norges banks 5 sept. sedler, registrering av bankinnskudd, verdipapirer m. m.

Med hjemmel i midlertidig lov om visse finansielle tiltak av 5 september 1945 §§ 1—3 fastsettes:

Kap. I. Innledning.

§ 1. Pr. 9 september 1945 skal det settes i verk innløsning av Norges banks sedler, registrering av bankinnskudd og verdipapirer m. m. etter de nærmere regler som er gitt i de etterfølgende bestemmelser.

Kap. II. Innløsning av Norges banks sedler m. m.

§ 2. Fra og med 9 september 1945 er Norges banks sedler av den sort som nå gjelder, ikke lenger tvungent betalingsmiddel, og Norges bank plikter bare å innløse dem etter bestemmelsene i disse

*) Kunngj. 8 september i Lovtid. 1 nr. 12.

5 sept. regler. Dette gjelder også sedler utstedt av Norges bank i London. Fra og med samme tidspunkt er det forbudt å bruke sedler som foran nevnt til betaling eller å overdra dem i noen annen form mot eller uten vederlag. Skillemynstsedler på 2 og 1 krone omfattes ikke av disse regler.

Fra samme dag innløses sedlene således:

- a. Enhver som er bosatt i eller oppholder seg i Norge og som er tildelt rasjoneringskort, stemplet av vedkommende forsyningsnemnd og påført eierens navn og adresse, kan mot samtidig klipp av ekstramerkene E 342 og E 343 på rasjoneringskort for matvarer for 30 kortperiode (alle forbruksgrupper) få innløst i nye sedler inntil kr. 50 på hvert merke. Tilsvarende gjelder etter særskilte regler, utferdiget av Norges bank, for medlemmer av anstalthusholdninger og for norske militærpersoner, som ikke er tildelt eget rasjoneringskort.
- b. Av seddelbeløp som ikke er innløst mot rasjoneringsmerker, innløses 60 % i nye sedler, utstedt av Norges bank. Beløpet kan avrundes oppad til nærmeste 5 kroner. Innløsningstedet kan, når dets beholdning av nye sedler i øyeblikket er for knapp, i stedet for nye sedler helt eller delvis levere en anvisning, som på anfordring skal betales av Norges bank eller innløsningstedet, så snart ny seddelbeholdning er kommet. Ingen restriksjoner kan pålegges betaling av slike anvisninger.
Utgjør de 60 % mer enn kr. 5 000, skal det overskytende godskrives eieren på særskilt konto i vedkommende bank. Kontoen disponeres etter forskrifter som Norges bank gir. Bestemmelsene i de to foregående punktumer gjelder dog ikke hvis eieren er en offentlig eller halvoffentlig innretning, og heller ikke aksje- og sparebanker samt forsikringselskaper.
- c. Det beløp som etter bokstav b, 1 ledd, ikke innløses i nye sedler, overføres til en riksinnskuddskonto til kredit for eieren; jfr. § 19.

§ 3. Retten til å få sedlene innløst faller bort hvis de ikke er innlevert senest 22 september 1945, når det gjelder sedler som beror her i landet, og senest 6 oktober s. å. når det gjelder sedler som beror i utlandet. Norges bank kan forlenge disse frister for hele landet eller for visse distrikter og for utlandet.

Hvis eieren gjør det sannsynlig at det ikke kan legges ham til last at fristen er blitt oversittet, eller særlige omstendigheter ellers taler for det, kan Norges bank tillate innløsning også etter at de fastsatte frister er utløpet.

Motverdien av sedler som ikke innleveres til innløsning, tilfaller staten vederlagsfritt til nedbetaling av forskuddskontoen i Norges

bank, etter fradrag av bankens utlegg i samband med innløsingen. 5 sept.
Dog skal Norges bank få overført et beløp, svarende til hva en må anta under vanlige forhold ville blitt stående uinnløst. Beløpets størrelse fastsettes av Finansdepartementet etter at uttalelse er innhentet fra banken. Det regnes ikke som inntekt i årsregnskapet (lov 23 april 1892 §§ 39 og 40).

§ 4. Innløsingen foregår i Norges bank og dens avdelinger, aksje- og sparebankene samt de andre innløsingsteder som Norges bank måtte bestemme.

Innløsning etter § 2, b skal så vidt mulig skje under ett for hver eier og de personer han forsørger, og være ledsaget av oppgave på skjema som Norges bank fastsetter. For sedler som tilhører aksje- og sparebanker samt forsikringselskaper, kan Norges bank gi særskilte bestemmelser.

Innløsningstedet skal sortere oppgavene etter seddeleienes bostedskommuner og innen 10 november 1945 sende dem til den myndighet som Finansdepartementet bestemmer.

§ 5. Sedler som beror i utlandet, skal for å bli innløst, innen den fastsatte frist leveres inn til norsk legasjon eller norsk general-konsulat til videre forsendelse til Norges bank. Norges bank kan dog gi tillatelse til innsendelse direkte til banken.

Innløsning finner bare sted når Norges bank finner det godtgjort at sedlene er ervervet og ført ut av landet på rettmessig måte.

For sedler som Norges bank mottar til innløsning fra utlandet, blir kontantbeløpet på 60 % (jfr. § 2, b) ikke å utbetale, men å kreditere eieren på konto i Norges bank eller aksje- eller sparebank etter eierens ønske.

For innløsning av sedler som eies eller besittes av personer som kommer fra utlandet, allierte tropper eller fremmede makters representanter i Norge, utenlandske banker m. m. kan Norges bank fastsette særskilte regler.

§ 6. Postanvisninger og postkreditiver som er utferdiget (innbetalt) før 9 september 1945, innløses fullt ut av postverket i nye sedler når beløpet er mindre enn kr. 100. Samme regel gjelder for beløp som er inngått til postverket før 9 september 1945 på fordringer som er overlatt det til inkasso (postinkassasjon) og beløp som før nevnte dag er anvist til utbetaling på postgiro med bokført utbetalingskort.

Av beløp på kr. 100 og mer utbetales 60 % i Norges banks nye sedler, avrundet oppad til nærmeste 5 kroner, mens resten føres over til en riksinnskuddskonto til kredit for eieren; jfr. § 19. Denne innløsning kan bare finne sted gjennom bankene, og beløpet skal

- 5 sept. være ført opp på skjema for registrering av innskudd og annet tilgodehavende i bank.

Postanvisning som etter tidligere gjeldende avtale overføres til mottagerens bankkonto, skal anses som inngått på denne før 9 september 1945 når den er utferdiget (innbetalt) før denne dag.

§ 7. Er det grunn til mistanke om forhold som kan gi anledning til inndraging, om oppgivelse av uriktige navn eller liknende, skal innløsingen helt eller delvis utsettes inntil det har vært anledning til å foreta nærmere undersøkelse.

Kap. III. Registrering av bankinnskudd m. m.

§ 8. Innskudd eller annet tilgodehavende som 8 september 1945 inntreffer i Norges bank, aksjebank, sparebank eller annen spareinnretning eller på postgirokonto, skal senest 15 november 1945 meldes til vedkommende innretning til registrering. Dette gjelder også valutakonti, selv om det motsvarende innskudd inntreffer i den utenlandske bank for kundens regning og risiko. Finansdepartementet kan forlenge denne frist for hele landet eller for visse distrikter og for utlandet.

Finansdepartementet kan også på søknad samtykke i at melding etter utløpet av fristen blir å anse som foretatt i rett tid, når eieren gjør det sannsynlig at det ikke kan legges ham til last at fristen er blitt oversittet, eller særlige omstendigheter ellers taler for det.

Meldingen skal gis av den som eier innskuddet eller forvalter eller disponerer det for andre. Innskudd som tilhører en forsørget, meldes av forsørgeren. Har vedkommende flere innskudd i samme bank, skal meldingen skje under ett. Er innskuddet beheftet med pant, kan det meldes av panthaveren.

Finansdepartementet fastsetter skjema for meldingen.

Fritatt for melding er:

1. Alle innskudd på kr. 100 og derunder.
2. Innskudd på kr. 800 og derunder når kontoen er opprettet før 1 mai 1945.
3. Innskudd i skolesparekasser.
4. Innskudd som gjøres 9 september 1945 eller senere.
5. Innskudd eller tilgodehavende som en bank har i annen bank eller på postgirokonto.
6. Innskudd som tilhører offentlige innretninger m. m. etter Finansdepartementets nærmere bestemmelser.

Vedkommende innretning skal sortere meldingene etter innskuddseiernes bostedskommuner og innen 31 desember 1945 sende dem til den myndighet som Finansdepartementet bestemmer.

§ 9. På innskudd eller annet tilgodehavende som skal meldes 5 sept. etter § 8, må det ikke utbetales noe så lenge registreringen ikke er foretatt. Det kan heller ikke overdras, gjøres til gjenstand for kreditorforfølgning, anvendes til motregning eller disponeres på annen måte før registrering er foretatt.

Når innskudd på folio og andre tilgodehavender som kan heves på anfordring, og innskudd på bestemt tid (termininnskudd) er registrert, kan inntil kr. 800 disponeres fritt. Av det overskytende pr. 8 september 1945 skal 40 % føres over til en riksinnskuddskonto til kredit for eieren, jfr. § 19, 30 % kan disponeres fritt, mens 30 % bare kan betales ut når det er nødvendig til drift av næring eller til andre nødvendige utgifter. Før utbetaling av de sistnevnte 30 % kan skje, skal det godtgjøres på betryggende måte at likvide midler ikke kan skaffes på annen måte. Overstiger det sistnevnte beløp kr. 100 000 i en kalendermåned, skal banken innberette utbetalingen til Norges bank.

Når innskudd på sparevilkår og 6 måneders oppsigelse er registrert, kan inntil kr. 800 disponeres fritt. Utgjør innskuddet pr. 8 september 1945 mer enn kr. 8 000, kan det utbetales inntil 10 %, dog ikke over kr. 10 000. Utbetaling utover dette kan bare skje, når det er nødvendig til drift av næring eller til andre nødvendige utgifter. Før utbetaling kan skje, skal det godtgjøres på betryggende måte at likvide midler ikke kan skaffes på annen måte.

Finansdepartementet kan treffe bestemmelse om ytterligere utbetalinger utover de beløp som er fastsatt i 2 og 3 ledd.

Innskudd som er fritatt for melding etter § 8, kan utbetales etter ellers gjeldende bestemmelser.

Innskudd og tilgodehavende som ikke er anmeldt til registrering innen den frist som er fastsatt i § 8, tilfaller staten vederlagsfritt til nedbetaling av forskuddskontoen i Norges bank. Vedkommende innretning gir oppgave over disse innskudd og tilgodehavender etter nærmere regler, fastsatt av Finansdepartementet.

§ 10. Sjekker og andre anvisninger på banker, som er utstedt før 9 september 1945 av andre enn banker, må 9 september 1945 eller senere ikke betales av påtrukne bank unntatt i de tilfelle som er nevnt i 2 ledd.

Er sånn sjekk før 9 september 1945 enten bekreftet eller notert av påtrukne bank, diskontert i bank eller levert bank til inkasso, kan påtrukne bank betale til sjekkeieren eller en innkasserende bank uansett om det tilgodehavende som det er trukket på, er registrert. Påtrukne bank skal med hensyn til registrering og overføring til riksinnskuddskonto behandle beløpet som utgått av kontoen før 9 september 1945. Betaling til andre sjekkeiere enn banker må, hvis

5 sept. beløpet betales denne dag eller senere, bare skje på en av de måter som er nevnt i § 11.

§ 11. Hvis postremisser, sjekker, akkreditiver og liknende, utstedt av bank før 9 september 1945, 9 september 1945 eller senere skal betales av bank til andre enn banker, må de være registrert etter reglene i § 8 og betaling kan bare skje på en av følgende måter etter eierens valg:

1. Av beløpet betales 60 % i Norges banks nye sedler, avrundet oppad til nærmeste 5 kroner, mens resten føres over til riksinnskuddskonto til kredit for eieren; jfr. § 19.

2. Hvis eieren har foliokonto opprettet før 9 september 1945, kan beløpet innsettes på denne. Beløpet behandles med hensyn til registrering og overføring til riksinnskuddskonto som inngått på kontoen før 9 september 1945.

Tilsvarende regel gjelder gireringsoppdrag gitt en bank før 9 september 1945.

§ 12. Den som før 9 september 1945 har mottatt postremisse, sjekk eller liknende dokument utstedt eller bekreftet av bank, kan ikke gjøre regress gjeldende hvis han kan få betaling på en av de måter som er nevnt i § 11, med mindre det er mot avtale eller stilltiende forutsetning å betale med sånt dokument. Tilsvarende regel gjelder for gireringsoppdrag.

Den som før den nevnte dag har levert en sjekk eller liknende til inkasso (jfr. § 10, 2 ledd), kan ikke tilbakekalle inkassooppdraget når det kan fås dekning for sjekken på en av de måter som er nevnt i § 11.

§ 13. Med mindre Finansdepartementet treffer annen bestemmelse kan bankkreditt som er bevilget før 9 september 1945, ikke disponeres uten etter nærmere avtale med vedkommende bank.

Kap. IV. Registrering av verdipapirer.

§ 14. Følgende verdipapirer og dokumenter som representerer et krav på slike papirer, skal meldes til registrering:

- a. Ihendehaverobligasjoner, partialobligasjoner og liknende.
- b. Statsveksler.
- c. Aksjebrev og andre dokumenter som er bevis for selskapsretigheter.

Finansdepartementet avgjør om et verdipapir omfattes av registreringen og kan gjøre unntak fra registreringsplikten.

Finansdepartementet fastsetter skjema for meldingen.

§ 15. Melding til registrering foregår innen 15 november 1945 for obligasjoner og statsveksler i Norges bank og dens avdelinger, aksje- og sparebankene samt de andre steder som Finansdepartementet

måtte bestemme, og for aksjebrev og andre dokumenter som nevnt i § 14, 1 ledd, bokstav c, hos vedkommende selskap. Aksjebrev og andre dokumenter som er bevis for selskapsrettigheter i utenlandske selskaper meldes til registrering hos Registreringsdirektoratet. Finansdepartementet kan forlenge denne frist for hele landet eller for visse distrikter og for utlandet. 5 sept.

Finansdepartementet kan på søknad samtykke i at melding etter utløpet av fristen blir å anse som foretatt i rett tid, når eieren gjør det sannsynlig at det ikke kan legges ham til last at fristen er blitt oversittet eller særlige omstendigheter ellers taler for det.

Meldingen skal foretas av den som 8 september 1945 eier verdipapiret eller forvalter eller disponerer det for andre.

Verdipapir som tilhører en forsørget, meldes av forsørgeren. Er verdipapiret pantsatt, kan det meldes av pantkriveren.

Verdipapir som er solgt før 9 september 1945, skal meldes av selgeren hvis han før denne dag ikke har fått betaling for det. Dette gjelder også om selgeren allerede har levert verdipapiret til megler eller liknende. Er verdipapiret levert til den nye eier før 9 september 1945, påligger registreringsplikten denne, selv om verdipapiret ikke er betalt.

For verdipapir som tilhører eller forvaltes av staten, kommuner, offentlige og kommunale innretninger, Norges bank, de statsgaranterte banker, aksje- og sparebanker samt livsforsikringselskaper, kan Finansdepartementet gi særskilte bestemmelser.

§ 16. Registreringstedet registrerer de anmeldte verdipapirer og gir anmelderen bevitnelse om registreringen etter Finansdepartementets nærmere bestemmelse.

Er det grunn til mistanke om forhold som kan gi anledning til inndraging, om oppgivelse av uriktig navn og liknende, skal registrering nektes eller utsettes inntil det har vært anledning til å foreta nærmere undersøkelse.

Er eieren bosatt i utlandet eller beror verdipapirene utenfor Norge, må det før registreringen godtgjøres at verdipapirene er ervervet og ført ut av landet på rettmessig måte.

§ 17. Vedkommende registreringsted skal sortere meldingene etter eierens bostedskommune og innen 31 desember 1945 sende dem til den myndighet som Finansdepartementet bestemmer.

Selskapene skal sammenholde meldingene med sine aksjebøker eller lister over parthavere og andelshavere og anmerke på meldingen mulige uoverensstemmelser. De skal dessuten gi oppgave over aksjebrev, parter og andeler som ikke er meldt, med tilføyelse av navn og adresse på den som er oppført som eier i aksjeboken eller listen over parthavere og andelseiere.

5 sept. § 18. Fordringer på grunnlag av registreringspliktige verdipapirer eller rente eller utbytte i enhver form på slike må etter 9 september 1945 ikke overdras, utbetales, innfries, gjøres til gjenstand for kreditorforfølgning, anvendes til motregning eller disponeres på annen måte så lenge melding ikke er gitt. Dette gjelder også om verdipapiret eller rentene m. m. er forfalt til betaling før 9 september 1945 men først presenteres til innløsning etter denne dag. For rettsgyldig å kunne omsettes, må vedkommende verdipapir være ledsaget av bevitnelse om registrering.

Verdipapirer som ikke er meldt til registrering innen den frist som er bestemt i § 15, skal overtas av staten vederlagsfritt til nedbetaling av forskuddskontoen i Norges bank. Forfalne renter og utbytte på slike papirer som ikke er hevet ett år etter forfall, skal betales inn til staten av skyldneren eller kommisjonæren for lånet. Det samme gjelder uttrukne verdipapirer og verdipapirer som er forfalt til betaling, helt eller delvis, på annen måte. Staten kan kreve å få overlevert verdipapiret av den som sitter med det.

Kap. V. *Forskjellige bestemmelser.*

§ 19. Riksinnskuddskontiene (jfr. § 2, c, § 6, 2 ledd, § 9, 2 ledd, § 10, 2 ledd, og § 11, punkt 1 og 2) opprettes til kredit for eieren med angivelse av eierens navn, stilling og bopel. De forrentes etter regler som fastsettes av Finansdepartementet, dog med minst $\frac{1}{4}$ % årlig og betales tilbake etter Finansdepartementets nærmere bestemmelse, når den pengepolitiske situasjon gjør det berettiget. Finansdepartementet kan dog uten å være bundet av dette hensyn frigi riksinnskudd som tilhører offentlige innretninger m. m. Renten betales av staten og er fritatt for inntektsbeskatning.

Innskudd på riksinnskuddskonto kan ikke overdras eller pantsettes uten samtykke av Norges bank. Utlegg og annen tvangsforfølgning skal stå tilbake for det offentliges skattekrav og inndragingskrav.

§ 20. For sitt arbeid med innløsingen av pengesedler og registrering av bankinnskudd og verdipapirer m. m. får aksje- og sparebankene m. m. slik godtgjøring som Finansdepartementet bestemmer.

Når det gjelder innløsingen av pengesedler, betales godtgjøringen av Norges bank, ellers av staten.

§ 21. Innløsingen av pengesedler gjennomføres under ledelse av direksjonen for Norges bank.

Til å forestå registreringen av bankinnskudd og verdipapirer opprettes, under Finansdepartementet et midlertidig direktorat (Regi-

streringsdirektoratet) med en direktør og det personale departementet 5 sept. til enhver tid bestemmer.

Til bistand for direktoratet oppnevnes et rådgivende utvalg med innsikt i bankvesen, verdipapirer og likningsarbeid.

Provisorisk anordning *) om betalingsutsettelse. 5 sept.

§ 1. Pengekrav som er forfalt til betaling før lørdag 8 september 1945 eller som forfaller i tiden fra og med lørdag 8 september 1945 til og med lørdag 15 september 1945, kan ikke kreves betalt før mandag 17 september 1945.

For den utsettelsestid som benyttes, svares av krav som ikke er rentebærende, en årlig rente av $3\frac{1}{2}$ % og av andre krav samme rente som ellers etter forfall.

Foranstående bestemmelser gjelder ikke for krav som er oppstått 9 september 1945 eller senere.

§ 2. Denne anordning trer i kraft straks.

Provisorisk anordning*) om ekstraordinær formues- 5 sept.
oppgave pr. 9 september 1945.

Kap. I. Ekstraordinær formuesoppgave.

§ 1. Følgende personer og institusjoner skal gi oppgave over sin formue pr. 9 september 1945 etter reglene i denne anordning.

- a. Personer som 9 september 1945 er bosatt her i riket (landskattelovens § 17, byskattelovens § 12).
- b. Selskaper, boer, foreninger, stiftelser og andre innretninger av enhver art som står under selvstendig bestyrelse for så vidt de 9 september 1945 er hjemmehørende her i riket.
- c. Norske statsborgere som 9 september 1945 er bosatt i utlandet, for så vidt de er ansatt i den norske stats tjeneste eller har forlatt landet etter 1 september 1939.
- d. Andre personer som 9 september 1945 er bosatt i utlandet og selskaper og andre innretninger som samme dag er hjemmehørende i utlandet når de har formue som etter landskattelovens § 15, byskattelovens § 10, begges bokstav c, skattlegges her i riket.

Opgaveplikten for personer og institusjoner som nevnt under foregående ledds bokstav b og c gjelder uten hensyn til skattelovens bestemmelser om skatteplikt.

*) Kunngj. 8 september i Lovtid. 1 nr. 12.

5 sept. § 2. Unntatt fra oppgaveplikt etter § 1 er:

- a. Kongen og den kongelige familie.
- b. Staten og fylkes-, herreds- og bykommuner.
- c. Banker og forsikringselskaper samt hypotekforeninger hvis planer er stadfestet av Kongen.
- d. Enhver hvis samlede formuesverdier, jfr. § 4, uten fradrag av gjeldsforpliktelser ikke overstiger kr. 10 000. Ved avgjørelsen av om oppgaveplikt foreligger etter første punktum medregnes verdien av biler, lystfartøyer, bok-, mynt-, frimerke- og andre samlinger, malerier og andre kunstgjenstander, antikviteter, smykker, pelsverk, flygler og pianoer og annet særlig kostbart innbo, men ikke verdien av annet innbo og løsøre som ikke gir inntekt.

Finansdepartementet kan når særlige omstendigheter foreligger gjøre unntak fra oppgaveplikten.

§ 3. Mann og hustru som ikke til stadighet lever atskilt skal inngi felles formuesoppgave. Det samme gjelder for familieoverhodet og barn (herunder pleie- og adoptivbarn) som 9 september 1945 ikke har fylt 21 år og ikke har selvstendig arbeid. Hustru kan dog gi inn særskilt oppgave over særeiemidler.

Om oppgaveplikt foreligger etter § 2, bokstav d, avgjøres alltid under ett for personer som nevnt i denne paragrafs første ledd.

§ 4. Formuesoppgaven skal inneholde en fullstendig og spesifisert fortegnelse over den oppgavepliktiges rørlige og urørlige eiendom samt utestående fordringer og påhvilende gjeld pr. 9 september 1945 og skal gis på et særskilt skjema som fastsettes av Finansdepartementet.

Bestemmelsene i landskattelovens §§ 36 til 40, byskattelovens §§ 30 til 34, om hva som skal regnes med til formue og gjeld og om verdsettelsen av formuen får tilsvarende anvendelse. Dessuten skal oppgaven omfatte:

- a. En spesifisert fortegnelse over aksjer (parter) i aksjeselskaper (herunder boligaksjeselskaper) og dermed med hensyn til beskatning likestilte selskaper.
- b. En spesifisert fortegnelse over innbo og løsøre som nevnt i § 2, bokstav d.

I oppgaven kan det kreves nærmere opplysninger om tegnete forsikringer og om innbetalinger på skattekrav som pr. 9 september 1945 ikke er forfalt til betaling. Videre kan det kreves en spesifisert fortegnelse over beløp på samlet kr. 5 000 eller mer som den oppgavepliktige har betalt eller mottatt som forskudd for formuesgoder eller andre ytelser som skal leveres eller ytes etter det nevnte tids-

punkt. Gjeld og fordringer kan kreves spesifisert i samsvar med 5 sept. bestemmelsene i landskattelovens § 57, byskattelovens § 49, begges annet ledd (tilleggslover av 7 desember 1944).

For oppgavepliktige som nevnt i § 1, bokstav a til c, medtas også formue, derunder fast eiendom, i utlandet.

Den som er regnskapspliktig eller som er bokføringspliktig i henhold til bestemmelsene om omsetningsavgift, skal til bruk ved formuesoppgaven foreta regnskapsoppgjør pr. 9 september 1945 etter nærmere regler som gis av Finansdepartementet. Vareopp tellingslister som settes opp ved dette oppgjør skal oppbevares i minst 10 år.

Oppgavepliktige etter § 1, bokstav d, skal bare gi oppgave over formuesverdier som skattlegges her i riket etter landskattelovens § 23, byskattelovens § 18, begges første og siste ledd.

Når særlige omstendigheter foreligger, kan Finansdepartementet helt eller delvis fritta fra plikten til å gi en fullstendig og spesifisert fortegnelse.

§ 5. Oppgaveskjemaene utleveres av likningsmyndighetene til tid og sted som disse kunngjør. Skjemaet skal i utfylt stand sendes likningsmyndighetene i det distrikt hvor den oppgavepliktige er bosatt eller hjemmehørende 9 september 1945. Oppgavepliktige etter § 1, bokstav c, skal gi oppgaven inn til Oslo likningskontor. Oppgavepliktige etter § 1, bokstav d, skal sende oppgaven til likningsmyndighetene i det distrikt hvor vedkommende etter landskattelovens § 23, byskattelovens § 18, begges første og siste ledd, i tilfelle skal iliknes kommuneskatt. Oppgavepliktig som er tvangsevakuert fra en kommune i Finnmark eller Troms fylke, skal sende oppgaven til skatteinspektøren i det fylke hvor den tidligere bosteds- eller hjemstedskommune ligger.

For selskaper og innretninger m. v. skal oppgaven avgis og undertegnes av styret eller dets formann. For umyndige avgis oppgaven av vergen.

Er den oppgavepliktige ved fravær, sykdom eller annet gyldig forfall hindret fra personlig å avgi oppgaven, er han forpliktet til om mulig å avgi oppgaven gjennom fullmektig.

Oppgaven skal inngis innen 15 november 1945. Når særlige omstendigheter foreligger kan likningsmyndighetene i det enkelte distrikt forlenge fristen med inntil 1 måned. Oppgavepliktige etter § 1, bokstav c og d, skal inngi oppgave innen 30 november 1945. Likningsmyndighetene kan om nødvendig tilstå den enkelte oppgavepliktige utsettelse med inngivelse av oppgaven, dog ikke ut over 31 desember 1945.

§ 6. Den som ikke etterkommer påbud om i formuesoppgaven å oppgi nøyaktig navn og adresse på fordringshavere for beløp på

5 sept. kr. 1 000 eller mer, med angivelse av gjeldens størrelse (§ 4, tredje ledds siste punktum, jfr. landskattelovens § 57, byskattelovens § 49, begges annet ledd) har ved senere likninger ikke krav på fradrag for vedkommende gjeldsposter.

Kap. II. Kontrollforskrifter.

§ 7. Likningsmyndighetene kan etter bemyndigelse av skatteinspektøren for det enkelte tilfelle forlange å få adgang til, selv eller ved sakkyndige, å foreta vurdering av innbo og annet løsøre som nevnt i § 2, bokstav d, samt besetning. Likningsmyndighetene i Oslo og Bergen kan forlange å få adgang til å foreta vurdering som nevnt uten bemyndigelse.

§ 8. Når likningsmyndighetene krever det, plikter enhver ervervsdrivende å gi alle opplysninger han har om varer som han har kjøpt av eller solgt til navngitt person eller selskap m. v. Tilsvarende regel gjelder for varer som han enten selv har omsatt, bearbeidet eller transportert, eller som han har formidlet omsatt, bearbeidet eller transportert av andre.

§ 9. Banker og forsikringselskaper samt hypotekforeninger hvis planer er stadfestet av Kongen, plikter å gi opplysninger om utlån, deposita og andre økonomiske mellomværender av enhver art med kunder, medlemmer m. v. Forsikringselskaper plikter dessuten å gi opplysninger om tegnede forsikringer.

Meglere plikter å gi opplysninger om omsetninger og andre forretningstilfelle som er formidlet av dem.

Enhver som har midler under forvaltning for noen, plikter å gi opplysninger om de hos dem innestående midler.

Finansdepartementet gir nærmere regler om gjennomføringen av bestemmelsene i denne paragraf.

§ 10. De bestemmelser som er gitt i de alminnelige skattelover med sikte på å gjennomføre kontroll med de skattepliktiges selvangivelser og andre oppgaver til likningsmyndighetene, får tilsvarende anvendelse ved prøvingen av de ekstraordinære formuesoppgaver.

§ 11. Riksskattestyrets formann kan pålegge den som ikke gir opplysninger eller oppgaver som nevnt i §§ 8 eller 9 å gi de forlangte opplysninger under en daglig løpende mulkt. Det samme gjelder for den som nekter å gi likningsmyndighetene eller sakkyndige adgang til å foreta vurdering som nevnt i § 7. Pålegg til selskap, forening, innretning eller organisasjon rettes til styret og sendes hvert enkelt styremedlem i rekommandert brev. Mulkten kan drives inn så vel hos medlemmene av styret som hos selskapet, foreningen, innretningen eller organisasjonen. Inndrivingen skjer ved utpanting. Mulkten tilfaller statskassen.

Kap. III. *Forskjellige bestemmelser.*

5 sept.

§ 12. Enhver plikter å føre fortegnelse over gjenstander som nevnt i § 2, bokstav d, som erverves i tiden etter 9 september 1945 og fram til et tidspunkt som Finansdepartementet senere bestemmer. Fortegnelsen skal gi opplysninger om gjenstandens art, fra hvem den er ervervet samt kjøpesum. Fortegnelsen skal på forlangende forevises likningsmyndighetene.

Videre påligger det enhver oppgavepliktig i tidsrom som foran nevnt å føre slike notater m. v. at han på anmodning fra likningsmyndighetene kan gjøre rede for de endringer som hans formuestil-
ling har undergått.

§ 13. Fra 9 september 1945 og inntil 30 juni 1947 eller det tidspunkt som Finansdepartementet bestemmer kan gjenkjøpsverdien av livsforsikringspoliser ikke utbetales, stilles som sikkerhet for lån hos selskapet eller andre, eller disponeres over på annen måte, når gjenkjøpsverdien av polisen eller av flere poliser som den forsikrete eller forsikringstakeren har i samme selskap, overstiger kr. 10 000.

Forsikringssum som på grunn av oppnåelse av den i polisen fastsatte alder forfaller til utbetaling i det tidsrom som er nevnt i første ledd kan ikke utbetales eller disponeres over på annen måte før 1 juli 1947 eller det tidligere tidspunkt som Finansdepartementet bestemmer når forsikringen er tegnet for kortere tid enn 10 år og forsikringssummen eller — i tilfelle den forsikrete eller forsikringstakeren har flere poliser i selskapet — forsikringssummene, tillagt gjenkjøpsverdien av gjenstående poliser, overstiger kr. 10 000.

Finansdepartementet kan gi nærmere regler om gjennomføringen av bestemmelsene i denne paragraf og gjøre unntak fra bestemmelsene.

§ 14. Den som forsettlig eller grovt uaktsomt unnlater å sende inn i rett tid formuesoppgave etter denne anordning eller i oppgaven gir uriktige, villedende eller ufullstendige opplysninger eller på annen måte overtrer bestemmelser som er gitt i eller i medhold av denne anordning eller som medvirker hertil, straffes med fengsel inntil 2 år eller med bøter inntil kr. 200 000 eller med begge deler.

Overtredelse anses som forseelse.

§ 15. Finansdepartementet kan overdra sin myndighet etter denne anordning til annen offentlig myndighet.

§ 16. Denne anordning trer i kraft straks.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Helle- 5 sept.
mine Hammers legat til fordel for ubemidlet
ungdom i Hammeren skolekrets i Søre Osen»,
opprettet ved gavebrev av 30 april 1944 fra Hellemine Hammers
arvinger.

5 sept.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

Søknad om norsk statsborgerrett ved bevilling;
jfr. lov nr. 3 av 8 august 1924 § 5.

Behandlingsmåten.

Søknad om norsk statsborgerrett stiles til Justisdepartementet og sendes til politimesteren i det distrikt hvor søkeren bor (i Oslo til auksjonsforvalteren). På landet sendes søknaden til politimesteren gjennom vedkommende lensmann. Vedkommende tjenestemann plikter å gi søkeren veiledning om de opplysninger som må meddeles og hvilke attester og erklæringer han selv må skaffe. Deretter sørger tjenestemannen for at de øvrige nødvendige erklæringer og opplysninger blir brakt tilveie.

Når søknaden er ferdig forberedt, sendes den til fylkesmannen, som avgir uttalelse om den og sender saken til Justisdepartementet.

Søknaden må inneholde:

1. Opplysning om søkerens fulle navn, stilling, alder og fødested, nåværende bopel og adresse, nåværende og tidligere statsborgerforhold og vernepliktsforhold. Det må spesielt opplyses om søkeren i okkupasjonstiden har fått norsk statsborgerrett ved bevilling som senere er annullert. Aldersattest eller lignende attest må legges ved.
2. Opplysning om søkeren er gift. For så vidt gift mann søker, opplysning om hustruens navn, alder, fødested og nåværende og tidligere statsborgerforhold. Aldersattest og vigselattest legges ved.
3. Hustruens uttalelse om søknaden må legges ved. Hun må heri erklære om hun ønsker å bli norsk statsborger eller ikke.
4. Opplysning om søkerens ugifte ektebarn under 18 år, med angivelse av fullt navn, alder og fødested, og hvem som har omsorgen for barna. Aldersattester for barna legges ved. Det bør også opplyses om søkeren har ektebarn over 18 år eller gifte barn under 18 år, og hvordan disses statsborgerforhold er.

Er søkeren en kvinne og har hun barn utenfor ekteskap, må opplysninger gis om barnets navn og alder og om hun eller barnets far har omsorgen for det.

Det må opplyses om søkeren ønsker at også hans ugifte barn under 18 år skal få norsk statsborgerrett. For ektebarn bør også hustruens uttalelse herom foreligge.

5. Opplysning om når søkeren kom til Norge, de steder han har bodd på her i riket, og hvor lenge på hvert sted, samt om han taler og skriver det norske språk.

Disse opplysninger må attesteres enten av offentlig tjeneste-

mann eller av 2 troverdige norske statsborgere som nøye kjenner søkerens forhold. Om attestutstedernes troverdighet innhentes uttalelse fra vedkommende offentlige myndighet. 5 sept.

Oppholdsbok bør legges ved. Har søkeren pass, må dette også legges ved.

Omfatter søknaden hustru, må det forholdes på tilsvarende måte for henne.

6. Erklæring fra søkeren om han i Norge eller i utlandet har vært tiltalt eller straffet for noe lovbrudd. Videre erklæring om at han etter 8 april 1940 ikke har vært medlem eller søkt om eller samtykket i å bli medlem av Nasjonal Samling eller organisasjon knyttet til den eller annen organisasjon som har virket i strid med noen bestemmelse i straffelovens kap. 8 eller 9 eller i krigsartiklene i den militære straffelov, at han ikke har støttet noen slik organisasjon eller straffbare tiltak som den har satt i verk og at han ikke på utilbørlig vis har utført eller deltatt i ervervsmessig virksomhet for fienden eller overhode foretatt noen handling som rammes av de nevnte straffebestemmelser.

Det må legges ved attest fra 2 troverdige norske statsborgere som nøye kjenner søkerens forhold, om at han har ført en hederlig vandel og om riktigheten av de forannevnte erklæringer. De må dessuten attestere at søkeren i okkupasjonstiden har vist god nasjonal holdning. Attestutstedernes troverdighet attesteres av offentlig myndighet.

Fra politiet på de steder hvor søkeren har oppholdt seg, må det foreligge uttalelse om han vites å være tiltalt eller straffet. Hvis politiet for øvrig har nærmere kjennskap til søkerens vandel, må opplysning herom meddeles.

Omfatter søknaden hustru, må det forholdes på tilsvarende måte for henne.

7. Opplysning om søkeren er i stand til å forsørge seg selv og sin familie.

Søkeren må opplyse nærmere hvilket erverv han har, hvilke inntekter dette gir ham, om han har andre inntekter eller formue, hvilken inntekt og formue han har vært lignet etter ved siste års skatteligging, og om han har betalt forfalne skatter. Riktigheten av disse opplysninger bør så vidt mulig attesteres av troverdige personer som nøye kjenner søkerens forhold. Ligningsattest legges ved.

Politiet på søkerens bosted må så vidt mulig undersøke om søkeren har gitt riktige opplysninger. Politiet må opplyse hvilke undersøkelser er foretatt, hvilket nærmere kjennskap det har til søkeren, og om det antar at han er i stand til fremtidig å for-

5 sept.

sørge seg og sin familie. I alminnelighet bør uttalelse herom innhentes også fra fattigstyret på søkerens bosted.

Det må innhentes uttalelse fra fattigstyrene på de steder her i landet hvor søkeren har vært bosatt, om han eller hans familie har nytt understøttelse av det offentlige.

8. Søkeren må utførlig begrunne sin søknad.

9. Han må vedlegge attest fra offentlig læge om at han og eventuelt hans hustru og barn under 18 år er sunne, sjelelig og legemlig.

Når alle foran omhandlede opplysninger foreligger gir politiet på søkerens bosted uttalelse om søknaden — om den kan anbefales innvilget, eller hvilke betenkeligheter det er ved å gjøre det.

Enhver opplysning som politiet sitter inne med, og som antas å kunne være av interesse når søknaden avgjøres, må meddeles.

Gebyr. For statsborgerbrev betales 100 kroner til statskassen, jfr. kongelig resolusjon av 6 januar 1933. Gebyret skal enten på forhånd betales til stempelpapirforvalteren, og kvittering herfor legges ved søknaden eller innbetales til vedkommende fylkesmann, som oppbevarer gebyret til søknaden er avgjort.

Blir søknaden innvilget får søkeren av departementet en foreløpig erklæring om at det vil bli tilstått ham norsk statsborgerrett gjennom utferdigelse av statsborgerbrev, hvis han innen et år for underdommeren i rettsmøte tilsier Norges konstitusjon troskap.

Er søkeren gift og erklæringen omfatter hustruen, må også hun avlegge troskapsløfte. Av personer under 18 år kreves ikke troskapsløfte.

Underdommeren påtegner erklæringen bevitnelse om når og hvor troskapsløfte er avlagt. Det bør i alminnelighet avlegges for underretten på søkerens hjemsted.

Er det i departementets erklæring stilt som vilkår for utferdigelse av statsborgerbrev, at det må skaffes bevitnelse fra vedkommende hjemlands myndigheter om at det fra hjemlandets side ikke er noe til hinder for erverv av statsborgerrett i Norge, må sånn bevitnelse (løsning) sendes departementet innen den i erklæringen fastsatte frist av et år. Som regel bør troskapsløftet ikke avlegges før slik løsning er oppnådd.

Når troskapsløftet er avlagt (og løsning eventuelt oppnådd), sendes erklæringen tilbake til Justisdepartementet. Statsborgerbrev blir så utstedt av departementet og tilstilt søkeren gjennom fylkesmannen.

De hittil brukte blanketter for statsborgersøknader, som ikke lenger passer, vil bli erstattet av nye blanketter.

5 sept.

Skrivelse *) fra Justisdepartementet.

I medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen av 26 januar 1945 § 1 nr. 2, første punktum, jfr. kongelig resolusjon av samme dag om bemyndigelse for Justisdepartementet i henhold til den nevnte anordning, har departementet bestemt at følgende bestemmelser skal opphøre å gjelde fra 15 september 1945:

1. Forordning av 18 april 1941 om forbud mot å føre ut hester fra enkelte fylker.
2. Forordning av 24 desember 1941 om rasjonalisering av pelsdyralet.
3. «Lov» av 25 juni 1942 om navnet på fagskoler i landbruk.
4. «Lov» av 15 april 1943 om endring i forordning av 18 april 1941 om forbud mot å føre ut hester fra enkelte fylker.
5. «Lov» av 13 mai 1943 om salg og utleie av hester.
6. Forordning av 3 juli 1943 om salg og utleie av brukshest.
7. Forordning av 6 desember 1944 om avlevering av sølvrevskinn.
8. Midlertidig «lov» av 15 februar 1945 om ransaking for å hindre ulovlig tilegnelse av varer m. v. og rasjoneringslegitimasjoner.

Videre er det med hjemmel i samme bestemmelser fastsatt at

9. «Lov» av 20 april 1944 om endring i lov om postvesenet av 8 juni 1928 skal opphøre å gjelde fra 1 oktober 1945.

Kongelig resolusjon *) om gjenoppretting av lov- 7 sept.
lige forhold i forsikringsvirksomheten.

I.

Provisorisk anordning av 24 november 1944 om endring i provisorisk anordning av 26 februar 1943 om gjenoppretting av lovlige forhold i den offentlige tjeneste i Norge får anvendelse på forsikringsinnretninger som drives av private, herunder generalagenturene for utenlandske selskaper som driver forsikringsvirksomhet her i landet i samsvar med bestemmelsene i kap. 10 i lov om forsikringselskaper av 29 juli 1911.

II.

Anordningen får dog ikke anvendelse på begravelsskasser, sykekasser eller slike livsforsikringselskaper som er grunnet på gjensidighet som omhandlet i forsikringstilsynslovens § 115, og heller ikke på gjensidig husdyrforsikringselskap, gjensidig selskap til forsikring av båter og mindre fartøyer, fangstredskaper eller sjøfolks utrustning og gjensidig brannforsikringsforening som omhandlet i § 116.

*) Kunngj. 13 september i Lovtid. 1 nr. 13.

7 sept.

III.

Sosialdepartementet eller den dette gir fullmakt, bemyndiges til å treffe de avgjørelser som er nevnt i provisorisk anordning av 24 november 1944 § 2, annet ledd, § 4, annet ledd, § 6, annet og tredje punktum, og § 8, annet punktum.

7 sept.

Kongelig resolusjon *) om endringer i reglementet for fangst av bardehval og spermhval m. v. av 1 september 1939.

I medhold av lov om fangst av hval av 16 juni 1939 foretas i ovennevnte reglement følgende endringer:

§ 6 skal heretter lyde så:

§ 6. Flytende kokeri som har vært nyttet til opparbeiding av bardehval sør for 40° sørlig bredde, må ikke brukes på noe annet felt før 12 måneder etter utløpet av sørhavseseongen.

§ 2 skal for sørhavseseongen 1945—46 lyde så:

§ 2. Det er forbudt å nytte flytende kokeri eller hvalbåt knyttet til dette til å fange eller opparbeide bardehval i noe farvann sør for 40° sørlig bredde unntatt i tiden fra 24 november 1945 til 24 mars 1946, begge dager medregnet. Opparbeiding av hval som er fanget før utløpet av sesongen, kan fullføres etter at denne er avsluttet.

Det er forbudt å nytte flytende kokeri eller hvalbåt knyttet til dette til fangst eller opparbeiding av knølhval i noe farvann sør for 40° sørlig bredde i tiden 1 oktober 1945—30 september 1946.

10 sept.

Bestemmelser **) om endring i forskrifter av 30 juli 1945 om omsetning og bruk av generatorbrensel.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyninger med livsfornødenheter og andre varer; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

§ 1. Fra og med 10 september 1945 oppheves forskriftene om omsetning og bruk av generatorbrensel av 30 juli 1945 for så vidt angår generatorbrenselet ved (knott).

§ 2. Uten samtykke fra Kommunikasjonsdirektoratet eller den det bemyndiger må dog generatorved ikke selges eller brukes til andre formål enn drift av gassgeneratorer.

*) Kunngj. 13 september i Lovtid. 1 nr. 13.

**) Kunngj. 19 september i Lovtid. 1 nr. 14.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til fylkesmennene.

10 sept.

Okkupasjonsmyndighetenes avgjørelser etter sakførerlovgivningen.

En viser til provisorisk anordning om gjenopptagelse og revisjon av judisielle og administrative avgjørelser og forvaltningsmessige dekreter truffet i Norge under den tyske okkupasjon (Restitusjonsanordningen) av 29 juli 1941 som den lyder etter provisorisk anordning av 17 august 1945.

I henhold til restitusjonsanordningens § 3, annet punktum, fastsetter departementet at reglene i anordningens § 2 skal gjelde for de sakførerbevillinger og for de erklæringer om å kunne opptre som sakfører ved lagmannsrettene som er gitt i Norge under den tyske okkupasjon. Reglene i anordningens § 2 skal også gjelde for bevillinger som høyesterettsadvokat som er gitt under okkupasjonen i tiden før 1 januar 1941.

De bevillinger og erklæringer som her er nevnt, gjelder således med mindre de måtte bli omgjort av departementet. Det er derfor ikke nødvendig for dem som har fått slik bevilling eller erklæring i okkupasjonstiden å gjøre henvendelse til departementet for å få bevillingen eller erklæringen stadfestet.

Når det gjelder titelen for de sakførere som under okkupasjonen har fått tillatelse til å opptre ved lagmannsrettene, viser en til rundskrivelse av 15 mai 1945 hvorefter departementet også for dem bruker titelen lagmannsrettsadvokat, i likhet med det som gjelder for dem som har fått vanlig erklæring etter domstollovens § 219, annet ledd.

Prøve for advokaturen som helt eller delvis er avlagt for okkupasjonsmyndighetenes «høyesterett» tilfredsstiller ikke kravene i domstollovens § 220. Bevilling som høyesterettsadvokat som er gitt under okkupasjonen etter 1 januar 1941 antas derfor å gå inn under restitusjonsanordningen § 3, første punktum. Det er gitt 11 slike bevillinger. En av bevillingsinnehaverne er død og 4 er siktet for landsvik. De øvrige 6 har alle fått sine bevillinger før 1 mai 1942, og de har samtlige prosedert en eller to prøvesaker før 1 januar 1941. For dem av disse som måtte ønske det, vil departementet for sitt vedkommende ikke ha noe å bemerke til at de i tiden inntil 1 juli 1946 fortsatt bruker titelen høyesterettsadvokat, slik at de får anledning til å legitimere bruken ved å fullføre prøven for Høyesterett innen den nevnte frist, som ikke kan påregnes å ville bli forlenget. Forutsetningen må være at det ikke er noe å si på hans nasjonale holdning i okkupasjonstiden.

Okkupasjonsmyndighetene tilbakekalte som kjent en del sakførerbevillinger. I de fleste tilfelle skjedde dette på rent politisk

10 sept. grunnlag, og avgjørelsen er da ugyldig etter restitusjonsanordningens § 1. I andre tilfelle vil avgjørelsen eventuelt måtte omgjøres etter anordningens § 2. Det bemerkes at departementet allerede straks etter frigjøringen sendte ut melding om at tilbakekallingen var ugyldig i de tilfelle som en hadde kjennskap til og hvor en antok at den ikke var begrunnet i mislig forhold fra vedkommende sakførers side.

11 sept. **Skrivelse *)** fra Justisdepartementet.

I henhold til provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen av 26 januar 1945 § 1 nr. 1, annet ledds første punktum, jfr. første ledds bokstav a og kongelig resolusjon av samme dag om bemyndigelse for Justisdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes følgende

Liste nr. 2

over bestemmelser av lovgivningsmessig innhold som går inn under provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen av 26 januar 1945 § 1 nr. 1 a og derfor er falt bort fra frigjøringen:

1940.

3 juni. Forordning om midlertidig opphevelse av bestemmelsen om helligdagsfredning i § 9, første ledd, i lov om fangst av hval av 16 juni 1939.

5 juli. Forordning om utmynting av særskillemynt av sink og jern.

9 desbr. Forordning om midlertidig opphevelse av forbudet mot å fiske på søn- og helligdager under sild- og brislingfiskeriene.

1942.

26 mars Lov nr. 5 om tillegg til lov om behandling, tilvirkning og transport av fisk og fiskeprodukter av 16 juni 1933 nr. 4 § 2.

9 april Lov nr. 1 om veterinærers meldeplikt ved opprettelse av privat praksis.

16 april Lov **) om deling av Hålogaland bispedømme i Hålogaland og Trondenes bispedømmer.

27 april Lov nr. 2 om forlenget gyldighet av § 5 i forordning om arbeidsformidling av 8 oktober 1940.

*) Kunngj. 19 september i Lovtid. 1 nr. 14.

**) Har ikke vært kunngjort i Norsk lovtidend.

1943.

11 sept.

- 28 janr. Midlertidig lov nr. 2 om adgang for Handelsdepartementet til å meddele dispensasjon fra bestemmelsene om helligdagsfredning under fiskeriene.
- 13 mai Lov nr. 5 om telegraf- og telefонтjeneste under flyalarm m. v.
- 20 mai Ministerpresidentens beslutning om brigde av § 6, første leden, i grunnreglar for Upplæringsfondet for praktisk arbeid.
- 8 juli Lov nr. 6 om endring i lov om felles inspeksjon av aksjebanker og sparebanker av 11 august 1924.
- 7 aug. Forordning om endringer i reglementet for kystloser.
- 15 septbr. Lov om tillegg til lov om pengevesenet av 17 april 1875.
- 25 novbr. Midlertidig lov nr. 1 om tillegg til ekteskapslovgivningen m. v.

1944.

- 30 mars Lov nr. 1 om endringer i lov om syketrygd av 6 juni 1930 for så vidt angår § 43, punkt 1, og § 54, punkt 1—3.
- 20 april Lov nr. 3 om avståing av telefonsamband.
- 1 juni Lov om endring i lov om sild- og brislingfiskeriene av 25 juni 1937.
- 7 desbr. Lov nr. 6 om Postsparebanken.

1945.

- 2 februar Lov nr. 8 om endring i lov om domstolene av 13 august 1915.
- 2 februar Lov nr. 10 om endringer i ekteskapslovgivningen.
- 2 februar Lov nr. 11 om endring i lov om vitners og sakkyndiges godtgjørelse m. v. av 21 juli 1916.
- 2 februar Lov nr. 12 om endring i lov om betaling for offentlige forretninger av 4 februar 1938.
- 2 februar Lov nr. 13 om endring i lov om rettergangsmåten i straffesaker av 1 juli 1887.
- 2 februar Ministerpresidentens vedtak*) om regler om flytningsgodtgjørelse til offentlige tjenestemenn.
- 22 februar Midlertidig lov nr. 16 om visse bestemmelser om tilsetting av læger og medisinske studenter ved offentlige sykehus.

*) Har ikke vært kunngjort i Norsk lovtidend.

- 11 sept. 22 februar Ministerpresidentens vedtak*) om regler om offentlige tjenestemenns skyss- og kostgodtgjørelse på reiser i utlandet.
- 1 mars Lov nr. 19 om endring i lov om Teknisk nødhjelp av 13 mai 1943.
- 1 mars Lov nr. 20 om rett til å bruke titelen ingeniør.
- 6 mars Midlertidig lov nr. 21 om visse bestemmelser om sparebankers og aksjebankers ledelse.
- 8 mars Lov nr. 23 om endring i lov om ekspropriasjon av fast eiendom m. v. til det offentlige.
- 8 mars Lov nr. 24 om brevskoler.
- 22 mars Lov nr. 26 om endring i lov om alderstrygd av 16 juli 1936.
- 22 mars Midlertidig lov nr. 29 om plikt for tjenestemenn ved politiet til tjenstgjøring utover oppsigelsestiden.
- 12 april Ministerpresidentens vedtak*) om endring av § 6 i statuttene for Opplæringsfondet for praktisk arbeid.
- 25 april Lov nr. 39*) om tillegg til lov om militære rekvisisjoner i krigstilfelle.
- 3 mai Lov nr. 40*) om endring i lov om utførelsen av de offentlige lægeforretninger av 26 juli 1912.
- 3 mai Lov nr. 41*) om endring i lov om lægers rettigheter og plikter av 29 april 1927.
- 3 mai Lov nr. 42*) om endring i lov om sivil tjeneste m. v. for læger, tannlæger og veterinærer av 25 november 1943.
- 3 mai Lov nr. 43*) om endring i lov om jordmødre av 19 desember 1898.
- 3 mai Lov nr. 44*) om endring i lov om sykegymnaster og massører av 19 juni 1936.

Foranstående liste kommer i tillegg til liste nr. 1 som er fastsatt ved kongelig resolusjon om okkupasjonslovgivningen av 4 mai 1945 avsnitt II. Bestemmelsen i avsnitt I, annet ledd, i den nevnte resolusjon får tilsvarende anvendelse.

I medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen av 26 januar 1945 § 1 nr. 3, første ledd, jfr. kongelig resolusjon av samme dag om bemyndigelse for Justisdepartementet i henhold til nevnte anordning, bestemmes at foranstående liste skal kunngjøres ved innrykning i Norsk lovtidens 1ste avdeling.

---

*) Har ikke vært kunngjort i Norsk lovtidend.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at hund skal 12 sept. holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter i Sør-Rana herred, Nordland fylke.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om fiskeregler for 13 sept. Aker herred, Akershus fylke.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og 13 sept. byggevedtekter for Nesøya hovedgård, øst- og vestkyst, Asker herred, Akershus fylke.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om delvis ny byplan 13 sept. for Lillestrøm.

Provisorisk anordning*) om fullbyrdelse av straf- 14 sept. fen tvangsarbeid.

§ 1. Personer som straffes med tvangsarbeid, behandles etter de bestemmelser som i lov om fengselsvesenet og om tvangsarbeid av 12 desember 1903 med senere endringer er gitt om tvangsarbeidere, dog således at de med omsyn til løslating på prøve er undergitt samme regler som fanger i landsfengslene.

§ 2. Hvis det finnes ønskelig på grunn av en tvangsarbeiders helbred eller sinnstilstand eller av andre særlige grunner, kan han etter beslutning av den myndighet som tvangsarbeidsvesenet er lagt under, føres over til fengsel eller kuranstalt eller anbringes i arbeid for det offentlige for den gjenstående del av straffetiden.

§ 3. Bestemmelsen i fengselslovens § 59 om refusjon fra hjemstavnskommunen kommer ikke til anvendelse for de her omhandlede tvangsarbeidere.

§ 4. Denne anordning trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon.

14 sept.

I henhold til provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen av 26 januar 1945 § 1 nr. 1, annet ledds første punktum, jfr. første ledds bokstav a, anses Regler om flytningsgodtgjørelse til offentlige tjenestemenn av 2 februar 1945 bortfalt ved frigjøringen. Istedet blir Regler om offentlige tjenestemenns flytningsgodtgjørelse av 3 juli 1925 med senere endringer av 29 april 1935, 31 januar 1942 og 13 mai 1943 igjen gjeldende, bortsett fra nest siste ledd i reglenes § 4 angående refusjon av krigsforsikringspremie ved sjøverts transport, som faller bort.

*) Kunngj. 19 september i Lovtid. 1 nr. 14.

**) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1 nr. 15.

14 sept. Kongelig resolusjon.

Den i kgl. resolusjon av 18 september 1936 om kostgodtgjørelsens beregning ved tjenestereiser til og fra Narvik, som av tjenestemenn etter beordring foretas gjennom Sverige, under post I nevnte sats for kostgodtgjørelse, forhøyes midlertidig fra 22 februar 1945 med 50 %.

14 sept. Kongelig resolusjon.

De gjeldende spesialbestemmelser for statsbanenes tjenestemenn for kostgodtgjørelse på tjenestereiser i de nordiske land og til grensestasjonene mot Sverige, forhøyes med 50 % fra 22 februar 1945 å regne.

14 sept. Kongelig resolusjon.

Administrasjonen av statens fjellstuer overføres fra Landbruksdepartementet til Handelsdepartementet. Unntatt fra overføringen blir en del fjellstueutmålinger, innmarksarealer m. v. som fremdeles skal forvaltes av Landbruksdepartementet.

14 sept. Kongelig resolusjon *) om plikt for de interesserte til å bidra til sams sauesanking i Soknedal søndre statsalmenning i Soknedal herred, Sør-Trøndelag fylke.**14 sept. Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om at brannloven skal gjelde for Kirkenes i Sør-Varanger herred, Finnmark fylke.****17 sept. Skrivelse **) fra Landbruksdepartementet om at det ved kongelig resolusjon av 16 oktober 1897 stadfestete forbud mot oppførelse av gjerder av piggråd i Sør-Audnedal herred, Vest-Agder fylke, oppheves.****18 sept. Regler **) om regnskapsoppgjør pr. 9 september 1945.**

(Fastsatt av Finansdepartementet med hjemmel av § 4, femte ledd, i provisorisk anordning av 5 september 1945 om ekstraordinær formuesoppgave).

§ 1. Den som er pliktig til formuesoppgave etter provisorisk anordning av 5 september 1945 og som er regnskapspliktig eller som er bokføringspliktig i henhold til bestemmelsene om omsetningsavgift, skal foreta fullstendig regnskapsoppgjør pr. 9 september 1945 etter de samme regler som gjelder for regnskapsoppgjør ved utgangen av regnskapsåret, således at det som bilag til formuesoppgaven pr.

*) Kunngj. 13 desember i Lovtid. 1 nr. 25.

**) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1 nr. 15.

9 september 1945 kan leveres avskrift (gjenpart) av status (balanse- 18 sept. konto) pr. denne dag og driftsregnskap (gevinst- og tapskonto) for tiden fra siste ordinære årsoppgjør til 9 september 1945. De ordinære årlige avskrivinger på driftsmidler blir i dette oppgjør å beregne med forholdsmessig del regnet etter hele måneder av avskrivningsbeløpene for det fulle år. Av praktiske grunner skal det ved oppgjøret ikke regnes med renter av bankinnskudd for 1945 når vedkommende innskuddskonto ikke var oppgjort pr. 9 september 1945.

§ 2. Riksskattestyret kan, når særlig omstendigheter foreligger, samtykke i at regnskapsoppgjør foretatt til annet tidspunkt enn 9 september 1945 legges til grunn for formuesoppgaven.

§ 3. Riksskattestyret kan, når det finnes påkrevd, fritta enkelte oppgavepliktige eller enkelte grupper av oppgavepliktige fra plikten til å foreta fullstendig regnskapsoppgjør etter reglene foran.

Provisorisk anordning *) om konfiskert eiendom. 21 sept.

Kap. I. Tilbakeføringskontoret for inndratte formuer.

§ 1. Tilbakeføringskontoret for inndratte formuer skal ha følgende oppgaver:

1. Forvalte og tilbakeføre verdier som har vært konfiskert av okkupasjonsmakten eller myndigheter eller institusjoner som er innsatt eller godkjent av ham.

2. Bistå eiere som søker tilbake konfiskerte verdier etter § 3.

Kongen eller den han bemyndiger kan legge andre oppgaver til kontoret.

§ 2. Tilbakeføringskontoret ledes av et styre og en direktør.

Direktøren skal ha den daglige ledelse av kontoret, forberede og gi innstilling i saker som skal forelegges styret og sette i verk styrets vedtak. Styret skal treffe alle avgjørelser av viktighet.

Kongen eller den han bemyndiger gir nærmere regler om Tilbakeføringskontorets organisasjon.

Kap. II. Tilbakeføring av konfiskert eiendom.

§ 3. Eieren kan uten vederlag og uten hensyn til besitterens gode tro kreve seg gjeninnsatt i besittelsen av fast gods eller rettigheter herover som etter 9 april 1940 har vært konfiskert av okkupasjonsmakten eller av myndigheter eller institusjoner som er innsatt eller godkjent av ham. På samme måte kan han kreve tilbake løsøre og fordringer av enhver art, herunder omsetningsgjeldsbrev og andre legitimasjonspapirer, uten hensyn til om besitteren på ervervstiden

*) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1 nr. 15.

14 — Norsk lovtidend 2 for 1945.

21 sept. visste eller burde forstå at tingene hadde vært gjenstand for konfiskasjon.

§ 4. Eier av konfiskert bedrift, forretning eller gårdsbruk kan ikke i medhold av § 3 søke tilbake varer og annet løsøre som er solgt av urettmessig besitter, dersom salget har vært ledd i den normale drift av foretagendet. Dette gjelder dog ikke hvis retten finner at det etter omstendighetene ville være åpenbart urimelig om salget ble opprettholdt uforandret.

Krav om utlevering etter § 3 kan ikke fremmes overfor den som har ervervet et omsetningsgjeldsbrev senere enn 31 desember 1945, med mindre det bevises at vedkommende på ervervstiden ikke var i begrunnet god tro.

§ 5. Krav etter § 3, første punktum, kan fremsettes for namsretten og behandles etter reglene i lov om tvangsfullbyrdelse av 13 august 1915 § 234, fjerde og femte ledd. I stedet for å avgjøre tvist om fremme av fullbyrdelsen ved kjennelse, kan namsretten beslutte at saken skal overføres til behandling i saksmåls former overensstemmende med reglene i tvangsfullbyrdeslovens §§ 53—55.

I forbindelse med krav etter første ledd kan namsretten etter begjæring av saksøkeren avgjøre krav om utlevering av konfiskert løsøre som finnes på eiendommen i saksøktes besittelse.

§ 6. Krav etter § 3, annet punktum, kan fremsettes for namsmannen som setter gjenstanden ut av saksøktes besittelse og under forvaring såfremt han finner det utvilsomt at gjenstanden tilhører saksøkeren. Dersom saksøkte ikke innen en måned har inngitt klage over namsmannens beslutning, utleverer namsmannen gjenstanden til saksøkeren.

Løsøre som saksøkeren trenger i sin husholdning eller ervervsvirksomhet, kan namsmannen utlevere straks og uten hensyn til om saksøkte påklager beslutningen. Namsmannen kan bestemme at saksøkeren skal stille sikkerhet for gjenstandens verdi.

§ 7. Når klageren forlanger det, kan tvist om krav etter § 3, annet punktum, og om tilbakelevering av gjenstander som er utlevert i medhold av § 6, pådømmes av forliksrådet uten hensyn til tvist-gjenstandens verdi.

§ 8. Er en overdragelse av en konfiskert ting eller rettighet blitt tinglyst eller registrert, føres hjemmelen tilbake til eieren (rettighets-haveren) når han lar tinglyse eller registrere en erklæring fra Tilbakeføringskontoret om at han er eier (rettighetshaver).

§ 9. Eier som får en konfiskert ting eller rettighet tilbake, plikter å gi melding herom til Tilbakeføringskontoret.

Kap. III. *Godtgjørelse for utbedringer eller påkostninger.*

21 sept.

§ 10. I den utstrekning retten finner det rimelig, plikter eier som får en ting tilbake etter § 3, å betale godtgjørelse til besitteren for utbedringer, påkostninger eller lignende utgifter på tingen, dog ikke med større beløp enn eieren ellers ville bli beriket med på besitterens bekostning. Retten kan fastsette en lengre oppfyllelsesfrist enn den som gjelder etter lov om rettergangsmåten for tvistemål av 13 august 1915 § 146, annet ledd, og kan bestemme at betalingen skal skje i avdrag. I så fall kan retten beslutte at kravet skal sikres ved panterett i tingen. Domslutningens bestemmelser herom kan kreves tinglyst eller registrert.

Besitteren plikter å gi tilbake tingen uten hensyn til om han har krav på godtgjørelse etter første ledd.

§ 11. Er utgiftene til utbedringer, påkostninger e. l. som omhandlet i § 10 betalt av myndighet eller institusjon som nevnt i § 3, kan retten etter krav fra Tilbakeføringskontoret bestemme at godtgjørelse herfor — i den utstrekning slik godtgjørelse ikke blir betalt til besitteren etter § 10 — skal betales til Tilbakeføringskontoret.

Kap. IV. *Rettigheter i konfiskert eiendom.*

§ 12. Med de unntak som følger av § 13 er pantheftelser, leiekontrakter, servitutter, føderåd og lignende bånd på eierens rådighet over en konfiskert ting som er påheftet av en urettmessig besitter eller gjennom rettsforfølgning mot ham, uten rettsvirkning for eieren.

§ 13. Lovbestemt pant i konfiskert ting er bindende for eieren. Det samme gjelder pant for avgifter som er knyttet til fast eiendom.

Annet pant er bindende for eieren i den utstrekning det sikrete beløp er brukt til utbedringer, påkostninger eller lignende utgifter på tingen og retten finner det rimelig at eieren er ansvarlig for utgiften; jfr. § 10. Pantet er dog ikke bindende for større beløp enn eieren ellers ville bli beriket med.

§ 14. Er det sannsynlig at et tinglyst pantebrev er uten rettsvirkning for eieren etter § 12, jfr. § 13, skal tinglysingsdommeren når eieren forlanger det, kunngjøre en oppfordring til mulige rettighetshavere om å melde seg innen 3 måneder. Melder ingen seg og påberoper panterett etter § 13, slettes heftelsen.

Kap. V. *Forskjellige bestemmelser.*

§ 15. Når en konfiskert gjenstand er solgt av myndighet eller institusjon som nevnt i § 3, har eieren ikke krav på noen motverdi med mindre han sannsynliggjør at tingen ikke kan oppspores og søkes tilbake.

21 sept. Dersom motverdien er utbetalt til eieren, og tingen senere kommer til rette, trer Tilbakeføringskontoret inn i eierens krav etter § 3. Tilbakeføringskontoret kan pålegge eieren å overta tingen mot tilbakebetaling av motverdien.

§ 16. Tilbakeføringskontoret kan i særlige tilfelle betale motverdien til den som har kjøpt en konfiskert ting eller rettighet av myndighet eller institusjon som nevnt i § 3 til dekning av det tap han lider på grunn av tilbakesøkningskrav fra eieren.

Bestemmelsen i første ledd får tilsvarende anvendelse på den som har opptrådt som fullmektig eller kommisjonær for myndighet eller institusjon som nevnt i § 3.

§ 17. Den som rettsstridig avhender, tar i besittelse, forbruker eller på annen måte nyttiggjør seg som eier eller bruker formuesverdier som han vet eller bør forstå har vært gjenstand for konfiskasjon, plikter å yte erstatning for ethvert tap som følge herav. Han skal utlevere eller tilsvare alt hva han har oppebåret i sin besittelsestid som avkastning av tingene. Utleveringskravet kan fremmes etter reglene i §§ 5—7.

Er en handling som nevnt i første ledd begått med forsett, straffes den skyldige med bøter inntil kr. 100 000 eller fengsel inntil 3 år eller med begge deler.

§ 18. For rettergangskritt, tinglysing, attester m. v. som begjæres av eieren i forbindelse med tilbakesøkningskrav etter § 3, betales ikke gebyr til det offentlige. Bestemmelsen i lov om betaling for offentlige forretninger av 4 februar 1938 § 147 får tilsvarende anvendelse.

Sportler som etter lov om betaling for offentlige forretninger av 4 februar 1938 tilfaller andre enn staten, kan eieren kreve refundert av statskassen med mindre de omfattes av saksomkostninger som tilkjennes ham hos motparten. Krav om refusjon med tjenestemannens kvittering og erklæring om at hans bistand er begjært av eieren i forbindelse med tilbakesøkning av konfiskert eiendom, må være innkommet til skattefogden innen 6 måneder etter betalingen. For krav om refusjon av utgifter i forbindelse med rettstvist er fristen 6 måneder etter at saken er rettskraftig avgjort.

§ 19. Kongen eller den han bemyndiger kan gi nærmere regler om forvaltningen og oppgjøret av konfiskerte verdier som bestyres av Tilbakeføringskontoret.

§ 20. Denne anordning trer i kraft straks.

Samtidig oppheves bestemmelsene i provisorisk anordning av 18 desember 1942 om ugyldigheten av rettshandler m. v. som har sammenheng med okkupasjonen §§ 2 og 3.

Provisorisk anordning *) om avvikling av visse jord- 21 sept.
leieforhold.

Forordning om visse midlertidige bestemmelser angående jord-
leieforhold av 22 mars 1941, med endring av 4 mai 1944, bortfaller.

Leier av jord som har fortsatt leieforhold i medhold av disse be-
stemmelser skal dog ha rett til å fortsette leieforholdet til 14 april
1946, med mindre Landbruksdepartementet på søknad fra eieren i
særlige tilfelle bestemmer at leieforholdet skal opphøre på et tid-
ligere tidspunkt.

Denne anordning trer i kraft straks.

Provisorisk anordning *) om rekvisisjoner til bruk 21 sept.
for alliert eller norsk myndighet.

§ 1. Til bruk for alliert myndighet som med Kongens samtykke
oppholder seg i Norge, kan enhver pålegges:

- a) å avstå eiendomsrett til løsøre,
- b) å utføre arbeid, transport eller annen ytelse,
- c) å avgi fast eiendom, rettighet eller løsøre til midlertidig bruk.

Sånn rekvisisjon kan også foretas til bruk for norske militære
styrker under alliert overkommando eller for norsk militær myndighet
under avviklingen av oppgaver foranlediget av krigen etterat denne
er opphørt.

§ 2. Rekvisisjonen fremmes av den norske militære myndighet
som Kongen eller den han bemyndiger bestemmer.

Dog kan alliert militær myndighet selv foreta rekvisisjon i på-
trengende tilfelle eller når det gjelder ubetydelige verdier.

§§ 3 og 7 i lov om militære rekvisisjoner i krigstilfelle av 27 juli
1896 gjelder tilsvarende.

§ 3. Rekvisisjon skal utferdiges skriftlig. For mottatt ytelse gis
skriftlig kvittering. Ved opphør av varig beslagleggelse gis frigivel-
sesbevis. Ved innkvartering under gjennomreise eller annen kortvarig
bruk av fast eiendom kan i stedet brukeren selv betale eller utstede
kvittering.

§ 4. For rekvisisjonen ytes godtgjørelse etter regler som fast-
settes av Kongen eller den han bemyndiger.

§ 5. Denne anordning trer i kraft straks.

---

*) Kunngj. 26 september i Lovtid. 1 nr. 15.

21 sept.

Kongelig resolusjon.

I henhold til § 5, annet ledd, i lov av 13 juli 1945 om foreløpig ordning av det kommunale styre, fastsettes følgende regler for det der omhandlede utfyllingsvalg:

Valget fremmes som flertallsvalg etter de regler som kommune-lovene gir for valg av medlemmer av formannskapet.

Møtet er vedtaksført når minst to tredjedeler av medlemmene er til stede.

Er herred-, by- eller soknestyret valt ved forholdsvalg, kan den gruppe innen styret, hvis representant- og varamannsplasser skal utfylles ved valget, gjøre vedtak om at det bare kan stemme på personer som gruppen utpeker i et antall svarende til det tredobbelte av det antall representant- og varamannsplasser som skal besettes. Vedtaket gjøres ved stemmeflerhet. Står stemmene likt, gjør gruppeformannens stemme utslaget. Er det ikke noen formann for gruppen, eller er denne ikke til stede, velger gruppen en ordstyrer hvis stemme gjør utslaget i tilfelle av stemmelikhet. Gruppen utpeker personer etter samme regler som kommunelovene gir for valg av medlemmer av formannskapet.

Skal plasser tilhørende to eller flere grupper utfylles, holdes særskilt valg for hver gruppe som vedtar å bruke sin rett til å avgjøre hvilke personer det kan stemmes på. Er alle gruppens representant- og varamannsplasser ledige, gir departementet regler om valget.

Stemmesedlene oppbevares inntil styret er avløst av nytt styre; jfr. § 10 i lov av 6 juli 1945 om det første kommunevalg etter frigjøringen.

21 sept.

Kongelig resolusjon.

1. I Finans- og tolldepartementet organiseres en ny avdeling, Statsgjeld- og valutaavdelingen, bestående av Statsgjeldkontoret, Valutakontoret (nytt) og Avviklingskontoret for krigsadministrasjonen utenfor Norge (nytt).

2. I Skatteavdelingen organiseres 2 nye kontorer — 4 og 5 Skattekontor.

3. I samband med opprettelsen av Statsgjeld- og valutaavdelingen og 4 og 5 Skattekontor opprettes følgende embeter m. m. i departementet:

1 ekspedisjonsjefembete.

4 byråsjefembeter.

1 konsulentstilling.

Bestemmelse*) om endringer i forskrifter av 6 au- 25 sept. gust 1945 om rasjonering og omsetning av kaffe og te.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet med hjemmel i lov nr. 5 av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyninger med livsfornødenheter m. v. og kongelig resolusjon av 1 september 1939; jfr. kongelig resolusjon av 6 oktober 1939.)

I ovennevnte forskrifter gjøres følgende endringer:

I.

§ 1 skal lyde så:

§ 1. Med det unntak som er nevnt i § 3, 3dje ledd, er det forbudt å selge og kjøpe eller på annen måte overdra og motta kaffe og te uten mot slik rasjoneringslegitimasjon som Direktoratet for proviantering og rasjonering bestemmer.

§ 2 oppheves.

II.

Endringen i § 1 trer i kraft straks. § 2 oppheves med virkning fra 1 oktober 1945.

Kongelig resolusjon.

28 sept.

A.

I henhold til lov av 21 juni 1886 inneholdende tillegg til fundasen for Det kongelige norske Frederiks universitet i Kristiania av 28 juli 1824 § 1 bestemmes:

I. For de kandidater som høsten 1943 hadde fullført den skriftlige prøve til 2 avdeling av juridisk, medisinsk eller 1 avdeling av økonomisk embetseksamen, men på grunn av Universitetets stengning ikke hadde fått anledning til å avlegge foreskrevne muntlig prøve, får den skriftlige prøve samme virkning som den sedvanlige avdeling av embetseksamen.

II. For de juridiske studerende som har gjennomgått et av Universitetet godkjent kurs i bokholderi og for de økonomiske studerende som har gjennomgått et av Universitetet godkjent kurs i bokholderi og handelsregning høstsemestret 1943, men som ble hindret i å gå opp til prøven på grunn av stenging av Universitetet og som senere avlegger de andre prøver som er foreskrevet for juridisk og økonomisk embetseksamen, får disse prøver samme virkning som den sedvanlige embetseksamen i faget.

B.

Kandidater som høsten 1943 hadde fullført den skriftlige prøve til en av Universitetets lærereksamener, men på grunn av Universi-

*) Kunngj. 10 oktober i Lovtid. 1 nr. 17.

28 sept. tetets stenging ikke hadde fått anledning til å avlegge foreskrevet muntlig prøve, fritas for muntlig prøve og beholder sin karakter ved de skriftlige prøver som hovedkarakter for vedkommende fag.

For kandidater som ved disse eksamener hadde fullført en del av den skriftlige prøve eller levert inn hovedoppgave til bedømmelse, avgjør vedkommende fakultet om det på dette grunnlag kan gis en endelig karakter for faget. I så fall fritas kandidatene for ytterligere prøver.

28 sept. **Kongelig resolusjon.**

Den myndighet til å stadfeste kommunale husleievedtekter som etter § 41 i lov om husleie av 16 juni 1939 er lagt til Kongen, overføres til Sosialdepartementet.

28 sept. **Kongelig resolusjon.**

Det tillates opprettet et Plankontor for fiskeindustrien under Fiskeridirektoratet med de oppgaver som Handelsdepartementet og Forsynings- og gjenreisningsdepartementet er blitt enige om, og dette kontor tillates å tre i virksomhet straks uten å avvente det endelige budsjettvedtak.

28 sept. **Kongelig resolusjon**, hvorved §§ 3 og 4 i plan for de eksamensberettigete maskinistiskoler, fastsatt ved kongelig resolusjon av 22 juni 1922, endres i samsvar med et fremlagt utkast.

29 sept. **Midlertidig lov** *)¹⁾ om tillegg til straffeprosess-Nr. 1. loven av 1 juli 1887.

§ 1. Når påtalemyndigheten ikke vil påstå høyere frihetstraff enn fengsel eller tvangsarbeid i 8 år, kan saker som nevnt i provisorisk anordning om rettergang i landsviksaker av 16 februar 1945 § 1 nr. 1 a, b og e anlegges ved herreds- eller byrett.

§ 2. Saker om straff etter § 17 i provisorisk anordning av 21 september 1945 om konfiskert eiendom behandles etter reglene i provisorisk anordning om rettergang i landsviksaker. Bestemmelsen i den sistnevnte anordnings § 1 nr. 1, bokstav e, får tilsvarende anvendelse.

§ 3. Denne lov trer i kraft straks.

Er en sak som nevnt i § 1 ved lovens ikrafttredelse anlagt ved lagmannsrett, kan påtalemyndigheten trekke saken tilbake og i stedet

*) Kunngj. 3 oktober i Loytid. 1 nr. 16.

¹⁾ St.vedtak 29 september. Se Ot. prp. nr. 12. Innst. O. nr. 17. St.tid., se forh. i Ot. s. 59—61, i Lt. s. 12.

anlegge den ved vedkommende herreds- eller byrett så lenge hoved- 29 sept.
forhandling ved lagmannsretten ikke er påbegynt. Nr. 1.

Reglene i § 2 kommer til anvendelse når hovedforhandling i saken
ikke er berammet ved lovens ikrafttredelse.

Lo^v *)¹⁾ om stemmerettsalder ved kommune- 29 sept.
valg og om endring av lov av 6 juli 1945 om det Nr. 2.
første kommunevalg etter frigjøringen.

I.

Stemmeberettiget ved kommunevalg er enhver som senest på
valgdagen har fylt 21 år og for øvrig fyller stemmerettsvilkårene
etter § 1 i lov om kommunevalg av 10 juli 1925.

II.

Lov av 6 juli 1945 om det første kommunevalg etter frigjøringen
§ 1, første ledd, skal lyde:

Valgting til valg av herredstyre og bystyre holdes som almin-
nelig regel på en og samme dag i hele riket. Dagen fastsettes snarest
av Kongen og kunngjøres senest 14 dager deretter i Norsk lysings-
blad. Valgstyret kunngjør valgdagen snarest mulig.

III.

Denne lov trer i kraft straks.

Lo^v *)²⁾ om midlertidig endring i § 37 i lov om 29 sept.
alderstrygd av 16 juli 1936. Nr. 3.

For budsjett-terminen 1944—1945 endres regelen i lov om alders-
trygd av 16 juli 1936 § 37 om fordelingen av utgiftene på stats-
kassen og aldersfondet, slik at $\frac{3}{8}$ av de i paragrafen nevnte utgifter
skal utredes av statskassen og halvdelen av aldersfondet.

*) Kunngj. 3 oktober i Lovtid. 1 nr. 16.

¹⁾ St.vedtak 29 september. Se Ot. prp. nr. 9. Innst. O. nr. 16. St.tid.,
se forh. i Ot. s. 57—59, i Lt. s. 12.

²⁾ St.vedtak 29 september. Se Ot. prp. nr. 10. Innst. O. 18. St.tid.,
se forh. i Ot. s. 57; i Lt. s. 11.

1 oktbr Forskrifter *) om tillegg til og endringer i rasjoneringsbestemmelsene vedrørende gummiavfall.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer av 14 mai 1917 og kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

I. Alminnelige bestemmelser om innlevering av gummiavfall.

§ 1. Disse bestemmelser gjelder for følgende arter gummiavfall: Hele bildekk og deler av bildekk unntatt løse vulster og slipestøv, bilslanger, sykkelslanger, kalosjer, gummistøvler og annet gummi-fottøy med gummi-overdel.

Annet avfall uten tekstil- eller metallinnlegg og med spesifikk vekt under 1,1, herunder næringsmiddelgummi. Annet lyst avfall med tekstil- eller metallinnlegg.

§ 2. Enhver som eier gummiavfall, skal straks tilby og avstå avfallet til en samler eller avfallshandler. Unntatt fra denne bestemmelse er gummivarefabrikker.

Samler skal minst en gang i kalenderkvartalet avlevere gummiavfallet til gummiavfallshandler.

Avfallshandler og samler plikter på forlangende å gi kvittering på fastsatt skjema for mottatt gummiavfall (innleveringsbevis).

Erstatningen for gummiavfallet fastsettes etter gjeldende prisforskrifter.

Med gummiavfallshandler menes mellomhandler eller grossist som er godkjent av Prisutvalget for gummiavfall. Med samler menes ervervsmessig samler av avfall.

Overdraging av gummiavfall fra gummivareforbruker eller forhandler på annen måte enn bestemt i denne paragraf er forbudt.

§ 3. Mellomhandler plikter minst en gang hvert kvartal å levere til grossist sin beholdning av gummiavfall.

Salg eller annen overdragelse enn nevnt i første ledd er forbudt med mindre kjøperen leverer anvisning fra Kommunikasjonsdirektoratet.

§ 4. Det er forbudt for grossist å overdra eller levere gummiavfall uten at kjøperen leverer anvisning fra Kommunikasjonsdirektoratet.

§ 5. Avfallsgrossist skal innen den 5te i hver måned sende melding til Kommunikasjonsdirektoratet på fastsatt skjema over:

1. Lagerbeholdning pr. 1ste i foregående måned.
2. Tilgang i måneden.

*) Kunngj. 10 oktober i Lovtid. 1 nr. 17.

3. Avgang i måneden. 1 oktbr.

4. Beholdning ved månedens slutt.

Oppgaven skal være ledsaget av spesifikasjon av hvert enkelt salg og av tilsvarende anvisninger.

Mottatte sendinger av bildekk og slanger fra bilgummiforhandlere skal være spesifisert på skjema nr. 527 Gummi, som skal være ledsaget av de skjemaer nr. 526 Gummi, som bilgummiforhandlerne har sendt inn.

Forbruker (gummivarefabrikk o. a.) skal innen den 5te i hver måned sende melding til Kommunikasjonsdirektoratet på fastsatt skjema over:

1. Lagerbeholdning pr. den 1ste i foregående måned.

2. Tilgang i måneden.

a. Avfall fra egen gummivareproduksjon.

b. Kjøp.

3. Avgang i måneden.

a. Salg.

b. Opparbeidet til regenerat eller plastikat.

4. Beholdning ved månedens slutt.

Oppgaven skal være ledsaget av tilsvarende anvisninger for salg og av spesifikasjon over hvert enkelt kjøp fra avfallshandler.

§ 6. Overtredelse eller medvirking til overtredelse av disse bestemmelser er straffbar og kan medføre inndraging; jfr. lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfor nødenheter og andre varer av 14 mai 1917 § 8 og § 8 a, slik som disse paragrafer lyder etter provisorisk anordning av 26 januar 1945.

II. Endringer i tidligere bestemmelser.

§ 1. Bestemmelsene om utslitte ringer i forordning om rasjoner og omsetning av sykler og sykkelgummi m. v. av 9 mars 1943 §§ 11 og 14, skal heretter bare omfatte utslitte slanger.

§ 2. Følgende bestemmelser oppheves:

Forordning om gummi, gummiavfall, regenerat og gummivarer av 27 januar 1942 §§ 4 og 6.

Forskrifter om omsetning av gummivarer og innlevering og omsetning av gummiavfall av 7 februar 1942.

Bestemmelse*) om endring av forskrifter om regulering av omsetningen av papir av 25 juni 1945. 2 oktbr.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfor nødenheter og andre varer av 14 mai 1917 og kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

*) Kunngj. 10 oktober i Lovtid. 1 nr. 17.

2 oktbr.

I.

I ovennevnte forskrifter skal § 1 lyde så:

§ 1. Produsenter av papir plikter å levere sin produksjon for innenlandsk forbruk til de formål og forbrukere og i de mengder som Forsynings- og gjenreisningsdepartementet, Direktoratet for industriforsyning, eller den dette bemyndiger, bestemmer.

Erverv i strid med bestemmelser gitt i medhold av første ledd er forbudt.

II.

Denne bestemmelse trer i kraft straks.

3 oktbr.

Anordning*) om opphevelse av provisorisk anordning av 15 april 1942 om forandring i lov av 31 mai 1918 om inngåelse og oppløsning av ekteskap.

I. Provisorisk anordning av 15 april 1942 om forandring i lov av 31 mai 1918 om inngåelse og oppløsning av ekteskap oppheves.

II. Denne anordning trer i kraft straks.

4 oktbr.

Bestemmelse*) om endring av forordning av 6 juli 1942 om omsetning og bruk av huder og skinn.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornödenheter og andre varer av 14 mai 1917 og kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

I.

I ovennevnte forordning gjøres følgende endringer:

§ 1, første ledd, skal lyde så:

Hva som forstås ved produsent. Ved produsent forstås i denne forordning eier av okse, ku, kvige, rempling, kalv, hest, sau, lam, geit, risbit, kje og felt ekorn.

§ 6, første ledd, skal lyde så:

Salg fra produsent til garver eller bereder. Salg og kjøp mellom produsent og garver eller bereder er ikke tillatt. Slikt tilbud fra produsent som nevnt i § 5 kan i stedet for til hudgrossist dog rettes til garver eller bereder hvis garveren eller berederen før 1 april 1940 har kjøpt huder og skinn i smått direkte fra produsenter (torgkjøp og liknende) og har bevilling til slike småkjøp av det tidligere Norges

*) Kunngj. 10 oktober i Lovtid. 1 nr. 17.

lærstyre eller Direktoratet for industriforsyning. Bevillingen kan 4 oktbr. gjøres avhengig av fastsatte vilkår. Levering fra produsent til bereder etter denne paragraf kan bare skje for skinn av geit og kje som kan nyttes til pelsbruk.

II.

Bestemmelsen trer i kraft straks.

Skrivelse *) fra Handelsdepartementet om at det fra 4 oktober 4 oktbr. 1945 å regne tilbakekaller de deklarasjoner om dypere nedlastning av skip, som er gitt i medfør av kongelig resolusjon av 15 april 1942 om adgang for Handelsdepartementet til å dispensere fra de internasjonale lastelinjeregler.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om at grensene for 4 oktbr. Fossbergi brann- og bygningsdistrikt i Lom herred, Opland fylke, skal utvides.

Anordning *) om opphevelse av provisorisk an- 5 oktbr. ordning av 26 februar 1943 om endring i den militære straffelov av 22 mai 1902 § 9, nr. 5.

I. Provisorisk anordning av 26 februar 1943 om endring i den militære straffelov av 22 mai 1902 § 9, nr. 5 oppheves.

II. Denne anordning trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon.

5 oktbr.

2net Skolekontor i Kirke- og undervisningsdepartementet deles, i samme departement opprettes straks et 1ste Skolekontor med personale som nevnt i Kirke- og undervisningsdepartementets foredrag av 5 oktober 1945 og til det nye kontor henføres saker vedkommende yrkesskolevesenet og dermed sammenhørende spørsmål.

Kongelig resolusjon.

5 oktbr.

Justisdepartementet gis myndighet til å treffe beslutning om utvisning etter § 17 i lov av 22 april 1927 om utlendingers adgang til riket.

Kongelig resolusjon.

5 oktbr.

Med heimel i § 43 i lov om husleie av 16 juni 1939, blir husleieretten for Kristiansund, som er opprettet ved kongelig resolusjon av 29 mars 1940, å oppheve inntil videre.

*) Kunngj. 10 oktober i Lovtid. 1 nr. 17.

5 oktbr. **Kongelig resolusjon.**

I. Det ytes norske selgere statsgaranti ved kredittsalg til utlandet av varer og andre leveringer som med omsyn til verdi er av overveiende norsk opprinnelse og hvis framstilling antas å ville avhjelpe arbeidsledighet eller forebygge arbeidsinnskrenkning. Ved garantiens gjennomføring blir å iakttas:

- a. At statens samlede garantiansvar i henhold til denne fullmakt og i henhold til Stortingets tidligere garantivedtak vedrørende kredittsalg til utlandet ikke noen tid overstiger 40 — førti — millioner kroner, hvorav 5 — fem — millioner kroner reserveres for kredittsalg av sild og andre fiskeprodukter.
- b. At statens kredittgaranti ikke overstiger 75 % — syttifemhundredeler — av vedkommende leverings fakturaverdi med tillegg av omforenet diskonto og stempelavgift. For fiskeprodukters vedkommende kan dog statsgarantien forhøyes til 85 % av vedkommende leverings fakturaverdi med de samme tillegg som foran nevnt. Den effektive statsgaranti må dog ikke i noe tilfelle overstige den underliggende fordrings pålydende.
- c. At det til sikkerhet for statens kredittgaranti stilles veksler med betryggende pant eller garanti av fremmed stat, statsbank eller annen av Handelsdepartementet godkjent bank eller institusjon, eller annen av Handelsdepartementet godkjent fordring på fremmed stat eller statsbank.
- d. At levering som omfattes av statsgarantien har funnet sted og garantibevitnelse er utstedt senest 30 juni 1946. Handelsdepartementet kan dog forlenge denne termin til 31 mars 1947 for så vidt angår leveringskontrakter som er avsluttet, og av hvis kontraktsum en av Handelsdepartementet fastsatt andel er innbetalt før 31 mars 1946.
- e. At kreditt-terminene under denne statsgaranti blir i alt vesentlig som fastsatt for kredittsalg i henhold til Stortingets vedtak av 10 juni 1933. Dog kan Kongen godkjenne avvikling herfra i den utstrekning det er nødvendig for å istandbringe salgs- eller leveringskontrakter av vesentlig betydning for norsk arbeidsliv.
- f. At det erlegges en av Handelsdepartementet fastsatt premie til dekning av administrasjonsomkostninger m. v. ved statsgarantiens gjennomføring.

II. Statens garanti omfatter ikke kurssvingninger på fremmed valuta og gjelder bare overfor den eller de norske banker som etter

overenskomst med Finansdepartementet diskontorer vedkom- 5 oktbr.
mende statsgaranterte veksler.

III. Staten opprettholder vekselrettslig regress mot den norske leverandør for mulig tap på den stille garanti, dog ikke ut over $\frac{1}{2}$ — en femtedel — av garantibeløpet for vedkommende levering.

Unntatt fra denne regressbestemmelse er kredittsalg av salt-sild, saltfisk, tørrfisk og klippfisk, likesom Handelsdepartementet gis fullmakt til å frafalle slig regress også for andre varesorters og leveringers vedkommende når særlige forhold gjør dette ønskelig eller nødvendig.

IV. Handelsdepartementet fastsetter de nærmere bestemmelser om statsgarantiens gjennomføring.

Kongelig resolusjon.

5 oktbr

Skipsfartsdirektoratet, som ved kongelig resolusjon av 8 mai 1945 er lagt under Handelsdepartementet, overføres til Skipsfartsdepartementet.

Rundskrivelse fra Finansdepartementet til samtlige departe- 5 oktbr.
menter og Riksrevisjonen.

Fradrag i lønn for bolig m. v.

I punkt IV i Stortingets vedtak om fradrag for bolig m. v. i offentlig tjenestemanns lønn av 1 juni 1921 med senere endringer, er bestemt at i de tilfelle hvor lønnsfradraget skal beregnes prosentvis av lønnen skal prosentsatsen beregnes av vedkommende tjenestemanns middellønn. Til middellønnen ble fra 1 juli 1937 etter reguleringstilleggets innførelse tillagt det reguleringstillegg som vedkommende tjenestemann ville få på middellønnen.

På grunn av besværinger fra tjenestemannshold og etter at spørsmålet har vært lagt fram for Prisdirektoratet, er det nå truffet bestemmelse om at reguleringstillegget fra 1 juli 1945 og inntil videre skal holdes utenfor ved beregningen av lønnsfradraget etter regulativets punkter I, II og III.

En gjør for øvrig oppmerksom på at spørsmålet om å forhøye lønnsfradraget for brensel i regulativets punkt III samt lønnsfradraget for kost (med eller uten bolig) som er tillagt tjenestemann ved institusjoner under regulativets punkt VI, f. t. er under behandling i Finansdepartementet og vil bli lagt fram for Stortinget i lønnsproposisjonen for 1946.

- 5 oktbr. **Skrivelse** *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Florø.
- 6 oktbr. **Skrivelse** *) fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet, hvorved det med hjemmel i provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsfornødenheter og andre varer av 26 januar 1945, første ledd, og kongelig resolusjon av 12 juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes at forordning om importregulering for mineraloljer, vaseliner og smørefett av 23 april 1942 skal anses bortfalt fra og med 11 oktober 1945.
- 8 oktbr. **Skrivelse** *) fra Handelsdepartementet, hvorved bestemmelsen om hemmeligholdelse av visse opplysninger om skip og luftfartøyer oppheves.
- 9 oktbr. **Skriv** *) frå Landbruksdepartementet om at hund skal haldas i band eller forsvarleg innestengd eller inngjerd i den tid bufeet beiter i Skatval herad, Nord-Trøndelag fylke..
- 10 oktbr. **Skrivelse** *) fra Landbruksdepartementet om bestemmelse om totalfredning av erfugl.
I medhold av § 44 i lov om jakt og fangst av 20 mai 1899 har Landbruksdepartementet d. d. bestemt:
1. Erfugl — herunder Spitsbergen-erfugl og Ekonge — skal være totalfredet hele året.
2. Denne bestemmelse som gjelder inntil videre trer i kraft straks.
3. Overtredelse av bestemmelsen er belagt med straff.
- 11 oktbr. **Skrivelse** *) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og bygningsvedtekter for en del av gnr. 81 bnr. 3, Nyborgåsen, Asker herred, Akershus fylke.
- 12 oktbr. **Kongelig resolusjon.**
Reglement for teologisk embetseksamen § 10, 3 avsnitt skal heretter lyde:
Mellom første og annen avdeling må ikke gå lenger tid enn to semestre. Det er adgang til å ta annen avdeling om igjen en gang etter ett semesters forløp.

---

*) Kunngj. 16 oktober i Lovtid. 1 nr. 18.

Kongelig resolusjon.

12 oktbr.

§ 10, 3 avsnitt i reglement for embetsekshamen ved Det teologiske menighetsfakultet skal heretter lyde:

Mellom første og annen avdeling må ikke gå lenger tid enn 2 semestre. Det er adgang til å ta annen avdeling om igjen en gang etter ett semesters forløp.

Kongelig resolusjon.

12 oktbr.

Det fastsettes følgende vedtak om forandringer i kongelig resolusjon av 28 september 1934 om forskrifter om regnskapsavleggelse og revisjon vedrørende Norsk Rikskringkasting:

§ 3 skal lyde slik:

Inntekter og utgifter ved Norsk Rikskringkasting, også for den tekniske drift og anlegg, revisjon av Riksrevisjonen.

§ 4 skal lyde slik:

Regnskapene for Kringkastings virksomhet også for den tekniske drift og anlegg, føres inntil annerledes bestemmes av Norsk Rikskringkasting som også utøver de i forbindelse med virksomheten nødvendige kassaforretninger.

Regnskap for teknisk drift og anlegg skal på forhånd gjennomgås og attesteres av Telegrafstyret.

Kringkastingen gir Telegrafstyret månedlige regnskapsutdrag for teknisk drift og anlegg, og ellers til enhver tid de opplysninger som Telegrafstyret måtte trenge for å kunne utøve de funksjoner som det er tillagt etter kringkastingsloven.

Kongelig resolusjon *) om det nøyaktige tidspunkt for frigjøringen av Norge. 12 oktbr.

I forhold til lovgivningsbestemmelser m. v. som knytter rettsvirkninger til frigjøringsbestemmelser, okkupasjonens opphør, avslutningen av alminnelig våpenstilstand eller fiendtlighetens opphør skal som det avgjørende tidspunkt gjelde kl. 0,01 9 mai 1945 (dagjeldende norsk tid).

Skrivelse **) fra Sosialdepartementet om bevilgningstvang for 15 oktbr den som gjør seg næring av å drive herberge, derunder gjestgiveri, pensjonatvirksomhet eller annen utleie av enkeltrom eller bevertning med mat eller drikke i Biri herred, Opland fylke.

*) Kunngj. 16 oktober i Lovtid. 1 nr. 18.

**) Kunngj. 25 oktober i Lovtid. 1 nr. 19.

17 oktbr. **Rundskrivelse fra Finansdepartementet til samtlige departementer.**

Lønnsvilkårene for statens tjenestemenn m. v.

Ved kongelig resolusjon 12 oktober 1945 er det vedtatt følgende endringer i lønnsvilkårene for statens tjenestemenn m. v.:

1. Fra 1 september 1945 og inntil videre tilstås hver tjenestemann som overveiende forsørger ektefelle eller barn under 18 år et krisetillegg på kr. 600 årlig, dog slik at tillegget begrenses til 30 % av vedkommende regulativlønn.

Krisetillegget skal utbetales til alle tjenestemenn som nå har reguleringstillegg, herunder også ekstrapersonale.

Krisetillegget utbetales dog ikke til tjenestemenn som er tilstått høyere «kriselønninger» enn det ordinære lønnsregulativ hjemler. De av disse tjenestemenn som måtte ønske det, kan gå over på det ordinære regulativ.

2. For tjenestemenn uten forsørgelsesbyrde som nevnt under 1 skal krisetillegget være $\frac{2}{3}$ av det som der er fastsatt.

3. Det framsettes forslag for Stortinget om at ikke-forsørgere fra 1 januar 1946 får utbetalt det samme reguleringstillegg og krisetillegg som bestemt for forsørgere.

4. Pensjonister som får pensjon av Statens pensjonskasse eller Jernbanenes pensjonskasse etter lønnsregulativer fastsatt i 1919 eller senere får fra 1 september 1945 utbetalt et samlet dyrtidstillegg på 40 % av pensjonen, dog ikke over kr. 1 200 årlig. Andre pensjonister får en tilsvarende forhøyelse av sitt dyrtidstillegg.

5. Det framsettes forslag for Stortinget om at lønnsregulativets § 3, 1 ledd fra 1 juli 1945 skal lyde slik:

«Ved beregning av alderstillegg etter fast ansettelse i offentlig stilling medregnes den tid som vedkommende tjenestemann utover 1 år har virket i statstjeneste uten fast ansettelse. Forutsetningen er at denne tjeneste utover 1 år i omfang og betydning kan sidestilles med tjenesten i den stilling som vedkommende blir fast ansatt i. Tjenestetid før oppnådd 18 års alder kommer overhodet ikke i betraktning.»

§ 3, 3 ledds første punkt skal fra samme tid lyde slik:

«Denne bestemmelse kommer bare til anvendelse på tjenestemenn som blir ansatt fast etter 1 juli 1945.»

6. En tjenestemann som er ansatt i eller forfremmet til offentlig stilling etter okkupasjonens opphør, skal få bedret sin lønnsansiennitet såframit vedkommende stilling har vært ledig på et

tidligere tidspunkt og det er på det rene at det bare skyldes 17 oktbr. forhold som har sammenheng med okkupasjonen at vedkommende ikke dengang ble ansatt i eller forfremmet i stillingen.»

Til punkt 1 og 2: Tjenestemenn med forsørgelsesbyrde (dvs. ektefelle eller barn under 18 år) og med en regulativlønn fra kr. 2 000 og oppover skal altså fra 1 september 1945 og inntil videre ha et krisetillegg av kr. 50 pr. måned. Tjenestemenn med samme lønn, men uten forsørgelsesbyrde skal foreløpig ha kr. 33,40 pr. måned.

For tjenestemenn med regulativlønn under kr. 2 000 og med forsørgelsesbyrde utgjør krisetillegget 30 pst. av regulativlønnen. Har vedkommende ikke forsørgelsesbyrde, skal krisetillegget foreløpig være 20 pst. av regulativlønnen.

Som uttrykkelig bestemt i resolusjonen skal alle som har krav på det alminnelige reguleringstillegg også ha krisetillegget, bortsett fra tjenestemenn som oppebærer de høyere «kriselønninger» (etter Forsyningsdepartementets «regulativ» og lignende). De av disse tjenestemenn som måtte ønske det, kan dog gå over på det ordinære regulativ (med nettolønn) eventuelt med overtidsgodtgjørelse for en times lenger kontortid. De får da også krisetillegg.

Enkelte tjenestemenn oppebærer i dag et særskilt lønnstillegg (personlig tillegg) for at de ikke skal bli dårligere stilt med hensyn til lønnsinntekt enn de var før 8 mai 1945, jfr. Finansdepartementets rundskriv av 26 mai og 18 juli 1945. Ved at disse tjenestemenn nå får det nye krisetillegg må de nevnte personlige tillegg reduseres tilsvarende, eventuelt helt falle bort.

Til punkt 3 og 5: Det vil bli sendt ut særskilt rundskriv herom når Stortinget har tatt standpunkt til disse spørsmål.

Til punkt 4: Om dyrtidstillegg til pensjonister viser en til et annet rundskriv.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Paul 18 oktbr. H. Haylands legat» til verdige trengende bygdefolk i Sauda, opprettet ved Ragnhild Berntsen Hayland og Paul H. Haylands gavebrev av 22 april 1944.

Kongelig resolusjon.

Med hjemmel i provisorisk anordning av 18 mai 1940 bemyndiges Utenriksdepartementet til i den utstrekning det er nødvendig å kreve avstått disposisjonsrett over fast eiendom til bruk for fremmede lands representanter.

19 oktbr.

19 oktbr. **Kongelig resolusjon.**

I henhold til § 3 i provisorisk anordning av 26 februar 1943 om gjenoppretting av lovlige forhold i den offentlige tjeneste i Norge fastsettes følgende regler om ansettelse (godkjenning) i stillinger som har vært besatt i okkupasjons-tiden:

1. Stillinger som er besatt i okkupasjonstiden og som fortsatt opprettholdes, skal besettes av den lovlige ansettelsesmyndighet etter kunngjøring på den måte som er vanlig for vedkommende stilling.
2. Vedkommende departement eller den departementet bemyndiger kan bestemme at kunngjøringen ikke skal foretas når hensynet til tjenesten eller andre særlige grunner tilsier det.

19 oktbr. **Kongelig resolusjon.**

Herreds- og byrettene forretninger med landssviksaker legges i Oslo, Akershus, Bergen og Hordaland fylker til de vanlige dommere ved herreds- og byrettene fra den tid Justisdepartementet bestemmer.

19 oktbr. **Kongelig resolusjon.**

Herreds- og byrettene forretninger med landssviksaker legges i Nord-Trøndelag fylke til de vanlige dommere ved herreds- og byrettene fra den tid Justisdepartementet bestemmer.

19 oktbr. **Kongelig resolusjon.**

I medhold av lov om oppgjør av visse innbetalinger ved Det norske innskudds- og trekkontor m. v. av 13 juli 1945 § 1 bestemmes:

§ 1. Oppgjør av de ved Det norske innskudds- og trekkontor deponerte beløp som er nevnt i § 1 (jfr. § 4) i lov av 13 juli 1945 om oppgjør av visse innbetalinger ved Det norske innskudds- og trekkontor m. v. skal foretas av Det norske innskudds- og trekkontor.

§ 2. Innskudds- og trekkkontoret gjennomgår de anmeldte krav og innhenter de nødvendige opplysninger.

Enhver offentlig myndighet plikter å gi kontoret de opplysninger som det trenger til oppgjøret.

Kontorets styre og tjenestemenn har taushetsplikt vedrørende de opplysninger de i anledning av oppgjøret måtte komme i besittelse av.

§ 3. Fordringer som nevnt i § 2 skal dekkes ved oppgjøret i den utstrekning fordringshaverne etter 9 april 1940 har ytet lån eller

bidrag i enhver annen form til underhold som forsørgeren (depo- 19 oktbr. nenten) er ansvarlig for.

Renter av fordringene dekkes ikke.

§ 4. Er ikke midlene tilstrekkelige, skal fordringene dekkes i følgende rekkefølge:

1. Fordring på tilbakebetaling av lån eller bidrag av:

- a. Staten, Lånefondet for sjømenns pårørende eller av Hvalfangstbedriftenes sikringsfond,
- b. andre enn nevnt i litra a i den utstrekning Staten har gitt garanti for tilbakebetalingen.

2. Fordring på tilbakebetaling av lån eller bidrag av rederi eller annen arbeidsgiver i den utstrekning lånet eller bidraget ikke er statsgarantert og alene eller i tilfelle i tillegg til understøttelse som nevnt under nummer 1, ikke overstiger:

- a. de trekksatser, familietillegg eller lignende som har vært lagt til grunn av forsørgerens (deponentens) arbeidsgiver, eller
- b. trekk som før 9 april 1940 var fastsatt til underhold dersom dette er høyere enn trekksatser m. v. som nevnt under litra a.

3. Fordring på tilbakebetaling av lån eller bidrag til nødvendig underhold som ikke går inn under nummer 1, 2 eller 4. Innskudds- og trekkkontoret avgjør hva som skal anses som nødvendig underhold. Ved avgjørelsen tas særlig hensyn til forsørgerens og de understøttedes økonomiske stilling 9 april 1940.

4. Refusjonskrav fra fattigvesenet.

5. Fordringer som ikke går inn under nummer 1—4. Fordringer som er nevnt i samme nummer, har innbyrdes like prioritet.

§ 5. Før Innskudds- og trekkkontoret foretar det endelige oppgjør, skal det ved to gangers innrykning i Norsk lysingsblad og ellers på den måte Handelsdepartementet bestemmer, kunngjøre en melding til forsørgeren (deponenten) eller i tilfelle hans arvinger. Meldingen skal inneholde:

1. En oppfordring om å fremkomme med mulige begrunnede innsigelser mot at innskuddet brukes til dekning av fordringer som nevnt i § 3.

2. Varsel om at forsørgeren (deponenten) eller i tilfelle hans arvinger kan forlange oppgave over de anmeldte fordringer før de blir dekket.

3. Varsel om at oppgjøret vil bli foretatt uten ytterligere underretning med mindre Innskudds- og trekkkontoret innen en nærmere fastsatt frist har mottatt innsigelse eller forlangende som nevnt i post 1 og 2. Fristen skal settes til minst seks måneder etter siste gangs kunngjøring av meldingen i Norsk lysingsblad.

19 oktbr. - 099 Oppgave som nevnt i første ledd post 2, skal sendes den som har forlangt oppgaven i anbefalt brev til sist oppgitte adresse. Samtidig varsles om at oppgjøret vil bli foretatt på grunnlag av oppgaven med mindre Innskudds- og trekkkontoret har mottatt begrunnet innsigelse innen seks måneder etter at oppgaven er sendt.

Når forsørgeren (deponenten) gjør innsigelse etter bestemmelsene i første ledd post 1 eller annet ledd og er utenfor riket eller forlater det før spørsmålet er avgjort, skal han oppgi en person i Norge som kan opptre på hans vegne. Unnlater han det, kan Innskudds- og trekkkontoret oppnevne en representant for ham.

§ 6. Før Innskudds- og trekkkontoret foretar det endelige oppgjør, skal det i anbefalt brev gi melding til enhver fordringshaver som etter kontorets avgjørelse ikke vil få full dekning for det anmeldte krav.

Vil en fordringshaver gjøre innsigelse mot Innskudds- og trekkkontorets avgjørelse, må den være innkommet til kontoret innen seks uker etter at melding som nevnt i første ledd, er sendt. Meldingen skal inneholde varsel herom.

§ 7. Framkommer innsigelse etter paragrafene 5 eller 6, skal spørsmålet forelegges for en ankenemnd til avgjørelse.

Ankenemnda skal bestå av tre medlemmer med personlige varmenn som oppnevnes av Kongen. Formannen skal fylle de krav som stilles til høyesterettsdommere.

Før ankenemnda treffer avgjørelse, skal den gi de interesserte parter anledning til å uttale seg. Nemndas avgjørelse skal begrunnes og i anbefalt brev sendes partene og andre som har rettslig interesse i avgjørelsen. Samtidig skal det i tilfelle gjøres oppmerksom på den frist som er fastsatt i § 8, annet ledd.

Bestemmelsen i § 2, annet og tredje ledd, får tilsvarende anvendelse.

§ 8. Gjelder tvisten spørsmål om forsørgeren (deponenten) helt eller delvis er ansvarlig for fordringen, skal hans innsigelse tas til følge med mindre den er åpenbart grunnløs.

Ankenemndas avgjørelse i spørsmål som nevnt i første ledd, legges til grunn ved oppgjøret med mindre en av partene innen tre måneder etter at nemndas avgjørelse er sendt, legitimerer for Innskudds- og trekkkontoret at sak er reist for domstolene.

Nemndas avgjørelse i spørsmålet om en fordring er av den art at den skal dekkes under oppgjøret, jfr. § 3, kan ikke forelegges for domstolene. Det samme gjelder avgjørelser i spørsmål om prioritetsfølgen etter § 4.

§ 9. Er det reist sak mellom forsørgeren (deponenten) og en fordringshaver om fordringen, jfr. § 8, annet ledd, kan Innskudds-

og trekkontoret foreta deponering i samsvar med bestemmelsene i lov 19 oktbr. om deponering i gjeldshøve av 17 februar 1939.

Overskytende beløp etter at Innskudds- og trekkontoret har foretatt utbetaling til fordringshaverne eller deponering etter bestemmelsen i første ledd, skal overføres til frivillig sparekonto ved Innskudds- og trekkontoret og stilles til fri disposisjon for forsørgeren.

Kongelig resolusjon.

19 oktbr.

Landbruksdepartementet får myndighet til å gjøre de vedtak som etter lov om reindriften av 12 mai 1933 er tillagt Kongen.

Kongelig resolusjon *) om anvendelse av jordlovens kapitler I, 19 oktbr. II, X og XIII i Arendal.

Kongelig resolusjon *), hvorved det i medhold av lov av 21 juli 19 oktbr. 1916 om bekjempelse av skadeinsekter og plantesykdommer fastsettes følgende

Forskrifter om rådgerder mot klumprot (Plasmodiophora brassicae).

§ 1. Klumprot (*Plasmodiophora brassicae*) skal anses farlig for planter.

§ 2. Det er forbudt å avhende kål- og kålrotplanter tiltrukket i klumprotsmittet jord.

§ 3. Når det foreligger bevis for eller det er skjellig grunn til å anta at så-, prikke- og innpodningsjord er smittet av klumprot, skal fylkets landbrukselskap nedlegge forbud mot salg av kål- og kålrotplanter fra vedkommende eiendom inntil de rådgerder landbrukselskapet påbyr er gjennomført.

Landbrukselskapet kan iverksette slikt tilsyn med gjennomføringen av påbudte rådgerder som det finner påkrevd.

§ 4. Landbrukselskapet kan gi påbud om jordskifte eller desinfeksjon av jord i klumprotsmittete vekstbenker og veksthus samt hagesenger og rabatter beregnet på tiltrekking for salg av kål- og kålrotplanter og nedlegge forbud mot gjødsling av slik jord med klumprotsmittet husdyrgjødsel og påby vasking av jordbruksredskaper før de blir brukt i slike senger, rabatter, benker og hus.

§ 5. Overtredelse av disse forskrifter og påbud gitt i medhold av dem er straffbar.

*) Kunngj. 25 oktober i Lovtid. 1 nr. 19.

19 oktbr. **Kongelig resolusjon.**

1. I Finans- og tolldepartementets Skatteavdeling organiseres et nytt kontor, 6 Skattekontor.
2. I samband med opprettelsen av 6 skattekontor opprettes et byråsjefembete i departementet.

19 oktbr. **Kongelig resolusjon.**

Forsvarsdepartementet bemyndiges til å treffe bestemmelse om:

1. Hvilke norske militære myndigheter skal tillegges rekvisisjonsrett etter § 2 i provisorisk anordning av 21 september 1945 om rekvisisjoner til bruk for alliert eller norsk myndighet.
2. Hvilken godtgjørelse skal ytes for slike rekvisisjoner etter samme anordnings § 4.

19 oktbr. **Bestemmelser *) om opphevelse av forskrifter av 30 juli 1945 om omsetning og bruk av generatorbrensel.**

(Fastsett av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyninger med livsformødenheter og andre varer; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

§ 1. Forsynings- og gjenreisningsdepartementets forskrifter av 30 juli 1945 om omsetning og bruk av generatorbrensel med endringer av 10 september 1945 oppheves fra 20 oktober 1945.

§ 2. Uten samtykke fra Kommunikasjonsdirektoratet eller den det bemyndiger må dog generatorbrensel (knott og trekull) inntil videre fortsatt ikke selges eller brukes til andre formål enn drift av gassgeneratorer.

§ 3. Enhver autorisert produsent og forhandler av generatorbrensel skal inntil videre fortsatt føre slik produksjons- eller lagerbok som Kommunikasjonsdirektoratet til enhver tid fastsetter. Gjenpart av produksjonsboken, eventuelt lagerboken, skal ved månedens slutt og senest innen den 5 dag i den følgende måned sendes til transportformidlingsentralen i det distrikt produksjonen eller salget finner sted.

20 oktbr. **Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om reguleringsplan med vedtekter og bygningsvedtekter for Sortland bygningskommune, Nordland fylke.**

23 oktbr. **Skrivelse *) fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet, hvorved det i medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsformødenheter og**

*) Kunngj. 30 oktober i Lovtid. 1 nr. 20.

**) Kunngj. 25 oktober i Lovtid. 1 nr. 19.

andre varer av 26 januar 1945 § 1, første ledd, og kongelig resolusjon av 12 juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes at forordning om forbud mot bruk av forskjellige kjemiske produkter av 26 april 1941 skal opphøre å gjelde fra og med i dag.

Skrivelse *) fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet, hvorved det i medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsfornødenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 1, første ledd, og kongelig resolusjon av 12 juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes at de særlige bestemmelser om kjøp og bruk av metaller i mindre mengder (småforbruk) av 15 september 1940 med senere endringer skal opphøre å gjelde fra og med 1 november 1945.

Skrivelse *) fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet, hvorved det i medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsfornødenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 1, første ledd, og kongelig resolusjon av 12 juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes at §§ 6 og 7 i forordning om omsetning, bruk og framstilling av jern og stål av 15 desember 1943 skal opphøre å gjelde fra og med 1 november 1945.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Rolf Lyng Nissens legat» til utdanning i sang og musikk, opprettet av Rolf Nissens etterlatte midler etter hans død i Sachsenhausen konsentrasjonsleir 29 mai 1944.

Provisorisk anordning *) om tillegg til provisorisk anordning av 9 oktober 1942 om avbrytelse av frister under avsperringen.

I.

I provisorisk anordning av 9 oktober 1942 om avbrytelse av frister under avsperringen skal § 1 lyde så:

Den som på grunn av krigen har vært forhindret fra å gjøre gjeldende krav som må være påtalt eller fremsatt innen en lovbestemt frist, beholder sin rett uten hensyn til fristens utløp, dersom han foretar de forføyninger som etter loven er påkrevd for å avbryte fristens løp, innen 8 mai 1946.

*) Kunngj. 30 oktober i Lovtid. 1 nr. 20.

26 oktbr.

II.

I samsvar med § 5, annet ledd, i provisorisk anordning av 9 oktober 1942 om avbrytelse av frister under avsperringen fastsettes følgende regler om vilkårene for oppreisning og om fremgangsmåten for behandling av søknader om oppreisning i h. t. nevnte paragraf:

§ 1. Begjæring om oppreisning fremsettes i prosesskrift eller ved personlig fremmøte for herreds- eller bydommeren i en rettskrets hvor den som rettshandlen skulle være avgitt til har sitt hjemting eller kan saksøkes i det anliggende som rettshandlen gjelder. Finnes det intet slikt verneting her i riket, eller er det ingen som kan betraktes som motpart, kan begjæringen fremsettes for herreds- eller bydommeren på det sted hvor søkeren har sitt hjemting eller hvor den formuegjenstand finnes som rettshandlen gjelder.

§ 2. Begjæringen må fremsettes senest en måned etter at det ble anledning til det, dog senest 8 mai 1946. Månedensfristen regnes ikke i noe tilfelle fra et tidligere tidspunkt enn 8 november 1945.

Mot oversittelse av disse frister gis ikke oppreisning.

§ 3. Begjæringen må oppgi de omstendigheter som den grunnes på og de bevis som skal gjøre dem sannsynlige.

Senest samtidig med at begjæringen blir fremsatt må søkeren foreta den forsømte rettshandel, hvis det er mulig og kan gjøres uten uforholdsmessig ulempe.

§ 4. Ved sakens behandling får reglene i tvistemålslovens første og annen del tilsvarende anvendelse for så vidt de passer og intet annet er bestemt, dog således at det med hensyn til bevis og bevisførsel gjelder samme regler som under hovedforhandling i tvistemål.

Dommeren skal så vidt mulig gi den annen part anledning til å uttale seg før avgjørelsen.

Oppreisningsbegjæringen avgjøres ved kjennelse.

Hvis motparten gjør innsigelse mot at oppreisningsbegjæringen blir tatt til følge, kan dommeren — hvor det er hensiktsmessig av hensyn til de opplysninger som kreves — beslutte å overføre saken til behandling i søksmåls former. Før avgjørelsen treffes, skal partene få anledning til å uttale seg. Dommeren fastsetter en frist for søkeren til å reise søksmålet. Megling i forliksrådet foretas ikke, og hovedforhandling kan berammes uten saksforberedelse. Men ellers kommer de alminnelige regler om søksmål for herreds- og byrett til anvendelse hvis ikke annet følger av bestemmelsene i denne anordning. Dommerens beslutninger etter dette ledd kan ikke angripes ved kjæremål eller anke.

Blir en oppreisningsbegjæring avslått, skal søkeren som regel tilpliktes å betale motparten erstatning for nødvendige saksomkostninger. Også om begjæringen blir tatt til følge, kan søkeren i særlige tilfelle pålegges å erstatte motparten dennes saksomkostninger helt

eller delvis. Motparten kan ikke tilpliktes å betale saksomkostninger 26 oktbr. til søkeren med mindre begjæringen blir tatt til følge og særlige omstendigheter taler for at søkeren helt eller delvis får sine omkostninger dekket av ham. Særreglene i dette ledd gjelder bare behandlingen i første instans.

§ 5. Avgjørelsen treffes under hensyn til begge parter forhold og interesser. Ved avgjørelsen bør det tas hensyn til om søkerens interesse er betydelig i forhold til den skade eller ulempe som kan oppstå for den annen part eller tredjemann hvis opppreisning blir gitt. Opppreisningen kan gjøres betinget ved at rettshandlens virkninger innskrenkes til fordel for motparten, eller at søkeren helt eller delvis holder denne skadesløs for følgen av at opppreisning gis.

Hvis opppreisning gis, skal det i avgjørelsen settes en frist innen hvilken rettshandlen må være foretatt, hvis den ikke er foretatt på forhånd (jfr. § 3, annet ledd).

§ 6. Avgjørelse om å gi eller nekte opppreisning er gjenstand for anke etter tvistemålslovens regler.

Ankefristen er 2 uker. Dette gjelder også når avgjørelsen er truffet ved dom.

§ 7. For herreds- eller bydommerens behandling av oppreisningsbegjæring etter denne anordning betales kr. 15.

Blir saken behandlet i søksmåls former, gjelder reglene i sportellovens første kapitel.

For ankebehandling gjelder reglene i sportellovens annet kapitel.

III.

Den 6-månedersfrist som gjelder etter §§ 2—4 i provisorisk anordning av 9 oktober 1942 om avbrytelse av frister under avsperringen forlenges til 8 mai 1946.

IV.

Denne anordning trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon.

26 oktbr.

I henhold til § 16, tredje ledd, i provisorisk anordning av 16 februar 1945 om rettergang i landssviksaker bemyndiges Justisdepartementet til å treffe bestemmelser om å legge forretningene i landssviksaker til de vanlige dommere ved herreds- og byrettene.

Kongelig resolusjon *) om særlige arbeiderverntil- 26 oktbr. tak for støperier.

I.

Med hjemmel i lov om arbeidervern av 19 juni 1936 § 9 bestemmes at støperier skal føres på den liste over særlig farlige bedrifter og arbeid som paragrafen nevner.

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

26 oktbr.

II.

Det fastsettes følgende særlige tiltak til vern for arbeidere i støperier:

1. Ingen læregutt eller arbeider må første gang settes til arbeid i støperi på arbeidsplass hvor det forekommer støv av sand, stein eller annet som inneholder fri kiselsyre eller kiselforbindelser, uten etter lægeundersøking og røntgenfotografering av lungene.
2. Bedriften skal sørge for at enhver som arbeider i støperi på arbeidsplass hvor han blir utsatt for å innånde støv som nevnt ovafor, blir lægeundersøkt og røntgenkontrollert etter 10 års arbeid, men etter 5 års arbeid når det gjelder sandblåsere, pusere, rensere, slipere, kranførere og kupol-omnsmenn. Arbeidstilsynet kan når det finner det påkrevd sette kortere frister.

Seinere gjentas lægeundersøking og røntgenkontroll etter nærmere bestemmelse av arbeidstilsynet.

Bedriften skal, om det er mulig, sette arbeidere, som bør flyttes, til mest mulig støvfritt arbeid.

3. Ingen arbeider under 20 år må settes til arbeid med sandblåsing, pussing, rensing, sliping eller brukes som kranfører eller kupol-omnsmann.
4. Lægeundersøking og avgjerd på grunnlag av denne skjer etter retningslinjer utarbeidd av Sjefinspektøren for arbeidstilsynet.
5. Utgifter til lægeundersøking som ikke blir betalt av syke- og ulykkestygd, bæres av bedriften.
6. Metallstøperier skal være skilt fra jern- og stålstøperier.
7. Sjefinspektøren for arbeidstilsynet fastsetter særlige ordens- og reinholdsregler for støperier; jfr. § 43, punkt 1, i arbeidervernloven.

III.

Beslutning om særlige arbeiderverntiltak for støperier av 19 mars 1942 faller bort.

26 oktbr.

Kongelig resolusjon.

Det fastsettes følgende bestemmelser for beskikkelse av visse tekniske eksperter til sivilmilitære offiserer:

1. Forsvarsdepartementet kan innen alle forsvarsgrener beskikke eksperter på forskjellige tekniske områder til tekniske offiserer. Disse offiserer er å betrakte som sivilmilitære.
2. Forslag om slike beskikkelser fremmes som regel gjennom det fagdepartement de foreslattes arbeidsområde må anses å ligge under.
3. Ved slike beskikkelser tildeles ikke de beskikkete noen bestemt grad, men bærer på uniformen merket «Technical Officer» — «Norway» på en eller begge skuldre.

4. For denne gruppe av sivilmilitært personell gjelder ellers kon- 26 oktbr
 gelig resolusjon av 20 mars 1942 om beskikkelse m. v. av sivil-
 militært personell, i den utstrekning bestemmelsene i denne ikke
 er i strid med det som er bestemt i 1., 2. og 3. foran.

Skrivelse fra Justisdepartementet til en sakfører om pris- 26 oktbr
 takst over en eiendom.

Etter at det var holdt prisnemndtakst over eiendommen 4 april
 1945, var det ikke lovlig adgang til å holde ny takst 21 juli s. å. Den
 sistnevnte takst antas ikke å kunne tillegges rettsvirkning.

Man har antatt at prisnemndtakst som er holdt under okkupa-
 sjonen, er gjenstand for gjenopptakelse etter § 18 i provisorisk an-
 ordning av 17 august 1945 om endring i restitusjonsanordningen,
 forutsatt at den som krever gjenopptakelse har rettslig interesse i
 at reglene i restitusjonsanordningen anvendes, jfr. bestemmelser av
 23 oktober 1940 § 3, sjette ledds annet punktum.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennom- 26 oktbr
 føring av husleieloven i Fluberg herred, Opland fylke.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennom- 30 oktbr
 føring av husleieloven i Nord-Aurdal herred, Opland fylke.

Rundskrivelse fra Justisdepartementet til samtlige departe- 31 oktbr
 menter.

Regler om godkjenning i henhold til § 3 i provi-
 sorisk anordning av 26 februar 1943 om gjenopp-
 retting av lovlige forhold i den offentlige
 tjeneste i Norge.

Provisorisk anordning av 26 februar 1943 om gjenoppretting av
 lovlige forhold i den offentlige tjeneste i Norge bestemmer i § 3 bl. a.
 at når okkupasjonen er opphørt kan den som under okkupasjonen
 er tilsatt i offentlig stilling bare fortsette i sin stilling dersom an-
 settelsen blir godkjent av den lovlige ansettelsesmyndighet i samsvar
 med regler som Kongen gir. Regler om ansettelse (godkjenning) i
 stillinger som har vært besatt i okkupasjonstiden er nå gitt ved
 kongelig resolusjon av 19 oktober d. å.

Ved det som er bestemt i resolusjonens post 1 er det slått fast
 som alminnelig regel at alle stillinger som er besatt i okkupasjons-
 tiden skal kunngjøres og deretter besettes av den lovlige ansettelses-
 myndighet.

Kunngjøring vil i alminnelighet bety offentlig kunngjøring. For-
 holdet er imidlertid at kunngjøring særlig av avansementsstillinger,

*) Kunngj. 7 november i Lovtid. 1 nr. 21.

31 oktbr. i mange tilfelle bare har interesse for en engere krets av personer. I slike tilfelle vil kravet til kunngjøring være tilfredsstillet hvis ledigheten gjøres kjent på den måte som ellers har vært vanlig, således i et meddelelsesblad for vedkommende etat, ved sirkulærer innen etaten, eller ved skrivelser til de tjenestemenn som etter ansettelsesreglene kan komme i betraktning.

I forbindelse med kunngjøringen vil det være anledning til å bestemme at den som er ansatt i okkupasjonstiden anses som søker til stillingen med mindre han melder fra at han ikke søker. Man gjør oppmerksom på at det ved konkurranse etter ny kunngjøring så vidt mulig skal ses bort fra de særlige kvalifikasjoner som den okkupasjonsansatte har skaffet seg ved kortere eller lengere tids tjeneste i stillingen.

Reglene om kunngjøring skal i henhold til regjeringens bestemmelse ikke omfatte de stillinger som etter offentlig kunngjøring er besatt av Administrasjonsrådet. I alle andre tilfelle vil forholdet være at kunngjøring må finne sted med mindre vedkommende fagdepartement eller den departementet bemyndiger bestemmer at kunngjøring ikke skal foretas, jfr. resolusjonens post 2.

Forutsetningen for at kunngjøringen skal kunne sløyfes med hjemmel i resolusjonens post 2 er at hensynet til tjenesten eller andre særlige grunner tilsier det. Dette departement antar at adgangen til å dispensere fra kunngjøringsreglen bør brukes med stor forsiktighet. I det foredrag som ligger til grunn for resolusjonen er det således pekt på det hensyn som man her må ta til alle dem som har vært avskåret fra å søke offentlige stillinger i okkupasjonstiden, dels p. gr. a. frihetsberøvelse, dels p. gr. a. opphold i utlandet. Det som her er sagt om dem som har vært avskåret fra å søke gjelder også de mange som av nasjonalt sett aktverdige grunner ikke ville søke seg inn i offentlig tjeneste i okkupasjonstiden. Det må i denne forbindelse erindres at det både for den offentlige tjeneste i sin alminnelighet og for enkelte etater i særdeleshet gjorde seg en viss motvilje gjeldende lenge før det forelå bestemte paroler fra Hjemmefrontens Ledelse. Forholdet vil stille seg forskjellig for de forskjellige etater og også variere med tidspunktet for ansettelsen.

Det kan vanskelig bli spørsmål om å unnlate kunngjøring av stillinger som er besatt etter at det var gått ut parole fra Hjemmefrontens Ledelse om at stillingene var blokert. Man minner i denne forbindelse om at det i februar 1943 ble sendt ut parole om blokade av alle kommunale stillinger og i mai 1943 parole om blokade av alle statsstillinger, dog slik at det i begge tilfelle ble gjort unntak for visse grupper av stillinger.

Enten kunngjøring finner sted eller ikke blir den tjenestemann som er ansatt i okkupasjonstiden å anse som godkjent når han uten

forbehold ansettes av den lovlige ansettelsesmyndighet. Man bør imidlertid her være oppmerksom på at en tjenestemann som er ansatt i okkupasjonstiden ikke kan antas å ha noe rettskrav på å bli godkjent i samsvar med tjenestemannsanordningens § 3. Dette vil ha betydning hvis ansettelsesmyndigheten i et enkelt tilfelle finner at den tidligere ansettelse på grunn av særlige omstendigheter ikke bør gi vedkommende tjenestemann noen fordel. Ansettelsen bør da kunne gis karakteren av en helt ny ansettelse.

Skrivelse *) fra Sosialdepartementet om vedtekt om gjennomføring av husleieloven i Kolvereid herred, Nord-Trøndelag fylke. 31 oktbr.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om tillegg til § 9 i byggningsvedtektene for Drammen. 31 oktbr.

Kapiteltakster for året 1945. (Fastsatt i oktober 1945 av Statens kornforretning i henhold til lov nr. 9 av 25 juni 1937 og forskrifter fastsatt av Kirke og undervisningsdepartementet 15 oktober 1937.)

Ettårilige kapiteltakster for 1945.

Gjeldende for alle bispedømmer.

	Kr. pr. 100 kg	Kr. pr. hl
Hvete	38,00	28,50
Rug, 1. kvalitet	38,00	26,98
» 2. »	30,40	21,58
Bygg, 1. »	36,60	22,69
» 2. »	29,28	18,15
Havre, 1. »	32,00	16,00
» 2. »	25,60	12,80
Blandkorn, 1. »	34,30	19,35
» 2. »	27,44	15,48
Erter, 1. »	75,00	60,00
» 2. »	60,00	
Gjennomsnitt for hvete, rug og erter ...		38,49
Byggmalt	54,90	29,65
Havremalt	48,00	
Blandkornmalt	51,45	
Rugmel, 1. kvalitet	34,00	
» 2. »	27,20	
Byggmel, 1. »	31,00	
» 2. »	24,80	
Havremel, 1. »	39,50	17,38
» 2. »	31,60	
Blandmel, 1. »	35,25	
» 2. »	28,20	

*) Kunngj. 7 november i Lovtid. 1 nr. 21.

Oktbr. De siste 10 og 20 års kapiteltakster i gjennomsnitt for de forskjellige
bispedømmer.

Oslo bispedømme.

*Landskyld og leding etter gjennomsnittet av de siste 10 års
kapiteltakster.*

100 kg rugmel	kr. 32,37
100 » byggmel	» 28,03
100 » havremel	» 32,13
100 » blandmel	» 30,08
1 hl bygg	» 16,23
1 » havre	» 11,87

Tiendekorn etter gjennomsnittet av de siste 20 års kapiteltakster.

1 hl i gjennomsnitt for hvete, rug og erter	kr. 22,45
1 » bygg	» 13,99
1 » blandkorn	» 11,84
1 » havre	» 10,32
1 » lettbygg	» 9,74
1 » letthavre	» 7,31

Hamar bispedømme.

*Landskyld og leding etter gjennomsnittet av de siste 10 års
kapiteltakster.*

100 kg rugmel	kr. 32,29
100 » byggmel	» 27,99
100 » havremel	» 32,07
100 » blandmel	» 30,03
1 hl bygg	» 16,30
1 » havre	» 11,64
100 kg byggmalt	» 38,65
100 » havremalt	» 34,17
100 » blandkornmalt	» 36,41

Tiendekorn etter gjennomsnittet av de siste 20 års kapiteltakster.

1 hl i gjennomsnitt for hvete, rug og erter	kr. 22,10
1 » bygg	» 14,14
1 » blandkorn	» 11,96
1 » havre	» 10,48
1 » lettbygg	» 9,62
1 » letthavre	» 7,38

Oktbr.

Agder bispedømme.

De siste 10 års kapiteltakster i gjennomsnitt.

100 kg bygg	kr. 26,42
1 hl bygg	» 16,38
100 kg havre	» 23,29

Stavanger bispedømme.

De siste 10 års kapiteltakster i gjennomsnitt.

100 kg bygg	kr. 26,02
100 » havre	» 23,16

Bjergvin bispedømme.

De siste 10 års kapiteltakster i gjennomsnitt.

1 hl hvete	kr. 22,31
1 » rug	» 19,80
1 » bygg	» 16,33
1 » havre	» 11,56
1 » blandkorn	» 13,95
1 » malt	» 21,56

De siste 20 års kapiteltakster i gjennomsnitt.

1 hl hvete	kr. 19,86
1 » rug	» 17,05
1 » bygg	» 14,05
1 » havre	» 10,17
1 » blandkorn	» 12,19
1 » malt	» 21,50

Nidaros bispedømme.

De siste 10 års kapiteltakster i gjennomsnitt.

1 hl såbygg	kr. 16,28
1 » såhavre	» 11,71

Hålogaland bispedømme.

De siste 10 års kapiteltakster i gjennomsnitt.

1 hl såbygg	kr. 16,61

1 novbr. **Provisorisk anordning** *) om valg av forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn, skjønnsmenn og rettsvitner.

§ 1. Med de unntak som følger av denne anordning, skal forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn, skjønnsmenn og rettsvitner for tiden fra 1 mai 1946 velges etter domstolslovens regler. Valgene foretas av det nyvalte kommunestyre eller — i tilfelle som nevnt i domstolslovens § 75, annet ledd — av det nyvalte formannskap; jfr. lov om det første kommunevalg etter krigen av 6 juli 1945.

§ 2. Utvalget av lagrettemenn skal som regel bestå av en halv gang til så mange som ved valget i 1937.

Underretning som nevnt i domstolslovens § 70, siste punktum, og § 71, siste punktum, skal gis innen 15 desember 1945.

§ 3. Til grunn for valget av lagrettemenn, domsmenn og rettsvitner legges manntallet for kommunevalget i 1945.

§ 4. Valg av forliksmenn med varamenn skal finne sted så vidt mulig innen utgangen av februar 1946.

Forberedende møte som nevnt i domstolslovens § 74, skal holdes så vidt mulig senest 1 mars 1946.

Valgmøte som nevnt i domstolslovens § 75, skal holdes så vidt mulig senest 1 april 1946.

§ 5. Funksjonstiden for de nåværende forliksmenn, lagrettemenn, domsmenn, skjønnsmenn og rettsvitner utløper 30 april 1946. Justisdepartementet kan fastsette et senere tidspunkt for en kommune hvor nyvalg etter denne anordning ikke har kunnet avsluttes i tide.

§ 6. Denne anordning trer i kraft straks.

1 novbr. **Provisorisk anordning** *) om endring i provisorisk anordning av 18 desember 1942 om ugyldigheten av rettshandler m. v. som har sammenheng med okkupasjonen.

I.

Provisorisk anordning av 18 desember 1942 om ugyldigheten av rettshandler m. v. som har sammenheng med okkupasjonen skal lyde så:

§ 1. Formuesrettshandler mellom nordmenn innbyrdes og mellom nordmenn og utlendinger som etter 9 april 1940 er foretatt i det okkuperte Norge eller i land som hører under fienden eller hans forbundne eller er okkupert eller kontrollert av dem, kan kjennes

*) Kunngj. 7 november i Lovtid. 1 nr. 21.

helt eller delvis ugyldige, pålegges omgjort eller endret ved søksmål i henhold til denne anordning. Vilkår for at rettshandelen kan kjennes ugyldig m. v. er at søkeren beviser eller gjør overveiende sannsynlig at rettshandelen er forårsaket eller påvirket av:

- a) ulovlig tvang av fienden eller hans forbundne eller av myndigheter eller institusjoner som er innsatt eller godkjent av ham, eller
- b) grunnet frykt for overgrep av fienden eller hans forbundne eller av myndigheter eller institusjoner som er innsatt eller godkjent av ham, eller
- c) den ekstraordinære tilstand som er skapt gjennom okkupasjonen av Norge, og at det etter omstendighetene ville være åpenbart urimelig om rettshandelen ble opprettholdt uforandret.

Avgjørelsen treffes under hensyn til begge parters forhold og interesser.

Søksmål etter denne paragraf kan ikke reises av stat eller kommune.

Bestemmelsene i denne anordning skal ikke være til hinder for at rettshandler som omhandlet i første ledd, i tilfelle blir søkt anfektet i medhold av de ellers gjeldende regler om ugyldige viljeserklæringer.

§ 2. Krav etter § 1 kan bare fremsettes av den som har avgitt rettshandelen eller i tilfelle hans rettsetterfølgere.

Kravet tapes hvis det ikke blir gjort gjeldende ved søksmål innen en måned etter at det ble anledning til det og senest 8 mai 1946. Månedensfristen regnes dog ikke i noe tilfelle fra et tidligere tidspunkt enn 8 november 1945. Likeledes tapes kravet hvis rette vedkommende etter 8 november 1945 ikke på forespørsel fra den annen part uten ugrunnet opphold sier fra at han vil gjøre det gjeldende.

Mot oversittelse av de frister som er nevnt i denne paragraf gis ikke oppreisning.

§ 3. Søksmål etter § 1 behandles etter reglene for tvistemål.

§ 4. Når vilkårene etter § 1 er til stede, skal retten kjenne rettshandelen ugyldig såfremt den finner at mottakeren før han innrettet seg etter rettshandelen hadde slikt kjennskap til de forhold som er grunnlag for kravet, at han ikke burde ha bygd på rettshandelen. Ellers kan den pålegge rettshandelen omgjort eller endret.

§ 5. Blir en rettshandel kjent ugyldig etter at den helt eller delvis er oppfylt, fastsetter retten etter alminnelige rettsgrunnsetninger hva det fra hver av partene skal ytes.

§ 6. Blir en rettshandel pålagt omgjort etter at den helt eller delvis er oppfylt, fastsettes det ved rettens skjønn hva hver av par-

1 novbr. tene skal yte. Hvor ikke særlige forhold gjør seg gjeldende, skal retten iakta følgende:

1. Den som har avgitt rettshandelen, skal få tilbake det han har ytet for så vidt det er i behold på mottakerens hånd.
2. Har mottakeren overdratt tingen mot vederlag eller er den tilintetgjort eller forringet under omstendigheter som betinger et erstatningskrav mot tredjemann, kan retten bestemme at rettshandelsgiveren skal tre inn i kravet mot erververen eller vedkommende tredjemann. Har rettshandelsmottakeren helt eller delvis mottatt vederlaget eller erstatningen fra tredjemann, kan retten bestemme at verdien skal overlates til den som krever tilbakeføring, for så vidt den er i behold på mottakerens hånd. Det samme gjelder hvis rettshandelen omfatter en fordring på tredjemann som er blitt oppfylt til mottakeren, eller hvis mottakeren har nytt godt av tingens verdi gjennom pantsettelse eller annen frivillig eller tvungen rettstiftelse. Mottakeren kan kreve at det beløp han skal betale, blir deponert i retten til sikkerhet for det ansvar han kan komme i hvis tingen eller rettigheten av rettshandelsgiveren blir søkt tilbake fra tredjemann eller dennes rett blir kjent uforbindende for rettshandelsgiveren (jfr. § 9). Beløpet utbetales til rettshandelsgiveren når det ved endelig dom godtgjøres at tingen ikke kan søkes tilbake fra tredjemann eller at dennes rett skal opprettholdes, eller når rettshandelsgiveren gir erklæring om at han ikke vil gjøre noe krav gjeldende mot tredjemann.
3. Hvis mottakeren av andre grunner enn nevnt i punkt 2 er ute av stand til å tilbakeføre ytelsen i uforringet stand, er han uten ansvar utover det som følger av punkt 1 med mindre alminnelige rettsregler fører til videregående ansvar.
4. Den som har avgitt rettshandelen skal på sin side gi fra seg det vederlag han har mottatt. Kan vederlaget ikke tilbakeføres, trer dets verdi i penger på rettshandelstiden i stedet. Retten kan i den utstrekning den finner det rimelig gjøre omgjøringen betinget av at søkeren betaler motparten godtgjørelse for utbedringer, påkostninger eller andre utgifter på tingen. Hvis mottakeren godtgjør at han på annen måte påføres utgifter ved at han har stolt på rettshandelen, avgjør retten under hensyn til begge parter forhold i hvilken utstrekning han skal kunne kreve dette erstattet.
5. Retten kan pålegge en part å betale et rimelig vederlag for den nytte han har kunnet gjøre seg av den annen parts ytelse.
6. Er tingen blitt beheftet på mottakerens hånd, skal det som søkeren skal utrede etter punkt 4 og 5 deponeres i retten i den ut-

strekning det er nødvendig for å sikre heftelsene. Søkeren kan kreve det deponerte utlevert til seg hvis det ved endelig dom godtgjøres at heftelsene blir opprettholdt overfor ham eller han gir erklæring om at han ikke vil angripe heftelsene.

7. Søkeren kan ikke kreve omgjøringen gjennomført med mindre han samtidig yter det han er pliktig til etter rettens avgjørelse. Pliktet kan å yte annet enn penger, kan retten i særlige tilfelle godta at han i stedet stiller sikkerhet.

§ 7. Blir en rettshandel pålagt endret etter at den helt eller delvis er oppfylt, får reglene i § 6 tilsvarende anvendelse så langt de passer.

§ 8. Selv om en rettshandel som blir pålagt omgjort eller endret, ikke er oppfylt fra noen av sidene, kan retten når den finner det rimelig tilkjenne rettshandelsmottakeren godtgjørelse av søkeren for utgifter eller tap som påføres ham ved at han har stolt på rettshandelen.

§ 9. Hvis vilkårene etter § 1 er til stede overfor den opprinnelige rettshandelsmottaker, kan krav på tilbakeføring av ytelsen gjøres gjeldende også mot tredjemann som sitter med tingen såfremt retten finner det rimelig at kravet gjennomføres også overfor besitteren. Under samme vilkår kan panterett eller annen særlig rett i tingen som utledes fra den opprinnelige rettshandelsmottaker eller dennes rettsetterfølgere kjennes uforbindende for søkeren. Søksmål etter denne paragraf må være reist innen de frister som er nevnt i § 2.

Har tingen ved rettshandel vært gjenstand for rettighetserverv av noen som på ervervstiden var uten kjennskap til de omstendigheter som etter § 1 litra a—c er grunnlaget for tilbakesøkningskravet, kan kravet dog ikke gjøres gjeldende mot ham eller noen som utleder sin rett fra ham, hvis det gjelder:

- a) ihendehaverpapirer,
- b) omsetningsgjeldsbrev, ordrepapirer og aksjer når overdrageren var legitimert til å råde over dokumentene,
- c) fast eiendom når ervervet er tinglyst og overdrageren hadde grunbokshjemmel og
- d) registreringspliktige skip når ervervet er registrert og overdrageren i skipsregisteret var anført som eier.

§ 10. Blir tingen med hjemmel i § 9, første punktum, søkt tilbake fra noen annen enn den opprinnelige rettshandelsmottaker, fastsettes det ved rettens skjønn hva hver av partene skal yte. Hvis ikke særlige forhold gjør seg gjeldende skal reglene i § 6 gis tilsvarende anvendelse så langt de passer. Er det foretatt deponering i henhold til § 6, punkt 2 fjerde punktum, kan den som må gi fra seg

1 novbr. tingen, kreve det deponerte beløp utbetalt til seg i den utstrekning han godtgjør å ha et regresskrav mot den opprinnelige rettshandelsmottaker.

Blir en panterett eller annen særlig rett i tingen kjent uforbindende etter § 9, annet punktum, får rettighetshaveren tilsvarende sikkerhet i det som søkeren blir pålagt å yte til den som sitter med tingen, jfr. § 6, punkt 6. Er det foretatt deponering i henhold til § 6, punkt 2, fjerde punktum, får regelen i nærværende paragrafs første ledds annet punktum tilsvarende anvendelse.

§ 11. Er en fordring blitt overdratt ved rettshandel som går inn under § 1 og skyldneren ved eller etter forfall har oppfylt overfor erververen eller noen som utleder sin rett fra ham, er han fri for sin forpliktelse, dersom det ikke med rimelighet kunne forlanges at han skulle motsette seg oppfyllelseskravet.

§ 12. Avhendelse eller beheftelse av fast gods, løsøre og fordringer tilhørende staten, norske kommuner eller offentlige innretninger som etter 9 april 1940 er foretatt av okkupasjonsmakten eller av myndigheter eller institusjoner som er innsatt eller godkjent av denne, er ugyldig og medfører ingen rettsvirkning med mindre annet følger av særskilte regler utferdiget av Kongen eller den han bemyndiger. Nærmere regler om rettergangsmåten i saker om tilbakesøking, om godtroende besitters regress, om hel eller delvis godtgjørelse for utbedringer og påkostninger samt om unntak fra bestemmelsene i denne paragraf når særlige grunner gjør det rimelig, kan gis av Kongen eller den han bemyndiger. Hvilke innretninger er å anse som offentlige i forhold til reglene i denne paragraf, fastsettes i tvilstilfelle av Kongen eller den han bemyndiger.

II.

Denne anordning trer i kraft straks.

1 novbr.

Kongelig resolusjon.

1. Troms og Finnmark fylker skal utgjøre ett statsadvokatembete for behandling av landssviksaker.

2. — — — — —

1 novbr.

Kongelig resolusjon.

1. Den i § 1 i lov om syketrygd av 6 juni 1930 med senere endringer omhandlede inntektsgrense for den pliktige syketrygd, settes inntil videre til kr. 9 000 pr. år.

2. Denne resolusjon trer i kraft 3 desember 1945.

Kongelig resolusjon.

1 novbr.

Skipsfartsdepartementet nedlegges fra 5 november 1945 kl. 12.

Fra samme tid opprettes en ny avdeling — Skipsfartsavdelingen — i Handelsdepartementet. Skipsfartsdepartementets arbeidsområde overføres fra Skipsfartsdepartementet til Handelsdepartementets Skipsfartsavdeling.

Provisorisk anordning *) om endring i provisorisk anordning av 10 august 1945 om tillegg til rusedrikkloven av 5 april 1927. 1 novbr.

§ 1. Avholdelsen av brennevinsavstemningene 10 desember 1945 utsettes til 28 januar 1946 og fristen for kunngjøringen av avstemningen forlenges til 31 desember 1945.

§ 2. De nåværende bevillinger til salg og skjenking av brennevin gis forlenget gyldighet til 15 mars 1946. Resultatet av avstemningene får virkning fra denne dag.

§ 3. Denne anordning trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon.

1 novbr.

1. Det oppnevnes et Norges Eksportråd bestående av følgende medlemmer: — — — — —

2. Rådets formann, de to nestformenn, Utenriksdepartementets representant og direktøren for Rådets kontor danner et arbeidsutvalg.

3. Det fastsettes følgende instruks for Rådets virksomhet:

Funksjon.

1. Norges Eksportråd skal være en nasjonal fellesrepresentasjon for den norske eksportvirksomhet. Rådet skal sammensettes under hensyntagen til de viktigste eksportbransjers andel i landets samlede eksport og med representanter også for rederi-næringen, forretningsbankene, Arbeidernes faglige Landsorganisasjon og fiskerorganisasjonene som likeverdige medlemmer. Dessuten skal Utenriksdepartementets handelspolitiske avdeling ha en representant i Rådet. Det samlede antall representanter skal ikke overstige 25. Rådets medlemmer med personlige varamenn oppnevnes av Kongen etter innstilling fra Utenriksdepartementet på grunnlag av uttalelser fra de interesserte institusjoner og organisasjoner. Blant Rådets medlemmer oppnevner Kongen en formann og to nestformenn.

*) Kunngj. 7 november i Lovtid. 1 nr. 21.

- 1 novbr. 2. Rådets formann, de to nestformenn, Utenriksdepartementets representant samt direktøren for Rådets kontor danner Rådets arbeidsutvalg. Rådets formann er også formann i Arbeidsutvalget. Arbeidsutvalget sammenkalles når et av Utvalgets medlemmer ønsker det.
3. Er formannen forhindret fra å utøve sin funksjon som formann i Rådet eller Arbeidsutvalget, overtar 1 nestformann vervet. Er også han forhindret overtar 2 nestformann.
4. Rådet sammenkalles når en av representantene i Arbeidsutvalget eller et flertall av Rådets medlemmer ønsker det. Forslag fra et mindretall i Rådet om å innkalle Rådet skal sendes Arbeidsutvalget til avgjørelse.
5. Rådet er beslutningsdyktig når minst $\frac{2}{3}$ av medlemmene eller deres varamenn er til stede. En beslutning er gyldig vedtatt når minst halvparten av de frammøtte representanter har stemt for den. Avstemning skjer ved navneopprop. Direktøren for Rådets kontor deltar i rådsmøtene, men uten stemmerett.
6. Når Rådet skal behandle saker som berører en fagmyndighets område skal formannen så vidt mulig sørge for å innby representanter for vedkommende fagmyndighet til Rådets møte.
7. Alle saker hvor det kreves en formell beslutning av Rådet skal passere Arbeidsutvalget som avgir innstilling eller uttalelse til Rådet. Spørsmål som reises på et rådsmøte av ett eller flere medlemmer kan dog avgjøres straks uten først å ha passert Arbeidsutvalget, men beslutningen krever da $\frac{2}{3}$ flertall blant de frammøtte for å være gyldig vedtatt. Rådet kan også sammenkalles til alminnelig drøftelse av saker som ønskes nærmere belyst på denne måte, selv om formelle beslutninger ikke kreves.
8. Rådet forvalter selv, ved formell beslutning, de pengemidler som står til dets disposisjon. Offentlige midler kan dog bare anvendes med Utenriksdepartementets samtykke.
9. Det føres protokoll over så vel Rådets som Arbeidsutvalgets beslutninger og vedtatte uttalelser.
10. Rådets funksjonstid er 2 år. Etter utløpet av en sårn periode oppnevnes nytt råd etter reglene i § 1 og under hensyntagen til mulige endringer i de forskjellige bransjers andel i landets samlede eksport. Tidligere rådsmedlemmer kan oppnevnes på ny.
- Oppgaver.
11. Rådet skal arbeide for å utvikle norsk eksportvirksomhet og herunder søke å samordne og befordre tiltak som kan øke avsetningsmulighetene for norske varer i utlandet. Det skal samtidig være et rådgivende organ for Utenriksdepartementet

i spørsmål av handelspolitisk og eksportpolitisk natur, og skal 1 novbr. avgi uttalelser i saker som Utenriksdepartementet forelegger for det. Også andre norske myndigheter og institusjoner kan gjennom Utenriksdepartementet aveske Rådet uttalelser om spørsmål som vedrører varetakelse eller fremme av norske eksportinteresser.

Når Rådet finner grunn til det skal det på eget initiativ framkomme med uttalelser, råd og henstillinger så vel til Utenriksdepartementet som til andre norske myndigheter og institusjoner.

12. Det tilliger Rådet:

- a. å samle, bearbeide og holde àjour materiale om markedsforhold for norske varer i utlandet, handels- og tollpolitiske bestemmelser, skipsfartsforhold, forretningsforbindelser m. v. og besvare forespørsler herom;
- b. å organisere og underholde en tidsmessig direkte informasjonsvirksomhet overfor eksportørene og andre næringsdrivende som er interessert i spørsmål vedrørende utenrikshandelen;
- c. å gjennomføre markedsundersøkelser i samarbeid med Norges offisielle utenriksrepresentasjon og ved utsendelse av spesielle handelsutsendinger og eksportstipendiater eller på annen måte
- d. ved tjenlige midler å hjelpe og støtte nordmenn som akter å slå seg ned i utlandet for å drive næringsvirksomhet;
- e. å overta utgivelsen av Utenriksdepartementets publikasjoner for eksport og eksportpropaganda etter nærmere avtale med departementet og de øvrige interesserte i disse foretagender.

Utenriksdepartementet kan også overdra Rådet andre oppgaver under sitt sakområde som har forbindelse med utenrikshandelen.

13. Rådet kan også på eget initiativ ta opp til løsning problemer av felles interesse for norsk eksportproduksjon og norsk eksporthandel, og det skal ha sin særlige oppmerksomhet henledet på en hver mulighet for gjennomføring av tiltak for å fremme eksporten ved samarbeid mellom de interesserte næringer. Herunder kan Rådet tre i forbindelse med importørorganisasjoner eller andre sammenslutninger.

Rådets kontor.

14. Rådet har sitt eget kontor som ledes av en direktør. Direktøren ansettes av Rådet etter innstilling fra Arbeidsutvalget. Kontorets øvrige funksjonærer ansettes av Arbeidsutvalget. Lønninger og arbeidsvilkår fastsettes av Rådet etter innstilling fra

- 1 novbr. Arbeidsutvalget. Lønninger og arbeidsvilkår fastsettes av Rådet etter innstilling fra Arbeidsutvalget. Lønningene skal approberes av Utenriksdepartementet.
15. Direktøren utarbeider etter utløpet av hvert budsjettår en beretning om kontorets og Arbeidsutvalgets virksomhet og framlegger revidert regnskap for det forløpne år. Beretningen og regnskapet framlegges til behandling for Rådet snarest mulig etter årets utgang og oversendes deretter til Utenriksdepartementet.
16. Handelsutsendinger, eksportstipendiater og utsendinger med mer begrensete oppdrag skal ansettes av Rådet etter innstilling fra Arbeidsutvalget. Om deres lønninger og arbeidsvilkår gjelder det samme som i § 14 bestemt.
17. Etter avtale mellom Utenriksdepartementet og direktøren skal de som er antatt til den norske utenriktjeneste gis adgang til i utdannelsesøyemed å tjenstgjøre ved Rådets kontor og fortrinnsvis gis arbeid med den kommersielle informasjonstjeneste eller med markedsundersøkelsene. For sitt arbeid ved Rådets kontor oppbeholder de dog ingen lønn av Rådet.

1 novbr. **Kongelig resolusjon *)** om forskrifter for bruk av betegnelsen fløte.

I medhold av lov av 17 juni 1932 om kvalitetskontroll med landbruksvarer m. m. bestemmes:

§ 1. Det er forbudt å utby til salg eller omsette en vare under betegnelsen fløte når varen ikke utelukkende er innvunnet av melk og ikke har fettinnhold og egenskaper for øvrig som fyller de krav lovgivningen til enhver tid bestemmer. Det er også forbudt å utby til salg eller omsette en vare under betegnelse hvor ordet fløte forekommer i ordforbindelse med mindre varen inneholder fløte og betegnelsen sedvanemessig er brukt som betegnelse for vedkommende vare. Om en bruk skal anses som sedvanemessig avgjøres endelig av Landbruksdepartementet.

§ 2. Ved enhver art avertering, reklamering og merking av en vare som omfattes av forbudet i § 1 er det forbudt å bruke ordet fløte eller ordforbindelser som inneholder ordet fløte. Heller ikke må det nyttes bilder eller sammenligninger som hentyder til at varen er fløte eller inneholder fløte.

§ 3. Foranstående bestemmelser skal også gjelde varemerker som er registrert før disse forskrifter trer i kraft.

§ 4. Overtredelse av disse forskrifter straffes som bestemt i § 4 i lov om kvalitetskontroll med landbruksvarer m. v. av 17 juni 1932.

*) Kunngj. 7 november i Lovtid. 1 nr. 21.

Kongelig resolusjon *) om sams sauesanking på østsiden av 1 novbr. Randsfjorden i Brandbu herred, Opland fylke.

Kongelig resolusjon *) om sams sauesanking på Dyrøya i Øksnes herred, Nordland fylke.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Professor Agnar Barths reise- og studiefond» ved Landbrukshøgskolen, opprettet ved bidrag fra skoginteresserte. 5 novbr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til brannlovens § 15 i Ytre Arna brannkommune, Hordaland fylke. 6 novbr.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Ole Eriksen Frisvold og kone Elisabeth's legat» til hjelp for trengende, bosatt i Eid sogn, Møre og Romsdal fylke, opprettet av kjøpmann Johan Solemdal, Aukra. 7 novbr.

Skrivelse fra Justisdepartementet til dommerne ved krigsrettene. 8 novbr.

Forsvarerutvalg ved krigsrettene.

I medhold av lov om rettergangsmåten i militære straffesaker av 29 mars 1900 § 79, jfr. kongelig resolusjon av 21 september 1945 oppnevner herved departementet de forsvarere som står i utvalgene for borgerlige straffesaker ved lagmannsrettene og herreds- og byrettene, og som bor innen de militære jurisdiksjongrensene, til også å gjøre tjeneste som faste forsvarere ved krigsrettene.

Forsvarerne beskikkes etter tur (i henhold til lovens § 80), dog således at det bare blir tale om turvis beskikkelse innenfor gruppen av dem som bor i rimelig avstand fra rettstedet.

Man må, særlig under de nåværende forhold, regne med at utvalgene ikke alltid vil dekke behovet for forsvarere. Departementet henleder derfor oppmerksomheten på den adgang man har til å oppnevne forsvarere utenfor utvalgene; jfr. lovens § 81.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om endringer i reglementet for Breviks brannvern. 8 novbr.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om at bygningsloven gjøres gjeldende for et område av Nes herred, Vest-Agder fylke. 8 novbr.

*) Kunngj. 7 november i Lovtid. 1 nr. 21.

**) Kunngj. 14 november i Lovtid. 1 nr. 22.

8 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «E. Loreng og hustrus legat» til fremme av sang og musikk under gudstjenesten i Veldre kirke, opprettet ved E. Loreng og hustru Inger Marie Lorengs testament av 7 april 1899 med tillegg av 26 januar 1934.

9 novbr. **Stortingsvedtak** *) om avgift til Aldersfondet og Krigspensjoneringsfondet 1945—46.

For budsjettåret 1 juli 1945—30 juni 1946 svares avgift til Aldersfondet og Krigspensjoneringsfondet på grunnlag av inntektsåret 1944 i samhøve med forskriftene herom i alderstrygdloven av 16 juli 1936, kap. 6, jfr. lov av 24 juni 1938, og provisorisk anordning av 18 mai 1945.

9 novbr. **Bestemmelser** **) om endring i forordning av 26 februar 1942 om omsetning og bruk av petroleum.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyninger med livsfornødenheter og andre varer; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

I.

I ovennevnte forordning gjøres følgende endringer:

§ 13 skal lyde så:

§ 13. Forsyningsnemnda utsteder anvisning til forhandler på kjøp av petroleum fra importør.

Anvisning må ikke gis for kjøp av større kvantum enn det totale kvantum forhandleren leverer inn kjøpeanvisninger som.

§ 14 skal lyde så:

§ 14. Importør av petroleum skal senest den 25 i hver måned sende inn til Kommunikasjonsdirektoratet, Sentralkontoret, en gjenpart av sine salgslister vedlagt de anvisninger som er effektivert i foregående kalendermåned.

Forhandler av petroleum skal føre nøyaktige lister over alle salg med oppgave over leveringsdatum, kjøper og levert kvantum. Forhandleren skal sende alle anvisninger til forsyningsnemnda sammen med et eksemplar av salgslisten.

Forsyningsnemnda sender ved hver måneds utgang inn til Kommunikasjonsdirektoratet, Sentralkontoret, de kjøpeanvisninger som er mottatt fra forhandlerne.

Forsyningsnemnda skal innen den 5 i hver måned sende oppgave (på skjema nr. 304) til fylkesforsyningsnemnda over de kvanta petroleum som i den foregående kalendermåned er anvist til kjøp og

*) Se St.prp. nr. 3 — 1945. Innst. S. nr. 40 — 1945. St.tid. s. 149—150, 187—192.

**) Kunngj. 14 november i Lovtid. 1 nr. 22.

til bruk av beholdninger til de forskjellige formål. I oppgaven tas 9 novbr. også med det som er anvist av transportutvalget eller politiet (lensmannen); jfr. § 8 og § 11, annet ledd.

Fylkesforsyningsnemnda skal innen den 12 i hver måned sende oppgavene samlet til Kommunikasjonsdirektoratet, Sentralkontoret.

II.

Bestemmelsene trer i kraft straks. Samtidig oppheves forordning av 16 november 1944 om endring i forordning av 26 februar 1942 om omsetning og bruk av petroleum.

Bestemmelse *) om endring i forordning av 26 juni 1943 om omsetning av hest, storfe, sau og geit og slakt av disse dyr.

(Fastsett av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

I.

I nevnte forordning skal § 34 lyde så:

§ 34. Enhver som har husdyr i sin besittelse skal gi oppgave til forsyningsnemnda over sin husdyrbestand pr. 1 mars, 1 juni, 1 september og 1 desember hvert år, og over tilgang og avgang i bestanden siden forrige oppgavedato. Oppgaven skal gis i forbindelse med anvisning av kraftfôr. Forsyningsnemnda skal ikke utstede anvisning på kraftfôr før slik oppgave er innlevert i nøyaktig utfylt stand.

I oppgaven skal medtas alle dyr som husdyrholderen har i sin besittelse, selv om de eies av andre.

II.

Bestemmelsen trer i kraft straks.

Skrivelse *) fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet, 9 novbr. hvorved det i medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsfornødenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 1, første ledd, og kongelig resolusjon av 12 juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes at forordning av 1 april 1942 om omsetning og bruk av kjøtt og spekk av hval skal opphøre å gjelde fra og med 12 november 1945.

*) Kunngj. 14 november i Lovtid. 1 nr. 22.

9 novbr. **Skrivelse** *) fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet, hvorved det med hjemmel i provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsfornödenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 1, første ledd, og kongelig resolusjon av 12 juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes at forordning om omsetning og bruk av kalsiumkarbid av 25 november 1944 skal opphøre å gjelde fra og med i dag.

14 novbr. **Forskrifter** om godtgjørelse for eiendom rekvirert til midlertidig bruk for alliert og norsk myndighet.

(Fastsett av Forsvarsdepartementet 14 november 1945 i henhold til provisorisk anordning av 21 september 1945 om rekvisisjoner til bruk for alliert eller norsk myndighet, jfr. kongelig resolusjon av 19 oktober 1945.)

Kapitel I.

Innledende bestemmelser.

§ 1. Godtgjørelse for fast eiendom med tilhørende løsøre som er rekvirert til midlertidig bruk etter provisorisk anordning om rekvisisjoner til bruk for alliert eller norsk myndighet av 21 september 1945, fastsettes og betales etter reglene i disse forskrifter.

Fastsettelse og utbetaling foretas av Justisdepartementet, Oppgjørsavdelingen, eller av den myndighet Forsvarsdepartementet bestemmer.

§ 2. For rekvirert eiendom kan følgende godtgjørelse betales:

- a. Leie (avsnvsgodtgjørelse), kap. II og III.
- b. Vedlikeholdsutgifter, kap. V.
- c. Driftsutgifter, kap. VI.
- d. Skadeserstatning, kap. VIII.
- e. Flytningsutgifter og visse andre utlegg og tap, kap. VII.

§ 3. Leie utbetales etterskuddsvis for hver måned. Inntil leie er endelig fastsatt, utbetales en foreløpig godtgjørelse på inntil 75 % av det som antas å bli endelig leie.

§ 4. Krav om godtgjørelse rettes til Oppgjørsavdelingens stedlige representant som innhenter de nødvendige opplysninger, avgir forslag til Oppgjørsavdelingen og forestår utbetaling av godtgjørelse m. v.

Som stedlig representant fungerer:

- a) i by og i Aker herred: ordføreren,
- b) i herred og ladested: lensmannen.

*) Kunngj. 14 november i Lovtid. 1 nr. 22.

§ 5. Finnes det nødvendig, kan det avholdes veiledende takst 14 novbr. for beregning av godtgjørelse. Er ikke annet bestemt holdes taksten av den stedlige representant som styrer sammen med to takstmenn som han selv oppnevner. Om ugildhet for takststyrer og takstmenn gjelder reglene i lov nr. 1 av 1 juni 1917 § 17 tilsvarende.

§ 6. Den som krever godtgjørelse plikter å gi alle opplysninger av betydning for beregningen av denne, og må samtykke i at opplysninger til kontroll kan innhentes hos offentlige myndigheter.

§ 7. Rekvisisjons- og frigivelsesbevis utstedes i tre eksemplarer som av den rekvirerende myndighet tilstilles eieren, Oppgjørsavdelingen og vedkommende stedlige representant.

§ 8. Har tiltak av den rekvirerende myndighet som tilbygging, ominnredning, anlegg av veg m. v. medført fordel for eiendommen, kan et beløp som svarer til verdiøkningen for eieren trekkes i godtgjørelse som tilkommer ham.

Ved fastsettelse av godtgjørelse for rekvisisjon til alliert eller norsk bruk vil det kunne tas hensyn til verdiøkning eller godtgjørelse under tidligere tysk rekvisisjon under okkupasjonen.

Kapitel II.

Leie (avsavns godtgjørelse) for rekvirert privat eiendom.

§ 9. For hel eller delvis rekvisisjon av fast eiendom betales i alminnelighet en godtgjørelse svarende til vanlig leie etter gjeldende priser. Når ikke særlige forhold tilsier unntak, beregnes leien etter de nærmere regler i dette kapitel.

§ 10. For grunn betales en rimelig godtgjørelse på inntil 4 % årlig av verdien, bygget på den faktiske bruk og inntekten av grunnen før rekvisisjonen. Godtgjørelsen må ikke overstige følgende satser årlig pr. dekar (mål):

a. Gartnerjord	kr. 90
b. Annen dyrket mark (aker, eng, potet- og grønnsakjord) »	40
c. Upløyd eng og kulturbeite (inngjerdet) »	20
d. Slått og havn i utmark »	5
e. Skog og snauhogget skoggrunn »	2

Høyere godtgjørelse kan fastsettes dersom nettoavkastningen godtgjøres tidligere å ha vært vesentlig større, eller vesentlig større økonomisk tap oppstår.

Varer rekvisisjonen kortere tid enn et helt år, tas hensyn til den årstid den har falt på.

§ 11. Ved hel eller delvis rekvirering av bygning som tidligere har vært bortleid, legges i alminnelighet den tidligere lovlige leie til grunn ved fastsettelsen av leiegodtgjørelsen. Jfr. § 20.

14 novbr. Dersom eieren ikke selv bærer vanlig vedlikehold, gjøres forholds-
messig fradrag i leien, i alminnelighet 1/7.

§ 12. For rekvirert bygning som ikke tidligere har vært bort-
leid fastsettes leiegodtgjørelsen i alminnelighet etter selvkostendet,
dvs. til et beløp som dekker de løpende utgifter vedrørende eien-
dommen, herunder gjeldsrenter, eiendomsskatt og avgifter, trygde-
premier m. v., samt årlig inntil 1 % avskrivning av eiendomsverdien
og 4 % renter av den ubeheftete del av denne.

Den årlige leie for bygning og grunn som ikke tidligere har
vært bortleid, skal i alminnelighet ikke overstige 6 % av verdien av
bygning + grunn eller 7 % dersom eieren selv bærer vanlig ved-
likehold av eiendommen. Tillegg kan gis dersom leien inkluderer ut-
gift til personell eller lignende, eller hvor særlige omstendigheter
gjør det rimelig.

§ 13. For rekvirert del av bygning (leilighet, enkeltrom m. v.)
som ikke tidligere har vært bortleid, settes leien i alminnelighet til
6 % eller 7 % dersom vanlig vedlikehold er inkludert, av den del
av hele eiendommens verdi som det rekvirerte utgjør, med mindre
selvkostendeberegning etter § 12, 1 ledd påvises å betinge høyere leie.

Forslag fra kontrollnemnda bør innhentes.

§ 14. Når tropper forlegges feltmessig (dvs. uten senger) for
kortere tid, f. eks. under manøvre eller annen øvelse i terrenget,
betales godtgjørelse etter satsene i denne paragraf (sammentrengt
kvarter). Satsene gjelder uansett om enkelte offiserer eller syke
får seng.

Ettersom det faller gunstigst ut for fordringshaveren, betales
enten kr. 1 pr. rom eller etterfølgende satser pr. døgn:

Pr. offiser	50 øre
» øvrig befal	35 »
» menig Sønnefjells	20 »
» menig i Trøndelag	25 »
» menig i Nord-Norge	30 »
» syk menig som får seng	50 »
For vaktrom pr. værelse	75 »
» kontor og lignende pr. rom	75 »
Pr. mann på låve og lignende	5 »

For hotell m. v. forhøyes satsene i annet ledd med 50 pst. hvis
det gjelder hotell etter hotelloven, og ellers med 25 pst.

For stallrom betales 10 øre pr. hest pr. døgn.

For rom som brukes til andre formål (f. eks. lager) betales
en godtgjørelse som står i forhold til satsene ovenfor.

§ 15. For luksuseiendom, sportshytte, sommerhus, badehus,
sportsplass og lignende med inventar, unyttet grunn (f. eks. berg,

myr og annen uproduktiv utmark, parkanlegg, ubebygde tomt m. v.) 14 novbr. betales i alminnelighet ikke leie. I stedet betales driftsutgiftene etter regning.

Har slik eiendom i noen utstrekning vært brukt til utleie eller annen ervervsvirksomhet kan Oppgjørsavdelingen fastsette leie under hensyntagen til tidligere inntekter av eiendommen. Tilsvarende kan det tas hensyn til utgifter eieren blir påført ved rekvisisjonen.

§ 16. For bensinstasjon med tank på 3 000 liter betales kr. 50 pr. måned når stasjonen har hånddreven pumpe, og kr. 60 pr. måned når den har elektrisk pumpe.

For stasjon på 6 000 liter betales tilsvarende henholdsvis kr. 75 og kr. 85 pr. måned.

Rekvireres bare pumpe eller bare tank, betales 50 pst. av de nevnte satser.

Godtgjørelsen innbefatter godtgjørelse for vanlig utstyr og tilhørende grunn, dog betales for kompressor, løftebukk og kjørebrot et tillegg på henholdsvis kr. 6, kr. 10 og kr. 5 pr. måned.

For verksted, garasje, bolig og lignende beregnes leien særskilt etter §§ 11, 12 eller 13.

§ 17. Verdien av fast eiendom ansettes i alminnelighet etter lovlig pris på rekvisisjonstiden.

Ved beregningen av verdien kan hensyn tas til gjeldende likningsverdi, skattetakst, branntakst og forsikringsverdi.

§ 18. For løsøre som rekvireres særskilt eller sammen med fast eiendom fastsettes godtgjørelsen for bruk og vanlig slitasje til en rimelig prosent av antatt verdi, idet det herunder tas hensyn til løsørets art og beskaffenhet og den bruk det antas å ville bli utsatt for. Godtgjørelsen bør i alminnelighet ikke overstige 6 % av antatt verdi.

For luksusgjenstand (f. eks. prydgjenstand) kan godtgjørelsen nedsettes eller falle bort.

§ 19. Verdi av rekvirert løsøre ansettes skjønnsmessig etter lovlige priser på rekvisisjonsdagen, eventuelt på grunnlag av likningsoppgave og brannforsikring.

Omfatter rekvisisjonen meget løsøre bør veiledende takst avholdes.

§ 20. Leien må ikke overstige den på stedet vanlige leiepris (jfr. Prisdirektoratets kunngjøring nr. 50 av 12 desember 1940), eventuelt med fradrag for de vedlikeholds- og driftsutgifter som betales utenom leien.

For eiendom som var leid eller utleid ved rekvisisjonen (jfr. § 11), fastsettes ikke høyere leie enn den som da ble betalt, med mindre særlige omstendigheter tilsier annen leie.

14 novbr.

Kapitel III.

Særregler om godtgjørelse for hotell m. v.

§ 21. De alminnelige bestemmelser om rekvirert privat eiendom gjelder for hotell, restaurant og lignende i den utstrekning det ikke er gjort unntak i dette kapitel.

§ 22. Er hele hotellet rekvirert, beregnes leie etter reglene i § 12 og § 18.

Dessuten tilstås en rimelig lønn for hotelleierens arbeid.

§ 23. Leie for delvis rekvirert hotell settes i alminnelighet til den for hotellet fastsatte regulære værelsespris under ordinær drift, med en reduksjon som vanlig beregnes etter nedenstående tabell:

Værelsespris	Reduksjon
Til og med kr. 2	0
Over kr. 2 til og med kr. 4	25 %, dog minstegodtgjørelse kr. 2.
Over kr. 4 til og med kr. 6	30 %, dog minstegodtgjørelse kr. 3.
Over kr. 6 til og med kr. 8	40 %, dog minstegodtgjørelse kr. 4,20.
Over kr. 8	50 %, dog minstegodtgjørelse kr. 4,80.

Godtgjørelsen bør dog ikke overstige kr. 6 for enkeltværelse, kr. 12 for dobbeltværelse og kr. 2,50 for bad som ikke hører sammen med værelset.

Som dobbeltrom regnes også enkeltrom med dobbelt utstyr når det brukes av 2 personer.

Til foranstående kommer 10 % av den reduserte godtgjørelse for betjening, hvis dette etter de stedlige bestemmelser kan beregnes ved ordinær drift.

Den samlede godtgjørelse må ikke overstige det som ville vært betalt om hele hotellet eller den selvstendige del av dette som berøres av rekvisisjonen, var blitt rekvirert.

§ 24. Hvis rekvirert rom midlertidig leies ut til person som skal betale leie selv, plikter hotelleieren å gi melding om dette for at forholdsmessig fradrag kan foretas.

Kapitel IV. 14 novbr.

Godtgjørelse for rekvirert offentlig eiendom.

§ 25. For rekvirert eiendom tilhørende en kommune (herunder fylke, sokn, havnekommune og lignende) eller kommunal institusjon, samt offentlig fond som ikke er rent statsfond, betales i alminnelighet godtgjørelse som for privat eiendom.

§ 26. For rekvirert eiendom tilhørende den norske stat eller statsinstitusjon betales i alminnelighet ikke godtgjørelse av noen art, når eiendommen tidligere har vært rekvirert av tysk myndighet.

Dog kan ekstraordinære driftsutgifter betales etter regning fra yteren etter reglene i kap. VI.

§ 27. Var rekvirert statseiendom bortleid til privatperson kan denne tilstås en rimelig godtgjørelse på lignende måte som ved rekvirert privat eiendom. Godtgjørelsen må stå i forhold til den leie vedkommende selv betaler for eiendommen.

Kapitel V.

Vedlikeholdsutgifter m. v. vedrørende rekvirert privat og kommunal eiendom.

§ 28. Vedlikeholds- og reparasjonsutgifter under rekvisisjon betales etter regning når de ikke er inkludert i leien.

§ 29. Omkostning ved til- og ombygning som ikke kan betegnes som vedlikeholdsarbeid, betales av den rekvirerende myndighet.

Medfører slikt arbeid eller vedlikeholdsarbeid verdiøkning for eieren, kan fradrag gjøres i den godtgjørelse han mottar for rekvisjonen.

§ 30. Den rekvirerende myndighet betaler selv omkostninger til anskaffelse, vedlikehold og reparasjoner av gjenstander og innretninger av enhver art (hus, inventar m. v.) som den selv oppfører på eller anskaffer til den rekvirerte eiendom og som det ikke betales leie for.

Kapitel VI.

Driftsutgifter vedrørende rekvirert eiendom.

§ 31. Driftsutgifter som ikke betales av den rekvirerende myndighet selv, skal enten betales av eieren og tas i betraktning ved fastsettelse av leiegodtgjørelse til denne, eller av Oppgjørsavdelingens stedlige representant etter regning fra den som har ytet leveransen eller arbeidet, eller etter satser som fastsettes av Oppgjørsavdelingen.

§ 32. Som driftsutgift regnes enhver utgift til drift av den rekvirerte eiendom under rekvisisjonen, således utgift til elektrisk

14 novbr. strøm, brensel, gass, vann, renovasjon, reingjøring, tariffmessig lønn til personell, samt utgifter til telefonsamtaler og telegrammer som den rekvirerende myndighet fører eller sender og ikke selv betaler. Videre regnes som driftsutgift faste avgifter som eiendomsskatt og brann- og krigsskadetrygdpremie.

Kapitel VII.

Flytningsutgifter o. a. utlegg og tap i forbindelse med rekvisisjon.

§ 33. Person, firma og privat eller kommunal institusjon som flytter fra eller tilbake til rekvirert eiendom kan godtgjøres følgende utgifter:

- a. Rimelige utlegg til selve flytningen, herunder transportforsikring.
- b. Nødvendig utgift til innredning vedrørende nødtørftig erstatningsrom når dette ikke medfører varig verdiøkning for eieren.
- c. Rimelig utgift til reingjøring av frigitt eiendom. Utgift til desinfeksjon av frigitt eiendom godtgjøres såframt helserådet har gitt pålegg om eller senere fastslår nødvendigheten av desinfeksjon.
- d. Lønn til funksjonærer og arbeidere ved kortere stans som følge av flytning.
- e. Utgift til lagring av løsøre som på grunn av plassmangel må lagres uten å kunne nyttes.
- f. Spilte utlegg og spilt arbeid på jordbruk som rekvireres før innhøstningen.
- g. Andre spilte omkostninger og økonomiske tap når særlige grunner foreligger.

Kapitel VIII.

Erstatning for skade på privat og kommunal eiendom.

§ 34. For skade påført rekvirert eiendom under rekvisisjonen ytes erstatning etter takst på grunnlag av lovlige priser ved frigivelsen.

§ 35. Ved totalskade og skade som det ikke er økonomisk forsvarlig å reparere erstattes forringelsen i nytteverdi, dvs. vanlig salgsverdien ved rekvisisjonen fratrukket salgsverdien av det som er i behold ved frigivelsen.

§ 36. Ved partiell skade som det er økonomisk forsvarlig å reparere, erstattes utgiftene etter lovlige priser. Vil reparasjonen sette eiendommen i bedre stand enn den var i før rekvisisjonen, erstattes bare en forholdsmessig andel av reparasjonsutgiftene.

§ 37. Erstatningen utbetales til eieren. Denne må godtgjøre at 14 novbr. tredjemanns rett ikke er til hinder herfor, hvis erstatningen overstiger 10 % av verdien eller hvis det ellers finnes nødvendig av særlige grunner.

Skrivelse *) fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet, hvor 14 novbr. ved det i medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsfornødenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 1, første ledd, og kongelig resolusjon av 12 juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes at forordning om omsetning og forsendelse m. v. av frukt og grønnsaker av norsk produksjon av 14 april 1943 skal opphøre å gjelde fra og med 17 november 1945.

Skriv *) frå Arbeidsdepartementet om at brannlova vert gjort 15 novbr. gjeldande for et område av Fusa herad, Hordaland fylke.

Kongelig resolusjon.

16 novbr.

Med hjemmel i § 9 i lov av 6 juli 1945 om det første kommunevalg etter frigjøringen fastsettes:

I de kommuner hvor fylkesmannen bestemmer at valgoppgjøret skal utstå, skal stemmeurner i forseglet stand og alt annet valgmateriell, i forseglet pakke, oppbevares på betryggende måte under lås og lukke av manntallsførerne inntil opptellingen begynner, dog skal forhåndsstemmer som sendes valgstyret i henhold til kommunevalglovens § 22 nr. 5, annet ledd, oppbevares av valgstyrets formann.

Forseglingen utføres av manntallsføreren og valgstyrets — eventuelt stemmestyrets — formann i fellesskap. Seglet oppbevares av valgstyrets — eventuelt stemmestyrets — formann.

Kongelig resolusjon.

16. novbr.

I henhold til § 26, siste ledd, i landssvikanordningen av 15 desember 1944 bemyndiges Erstatningsdirektoratet til å gjøre gjeldende statens krav på erstatning for skade som er voldt ved overtredelse av landssvikanordningen, men som ikke omfattes av bestemmelsene i § 25.

Kongelig resolusjon.

16. novbr.

I henhold til lov nr. 6 av 17 juli 1925 avsnitt V, § 19, jfr. lov av 25 februar 1927, avsnitt V, fastsettes den godtgjørelse et vitne tilkommer etter lov nr. 2 av 21 juli 1916, § 4, 1 ledd,

*) Kunngj. 27 november i Lovtid. 1 nr. 23.

- 16 novbr. til kr. 3 for hvert døgn eller del av et døgn, maksimumsgodtgjørelse etter § 4, 2 ledd, til kr. 7,50 pr. døgn og etter § 5, 2 ledd, til kr. 3 for hver dag.
- 16 novbr. **Kongelig resolusjon.**
Justisdepartementet bemyndiges til å gi nærmere regler til gjennomføring av lov av 19 juni 1882 om Udgivelse av en offentlig Kundgjørelsestidende m. v.
- 17 novbr. **Rundskrivelse fra Finansdepartementet til samtlige fylkesmenn.**
Nye bestemmelser om valutakontroll m. v.
Rundskrivelse nr. 3: *Bestemmelser fra Finansdepartementet om avståelse av norske tilgodehavender i utlandet.*
Ifølge provisorisk anordning av 10 november 1944 om bemyndigelse for Finansdepartementet til å utferdige bestemmelser om valutakontroll m. v. § 1, punkt e, kan Finansdepartementet bestemme at utenlandske betalingsmidler, verdipapirer og fordringer skal avstås mot betaling i norske kroner. Ved rundskrivelse herfra av 11 juni 1945 er i den anledning pålagt enhver innlending plikt til, i den utstrekning og på den måte som Norges bank bestemmer, å gi opplysninger om sine utenlandske betalingsmidler, verdipapirer og fordringer, samt om sin gjeld til utlandet. Norges bank har nå henstilt til departementet å treffe vedtak i samsvar med § 1, punkt e, i ovennevnte provisoriske anordning. Finansdepartementet finner å burde etterkomme denne henstilling og har bestemt at utenlandske betalingsmidler, verdipapirer og fordringer i den utstrekning Norges bank bestemmer skal avstås til Norges bank mot betaling i norske kroner.
- 17 novbr. **Skrivelse *)** fra Arbeidsdepartementet om byggevedtekter for Sande bygningsdistrikt, Sande herred, Vestfold fylke.
- 19 novbr. **Skrivelse *)** fra Arbeidsdepartementet om at bygningsloven gjøres gjeldende for strøket omkring Grinder stasjon i Grue herred, Hedmark fylke, innen visse nærmere angitte grenser.
- 19 novbr. **Skrivelse *)** fra Arbeidsdepartementet om endring av feieregulativet for Norderhov herred, Buskerud fylke.
- 19 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Professor dr. Mourly Vold og søsters legat til fremme av filosofisk og psykologisk forskning», opprettet ved frk. Christiane Volds testament av 19 desember 1907 og tilleggstestament av 3 februar 1921.

*) Kunngj. 27 november i Lovtid. 1 nr. 23.

Skrivelse *) fra Arbeidsdepartementet om byggevedtekter for 20 novbr. det regulerte strøk ved Opdal stasjon, Opdal herred, Sør-Trøndelag fylke.

Forskrifter **) om innlevering og melding av vå- 21 novbr. pen, ammunisjon og sprengstoff.

(Fastsatt av Justis- og politidepartementet med hjemmel i § 6 e i provisorisk anordning av 14 april 1940 om særlige rådgjelder under krig.)

§ 1. Enhver som eier, besitter eller oppbevarer våpen, ammunisjon eller sprengstoff som har tilhørt det militære (norsk eller fremmed) eller vært bestemt til bruk for militære (herunder Mil.org. og andre hjemmestyrker), skal innlevere dette til nærmeste politimyndighet.

Våpen, ammunisjon eller sprengstoff som omfattes av denne paragraf, skal beslaglegges av politiet, som sender melding derom til Generalfelttøymesteren.

§ 2. Våpen, ammunisjon eller sprengstoff av enhver art som eies, besittes eller oppbevares av person som har overtrådt eller mistenkes for å ha overtrådt bestemmelser i straffelovens kapitler 8, 9, 13 eller 14, den militære straffelovs §§ 80—86, 88, 89, 91, 93 eller 104, eller den provisoriske anordning av 15 desember 1944 om tillegg til straffelovgivningen for forræderi (Landsvikanordningen), eller lov av 18 august 1914 om forsvarshemmeligheter, skal innleveres til nærmeste politimyndighet.

Våpen, ammunisjon eller sprengstoff som omfattes av denne paragraf, skal beslaglegges av politiet.

Bestemmelsene i de foregående ledd er ikke til hinder for at politiet i det enkelte tilfelle kan tillate sprengstoff m. v. brukt i legitim virksomhet hvor det er strengt nødvendig for å holde arbeid i gang.

§ 3. Enhver som eier, besitter eller oppbevarer våpen, ammunisjon eller sprengstoff i henhold til tillatelse gitt i okkupasjonstiden, skal innen en nærmere fastsatt frist og på nærmere foreskrevet måte etter bestemmelse av Rikspolitisjefen gi melding derom til nærmeste politimyndighet.

Våpen, ammunisjon eller sprengstoff som omfattes av denne paragraf, kan beslaglegges av politiet etter nærmere regler som gis av Rikspolitisjefen.

§ 4. Den som eier, besitter eller oppbevarer våpen, ammunisjon eller sprengstoff uten å komme inn under §§ 1—3 i disse forskrifter, kan innen en nærmere fastsatt frist og på nærmere foreskrevet måte

*) Kunngj. 27 november i Lovtid. 1 nr. 23.

**) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

21 novbr. etter bestemmelse av Rikspolitistjefen bli pålagt å gi melding derom til nærmeste politimyndighet.

Personer som i henhold til Justis- og politidepartementets forskrifter av 25 juli 1945 har fått bæretillatelse for jaktvåpen, er unntatt fra meldeplikten for disse jaktvåpens vedkommende. Unntatt fra meldeplikten er også bedrifter, handlende og andre som i sin virksomhet har mottatt eller forarbeidet våpen, ammunisjon eller sprengstoff på lovlig måte og oppbevarer det forsvarlig.

§ 5. Rikspolitistjefen gir nærmere regler til iverksettelse av disse forskrifter.

§ 6. Overtredelse av disse forskrifter straffes etter § 8 i provisorisk anordning av 14 april 1940 med bøter inntil 50 000 kroner eller med fengsel inntil ett år eller med begge disse straffer, hvis forholdet ikke rammes av et strengere straffebud. Det samme gjelder forsøk på og medvirking til sann overtredelse.

Ved overtredelse kan våpnet, ammunisjonen eller sprengstoffet inndras.

§ 7. Disse forskrifter trer i kraft straks.

Forskriftene gjelder ikke for medlemmer av norske eller allierte militære styrker eller politistyrker for så vidt tjenestevåpen og tjenestestyr angår.

21 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Kathrine Salvesens legat til Kampen menighets feriekoloni, Kampheim», opprettet ved frøken Anne Marie Salvesens testament av 10 februar 1940 med tillegg av 1 juli 1942 og 17 juli 1943.

21 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Dina Marie Kjeldsens legat til innkjøp av ski og skiutstyr til barn bortsatt av Trondheim fattigvesen og Trondheim verjeråd», opprettet ved frk. Dina Marie Kjeldsens testament av 25 februar 1944.

1 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Anne Maries pleiehjem» for tuberkuløse syke eller kreftpasienter i Sarpsborg, opprettet ved dr. Edvard K. Landes testament av 8 februar 1934, jfr. tilleggstestament av 17 april 1944.

22 novbr. **Forskrifter** *) om sukkertilsetting i saft, syltetøy m. v. bestemt for omsetning.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet med hjemmel i lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

forsyning med livsfornødenheter m. v.; jfr. kongelig resolusjon av 26 22 novbr. januar 1945.)

§ 1. Ved tilvirking for salg av saft, syltetøy og marmelade og ved hermetisk nedlegging av bær og frukt bestemt for salg, må det inntil videre ikke tilsettes større sukkermengder enn nevnt nedenfor:

1. Saft:

300 gram pr. liter sur eplesaft

400 » » » annen sur saft.

2. Syltetøy og marmelade:

Pr. kg rensset bær eller fruktmasse av

a) jordbær, bringebær og rips: 600 gram,

b) nyper, epler, epler og gresskar i blanding, grønne tomater: 400 gram,

c) andre bær og frukt: 500 gram.

Sukker til gresskar kan bare brukes i blandingen 50 % gresskar og 50 % epler. Til marmelade som inneholder rabarbra og rognebær kan ikke brukes sukker.

3. Hermetisk frukt og bær:

Pr. liter vann: 400 gram.

§ 2. Til erstatningsmidler for syltetøy og marmelade kan det ikke brukes sukker.

§ 3. Produsenter av varer som nevnt i § 1 skal føre oppgave over innkjøp og bruk av råstoffer og over produksjon og salg av ferdige produkter. Videre skal det føres oppgaver som til enhver tid viser de enkelte produkters sammensetning. Oppgavene skal oppbevares for kontroll.

§ 4. Direktoratet for proviantering og rasjonering kan i særlige tilfelle gjøre unntak fra bestemmelsene i §§ 1 og 2.

§ 5. Overtredelse eller medvirking til overtredelse er straffbar og kan medføre inndraging; jfr. lov av 14 mai 1917 om sikring av landets forsyning med livsfornødenheter og andre varer §§ 8 og 8 a slik disse bestemmelser lyder etter provisorisk anordning av 26 januar 1945.

§ 6. Disse forskrifter trer i kraft straks. Samtidig oppheves forordning av 22 mars 1944 om sukkertilsetning i saft, syltetøy m. v. bestemt for omsetning.

Skrivelse fra Justisdepartementet, hvori det er antatt at gebyr 22 novbr. til en namsmann for å forberede og holde tvangsauksjon for beløp som er utliknet til Krigsskadetrygden for bygninger, skal beregnes etter be-

- 22 novbr. stemmelsene om auksjon for skatter eller andre avgifter til staten eller en kommune eller til en brannkasse som har legalpanterett; jfr. sportellovens § 109 og § 37.
- 23 novbr. **Skrivelse** fra Arbeidsdepartementet til Forsynings- og gjenreisningsdepartementet om at det er bestemt at medlemmer av Fylkesarbeidsnemnda og sekretær II og høgere tjenestemenn ved Fylkesarbeidsnemnda henføres til 1 klasse, mens assistent og lavere tjenestemenn henføres til 2 klasse med hensyn til kostgodtgjørelse for tjenestereiser innen riket. Likeledes har en bestemt at medlemmer og funksjonærer i de kommunale arbeidsløshetsnemnder henføres til 2 klasse.
- 23 novbr. **Kongelig resolusjon.**
I medhold av § 17 i lov av 9 februar 1940 nr. 1 om offentlig godkjente slaktehus, offentlig kjøttkontroll m. v. bestemmes at for den offentlige kjøttkontrollens undersøkelse av kjøtt og fleisk, som innføres fra utlandet, skal det betales en avgift av 2 — to — øre pr. kg.
- 23 novbr. **Kongelig resolusjon.**
I. Følgende tjenestemenn ved de militære fabrikker, verksteder og etablissementer m. m. ansettes av Kongen: Direktør, overingeniør og avdelingssjef.
Ansettelse av øvrige tjenestemenn ved bedriftene foretas etter Forsvarsdepartementets nærmere bestemmelse.
- 21 novbr. II. Forsvarsdepartementet bemyndiges til å oppnevne innstillingsråd og ansettelsesråd ved de militære fabrikker, verksteder og etablissementer m. m. etter departementets nærmere bestemmelse.
- 21 novbr. III. Forsvarsdepartementet bemyndiges til å fastsette regler for rådene, disses oppnevning og virkeområde m. m.
- I novbr. IV. Bestemmelsene i kongelige resolusjoner av 9 april 1920, 5 desember 1924, 8 januar 1925, 21 mars 1930, 16 juli 1937 og 28 januar 1938 om sammensetning av og virkeområde m. m. for ansettelsesråd ved de militære fabrikker, verksteder og etablissementer m. m., oppheves.
- 23 novbr. **Skriv** *) frå Justisdepartementet om brigde i § 8 i politivedtektane for Røra herad, Nord-Trøndelag fylke.

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

Provisorisk anordning *) om utførselsforbud.

26 novbr.

§ 1. Det skal inntil videre være forbudt å utføre her fra riket varer og andre gjenstander av enhver art, heri også innbefattet levende dyr.

§ 2. Forsynings- og gjenreisningsdepartementet bemyndiges til å frita fra utførselsforbudet så vel enkelte varesorter som hele grupper av varer. Forsynings- og gjenreisningsdepartementet bemyndiges likeledes til i det enkelte konkrete tilfelle selv eller gjennom den myndighet som det måtte bemyndige til det, ved utferdigelse av lisenser å innvilge fritagelse fra forbudet for enkelte varepartier. Det kan settes særskilte vilkår for å gi sånn lisens.

For utførselslisens betales et gebyr som Kongen fastsetter. Av gebyrinntekten skal halvdelen tas til inntekt for et særskilt eksportfond, hvis statutter fastsettes av Kongen.

§ 3. Den som forsettlig eller uaktsomt utfører eller søker å utføre gjenstander eller varer i strid med bestemmelsene i de to foregående paragrafer eller som medvirker dertil, straffes med bøter eller fengsel i inntil 6 måneder.

Gjenstander eller varer som således er søkt utført, kan inndras ved dom, selv om de ikke tilhører noen som er skyldig i den straffbare handling. Er det ikke anledning til å inndra dem, kan verdien helt eller delvis inndras hos den skyldige.

§ 4. De nærmere bestemmelser til gjennomføring av denne anordning fastsettes av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet. De bestemmelser som er utferdiget i medhold av provisorisk anordning av 26 august 1939 § 4 fortsetter å gjelde inntil annet blir bestemt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet.

§ 5. Denne anordning trer i kraft straks; bestemmelsen i § 2, annet ledds siste punktum, dog først fra det tidspunkt Kongen bestemmer.

Kongelig resolusjon.

26 novbr.

I medhold av § 2 i provisorisk anordning av 26 november 1945 om utførselsforbud bestemmes:

For utførselslisens betales et gebyr på 2 pro mille av de utførte varers verdi. Gebyret oppkreves av tollvesenet ved utførselen. Forsynings- og gjenreisningsdepartementet kan i det enkelte tilfelle ettergi eller nedsette gebyret.

Skrivelse *) fra Landbruksdepartementet om at hund i Lille-27 novbr.
s and skal holdes i band eller forsvarlig innestengt eller inngjerdet i den tid bufe beiter.

*) Knungj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

*)

**

29 novbr. **Skrivelse *)** fra Justisdepartementet, hvorved det i samhøve med restitusjonsanordningens § 6, jfr. endringsanordning av 17 august 1945, er bestemt at de såkalte arbeidstjenesteretter som ble opprettet under okkupasjonen etter nå bortfalt «loy» av 30 mars 1944 nr. 4 om rettergangsmåten i straffesaker for arbeidstjenesterettene, skal gå inn under restitusjonsanordningens nevnte § 6.

29 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «A/S E. C. Dahls Bryggeris legat til Doktor Bjarne Lys-holms Minne» til fremme av zoologiske arbeider i Trøndelag, opprettet ved gave til Det Kongelige Norske Videnskabers Selskab, Museet.

30 novbr. **Provisorisk anordning **)** om plikt til å gi opplysninger om løsøre som er kommet bort som følge av forføyninger av okkupasjonsmyndighetene eller deres hjelpere.

§ 1. Når Tilbakeføringskontoret for inndratte formuer eller den det gir fullmakt krever det, plikter enhver å gi opplysninger han har om innbo, verdipapirer eller annet løsøre som etter 8 april 1940 er kommet bort fra eieren eller besitteren som følge av forføyninger av okkupasjonsmyndighetene eller deres hjelpere.

§ 2. Tilbakeføringskontoret kan med godkjenning av vedkommende departement gi regler om plikt til å sende kontoret eller den det bestemmer oppgave over og nærmere opplysninger om

- a) verdipapirer, smykker, malerier og annet kostbart løsøre som vedkommende har ervervet i brukt stand etter 8 april 1940;
- b) innbo, verdipapirer og annet løsøre som er ervervet gjennom nærmere angitte firmaer eller personer etter 8 april 1940;
- c) omsetning, transport, lagring eller annen oppbevaring som er foretatt etter krav fra nærmere angitte myndigheter eller personer etter 8 april 1940;
- d) omsetning, transport, lagring eller annen oppbevaring etter 8 april 1940 av bestemte slags løsøre;
- e) omsetning, transport, lagring eller annen oppbevaring for øvrig som vedkommende har foretatt eller medvirket til når opplysningene må antas å kunne lede til at løsøre som er kommet bort som følge av forføyninger av okkupasjonsmyndighetene eller deres hjelpere, kommer til rette.

Oppgave- og opplysningsplikten etter foregående ledds bokstav c, d og e kan begrenses til å gjelde enkelte grupper av næringsdrivende.

*) Kunngj. 13 desember. i Lovtid. 1 nr. 25.

**) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

§ 3. Tilbakeføringskontoret eller den det gir fullmakt, kan kreve 30 novbr. å få granske forretningsbøker, forretningspapirer, styre- og forhandlingsprotokoller og andre dokumenter og bøker som kan inneholde opplysninger om løsøre som etter 8 april 1940 er kommet bort som følge av forføyninger av okkupasjonsmyndighetene eller deres hjelpere. Om nødvendig kan kontoret kreve slike dokumenter og bøker beslaglagt av politiet. De skal i så fall leveres tilbake innen 14 dager med mindre retten foretar beslag etter reglene i straffeprosesslovens kap. 17 eller på grunn av det beslaglagte materiales omfang eller av andre særlige grunner beslutter at fristen skal forlenges.

§ 4. Plikten til å gi opplysninger etter denne anordning gjelder uten hensyn til den taushetsplikt som etter lovgivningen påhviler andre offentlige tjenestemenn og privatpersoner enn prester i statskirken og andre anerkjente trossamfunn, læger, apotekere, jordmødre og deres underordnede eller medhjelpere. Plikten gjelder uten de innskrenkninger som er fastsatt i straffeprosesslovens §§ 176 og 177.

§ 5. Enhver som i tjenestens medfør får opplysninger i henhold til denne anordning, skal med de begrensninger som følger av hans tjenesteplikter, bevare taushet om det opplyste.

§ 6. Den som unnlater å gi oppgave eller opplysninger som kreves etter denne anordning eller etter bestemmelser som er gitt i medhold av den, eller som gir uriktig oppgave eller opplysning eller på annen måte overtrer anordningen, straffes med bøter eller med fengsel inntil 1 år eller med begge deler.

Har den skyldige unnlatt å gi oppgave eller opplysning eller gitt uriktig oppgave eller opplysning om løsøre som han har omsatt, transportert, lagret eller oppbevart på annen måte under utøving av ervervsvirksomhet, kan retten til å drive virksomheten fradømmes for en tid av inntil 5 år.

Overtreddelse av denne anordning anses som forseelse.

§ 7. Saker om straff etter denne anordning behandles etter reglene i provisorisk anordning om rettergang i landsviksaker av 16 februar 1945. Bestemmelsen i den sistnevnte anordnings § 1 nr. 1, bokstav e, får tilsvarende anvendelse.

§ 8. Denne anordning trer i kraft straks.

Provisorisk anordning *) om endring i provisorisk anordning av 21 september 1945 om konfiskert eiendom.

I.

Provisorisk anordning av 21 september 1945 om konfiskert eiendom § 4, annet ledd, skal lyde så:

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

30 novbr. Krav om utlevering etter § 3 kan ikke fremmes overfor den som har ervervet et omsetningsgjeldsbrev senere enn 8 mai 1946, med mindre det bevises at vedkommende på ervervstiden ikke var i begrunnet god tro.

II.

Denne anordning trer i kraft straks.

30 novbr. **Provisorisk anordning*)** om tillegg til lovgivningen om bergverksdriften.

§ 1. Det er ikke tillatt for andre enn staten eller den som opptrer på vegne av staten å skjerpe etter, anmelde, mute eller på annen måte erverve forekomster av metall som etter bestemmelse av Kongen anses for å være av særlig samfunnsviktig betydning, eller å erverve eller utnytte forekomster av mineraler som inneholder slikt metall.

Bestemmelsene i lov om bergverksdriften av 14 juli 1842 §§ 14—17 kommer ikke til anvendelse hvis staten setter i gang drift for å utvinne metall som nevnt i foregående ledd.

§ 2. Overtredelse av denne anordnings § 1, første ledd, straffes med bøter.

§ 3. Denne anordning trer i kraft straks.

30 novbr. **Kongelig resolusjon.**

Kirkedepartementet bemyndiges til å treffe bestemmelse om at feltprester og hjelpeprester for feltprester skal kunne føre kirkebøker og utstede attester på grunnlag av slike kirkebøker når de tjenstgjør utenfor rikets grenser.

30 novbr. **Kongelig resolusjon** om at det ved Det Norske Meteorologiske Institutt opprettes en stilling som Riksværvarslingssjef.

30 novbr. **Kongelig resolusjon.**

I medhold av straffeprosesslovens § 74, tredje ledd, bemyndiges Justisdepartementet til å oppnevne midlertidige hjelpestatsadvokater.

30 novbr. **Kongelig resolusjon**),** hvorved det i medhold av § 48 i lov om patenter av 2 juli 1910 utferdiges sålydende midlertidig tillegg til forskrifter av 31 desember 1910 for inngivelse av patentkrav m. v. for så vidt angår prioritetsbevis (forskriftenes § 22):

Den som har inngitt eller inngir patentkrav i Norge og krever prioritet i henhold til § 45 i lov om patenter av 2 juli 1910 med senere

*) Kunngj. 13 desember i Lovtid. 1 nr. 25.

**) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 25.

endringslover, jfr. art. 4 i Pariskonvensjonen av 1883; med senere 30 novbr. endringer, skal kunne fritas for den innsendelse av prioritetsbevis som er bestemt i Forskrifter for inngivelse av patentkrav m. v. § 22, 6 ledd, (kongelig resolusjon 31 desember 1910), dersom det kan anses påvist likeoverfor Styret for det industrielle rettsvern at det er umulig å skaffe beviset innen den frist som styret har gitt under behandlingen av kravet. Denne fritagelse omfatter dog ikke de tilfelle da styret finner at den påberopte prioritet er en betingelse for at patent kan gis i den krevde form.

Avgjørelse av om noen i henhold til denne bestemmelse skal fritas for å inngi prioritetsbevis, treffes ved særskilt beslutning av det utvalg i Styrets 1ste avdeling som har kravet til behandling. Avgjørelsen innføres i utvalgets forhandlingsprotokoll. I patentregistret og det trykte patentskrift skal i tilfelle gjøres anmerkning om at fritagelse for inngivning av prioritetsbevis er besluttet i henhold til denne bestemmelse.

Denne resolusjon trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon.

30 novbr.

Ved reiser til overtagelse av stillinger ved statens kontorer m. v. i utlandet — utenriksetaten unntatt — er den reisende berettiget til skyss- og kostgodtgjørelse som fastsatt i «Regler og satser for offentlige tjenestemenn ved reiser i statens ærend utenfor rikets grenser» av 31 mars 1933 med senere endringer. For den del av reisen som faller innenlands kommer regulativet av 23 juli 1926 med senere endringer til anvendelse. Foranstående bestemmelse kommer til anvendelse på sånne reiser foretatt etter 17 august 1945.

Kongelig resolusjon *) om formue- og inntektskatt 30 novbr. til Svalbard for budsjett-terminen 1 juli 1944 — 30 juni 1945.

§ 1. For budsjett-terminen 1 juli 1944—30 juni 1945 svares skatt til Svalbard etter følgende regler:

- I. Av personer og selskaper som skal svare skatt til Svalbard etter ligning (lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt av 15 juli 1925, kap. 1):
  - a. Formueskatt med 2 av hvert kr. 1 000.
  - b. Inntektskatt med 10 %.
- II. Av enhver som skal svare skatt til Svalbard av en prosentvis ansatt del av arbeidsinntekten (lov om skatt til Svalbard på

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

30 novbr. formue og inntekt av 15 juli 1925, kap. 2): Inntektskatt med 4 % av den skattbare del av arbeidsinntekten; jfr. § 5.

§ 2. Tvist om en skattyter skal skattskrives i Norge eller Svalbard avgjøres av Finansdepartementet.

§ 3. Formuer under kr. 5 000 er skattefrie. Formuen avrundes nedad til det nærmeste med 1000 delelige antall kroner.

§ 4. Inntekter under kr. 2 000, for så vidt angår de i § 1, avsnitt I, omhandlede skattytere, er skattefrie. For disse skattytere avrundes inntekten nedad til det nærmeste med 100 delelige antall kroner.

§ 5. Ved ansettelsen til skatt av de i nærverende beslutnings § 1, I og II, omhandlede skattepliktige personer, befølges reglene for klasseinndeling i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 75, for byene § 68, med tilleggslover, idet Handelsdepartementet fastsetter bestemmelser om hvilke personer som ved klasseansettelsen skal henregnes til forsørgete. Av inntekten er skattefritt:

I 1ste klasse	kr. 2 000
» 2nen »	» 2 500
» 3dje »	» 3 000
» 4de »	» 3 400
» 5te »	» 3 800
» 6te »	» 4 200
» 7de »	» 4 600
» 8de »	» 5 000

For personer som ilegges skatt etter § 1, II, beregnes det skattefrie beløp i forhold til den tid av året hvori arbeidsforholdet varer.

§ 6. Adgangen til å få skattefritt fradrag etter § 5 er betinget av at vedkommende skattyter legitimerer sin forsørgelsesbyrde.

§ 7. I øvrig blir skatten å utligne etter lov av 15 juli 1925.

30 novbr. Kongelig resolusjon *) om formue- og inntektskatt til Svalbard og om avgift av kull som utføres fra Svalbard for budsjett-terminen 1 juli 1945—30 juni 1946.

I.

Om formue- og inntektskatt til Svalbard for budsjett-terminen 1 juli 1945—30 juni 1946.

§ 1. For budsjett-terminen 1 juli 1945—30 juni 1946 svares skatt til Svalbard etter følgende regler:

*) Kunngj. 4 desember i Lovtid. 1 nr. 24.

I. Av personer og selskaper som skal svare skatt til Svalbard etter 30 novbr. ligning (lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt av 15 juli 1925 kap. 1):

a. Formueskatt med 2 av hvert kr. 1 000.

b. Inntektskatt med 10 %.

II. Av enhver som skal svare skatt til Svalbard av en prosentvis ansatt del av arbeidsinntekten (lov om skatt til Svalbard på formue og inntekt av 15 juli 1925 kap. 2): Inntektskatt med 4 % av den skattbare del av arbeidsinntekten; jfr. § 5.

§ 2. Tvist om en skattyter skal skattskrives i Norge eller Svalbard avgjøres av Finansdepartementet.

§ 3. Formuer under kr. 5 000 er skattefrie. Formuen avrundes nedad til det nærmeste med 1000 delelige antall kroner.

§ 4. Inntekter under kr. 2 000, for så vidt angår de i § 1, avsnitt I, omhandlede skattytere, er skattefrie. For disse skattytere avrundes inntekten nedad til det nærmeste med 100 delelige antall kroner.

§ 5. Ved ansettelsen til skatt av de i nærværende beslutnings § 1, I og II, omhandlede skattepliktige personer, befølges reglene for klasseinndeling i skattelovene av 18 august 1911 for landet § 75, for byene § 68, med tilleggslover, idet Handelsdepartementet fastsetter bestemmelser om hvilke personer som ved klasseansettelsen skal henregnes til forsørgete. Av inntekten er skattefritt:

I 1ste klasse ..... kr. 2 000

» 2den » ..... » 2 500

» 3dje » ..... » 3 000

» 4de » ..... » 3 400

» 5te » ..... » 3 800

» 6te » ..... » 4 200

» 7de » ..... » 4 600

» 8de » ..... » 5 000

For personer som illegges skatt etter § 1, II, beregnes det skattefrie beløp i forhold til den tid av året hvori arbeidsforholdet varer.

§ 6. Adgangen til å få skattefritt fradrag etter § 5 er betinget av at vedkommende skattyter legitimerer sin forsørgelsesbyrde.

§ 7. I øvrig blir skatten å utligne etter lov av 15 juli 1925.

II.

Om avgift av kull som utføres fra Svalbard for budsjett-terminen 1 juli 1945—30 juni 1946.

For budsjett-terminen 1 juli 1945—30 juni 1946 skal det legges avgift til statskassen av kull som utføres fra Svalbard etter

30 novbr. en sats av 1 % av verdien for de første 100 000 tonn og deretter etter satser fallende med 0,1 % av verdien for hvert ytterligere 100 000 tonn.

30 novbr. **Kongelig resolusjon.**

Under forbehold av Stortingets senere godkjenning opprettes i Finans- og tolldepartementet (Finans- og regnskapsavdelingen) et pengepolitisk kontor med følgende nye stillinger med regulativmessig lønn:

- 1 byråsjef,
- 2 sekretærer og
- 2 assistenter.

30 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Andrea og Minius Skaares fond» til Brandval Kirke, opprettet ved gave fra enkefru Andrea Skaare.

30 novbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Eleseus P. Berg og Marta O. Bergs legat for verdige trengende i Stjørdal herred», opprettet ved småbruker og rentenist Eleseus P. Bergs testament av 27 januar 1933.

4 desbr. **Regler *) for bruk av sprengstoff.**

(Fastsatt av Sosialdepartementet med heimel i lov om arbeidervern av 19 juni 1936 § 9 og kongelig resolusjon av 22 desember 1939.)

Anskaffelse. § 1. **Anskaffelse, oppbevaring og utlevering av sprengstoff.**

1. Det må ikke brukes andre sprengstofftyper enn dem som er godkjent av Sprengstoffinspeksjonen.

Oppbevaring i lagerbod. 2. Beholdningen av sprengstoff skal oppbevares i særskilt, låst rom hvis beliggenhet og innredning skal være i samsvar med de spesielle bestemmelser som gjelder til hver tid. (Mkn. 1.) Lageret skal på iøynefallende sted være tydelig og varig merket: FARLIG. SPRENGSTOFF.

Nøkler til låser skal oppbevares på et sikkert sted så uvedkommende ikke kan komme til dem.

Fenghetter (elektriske tennere) skal oppbevares skilt fra sprengstoff, dvs. slik at sprengstoffet ikke vil bli tatt med i en eventuell fenghettesplosion.

Karbid må ikke oppbevares sammen med sprengstoff eller fenghetter.

*) Kunngj. 18 januar i Lovtid. 1 nr. 2.

3. Kasser med sprengstoff og fenghetter skal åpnes varsomt med 4 desbr. brekkjern eller lignende redskap som er skikket til det. Grovere redskap, som spett, må ikke brukes. Hvis lokket er festet med skruer, skal disse tas ut med skrutrekker.

Åpning av spr.stoff-kasser.

Ammunisjonskasser.

4. Det sprengstoff som utleveres fra lageret til et arbeidslag skal oppbevares i en særskilt kasse (ammunisjonskassa). Denne skal være solid utført. Hvor innbrott kan fryktes, bør den være av jern, eller av tre som utvendig er beslått med jernplate. Kassa skal være forsynt med solid lås (dirkfri) og den skal tydelig og varig være merket: FARLIG. SPRENGSTOFF. Den skal anbringes på et tørt sted i trygg avstand fra bebyggelse, veg, jernbane eller arbeidsplass og således at den er sikret mot steinsprut.

Arbeidsgiveren er ansvarlig for at det på arbeidsplassene er det nødvendige antall ammunisjonskasser før sprengingsarbeid blir satt i gang.

Vedkommende skytebas er ansvarlig for at ammunisjonskassa er trygt plasert og til hver tid i forsvarlig stand. Skytebasen er også ansvarlig for oppbevaring av nøklene til kassa. Hvis to eller flere skytebaser nytter samme ammunisjonskasse skal hver ha 1 sett nøkler.

Ammunisjonskassa skal utafor arbeidstida være låst. Hvis uvedkommende kan komme til innholdet av kassa i arbeidstida skal kassa også da være låst. Kassa bør i beferdet strøk være lenket til grunnen (f. eks. til en solid trestamme, til bolt i fjell eller lignende). I beferdet strøk skal kassa om mulig tømmes ved slutten av arbeidstida og sprengstoffet føres tilbake til lageret eller annen trygg plass. I beferdet strøk er det ikke tillatt å ha sprengstoff i kassa i tida fra arbeidets slutt før helgedag eller fridag til arbeidet igjen blir satt i gang etter helge- eller fridagen med mindre kassa er særlig trygget mot innbrott.

Fenghetter må ikke oppbevares i ammunisjonskassa med mindre de er anbrakt i spesielt fenghetterom (leddikk). Dette rom skal være innreidd slik at sprengstoffet ikke eksploderer om fenghettene skulle eksplodere. (Mkn. 2.) Det skal oppbevares bare én ask fenghetter i kassa.

Karbid, verktøy, tennapparat og andre uvedkommende ting må ikke oppbevares i ammunisjonskassa. Luntetang og kniv kan oppbevares i kassa.

5. Sprengstoff, fenghetter eller lunte må bare utleveres av der- til ansatte eller betrodde personer og bare til den som forestår sprengingsarbeidet (se § 4, 1 og § 5, 1). Utleveringa bør skje til bestemte tider og det skal føres oppgave over utlevert og innlevert sprengstoff, fenghetter m. v. og over dem som har fått det utlevert.

Utlevering.

4 desbr. Det utleverte kvantum må i beferdet strøk så vidt mulig ikke overstige dagens behov.

Utlevert sprengstoff, fenghetter og lunte må bare nyttes i det øyemed som det er utlevert til og det må ikke overlates noe til uvedkommende.

Transport til
arbeidsplass
m. v.

6. Transport av sprengstoff til og på arbeidsplass skal i større mengder foregå i originalkasser. Mindre mengder skal transporteres i skreppe eller sekk av lær, seilduk eller liknende eller i trekasse. Fenghetter og elektriske tennere må ikke legges sammen med sprengstoffet, men skal transporteres i særskilt beholder. Lunter med påsatte fenghetter bør være sammenbuntet. Elektriske tennere bør også være sammenbuntet og de planke ender av ledningstrådene omviklet med papir eller på annen måte beskyttet mot å komme i kontakt med strømførende ledninger.

Sprengstoff og fenghetter må ikke bæres i lommene og må ikke tas med til beboelseshus, hvileskur, smie, verksted eller liknende rom.

Udekket lys.
Røyking.

7. Udekket lys på steder hvor sprengstoff eller fenghetter transporteres eller håndteres må brukes med den største forsiktighet. Udekket lys eller annen åpen varme er forbudt i rom hvor sprengstoff eller fenghetter oppbevares. Tobakksrøyking er like ens forbudt hvor sprengstoff eller fenghetter oppbevares, transporteres eller håndteres. (Mkn. 3.)

Bruk av
alkohol.

8. Det er forbudt å nyte alkohol like før eller under arbeid med sprengstoff eller fenghetter.

§ 2. *Sprengstofftyper.* Sprengstoff for sivilt bruk er delt i 2 fareklasser, nemlig dynamittklassen og ammonsalpeterssprengstoff — (sikkerhetssprengstoff-)klassen.

Dynamitt-
klassen.

1. Til dynamittklassen hører de forskjellige sprengstoffer som har «dynamitt» i sitt navn, f. eks. ekstragummidynamitt (den alminnelige dynamitt), landbruksdynamitt, grøftedynamitt m. fl. samt sprenggummi og andre lignende nitroglyserinholdige sprengstoffer. Til samme klasse hører også glykolit og minit.

Alle disse sprengstoffer har nitroglyserin (ev. nitroglykol) som hovedbestanddel. Patronpapiret har påskrift i rau farge og kassene er merket FARLIG. SPRENGSTOFF samt EKSPLOSIV, det siste med rau farge.

Sikkerhets-
sprengstoff-
klassen.

2. Til sikkerhetsprengstoffene hører bl. a. geomit, lynit og sikrit. Disse har ammonsalpeter som hovedbestanddel. De fleste inneholder dessuten nitroglyserin (ev. nitroglykol), men alltid mindre enn 10 %. Patronpapiret har påskrift i blå farge og sprengstoff som skal brukes

ved kolutvinning svart farge. Kassene er merket AMM. NITR. SPR.-STOFF og EKSPLOSIV, det siste med svart farge. 4 desbr.

3. Minerkrutt stilles, hva faregrad angår, i klasse med dynamitt. Minerkrutt. Kassene er merket MINERKRUTT og EKSPLOSIV. Andre sprengstoff-typer.

4. Sprengstoff som ikke er offentlig godkjent som sikkerhets-sprengstoff betraktes, hva faregrad angår, som dynamitt.

§ 3. *Frossent sprengstoff.* De eldre typer av nitroglyserinholdige sprengstoffer fryser ved omtrent 8 varmegrader mens de såkalte «frostfri» har betydelig lågere frysepunkt. Frossent sprengstoff.

Frossent nitroglyserinholdig sprengstoff er farligere å behandle enn opptint og må derfor omgås med den største forsiktighet, spesielt i overgangen mellom frossen og opptint tilstand. En må aldri brette i stykker eller på annen måte dele en frossen patron. Slikt sprengstoff er også vanskelig å få til å eksplodere fullstendig og det kan bli sprengstoffrester og giftige gasser.

Bruk av frossent nitroglyserinholdig sprengstoff er forbudt. Frossent nitroglyserinholdig sikkerhetssprengstoff kan dog av vedkommende tilsynsmyndighet (bergmester) tillates brukt under spesielle forhold (f. eks. som store kammerladninger) og på samtidig fastsatte vilkår.

§ 4. *Opptining av frossent sprengstoff.* Hvis opptining av frossent sprengstoff er nødvendig skal følgende iakttas: Opptining.

1. Opptininga skal foregå under ledelse av vedkommende formann, de personer som er satt til det eller arbeidslagets skyttere i særskilte tinehus eller i dynamittvarmere som er innrettet til dette eller i nødsfall i et blikkspenn satt ned i en bøtte med varmt vann. Det er forbudt å foreta opptining på noen annen måte, f. eks. ved å dykke de frosne patroner i varmt vann eller legge dem i varm aske, på eller i omn eller ved åpen ild.

Personer under 18 år må ikke tine opp frossent sprengstoff.

2. Tinehuset skal være satt på et trygt sted og det skal være tydelig og varig merket FARLIG. SPRENGSTOFF og UVEDKOMMENDE FORBYS ADGANG.

Temperaturen i tinehuset skal aldri overstige 25° C. Den skal kontrolleres minst 1 gang hver dag med et pålitelig termometer.

Det skal ses etter at sprengstoffet, som skal legges på egne hyller, ikke kommer i umiddelbar nærhet av varmelementer eller varme rørledninger. Tinehuset skal ha regulerbar ventilasjon. Elektrisk belysning skal være som fastsatt for eksplosjonsfarlige rom. Det bør ikke legges mer sprengstoff i tinehuset enn for det nærmeste behov og sprengstoffet må ikke bli liggende i oppvarmet tine-

4. desbr. hus lenger enn strengt nødvendig. Tinehuset må ikke nyttes som hvilestue eller som reparasjonsrom eller som opplagsted for karbid, verktøy eller andre uvedkommende ting. Fenghetter må ikke oppbevares i tinehuset. Det må ikke utføres annet arbeid i huset enn innlegging og uttaking av sprengstoff.

Dynamittvarmer. 3. Før sprengstoffet blir lagt i dynamittvarmer skal den som forestår opptininga, forvise seg om at vannet ikke trenger inn i det rom som er bestemt for sprengstoffet. Blir det brukt alminnelig spann, skal det undersøkes om dette er tett.

Tinevannet. 4. Det vann som skal brukes bør være godt varmt, men dog ikke varmere enn at en kan holde handa i det. Det skal fylles i før sprengstoffet blir lagt i varmeren.

Tinetida. 5. Sprengstoffet skal ligge i tinehuset eller varmeren så lenge at en har sikkerhet for at de enkelte patroner er helt opptint. En patron som er mjuk på overflaten, kan være frossen innvendig.

Reingjøring av dynamittvarmer. 6. Etter hver opptining i varmer av nitroglyserinholdig (nitroglykolholdig) sprengstoff skal rommet gjøres reint og tørkes. Det pussegarn eller liknende som blir brukt til dette, skal brennes opp med forsiktighet. Hvis blikkspann har vært brukt og dette skal nyttes til andre formål, må reingjøringa foretas særlig omhyggelig da nitroglyserinholdig (nitroglykolholdig) sprengstoff er giftig.

Krav til den som utfører sprengingsarbeid. § 5. *Laing og skyting.* 1. Laing og skyting må bare utføres av øvde skyttere eller under direkte tilsyn av slike eller av personer over 18 år som er spesielt opplært til det og godkjent av den ansvarshavende. En skal aldri være helt aleine under sprengingsarbeid.

På hver arbeidsplass skal det i alminnelighet være en bestemt person (formann, skytebas etc.) som er ansvarlig for at utlevert sprengstoff, fenghetter og lunte oppbevares og nyttes forsvarlig og etter gjeldende regler (se § 9). Denne person er også ansvarlig for at sprengingsarbeid ikke blir satt i gang før det nødvendige utstyr er til stede på arbeidsplassen (lastokker av tre, arrangement for vannkjøling av gryte, dekningsmateriale m. v.).

Kontroll av brennetida for lunter og fastsettning av luntelengda m. v. 2. Ved utlevering av lunte av nytt parti skal en med ur kontrollere brenntida på 50 cm lange prøvestykker (minst to prøvestykker), for at luntelengda deretter kan bli fastsatt for de enkelte skott.

Lunta skal være så lang at den, etter at tennpatronen er brakt på plass, raker minst 10 cm utafor åpningen av borholet. Det tilates ikke å bruke kortere lunte enn 1 meter unntatt ved påleggsskyting (se § 5, 14) og ved brenning (se § 6).

Når flere skott skal tennes samtidig, skal luntelengdene avpasses slik at skotta kan telles.

Lunta skal kappes tvers over med skarp kniv over treunderlag

eller med luntetang. Enden på lunta, som skal være jamt kappet, stikker en varsomt og uten vriing til bunns i fenghetta umiddelbart etter kappinga. Lunta må være rein for sand og liknende.

3. Fenghettene skal alltid opbevares i asker med påsatt lokk og de må behandles med særlig forsiktighet da satsen er ømfintligere enn vanlig sprengstoff. Det må ikke krasses i dem og de må ikke utsettes for støt. Tremjøl i fenghetter tømmes ut ved forsiktig risting med handa. Tremjøl må ikke blåses ut da satsen i så fall kan bli fuktig.

Fenghetter
på arbeids-
plassen.

Fenghetter må ikke utsettes for fuktighet (direkte væte eller fuktig luft). Den minste tilgang av fuktighet kan gjøre dem helt ubrukelige og framkalle forsaging (se § 7). De såkalte blyazidhetter (aluminiumhetter) er mye mer motstandsdyktige mot fuktighet enn knallkvikksølvhettene (kobberhetter).

Skadde, f. eks. fuktige eller sammenklemt fenghetter må ikke brukes, men skal uskadeliggjøres.

Fenghetta skal, for at en skal få full nytte av ladningen, være av det nummer som er fastsatt for vedkommende sprengstoff av fabrikanten. En kraftig hette gir i det hele tatt bedre virkning. Hvis en bruker for svak fenghette, vil en kunne risikere at ikke hele ladningen eksploderer. Det vil også kunne utvikles giftige gasser under eksplosjonen eller ladningen kan komme i brann. Slik brann kan seinere gå over til eksplosjon. Ved store ladninger bør en bruke 2 fenghetter for å være sikker på tenning.

En fester fenghetta til lunta ved å klemme den fri kanten fast med luntetang. Enhver annen framgangsmåte er forbudt. For bruk i vass-sjuke hol eller under vann bør det smøres talg eller voks på den sammenklemt del av fenghetta, eller den bør overbindes med isolasjonsband for å hindre at vann trenger inn mellom fenghetta og lunta.

4. Innsetting av lunte i fenghette og innsetting av fenghette i tennpatron må ikke skje rett over sprengstoff- eller fenghettebeholdningen.

Istand-
gjøring av
tennammu-
nisjon.

5. Før den egentlige laing begynner, skal det undersøkes om borholet er reint slik at det er fri passasje for sprengstoffpatronene. Deretter pakkes disse inn i borholet enkeltvis, varsomt og uten støt. Ved lainga må det bare brukes lastokk av tre som må være rein for sand, steinstøv og liknende. Hvis lastokken har doppsko skal denne være av kopper, blaut messing eller aluminium. Hvis lastokken er forsynt med pigg skal denne også være av kopper eller av blaut messing. Det må ikke brukes større ladning enn den som for tilfellet anses for å være nødvendig og forsvarlig.

Laing med
spreng-
stoffet i
patronform.

4. desbr. Tennpatronen skal settes laust i borholet uten å pakkes. I kulde bør den oversmøres med gris eller liknende.

Hvis forladning nyttes, bør denne bestå av leire, bormjøl eller finkornet sand uten gruskorn med skarpe kanter. Også vann kan brukes som forladning. Avstanden til ladningen skal måles før forladningen blir anbrakt (§ 7, 2).

6. Laing ved hjelp av komprimert luft er bare tillatt på den måte som er godkjent av Sprengstoffinspeksjonen. Sprengstoffet skal i så fall være et sikkerhetsprengstoff og dette skal være spesielt godkjent for denne bruksmåte.

7. Hvis krutt nyttes må ladningen bare sammentrykkes lett. Det er ikke tillatt å knuse kruttkorna. Forladningen pakkes ved hjelp av slik lastokk som nevnt under punkt 5. Det må nøye iakttas at forladningen ikke har partikler med skarpe, skjærende kanter.

Kruttspill ved borholet skal straks fjernes eller uskadeliggjøres ved å dynkes med vann.

8. Den som foretar laing, skal mest mulig unngå å stå rett framfor borholet eller bøydd over det.

Når lainga er ferdig, skal alt som er igjen av sprengstoff, fenghetter og lunte straks samles og legges i ammunisjonskassene før minene blir tent.

Av omsyn til det som er sagt i § 3 om nitroglyserinholdig sprengstoff i frossen tilstand skal tenning foregå snarest mulig etter laing.

9. Lunta må ikke tennes før tennpatronen er brakt på plass (angående grytebrenning se § 6, 2). Den som tenner, må forvisse seg om at kruttkjerna har fattet ild, ikke bare omspinninga.

Hvor tilhøva krever det, må minen før tenning være forsvarlig dekket med faskiner, jertrådmatter, skytelemmer eller annet formålstjenlig stengemateriale og dette bør være låst med solid kjetting. Dette skal en spesielt iakttas når det skytes i sleppet fjell og en kan frykte utkast mot omgivelsene.

10. Skyting skal i størst mulig utstrekning foregå til bestemte tider. Alle borhol som er ladd samtidig på en og samme arbeidsplass (f. eks. i gruve eller tunnel) skal avfyses samtidig. Det må sørges for at én mann ikke får for mange lunter å tenne. Hvis flere skal tenne, må de på forhånd ha rede på hvilke lunter hver av dem skal tenne.

Før tenning skjer, skal skytebasen varsle særskilt alle personer som måtte befinne seg på utsatt område, og som en må forutsette ikke kan høre varselropa eller signalene. I god tid før tenning skal en sende ut vakt i alle retninger som folk kan tenkes å nærme seg arbeidstedet fra. (Vaktpost på offentlig eller annen sterkt beferdet veg skal ha rautt flagg.) Derpå skal en tre ganger rope: VARSKU

Varsling av
skott.
Skyting.

Tiloversblitt
sprengstoff.

Laing med
krutt.

Laing ved
hjelp av
komprimert
luft.

HER. Når alle, som ikke er direkte sysselsatt med fyringa, er kommet i dekning roper en: FYR HER, hvorefter lunta tennes. 4 desbr.

Etter at samtlige miner er eksplodert (kontrolleres ved å telle skotta og iaktta røykskyene) roper en: KOM IGJEN. Dette varsel skal gis av den samme som har gitt varsel om tenning. Det må ikke gis før all fare på grunn av ufullstendig eksploderte eller ikke eksploderte skott eller skadelige gasser, anses utelukket.

Varsling ved rop bør, hvor tilhøva krever det eller gjør det ønskelig, suppleres eller erstattes med avtalte flagg (raue) eller lyd-signaler (støt fra dampfløyte eller liknende).

I gruver, tunneler og liknende lukkede arbeidsplasser må ingen gå inn i arbeidsrommet etter fyringa før røyken er gått vekk så pass at en kan se om noe henger laust, og all fare for kvelning eller forgiftning anses for å være utelukket. Hvis det tross all forsiktighet skulle hende at noen forgiftes av eksplosjonsgassene, skal vedkommende snarest mulig føres ut i frisk luft. Samtidig skal det snarest mulig innhentes forholdsordre fra læge.

Etter skott skal alt overhengende laust fjell, som kan være farlig, så snart som mulig brytes ned. Er tilhøva særlig vanskelige, skal dette arbeid ledes av vedkommende formann eller den som forestår sprengingsarbeidet.

11. Hvis det står igjen skott ved skiftbyttet, skal dette meldes til formannen for neste arbeidslag (i gruver også til stigeren). Med mindre spesielle forhold skulle være til hinder, skal det samtidig gis opplysning om den plass, retning og dybde som borholet har og om hvor stor ladningen er.

Gjenstående skott ved skiftbytte.

12. Ved elektrisk tenning skal det nøye iakttas at tennapparatet er tilstrekkelig sterkt for det antall skott som skal fyres samtidig. Det skal ses etter at isolasjonen på hovedledningen er hel.

Elektrisk tenning.

Kontroll av de elektriske fenghetter (elektriske tennere) og hovedledningen må bare foretas med galvanometer som er bestemt til det.

Når en fenghette blir kontrollert, skal den være plassert i et stykke sterkt jernrør, i en kasse med tjukke bord eller liknende. Det kan nemlig hende at kontrollstrømmen kan framkalle tenning som følge av kortslutning i galvanometret.

Når ledningsnettet med innkoplede fenghetter prøves med galvanometer må alle tilstede-værende være i dekning som for skyting fore-skrevet. Hovedledningen må ikke tilkoples tennapparatet eller annen strømkilde før etter at hele nettet er sammenkoplet og alle tilstede-værende er kommet i dekning.

Skyting i jord.

13. Reglene ovafor gjelder også for sprengingsarbeid i jord, leire, grus etc. når reglene etter sin art kan nyttes ved disse arbeid.

4 desbr. Med sprengstoff av dynamittklassen må en likevel ikke la eller skyte mer enn ett skott om gangen. Hvis det brukes mer enn én patron, skal ladningen legges i hylse.

Sikkerhetsprengstoff kan brukes i jord uten hylse.

Krutt skal ved skyting i jord alltid være i hylse.

Pålegg-
skyting.

14. Påleggsskyting må ikke nyttes så nær hus at dette blir skadd av lufttrykket.

Når det anses ønskelig og forsvarlig kan det ved påleggsskyting brukes lunter på 50 cm. Kortere lunter er ikke tillatt. Luntelengda må for øvrig fastsettes etter tilhøva på stedet og under omsyn til hvor mange lunter én mann skal tenne.

§ 6. *Brenning.* Ved brenning av borholet for å få plass til større ladning må det vises den største forsiktighet da det under dette ofte hender ulykker. Særlig må det iakttas:

Innføring av
tennpatron
for brenning.

1. Ved innsetting av tennpatronen bør lastokk ikke brukes med mindre borholet er slik at dette er nødvendig.

Lunte-
lengde ved
brenning.

2. Når det anses ønskelig og forsvarlig kan det ved gryteladninger under 1 kg brukes en lunte som er kortere enn borholet. Den må dog aldri være kortere enn 50 cm.

Sprengstoff-
rester
i gryta.

3. Etter at brenning er foretatt, er det forbudt å bore i holet, da det kan ligge sprengstoff igjen i gryta.

Avkjøling
av gryta.

4. Etter hver brenning skal det nøye iakttas at gryta er vel avkjølt før nytt sprengstoff blir ført inn. Til avkjøling skal det, så sant det er rimelig høve til det, brukes vann. I hol som er rettet oppover og i liggere bør vannet pumpes inn, f. eks. ved hjelp av pressluft, en handpumpe (assuransesprøyte eller liknende). Herunder bør en nytte et rør som rekker tilbunns i holet. I hol som er rettet nedover, kan vannet heldes inn ved hjelp av en trakt.

Hvis vann ikke kan brukes, f. eks. som følge av kulde eller hvis vann ikke kan skaffes, kan det kjøles med pressluft med mindre dette skulle være uttrykkelig forbudt av bergmesteren (i gruver med lett oksyderbar kis o. liknende). Kjølning med pressluft tar dog betydelig lengre tid enn kjøling med vann og er heller ikke i andre henseender så effektiv som vannkjølning. Hvis hverken vann eller pressluft kan brukes, må gryta kjøles av seg sjøl. Laing må i så fall ikke foretas før etter minst 1 times forløp. Tida skal kontrolleres med ur.

Ventetid
etter for-
sager.

§ 7. *Forsaging.* Forsaging (ikke eksplodert ladning) skyldes som regel fuktige eller for svake fenghetter, dårlig fjell, dårlig eller skadd lunte, til dels også mangelfull opptining av sprengstoffer.

1. Hvis et skott har forsaget (ladningen ikke eksplodert etter beregnet tid), må det ikke gås på før etter 30 minutter ved lunte-

tenning og 10 minutter ved elektrisk tenning. Tida skal kontrolleres med ur. Hvis eksplosjon ikke er inntruffet innen den tid, skal det gis melding til vedkommende formann eller den person som leder skytinga. Denne har å ta de rådgjerdet som er nødvendige. 4 desbr.

2. Ikke eksploderte ladninger må ikke bores opp eller krasses opp hverken med jernkrasser eller trepinne. Avfyring av forsager.

Hvis ladningen består av sprengstoff av dynamittklassen eller av sikkerhetsprengstoff og hvis det ikke er brukt forladning eller denne er under 15 cm, skal en forsøke å få ladningen til å eksplodere ved å anbringe og fyre en godt opptint dynamittpatron med kraftig hette (nr. 8) ovapå forladningen. Hvis forladningen er over 15 cm kan følgende framgangsmåte brukes under største forsiktighet: Ved hjelp av arrangement med vannspyling under trykk som er spesielt gjort til dette eller i mangel herav, med en trestokk og vann, skal en fjerne så mye av forladningen at det bare er igjen omkring 15 cm av den. Deretter forsøker en å få ladningen til å eksplodere ved hjelp av en tennpatron på forladningen som før nevnt.

For å kunne bruke disse framgangsmåter må avstanden til ladningen alltid måles før forladningen anbringes (se § 5, 5).

Hvis ladningen består av krutt og hvis en kan nytte pressluft, kan en forsøke å blåse ut forladningen hvorefter ny lunte anbringes. Hardt pakket leire er dog vanskelig å få fjernet på denne måten. Krutt som under blåsinga måtte følge med ut skal straks fjernes eller uskadeliggjøres ved å dynkes med vann. Hvis en ikke har pressluft, men arrangement med vannspyling under trykk, kan en forsøke å spyle borholet ut til bunns.

Elektrisk tennapparat skal være avkopleet mens en steller i stand til ny fyring av en forsaget ladning.

3. Hvis en ikke får eksplosjon av den forsagete ladning på de måter som er nevnt under pkt. 2, må nytt hol settes og las i passe avstand fra den forsagete ladning. Det må herunder iakttas den største forsiktighet og det må ikke bores mot den gjenstående ladning. Ved fyring av den nye ladning vil en som regel få utkast av sprengstoff fra den forsagete ladning. Dette utkast må snarest mulig omhyggelig samles opp og leveres til vedkommende formann eller til den som leder arbeidet. Ny ladning etter forsager.

Opplasting av utsprengt fjell må under disse forhold foregå ytterst forsiktig, spesielt hvis sprengstoffet har omtrent samme farge som fjellet (malmen).

4. Det er ikke tillatt å trekke ut lunta av en forsaget feng-hette eller å trekke ut de elektriske ledninger av en elektrisk feng-hette (tenner).

4 desbr.

5. Det må aldri bores i gamle borhol og nye borhol må settes slik at gamle borhol ikke treffes.

Steinfliser, som måtte ha satt seg fast i borholet under laing, må ikke søkes fjernet ved bruk av bor eller annet redskap av stål eller jern.

Midlertidig
oppbevar-
ing av
ubrukbart
sprengstoff.

§ 8. *Tilintetgjøring av ubrukbart sprengstoff.* 1. Sprengstoff som ikke er brukbart på grunn av fuktighet eller andre mangler, skal oppbevares og transporteres som uskadd sprengstoff. Det samme gjelder fenghetter.

Tilintet-
gjøring av
ubrukbart
sprengstoff.

2. Hvis ubrukbart sprengstoff eller ubrukbare fenghetter skal tilintetgjøres, må dette gjøres på et trygt sted og under kyndig ledelse (se mkn. 4).

Utdeling av
reglene.

§ 9. *Om reglene for bruk av sprengstoff.* 1. Arbeidsgiveren skal sørge for at lederen av sprengingsarbeid (formann, skytebas etc.) har et eksemplar av disse reglene og for at alle arbeidere som måtte ønske det hver får et eksemplar av reglene.

Melding
av over-
treddelse.

2. Hvis reglene ikke blir nøye fulgt eller hvis sprengstoff og det som hører til, blir behandlet på uvøren måte, er enhver som er knyttet til arbeidsplassen og som blir kjent med dette, pliktig til å melde det til politiet.

§ 10. *Straffeføreseigner.* Brott på føresegnene ovafor straffes etter lov om arbeidervern av 19 juni 1936 § 51 nr. 1, § 53 eller § 55, første ledd, hvis brottet ikke kommer inn under strengere straffebud.

Ikraft-
treddelse.

§ 11. *Ikraftttredelse.* Disse reglene trer i kraft 1 januar 1946.

«Regler og rettleiing i bruk av sprengstoff» fastsatt 7 september 1940 faller samtidig bort.

Merknader.

Mkn. 1.

A. Se §§ 3 og 4 i lov av 3 mai 1871 (ildsfarlighetsloven).

B. Se litr. a, b og c i kongelig resolusjon av 3 desember 1926.

C. Sprengstoffbua bør legges fritt opp fra bakken så den ligger tørt og luftig. Dekningsvoll mot bebyggelse eller vei etc. bør ha 1 m's kronebredde og bør ha minst 1 m's avstand fra bua. Vollens høyde bør være lik buas høyde til takskjegget. Lynavleder settes i tilfelle på en stang i ca. 3 m avstand fra bua, altså ikke på denne. Særskilt skur eller kasse for fenghetter kan settes like utafor dekningsvullen. Det hele opplagsted gjerdes inn med et minst 2 m høyt solid gjerde med port som en kan låse.

Mkn. 2.

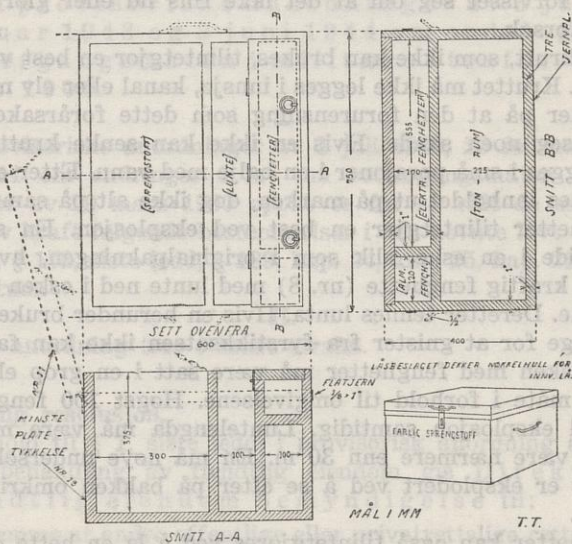
4 desbr.

En alminnelig brukt ammunisjonskasse er vist på hosstående figur. Den blir særlig brukt under sprengingsarbeid i beferdet strøk og er gjerne lenket til grunnen. Kassa er laget av sammensveisete, minst 2 mm tykke, jernplater med treforing og overgripende lokk. I fenghettedikken er et rom for 1 ask fenghetter og ett rom for 100 elektriske tennere. Fenghettedikk og sprengstoffrom er skilt ved et lunterom.

Mkn. 3.

Da karbid ofte nyttes i samband med sprengingsarbeid under dagen (til karbidlampene) gjør en merksam på at selv dekket lys (lampe eller lykt) ikke må bringes i nærheten av et åpent eller utett kar med karbid. Luftfuktigheten er nemlig tilstrekkelig til å utvikle asetylen av karbiden.

AMMUNISJONSKASSE MODELL 36

Mkn. 4.

Sprengstoff av dynamittklassen kan tilintetgjøres ved å senkes i sjøen på djupt vann, langt fra land og utafor hamneområde, anker-

4 desbr. plasser, skipslei og lignende beferdet sted, likevel ikke i innsjø, kanal eller elv. Slikt sprengstoff kan også brennes opp. Papiret fjernes først fra patronene eller i hvert fall fra patronendene hvoretter en legger patronene i rekke etter hverandre, patron støtende til patron. Det må ikke være mer enn 5 kg i rekka. Deretter tennes med lunte uten fenghette. Patronrekka bør legges i vindretningen og påtenninga bør skje fra lesida slik at vinden driver flammen bort fra sprengstoffet. Ingen må oppholde seg nærmere den brennende sprengstoffrekka enn 100 m.

Sikkerhetsprengstoff (ammonsalpetersprengstoff) kan tilintetgjøres ved å senkes i sjøen slik som sagt for dynamitt. Ved oppbrenning legger en sprengstoffet på et underlag av tørr ved som blir overhelt med petroleum (ikke bensin) hvoretter veden tennes. En begynner med ca. 1 kg. Mengda kan aukes til høgst 25 kg om gangen (en originalkasse med lokket tatt av). Ingen må oppholde seg nærmere bålet enn 50 m. Hvis sprengstoffet er svært fuktig kan det hende at en ikke får det til å brenne med mindre det først er blitt dynket med petroleum (ikke bensin). Dette må i så fall gjøres forsiktig etter at en har forvisset seg om at det ikke fins ild eller glør etter forutgående forsøk.

Minerkrutt, som ikke kan brukes, tilintetgjør en best ved å senke det i sjøen. Kruttet må ikke legges i innsjø, kanal eller elv med mindre en er sikker på at den forurensning som dette forårsaker ikke vil føre med seg noen skade. Hvis en ikke kan senke kruttet i vann, kan det legges i små porsjoner i en balje med vann. Etter en tids omrøring helles innholdet ut på marken, dog ikke alt på samme sted.

Fenghetter tilintetgjør en best ved eksplosjon. En setter dem side om side i en eske, slik som i originalpakningen, hvoretter en stikker en kraftig fenghette (nr. 8) med lunte ned i esken midt blant fenghettene. Deretter tennes lunta. Hvis en herunder bruker fyrstikk, må en sørge for at gnister fra fyrstikksatsen ikke kan falle i fenghettene. Esken med fenghetter må være satt i en grop eller dekket på annen måte i forhold til omgivelsene. Høgst 100 fenghetter må bringes til eksplosjon samtidig. Luntelengda må være minst 1 m. Ingen må være nærmere enn 30 m. En må nøye undersøke om alle fenghetter er eksplodert ved å se etter på bakken omkring eksplosjonstedet.

Fenghetter kan også tilintetgjøres ved å la en hette om gangen eksplodere i et bål. Herunder må en stå dekket, da splinter fra fenghetta kan kastes langt utover.

Mkn. 5.

Regler for transport av sprengstoff m. v. er fastsatt ved kongelig resolusjon av 26 oktober 1934 og spesialregler for transport

av sprengstoff m. v. på automobil er fastsatt ved kongelig resolusjon 4 desbr. av 27 august 1925. Disse føresegnene er samlet i et lite hefte som er å få kjøpt i bokhandelen.

Mkn. 6.

Regler for kjøp av sprengstoff m. v. er fastsatt ved lov av 28 juni 1927, kongelig resolusjon av 24 februar 1928 og regler av 3 mars 1928. Alle disse føresegnene er samlet i et hefte, som er å få kjøpt i bokhandelen («Bestemmelser om innførsel, utførsel og salg av våpen og ammunisjon samt deler derav», 1928).

Skriv *) frå Landbruksdepartementet om løyve til i Vest-Agder 4 desbr. fylke å nytta snaror til fangst av tiur, røy, orrfugl og jerpe frå og med 15 oktober til utgangen av den lovlege jakttida for ryper. Løyvet som tek til å gjelda straks, gjeld til so lenge, men ikkje lenger enn til utgangen av året 1947.

Anordning *) om opphevelse av enkelte bestem- 7 desbr. melser i provisoriske anordninger av 3 juli 1940, 26 februar 1943 og 2 juni 1944 om endringer i lov om rettergangsmåten i militære straffesaker av 29 mars 1900.

I.

De provisoriske anordninger av 3 juli 1940, 26 februar 1943 og 2 juni 1944 om endringer i lov om rettergangsmåten i militære straffesaker av 29 mars 1900 oppheves for så vidt de endrer eller setter ut av kraft følgende bestemmelser i den nevnte lov: § 15, § 49, annet ledd, § 152, siste ledd, § 189, kap. 24, kap. 25, kap. 26 og § 231, siste punktum.

II.

Denne anordning trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon.

I henhold til § 1, siste ledd, i provisorisk anordning av 9 mars 1945 om behandling av fiendtlig eiendom gis Direktoratet for fiendtlig eiendom bemyndigelse til:

1. å bestemme at andre offentlige eller privatrettslige rettssubjekter enn nevnt i bestemmelsens litr. b—d skal anses som fiender i forhold til anordningen,
2. å gjøre unntak fra bestemmelsene under litr. b—d.

*) Kunngj. 13 desember i Lovtid. 1 nr. 25.

7 desbr. **Kongelig resolusjon.**

Fra 1 januar 1946 blir det skipa til en kontorsjefstilling ved riksmeklingsmannens kontor med samme lønn som for byråsjefstillinger i departementene.

7 desbr. **Kongelig resolusjon *),** hvorved det i medhold av § 1 i provisorisk anordning av 30 november 1945 om tillegg til lovgivningen om bergverksdriften bestemmes at metallet uran skal anses for å være av særlig samfunnsviktig betydning i forhold til nevnte anordning.7 desbr. **Kongelig resolusjon. *)**

**Forskrifter om rådgjerdet mot potetkreft
(Synchytium endobioticum).**

I medhold av lov av 21 juni 1916 om bekjempelse av skadeinsekter og plantesykdommer bestemmes:

§ 1. Eier eller bruker av jord plikter straks å underrette politiet, jordstyret, en av distriktets landbruks- eller hagebruksfunksjonærer, fylkets landbrukselskap eller Statens plantepatologiske institutt i Oslo, såfremt det på hans eiendom oppdages noe mistenkelig sykdomstegn som kan antas å være potetkreft. Også nye tilfelle på tidligere smittet bruk skal meldes.

Slik melding skal om mulig følges av prøver til undersøkelse.

§ 2. Landbruks- og hagebruksfunksjonærer i statens, fylkets eller kommunens tjeneste og andre funksjonærer som Landbruksdepartementet bemyndiger til det, kan erklære potetavling smittet av potetkreft og påby de midlertidige forholdsregler som er påkrevd for å hindre videre utbredelse av sykdommen.

Når potetavling er erklært smittet av potetkreft, plikter eieren etter påbud av vedkommende funksjonær og under tilsyn av ham eller andre som antas til det, straks å tilintetgjøre kreftbefengte knoller og ris ved brenning eller dyp nedgraving. Om det kreves, skal han også foreta desinfeksjon med 2 % formalin av potetbinger, redskaper eller andre gjenstander som har vært i berøring med smittet avling.

§ 3. Landbruksdepartementet kan erklære et område smittet av potetkreft og lagt i karantene.

Innen karanteneområdet kan det opprettes smittesoner og veronesoner.

§ 4. Det er forbudt å føre poteter, potetris, gjødsel og kjøkkenavfall ut fra karanteneområde (se dog § 7). Transitt av slike varer

*) Kunngj. 13 desember i Lovtid. 1 nr. 25.

er i alminnelighet fri, men kan i særlige tilfelle forbys av Landbruks- 7 desbr. departementet.

Fra smittesone er det dessuten forbudt å føre ut jord, rotvekster og planter med påsittende rotdele som skriver seg fra smittet jordstykke. Bruk med under 2 dekar dyrka jord regnes alltid som ett jordstykke i denne forbindelse.

Jordbruksredskaper som har vært brukt i potetåkrer eller til poteter, må ikke føres ut fra smittesone før de under tilsyn som nevnt i § 2 er grundig vasket enten med vatn eller, om det kreves, med 2 % formalin.

§ 5. Innen karanteneområde (både i smittesone og vernesone) er det bare tillatt å dyrke potetsorter som Landbruksdepartementet har godkjent som immune mot potetkreft. På smittet jordstykke er all potetdyrking (også av kreftimmune sorter) forbudt i de 2 første år etter at potetkreft er påvist. Også her regnes bruk med under 2 dekar dyrka jord som ett jordstykke.

På større bruk hvor all innmark må antas smittet, tillates dyrking av poteter i de første 2 år bare på jord som er brutt opp av udyrka land.

De nærmere vilkår for dyrking av kreftimmune poteter fastsettes av Landbruksdepartementet.

§ 6. Enhver som dyrker poteter innen karanteneområde, plikter å holde sin potetbestand rein for innblandinger og å avle tilstrekkelig med immune settepoteter til eget bruk. Det er likevel forbudt å bruke settepoteter av egen avl hvis de er dyrka på jord hvor det i løpet av de to siste år er dyrka ikke-immune poteter eller kontrolløren har funnet bestanden urein.

Må settepoteter anskaffes, bestilles disse gjennom jordstyret.

§ 7. For eiendommer som ligger i vernesone, kan det regnes med hel eller delvis dispensasjon fra transportforbudene i § 4 hvis potetåkrene ved den årlige kontroll viser tilfredsstillende sortsreinhet.

§ 8. Landbruksdepartementet eller den det bemyndiger til det, kan dispensere fra bestemmelsene i denne forordning og påby ytterligere forholdsregler mot sykdommen. Det kan således nedlegge forbud mot dyrking av poteter også på eiendom hvor potetkreft ikke er påvist, og påby både inngjerding og gjenlegging til eng av smittet jordstykke.

§ 9. Krav på godtgjørelse for utlegg eller arbeid eller erstatning for skade overensstemmende med § 7 i lov nr. 15 av 21 juli 1916 må gjennom fylkets landbrukselskap, politiet eller en av de funksjonærer som er omhandlet i § 5 i nevnte lov, sendes Landbruksdepartementet innen 6 måneder etter at utlegget, arbeidet eller skaden har funnet sted; ellers faller kravet bort.

7 desbr. § 10. Overtredelse av denne forordning og de bestemmelser som utferdiges i medhold av den, er straffbar etter lov av 21 juli 1916 om bekjempelse av skadeinsekter og plantesykdommer.

§ 11. Plakat av 23 desember 1927 om foranstaltninger til bekjempelse av potetkreft oppheves.

7 desbr. **Kongelig resolusjon.**

1. I Finansdepartementets Skatteavdeling organiseres det et nytt kontor, 7. skattekontor.

2. I samband med opprettelsen av 7. skattekontor opprettes det et byråsjefembete og to konsulentstillinger i departementet.

7 desbr. **Kongelig resolusjon. *)**

1. Rikets væpnede makt settes på fredsfot fra 1 januar 1946.

2. Lover og særbestemmelser som bare gjelder i krigstid vil ved særskilt vedtak bli helt eller delvis opprettholdt i den utstrekning det er nødvendig for å løse de oppgaver som krigens opphør har skapt.

7 desbr. **Kongelig resolusjon.**

1. Forbehold som tas ved nyansettelse og forfremmelse av fastlønt befal innen forsvarsgrenene gis følgende ordlyd:

I. Ved enhver nyansettelse av fastlønt befal i yrkesoffisers stilling innen en av forsvarsgrenene og Sanitetet skal vedkommende være forpliktet til uten erstatning å finne seg i:

a) De forandringer og overflytninger som måtte bli nødvendige på grunn av organisasjonsforandringer innen forsvaret.

b) De bestemmelser som måtte bli truffet med hensyn til pensjonsordning.

c) De bestemmelser som måtte bli truffet med hensyn til aldersgrense og med begrensede tjenesteperioder i forskjellige stillinger.

d) Hvilke som helst forandringer som måtte bli fastsatt med hensyn til eventuelle avansementskretser (opprykkrester).

II. Ved hver forfremmelse med lønnsavansement gjelder samme forpliktelser som nevnt under punkt I, a, c og d.

2. At de bestemmelser angående slikt forbehold som er gitt ved kongelig resolusjon av 10 mars 1933 for Hærens vedkommende og av 15 september 1934 for Sjøforsvarets vedkommende trer ut av kraft for så vidt angår avsnitt I og II.

---

*) Kunngj. 13 desember i Lovtid. 1 nr. 25.

Kongelig resolusjon.

7 desbr.

Lønnsbestemmelsene i fredsregulativene for den væpnede makt gjøres gjeldende fra 1 januar 1946 i samsvær med et framlagt utkast.

Utkastet er sålydende:

1. Med hjemmel i § 1 i «Regulativ for Hærens og Marinens avlønning i krigstid» begge fastsatt ved Stortingets beslutning av 28 mai 1915, jfr. kongelig resolusjon av 29 september 1939, settes følgende regulativer m. v. ut av kraft fra og med 1 januar 1946 slik:

- a) Regulativ for lønn og tillegg for Hærens personell under tjeneste i nøytralitetsvern (-vakt) og under krig (kongelig resolusjon 29 september 1939).
- b) Regulativ for avlønning av Marinens tjenestemenn i krigstid (kongelig resolusjon 29 september 1939).
- c) §§ 6, 8, 9, 10 og 11 i «Midlertidig lønnsregulativ for offentlige tjenestemenn og vernepliktige i frigjorte områder av Norge» (kongelig resolusjon 29 september 1944).
- d) §§ 2, 3, 4, 5 og 6 i «Midlertidig regulativ for særlige lønnsbestemmelser for personell tilhørende de væpnede styrker i de frigjorte områder av Norge» (Finansdepartementets bestemmelse av 24 mars 1945).

2. Fra og med 1 januar 1946 blir alt personell, som lønnes etter krigsregulativene å lønne etter fredsregulativene slik:

- a) Hærens og Luftforsvarets personell etter Regulativ og tillegg for Hærens tjenestemenn i fred (Stortingsbeslutning 30 januar 1940).
- b) Sjøforsvarets personell etter Regulativ for Sjøforsvarets tjenestemenn under tjeneste i fred (Stortingsbeslutning 30 januar 1940).

Kongelig resolusjon.

7 desbr.

Forsynings- og gjenreisningsdepartementets 2. Provianteringskontor med Fiskeinnkjøp overføres til Handelsdepartementet fra 10 desember 1945.

Skriv *) frå Arbeidsdepartementet om at Brattvåg byg- 7 desbr.
ningskommune, Møre og Romsdal fylke, skal utvidast.

Skrivelse fra Justisdepartementet.

8 desbr.

Departementet godkjenner med dette til bruk ved vigslar i Kristi menighet, Nærnes det vigselformular som ved kongelig resolusjon av 9 september 1927 er godkjent til bruk i «Menigheten i Filadelfia», Oslo.

*) Kunngj. 18 desember i Lovtid. 1 nr. 26.

8 desbr. **Skrivelse fra Justisdepartementet.**

Departementet godkjenner med dette til bruk ved vigslar i Bukkedalen og Nes pinsemenighet det vigselformular som ved kongelig resolusjon av 9 september 1927 er godkjent til bruk i «Menigheten i Filadelfia», Oslo.

8 desbr. **Stadfestelse** — meddelt av Sosialdepartementet — på «Kaare Bryn Askelunds Minnelegat» til reisestipendium til en av Trondheims Handelsgymnasium uteksaminert elev, opprettet av Kaare Bryn Askelunds foreldre, disponent Askelund og hustru.

10 desbr. **Bestemmelser *) om forlengelse av frister etter lov om patenter av 2 juli 1910 og midlertidig tilleggslov av 15 mars 1940.**

(Fastsatt av Handelsdepartementet i henhold til midlertidige bestemmelser om tillegg til lovgivningen om det industrielle rettsvern av 18 juni 1942.)

§ 1. Den tilleggsfrist til den vanlige prioritetsfrist for patenter som er fastsatt i § 1 i lov av 15 mars 1940, skal i intet tilfelle anses utløpet før 9 mai 1946.

Blir patentkrav inngitt etter utløpet av den ordinære prioritetsfrist, skal årsavgiftene og patentets lengste varighet beregnes som om patentkravet var kommet inn på den siste dag av fristen, dog tidligst 31 desember 1940.

§ 2. De i patentlovens § 14 fastsatte frister for betaling av årsavgifter for patenter forlenges for så vidt de utløper i tiden fra og med 9 april 1940 til og med 7 mai 1946 til 8 mai 1946, hvis Styret for det industrielle rettsvern etter det i hvert tilfelle opplyste finner at forhold som står i forbindelse med krigen, må anses å ha vært til hinder for tidligere innbetaling av avgiftene.

§ 3. Den i patentlovens § 15 (tilleggslov av 8 august 1924) fastsatte lengste frist innen hvilken søknad om gjenopprettelse må gis inn til Styret for det industrielle rettsvern, forlenges for så vidt den utløper i tiden fra og med 1 september 1940 til og med 7 mai 1946 til 8 mai 1946.

§ 4. De i §§ 4 og 5 i lov av 15 mars 1940 fastsatte frister av 6 måneder forlenges slik at de ikke i noe tilfelle anses utløpet før 9 mai 1946.

§ 5. Bestemmelser av 28 juni 1945 oppheves.

§ 6. Bestemmelsene trer i kraft straks.

---

*) Kunngj. 18 desember i Lovtid. 1 nr. 26.

Bestemmelser *) om forlengelse av frister etter 10 desbr. lovene om varemerker og mønstre av 2 juli 1910.

(Fastsatt av Handelsdepartementet i henhold til midlertidige bestemmelser om tillegg til lovgivningen om det industrielle rettsvern av 18 juni 1942.)

§ 1. Den prioritetsfrist for varemerke- og mønsterkrav som er fastsatt i overenskomster etter varemerkelovens § 30 og mønsterlovens § 32 og som utløper i tiden fra og med 9 april 1940 til og med 7 mai 1946, forlenges til 8 mai 1946. § 2 i lov av 15 mars 1940 om midlertidige tillegg til patentloven får tilsvarende anvendelse.

§ 2. De i varemerkelovens § 12 og mønsterlovens § 7 fastsatte frister for betaling av fornyelsesavgifter for varemerkeregistreringer og avgifter for forlengelser av mønstervern forlenges for så vidt de utløper i tiden fra og med 9 april 1940 til og med 7 mai 1946 til 8 mai 1946, hvis Styret for det industrielle rettsvern etter det i hvert tilfelle opplyste finner at forhold som står i forbindelse med krigen, må anses å ha vært til hinder for tidligere innbetaling av avgiftene.

§ 3. Bestemmelser av 28 juni 1945 oppheves.

§ 4. Bestemmelsene trer i kraft straks.

Bestemmelse *) om opphevelse av rasjoneringen 10 desbr. for aluminium og aluminiumlegeringer og nikkel og nikkellegeringer.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyninger med livsfornødenheter og andre varer; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

I.

- a) Aluminium og aluminiumlegeringer, metallklasse I A og I B (300, 301, 302, 310 og 320), dog unntatt stålaluminiumledninger, og
- b) nikkel og nikkellegeringer, metallklasse XIII A og XIII B (389) skal være unntatt fra Forsyningsdepartementets alminnelige bestemmelser om bruk og kjøp av metaller av 15 september 1940 (rundskrivelse nr. 210).

II.

Bestemmelsen trer i kraft 15 desember 1945.

Skrivelse *) fra Finansdepartementet, hvori meddeles, at departementet i medhold av § 1, 3 ledd, i provisorisk anordning av 10 november 1944 om valutakontroll m. v. har bestemt at alle

*) Kunngj. 18 desember i Lovtid. 1 nr. 26.

12 desbr. reisende etter nærmere bestemmelser av Norges bank skal avgi erklæring om hvilke betalingsmidler og verdipapirer de medbringer ved avreise fra — innreise til — Norge.

13 desbr. **Kongelig resolusjon.**

1. Setningen: «Det samlede antall representanter skal ikke overstige 25» i punkt 1 i den ved kongelig resolusjon av 1 november 1945 vedtatte instruks for Norges Eksportråd erstattes med følgende: «Rådet skal ha så mange medlemmer som Utenriksdepartementet bestemmer», og setningen: «Dessuten skal Utenriksdepartementets handelspolitiske avdeling ha en representant i Rådet» i samme punkt forandres slik at den kommer til å lyde som følger: «Dessuten skal Utenriksdepartementets handelspolitiske avdeling og Forsynings- og gjenreisningsdepartementets Direktorat for Import- og Eksportregulering ha hver en representant i Rådet.»

2. — — — — —

13 desbr. **Kongelig resolusjon.**

De avgjørelser som det etter Administrasjonsrådets vedtak om Krigsforsikring for Varelagre av 21 juni 1940 med senere endringer er tillagt Justisdepartementet å treffe, blir heretter å treffe av Sosialdepartementet.

13 desbr. **Kongelig resolusjon.**

Tilbakeføringsstyret med Tilbakeføringskontoret for inndratte formuer føres over fra Finansdepartementets til Justisdepartementets administrasjonsområde.

13 desbr. **Kongelig resolusjon.**

Finansdepartementet bemyndiges til å gi de tillatelser som er nevnt i provisorisk anordning av 3 oktober 1941 om forbud mot utlendingers erverv av rettigheter i norske selskaper § 1.

13 desbr. **Skrivelse ***) fra Arbeidsdepartementet om endring i 1 ledd i vedtekt til bygningslovens § 104 i bygningsvedtektene for Oslo.

15 desbr. **Skrivelse **)** fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet, hvorved det i medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsfornødenheter

*) Kunngj. 18 desember i Lovtid. 1 nr. 26.

**) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1 nr. 27.

og andre varer av 26 januar 1945 § 1, første ledd, og kongelig resolu- 15 desbr.
sjon av 12 juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreis-
ningsdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes at for-
ordning av 3 januar 1941 om rasjonering av brennevin
og vin med tilleggsforordning av 15 februar 1941 skal opphøre
å gjelde fra og med 1 januar 1946.

Bestemmelser om rekvisisjonsmyndighet etter 17 desbr.
provisorisk anordning av 21 september 1945 om
rekvisisjon til bruk for alliert eller norsk myn-
dighet.

I henhold til provisorisk anordning av 21 september 1945, § 2,
1 ledd, jfr. kongelig resolusjon av 19 oktober 1945 bestemmes:

A. Følgende norske militære sjefer er berettiget til å foreta rekvi-
sjoner etter nevnte anordning:

1. Hæren:
DK-sjefene.
2. Sjøforsvaret:
MK-sjefene.
3. Luftforsvaret:
Sjefene for Luftkommandoene.

B. Rekvisisjonene fremmes av:

1. DK-sjefen når det gjelder alt innen hans distrikt med de unn-
tak som følger av punkt 2 og 3.
2. MK-sjefen når det gjelder fartøyer, skipsverfter, kaier, sjø-
lagerhus og alt annet til skipsfarten hørende i hans distrikt.
3. Sjefen for Luftkommando når det gjelder fly og alt annet
til luftfarten hørende i hans distrikt.

C. Den rekvisisjonsberettigete sjef kan ikke delegere sin myndighet,
og den må utøves med den ytterste forsiktighet. Rekvisisjonen
meldes inn til Forsvarsdepartementet innen 2 dager. I tilfelle hvor
det foreligger konkurranse med viktig sivil interesse skal samtykke
innhentes fra Forsvarsdepartementet på forhånd.

Skrivelse*) fra Justisdepartementet om bortfall av visse 18 desbr.
bestemmelser om satser for innskottsrenter.

I henhold til provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen
av 26 januar 1945 § 1, nr. 2, første punktum, og kongelig resolusjon
samme dag om bemyndigelse for Justisdepartementet i henhold til
nevnte anordning, fastsettes:

*) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1 nr. 27.

- 18 desbr.   Punkt 3, første ledd, i Administrasjonsrådets bestemmelser av 25 juli 1940 om uttak av bankinnskudd, samt § 1, annet punktum, og § 5, første punktum, i tilleggsbestemmelser av 24 september 1943 faller bort fra 1 januar 1946.
- 18 desbr.   Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Jonas B. Øglænds fond til akademisk utdanning» for ungdom fra Sandnes og Høyland, opprettet ved gave fra Jonas B. Øglænd i anledning hans 50 års dag 21 juli 1945.
- 18 desbr.   Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Jakob J. og Lars Øglænds fond for Sandnes bys vel», opprettet i anledning av firma Jonas Øglænds 75 års jubileum 18 april 1943.
- 18 desbr.   Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Jakob J. og Lars Øglænds fond til hjelp for evnerik ungdom som søker videre utdanning», opprettet i anledning av firma Jonas Øglænds 75 års jubileum 18 april 1943.
- 21 desbr.   Provisorisk anordning*) om endring i provisorisk anordning av 15 september 1944 om midlertidig ordning av lønns- og arbeidsvilkår i befridde distrikter.

I.

De bestemmelsene i provisorisk anordning av 15 september 1944 om midlertidig ordning av lønns- og arbeidsvilkår i befridde distrikter som er nevnt nedafor skal lyde slik:

§ 1, første ledd: I private virksomheter skal de tariffavtaler som besto 9 april 1940 være gjeldende, med mindre tariffene blir endret i henhold til reglene i dette kapitel. Forslag til tariffavtale som var framsatt av offentlig meklingsmann, eller som partenes forhandlere var blitt enige om før 9 april 1940 uten at de var avgjort den nevnte dag, skal anses som vedtatt og gjeldende på samme måte fra frigjøringa med mindre de blir endret i henhold til reglene i dette kapitel.

§ 2, første ledd: Arbeidsgiver, arbeidsgiverforening eller fagforening som ønsker forandring i lønns- eller arbeidsvilkår som er fastsatt i tariffavtale, herunder forslag som nevnt i § 1, annet punktum, skal rette henvendelse herom henholdsvis til Norsk arbeidsgiverforening og til Arbeidernes faglige landsorganisasjon. Dersom vedkommende hovedorganisasjon på grunnlag av en henvendelse som

*) Knnugj. 28 desember i Lovtid. 1 nr. 27.

nevnt eller av eget tiltak finner at det er skjellig grunn til å utvirke 21 desbr. forandring i gjeldende lønns- eller arbeidsvilkår, skal den sette fram krav om dette overfor den annen hovedorganisasjon med nøyaktig angivelse av de forandringer som ønskes. Slike krav kan bare settes fram etter at tariffavtalen er sagt opp med den avtalte varselsfrist og til avtalt utløpstid. Ingen tariff kan dog sies opp til utløp før 1 mars 1946. Tariffer med utløpstid 31 desember 1945 til 28 februar 1946 kan sies opp med en måneds varsel til utløp 1 mars 1946. Gjenpart av kravet skal sendes Riksmeklingsmannen. Forhandlinger mellom hovedorganisasjonene blir deretter snarest å oppta. Utenom hovedorganisasjonene kan de andre interesserte parter delta i forhandlingene. Partene kan også forhandle uten at hovedorganisasjonene er representert, men slik at en avtale trenger godkjenning av hovedorganisasjonene.

§ 2, annet ledd, første punktum: Norsk arbeidsgiverforening og Arbeidernes faglige landsorganisasjon har fullmakt til med bindende virkning for begge parter å treffe beslutning om forlengelse eller forandring av bestående lønns- og arbeidsvilkår.

§ 4, første ledd: Leder forhandlingene ikke til enighet, skal det optas offentlig mekling. Meklingen innledes ved at den hovedorganisasjon som har reist krav om nye lønns- eller arbeidsvilkår, sender inn en melding om forholdet til vedkommende meklingsmann. Meldinga skal sendes straks forhandlingene er brutt eller resultatet av uravstemningen foreligger. Mekling foregår etter reglene i lov om arbeidstvister av 5 mai 1927, kap. 3, i den utstrekning ikke annet er fastsatt i denne anordning.

§ 5, tredje ledd, første punktum: Sosialdepartementet kan avslutte at tvister som ikke blir løst ved at tariffavtale blir opprettet i samsvar med foranstående bestemmelser, skal bringes inn for den i § 6 omhandlede lønnsnemnd hvis avgjørelse har samme virkning som tariffavtale.

§ 7. Det er forbudt å iverksette arbeidstans eller boikott i anledning av tvist som omhandlet i dette kapitel før forhandlinger, mekling m. v. er prøvet i samsvar med bestemmelsene i §§ 2—6 og inntil 6 dager etter at saksbehandlingen er slutt uten at tvisten er løst.

Ny § 14. Revisjon av de tariffavtaler som er sagt opp til utløp før anordningen holder opp å gjelde, skal foregå etter bestemmelsene i anordningen.

II.

Denne anordning trer i kraft straks.

21 desbr. **Provisorisk anordning** *) om forlenget gyldighet av provisorisk anordning av 26 august 1939 om forbud mot salg av skip til utlandet og provisorisk anordning av 5 september 1939 om regulering av befraktningsforhold i krigstid.

§ 1. Provisorisk anordning av 26 august 1939 om forbud mot salg av skip til utlandet, og provisorisk anordning av 5 september 1939 om regulering av befraktningsforhold i krigstid gis forlenget gyldighet inntil videre.

§ 2. Denne anordning trer i kraft straks.

21 desbr. **Provisorisk anordning** *) om tillegg til lov om fangst av hval av 16 juni 1939.

§ 1. Det er forbudt for norske selskaper, statsborgere eller innvånere av riket direkte eller indirekte å delta i eller å medvirke til å fremme hvalfangst med flytende kokeri under fremmed flagg.

Kongen eller den han bemyndiger kan dispensere fra denne bestemmelse når det gjelder utlending eller utenlandsk selskap som drev hvalfangst i siste sydhavsesong før 3 september 1939 eller utenlandsk kokeri som før dette tidspunkt ble nyttet til hvalfangst.

§ 2. Overtredelse av denne anordning straffes med fengsel inntil 1 år eller med bøter inntil 1 million kroner eller med begge deler. Det samme gjelder medvirkning.

Ulovlig gjort fangst eller dens verdi kan inndras etter reglene i straffelovens § 36. Det samme gjelder fangstredskaper som er brukt i strid med loven eller gitte forskrifter samt fortjeneste som er ervervet i strid med denne anordning.

§ 3. Denne anordning trer i kraft straks.

Forbudet i § 1 gjelder også kontrakts- eller tjenesteforhold som er inngått før anordningens ikrafttredelse.

21 desbr. **Kongelig resolusjon** om endringer i Reglement for språklig-historisk embetseksamen av 2 februar 1934, 24 mars 1934, 9 juni 1939 og 11 august 1939.

Endringene lyder så:

§ 3. Etter «4. Fransk språk og litteratur» innføres: «5. Russisk språk og litteratur».

De følgende fag blir da å betegne som nr. 6, 7, 8, 9, 10.

*) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1 nr. 27.

I setningen: «Men kandidaten har adgang til å bytte ett av fagene 21 desbr. med fransk, latin, gresk eller pedagogikk» innføres «russisk» etter «fransk».

§ 5. Etter avsnitt «IV. Fransk» følger:

«V. Russisk.

A. Ved adjunkteksamen og som bifag.

1. Godt kjennskap til det russiske nåtidsspråk og øvelse i å bruke det skriftlig og muntlig. Kjennskap til det russiske skriftspråks framvekst.
2. Studium av et utvalg av russiske litterære verker fra det 19. og 20. århundre. Oversikt over den russiske litteraturs historie.
3. Kjennskap til landets historie, geografi og samfunnsforhold.
4. Angående litteraturpensumets omfang henvises til studieplanen.

B. Som hovedfag.

1. Større øvelse i å behandle språket skriftlig og muntlig.
2. Et større utvalg av forfattere og tekster fra det 18., 19. og 20. århundre. Et begrenset antall sider av pensumet kan, hvis kandidaten ønsker det, byttes ut mot en gammelrussisk eller russisk-kirkeslavisk tekst. Grundigere kjennskap til litteratur- og kulturhistorie.
3. Angående litteraturpensumets omfang henvises til studieplanen.»

De følgende fag, latin, gresk, historie, geografi med etnografi og pedagogikk blir å betegne som henholdsvis VI, VII, VIII, IX og X.

§ 6. I setningen «Ved adjunkteksamen skal kandidaten besvare i morsmål, tysk, engelsk, fransk, latin, historie og pedagogikk 3 skriftlige oppgaver, i geografi og gresk 2 skriftlige oppgaver» innføres «russisk» mellom «fransk» og «latin».

Kongelig resolusjon *) om ugyldigheten av avhen- 21 desbr. delser og befeftelser foretatt under okkupasjonen med hensyn til eiendom tilhørende staten, norske kommuner og offentlige innretninger.

I henhold til § 12 i provisorisk anordning av 18 desember 1942 om ugyldigheten av rettshandler m. v. som har sammenheng med okkupasjonen, jfr. provisorisk anordning av 1 november 1945, fastsettes følgende regler om ugyldigheten av avhendelser og befeftelser av offentlig eiendom som går inn under den nevnte bestemmelse:

*) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1 nr. 27.

21 desbr. § 1. Ugyldigheten kan bare gjøres gjeldende av vedkommende departement eller kommune.

Kommunens vedtak om å gjøre ugyldigheten gjeldende trenger godkjenning av Justisdepartementet eller — for geistlig eiendom — av Kirkedepartementet. Nektes vedtaket godkjent, anses rettstiftelsen for gyldig.

§ 2. Ugyldigheten skal bare gjøres gjeldende når vedkommende myndighet antar at rettstiftelsen til skade for det offentlige er påvirket av de særlige forhold under okkupasjonen.

§ 3. Vedtak om å gjøre ugyldigheten gjeldende må være truffet og i tilfelle godkjent etter § 1, annet ledd, innen utgangen av 1946. Ellers anses rettstiftelsen for gyldig. Er rettstiftelsen ikke tinglyst, er det likevel tidsnok når vedtak om ugyldighet blir truffet innen 4 måneder etter at den myndighet som etter § 1, første ledd, skal gjøre ugyldigheten gjeldende, fikk kunnskap om den.

Enhver som har en rettslig interesse i at rettstiftelsen anses for gyldig eller ugyldig, kan ved skriftlig forespørsel til vedkommende departement eller kommunestyre eske avgjørelse om hvorvidt ugyldigheten vil bli gjort gjeldende. Hvis vedkommende myndighet ikke innen 4 måneder etter at forespørselen er mottatt, treffer vedtak om å gjøre ugyldigheten gjeldende, anses rettstiftelsen for gyldig.

Retten til å gjøre ugyldigheten gjeldende går ikke tapt etter reglene i denne paragraf når rettstiftelsen ikke gyldig kunne foretas uten Stortingets samtykke. Hvis vedkommende departementet ikke vil gjøre ugyldigheten gjeldende, skal det i så fall uten ugrunnet opphold sørge for at saken blir lagt fram for Stortinget.

§ 4. Hvis rettstiftelsen er tinglyst eller registrert, skal det departement som treffer vedtak om å gjøre ugyldigheten gjeldende, straks sende melding om vedtaket til vedkommende tinglysingsdommer eller registerfører. Er det en kommune som gjør ugyldigheten gjeldende, sendes meldingen av det departement som har godkjent vedtaket etter § 1, annet ledd. Dommeren (registerføreren) skal ved anbefalt brev så vidt mulig underrette enhver hvis rettstilling berøres av vedtaket om å gjøre ugyldigheten gjeldende.

§ 5. Når ugyldigheten er gjort gjeldende i samsvar med §§ 1—3, kan rettighetshaveren uten søksmål forlange å bli innsatt i besittelsen av den ting eller rett det gjelder. Kravet fremsettes for namsretten når det gjelder fast eiendom eller rettighet i sånn, ellers for namsmannen.

Når det finnes rimelig, kan namsretten sette en frist for besitteren av fast eiendom til å fravike denne.

§ 6. Thendehaverpapirer kan ikke med hjemmel i disse bestemmelser søkes tilbake fra noen som har ervervet rett i dem uten kjennskap til at de tilhørte det offentlige.

Er en fordring blitt avhendet av offentlig myndighet ved en retts- 21 desbr. handel som er erklært ugyldig etter disse bestemmelser, og har skyldneren ved eller etter forfall oppfylt overfor erververen eller noen som utleder sin rett fra ham, er han fri for sin forpliktelse, dersom det ikke med rimelighet kunne forlanges at han skulle motsette seg oppfyllelseskravet.

§ 7. Spørsmålet om i hvilken utstrekning det offentlige plikter å betale tilbake mottatt vederlag samt godtgjørelse for mulige påkostninger og lignende, avgjøres i mangel av minnelig overenskomst av domstolene etter alminnelige rettsgrunnsetninger. Det samme gjelder spørsmålet om mulig erstatningsplikt for mottakeren.

Tvist som nevnt i første ledd er ikke til hinder for at det offentlige straks får tilbake den rettslige og faktiske rådighet over eiendommen.

§ 8. De innskrenkninger i retten til å gjøre ugyldigheten gjeldende som følger av disse bestemmelser, gjelder ikke når det offentlige før bestemmelsenes ikrafttredelse har fått tilbake besittelsen av den ting det gjelder.

§ 9. Vedkommende departement fastsetter hvilke innretninger er å anse som offentlige i forhold til reglene i anordningens § 12.

§ 10. Disse bestemmelser trer i kraft 1 januar 1946.

Kongelig resolusjon *) om bevillingstvang og om bestemmelser 21 desbr. om meddelelse, varighet og opphør av bevilling for den som innen Sandnes kommune skal utføre rørleggerarbeider som har forbindelse med innretninger tilhørende Sandnes kommunes vann- og kloakkvesen.

Kongelig resolusjon.

21 desbr.

Bestemmelsen i § 1 i provisorisk anordning av 21 desember 1945 om tillegg til lov om fangst av hval av 16 juni 1939 kommer ikke til anvendelse på de britiske ekspedisjoner som deltar i hvalfangsten i Antarktis i sesongen 1945—46.

Kongelig resolusjon**), hvorved det i medhold av § 1 i lov om 21 desbr. omsetningsavgift av 19 mai 1933 fastsettes følgende

bestemmelser om beregning og oppkreving
av omsetningsavgift.

I.

§ 1. Ved varesalg betales avgiften av selgeren, ved utførelse av arbeid som nevnt i avgiftsbeslutningens § 2 av den som i selvstendig ervervsvirksomhet utfører slikt arbeid.

*) Kunngj. 18 januar i Lovtid. 1 nr. 2 for 1946.

**) Kunngj. 9 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1946.

21 desbr. Opptrer mellommann for selger eller kjøper i tilfelle som nevnt i avgiftsbeslutningens § 3, nest siste avsnitt, eller ved omsetning av produkter fra gårdsbruk med binæringer, husdyrhold eller hagebruk, betales avgiften av mellommannen. Opptrer forbrukerinnkjøpslag med handelsrett som kjøpmann, jfr. lov om handelsnæring av 8 mars 1935 § 10, som mellommann for medlemmer eller andre ved innkjøp av varer, betales avgiften av innkjøpslaget. Ved auksjonssalg betales avgiften av auksjonarius. Opptrer mellommann i andre tilfelle, kan Direktøren for skattevesenet i det enkelte tilfelle bestemme at avgiften skal betales av mellommannen.

Betaling skjer i det distrikt hvor den som skal betale avgiften har sitt faste forretningssted eller hvis han ikke har fast forretningssted, der hvor han har sitt hjemsted ved avgiftsterminens utløp eller ved virksomhetens opphør.

Har han avgiftspliktig omsetning i flere distrikter, kan skatteinspektøren i det distrikt hvor forretningsstedet er (i tilfelle hovedforretningsstedet) etter instruks fra Direktøren for skattevesenet avgjøre om avgiften skal betales i det distrikt hvor omsetningen er foretatt eller i et distrikt hvor han har fast forretningssted.

Ved innførsel betales avgiften av importøren.

§ 2. Den som etter avgiftsbeslutningen eller § 1 i disse bestemmelser skal betale avgift av omsetning, er selv ansvarlig for avgiftens riktige beregning. Skal avgift betales av mellommann etter § 1, er også hovedmannen (selgeren, respektive den som utfører arbeid som nevnt i avgiftsbeslutningens § 2, jfr. § 1, første ledd, i disse bestemmelser) personlig ansvarlig for riktig beregning og betaling.

§ 3. Budsjettåret er delt i 12 månedlige avgiftsterminer.

Avgiften skal beregnes enten etter de vederlag som er mottatt i terminen eller etter de vederlag som er regnskapsført i terminen.

Enhver kan beregne avgiften etter summen av de vederlag han har mottatt i terminen. Plikten til å svare avgift oppstår i så fall for så vidt og i den utstrekning han mottar vederlaget. Betales ved veksel eller sjekk, regnes vederlaget som mottatt når vekselen eller sjekken løses inn eller transporteres (diskonteres). Betales et mottatt og ordentlig regnskapsført vederlag hvorav avgift er betalt, helt eller delvis tilbake, kan det gjøres særskilt fradrag for det tilbakebetalte beløp i summen av de mottatte vederlag i den termin hvor tilbakebetaling skjer.

Hvis den som skal betale avgiften har ordentlig og fullstendig bokførsel etter det dobbelte bokholderisystem for hele sin omsetning, slik at både kontant- og kredittomsetningen bokføres etter hvert som den finner sted, kan han beregne avgiften etter summen av de vederlag som er regnskapsført i terminen, uansett om de er gått inn eller

ikke. Plikten til å svare avgift oppstår i så fall når vederlaget er regnskapsført. 21 desbr.
Faller et vederlag som er regnskapsført som avgifts-
pliktig helt eller delvis bort, fordi avtalen heves, prisavslag inn-
rømmes eller lignende, kan særskilt fradrag herfor gjøres i summen
av de regnskapsførte vederlag i den termin beløpet faller bort, hvis
fradragsposten er ordentlig regnskapsført. Blir fordringer på veder-
lag hvorav avgift er betalt, helt eller delvis uerholdelige, kan sær-
skilte fradrag gjøres i summen av de regnskapsførte vederlag i den
første termin etter utløpet av det regnskapsår da tapet ble konsta-
tert, hvis fradragsposten er ordentlig regnskapsført og avskrivning
foretatt på kundens konto.

Den som har adgang til å velge mellom de to alternativer for
avgiftens beregning, må bruke samme beregningsmåte for hele sin
omsetning og kan ikke endre beregningsmåte uten forhåndssamtykke
fra skatteinspektøren.

Ved innførsel skal avgiften beregnes i forbindelse med tollbehand-
lingen. Avgiften betales til tolloppbeholdningsbetjenten etter samme reg-
ler og under samme vilkår som gjelder for toll.

§ 4. Enhver som omsetter varer for egen eller fremmed regning,
eller som i selvstendig ervervsvirksomhet utfører arbeid som nevnt
i avgiftsbeslutningens § 2, plikter å innrette slik bokføring at omset-
ningen (herunder også arbeidsytelser) i tilfelle fordelt på avgifts-
pliktig og avgiftsfri omsetning, til enhver tid og uten vanske kan fast-
settes og kontrolleres. Direktøren for skattevesenet utferdiger nær-
mere forskrifter og pålegg om bokføringen.

Enhver som i ervervsvirksomhet omsetter varer eller utfører
arbeid som nevnt i avgiftsbeslutningens § 2, og som etter gjeldende
lov og forskrifter plikter å føre regnskap, anses avgiftspliktig for sin
omsetning i den utstrekning han ikke ved forskriftsmessig bokføring,
regnskapsbilag, noteringer, kontrakter og korrespondanse godtgjør
at han ikke skal betale avgift av omsetningen.

Kontrollmyndighetene kan i det enkelte tilfelle gi pålegg om å
innrette bokføring i samsvar med gjeldende lov og forskrifter.

Regnskapsbøker med bilag, noteringer, kontrakter og korrespon-
dansen pliktes oppbevart i 10 år.

§ 5. Når noen i ervervsvirksomhet begynner virksomhet som går
ut på omsetning av varer for egen eller fremmed regning eller ytelse
av arbeid som nevnt i avgiftsbeslutningens § 2, plikter han å sende
skriftlig melding til skatteinspektøren med opplysning om virksom-
hetens navn, art, åpningsdato m. v. Også ved opphør av slik virk-
somhet skal skriftlig melding med nærmere opplysninger sendes
skatteinspektøren. Skjer opphøret på grunn av dødsfall, konkurs eller
ved likvidasjon, plikter boets vedkommende (eventuelt vedkommende

21 desbr. likvidator) å sende melding både om at opphør er besluttet og om det endelige opphør.

Melding skal sendes uoppfordret og uten opphold. Direktøren for skattevesenet gir nærmere bestemmelser om meldingens innhold.

§ 6. Enhver som etter avgiftsbeslutningen eller § 1 i disse bestemmelser skal betale avgift av omsetning, plikter uoppfordret å sende oppgaver in duplo til skattefogden over summen av de vederlag som er mottatt, i tilfelle regnskapsført, i terminen. Oppgaven sendes på foreskrevet blankett (skjema A eller B) særskilt for hver termin og må være kommet fram til skattefogden senest 15 dager etter utløpet av hver måned eller etter virksomhetens opphør. Skattefogden sender snarest det ene eksemplar av oppgavene til skatteinspektøren.

Hvis ikke kontrollmyndighetene bestemmer annet, plikter den som skal betale avgift av omsetning å sende oppgave for hver termin, selv om han i en eller flere terminer ikke har avgiftspliktig omsetning eller ikke plikter å betale avgift fordi omsetningen ikke når den minstegrense pr. termin som omhandles i § 7.

Oppgaven må vise den samlede omsetning i terminen, hvis ikke kontrollmyndighetene bestemmer annet. Er en del av omsetningen unntatt fra avgiftsplikt etter avgiftsbeslutningen, må den avgiftsfrie del spesifiseres etter sin art i samsvar med nærmere forskrifter fra Direktøren for skattevesenet. I oppgaven må angis om alle poster bygger direkte på ordentlig ført regnskap. Oppgaven må inneholde erklæring om at den stemmer med bøkene og de faktiske forhold og må være underskrevet av den som skal betale avgiften.

Kontrollmyndighetene kan kreve ytterligere spesifikasjoner og opplysninger som legitimasjon for fradragsposter i oppgavene.

§ 7. Samtidig med at den oppgaven som er nevnt i § 6, første ledd, sendes skattefogden, betales avgiften for den måned som oppgaven gjelder. Avgiften betales til de samme tjenestemenn som tar imot statsskatten (lensmann, skatteoppkrever, skattefoged eller byfoged). Ved innbetalingen skal følge med en avgiftsoppgave på foreskrevet blankett (skjema C). Ved innbetalingen avrundes avgiftsbeløpet slik at beløp til og med 50 øre settes ned og beløp over 50 øre forhøyes til det nærmeste antall hele kroner.

Av avgiftsbeløp som ikke betales senest 8 dager etter forfall, pliktes renter etter $\frac{1}{2}$ % pr. måned eller del derav, når det beløp som betales for sent utgjør minst kr. 50. Dette gjelder også tilleggsbeløp som fastsettes etter lov om omsetningsavgift av 19 mai 1933 § 3. Ved beregningen av renter avrundes beløpet nedover til det nærmeste beløp som er delelig med 10.

Ved salg av melk og fløte fra eget husdyrhold skal avgiften

kreves opp i forbindelse med omsetnings- og utjevningsavgiften etter 21 desbr. lov nr. 6 av 10 juli 1936 og av de samme organer som krever opp denne avgift.

Avgift pliktes ikke betalt for terminer hvor den avgiftspliktige omsetning utgjør mindre enn kr. 100. Dette gjelder ikke ved salg av melk og fløte fra eget husdyrhold og ved salg av varer på auksjon.

§ 8. Direktøren for skattevesenet har den øverste ledelse av avgiftskontrollen. Han gir nærmere forskrifter og instruksjoner om kontrollen. Han treffer bestemmelse om samarbeid mellom avgiftskontrollen og ligningsmyndighetene.

Skatteinspektøren leder kontrollen i det enkelte fylke for så vidt ikke annet måtte være bestemt, og påser at avgift beregnes av alle avgiftspliktige i fylket i samsvar med de gjeldende bestemmelser.

For så vidt angår avgift som skal erlegges ved innførsel, utformes de nærmere forskrifter og instruksjoner med hensyn til beregning, oppkreving og kontroll av Finans- og tolldepartementet.

§ 9. Enhver som i ervervsvirksomhet omsetter varer eller utfører arbeid som nevnt i avgiftsbeslutningens § 2, plikter uten opphold å legge fram, avlevere eller sende inn regnskap med bilag, noteringer, kontrakter og korrespondanse når kontrollmyndighetene forlanger det, og å gi fullstendige opplysninger om forhold som myndighetene finner har betydning for kontrollen.

Den ervervsdrivende og de personer som er i hans tjeneste, plikter å yte kontrollens tjenestemenn all den veiledning og hjelp som forlanges, og når som helst å gi dem adgang til kontor- og bedriftslokaler.

§ 10. På henvendelse fra Direktøren for skattevesenet eller skatteinspektøren plikter enhver som driver ervervsvirksomhet å sende inn gjenpart av sitt årsoppgjør og å gi forlangte opplysninger om virksomheten.

Hos en ervervsdrivendes leverandører kan Direktøren for skattevesenet eller skatteinspektøren kreve spesifisert oppgave over varer eller arbeid som nevnt i avgiftsbeslutningens § 2, ytet direkte eller gjennom mellommann. Hos en ervervsdrivendes avtakere kan kreves oppgave over varer ytet direkte eller gjennom mellommann, når avtakeren bruker eller omsetter varene i ervervsvirksomhet. Tilsvarende oppgave over arbeid som nevnt i avgiftsbeslutningens § 2 kan kreves når avtakeren utfører arbeid av samme slag i ervervsvirksomhet.

Hos ervervsdrivende som etter oppdrag selger eller kjøper varer eller utfører arbeid som nevnt i avgiftsbeslutningens § 2, kan Direktøren for skattevesenet eller skatteinspektøren kreve oppgave over oppdragsgiverne. Hos en oppdragsgiver kan kreves oppgave over de

21 desbr. mellommenn han har gitt oppdrag. Oppgave kan også kreves over størrelsen av den omsetning som omfattes av oppdraget gjennom et nærmere oppgitt tidsrom.

Hos ervervsdrivende kan Direktøren for skattevesenet eller skatteinspektøren kreve oppgave over varer som er transportert eller formidlet transportert for navngitt ervervsdrivende.

Hos produksjons-, omsetnings- og transportorganisasjoner, derunder sammenslutninger og innretninger hvis virksomhet gjelder fastsettelse og kontroll av kvoter eller priser, kan Direktøren for skattevesenet eller skatteinspektøren kreve oppgaver over varer som er produsert, omsatt eller transportert av organisasjonen eller under dens medvirkning eller kontroll.

Oppgavene gis på skjemaer som fastsettes av Direktøren for skattevesenet og skal inneholde de opplysninger som skjemaet angir. Det kan kreves opplysninger om varemengde og vareslag, vederlagets størrelse og når og på hvilken måte det er betalt, tidspunkt for leveranser eller utførelse av arbeid m. v. Oppgaveplikten er uavhengig av om vedkommende selv foretar eller mottar betalinger. Den som oppgaveplikten etter annet til sjettede ledd påhviler, skal gjøre slike notater eller innrette sin bokføring slik at oppgavene kan gis. Direktøren for skattevesenet kan frita enkelte grupper av ervervsdrivende for slik noteringsplikt.

Den som plikter å gi opplysninger og oppgaver er undergitt bestemmelsen i § 9.

Hos bestyrelser av bankinnretninger så vel som bankierer, sakførere og andre som har penger under forvaltning for noen, kan Direktøren for skattevesenet eller den som har fullmakt fra ham, foreta undersøkelser angående navngitt ervervsdrivendes innskudds- og gjeldskonti, deposita og andre økonomiske mellomværender. Undersøkelsene kan utstrekkes til å omfatte den ervervsdrivendes ektefelle og barn. Den som foretar undersøkelsen skal vise fram nødvendig legitimasjon. Den som undersøkelsen skjer hos, skal yte den bistand som er nødvendig for gjennomføring av kontrollen og plikter herunder å forevise de dokumenter, regnskapsbøker og registre som kan ha betydning for undersøkelsen.

§ 11. Finner skatteinspektøren at oppgaven etter § 6 ikke kan godtas, fastsetter han grunnlaget for avgiftsberegningen.

Grunnlaget kan fastsettes ved skjønn når:

- 1) oppgave etter § 6 ikke er kommet fram til skattefogden i rett tid og i foreskrevet form,
- 2) mottatt oppgave finnes å være uriktig eller ufullstendig,
- 3) mottatt oppgave ikke bygger på regnskap som er ført i samsvar med gjeldende lov og forskrifter,

4) bøker og andre bevisligheter ikke er lagt fram, avlevert eller 21 desbr. sendt inn, eller opplysninger etter § 9 ikke er gitt tross anmodning fra kontrollmyndighetene.

Ved fastsettelse etter post 1 og 4 skal grunnlaget, hvis Direktøren for skattevesenet ikke bestemmer annet, fastsettes til et beløp som ligger minst 5 % høyere enn den antatte avgiftspliktige omsetning. Det samme gjelder ved fastsettelse etter post 3, hvis pålegg om å innrette bokføring i samsvar med gjeldende lov og forskrifter ikke er etterkommet.

Den som skal betale avgiften, gis høve til å uttale seg før fastsettelsen, når den ikke skjer etter post 1.

Fastsettelse av avgiftsgrunnlaget etter denne paragraf kan foretas inntil 5 år etter utløpet av vedkommende termin. Er noen del av omsetningen forsettlig eller grovt uaktsomt unndratt avgiftsberegning, kan fastsettelse foretas inntil 10 år etter terminens utløp.

§ 12. Skatteinspektøren kan etter å ha gitt den som skal betale avgiften høve til å uttale seg, av eget tiltak forhøye sin fastsettelse etter § 11, når nye opplysninger som er kommet fram ved undersøkelser hos ham, eller andre opplysninger hvis riktighet han har erkjent, viser at den tidligere fastsettelse er for lav. Bestemmelsene i § 11 får tilsvarende anvendelse.

Skatteinspektøren kan i alle tilfelle beriktige sin tidligere fastsettelse hvis avgiftsgrunnlaget er ført opp med uriktige beløp på grunn av skrive- eller regnefeil.

§ 13. Skatteinspektørens fastsettelse etter §§ 11 og 12 kan påklages til skatteinspektøren av den som skal betale avgiften.

Klagen må, hvis Direktøren for skattevesenet ikke bestemmer annet, være skriftlig og uttrykkelig angi seg som klage. Den må inneholde bestemte påstander, støttet til nøyaktige og fullstendige opplysninger. Den må være kommet fram til skatteinspektøren innen 3 uker etter at melding om skatteinspektørens fastsettelse er kommet fram til klageren.

Klageretten er tapt når fastsettelse er skjedd i henhold til § 11, post 1 eller 4, eller når klageren ikke har etterkommet kontrollmyndighetenes pålegg om å innrette bokføring i samsvar med gjeldende lov og forskrifter, med mindre han godtgjør omstendigheter som Direktøren for skattevesenet finner egnet til å unnskylde den utviste forsømmelighet.

Ved klagens behandling kan skatteinspektøren på grunnlag av nye opplysninger så vel sette ned som forhøye sin tidligere fastsettelse. Før han foretar forhøyelse, skal han gi klageren høve til å uttale seg. Bestemmelsene i § 11 får tilsvarende anvendelse.

21 desbr. § 14. Skatteinspektørens fastsettelse etter § 13 kan av den som skal betale avgiften, påklages til en klagenemnd som består av Direktøren for skattevesenet som formann og to medlemmer som nevnes opp av Finans- og tolldepartementet.

Hvis de avgiftsbeløp som klagepåstanden bestrider, ikke tilsammen utgjør minst kr. 30, kan saken ikke bringes inn for klagenemnda uten samtykke fra Direktøren for skattevesenet.

Klagenemnda treffer sine avgjørelser i form av kjennelser som skal begrunnes i korthet.

Ved klagenemndas klagebehandling får bestemmelsene i §§ 11 og 13 tilsvarende anvendelse.

§ 15. Direktøren for skattevesenet kan bringe inn avgiftsgrunnlaget til prøvelse ved klagenemnda, selv om klage ikke er kommet inn i rett tid. Klagenemnda kan i tilfelle så vel sette ned som forhøye grunnlaget. Bestemmelsene i §§ 11, 13 og 14 får tilsvarende anvendelse.

§ 16. Avgift som pliktes i henhold til fastsettelse av skatteinspektøren eller klagenemnda etter §§ 11 og 15 for en enkelt avgiftstermin, skal betales innen 8 dager etter at melding om fastsettelsen er kommet fram til den som skal betale avgiften, med renter etter § 7 fra den tid avgiften skulle vært betalt (den 15 dag etter utløpet av den måneden som avgiften gjelder).

Avgift som pliktes i henhold til slik fastsettelse for flere avgiftsterminer, skal etter skatteinspektørens eller klagenemndas bestemmelse i det enkelte tilfelle betales enten den 15 dag i den måned hvori melding om fastsettelsen postlegges eller 15 dager etter utløpet av denne måned med tillegg av renter etter § 7 fra den tid avgiften skulle vært betalt inntil den 15 i den fastsatte betalingsmåned. Av beløp som ikke betales senest 8 dager etter denne dag, pliktes renter som bestemt i § 7.

Avgift som pliktes i henhold til fastsettelser av skatteinspektøren etter §§ 11 og 12, skal innbetales selv om fastsettelsen påklages etter § 13.

Når et erlagt avgiftsbeløp helt eller delvis betales tilbake i henhold til klageavgjørelse etter § 13 eller § 14, betales også erlagte renter tilbake. Er det gått mer enn 6 måneder fra innbetalingen til tilbakebetaling skjer, ytes rentegodtgjørelse etter $4\frac{1}{2}$ % p. a. av selve avgiftsbeløpet for den del av tidsrommet som overskyter 6 måneder, hvis rentebeløpet utgjør mer enn kr. 10.

§ 17. Ligningsvesenets forretningsførere skal sørge for at skatteinspektørens manntall over avgiftspliktige virksomheter er à jour til enhver tid. Senest ved utløpet av hver termin skal forretnings-

føreren sende melding til skatteinspektøren om det er skjedd noen 21 desbr. endring i manntallet. Direktøren for skattevesenet gir nærmere regler herom.

Politiets tjenestemenn er forpliktet til å yte bistand ved kontrollen, derunder ved å jourføring av fortegnelsen over alle dem som driver avgiftspliktig virksomhet, og ved gjennomføring av de forskrifter som utferdiges av Direktøren for skattevesenet. Adgang til å kreve meddelt opplysninger i samsvar med § 9 tilkommer i så fall også politiets tjenestemenn.

Ligningsmyndighetene er på henvendelse forpliktet til å meddele til deres rådighet stående opplysninger fra ligningsmaterialet. Opplysninger kan meddeles uten hinder av bestemmelsene i skattelovene av 18 august 1911, for landet § 129 og for byene § 121.

Offentlige og kommunale tjenestemenn og myndigheter er forpliktet til på forlangende snarest mulig å meddele kontrollmyndighetene alle de opplysninger som måtte stå til deres rådighet. De skal uoppfordret gi melding til kontrollmyndighetene når de erfarer at ervervsdrivende som har avgiftspliktig omsetning, helt eller delvis unnlater å betale avgift.

§ 18. Kontrollens og andre institusjoners tjenestemenn samt særskilt antatte hjelpere, herunder sakkyndige, er også etter at de er fratrådt tjenesten, forpliktet til overfor alle uvedkommende å holde hemmelig de forretnings- og driftsforhold samt formues- og inntektsforhold som de har fått kjennskap til gjennom sin kontrollvirksomhet. Det er dem forbudt å gjøre bruk av hva de således har erfart til personlig fordel.

Kontrollens materiale kan dog nyttes av det offentlige i statistisk øyemed, og kontrollmyndighetene kan meddele opplysninger fra materialet til bruk for lignings- og innfordringsmyndighetene.

§ 19. Kontrollens tjenestemenn må ikke mot vederlag yte ervervsdrivende som i ervervsvirksomhet omsetter varer eller utfører arbeid som nevnt i avgiftsbeslutningens § 2, bistand ved bokføring, revisjon eller ved henvendelser til avgiftsmyndighetene.

§ 20. Overtredelser av disse bestemmelser straffes etter lov om omsetningsavgift av 19 mai 1933 § 2.

II

Disse bestemmelser trer i kraft 1 januar 1946 og avløser tidligere gitte bestemmelser om beregning og oppkreving av omsetningsavgift.

- 21 desbr. **Kongelig resolusjon *)** om at den frist som i lov av 7 juni 1918 om betinget fritaking for skatteplikt av assurancegevinst § 1, første ledds siste punktum, jfr. lov av 16 juli 1920 § 2, er fastsatt for anskaffelse av ny tonnasje gjennom kontrahering eller innkjøp, forlenges i medhold av sistnevnte lovsted til utgangen av 1947.
- 21 desbr. **Kongelig resolusjon.**
Ingeniørgruppen ved Statens teknologiske institutt anerkjennes som forhandlingsberettiget etter lov av 6 juli 1933 nr. 12, § 2, jfr. § 3.
- 21 desbr. **Kongelig resolusjon.**
Kommunikasjonsdirektoratet i Forsynings- og gjenreisningsdepartementet overføres til Arbeidsdepartementet fra 1 januar 1946. Dog skal Gummikontoret og Generatorbrensel- og tjerekontoret med nåværende sakområde fortsatt ligge under Forsynings- og gjenreisningsdepartementet.
- 21 desbr. **Kongelig resolusjon.**
Arbeidsdirektoratet i Forsynings- og gjenreisningsdepartementet overføres til Sosialdepartementet fra 1 januar 1946.
- 21 desbr. **Skrivelse *)** fra Arbeidsdepartementet om tilleggsbestemmelse til brannlovens § 15 for Høyanger i Kyrkjebø herred, Sogn og Fjordane fylke.
- 21 desbr. **Skrivelse *)** fra Forsynings- og gjenreisningsdepartementet.
I medhold av provisorisk anordning om okkupasjonslovgivningen vedrørende forsyning og rasjonering av livsformødenheter og andre varer av 26 januar 1945 § 1, første ledd, og kongelig resolusjon av 12 juni 1945 om bemyndigelse for Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i henhold til nevnte anordning, fastsettes at forordning av 10 desember 1940 om rasjonering av mineraloljer skal anses bortfalt fra 1 januar 1946 for så vidt angår:
- 1) Nye, regenererte og brukte smøreoljer, hvorunder transformatoroljer, dog ikke vaselinoljer (White Oils) og Paraffinum liquidum samt
  - 2) smørefett, dog ikke vaselin (Petroleum) til medisinsk og teknisk bruk.

---

*) Künngj. 28 desember i Lovtid. 1 nr. 27.

Stadfestelse — meddelt av Sosialdepartementet — på «Ingrid 21 desbr. og Erik H. Skogens legat til opplæring for evnerik landsungdom» i regelen frå Telemark, skipa ved gåvebrev frå lærarinne Ingebjørg Skogen, dagsett 27 oktober 1945.

Forskrifter *) til gjennomføring av provisorisk 22 desbr. anordning av 5 september 1939 om regulering av befraktningsforhold i krigstid; jfr. provisorisk anordning av 21 desember 1945.

(Fastsatt av Handelsdepartementet i medfør av provisorisk anordning av 5 september 1939 §§ 2 og 11; jfr. provisorisk anordning av 21 desember 1945.)

§ 1. Avtale om bortfrakting eller bortleie av norsk skip av registreringspliktig størrelse for bestemt eller ubestemt tidsrom kan ikke sluttes eller fornyes uten at samtykke fra Norges rederforbund er innhentet på forhånd.

Det samme gjelder slutning eller fornyelse av avtale om bortfrakting for reise unntatt for reise mellom norske havner.

§ 2. Søknad om samtykke nevnt under § 1 skal inneholde opplysning om skipets navn og posisjon, til hvem, fra hvilket tidspunkt, for hvilken tid eller reise, for hvilken last — mengde og art — og til hvilken fraktsats skipet aktes bortfraktet, samt i hvilken valuta frakten skal betales.

§ 3. Norges rederforbund kan treffe nærmere bestemmelser om oppgaveplikt.

§ 4. Norges rederforbund må under utøvelsen av den myndighet det er tillagt etter disse forskrifter, rette seg etter de bestemmelser som måtte bli truffet av Handelsdepartementet.

§ 5. Forbudet mot slutning av fraktavtale gjelder ikke for slutninger til Skipsfartsdirektoratet eller andre norske statsinstitusjoner eller til Norsk skipsfartsstyre og disses avslutning av fraktavtaler.

§ 6. Forsyningsdepartementets beslutninger av 19 januar og 18 juni 1940 oppheves.

§ 7. Overtredelse av forskriftene medfører straffansvar; jfr. provisorisk anordning av 5 september 1939 § 12 og provisorisk anordning av 21 desember 1945.

§ 8. Disse forskrifter trer i kraft straks.

Skrivelse **) fra Arbeidsdepartementet om regulering av og 24 desbr. bygningsvedtekt for industristrøk ved Storemøllen—Nyhavn—Hegrenes i Bergen.

*) Kunngj. 18 januar i Lovtid. 1 nr. 2 for 1946.

**) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1 nr. 27.

- 27 desbr. Lov *)¹⁾ om forlenget gyldighet av midlertidig
Nr. 1. lov om utførsel av hermetisk nedlagt brisling
og sild av 25 juni 1937 nr. 2.

§ 7 i midlertidig lov om utførsel av hermetisk nedlagt brisling
og sild av 25 juni 1937 nr. 2 skal heretter lyde så:

§ 7. Denne lov trer i kraft straks og gjelder til utgangen av 1946.

- 27 desbr. Lov *)²⁾ om endring i lov om vassdragene av 15
Nr. 2. mars 1940 § 88, punkt 1.

I.

I lov om vassdragene av 15 mars 1940 skal § 88, punkt 1, lyde så:

De rettigheter som i nærværende lov er tillagt fløtningsforeninger
kan bare utøves av fløtningsforeninger hvis vedtekter etter lovens
ikrafttredelse er stadfestet av Kongen. Fløtningsforeninger som består
ved lovens ikrafttredelse, kan dog utøve de nevnte rettigheter i 7 år
fra ikrafttredelsesdagen.

II.

Denne lov trer i kraft straks.

- 27 desbr. Lov *)³⁾ om tilleggslov til lov frå 6 mai 1921
Nr. 3. om rettargangsmåten i militære straffesaker
i fredstid.

§ 1. Saker om militære brotsverk og missferder skal til året
1946 er ute, fyrehavast og dømast etter fyresegnene i lov frå 29 mars
1900 om rettargangsmåten i militære straffesaker, jfr. § 6, 2 punktum,
i lov frå 6 mai 1921 om rettargangsmåten i militære straffesaker
i fredstid, endå om den væpna makta er sett på fredsfot.

I saker som seinast 31 desember 1946 er innhavde for dom-
stolane, gjeld § 6, 2 leden, i lova frå 6 mai 1921 på tilsvarande måte.

§ 2. Denne lova tek til å gjelda straks.

*) Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1 nr. 27.

¹⁾ St.vedtak 20 desember. Se Ot. prp. nr. 8. Innst. O. nr. 5. St.tid.
i Ot. s. 11; i Lt. s. 5.

²⁾ St.vedtak 20 desember. Se Ot. prp. nr. 7. Innst. O. nr. 2. St.tid.
i Ot. s. 5; i Lt. s. 3.

³⁾ St.vedtak 20 desember. Se Ot. prp. nr. 4. Innst. O. nr. 3. St.tid.
i Ot. s. 6; i Lt. s. 3.

Midlertidig lov ^{*)} 1) om tillatelse til å bruke brenne- 27 desbr.
vin fra industribrennerier til tilvirkning av Nr. 4.
drikkebrennevin.

§ 1. Bestemmelsene i lov om tilvirkning og beskatning av brennevin av 15 august 1908 § 23 skal ikke være til hinder for at brennevin som er tilvirket som biprodukt ved industriell virksomhet, etter foretatt omdestillasjon blir solgt til bruk i samme øyemed som alminnelig brennevin.

Med hensyn til beskatning er slikt brennevin likestilt med alminnelig brennevin.

§ 2. Denne lov gjelder til 1 januar 1947.

Midlertidig lov ^{*)} 2) om tillegg til lov om verneplikt 27 desbr.
og utskrivning av 21 juni 1929. Nr. 5.

§ 1. Uten hensyn til bestemmelsene i lov om verneplikt og utskrivning av 21 juni 1929 kan vernepliktige innkalles til ekstraordinær tjeneste i fred i den utstrekning det er nødvendig for å få avviklet oppgaver som er foranlediget av krigen, så som vakthold over krigsfanger og andre, vakthold over materiell, minerydding, mineletting, ryddingsarbeid m. v. og for å skaffe instruktører til våpenøvelser.

§ 2. Denne lov trer i kraft straks og gjelder til utgangen av året 1946.

Bestemmelser ^{**) 3)} om endring i bestemmelsene av 27 desbr.
19 oktober 1945 om opphevelse av forskrifter
om bruk av generatorbrensel.

(Fastsatt av Forsynings- og gjenreisningsdepartementet i medhold av lov av 14 mai 1917 om foranstaltninger til å sikre og ordne landets forsyninger med livsfornødenheter og andre varer; jfr. kongelig resolusjon av 26 januar 1945.)

I.

I ovennevnte bestemmelser gjøres følgende endringer:

§ 2 oppheves.

§ 3 skal lyde så:

§ 3. Enhver autorisert produsent av trekull og tjære skal inn-
til videre fortsatt føre slik produksjonsbok som Kommunikasjons-

^{*)} Kunngj. 28 desember i Lovtid. 1 nr. 27.

^{**) 3)} Kunngj. 9 januar i Lovtid. 1 nr. 1 for 1946.

¹⁾ St.vedtak 20 desember. Se Ot. prp. nr. 5. Innst. O. nr. 4. St.tid. i Ot. s. 6—11; i Lt. s. 3—5.

²⁾ St.vedtak 20 desember. Se Ot. prp. nr. 3. Innst. O. nr. 6. St.tid. i Ot. s. 12—16; i Lt. s. 5—6.

27 desbr. direktoratet til enhver tid fastsetter. Gjenpart av produksjonsboken skal ved månedens slutt og senest innen den 5 dag i den følgende måned sendes til transportformidlingssentralen i det distrikt produksjonen finner sted.

Den som produserer generatorbrenselet trekkull utelukkende til eget bruk, plikter ikke å føre produksjonsbok.

II.

Bestemmelsene trer i kraft 1 januar 1946.

Tillegg.*)

25 juni. **Den internasjonale opiumsoverenskomst.**)**

25 juli. **Noteveksling***) mellom Norge og UNRRA om Erklæring om omsorg for og hjemsendelse av «displaced persons».**

*) Det herunder inntatte har ikke kunnet innordnes etter datum ved trykningen av vedkommende kvartalshefte.

**) Inntatt i «Overenskomster» nr. 1 for 1946.

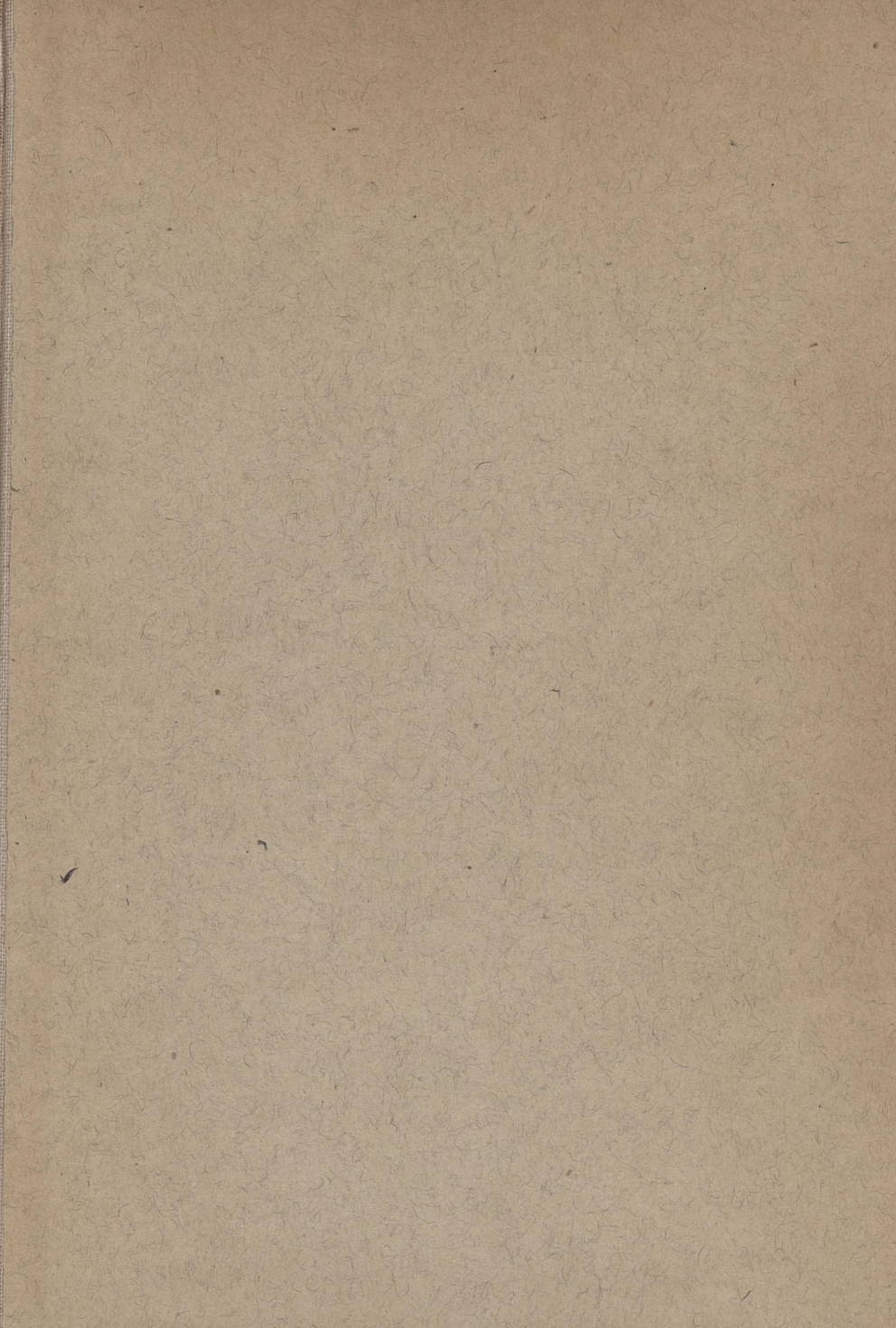

Depotbibliothek

h080 19 643

Norsk
Sovtidsend
2 nen Aud.

1945

Kontoret for
Bygn-Reg.
og Brannv.